כל * **כינויי נזירות כנזירות** · כל המקבל עליו נזירות בלשון שנדרו להן חכמים הרי הוא נזיר כמו ג)לח אמר הריני נזיר. ולשון הן כינויי נזירות ג) נזיק נזיח פזיח מי שאמר הריני נזיק לו פזיח הרי הוא נזיר משום הכי נמי אמרינן לשון שנדרו להן חכמים הן ולשון אמרי להכי כינויין לשון לומות הן (ה) ז)(לי) משום דכי מתקע לרגל דקוף דנזיק ודופן דח' דנזיח וגגו דפ"ח דפזיח ודופן ח' שהן מצויים ליה נזיר: **סלומר אמת** · לפ"ם שלא הוציא בשפתיו נזיר: **הרי זה נזיר** · דיחוד נזירות כנזירות וכשם שאותם שכבית יד של כלי ומגביהו לתת לתוכן ככלי: **אן** להת נלה · גם זה נקרא יחוד נזירות וכגמרא מפרש לתיכו אמאי לית ליה לתנא דקתני סותה כשם שהוא עובר לפניו וזה נקרא יחוד נזירות שלא גמר בדבורו ומהכי לתול עליו כל דיני נזירות כאילו גמר דיבורו כאדם האוחז בכוס יד של כלי ומגביהו בכך כאילו לותו

לימא קסבר שמואל ידים שאינן מוכיחות לא הויין ידים · פי' דלמי סבירא ליה דהויין ידים למה לי' לשמואל לאוקמי מתני' בנזיר עובר לפניו לחפי' אין נזיר עובר לפניו כמי דכשמלמד להם "יד מיהא הוי דטפי משמעו לקבלת נזירות[ב] לרבות לחול ולחלחל אפי' לכל ושמא ביין כל היום מחלי היום ואילך יכול להיות נזיר[ג] מקבלת תענית דלמ לכל כבר לא יוכל להתענות עד למחר ולישמע "להם" משמע דלהם נזיר לחלחל הלכך יד הוי ואי לא בעי שמואל ידים מוכיחות אפילו לחין נזיר עובר לפניו כמי : **ה"ג** חמרי חין בזמן שהנזיר סבירא ליה ידים וחלי שאין מוכיחות לא הויין ידים ונזיר עובר לפניו ליכא לספוקי דהויין ידים מוכיחות אבל חין נזיר עובר לפניו דלמא להם בתענית קאמר כלומר ולא הויין ידים מוכיחות : ויש ספרים דגרסי חמרי לא (ו) בזמן שאין הנזיר עובר לפניו (ז) והכי פירושו לעולם שמואל לא בעי ידים מוכיחות ובזמן שהנזיר עובר לפניו ליכא לספוקי דיד מיהא הוי חין נזיר עובר לפניו דלמא להם בתענית קאמר פירוש ואפילו יד לא הוי ולגירסת זו מסיק הכא דשמואל לא בעי ידים מוכיחות(ח) והשתם דקאמר הכי אם מקודשת אע"ג דלא אמר לי הכי היא מקודשת לו ופריך למימרא דסבר שמואל ידים שאין מוכיחות הויין ידים והא תנן התולה נזירות בתנאי במצות[ט] שעשה לפניו סוכה נאה לולב נאה ציצית נאה אכתוב לפניו ספר תורה נאה ואברכנו בשירות נאים אמר שמואל שתפש בשערו ואמר אנאה, נזיר=שילתא דעבירה ואמרי ליה נאה? אין

נזיר · ודלמא אנאה לפניו במצות *כדתניא

(ג) אנאה לפניו במצות: אעשה לפניו סוכה נאה לולב נאה ציצית נאה אכתוב לפניו ספר תורה נאה ואברכנו בשירות נאים אמר שמואל שתפש בשערו ואמר אנאה, נזיר=שילתא דעבירה ואמרי ליה נאה?

דקאמר בלבו · להיות נזיר ומ"מ בטינת נמי דמזיר עובר לפניו כלומר שמקבל עליו נזירות ולא יעשה כן : **מהו** (י) דתימא בטינת פיו ולבו קמ"ל · הכי גרסי ולא גרסינן לא בטינת פיו ולבו אוון ולא בטינן פיו ולבו אוון וזה לשון הכל כלו בטינת פיו ולבו אוון ומקבל עליו נזירות ולא בטינת פיו ולבו אוון לא מקבל עליו נזירות ואפילו הכי חין נזיר עובר לפניו דלמא להם בתענית קאמר ולא הוי נזיר : **ודלמא** אמר שמואל שתפש בשערו ואמר תרומה כשיגרום לחבירו לעבור על נזירותו : **אמר** שמואל שתפש בשערו ואמר כגון נזירות והכא ליכא לשמויי בלא שתפש בשערו עובר לפניו דהכא אלם קאמר להם בלא שתפש בשערו ואפילו הכי חין נזיר עובר לפניו דלמא להם בתענית קאמר ולא הוי נזיר : **ואמאי** נהי דלא מילתא דעבירה היא ואמרי ליה נאה · פירוש הגודל בנזיר עושה עבירה וקרינן ליה נאה ו"ג[ל] מלתא עבידתא וכי מעשה הגון וכשר נעשות כן הא עבירה היא ומשני לה תפילו לר' אלעזר הקפר כו' דילמא לחי למיטבר על נזירותו לעשות כיין כי אתרו ליה לחימים אבל טהור לא חזותא ומקום המלוה רבה על החטאת ולכך קרי ליה נאה מידי דהוה *) מחענה חלום בשבת דים לו מלוה לבטל החלום ולקדש עשה שהתענה בשבת שהרי לריך ליעד בתענית למחרת השבת לכפר על שהתענה בשבת אבל נזיר טמא רחמנא קרייה חוטא לפי שהוא סותר את נזרו ולריך לחזור למילתו וכבר בטינו המעשה ותוהה על הרחלחות *) : **) **דרבי** כזה נהי נמי דחפים בשערו הרי נזיר · ים ספרים דכתיב בהן הריני כזה לא חמר לכן טוחות הוא שהרי במתני' תני בהדיא חמר הריני כזה ושמת הסופר טעה במלי דכתב בתר הכי א] חמר שמואל בשמזיר כו' פי' דס"ד לחין נזיר עובר לפניו אפי' לפניו חפחים בשעריה דומיא דמתני' דלעיל חלא נאה חלוקמינן בחפים בשעריה לחול ולכך פריך הריני כזה לא מטמע מידי דנזירות חף על גב דחפים בשעריה ומשני שמואל הכא במזיר עובר לפניו והשתא חין לריך לומר דחפים בשעריה

*) [ועי"ש תוס' ד"ה אלא] ד"ה אלא] ותוספות הענין ע"ב. ד"ה חמר] **) [עיין לקמן ג.

ממתי

[ימחות כג: וש"נ]

[קדושין ה:]

[שם ועי"ש מנחים ה:]

שבת קלג: ע"ש סוכה יא: מגילה ג' בשלח

נזיר
ראשון לנזירי
"ראשון"
"ראשית נזירי"
לה נזיר
מנחם

כל כנויי נזירות פרק ראשון נזיר

פי' הרא"ש

הואיל ואתיין מדרשא חביבי' ליה אבל כנויין לא אתיין מדרשא אלא כדמפ' פעמיירינן בנדרים לר"י כדאית ליה ולר"ל כדאית ליה · והתם פריך הניחא לפ"ד כנויין לשון אומות הם וכו' ושפיר לאו חמרי מחמרא לה תני יודות ברישא כל יודות (נזיר) [נדרים] כנדרים כל כנויי נ ד ר י ם כנדרים אבל הכא לא מסתבר ליה לשנויי הכי ולשבושי תחלת המסכת וניחא ליה מפי לשנויי הכי דתנא דמתני' מתחיל בעיקר הקרבן · והתם לא (שייך) [חש] לשנויי הכי : מתחיל בעיקר הקרבן דכנויים לשון נזירות הן לר"י דאמר לשון אומות הן ולר"ל נמי כיון שתקנו חכמים להיות נודרים בהן הוי כנדר עצמו · אבל יד לא הוי עיקר הנדר שאין במשמעות לשונו כלל אלא יד בעלמא: ודלמא אהא בתענית קאמר · וחיכי משמיע ליה נזיר ודאי להביא קרבנותיו לעזרה כיון דאיכא למימר דלתענית נתכוון · ועוד אפי' נזיר סתם לא · הוי דכיון דאיכא למימר הכי והכי הא אמרינן סתם נזירות לחקל : ליתא קסבר שמואל ידים שאין מוכיחות לא הויין ידים דאי קסבר ידים הויין אפי' אין נזיר עובר לפניו נמי · דנחי דלא הויין ידים מוכיחות מ"מ יד לנזירות הוי דספי משמעותיה לשון נזירות דאהא משמע דקאי אנופיה לשנותו לשם חדש והיינו שהוא נקרא נזיר · אבל הישוב בתענית אין שמו משתנה : אמרי' בופן שהנזיר עובר לפניו ליכא לספוקי בפלתא אחרינא · כלומר לעולם קסבר ידים שאין מוכיחות הויין ידים ובזמן שהנזיר עובר לפניו אכתי הוי ידים שאין מוכיחות ומ"מ מוכח מפני לנזיר מלחענית כיון דנזיר עובר לפניו הלכך ליכא לספוקי בפלתא אחריתי כיון דמוכח מפי לנזיר · אבל אם אין נזיר עובר לפניו דלמא אהא בתענית קאמר זה דבר שקול ולא הוי נזיר · ודילמא לפומרו מקרבנותיו קאמר הא"ק אהא בחיובו של זה · מהו דתימא בעי' פיו ולבו שוין ת"ל ועזר אי לא בעי' פיו ליתה לי נזיר עובר לפניו בלבו לחודיה סבי · אלא ה"מ מהו דתימא בעי' שיפרש בפיו בהדיא קמ"ל כיון דנזיר עובר לפניו אפי' אמר בלבו הוה כך כיון דלא מוכחא מלתא לא קרי' ביה פיו ולבו שוין . ודילמא אהנאה לפניו במצות קאמר ודאי לא הוי ואפי' פשיטא ליה לר' אלעזר הקפר דאפילו הכי לא מהני אלא דוקא כשאינו אוהב דאיכא לספוקי אי בנזיר או בתענית דמשמע דאפי' נזיר עובר לפניו מוכח שהוא רוצה שיהיה נזיר כמותו · אבל אהא נאה דאיכא לספוקי בלשון נאה אם להתנאות בשערו ולגדלו כדין נזיר קאמר אי להתנאות במצות אין הוכחה כמה שנזיר עובר לפניו כיון דאין הספק אלא בלשון נאה אבל במה שתפש בשערו איכא הוכחה דלהתנאות במורה הוי מה שתפש בשערו אבל אין תפש בשערו אפי' ואמר בלבי הוה לא מהני דלא מקרי פיו ולבו שוין כיון דליכא הוכחה כלל · הדא מילתא דעבירה ואמרי' לי' נאה · כלומר אסור הוא לנזיר כראמרינן פ"ק הנדרים בנדרי רשעים נדר בנזיר ובקרבן בנדרי כשרים לא אמר כלום · ואית דגרסי הדא מילתא דעבירה דאמרי' ליה נאה · כלומר מי הוי דבר שרגילים לעשות הראוי לעשות דקרי ליה נאה :

ג) מכר כאן ע"ש אין הפירוש דקמ"ל דלא נעיין דוקחי כעיין ועוד מי לא נעי וכו' .

מסורת הש"ס

ז א מיי' פ"ג מהל' מזיכות הלכה ו :
ח ב מיי' פ"ג מהל' מזיכות הלכה ו : ג מיי' פ"ג מהל' נזירות הלכה ב ופ"ו מהל' מלוג הלכה ו סמג עשין נח ולאוין סמד סוש"ע י"ד סי' רלו סעיף ג :
ט ג ד מיי' פ"ג מהל' נזירות הלכה ה :
י ה מיי' פ"ג מהל' נזירות הלכה ד ופ"ו מהל' מלוג הלכה ו סמג עשין נח ולאוין סמד סוש"ע י"ד סי' רלו סעיף ג :
יא ו מיי' פ"ג מהל' נזירות הלכה ו :

אין דאפילו לרבי אלעזר הקפר דאמר נזיר=חוטא הני מילי גבי 'נזיר טמא' דאיידי דבעי מיסתר[א] אמ' רחמנא[ב] והימים הראשונים יפלו כי טמא נזר[ג] התם הוא דלמא אתי למיעבר על נזירותיה[ד] אבל נזיר סתור לאו חוטא קרי ביה: הריני כזה: נהי נמי דתפוס בשערו א]הריני *כזה לא אמר? אמר שמואל אגב[ה] שהיה נזיר עובר לפניו: הריני מסלסל: ממאי דהדין מסלסול=שערא[ו]? *כדאמרה ליה ההיא אמתא דבי רבי להההוא גברא עד מתי אתה מסלסל בשערך אמ' תורה דכתיב [ז]סלסלה ותרוממך? אמר שמואל הכא נמי שתפוס בשערו: הריני מכלכל: ממאי דהדין כילכול=שערו הוא? *כדתנן [ח]סיד-ר' יהודה אומר בני לסוד כילכול ואמר רב בת צידעא מיזן עניי כדכתיב [ט]ויכלכל יוסף את אביו ואת אחיו? אמר שמואל הכא נמי שתפוס בשערו: "הרי עלי לשלח פרע" הרי זה נזיר: ממאי דהדין 'שילוח'=ריבויא הוא? דכתיב [י]שלחיך פרדס רמונים אמ' רבי חנינא כמידי דעבורי [יא]קדוש יהיה גדל פרע" וכתיב התם גבי כהן הדיוט [יב]פרע לא ישלח" ואבעית אמ' האי "שולח מים" נמי ריבוי הוא (כדמתרגם רב יוסף) דבר משקין ליה מיא (ז) לפירא ורבי: הרי עלי ציפרין רבי מאיר אומר נזיר: מאי טעמא דרבי מאיר? אמר ריש לקיש 'ציפרין' סמוכין לשיער קיבל עליו דכתיב [יג]עד די שערייה רבה וטפרוהי כנשרין" רבי מאיר סבר מתפיס אניש במידי דסמיך ליה ורבנן

(ח) אין דאפילו *לרבי אלעזר הקפר דאמר נזיר=חוטא הני מילי גבי 'נזיר טמא' דאיידי דבעי מיסתר[א] אמ' רחמנא[ב] והימים הראשונים יפלו כי טמא נזר[ג] התם הוא דלמא אתי למיעבר על נזירותיה[ד] אבל נזיר סתור לאו חוטא קרי ביה: הריני כזה: נהי נמי דתפוס בשערו א]הריני *כזה לא אמר? אמר שמואל אגב[ה] שהיה נזיר עובר לפניו: הריני מסלסל: ממאי דהדין מסלסול=שערא[ו]? *כדאמרה ליה ההיא אמתא דבי רבי להההוא גברא עד מתי אתה מסלסל בשערך אמ' תורה דכתיב [ז]סלסלה ותרוממך? אמר שמואל הכא נמי שתפוס בשערו: הריני מכלכל: ממאי דהדין כילכול=שערו הוא? *כדתנן [ח]סיד-ר' יהודה אומר בני לסוד כילכול ואמר רב בת צידעא מיזן עניי כדכתיב [ט]ויכלכל יוסף את אביו ואת אחיו? אמר שמואל הכא נמי שתפוס בשערו: "הרי עלי לשלח פרע" הרי זה נזיר: ממאי דהדין 'שילוח'=ריבויא הוא? דכתיב [י]שלחיך פרדס רמונים אמ' רבי חנינא כמידי דעבורי [יא]קדוש יהיה גדל פרע" וכתיב התם גבי כהן הדיוט [יב]פרע לא ישלח" ואבעית אמ' האי "שולח מים" נמי ריבוי הוא (כדמתרגם רב יוסף) דבר משקין ליה מיא (ז) לפירא ורבי: הרי עלי ציפרין רבי מאיר אומר נזיר: מאי טעמא דרבי מאיר? אמר ריש לקיש 'ציפרין' סמוכין לשיער קיבל עליו דכתיב [יג]עד די שערייה רבה וטפרוהי כנשרין" רבי מאיר סבר מתפיס אניש במידי דסמיך ליה ורבנן

*) צפורי מיר עמא קיבל עליה · פירוש מנות נזירות דשייכא בהו לפורי נזיר עמא אם יטמא: מבדי מיטמין קתמר ולא לפורי נזיר ודלמא קתמר הלא הקשה ולמא לפורי מדבה דקבל עליה להביא עולה ושלמים ולא לנזירות · דכל כמה דאיכא לפרושי דיבוריה דלמא נזירות קיבל עליה הלא נדר אחר נדר שיכול לבוא לידי קאמר הרי עלי דבר שיכול לבוא לידי נזירות והיינו נזירות דנזיר שנטמא מביא אשם ושתי צפורים: מכדי

ב) [שייך להכת דכרי תוס' לעיל ב: ד"ה הריני וכו' ועי' תוס' מיטר]

ג) ב מיי' פ"י מהל' נזירות הלכה יד:

ד) ב מיי' שם פ"ב הלכה ד:

ה) ד ה מיי' שם פ"ח הלי ו:

ו) [ועיין יומי דף ג ע"ב] [ס"ג ד"ה סלסול עי' ערוך ערך סלסל]

ז) [ועיין יומי דף ג ע"ב]

ח) ג ה מיי' שם הלכה ג:

ט) ג ה מיי' שם הלכה ד:

י) ג ה מיי' שם הלכה ד:

יא) ג ה מיי' שם הלכה ד:

יב) ג ה מיי' שם הלכה ד:

יג) ג ה מיי' שם הלכה ד:

יד) ג ה מיי' שם הלכה ד:

טו) ג ה מיי' שם הלכה ד:

טז) ג ה מיי' שם הלכה ד:

יז) ג ה מיי' שם הלכה ד:

יח) ג ה מיי' שם הלכה ד:

יט) ג ה מיי' שם הלכה ד:

כ) ג ה מיי' שם הלכה ד:

כא) ג ה מיי' שם הלכה ד:

כב) ג ה מיי' שם הלכה ד:

כג) ג ה מיי' שם הלכה ד:

כד) ג ה מיי' שם הלכה ד:

כה) ג ה מיי' שם הלכה ד:

כו) ג ה מיי' שם הלכה ד:

כז) ג ה מיי' שם הלכה ד:

כח) ג ה מיי' שם הלכה ד:

כט) ג ה מיי' שם הלכה ד:

ל) ג ה מיי' שם הלכה ד:

לא) ג ה מיי' שם הלכה ד:

לב) ג ה מיי' שם הלכה ד:

לג) ג ה מיי' שם הלכה ד:

לד) ג ה מיי' שם הלכה ד:

לה) ג ה מיי' שם הלכה ד:

לו) ג ה מיי' שם הלכה ד:

לז) ג ה מיי' שם הלכה ד:

לח) ג ה מיי' שם הלכה ד:

לט) ג ה מיי' שם הלכה ד:

מ) ג ה מיי' שם הלכה ד:

מא) ג ה מיי' שם הלכה ד:

מב) ג ה מיי' שם הלכה ד:

מג) ג ה מיי' שם הלכה ד:

מד) ג ה מיי' שם הלכה ד:

מה) ג ה מיי' שם הלכה ד:

מו) ג ה מיי' שם הלכה ד:

מז) ג ה מיי' שם הלכה ד:

מח) ג ה מיי' שם הלכה ד:

מט) ג ה מיי' שם הלכה ד:

נ) ג ה מיי' שם הלכה ד:

נא) ג ה מיי' שם הלכה ד:

נב) ג ה מיי' שם הלכה ד:

נג) ג ה מיי' שם הלכה ד:

נד) ג ה מיי' שם הלכה ד:

נה) ג ה מיי' שם הלכה ד:

נו) ג ה מיי' שם הלכה ד:

נז) ג ה מיי' שם הלכה ד:

נח) ג ה מיי' שם הלכה ד:

נט) ג ה מיי' שם הלכה ד:

ס) ג ה מיי' שם הלכה ד:

סא) ג ה מיי' שם הלכה ד:

סב) ג ה מיי' שם הלכה ד:

סג) ג ה מיי' שם הלכה ד:

סד) ג ה מיי' שם הלכה ד:

סה) ג ה מיי' שם הלכה ד:

סו) ג ה מיי' שם הלכה ד:

סז) ג ה מיי' שם הלכה ד:

סח) ג ה מיי' שם הלכה ד:

סט) ג ה מיי' שם הלכה ד:

ע) ג ה מיי' שם הלכה ד:

עא) ג ה מיי' שם הלכה ד:

עב) ג ה מיי' שם הלכה ד:

עג) ג ה מיי' שם הלכה ד:

עד) ג ה מיי' שם הלכה ד:

עה) ג ה מיי' שם הלכה ד:

עו) ג ה מיי' שם הלכה ד:

עז) ג ה מיי' שם הלכה ד:

עח) ג ה מיי' שם הלכה ד:

עט) ג ה מיי' שם הלכה ד:

פ) ג ה מיי' שם הלכה ד:

פא) ג ה מיי' שם הלכה ד:

פב) ג ה מיי' שם הלכה ד:

פג) ג ה מיי' שם הלכה ד:

פד) ג ה מיי' שם הלכה ד:

פה) ג ה מיי' שם הלכה ד:

פו) ג ה מיי' שם הלכה ד:

פז) ג ה מיי' שם הלכה ד:

פח) ג ה מיי' שם הלכה ד:

פט) ג ה מיי' שם הלכה ד:

צ) ג ה מיי' שם הלכה ד:

צא) ג ה מיי' שם הלכה ד:

צב) ג ה מיי' שם הלכה ד:

צג) ג ה מיי' שם הלכה ד:

צד) ג ה מיי' שם הלכה ד:

צה) ג ה מיי' שם הלכה ד:

צו) ג ה מיי' שם הלכה ד:

צז) ג ה מיי' שם הלכה ד:

צח) ג ה מיי' שם הלכה ד:

צט) ג ה מיי' שם הלכה ד:

ק) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קא) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קב) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קג) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קד) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קה) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קו) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קז) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קח) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קט) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קי) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קיא) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קיב) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קיג) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קיד) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קטו) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קטז) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קיז) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קיח) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קיט) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קכ) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קכא) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קכב) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קכג) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קכד) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קכה) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קכו) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קכז) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קכח) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קכט) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קל) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קלא) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קלב) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קלג) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קלד) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קלה) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קלו) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קלז) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קלח) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קלט) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קמ) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קמא) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קמב) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קמג) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קמד) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קמה) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קמו) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קמז) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קמח) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קמט) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קנ) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קנא) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קנב) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קנג) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קנד) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קנה) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קנו) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קנז) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קנח) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קנט) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קס) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קסא) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קסב) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קסג) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קסד) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קסה) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קסו) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קסז) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קסח) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קסט) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קע) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קעא) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קעב) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קעג) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קעד) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קעה) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קעו) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קעז) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קעח) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קעט) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קפ) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קפא) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קפב) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קפג) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קפד) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קפה) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קפו) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קפז) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קפח) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קפט) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קצ) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קצא) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קצב) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קצג) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קצד) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קצה) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קצו) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קצז) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קצח) ג ה מיי' שם הלכה ד:

קצט) ג ה מיי' שם הלכה ד:

ר) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רא) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רב) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רג) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רד) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רה) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רו) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רז) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רח) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רט) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רי) ג ה מיי' שם הלכה ד:

ריא) ג ה מיי' שם הלכה ד:

ריב) ג ה מיי' שם הלכה ד:

ריג) ג ה מיי' שם הלכה ד:

ריד) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רטו) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רטז) ג ה מיי' שם הלכה ד:

ריז) ג ה מיי' שם הלכה ד:

ריח) ג ה מיי' שם הלכה ד:

ריט) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רכ) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רכא) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רכב) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רכג) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רכד) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רכה) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רכו) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רכז) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רכח) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רכט) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רל) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רלא) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רלב) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רלג) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רלד) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רלה) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רלו) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רלז) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רלח) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רלט) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רמ) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רמא) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רמב) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רמג) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רמד) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רמה) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רמו) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רמז) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רמח) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רמט) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רנ) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רנא) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רנב) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רנג) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רנד) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רנה) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רנו) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רנז) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רנח) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רנט) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רס) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רסא) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רסב) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רסג) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רסד) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רסה) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רסו) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רסז) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רסח) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רסט) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רע) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רעא) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רעב) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רעג) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רעד) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רעה) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רעו) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רעז) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רעח) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רעט) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רפ) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רפא) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רפב) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רפג) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רפד) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רפה) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רפו) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רפז) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רפח) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רפט) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רצ) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רצא) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רצב) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רצג) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רצד) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רצה) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רצו) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רצז) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רצח) ג ה מיי' שם הלכה ד:

רצט) ג ה מיי' שם הלכה ד:

ש) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שא) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שב) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שג) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שד) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שה) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שו) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שז) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שח) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שט) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שי) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שיא) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שיב) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שיג) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שיד) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שטו) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שטז) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שיז) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שיח) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שיט) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שכ) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שכא) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שכב) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שכג) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שכד) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שכה) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שכו) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שכז) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שכח) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שכט) ג ה מיי' שם הלכה ד:

של) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שלא) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שלב) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שלג) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שלד) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שלה) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שלו) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שלז) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שלח) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שלט) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שמ) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שמא) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שמב) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שמג) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שמד) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שמה) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שמו) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שמז) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שמח) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שמט) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שנ) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שנא) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שנב) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שנג) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שנד) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שנה) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שנו) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שנז) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שנח) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שנט) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שס) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שסא) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שסב) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שסג) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שסד) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שסה) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שסו) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שסז) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שסח) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שסט) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שע) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שעא) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שעב) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שעג) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שעד) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שעה) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שעו) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שעז) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שעח) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שעט) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שפ) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שפא) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שפב) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שפג) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שפד) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שפה) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שפו) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שפז) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שפח) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שפט) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שצ) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שצא) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שצב) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שצג) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שצד) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שצה) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שצו) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שצז) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שצח) ג ה מיי' שם הלכה ד:

שצט) ג ה מיי' שם הלכה ד:

ת) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תא) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תב) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תג) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תד) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תה) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תו) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תז) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תח) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תט) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תי) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תיא) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תיב) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תיג) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תיד) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תטו) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תטז) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תיז) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תיח) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תיט) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תכ) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תכא) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תכב) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תכג) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תכד) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תכה) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תכו) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תכז) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תכח) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תכט) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תל) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תלא) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תלב) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תלג) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תלד) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תלה) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תלו) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תלז) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תלח) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תלט) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תמ) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תמא) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תמב) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תמג) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תמד) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תמה) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תמו) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תמז) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תמח) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תמט) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תנ) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תנא) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תנב) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תנג) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תנד) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תנה) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תנו) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תנז) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תנח) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תנט) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תס) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תסא) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תסב) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תסג) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תסד) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תסה) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תסו) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תסז) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תסח) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תסט) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תע) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תעא) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תעב) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תעג) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תעד) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תעה) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תעו) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תעז) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תעח) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תעט) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תפ) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תפא) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תפב) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תפג) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תפד) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תפה) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תפו) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תפז) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תפח) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תפט) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תצ) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תצא) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תצב) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תצג) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תצד) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תצה) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תצו) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תצז) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תצח) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תצט) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תק) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקא) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקב) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקג) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקד) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקה) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקו) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקז) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקח) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקט) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקי) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקיא) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקיב) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקיג) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקיד) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקטו) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקטז) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקיז) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקיח) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקיט) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקכ) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקכא) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקכב) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקכג) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקכד) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקכה) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקכו) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקכז) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקכח) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקכט) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקל) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקלא) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקלב) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקלג) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקלד) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקלה) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקלו) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקלז) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקלח) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקלט) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקמ) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקמא) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקמב) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקמג) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקמד) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקמה) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקמו) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקמז) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקמח) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקמט) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקנ) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקנא) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקנב) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקנג) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקנד) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקנה) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקנו) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקנז) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקנח) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקנט) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקס) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקסא) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקסב) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקסג) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקסד) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקסה) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקסו) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקסז) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקסח) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקסט) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקע) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקעא) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקעב) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקעג) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקעד) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקעה) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקעו) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקעז) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקעח) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקעט) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקפ) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקפא) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקפב) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקפג) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקפד) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקפה) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקפו) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקפז) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקפח) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקפט) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקצ) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקצא) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקצב) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקצג) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקצד) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקצה) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקצו) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקצז) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקצח) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תקצט) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תר) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תרא) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תרב) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תרג) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תרד) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תרה) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תרו) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תרז) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תרח) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תרט) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תרי) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תריא) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תריב) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תריג) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תריד) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תרטו) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תרטז) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תריז) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תריח) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תריט) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תרכ) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תרכא) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תרכב) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תרכג) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תרכד) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תרכה) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תרכו) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תרכז) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תרכח) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תרכט) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תרל) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תרלא) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תרלב) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תרלג) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תרלד) ג ה מיי' שם הלכה ד:

תרלה) ג ה מיי'

מתנ' א ב מיי' פ"ב מהל' שבועות הלכה ו סמע"מ לאוין רמח עוש"ע יו"ד סימן רלו סעיף ח:

מתנ' ג מיי' פ"ג מהל' מילות הלכה ט:

יח ד מיי' פ"ו מהל' נזירות הלכה ט סמע"מ לאוין רנ:

מגיה

ב"ג אות ח' ובגליון פי' הרא"ש

פי' הרא"ש

מכרי חיישי' קאמר הלמא נדבה קבל עליו שנזיר להביא ב' תורים נדבה. ה) לכאורה משמע צפורי ולא נזיר וק"ק כיון דחיישי' קאמר ליהייב נמי בנזיר? ויש' אינא למימר כיון דהדבר שקול לא מהייב בנזיר דספק נזיר לחקל. ומיהו קשה דמשמע דלא קשה ליה אלא משום דחיישינן קאמר אבל אי הוי ודאי ניהא ליה ואמאי אורבה כ"ש דקשה פפי ואמאי הני וראי דלמא נדבה קאמ' הלכך נראה לפרש דלמא צפורי נדבה קאמר וביבא מספק זה וזה כיון דחיישי' קאמר אבל אי הוה אמר וראי לא הוה קשיא ליה שביבא שניהם ג"ל דעל כרחי' חיישי' דקאמר לאו משום ס' דאי אשאר לעשותו נזיר מס' ר"חביבא קרבנותיו לעזרה:ג)מצפי כיוצא בזה חיישי' לחקל דחשבי' ליה כודאי אבל לא לענין נזירות דספק נזירות לחקל: א"כ הרי עלי קן מבעי ליה. שכן דרך הצדדים לומר ובגדרים הלך אחר לשון בני אדם: ודלמא צפורי מצורע קבל עליו למפער מצורע שחייב להביא להטהרתו. לפי' קשא להתחייב לפרושי דוקא צפורי מצורע. וק"ל אמאי קבים נזיר דקיימי' בזוה ונקב צ"ם ליפרך דלמא לפסיר נזיר מטמא מצפורי' קאמר. ולהך פירוש לדתחייב זה בזה קאמר איבא למימר דלא ניהא ליה למימר להתחייב שתים פתורת נזיר חדא להיותו נזיר דאמרי' צפורי נזיר פטא קבל עליו ועוד לפפער נזיר מקרבנותיו הלכך ניהא ליה למפרך מצפורי מצורע. ולפי' איבא למימר דניהא ליה פפי למימר' מצפורי מצורע שכביא ב' צפורים מנזיר שכביא תורים ובני יונה:ה) ליהב' בלבו. וי"ל דלא מהני כיון דצפורים משמע הכי והכי ולא מוכח פפי להביא: כנון שהיה נזיר מהרו עובר לפנין ' ואהדו לא מחייב להביא צפורים הלכך ע"כ ה"ק הרי עלי דבר שאם אטמא אהחייב להביא צפורים. וה' דלמא ה"ק הרי עלי לפפער זה מצפורים אם יטמא. וי"ל דבבי האי גוונא מהני אם אמר בלבו היה כך משום דיש לנו לפרש דבריו בענין זה שחייב עצמו ודאי מהשתא. ולא שקבל עליו דבר שאם יארע בסקרה שיתחייב הלכך לא מפרש' דבר' אלא להיותו נזיר או לפפער מי שנתחייב כבר קרבנו'. לי"ל אע"ג דאין נזיר עובר לפנין ' דכיון דלידידיה אתני מעמא דספרים(הוא)[אף]דלא פ' בהדיא להיותו נזיר, אם נע"ל. אם פי' בהדיא לא בעי נע"ל. אבל לר"י ספרים לא מהני מידי הלכך בעי' לעולם נזיר

עובר לפנין: האומר יפין הוא שבועה. אם אמר יפין שלא אוכל דבר זה ואכלו לקה. לאו משום דכתיב ידם ורישבע ' ומנין לשמואל שהוא שבועה דכתיב ובורותם עוון ' ומדכתיב ביפתח בכלל דבדורות עוון הוא ואמר נמי פ"ק דבבא קמא (דף ח:) פניה דכתיב ובורותם עוון אינו אלא השילוח דכתיב ח' ושילח יתן ונו' והשילוח דשמואל הוא: הריני נזיר כן התרנגים וכן התרנגים הללו הרי זה נזיר. פי' אם הזיר בא' מכל אלו ח"ו נזיר וכל דקדוקי נזירה עליו. ומיהו מדרה ר"ש בהריני כלום אע"ג דלשון גדל שער הן הוי כאילו אמר הריני נזיר בתחם: אמר קרא מכל אשר יעשה מנפן היין מהרצנים ועד זג וכיון דכתיב מכל אשר יעשה מנפן היין למה לי תו למכתב מהרצנים ועד זג לפרש דבל וכיון דקפיד קרא אהרצנים וזג ה"ה נמי אהגלחת ושומאה: והכנן אמר קרא מיין ושכר יזיר. וכיון דכתיב מכל אשר יעשה מנפן היין מיין ושכר למה לי לומר לך דאשר יזיר מיין ושכר יזיר חד דינא.

ז) תוס' ע"ל לכתובה משמע דמקשה דלימא ליפורים קיבל עליו ולא מיר. ח) תוס' ע"ל ד"ה ולמה מיר וכו' ומתוקמא כגון שאמר הרי עלי כזית נבילה ומחמ"ר מ"ם כגון שכיח מיר משום שובר לפנין דלמא כי ליתהני ליפרים כגון שכיח ע"ל ד"ה ולמה: ט) רש"י ד"ה ולמה מיר וכו' ומתוקמא משום דמחמ"ר מ"ם כגון שכיח מיר משום שובר לפנין דלמא כי ליתהני ליפרים כגון שכיח ע"ל ד"ה ולמה:

א) [תוס' ד"ה כשהוא יחיד ורבי יהודה אומר וכו' ומתוקמא כגון שאמר הרי עלי כזית נבילה ומחמ"ר מ"ם כגון שכיח מיר משום שובר לפנין דלמא כי ליתהני ליפרים כגון שכיח ע"ל ד"ה ולמה:]

הגהות הב"ח

(ה) רש"י ד"ה ולמה מיר וכו' ומתוקמא משום דמחמ"ר מ"ם כגון שכיח מיר משום שובר לפנין דלמא כי ליתהני ליפרים כגון שכיח ע"ל ד"ה ולמה:

הגהות מהר"ב רבינשבורג

א) תוס' ד"ה כשהוא יחיד וכו' ומתוקמא כגון שאמר הרי עלי כזית נבילה ומחמ"ר מ"ם כגון שכיח מיר משום שובר לפנין דלמא כי ליתהני ליפרים כגון שכיח ע"ל ד"ה ולמה:

[שום' מדרים ס"ל]

[נקמן יג: לח' מדרים ד']

[נקמן יג: מדרים ה.]

נקמן ב. מה.

נוסחת הריב"ן

ו) תוס' ד"ה כשהוא יחיד וכו' ומתוקמא כגון שאמר הרי עלי כזית נבילה ומחמ"ר מ"ם כגון שכיח מיר משום שובר לפנין דלמא כי ליתהני ליפרים כגון שכיח ע"ל ד"ה ולמה:

סוגיית דעת ר"ע בגליון דעמוד הקודם.

(נקמ' ס"ל דר"ע ס"ל כר"ש דלעיל)

נזיר ב. מף כל א' עוש"ך האקורות על הרי"ף

מגיה

מ"ש דרבנן/ דרבנן

גליון הש"ס נמ' יין מגפן כיון מרשות . עי' שבועות דף כה ע"ב תוד"ה מיד:

הרי עלי קן מיכבי ליה · דדרך נדבת שולת העוף לומר בלשון קן: צפורי מצורע קאמר · כלומר להתחייב בקרבן מצורע ולהביא תמחוי לפורים ולהכריזו ט) למהרתו ולפיכך אין מצורע עובר לפנין דלי לפפער ליכא חד מצורע דמשון לפורים ולא מידות וגם לפורי שייכי שפיר גבי מצורע: כנון שהיה נזיר שובר לפנין · והיה סבור לפיון מיר שמא לפנין ולכבי פריך ודלמא לפורים דקאמר לפפוד מיר שמא לפורים דמשון מקרבנותיו ומשני כגון שמיר מהרו עובר לפנין ויודע זה הטוב דמהרו הוא וקאמר הרי עלי לפורים ולפפי קשה לימא דקאמר הרי עלי צפורי מצורע דלמא נזיר עובר לפניו דלמא נזיר טמא ולפוסרו מן קרבנותיו קאמר? כגון שהיה נזיר טהור עובר לפניו, מאי ביניהו? איכא ביניהו כגון דאמר ציפרין הסמוכין לשער עלי לר' יוחנן אע"ג דאמר הבי אי נזיר עובר לפניו אין אי לא לא לרשב"ל אע"ג דאין נזיר עובר לפניו. מי איכא למ"ד לא מתפים אניש במילתא דסמיך ליה והתניא האומר ימין הרי זו שבועה מ"ט לאו משום דכתי' °וירם ימינו ושמאלו אל השמים וישבע בחי העולם? אמרי לא, משום דימין גופיה איקרי שבועה דתניא °לפיין לאומר ימין שהיא שבועה שנאמר °נשבע ה' בימינו וכמיין לאומר שמאל שהיא שבועה שנאמר °ובורגע עוון מתני' °הריני נזיר מן הדרצנים ומן הזגים ומן התגלחת ומן הטומאה הרי זה נזיר וכל דקדוקי נזירות עליו: גמ' מתני' דלא כר' שמעון דתניא °ר"ש אומר °אפילו לא עד שידור מבולם ורבנן אמרי °אפילו לא נזר אלא בחד מנהון הוי נזיר כ"ם ר"ש מאי ביניייהו אמר קרא °מכל אשר יעשה מגפן היין מחרצנים ועד זג °רבנן מ"ם אמר קרא °מיין ושכר יזיר" ור' שמעון נמי הכתיב °מיין ושכר יזיר? °ההוא מיבעי ליה °לאסור יין מצוה כיין הרשות, מאי היא °קדושתא ואבדלתא הרי

מיכף כיניייהו כגון דלמפר לפרין מפורים ליה לר' יוחנן דלית ליה דר"מ ור"ש ולישני דלימא לך מתני' דלא כר' שמעון דתניא כר' יוחנן סבר לפ"ש דלמר מלתא דלא שכיחא לא מחלקי עליה מידות דלקבולי עליה נזירות הוא דקאמר מלתא דלקבל עליו לפרין סתם בלא נזירות אם לא מזיר עובר לפנין: גבי חמור · כיון

ג) **וסרי מוסבא ושומד** ג) **עליו מסר סיני סוף** · דכתיב זכור לא יוסף הכתוב לקדשו זוכרהו על היין לי לגלח בכניסתו ביציאתו מיין ת"ל כו' (*פסחים דף קו) וק"ל דנכתב לבטל לא המלוה פטור דלא לחזיא שבועה ומבטלה מלוה ול"ש הא מנן(נדרים דף מז· שבועות דף כה·) תזהר אור

(הר"ן) משובע ועומד עליו מדר סיני אלא הא דאמר רבא *שבועה שאשחה" וחזר ואמר "הריני נזיר", אתיא נזירות חיילא על שבועה ורבנן נמי הא מיבעי ליה לאסור יין מצוה כיין רשות? א"כ לימא קרא "מיין" מאי "ושכר" שמעת מינה תרתי, ור"ש היינו מעמא דכתב "שכר" לאלופי "שבר, שבר" למקדש דכתיב יין ושכר אל תשת אתה ובניך אתך" מה גבי נזיר יין הוא דליתסר אבל שאר משקין לא אף גבי מקדש נמי יין הוא דליתסר אבל שאר משקין המשתברין לא ולאפוקי מדר' יהודה *דתניא ר' יהודה אומר *אבל דבילה קעילית ושתה דבש וחלב ונבנם למקדש חייב אביעית אימא (ר"ש ליתא) אסור חל על איסור *דתניא *ר"ש אומר האוכל נבילה ביום הכפורים כמזיד לוקה נמי מכלל דאיכא בינייהו אשר יעשה מגפן היין: אמרי לך רבנן התם לימד על איסורי נזיר שמצטרפים זה עם זה ור"ש ליתא ציורף *דתניא *ר"ש אומר (ד) כל שהוא לכבות, לא אמרו כזית אלא לענין קברן. **מתני'** *הריני כשמשון כבן מנוח כבעל דלילה, כמי שעקר דלתות עזה, כמי שנקרו פלשתים את עיניו הרי זה נזיר שמשון; גמ' למה לי למיתנא כל הלין? צריכי: דאי אמר 'הריני כשמשון' הוה אמינא שמשון אדרינא, קמ"ל כבן מנוח ואי תנא כבן מנוח הוה אמינא אינא דמיתקרי הבי קמ"ל "כבעל דלילה", וכמי שנקרו פלשתים את עיניו: **מתני'** מה בין נזיר עולם לנזיר שמשון? נזיר עולם הכביר שערו מיקל בתער ומביא שלש בהמות, ואם נטמא מביא קרבן טומאה נזיר שמשון הכביר שערו אינו מיקל ואם נטמא אינו מביא קרבן טומאה: **גמ'** מאן דכר שמיה? חסורי מיחסרא והכי קתני האומר הריני נזיר עולם הרי זה נזיר (ג) כמה בין נזיר עולם לנזיר שמשון? נזיר עולם הכביר שערו מיקל בתער ומביא שלש בהמות, ואם נטמא מביא קרבן טומאה נזיר שמשון הכביר שערו אינו מיקל בתער ואינו

ה) עד שיזיר מכאן · לו יתמר מעתה דמשמע כל מילי דנזירות קיבל עליה ואם בא לפרש תרגן וגו לריך לפרש כולם גם תגלחת וטומאה:

מבא אחר יעשה מגפן היין · ללמוד דמסולהו לריך להזיר ול"ש ותלמי תגלחת וטומאה לא שמעינן ול"ל היין דגלי לן ביין ה"ש שלריך לקבל גם תגלחת וטומאה ולפקח לן מלישנא דקרא מכל: **מיין** ושכר יזיר · מעמע לפילו בחד הוי מזיר דהה כלל לחד מכל יעשה מגפן למה לי למיכתב "מיין ושכר" אלא לאתמועי לחפי' לח גדל כי אם בחד מהני לחייל מזרות עליו ולפילו כשבח לפרש דהכא תרגן וגו לא כתיבי: **לאסור** יין מלוה ליין הרשות · כלומר מקרא יפילה למיין ושכר יזיר: **מאי** היא קידושו ותבדלתו מוכבע ועומד מהר סיני הוא · דקדוש היום לתוריית ולוך תחול עליו נזירות וקבה לתורבה עליה לכהי לילמיריך קבל מיובר לומר דחייל עליה נזירות ועוד קבה מלי משני בתר הכי כגון שכבע לשתות ושתה ואחר ונדל בזיר לחפיל נזירות וחייל לשבועה מ"מ מקבי לו הכי מוכבע ועומד מהר סיני דכתיב זכור לתין מוכבע ועומד גדול מזה שכבע לשתות ושתה ועוד קבה דקדוש היום לתו לתוריית הוא דהכי ממי דכתיב זכור ודרשינן זוכרהו על היין לר"ש דגרסינן בהמיה וכי מוכבע ושומד מהר סיני לומר ל"ל קבל מיובר לאסור יין מלוה וכי מוכבע וכו' דהכי דקיומ היום לתוריית[ה], על היין לתו לתוריית[ה] דזוכרהו על היין לשמכבת והשתה משני כגון שכבע לשתות וקמ"ל דקל יפילה לחייל עליה תע"ג שכבע לשתות*:

לאלופי למקדש. מכבת (ה)לתיו חייב למקדש ולא לתין וזכור לתין **ר"ש** ליה ליה לאסור חל על לאסור · פירוש בעלמא בדקתני כו' ותו לתו קבל הכת ה"ת היכת דכבע שלא לשתות ושוב הזיר בזיר ושתה ביין לא חייב לזיר לזיר דמיין ושכר" דלא נכבע שלא לשתות כום זה' ומלל בלזיר ונעבל ושתה לכום לקי מדתני: משום שבועתה ומשום נזירות ולא תימא כדקאמר רבא לעיל "שבועה שלא תשתה כדפירשתי: **ורבי** שמעון ליה ליה לירוף · לעומר לין לריך יתור לגירוף דתפי' בשלא לקבל עליו לירוף כתיב ודם מחייב בכל שהו ולא לתרו כזית אלא לקבלן ולהכת לא שייך לירוף לקבלן שקבלן מזיר ליכו בת על שתה יין אלא מלקות, ולקבלן בת על השלמת נדלו: **מה** בין מזיר שמטן למזיר טומ · ול"ת שלמה ליכת ביניהו דמזיר שמטן ליתת בשלמה ומזיר טומ ליתת בשלמה כדתפי' בפ' בתרת דמכות (דף כב·) נבי מורם תלם אחד ול"ל מילתת לגזירות לת קתני ולם בשלמיכם מזירו: **כשמשון** כבן מנוח בכעל דלילה · אבל בשמשון לחודיה לו כבן מנוח לתודיה לת "סני עד שיאמר שלשתן כדמוכת בגמ' מבלן ונלילך נבריס ר"ש וכמי שנקרו פלשתים ת עיניו דלתו, לו' קתמר כלומר לו שיאמר כמי שנקרו כמי שנקרו כו' ז) דתי אמר כבעל דלילה לחוד לו כמי שעקר דלתות עזה לחוד לו כמי שנקרו פלשתים ת עיניו לחוד דהני מזיר שמטן דכבת ליכת למיתני: **נזיר** טומ מיקל · ולת מגלח לגמרי כלכבעו שלת גלח לגמרי שהרי נחלה בשערו: **ומביא** ג' בהמות · בשעה שמיקל הלכה למשה מסיני ולמכמתת מחבעתו דתמר תשלם מדרי תטאת עולה ושלמים כמזיר טהור קרבן טומתה שהי תורים ותשם קרבן

מבל תאבר מגפן היין · ללמוד דמסולהו לריך להזיר ול"ש ותלמי תגלחת וטומאה לא שמעינן וי"ל כיין דגלי לן ביין ה"ש שלריך לקבל גם תגלחת וטומאה ולפקח לן מלישנא דקרא מכל: **מיין** ושכר יזיר · מעמע לפילו בחד הוי מזיר דהה כלל לחד מכל יעשה מגפן למה לי למיכתב "מיין ושכר" אלא לאתמועי לחפי' לח גדל כי אם בחד מהני לחייל מזרות עליו ולפילו כשבח לפרש דהכא תרגן וגו לא כתיבי: **לאסור** יין מלוה ליין הרשות · כלומר מקרא יפילה למיין ושכר יזיר: **מאי** היא קידושו ותבדלתו מוכבע ועומד מהר סיני הוא · דקדוש היום לתוריית ולוך תחול עליו נזירות וקבה לתורבה עליה לכהי לילמיריך קבל מיובר לומר דחייל עליה נזירות ועוד קבה מלי משני בתר הכי כגון שכבע לשתות ושתה ואחר ונדל בזיר לחפיל נזירות וחייל לשבועה מ"מ מקבי לו הכי מוכבע ועומד מהר סיני דכתיב זכור לתין מוכבע ועומד גדול מזה שכבע לשתות ושתה ועוד קבה דקדוש היום לתו לתוריית הוא דהכי ממי דכתיב זכור ודרשינן זוכרהו על היין לר"ש דגרסינן בהמיה וכי מוכבע ושומד מהר סיני לומר ל"ל קבל מיובר לאסור יין מלוה וכי מוכבע וכו' דהכי דקיומ היום לתו לתוריית[ה], על היין לתו לתוריית[ה] דזוכרהו על היין לשמכבת והשתה משני כגון שכבע לשתות וקמ"ל דקל יפילה לחייל עליה תע"ג שכבע לשתות*:

(ויומא סו., פסחים קו. ד"ה זוכרהו וכו' ועוד מיגו לעיל נזיר ה:)

* * לשון הגיון שלילה לגזירות שאין [לאיזה] ביין יש לו לשון שלילה לגזירות שאין [לשון] בשאר דברים

ג) **עד** שיזיר מכאן · לו יתמר מעתה דמשמע כל מילי דנזירות קיבל עליה ואם בא לפרש תרגן וגו לריך לפרש כולם גם תגלחת וטומאה:

מבל תאבר מגפן היין · ללמוד דמסולהו לריך להזיר ול"ש ותלמי תגלחת וטומאה לא שמעינן וי"ל כיין דגלי לן ביין ה"ש שלריך לקבל גם תגלחת וטומאה ולפקח לן מלישנא דקרא מכל: **מיין** ושכר יזיר · מעמע לפילו בחד הוי מזיר דהה כלל לחד מכל יעשה מגפן למה לי למיכתב "מיין ושכר" אלא לאתמועי לחפי' לח גדל כי אם בחד מהני לחייל מזרות עליו ולפילו כשבח לפרש דהכא תרגן וגו לא כתיבי: **לאסור** יין מלוה ליין הרשות · כלומר מקרא יפילה למיין ושכר יזיר: **מאי** היא קידושו ותבדלתו מוכבע ועומד מהר סיני הוא · דקדוש היום לתוריית ולוך תחול עליו נזירות וקבה לתורבה עליה לכהי לילמיריך קבל מיובר לומר דחייל עליה נזירות ועוד קבה מלי משני בתר הכי כגון שכבע לשתות ושתה ועוד קבה דקדוש היום לתו לתוריית הוא דהכי ממי דכתיב זכור ודרשינן זוכרהו על היין לר"ש דגרסינן בהמיה וכי מוכבע ושומד מהר סיני לומר ל"ל קבל מיובר לאסור יין מלוה וכי מוכבע וכו' דהכי דקיומ היום לתו לתוריית[ה], על היין לתו לתוריית[ה] דזוכרהו על היין לשמכבת והשתה משני כגון שכבע לשתות וקמ"ל דקל יפילה לחייל עליה תע"ג שכבע לשתות*:

לאלופי למקדש. מכבת (ה)לתיו חייב למקדש ולא לתין וזכור לתין **ר"ש** ליה ליה לאסור חל על לאסור · פירוש בעלמא בדקתני כו' ותו לתו קבל הכת ה"ת היכת דכבע שלא לשתות ושוב הזיר בזיר ושתה ביין לא חייב לזיר לזיר דמיין ושכר" דלא נכבע שלא לשתות כום זה' ומלל בלזיר ונעבל ושתה לכום לקי מדתני: משום שבועתה ומשום נזירות ולא תימא כדקאמר רבא לעיל "שבועה שלא תשתה כדפירשתי: **ורבי** שמעון ליה ליה לירוף · לעומר לין לריך יתור לגירוף דתפי' בשלא לקבל עליו לירוף כתיב ודם מחייב בכל שהו ולא לתרו כזית אלא לקבלן ולהכת לא שייך לירוף לקבלן שקבלן מזיר ליכו בת על שתה יין אלא מלקות, ולקבלן בת על השלמת נדלו: **מה** בין מזיר שמטן למזיר טומ · ול"ת שלמה ליכת ביניהו דמזיר שמטן ליתת בשלמה ומזיר טומ ליתת בשלמה כדתפי' בפ' בתרת דמכות (דף כב·) נבי מורם תלם אחד ול"ל מילתת לגזירות לת קתני ולם בשלמיכם מזירו: **כשמשון** כבן מנוח בכעל דלילה · אבל בשמשון לחודיה לו כבן מנוח לתודיה לת "סני עד שיאמר שלשתן כדמוכת בגמ' מבלן ונלילך נבריס ר"ש וכמי שנקרו פלשתים ת עיניו דלתו, לו' קתמר כלומר לו שיאמר כמי שנקרו כמי שנקרו כו' ז) דתי אמר כבעל דלילה לחוד לו כמי שעקר דלתות עזה לחוד לו כמי שנקרו פלשתים ת עיניו לחוד דהני מזיר שמטן דכבת ליכת למיתני: **נזיר** טומ מיקל · ולת מגלח לגמרי כלכבעו שלת גלח לגמרי שהרי נחלה בשערו: **ומביא** ג' בהמות · בשעה שמיקל הלכה למשה מסיני ולמכמתת מחבעתו דתמר תשלם מדרי תטאת עולה ושלמים כמזיר טהור קרבן טומתה שהי תורים ותשם קרבן

מבל תאבר מגפן היין · ללמוד דמסולהו לריך להזיר ול"ש ותלמי תגלחת וטומאה לא שמעינן וי"ל כיין דגלי לן ביין ה"ש שלריך לקבל גם תגלחת וטומאה ולפקח לן מלישנא דקרא מכל: **מיין** ושכר יזיר · מעמע לפילו בחד הוי מזיר דהה כלל לחד מכל יעשה מגפן למה לי למיכתב "מיין ושכר" אלא לאתמועי לחפי' לח גדל כי אם בחד מהני לחייל מזרות עליו ולפילו כשבח לפרש דהכא תרגן וגו לא כתיבי: **לאסור** יין מלוה ליין הרשות · כלומר מקרא יפילה למיין ושכר יזיר: **מאי** היא קידושו ותבדלתו מוכבע ועומד מהר סיני הוא · דקדוש היום לתוריית ולוך תחול עליו נזירות וקבה לתורבה עליה לכהי לילמיריך קבל מיובר לומר דחייל עליה נזירות ועוד קבה מלי משני בתר הכי כגון שכבע לשתות ושתה ועוד קבה דקדוש היום לתו לתוריית הוא דהכי ממי דכתיב זכור ודרשינן זוכרהו על היין לר"ש דגרסינן בהמיה וכי מוכבע ושומד מהר סיני לומר ל"ל קבל מיובר לאסור יין מלוה וכי מוכבע וכו' דהכי דקיומ היום לתו לתוריית[ה], על היין לתו לתוריית[ה] דזוכרהו על היין לשמכבת והשתה משני כגון שכבע לשתות וקמ"ל דקל יפילה לחייל עליה תע"ג שכבע לשתות*:

(ויומא סו., פסחים קו. ד"ה זוכרהו וכו' ועוד מיגו לעיל נזיר ה:)

* * לשון הגיון שלילה לגזירות שאין [לאיזה] ביין יש לו לשון שלילה לגזירות שאין [לשון] בשאר דברים

מתני' *הריני כשמשון כבן מנוח כבעל דלילה, כמי שעקר דלתות עזה, כמי שנקרו פלשתים את עיניו הרי זה נזיר שמשון; גמ' למה לי למיתנא כל הלין? צריכי: דאי אמר 'הריני כשמשון' הוה אמינא כשמשון אדרינא, קמ"ל כבן מנוח ואי תנא כבן מנוח הוה אמינא אינא דמיתקרי הבי קמ"ל "כבעל דלילה", וכמי שנקרו פלשתים את עיניו: **מתני'** מה בין נזיר עולם לנזיר שמשון? נזיר עולם הכביר שערו מיקל בתער ומביא שלש בהמות ואם נטמא מביא קרבן טומאה נזיר שמשון הכביר שערו אינו מיקל ואם נטמא אינו מביא קרבן טומאה: **גמ'** מאן דכר שמיה? חסורי מיחסרא והכי קתני האומר הריני נזיר עולם הרי זה נזיר (ג) כמה בין נזיר עולם לנזיר שמשון? נזיר עולם הכביר שערו מיקל בתער ומביא שלש בהמות, ואם נטמא מביא קרבן טומאה נזיר שמשון הכביר שערו אינו מיקל בתער ואינו

ג) **וסרי מוסבא ושומד** ג) **עליו מסר סיני סוף** · דכתיב זכור לא יוסף הכתוב לקדשו זוכרהו על היין לי לגלח בכניסתו ביציאתו מיין ת"ל כו' (*פסחים דף קו) וק"ל דנכתב לבטל לא המלוה פטור דלא לחזיא שבועה ומבטלה מלוה ול"ש הא מנן(נדרים דף מז· שבועות דף כה·) תזהר אור

(הר"ן) משובע ועומד עליו מדר סיני אלא הא דאמר רבא *שבועה שאשחה" וחזר ואמר "הריני נזיר", אתיא נזירות חיילא על שבועה ורבנן נמי הא מיבעי ליה לאסור יין מצוה כיין רשות? א"כ לימא קרא "מיין" מאי "ושכר" שמעת מינה תרתי, ור"ש היינו מעמא דכתב "שכר" לאלופי "שבר, שבר" למקדש דכתיב יין ושכר אל תשת אתה ובניך אתך" מה גבי נזיר יין הוא דליתסר אבל שאר משקין לא אף גבי מקדש נמי יין הוא דליתסר אבל שאר משקין המשתברין לא ולאפוקי מדר' יהודה *דתניא ר' יהודה אומר *אבל דבילה קעילית ושתה דבש וחלב ונבנם למקדש חייב אביעית אימא (ר"ש ליתא) אסור חל על איסור *דתניא *ר"ש אומר האוכל נבילה ביום הכפורים כמזיד לוקה נמי מכלל דאיכא בינייהו אשר יעשה מגפן היין: אמרי לך רבנן התם לימד על איסורי נזיר שמצטרפים זה עם זה ור"ש ליתא ציורף *דתניא *ר"ש אומר (ד) כל שהוא לכבות, לא אמרו כזית אלא לענין קברן. **מתני'** *הריני כשמשון כבן מנוח כבעל דלילה, כמי שעקר דלתות עזה, כמי שנקרו פלשתים את עיניו הרי זה נזיר שמשון; גמ' למה לי למיתנא כל הלין? צריכי: דאי אמר 'הריני כשמשון' הוה אמינא כשמשון אדרינא, קמ"ל כבן מנוח ואי תנא כבן מנוח הוה אמינא אינא דמיתקרי הבי קמ"ל "כבעל דלילה", וכמי שנקרו פלשתים את עיניו: **מתני'** מה בין נזיר עולם לנזיר שמשון? נזיר עולם הכביר שערו מיקל בתער ומביא שלש בהמות ואם נטמא מביא קרבן טומאה נזיר שמשון הכביר שערו אינו מיקל ואם נטמא אינו מביא קרבן טומאה: **גמ'** מאן דכר שמיה? חסורי מיחסרא והכי קתני האומר הריני נזיר עולם הרי זה נזיר (ג) כמה בין נזיר עולם לנזיר שמשון? נזיר עולם הכביר שערו מיקל בתער ומביא שלש בהמות, ואם נטמא מביא קרבן טומאה נזיר שמשון הכביר שערו אינו מיקל בתער ואינו

מתני' *הריני כשמשון כבן מנוח כבעל דלילה, כמי שעקר דלתות עזה, כמי שנקרו פלשתים את עיניו הרי זה נזיר שמשון; **גמ'** למה לי למיתנא כל הלין? צריכי: דאי אמר 'הריני כשמשון' הוה אמינא כשמשון אדרינא, קמ"ל כבן מנוח ואי תנא כבן מנוח הוה אמינא אינא דמיתקרי הבי קמ"ל "כבעל דלילה", וכמי שנקרו פלשתים את עיניו: **מתני'** מה בין נזיר עולם לנזיר שמשון? נזיר עולם הכביר שערו מיקל בתער ומביא שלש בהמות

קרבן שלא מינו בשמשון שיהא נזירותו מפיו • כלומר לא מזר בנזיר דבבר הגדור כמו הריני כזה שנדר בנזיר כדדמר"י (נדרים דף יד:) כי יהיר נדר עד שיהיר בדבר הגדור :

הרי לא עלי ככבור. פי' ככר זה ככבור: דכ"ע • כלומר א] כ"ע לא אמר כעולה וכשלמים הוי דבר הגדור לבל יכבר קדום מרחם אמו רבי יהודה סבר לה כרבי יעקב דאמר לא בעינן דבר הגדור ואם תאמר הריני כשמשון הוי נזיר תע"ג דנזיר מפיו הוה ולא הוי דבר הגדור קדום מבטן אמו יכבר : **לא** דכ"ע בעינן דבר הגדור בעלמא לנבי נזירות ומתני הכא דכתיב לה' • כי יהיר נדר לה' לרבות לת הכבור כלומר שהוא לה' ממילא לפיהן [הכי] הוי נדור : **לרבות** לת המחשבה ואפי דסד"א עולה ושלמים הבאים נדבה הוי דבר הגדור לבל בחשבת ואפי הבאים בחובה לא מיקרי דבר הגדור קמ"ל לה' דמרבי כל מילי דהוי לה': **שמצוה** לקדש. פירוש בכור תקדים ולומר מוקדם בבכורה תע"פ דקדים מרחם : **מי** לא קדוש. הלכך לאו דבר הגדור הוא כיון דחיובו אינה מלוה בעלמא : **נבי** נזיר נמי הכתיב נב' • וכי היכי דמרבי ר' יעקב נזיר בסור מלה' ס"נ נרבה נזיר שמשון מלה' דכתי' בנזיר: **לא** אכלתי אפי בשחוטי נזירות • אפי בשחוטי חולין שנשחטו בעזרה שלא לשם נזירות • דאי לא תימא הכי הא בשחוטי חולין ליכא איסורא דהא לא חייל עליה נזירות כלל לעולם ר' יהודה אומר נזיר שמשון לא אמר כלום שלא מצינו בשמשון שיצאת נזירות מפיו אלא ר' יהודה אמר אפילו לכתחילה ומתניתין קתני אם נטמא אע"ר שמעון האמר לא חיילא עליה נזירות כלל לעולם ר' יהודה היא ואידי דקתני גבי נזיר עולם אם נטמא תנא נמי גבי נזיר שמשון אם נטמא לימא בפלוגתא דהני תנאי קמיפלגי *דתנן ידי עלי בכבור רבי יעקב אומר זב יוסי מתיר מאי לאו ב' בתורה סבר לה כר' יעקב דאמר לא בעינן דבר הגדור ור' שמעון סבר לה כר' יוסי דאמר בעינן דבר הגדור? לא לבולי עלמא בעינן דבר הגדור ושאני גבי בכור דכתיב ביה °לה' *לרבות את הבכור ור' יוסי אמר לר' ההוא °מיבעי ליה לרבות חמאת ואשם (ומה ראית לרבות חמאת ואשם ולהוציא את הבכור? מרבה אני חמאת ואשם שבן מתפיסן בנדר, ומוציא אני את הבכור שאין מתפיסו בנדר, ור' יעקב אמר לך בכור נמי מתפיסו בנדר הוא *דתניא של בית רבינו אמרו מנין לנולד לו בכור בתוך עדרו °שמצוה עליו להקדישו שנאמר °הזכר תקדישו ור' יוסי אמר לך נהי דמצוה להקדישו, אי לא מקדיש ליה 'מי לא קדוש, גבי נזיר נמי הכתיב °לה' ההוא מיבעי ליה לכדתניא *אמר שמעון הצדיק מימי לא אכלתי אשם נזיר טמא חוץ מאדם אחד שבא אלי מן הדרום יפה עינים וטוב רואי וקוצותיו סדורות לו תלתלים אמרתי לו בני מה ראית לשחת שער נאה זה אמר לי רועה הייתי לאבי בעירי והלכתי לשאוב מים מן המעיין ונסתכלתי בבבואה שלי ופחז יצרי עלי וביקש לטורדני מן העולם אמרתי לו ריקה מפני מה אתה מתגאה בעולם שאינו שלך שמעופך להיות רמה ותולע העבודה שאנלחך לשמי עמדתי ונשקתיו על ראשו אמרתי לו 'כמותך ירבו נזירים בישראל, עליך הכתוב אומר °איש כי יפליא לנדור נדר נזיר להזיר

נרויי גרי. לשון חלים כלומר מלחוק זורק בהם והרגם :

דילמא גוססין שויוהו • ולא דוקא גוססים כי נזיר אסור ליגע בגוסס הלא כלומר קרוב לגוססין: **אלא** גמר. פירוש דגמרי דקטלינהו ממם והדר שלחו שלחין ואתי למלן דתמר (יומא סא:) ככרי עובדי כוכבים אין מטמאין בהלא במגע מיהא מטמאין: **ונזיר** עולם היכא כתיב • כלומר שמותר להקל ומייתי מהבאים שהם מיקל למר כדאיתא ליה ולמר כדאיתא ליה :

את מדרי אבר נדרתי • ואסתם נדר מטמא ליה נזירות ועוד אחר שלא היה מגלח אלא מימים לימים *משמע שהכניד עליו שערו מכלל דנזירות נדר : תיו

ואינו מביא קרבן מומאה] קרבן הוא דלא מייתי אבל נזירות חייא עליה, מני מתני' לא רבי יהודה ולא ר"ש דתניא ר' יהודה אומר נזיר שמשון °מותר ליטמא למתים שכן מצינו בשמשון שנטמא ב"ש אומר האומר "נזיר שמשון" לא אמר כלום שלא מצינו בשמשון שיצאת נזירות מפיו אע ר' יהודה האמר אפילו לכתחילה ומתניתין קתני "אם נטמא" אע"ר שמעון האמר לא חיילא עליה נזירות כלל לעולם ר' יהודה היא ואידי דקתני גבי נזיר עולם "אם נטמא" תנא נמי גבי 'נזיר שמשון' אם נטמא לימא בפלוגתא דהני תנאי קמיפלגי *דתנן ידי עלי בכבור רבי יעקב אומר זב יוסי מתיר מאי לאו ב' בתורה סבר לה כר' יעקב דאמר לא בעינן דבר הגדור ור' שמעון סבר לה כר' יוסי דאמר בעינן דבר הגדור? לא לבולי עלמא בעינן דבר הגדור ושאני גבי בכור דכתיב ביה °לה' *לרבות את הבכור ור' יוסי אמר לר' ההוא °מיבעי ליה לרבות חמאת ואשם (ומה ראית לרבות חמאת ואשם ולהוציא את הבכור? מרבה אני חמאת ואשם שבן מתפיסן בנדר, ומוציא אני את הבכור שאין מתפיסו בנדר, ור' יעקב אמר לך בכור נמי מתפיסו בנדר הוא *דתניא של בית רבינו אמרו מנין לנולד לו בכור בתוך עדרו °שמצוה עליו להקדישו שנאמר °הזכר תקדישו ור' יוסי אמר לך נהי דמצוה להקדישו, אי לא מקדיש ליה 'מי לא קדוש, גבי נזיר נמי הכתיב °לה' ההוא מיבעי ליה לכדתניא *אמר שמעון הצדיק מימי לא אכלתי אשם נזיר טמא חוץ מאדם אחד שבא אלי מן הדרום יפה עינים וטוב רואי וקוצותיו סדורות לו תלתלים אמרתי לו בני מה ראית לשחת שער נאה זה אמר לי רועה הייתי לאבי בעירי והלכתי לשאוב מים מן המעיין ונסתכלתי בבבואה שלי ופחז יצרי עלי וביקש לטורדני מן העולם אמרתי לו ריקה מפני מה אתה מתגאה בעולם שאינו שלך שמעופך להיות רמה ותולע העבודה שאנלחך לשמי עמדתי ונשקתיו על ראשו אמרתי לו 'כמותך ירבו נזירים בישראל, עליך הכתוב אומר °איש כי יפליא לנדור נדר נזיר להזיר

שמשון לאו נזיר הוה והכתיב °כי נזיר אלהים יהיה הנער מן הבטן "הם מלאך הוא דקאמר • ומנלן דאיטמי למתים **אלימא** מדכתיב °בלחי החמור הביתי אלף איש **דילמא** *גרויי גרי בהו ולא נגע בהו **אלא** מהכא °ויך מהם שלשים איש ויקח את חליצותם **דילמא** אשלחינון ברישא והדר מטלינן **ונזיר** °ויקח כתיב **דילמא** גוססין שוינן **אלא** גמרא גמירי לה/ונזיר עולם היכא כתיב דתניא *רבי אומר °אבשלום נזיר עולם היה שנאמר °ויהי מקץ ארבעים שנה ויאמר אבשלום אל המלך אלכה נא ואשלם את נדרי אשר נדרתי לה' בחברון, ומגלח אחד לשנים עשר חדש שנא' (יהו) מקץ ימים לימים ויליף

מני מ' רבי יהודה הא אמר דמופר לכתחילה • ליתמי ומתני' קתני אם נטמא בדיעבד אבל לכתחילה לא: **תנא נמי נבי נזיר שמשון אם** ס). וה"ם נמי (ס) לכתחילה מותר : **פרי עלי** • ככר זו ככבור : **רבי יעקב אומר.** ללת בעינן שיהא חיסורו בדבר הידר כגון (תמחת ג) ושלמים (להת כתיב חיק כי יחזר נדר לה' לרבות דבר התסור כגון ככבור) : **רבי יהודה סבר לה כר' יעקב דאמר לא בעינן דבר הגדור** • ואם תאמר הריני כשמשון הוי נזיר מע"ג דנזיר מפיו הוה ולא הוי דבר הגדור קדום מרחם אמו : **ורש"י** דלמר מומר מחמת מקום ללת הוי נזיר מכר לה כר' יוסי דאמר לא בעינן דבר הגדור ואם תאמר מחמת מקום ללת ג) התפיס ללת בכבור ללת הוי דבר הגדור בעלמא לגבי נזירות ומתני הכא דכתיב לה' • כי יחזר נדר לה' לרבות לת המכבור כלומר שהוא לה' ממילא לפיהן [הכי] הוי נדור : **לרבות** לת המחשבה ואפי דסד"א עולה ושלמים הבאים נדבה הוי דבר הגדור לבל בחשבת ואפי הבאים בחובה לא מיקרי דבר הגדור קמ"ל לה' דמרבי כל מילי דהוי לה': **שמצוה** לקדש. פירוש בכור תקדים ולומר מוקדם בבכורה תע"פ דקדים מרחם : **מי** לא קדוש. הלכך לאו דבר הגדור הוא כיון דחיובו אינה מלוה בעלמא : **נבי** נזיר נמי הכתיב נב' • וכי היכי דמרבי ר' יעקב נזיר בסור מלה' ס"נ נרבה נזיר שמשון מלה' דכתי' בנזיר: **לא** אכלתי אפי בשחוטי נזירות • אפי בשחוטי חולין שנשחטו בעזרה שלא לשם נזירות • דאי לא תימא הכי הא בשחוטי חולין ליכא איסורא דהא לא חייל עליה נזירות כלל לעולם ר' יהודה היא ואידי דקתני גבי נזיר עולם "אם נטמא" תנא נמי גבי 'נזיר שמשון' אם נטמא לימא בפלוגתא דהני תנאי קמיפלגי *דתנן ידי עלי בכבור רבי יעקב אומר זב יוסי מתיר מאי לאו ב' בתורה סבר לה כר' יעקב דאמר לא בעינן דבר הגדור ור' שמעון סבר לה כר' יוסי דאמר בעינן דבר הגדור? לא לבולי עלמא בעינן דבר הגדור ושאני גבי בכור דכתיב ביה °לה' *לרבות את הבכור ור' יוסי אמר לר' ההוא °מיבעי ליה לרבות חמאת ואשם (ומה ראית לרבות חמאת ואשם ולהוציא את הבכור? מרבה אני חמאת ואשם שבן מתפיסן בנדר, ומוציא אני את הבכור שאין מתפיסו בנדר, ור' יעקב אמר לך בכור נמי מתפיסו בנדר הוא *דתניא של בית רבינו אמרו מנין לנולד לו בכור בתוך עדרו °שמצוה עליו להקדישו שנאמר °הזכר תקדישו ור' יוסי אמר לך נהי דמצוה להקדישו, אי לא מקדיש ליה 'מי לא קדוש, גבי נזיר נמי הכתיב °לה' ההוא מיבעי ליה לכדתניא *אמר שמעון הצדיק מימי לא אכלתי אשם נזיר טמא חוץ מאדם אחד שבא אלי מן הדרום יפה עינים וטוב רואי וקוצותיו סדורות לו תלתלים אמרתי לו בני מה ראית לשחת שער נאה זה אמר לי רועה הייתי לאבי בעירי והלכתי לשאוב מים מן המעיין ונסתכלתי בבבואה שלי ופחז יצרי עלי וביקש לטורדני מן העולם אמרתי לו ריקה מפני מה אתה מתגאה בעולם שאינו שלך שמעופך להיות רמה ותולע העבודה שאנלחך לשמי עמדתי ונשקתיו על ראשו אמרתי לו 'כמותך ירבו נזירים בישראל, עליך הכתוב אומר °איש כי יפליא לנדור נדר נזיר להזיר

נרויי גרי. לשון חלים כלומר מלחוק זורק בהם והרגם :

דילמא גוססין שויוהו • ולא דוקא גוססים כי נזיר אסור ליגע בגוסס הלא כלומר קרוב לגוססין: **אלא** גמר. פירוש דגמרי דקטלינהו ממם והדר שלחו שלחין ואתי למלן דתמר (יומא סא:) ככרי עובדי כוכבים אין מטמאין בהלא במגע מיהא מטמאין: **ונזיר** עולם היכא כתיב • כלומר שמותר להקל ומייתי מהבאים שהם מיקל למר כדאיתא ליה ולמר כדאיתא ליה :

את מדרי אבר נדרתי • ואסתם נדר מטמא ליה נזירות ועוד אחר שלא היה מגלח אלא מימים לימים *משמע שהכניד עליו שערו מכלל דנזירות נדר : תיו

כבד א משי' פ"ג מהל' נזירות הלכה יג : **כה ב** משי' פ"ח מהל' מדיים הלכה יג סמג לאוין רמב : **כו ג** משי' שם סמג שם טוש"ע יו"ד סי' רד סעיף ל ושעיף כ :

נוסח ב' **כז** ד משי' שם הלכה י :

נוסח ג' **כח** ה ו משי' פ"ח מהל' כאורות הלכה ד סמג עשין ריש טוש"ע יו"ד סי' ו סעיף ל : **כט** ז משי' פ"ע מהל' מדיים הל' כג טוש"ע יו"ד סי' רג סעיף ו :

ל ח משי' פ"ג מהלכות נזירות הלכה יב :

נוסח ד' **לא** ט משי' פ"ח מהל' נזירות הלכה יא : **לב** י משי' שם הלכה יב :

נוסח ה' [ג"ל דתניא] נזירים יב: אחי התגאת בחלות נזיר טמאי כאחי תגאות אחרים בדין (תוס' ר"י אלי בכבור") כלו בגזיר להתם ס"נ נזרו זוקא בדבר ב' נזרו

[ספ יג. ע"ש ערכין כט.]

[הוספתא פ"ד ונדרים ט:]

פי' הרא"ש

הרי עלי בכבור • אם אמר הרי עלי ככר זה בכבור ר' יעקב אומר • ס"ד דלא בעי שיתפיס בדבר הנדור • אלא אפי' התפיס בדבר האסור כגון בכור שקדושתו מרחם אמור: מאי לאו ר' יהודה ס"ל כר' יעקב דשמשון נמי לא נדר בנזיר אלא ע"פ הפלאך היה נזיר : לא דכ"ע בעי' דבר הנדור שאני גבי בכור דכתיב לה' ומרבינן מיניה בכור דהוי כעין דבר הנדור דקדושין, וכן ר' יהודה נסי מרבי' לה' דכתיב גבי נזיר שמשון דדמי לשאר נזירים א"נ דר' יהודה סבר דשמשון קבל עליו נזירות בשהגיע לכלל שנותיו כי כן צוה לו המלאך • א"נ מנוח הדירו כראסרי, האיש מדיר את בנו בנזיר : שכן מתפיסין בנדר(נזיר) דאע"פ שבאין ונזבח פ"פ צריך להקדישן : מימי לא אכלתי אשם נזיר פמא דמתוך שרב, עליו יסי נזירותו מתחרם וקרבנותיו קרובין להיות חולין בעזרה : פלאך הוא דקאמר אבל מנוח לא הדירו : אלימא (מדכתיב) בלחי החמור הכיתי אלף איש • ג"ל דמהאי קרא לא מייתי מידי דבאותה שעת. ואו עליו פלשתים והוצרך לעמוד על נפשו : ודילמא גזויי גרי בהו • כלומר זרק בהם החץ והרגם והם כזרק חץ : ודילמא גוססים שוינהו ואפי' לפ"ד ס"ג ; מינן דנזיר אסור ליגע בגוסס • הכא לאו גוססים ממש אלא סכוכים לגוססים • וג"ל לחלק בין גוסס בידי שמים לגוסס בידי אדם : ואשלם את נדרי אשר נדרתי וגו' חייבו קרבנות נזירותו • וליף יפים יפים מבתי ערי חומה דכתיב התם ימים תחיה נאולתו :

(זה הסגה פיקה כתובה מן הגד בספר שממנו הועתק זה) . *) גרלה דדעתו לחלק דגוסס בידי אדם חשוב כמי שפי מגוסס בידי שמים ול"ע דבפ' המפרען דף עח אמרי' דלרבנן דהלכתא כווותייהו גוסס בידי אדם חשיב גבהן קמילה מבח"כ בגוסס בידי שמים • תי"ש :

הגהות הב"ח

(ג) רש"י ד"ה הנח נמי וכו' דלכתחלה מותר :

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] בתוס' ד"ה כרי עלי ככבור פי' ככר זה ככבור לת ד"ע כלומר וכו' • כ"כ בתוכת מישור מותק מיכות לת ד"ע ושושה ממנו דבור לחד מד לחל ככור קדום מרחם תמו ותמ"ל מה"ד כ' יהודה סבירא ליה יומיתו ולעני"ד דגם לפי' הנזכרת שלפניו כלן יהיה סוף סדבור אלל מרחם תמו ותמ"ל מה"ד כ' יהודה סבירא ליה וכו' וכן ד"ה רבי יהודה ס"ל סוף רק מסוקר וכ"ל קדם ד"ה לת ד"ע ותמ"ל תני"ל שהוא טעות ולמחם כתב התוס' מישור דסבר"ת דסוף פפ"ח שלפניו סיף משנה :

גליון הש"ס

גמ' ויך ויקח כתיב • עיין בפירוש רש"י בחומש שמות ז' כ' ולקמן דף יט ע"ש :

[גיליסת סעיון ערך גרד ל' נדרויי גרדי בהון והוא לא נגע בהון • פי' הוא שבקיע רלשם בגרם ולמי ומשך ידיו ומינו מוגע בהן וע"ש בערוך]

[תוס' סוטה פ"ג ע"ש] ⊗ ע"ש תוס' במחלת ב מו ⊗ ע"ש תוס' ד"ה ר"ש אף יד – ובגלחן את ראשו והיו אוקף ראשו ליאת שאינו יכול לגלח כי כבד עליו...

ס"ל משום

ס"ל שומה

כס"ל ג"ג

[תוספתא פ"ל]

נוסחת הריב"ן

ל) שם נעשה דיעבד : כ) שם שלמים ושמואל : פה נגיש ליה בכי' : ג) התפיס : ד) מתפיס : ה) דקדוס : ו) תינח ולת ליתת בכ' : ז) דכ"ע : ח) מוסיס מוליס וכשהן מטמאין : י) ומשלח מניחין : כ) (טינע) : ל) סוס : מ) (דכתי סוס פי' דכתים נבוהתו) ליתת בכ' : ס) מיר : ע) (דהוי ליה בכתי סוכר) ליתת בכ' :

[מדיים יג. ע"ש]

הגהות הב"ח

(ל) רש"י ד"ה הנח נמי וכו' דלכתחלה מותר :

מסורת השי"ס

כד א משי' פ"ג מהל' נזירות הלכה יג : כה ב משי' פ"ח מהל' מדיים הלכה יג סמג לאוין רמב : כו ג משי' שם סמג שם טוש"ע יו"ד סי' רד סעיף ל ושעיף כ :

כז ד משי' שם הלכה י :

כח ה ו משי' פ"ח מהל' כאורות הלכה ד סמג עשין ריש טוש"ע יו"ד סי' ו סעיף ל : כט ז משי' פ"ע מהל' מדיים הל' כג טוש"ע יו"ד סי' רג סעיף ו :

ל ח משי' פ"ג מהלכות נזירות הלכה יב :

לב י משי' שם הלכה יב :

לא ט משי' פ"ח מהל' נזירות הלכה יא :

נוסח א' **לג** יא משי' שם הלכה יג : **לד** יב משי' שם הלכה יד : **לה** יג משי' שם הלכה טו : **לו** יד משי' שם הלכה טז : **לז** טו משי' שם הלכה יז : **לח** טז משי' שם הלכה יח : **לט** יז משי' שם הלכה יט : **מ** יח משי' שם הלכה כ : **מא** יט משי' שם הלכה כא : **מב** כ משי' שם הלכה כב : **מג** כא משי' שם הלכה כג : **מד** כב משי' שם הלכה כד : **מה** כג משי' שם הלכה כה : **מו** כד משי' שם הלכה כו : **מז** כה משי' שם הלכה כז : **מח** כו משי' שם הלכה כח : **מט** כז משי' שם הלכה כט : **נ** כח משי' שם הלכה ל : **נא** כט משי' שם הלכה לא : **נב** ל משי' שם הלכה לב : **נג** לא משי' שם הלכה לג : **נד** לב משי' שם הלכה לד : **נה** לג משי' שם הלכה לה : **נו** לד משי' שם הלכה לו : **נז** לה משי' שם הלכה לז : **נח** לו משי' שם הלכה לח : **נט** לז משי' שם הלכה לט : **ס** לח משי' שם הלכה מ : **סא** לט משי' שם הלכה מא : **סב** מ משי' שם הלכה מב : **סג** מא משי' שם הלכה מג : **סד** מב משי' שם הלכה מד : **סה** מג משי' שם הלכה מה : **סו** מד משי' שם הלכה מו : **סז** מה משי' שם הלכה מז : **סח** מו משי' שם הלכה מח : **סט** מז משי' שם הלכה מט : **ע** מח משי' שם הלכה נ : **עא** מט משי' שם הלכה נא : **עב** נ משי' שם הלכה נב : **עג** נא משי' שם הלכה נג : **עד** נב משי' שם הלכה נד : **עה** נג משי' שם הלכה נה : **עו** נד משי' שם הלכה נו : **עז** נה משי' שם הלכה נז : **עח** נו משי' שם הלכה נח : **עט** נז משי' שם הלכה נט : **פ** נח משי' שם הלכה ס : **פא** נט משי' שם הלכה סא : **פב** ס משי' שם הלכה סב : **פג** סא משי' שם הלכה סג : **פד** סב משי' שם הלכה סד : **פה** סג משי' שם הלכה סה : **פו** סד משי' שם הלכה סו : **פז** סה משי' שם הלכה סז : **פח** סו משי' שם הלכה סח : **פט** סז משי' שם הלכה סט : **צ** סח משי' שם הלכה ע : **צא** סט משי' שם הלכה עא : **צב** ע משי' שם הלכה עב : **צג** עא משי' שם הלכה עג : **צד** עב משי' שם הלכה עד : **צה** עג משי' שם הלכה עה : **צו** עד משי' שם הלכה עו : **צז** עה משי' שם הלכה עז : **צח** עו משי' שם הלכה עח : **צט** עז משי' שם הלכה עט : **ק** עח משי' שם הלכה פ : **קא** עט משי' שם הלכה פא : **קב** פ משי' שם הלכה פב : **קג** פא משי' שם הלכה פג : **קד** פב משי' שם הלכה פד : **קה** פג משי' שם הלכה פה : **קו** פד משי' שם הלכה פו : **קז** פה משי' שם הלכה פז : **קח** פו משי' שם הלכה פח : **קט** פז משי' שם הלכה פט : **ר** פח משי' שם הלכה צ : **רא** פט משי' שם הלכה צא : **רב** צ משי' שם הלכה צב : **רג** צא משי' שם הלכה צג : **רד** צב משי' שם הלכה צד : **רה** צג משי' שם הלכה צה : **רו** צד משי' שם הלכה צו : **רז** צה משי' שם הלכה צז : **רח** צו משי' שם הלכה צח : **רט** צז משי' שם הלכה צט : **ש** צח משי' שם הלכה ק : **שא** צט משי' שם הלכה קא : **שב** ק משי' שם הלכה קב : **שג** קא משי' שם הלכה קג : **שד** קב משי' שם הלכה קד : **שה** קג משי' שם הלכה קה : **שו** קד משי' שם הלכה קו : **שז** קה משי' שם הלכה קז : **שח** קו משי' שם הלכה קח : **שט** קז משי' שם הלכה קט : **ת** קח משי' שם הלכה ר : **תא** קט משי' שם הלכה רא : **תב** ר משי' שם הלכה רב : **תג** רא משי' שם הלכה רג : **תד** רב משי' שם הלכה רד : **תה** רג משי' שם הלכה רה : **תו** רד משי' שם הלכה רו : **תז** רה משי' שם הלכה רז : **תח** רו משי' שם הלכה רח : **תט** רז משי' שם הלכה רט : **י** רח משי' שם הלכה ש : **יא** רט משי' שם הלכה שא : **יב** ש משי' שם הלכה שב : **יג** שא משי' שם הלכה שג : **יד** שב משי' שם הלכה שד : **טו** שג משי' שם הלכה שה : **טז** שד משי' שם הלכה שו : **יז** שה משי' שם הלכה שז : **יח** שו משי' שם הלכה שח : **יט** שז משי' שם הלכה שט : **כ** שח משי' שם הלכה ת : **כא** שט משי' שם הלכה תא : **כב** ת משי' שם הלכה תב : **כג** תא משי' שם הלכה תג :

ויליף מבכי ערי חומה · דכתיב בהו "ימים" ימים תהיה גאולתו" מה להלן י"ב חדש אף כאן י"ב חדש "אף כאן" אומר מגלח אחת לל' יום · **רבי יהודה אומר** · מכאן היה מגלח אחת לל' יום: **שכן מצינו בבני מלכים** ג)·שכן עוהגים:**ומה רבי סוף דמר** · "ימים תהיה גאולתו" לימ' ימים פחומים מכעים · אלא בת לגלה בחומו יום ויקרא כה ג) שמכאנה לו לחיו יכול לגלה עד שיעברו עליו ב' ימים לפי שאין מקרא יוצא מידי פשוטו והכא נמי מאי חזית דרבי (ג)מהוה ג"ם מה להלן י"ב חדש כו' נגמר מהאי טעמא ונימא נמי דלמכשלום מגלח היה לפני ימים : **סמ"ג ג"ם** · דגמיר מבכי ערי חומה : **משום כובד סוף דקא גמיר** ג) · דכתיב ביה בהאי כלומר כי כבד עליו וכן מ"ש וגילחו : **וכמני ימים ליבא כובד** · ומשום הכי לא גמיר מינה : **ונימא דמי שניס** · מסמע להי מקן ימים לימים אבר יגלח דמי שניס נמי מיקרו ימים כדכתיב ויהי מקץ שנתים ימים · **ונימא שלשים יום** · דשלשים ד) מיקרו ימים כדכתיב עד חדש ימים : **ומימא מכבי מימים ימימה** · תלמה בעוה יאמר להן אבל לא יפחת ד' ימים בשמא"ל דהיינו יום ל' לשלשה חדשים הבא נמי נימא דמגלח היה לחשבון לב' חדשים. לתוס' לעון התניה ולעיל (מיכה ב) : **ומה הכהן וכו' הכהן זו טיח ביתה** · מה ביתה מביאו על כהן לביח המנוגע תולן וקולף ומח ומוקן שבוע להסגירו לף ה"נ כתן בשביה לף ה"נ כיון דכתיב מימים ימימה ליהוי נמי כמתן דאמר ג"ל · ד) לח יליפינן מההוא קרא דכתיב בבא יפחת דמאי דילפינן מהתם דמחלחת ירחין לחלחת ירחין הוי חד זימנא : **דילמא** · הלי דקאמר "ר' ימים בשמא"כי הוי לסוף ד' ירחין חד זימנא ולחרין [ירחין] חד זימנא ולחרבע ירחין חד זימנא ולחרין ירחין חד זימנא דכתיב נמי לחרבע זימנין והילכך הוחיל והיכא לימר הכי ו) והיכא לימר הכי שבקינן מקרא דלא מפרש ונמרינן מקרא דמפרש דהיינו מבחי ערי חומה : **גבי כלניס** · הלימוס : **מידי הוא טעמא** · דלמרינן המלחין בשלשים יום לחא מקום לחיכא כובד שיער והוה ליה ניוול הכא נמי חיכא כובד ומקום הכי היה אומר רבי יהושע לקן מ' שנה ששאלו להן מלך [אותה שנה ששאלו להן מלך היא שנת עשר לשמואל הרמתי] : **מתני' *סתם** נזירות ל' יום : **גמ' מנהני מילי אמר רב מתנא** אמר קרא *קדוש יהיה" "יהיה" בגמטריא תלתין הוו *ר' פרא אמר בנגד "נזיר, נזרו" האמורים בתורה ל' חסר אחת **רב מתנא** גמי נילף "מנזיר, נזרו"? אמר לך ההוא לדרשה : מיין ושכר "יין" *לאסור יין מצוה כיין רשות כי יפליא לנדור נדר נזיר להזיר" "שהנזירות הלה על נזירות ובר

אין המוכר יכול לגאול בפחות ממני ימים . (והא ל"ר כו') הכי גמי דבכל ב' יומים יקל שערו ומאי דבב' ימים ליכא כובד ומסתמא לא נתקבל ג"ם להכי הלכך ממסמעות דימים דהייט סתם תהיה גאולתו שגאול לחרי ב' ימים כל הסנה כדכתיב בתריה ואם לא ינאל עד מלאת לו שנה תמימה תלמת לכל הסנה גואל : **תלבנה** בשע שיכול לחתת לבע יפחת ד' ימים בשנה · ומסמע בסוף כל ג' מחלים הלכו לרלות ומאני מגלח אחת ידעי' דמחלקין הסנה בשנה לילמת תרין ירחין כחד זמנא וד' ירחין כחד זמנא [וכו'] וכיון דהכי הוא לא ידעינן מהיכא ליף לים לן למילף ממקום שיכול להיות שאין הדבר *(עוד) להכי נלפינן מבתי ערי חומה : **מ"ם** נבי כהנים [דתיכא] כובד · ול"ת והא כהני עלמם לפי'(תענית יז.) מסתמנו "פרש-פרש דמקילין לחת לשלשים יום ולקנים חדשים, ואל יוכיח זה שיש עמו חדשים **ואימא** מהכא *מימים ימימה וגו' דנין "ימים - מימים" ואין דנין "ימים - מימימה", ואימא נפקא מינה והא *תנא דבי ר' ישמעאל **והכהן** - והא הכהן זו היא שיבה זו היא ביאה? הני מילי היכא דליכא דדמי ליה אבל היכא דאיכא דדמי ליה מדדמי ליה ילפינן **אבא** **אמר** אמנא ידעינן דכל תלתא ירחין חד זימנא דלמא ארבעה זימני בשתא=(א"נ) ארבעה ירחין חד זימנא תרין ירחין בחד זימנא. **רבי** (מקן) מ' שנה למאי . פי' דליכא למימר (מ' שנה למאי) למלכות בית דוד דלא מלך מכל למכלום דכתי דמשמע קרא דהיה מלך ה' שנים מעשה זה ג' על רעב וחמד שמנה ישראל ולחד שהעמיד ממרות ומאני מקן מ' שנה שגאלו נסם מלך (אלו) שמרגו במלכו על עוש מלה מרידה [למכלום בשלחם להם מלך א] שהיה שנת עשר] לשמואל ובחיי ל"ת העמיד מלך ומלך חני ל"ת וג' שנים הרי ד' שנים למלה ובחחלת ל"ו למלכות בית דוד היה שנת מ' לשחלה ותח"כ מרד למכלום והשנה ההיא היה שנת רעב וגם חומה שנת מ' לשחלה ותפי מרד בחחלת שנת מ' לשחלה ולחו חוקת מקן מ' שנה : **סתם** נזירות שלשים יום · וכנמרא מפרש טעמא : **בר** פלוגתא דמר כעבד נזירות המחוירן בחומרה שהן ל' חסר אחת· פירוש כחובים בפרשת נזיר וכעבדן מוסך

פי' הרא"ש

מת להלן י"ב חדש דכתיב עד מלאת לו שנה תמימה · והא [רבי הוא] דאמר אחת בעבדין אין ימים פחותים משנים שאין המוכר יכול לגאול תוך ב' ימים · ודרש לה' שנה כשפשיטה לחחלת גאולה · ודרש לי' שנה לסוף גאולה משום דכתיב עד מלאת לו שנה תמימה נאולה.(ב)ר' ימים בשנה והויגו לב' חדשים לג' חדשים : זו היא שיבה זו היא ביאה · מה ביאה חולץ וקוצה ומחוגוחגן לו שבוע אף שיבה חולץ וקוצה [ומחוגוחגן לו שבוע אע"ג דלא חזי חביבות לחדדי] כיון דמשמשותן חד קא דריש ליה בג"ש :דלמא ד' ירדו חד זימנא וחתי ירחי חד זימנא · ב' ימים הראשונים היו כארבע חדשים לר' חד זימנא האחרונים סב' חדשים · הלכך שבקינן קרא דלא מפרש : ומ"ם נבי כהנים משום דאיכא כובד וכו' יכהנים גופיי דלפי' פרע [פרוע] מניור דמגלחים לל' יום בסנהדרין ג' כ"ג והא דלא יליף נזיר עולם משמשון דין הוא דמגלח משום דשלטו יסי נזירותו הלכך יליף מכהן דלא פשקה כהונתו וכלכ : מאי איכא ביניידו לשאר (דרשני) [אחרי] היה מצ"ל דאיכא מצו לגלחו בסנסריים ואידהו דוקא בתער.ואידו דוקא שיקל והם יכולים לגלה הכל. אלא בסתם גילחה שרגילין בני מלכים לגלה קא בעיא מאי ביניידו ואין דרכם לגלה הכל ונם בסנסריים · והא דלא קאמר שוחא מביא ג' בהמות כשחוא רוצה לגלה כדין סתם נזיר שאינו מגלח אלא בשעת הבאת קרבנותיו:מאי עבידתיידו דהיינו האי דקא' מגלח עד שניא · ולאו דוקא שניא אלא דלא מגלח עד הבאת קרבנותיו:מאי עבידתיידו דהיינו האי דקא' הרי נזיר אחת נדולה וכו' · בין שאמר הריני נזיר נדולה ובין שאמר הריני נזיר קטנה ובין שאמר הריני נזיר מכאן ועד סוף העולם נהג נזירות ל' יום:ולא אמרי' כשאמר אחת נדולה יגהג שתי נזירות שאמר קטנה יגהג שתים שאמר מכאן ועד סוף העולם[יהיה נזיר עולם]: י ה י ה בניסמריא תלתין הוו.יראה דנמרא נסירי לה ואסמכתה אחך גיסם' דלאו מי"ג מדות הוא שהתורה נדרשת בהן : בנזד נזיר נזרו נזיר וכו' ול' חסר א' הם לבר מנזר אלהיו על ראשו

מבנה

הצעת הנושאים בגיטין לפי סדר "ואלה מסעי" · "אשת איש" בגיטין נמצאת באחוזת הקבר מרדכי

נושא

ב' מאמרים מאת יחזקאל אבן בוזי בענין אשת יפת תאר

נושא

בירור סוגיות ר' נחמיה ור' יוסי בסיפור בעין על נזיר עולם

נושא (דף ו:)

ל' יום - מקור מהו המקור לחניך לפ' ואבר בדבא

סתא נזירות

לא א מיי' פ"ג מהל' מרוח סלכה יב :

לב ב מיי' שם סלי ה סמג לחוין רמב :

לג ג מיי' שם סלי ו וסלי י :

דלא קשיא דלשון כתר וגזר הוא כדמתרגמינן כלילא : ורב מתנא נילף מנזיר דמסתברא שפי דכלהו איכתבי למניינא מלמדרש נ' מלה : הנחו נזיר נזרו לדרשא אחא. קצת מיניירתו ודרשינן איכתיבו : ב) מדהנחו למניינא כולהו למניינא דהנחו לאו לדרשא מנלי על אינך דכתו דהנך למניינא אינך נמי למניינא ותדחי שמעי' מיניירתו : ג) נלמד ד"ל ותימה מהכא מימים ימימה תלכנה בעוה שבאלה וכו' תלבע ימים בשנה · ב) מייל ד"ל כמ"ד שהעת [שנת יובל] ת"ש :

גליון הש"ס תוס' ד"ה מ"ע נבי כהנים · וה"ב ניקף וכו' · ק"ל הא פשיטא דאין לנמוד ב"ש מנזיר סתם דסתם נסק מזירתו וב"ש עדיין מזירתו שלם אלא פלוגתייהו מתלה כאן מנזיר פרע פרע דנבי כהן שיעור ל' יום ותמרי' דסעם נבי כהן משום כוובו וידעי' דשיעור טובד ל' יום וזהו העיקר מה דלרינן למילף שיעורא דכובד כמה סי ומה שייכות למילף ענין זה מנזיר סתם :

סתם נזירות כ"ט יום תט"ז דתמלת שלשים וכשתתה יורד למניינם יש לומר דמזר תלויו על לשון לא הוי ממניינא דהוא לשון כתר כדמתרגמינן בלילה: **הנהו** לדרשא · וכיון דתיתין לדלשא לא מצטרפין למניינא ומניכן להו כ"ש: **מלמד** שהגזירות חל על הגזירות · ולאי נרשה דלשם למר כריני נזיר וכזיר לא לימטריך דמיטמטע שפיר כשלשים גזירות דלשון דתתחיל ומונה גזירות שני וכי לימטריך קרא להיכא דלאמר כריני נזיר היום וכזיר להוה ן למימר לא חייל עליה תלת חד גזירות כיון דלאמר היום להכי לימטריך קרא מיותר שהגזירות חל על הגזירות:

הואיל ותיכא חד מיניהו דלאו לדרשא הו תחד הו עשרה ולאו דוקא חד מדהוה למניינא כולהן למניינא, ובכי לתיכא בהו לדרשא מכל מקום לאו למניינא: **תנן** סתם גזירות שלשים יום וכו' אלא לבר פדא קשיא דתמלת שלשים יום ולא גילח יום ל' ולא יצא ל' יום אפילו לא נזר אלא יום אחד ולא גילח אלא יום אחד ולא יצא אלא יום אחד ולא נזר אלא יום אחד ולא נזר ולא גילח ולא יצא אלא יום אחד ולא נזר ולא גילח ולא יצא אלא יום אחד ולא נזר ולא גילח ולא יצא

לכל נעשה נזירות לא תמרין דליהוי יום אחד עולה למנין נזירות דתשובה וזירות אינה קמשמע לן דעולה לכתן ולכתן: **מנן מם גילח לפ' מסר מחד יגיא** · סיום שלשים שלה) לכתן ולכתן: **בשלמא נרב מתנא** · דתמר אין נזירות פחותה מל' יום ואינו מגלח עד יום ל"ת להכי אינטריך לן דה מתניתין ג) דיום שלשים עולה לו מן המנין לכתן ולכתן דכי גילח דתשובה ביום שלשים עולה לו לאחו נ) אמאו ביום נזירות אינה וכי עברו עליו ל' יסר אחת נעשה עליו יום ס) ל"ש דתשלום ל' ואמקלא היום כלולו: **אלא לבר פדא קשיא אמר לך בר פדא אימא סיפא ואם גילה את הראשונה ליום ששים מגלח את השניה ליום ששים אלא סיפא מסייעא ליה דישא (ו) באומר שלימים ולרב מתנא קשיא סיפא? אמר לך רב מתנא בדקתני סיפא יום ששים עולה לאחן ולבאן מאי היא *מקצת היום ככולו הוא אמרה חדא זימנא? אמר דתימא ה"מ לעניין חדא נזירות אבל לשתי נזירות לא קמ"ל *אלא אם גילה יום ששים חסר אחד יצא שיום שלשים עולה לו מן המנין בשלמא לרב מתנא ניחא אלא לבר פדא למה לי, הא אמר שלשים חסר אחד? אמר לך אלא נמי אהא סמכי *אמר שאמר הריני נזיר נטמא יום שלשים סותר את הכל בשלמא לרב מתנא ניחא אלא לבר פדא קשיא אמר**

הכי לתימא לעיל שאם גילח ביום ל' יש לחבל טעמת דהא מתניתין לא הוי כדתמרת מעום דמקלת היום ככולו: **מנן מי שאמר הריני נזיר נטמא יום שלשים סותר את כל שנשלמו לרב מתנא** · דתמר דאין נזירות פחות מעלשים מעום הכי כי נטמא יום שלשים בתוך מלאת קריעת בית וסותר את הכל ולי קשיא לך הא תרין רב מתנא לעיל דתמר מקלת היום ככולו (ג) והכא נמי נימא מקלת היום ככולו ואם נטמא ביום שלשים לא יהא סותר כלום הא לא קשיא דתמר לך רב מתנא הא תנא קמא דרבי אליעזר סבר לא תמרי מקלת היום ככולו הכי קא מתרצינן קסבר רבי אליעזר מקלת היום ככולו מכלל ס) דתנא קמא (ל' אליעזר סבר לא תמרינן מקלת היום ככולו): **אלא לבר פדא** · דתמר אין עיקר נזירות אלא כ"ע יום ואם נטמא ביום ל' יום אחר מלאת ימי נזרו: **אמר**

המצוות דתע"ג [דתדקה] בסיפא דקתני ואם גילח הרתשונה ליום ששים מגלח השניה לכתחילה ליום ששים תלמת דסוף יום ששים עולה ל למנין נזירות שני ומקלת יום תחיב ביום שלם והא לא אמרינן מרישא דתדרכה ס"ל לבר פדא דלא תמר מקלת יום ככולו בסוף נזירות ואמרינן ליה כתדם המקבל נזירות בתלי היום הא לא תחיב ליום ששים [ומתני סד"ת ס"מ] שלח היה עסוק בנזירות תחילה ועיכר לכל נזירותיו עד תלי היום לימר לגבג נזירותיו עד תלי היום לימר לא יעלה לו לליו ניכר נזירותו קמשמע לן דתפי' הכי עולה לו לכתן ולכתן: **רגה"ה** תמר לך סיפא מכיעתא ואם גילח הרתשונה ליום ששים מגלח השניה ליום ששים · תלמת דמשך הנזירות כ"ע יום [לכך תמר] דבדיעבד אם גילח הרתשונה ליום ששים יצא ובריעה לכתחילה לריך לגלח ביום ששים ואחד נעשה כאומר שלימים ומדרבנן בטלמת דגזרינן סתם נזירות אטו היכא דתמר עלימים ולא לריך לגלח לשלשים ואחד כדתני נמי תריסא:

ולרב מתגת קשיא סיפא · דקתני אם גילח הרתשונה ליום ששים תלמת דביום ששים מני לגנותי תמר לך רב מתגת סיפא יום ששים עולה לכתן ולכתן פירום מעום א) הכי ליום ששים יש לומר הרתשונה ששים יום דילת מעום דמקלת היום ככולו ועולה לו מקלתו לנזירות רתשונה הלכך נזיר בדיעבד יצא ולכתחילה בעינן ל"ת יום (שלימים) דמשך נזירות ששים יום כדתני נמי תריסא ומה שמגלח השניה לכתחילה ליום ששים מעום דסוף סוף עולה להתחלת נזירות שני מידי דהוה לאחד דמקבל נזירות בתלי היום ונמלת ליום ששים הוית להתחלת נזירות שני ולהני ל' תחר מגלח השניה לכתחילה ליום ששים ופריך לרב מתגת מאי קמ"ל תגת דתמר מקלת היום ככולו הא מריסא קמשמע ליה דקתני מי שאמר הריני נזיר מגלח יום ששים ואחד ואם גילח ביום ששים יצא מעשה דמקלת היום ככולו עולה לו לנזירות אחת שנדר לבל לב' נזירות כמו בסיפא שעולה תחילה ששים יום לסוף נזירות רתשון לכאן ולכתן [לא] ואם תאמר ולבר פדא נמי מקשה מאי קא משמע לן דאי אתת לאתמועינן דאם גילח ביום ששים יצא ובריע

קסבר רבי אליעזר מקצת היום ככולו · הסמיכ תוכר לרב מתנה ולייחב דברי רבי אליעזר לגיבא דתנא קמא כי היכי דלרבנן מצך מזירות שלשים יום ה"ג לרבי אליעזר דלרבנן [נסמנו] לר' אליעזר דמצך מזירות לא פליגי וכ"ת ת"ל לר' אליעזר נסתור כל שלשים יום קסבר רבי אליעזר מקצת היום ככולו ותפילו נעטמא קודם הבאת קרבנותיו דתחרי שעשה מקצת מזירות ביום שלשים ותל"ב נעטמא מזירות ביום שלשים ואחד על כן היו סותר תנא ז' תימה דתמרינן לקמן והימים הרתשונים יפלו מכלל דתיכא תחרונים וזה אין לו תחרונים וי"ל דהתי סבכרא לא מהניא תנא דנא סתר מאה לכל שלשים מיכא סותר ורבנן סבכרי לא תמרינן מקצת היום ככולו היכא דנעטמא קודם הבאת קרבנותיו ולהכי סותר כל שלשים יום ובהא פליגי רבנן ור' אליעזר לגיבא דרב מתנא:

תנן הרבי נזיר מאה יום נעטמא יום מאה סותר את הכל רבי אליעזר אומר אינו סותר אלא שלשים יום ואי סלקא דעתך סבר רבי אליעזר מקצת היום ככולו נסתור שבעה? לא סבר מקצת היום ככולו, ליסתור ככולהו? לעולם לא אמרינן מקצת היום ככולו, הכי ליסתור כולהו אמר ריש לקיש היינו טעמא דרבי אליעזר אמר קרא זאת תורת הנזיר ביום מלאת ימי נזרו התורה אמרה נטמא ביום מלאת תן לו תורת נזיר, לימא כתנאי ועד מלאת הימים אשר יטמא מיעוט הימים שנים תל"ל קדוש יהיה גדל פרע אין גידול שער פחות משלשים דברי רבי יאשיה רבי (נ) יונתן אומר אינו צריך הרי הוא אומר עד מלאת הימים-אי אלו הן ימים שצריכין למלאות? הוי אומר מאי לאו רב מתנא דאמר ברבי יאשיה ובר פרא דאמר ברבי יונתן? אמר לך רב מתנא כולי עלמא שלשים בעינן והכא בעלה-ועד בכלל פליגי רבי יאשיה סבר "עד"-ולא עד בכלל ורבי יונתן סבר "עד"-ועד בכלל. אמר מר אי אלו הן ימים שצריכין למלאות הוי אומר שלשים שבת? שבת מי איכא חסירותא ואימא

אמר לך בר פרא אימא סיפא וכו' ואי ס"ד ל' יום בעינן נתסור כולהו: אלא סותר אלא שבעה. כלומר אינו סותר כלל אלא ממנין ז' ימי סומאתו ואז יביא קרבנותיו ואע"ג דמסמא משלח קרבנותיו שאני נזיר דכתי'[ונתן]על כפי הנזיר וכיון דסבר ר"א סתם נזי' כ"ם יום מסתמא רבנן לא פליגי עליה בעיקר משך ימי נזירות אלא דבהא קמפלגי דרבנן סברי סותר ביום ל' נזירות אפי היכא דאמר הריני ל' יום דסותר הכל מדאורייתא ומביא קרבן סומאה והיינו דפרישי' לעיל דליכא מידי בין רב מתנא לבר פרא אלא דלרב מתנא אם נסמא ביום ל' קודם הבאת קרבנותיו מדאורייתא אינו סותר אלא מדרבנן: ואי ס"ד קסבר ר"א מקצת היום ככולו נסתור ר' פי' לא לסתור כלל דאכתי ואי לא סבר מקצת היום כמעלי ניסתור כולהו כיון שנסמא ביום אחרון של נזירותו: אמרה תורה נסמא ביום מלאת תן לו תורת נזרו · כלומר לעולם ליח ליה מקצת היום ככולו אלא נזירה הכתוב הוא דאם נסמא ביום אחרון של נזירותו אפי' אם נזר נזירות מרובה אינו סותר אלא ל' יום בתורת סתם

את אשר נזאיר עליו פיק האיקה (ה-ש) טסומאו

מתנה מוקי לה בשאר שלמים: שומע אני מיעום ימים ב' דסתם נזירות אינו אלא ב' ימים ת"ל גדל פרע ואין נידול פרע פחות מל' יום דהכי משמע לכמנין זה: אלו הן ימים שצריכין מלאת אלו ימי החודש שפעמי' הם כ"ם ופעמי' ממלאים את החודש ועושים אותו מ"י יום · ובר פרא כרבי וה"ק עד מלאת עד איהו היום שממלאים את החודש ולא יום מלאת בכלל · ור' יאשיה נמי אית ליה עד ולא עד בכלל ולהכי דריש ליה מקרוש יהיה ושמני יהיו"ד סבר ל' יום: ואימא (מה) שבת שהוא משלים ששת ימי המעשה להיותם נקראים שבתו: מי איכא הסרונא לישנא למלאת משמע שפעמים בא למלאת החסרון כגון חודש שפעמים הוא מכ"ם אבל בימי השבוע ליכא חסרון:

הגהות הב"ח

(ג) גמ' ואי סלקא דעתך שבתות: (ב) שם דסבר ר' יאשיה ל' אומר אינו נזיר כ"א ל' ימים וכו' וכי סבר עד כ"ל: (ג) רש"י ד"ה ורבי סבר וכו' מנדל פרע דתפילו מעד מלאתי ·

[נטיל ה: וש"נ] לקמן עז.

[לקמן כ.]

* "זך אלאת ה'ישיח"

[בכורות כו: שיטין שכ: פסחים קיז: כ"ם ב: סוטה מא: מגילות סח: חולין מי. נד: ערכין יח. נדה נח.]

נוסחת הריב"ן

ג) ש"מ דתין סיקר מיזות תנא כו' ותיכת ל"ת ניחא כב"י: ב) ריטב"ן: ג) תן ג"ל ר"ת כו' עד שבשים בעיון כו' ניחא כב"י: ד) וקתמר: ה) ולטעמיך: ו) לח שנומו לה ק' תמתי כו': ז) סתומה תמתה נעטמא ביום מלאת בין למיזות כו': ח) ותיוא בן: ט) למלאת ס"ד ותל"ת מ"ד מתי לפי כ"ע מתנא דתמר כב' יהיה דתמר בסדיה תין גיזות סמות מל' יום וכר פרע דתמר עד ימים שצריך למלאות דמשמע דתסרי מיזות שצריכין למלאות כמה הם כב' ס"ד ותל"ת מ"ד ל' יהיה כו' · ו) יום ג': כ) ד"ה: ל) שבת: מ) ותתי: נ) לשבוע: ס) ימי שבוע: ע) תיכא תסיזותא דשבי" השבוע: פ) תית לך למימר משום סתי לתודיה תוא לתתא קרא:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) תוס' ד"ה תנן בריבי מיר וכו' לרב מתנא שריך. ב"כ כתן ס"ד ותל"ת מ"ד ותי לא סבר מקצת היום ככולו וכו' עכ"ל ג"ת: ב) ד"ה ותמר ר"ל ככר פרע · ב"ב ס"ד ותמר ר"ל לעולם ככר פרע: ג) בא"ד ככוסו ביין לתיתת לרב מתנא · ב"ב מקצת היום ככולו:

תנא אמר מלאת ממלאת השבוע · הא כל ימי השבועות שלמים בשבת לבד החדשים יש מלאים ויש חסרים: **מי** תיכא חסירותא · ואימא **יום מאה סותר את הכל** · ותפי' לבר פרע תוא לרב מתנא דקתמר מאה לכל שלשים דמשמע · **ותי ס"ד דסבר ר' אליעזר מקצת היום ככולו נסתור ז'** · ותו לא כי נעטמא ביום ק' סהכי סבר עבר מזירותו כשנעטמא ה) ולדבריך תי לא סבר מקצת היום ככולו ניסתור להו לכולהו ותתמי קתמר תיו סותר תנא שלשים: **לעולם לא סבר מקצת היום ככולו** · והתי דקתמר תיו סותר תנא שלשים יום מסייע ליה לרב פרע והתי דקתמר תי לא סבירא ליה דמקצת היום ככולו ותכתי לא ו) שלימיך ז) נעטמא יום ק' ממלאת היום ככולו ותכתי לא ו) שלימיך ז) תמתי לא סבר לכולהו תמר ריש לקיש תיינו טעמא דרבי אליעזר כו': ח) ותיוא בן: ט) למלאת ס"ד ותל"ת מ"ד מתי לפי כ"ע מתנא דתמר כב' יהיה דתמר בסדיה תין גיזות סמות מל' יום וכר פרע דתמר עד ימים שצריך למלאות דמשמע דתסרי מיזות שצריכין למלאות כמה הם כב' ס"ד ותל"ת מ"ד ל' יהיה כו' · י) יום ג': כ) ד"ה: ל) שבת: מ) ותתי: נ) לשבוע: ס) ימי שבוע: ע) תיכא תסיזותא דשבי" השבוע: פ) תית לך למימר משום סתי לתודיה תוא לתתא קרא:

ואימא שבת · שהשבת ממלאת השבוע: **מי** תיכא חסירותא · הא כל ימי השבועות שלמים בשבת לבד החדשים יש מלאים ויש חסרים: **יום מאה סותר את הכל** · ותפי' לבר פרע תוא לרב מתנא דקתמר מאה לכל שלשים דמשמע · **ותי ס"ד דסבר ר' אליעזר מקצת היום ככולו נסתור ז'** · ותו לא כי נעטמא ביום ק' סהכי סבר עבר מזירותו כשנעטמא ה) ולדבריך תי לא סבר מקצת היום ככולו ניסתור להו לכולהו ותתמי קתמר תיו סותר תנא שלשים: **לעולם לא סבר מקצת היום ככולו** · והתי דקתמר תיו סותר תנא שלשים יום מסייע ליה לרב פרע והתי דקתמר תי לא סבירא ליה דמקצת היום ככולו ותכתי לא ו) שלימיך ז) נעטמא יום ק' ממלאת היום ככולו ותכתי לא ו) שלימיך ז) תמתי לא סבר לכולהו תמר ריש לקיש תיינו טעמא דרבי אליעזר כו': ח) ותיוא בן: ט) למלאת ס"ד ותל"ת מ"ד מתי לפי כ"ע מתנא דתמר כב' יהיה דתמר בסדיה תין גיזות סמות מל' יום וכר פרע דתמר עד ימים שצריך למלאות דמשמע דתסרי מיזות שצריכין למלאות כמה הם כב' ס"ד ותל"ת מ"ד ל' יהיה כו' · י) יום ג': כ) ד"ה: ל) שבת: מ) ותתי: נ) לשבוע: ס) ימי שבוע: ע) תיכא תסיזותא דשבי" השבוע: פ) תית לך למימר משום סתי לתודיה תוא לתתא קרא:

שומע תי מיעום ימים שנים · ויהיה סתם מזירות ב' ימים תלמוד לומר קדוש יהיה גדל פרע ותין גידול פחות משלשים יום כמנין [יהיה]: **שהן** נזיכין למלאות הוי אומר [שלשים] · כלומר תקש שפעמים משלשים יום ופעמים חסר ת': **מאי** לאו רב מתנא כרבי יאשיה · דדריש יהיה ובר פלגא כב' יונתן דדריש ממעד מלאת ולא עד בכלל דהייט כ"ש יום אחד דכו"ע משלשים קושיה, דרבי יאשיה סבר בכל דוכתין "עד"=ולא עד בכלל הילכך "[יהיה]" מיבעי למימר, ורבי יונתן סבר בכל דוכתין עד-ועד בכלל ולא מיעטיך דרשת "יהיה" אלא מעד מלאת נפקא לרבר פרע לריך לומר תנאי תיא דתניא ר' אליעזר מקצת היום ככולו · הסמיכ תוכר לרב מתנא ולייחב דברי רבי אליעזר לגיבא דתנא קמא כי היכי דלרבנן מצך מזירות שלשים יום ה"ג לרבי אליעזר דלרבנן [נסמנו] לר' אליעזר דמצך מזירות לא פליגי וכ"ת ת"ל לר' אליעזר נסתור כל שלשים יום קסבר רבי אליעזר מקצת היום ככולו ותפילו נעטמא קודם הבאת קרבנותיו דתחרי שעשה מקצת מזירות ביום שלשים ותל"ב נעטמא מזירות ביום שלשים ואחד על כן היו סותר תנא ז' תימה דתמרינן לקמן והימים הרתשונים יפלו מכלל דתיכא תחרונים וזה אין לו תחרונים וי"ל דהתי סבכרא לא מהניא תנא דנא סתר מאה לכל שלשים מיכא סותר ורבנן סבכרי לא תמרינן מקצת היום ככולו ותפילו נעטמא קודם הבאת קרבנותיו ולהכי סותר כל שלשים יום ובהא פליגי רבנן ור' אליעזר לגיבא דרב מתנא:

תנן הרבי נזיר מאה יום נעטמא יום מאה סותר את הכל רבי אליעזר אומר אינו סותר אלא שלשים יום ואי סלקא דעתך סבר רבי אליעזר מקצת היום ככולו נסתור שבעה? לא סבר מקצת היום ככולו, ליסתור ככולהו? לעולם לא אמרינן מקצת היום ככולו, הכי ליסתור כולהו אמר ריש לקיש היינו טעמא דרבי אליעזר אמר קרא זאת תורת הנזיר ביום מלאת ימי נזרו התורה אמרה נטמא ביום מלאת תן לו תורת נזיר, לימא כתנאי ועד מלאת הימים אשר יטמא מיעוט הימים שנים תל"ל קדוש יהיה גדל פרע אין גידול שער פחות משלשים דברי רבי יאשיה רבי (נ) יונתן אומר אינו צריך הרי הוא אומר עד מלאת הימים-אי אלו הן ימים שצריכין למלאות? הוי אומר מאי לאו רב מתנא דאמר ברבי יאשיה ובר פרא דאמר ברבי יונתן? אמר לך רב מתנא כולי עלמא שלשים בעינן והכא בעלה-ועד בכלל פליגי רבי יאשיה סבר "עד"-ולא עד בכלל ורבי יונתן סבר "עד"-ועד בכלל. אמר מר אי אלו הן ימים שצריכין למלאות הוי אומר שלשים שבת? שבת מי איכא חסירותא ואימא

אמר לך בר פרא אימא סיפא וכו' ואי ס"ד ל' יום בעינן נתסור כולהו: אלא סותר אלא שבעה. כלומר אינו סותר כלל אלא ממנין ז' ימי סומאתו ואז יביא קרבנותיו ואע"ג דמסמא משלח קרבנותיו שאני נזיר דכתי'[ונתן]על כפי הנזיר וכיון דסבר ר"א סתם נזי' כ"ם יום מסתמא רבנן לא פליגי עליה בעיקר משך ימי נזירות אלא דבהא קמפלגי דרבנן סברי סותר ביום ל' נזירות אפי היכא דאמר הריני ל' יום דסותר הכל מדאורייתא ומביא קרבן סומאה והיינו דפרישי' לעיל דליכא מידי בין רב מתנא לבר פרא אלא דלרב מתנא אם נסמא ביום ל' קודם הבאת קרבנותיו מדאורייתא אינו סותר אלא מדרבנן: ואי ס"ד קסבר ר"א מקצת היום ככולו נסתור ר' פי' לא לסתור כלל דאכתי ואי לא סבר מקצת היום כמעלי ניסתור כולהו כיון שנסמא ביום אחרון של נזירותו: אמרה תורה נסמא ביום מלאת תן לו תורת נזרו · כלומר לעולם ליח ליה מקצת היום ככולו אלא נזירה הכתוב הוא דאם נסמא ביום אחרון של נזירותו אפי' אם נזר נזירות מרובה אינו סותר אלא ל' יום בתורת סתם

את אשר נזאיר עליו פיק האיקה (ה-ש) טסומאו

מתנה מוקי לה בשאר שלמים: שומע אני מיעום ימים ב' דסתם נזירות אינו אלא ב' ימים ת"ל גדל פרע ואין נידול פרע פחות מל' יום וכר פרע דתמר עד ימים שצריך למלאות דמשמע דתסרי מיזות שצריכין למלאות כמה הם כב' ס"ד ותל"ת מ"ד ל' יהיה כו' · י) יום ג': כ) ד"ה: ל) שבת: מ) ותתי: נ) לשבוע: ס) ימי שבוע: ע) תיכא תסיזותא דשבי" השבוע: פ) תית לך למימר משום סתי לתודיה תוא לתתא קרא:

הגהות הב"ח

(ג) גמ' ואי סלקא דעתך שבתות: (ב) שם דסבר ר' יאשיה ל' אומר אינו נזיר כ"א ל' ימים וכו' וכי סבר עד כ"ל: (ג) רש"י ד"ה ורבי סבר וכו' מנדל פרע דתפילו מעד מלאתי ·

[נטיל ה: וש"נ] לקמן עז.

[לקמן כ.]

* "זך אלאת ה'ישיח"

[בכורות כו: שיטין שכ: פסחים קיז: כ"ם ב: סוטה מא: מגילות סח: חולין מי. נד: ערכין יח. נדה נח.]

נוסחת הריב"ן

ג) ש"מ דתין סיקר מיזות תנא כו' ותיכת ל"ת ניחא כב"י: ב) ריטב"ן: ג) תן ג"ל ר"ת כו' עד שבשים בעיון כו' ניחא כב"י: ד) וקתמר: ה) ולטעמיך: ו) לח שנומו לה ק' תמתי כו': ז) סתומה תמתה נעטמא ביום מלאת בין למיזות כו': ח) ותיוא בן: ט) למלאת ס"ד ותל"ת מ"ד מתי לפי כ"ע מתנא דתמר כב' יהיה דתמר בסדיה תין גיזות סמות מל' יום וכר פרע דתמר עד ימים שצריך למלאות דמשמע דתסרי מיזות שצריכין למלאות כמה הם כב' ס"ד ותל"ת מ"ד ל' יהיה כו' · י) יום ג': כ) ד"ה: ל) שבת: מ) ותתי: נ) לשבוע: ס) ימי שבוע: ע) תיכא תסיזותא דשבי" השבוע: פ) תית לך למימר משום סתי לתודיה תוא לתתא קרא:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) תוס' ד"ה תנן בריבי מיר וכו' לרב מתנא שריך. ב"כ כתן ס"ד ותל"ת מ"ד ותי לא סבר מקצת היום ככולו וכו' עכ"ל ג"ת: ב) ד"ה ותמר ר"ל ככר פרע · ב"ב ס"ד ותמר ר"ל לעולם ככר פרע: ג) בא"ד ככוסו ביין לתיתת לרב מתנא · ב"ב מקצת היום ככולו:

תנא אמר מלאת ממלאת השבוע · הא כל ימי השבועות שלמים בשבת לבד החדשים יש מלאים ויש חסרים: **מי** תיכא חסירותא · ואימא **יום מאה סותר את הכל** · ותפי' לבר פרע תוא לרב מתנא דקתמר מאה לכל שלשים דמשמע · **ותי ס"ד דסבר ר' אליעזר מקצת היום ככולו נסתור ז'** · ותו לא כי נעטמא ביום ק' סהכי סבר עבר מזירותו כשנעטמא ה) ולדבריך תי לא סבר מקצת היום ככולו ניסתור להו לכולהו ותתמי קתמר תיו סותר תנא שלשים: **לעולם לא סבר מקצת היום ככולו** · והתי דקתמר תיו סותר תנא שלשים יום מסייע ליה לרב פרע והתי דקתמר תי לא סבירא ליה דמקצת היום ככולו ותכתי לא ו) שלימיך ז) נעטמא יום ק' ממלאת היום ככולו ותכתי לא ו) שלימיך ז) תמתי לא סבר לכולהו תמר ריש לקיש תיינו טעמא דרבי אליעזר כו': ח) ותיוא בן: ט) למלאת ס"ד ותל"ת מ"ד מתי לפי כ"ע מתנא דתמר כב' יהיה דתמר בסדיה תין גיזות סמות מל' יום וכר פרע דתמר עד ימים שצריך למלאות דמשמע דתסרי מיזות שצריכין למלאות כמה הם כב' ס"ד ותל"ת מ"ד ל' יהיה כו' · י) יום ג': כ) ד"ה: ל) שבת: מ) ותתי: נ) לשבוע: ס) ימי שבוע: ע) תיכא תסיזותא דשבי" השבוע: פ) תית לך למימר משום סתי לתודיה תוא לתתא קרא:

ואימא שבת · שהשבת ממלאת השבוע: **מי** תיכא חסירותא · הא כל ימי השבועות שלמים בשבת לבד החדשים יש מלאים ויש חסרים: **יום מאה סותר את הכל** · ותפי' לבר פרע תוא לרב מתנא דקתמר מאה לכל שלשים דמשמע · **ותי ס"ד דסבר ר' אליעזר מקצת היום ככולו נסתור ז'** · ותו לא כי נעטמא ביום ק' סהכי סבר עבר מזירותו כשנעטמא ה) ולדבריך תי לא סבר מקצת היום ככולו ניסתור להו לכולהו ותתמי קתמר תיו סותר תנא שלשים: **לעולם לא סבר מקצת היום ככולו** · והתי דקתמר תיו סותר תנא שלשים יום מסייע ליה לרב פרע והתי דקתמר תי לא סבירא ליה דמקצת היום ככולו ותכתי לא ו) שלימיך ז) נעטמא יום ק' ממלאת היום ככולו ותכתי לא ו) שלימיך ז) תמתי לא סבר לכולהו תמר ריש לקיש תיינו טעמא דרבי אליעזר כו': ח) ותיוא בן: ט) למלאת ס"ד ותל"ת מ"ד מתי לפי כ"ע מתנא דתמר כב' יהיה דתמר בסדיה תין גיזות סמות מל' יום וכר פרע דתמר עד ימים שצריך למלאות דמשמע דתסרי מיזות שצריכין למלאות כמה הם כב' ס"ד ותל"ת מ"ד ל' יהיה כו' · י) יום ג': כ) ד"ה: ל) שבת: מ) ותתי: נ) לשבוע: ס) ימי שבוע: ע) תיכא תסיזותא דשבי" השבוע: פ) תית לך למימר משום סתי לתודיה תוא לתתא קרא:

שומע תי מיעום ימים שנים · ויהיה סתם מזירות ב' ימים תלמוד לומר קדוש יהיה גדל פרע ותין גידול פחות משלשים יום כמנין [יהיה]: **שהן** נזיכין למלאות הוי אומר [שלשים] · כלומר תקש שפעמים משלשים יום ופעמים חסר ת': **מאי** לאו רב מתנא כרבי יאשיה · דדריש יהיה ובר פלגא כב' יונתן דדריש ממעד מלאת ולא עד בכלל דהייט כ"ש יום אחד דכו"ע משלשים קושיה, דרבי יאשיה סבר בכל דוכתין "עד"=ולא עד בכלל הילכך "[יהיה]" מיבעי למימר, ורבי יונתן סבר בכל דוכתין עד-ועד בכלל ולא מיעטיך דרשת "יהיה" אלא מעד מלאת נפקא לרבר פרע לריך לומר תנאי תיא דתניא

ולימא סיפא: שנריכה למלות דפעמים ו) יהיה שכ"ג ופעמים שכ"ד ופעמים שכ"ה: **מי מנינן.** שנה לימים ג) ממה כתיב עד מלות (ג) ימי חדש הוא דמנינן לימים ומשום הכי אמרינן דבשלשים של חדש מייירי קרא לגבל לא נשנה שלין מונין לה לימים אלא לחדשים:

מתני' אמר כריני נזיר אפת קטנה תורה אור

[עי' ביצה מניה ה.]

לא תהא פחותה משלשי' יום (ג) ולשלוי אמר כריני נזיר יום אחד כריי זה נזיר ל' יום לפי שלין נזירות פחותה משלשים לו אמר אפת גדולה אפילו אמר אפת קטנה גדולה מכאן ועד סוף השלשים כריי זה הויו נזיר ללא שלשים יום כדאמר בגמ' דלי אמר הכי משמע דאמר אריכא עליה הדא נזירות השלשים (ג) ממכאן עד סוף השלשים: **גמ'** ז) **מאי טעמא דמאן אמר אפת גדולה אפילו אמר אפת קטנה נזיר שלשים יום.** לשנות לין נזירות פחות משלשים ואם יש משם עד מקום פלוני יותר ממהלך ל' יום כגון לרבעים פלוני יום לו ל' יום הרי זה נזיר כמנין הימים דהוי כמאן דאמר אמר נזיר עד מ' יום לו עד ל': **ומאי לימא סיפא אמר כריני נזיר** אפת מיכן ועד מקום פלוני ה) דמשמע כמאן דאמר אריכא לי הדא מילתא דנזירות השלשים יום כמהלך ל' דמכאן ועד מקום פלוני: **אמר** ו) **רבא.** אתם ליכא למימר אכי דכתחזיק בדרך ככר עסקינן דהואיל ואתחזיק בדרך וקאמר ממכאן ועד מקום פלוני "מוכח מילתא דאדעתא דליהוי נזיר כל זמן שיהא בדרך קאמר ועוד כיון דאתחזיק בדרך ליכא למימר דאריכא ליה מילתא ז) כמכאן ועד מקום פלוני ח) (דלא אריכא ליה דרך) דאתחזיק בדרך ככר: וקפריך תמתני' גופא דממכאן ועד מקום פלוני ולהוי כל פרסה ופרסה חד נזירות דלמא התי דקאמר מכאן ועד מקום פלוני כל מיון פרסאות ט) מכאן ועד מקום פלוני קבל עליו נזירות של (ל') שלשים ויכול אינו מגלח בסוף כל שלשים ל) ויהיו שלשה בהמות ולא הוה עד התם מלא פרסאות ליהוי נזיר מלא נזירות: **ולימא לך לוונא ולוונא.** לאיכא למימר דאריכא ליה מילתא כגון כליהו קבל עליה חדא נזירות לכל לוונא דלי הוו עשרים לוונות ליהוי כל עשרים של שלשים דמילתא דעבידא היא דמצו לאיכוי לוונא לוונות ים מכאן ועד מקום פלוני דבכל מקום אע לווני מחוו של כרך שכוכן תליין לכרך ולכם הכר תדיר ולכם פורעין הכם ולוונא לועזין בני חדם קוקנורד"ש וכמו קלנסא שילה (יהושע טז) וכמו תלנסא מי יפיבוה (ירמיה ג) ל) **זמי לא סגן** · כבי הלי גוונא: **כריני נזיר כפאר בארץ וכשיפר רבשי כרי** מ) (ה) **נזיר לשנה** · ומגלח לחת לשלשים יום ומשמע לאמר דמי לכי עלי נזירות כמין שיעור לרבעי ן. **וכפניה:** כגון מכאן עד מקום פלוני לא קתני דליהוי כמאן דמקבל עליה נזירות שיהא מגלח בסוף כל שלשים ושלשים אלא חדא נזירות כריי ס) **וכפניה** · דמסתיע כריני נזיר כל ימי חיי וכו' (ו) [ואם] תמר כריני נזיר עד מתי אנה עד שלשים יום זה נזיר עוסה מגלח בסוף כל שלשים: **אלא נזיר לעולם** לכתלת נזירות לכריכתא דמי ואיט מוסר בתגלחת כל ימיו, אבל היכא דליה ביה קיולות כגון כשיעור רחבי הסיס לא דמי לדבר קיצה שלריכה למימר להכי אמר לה כל נזירות הרבה קבל עליו כמנין שיעור רחבו ז) (ולהוי) מגלח לחת לשלשים יום: ק) (**כעא**) **תמר שתני סומלי ומובדלות זו מזו** ליכא למימר תד הוא לריכתא קיבל עליו נזירות הרבה ולכך מגלח לחת לשלשים חבל ל') לוונא ופרסי ליכא למימר הכי דהא לימנהו מובדלות זו מזו **דסלרא דאריעא** כי אמר כמכאן ועד מקום פלוני: **נכי יומי נמי** · כי אמר כמכאן עד מקום פלוני קיבל עליו נזירות של ג) שלשים דהא יומי מיפסקי מהדדי כדכתיב "ויהי ערב ויהי בקר יום אחד: **פשם** · דכתיב קרא יום אחד לאו משום ח) דליפסקי מהדדי אלא הלי דקתמר שהוא יום אחד ט) (דקתימא לה בהלילית ויממת חד הוא שהלילה הולכת אחר היום ועשוה לה מיפסקי מהדדי משום הכי ליכא למימר כדאמרינן אלא מדקתני ומשום הכי ליכא למימר דקתמר מכאן ועד סוף השלשים (ח) (ז) מבל היכא דקתמר מיכן ועד מקום פלוני ולא אמר אחר אפסר דלמא ל) **רבא אמר למה לך נקשויי כולי האי אלא אלא פשם** · טעמא מאי אמר כמ"ד לריכתא לי מילתא (ז) מיכן ועד סוף השלשים ואיט נזיר אלא שלשים יום זה נזיר עוסה מגלח בסוף כל שלשים ואיט

ולידון כל פרסה ופרסה · תימהני פריך כי תימר מכאן ועד סוף הטלוס נמחוד כמה פרסה עד סוף הטלוס למטן שהטלוס מהלך חמש מאות אמה ואמת למטן נזירות קבול עליה כמטן פרסאות למומרת א] ולא מצינן לפרושי להקל ולתן להקשות אם כן היה לו [לומר]

נזיר תנא "שעה אחת" משום דלא נחית לדוקא אבל אחת ומחצה דנחית לדוקא אימא לא לימני תרתי: קבעי לן בולהו נזיר שתים: **מתני'** "הריני נזיר שלשים יום ושעה אחת" נזיר שלשים ואחד יום שאין נזירות לשעות: **גמ'** "אמר רב" "לא שנו אלא דאמר שלשים ואחד יום" "אבל אמר שלשים [יום] ויום אחד" נזיר שתים, רב סבר להו כרבי עקיבא דדריש לישנא יתירא *דתנן לא את הבור ולא את

הדות אע"פ שכתב לו עומקא ורומא יצריך ליקח לו דרך דברי ר"ע, וחכ"א א"צ ליקח לו דרך, ומודה רבי עקיבא בזמן שאמר לו חוץ מאלו "שאינו צריך ליקח לו דרך:

מתני'

סם בור ודות לא מכר את הבור ואת הדות אע"פ שכתב לו עומקא ורומא: **וצריך** · לו למוכר ליקח לו דרך ללך לבור ודות שלו לו יפרש בתוי"ט דברי רבי עקיבא דקסבר(3) בעין יפה הוא מוכר ולא צריך דרך לעלמו: **וחכמים** **מומרים** **אינו צריך ליקח לו דרך** · דלמתניתן כסם שצריך את הבור ואת הדות לעלמו כך צריך לו דרך: **כומן שאמר לו** · מוכר בפירות חוץ מאלו-בור ודות כיון דאמר ליקנות יכול לפרש דהא לפילו לא אמר "חוץ" לא הוו מכורין, להכי אמר "חוץ" לצייר לו את הדרך:

ואי תנא שעה אחת משום דלא נחית לדוקא אבל אחת ומחצה דנחית לדוקא אימא לא לימני תרתי: קבעי לן בולהו נזיר שתים: **מתני'** "הריני נזיר שלשים יום ושעה אחת" נזיר שלשים ואחד יום שאין נזירות לשעות: **גמ'** "אמר רב" "לא שנו אלא דאמר שלשים" "אבל אמר שלשים [יום] ויום אחד" נזיר שתים, רב סבר להו כרבי עקיבא דדריש לישנא יתירא *דתנן לא את הבור ולא את

הדות אע"פ שכתב לו עומקא ורומא יצריך ליקח לו דרך דברי ר"ע, וחכ"א א"צ ליקח לו דרך, ומודה רבי עקיבא בזמן שאמר לו חוץ מאלו "שאינו צריך ליקח לו דרך:

מתני'

סם בור ודות לא מכר את הבור ואת הדות אע"פ שכתב לו עומקא ורומא: **וצריך** · לו למוכר ליקח לו דרך ללך לבור ודות שלו לו יפרש בתוי"ט דברי רבי עקיבא דקסבר(3) בעין יפה הוא מוכר ולא צריך דרך לעלמו: **וחכמים** **מומרים** **אינו צריך ליקח לו דרך** · דלמתניתן כסם שצריך את הבור ואת הדות לעלמו כך צריך לו דרך: **כומן שאמר לו** · מוכר בפירות חוץ מאלו-בור ודות כיון דאמר ליקנות יכול לפרש דהא לפילו לא אמר "חוץ" לא הוו מכורין, להכי אמר "חוץ" לצייר לו את הדרך:

ומי תנא שעה אחת · התם הוא דמי להקל דלא נחית לנזירות דוקא למהוי שלשים יום ושעה אחת לפי אחין ג) עדלין לשעות להכי הוא דאמר דמחייב בשתי ג) נזירות: אבל היכא דאמר נזירות אחת ומחצה דנזירות נחת לדוקא לימא דלא מצי תרתי הלא מ"ב יומים בלבד: **קמ"ל** · דבטלוהו חייב תרתי (ה)(והיכא דאמר בריית' הריני נזיר שתים ג) וכי הדר ואמר לו יום אחד לו שעה אחת ג) נזירות: **מתני'** **הריני נזיר שלשים יום ו) ושעה אחת** · נעשה כאומר ל"ת יום וחייב שלש ל"ת יום בלבד: **גמ'** **אמר רב** · ז) הכי דייק, ממתני' דכי אמר שלשים יום ושעה נעשה כמי שאמר ל"ת יום והיו חייב בנזירות שלש ל"ת יום בלבד: **לא שנו אלא דאמר ל"ת יום** · אבל אמר ל"ת יום ויום אחד חייב בנזירות שלש ל"ת יום בלבד: **גמ'** **אמר רב** · ז) הכי דייק, ממתני' דכי אמר שלשים יום ושעה נעשה כמי שאמר ל"ת יום והיו חייב בנזירות שלש ל"ת יום בלבד: **לא שנו אלא דאמר ל"ת יום** · אבל אמר ל"ת יום ויום אחד חייב בנזירות שלש ל"ת יום בלבד:

הריני כנ"ל אבל

הריני כנ"ל אבל

ואי תנא שעה אחת משום דלא נחית לדוקא · **פי'** דבר שהיו יכול **לאתויי** שלא היה יכול לבא אלא בשעה אחת משום דלא נחית לדוקא אבל אחת ומחצה דנחית לדוקא אימא לא לימני תרתי: קבעי לן בולהו נזיר שתים: **מתני'** **הריני** נזיר שלשים ואחד יום ו) ושעה אחת · פי' דחשבינן ליה כאילו אמר הריני נזיר יום ו' ואילו אמר הריני נזיר יום ו' ושעה אחת הוה נזיר יום ו' ושעה אחת ולא הוה

מתני' *הריני נזיר כשער כו' ג) [דתמרינן] נזירות כשער לחלן קבל עליו והכי זה נזיר עולם לפי שמשערות לחלן מרובין משני מיין ויהא מגלח כל ימיו לקמן ג) כשוף שלשים ויבית קרבן: **רבי אומר לין זו מגלח לחמה** ג) **שלשים** ג' והלי דקתמר (ד) כשער לחלן מדת נזירות לריכה קבל עליו להשלימה ויהיו משער לחלן ויהיו יכול להשלימה ויהיו מגלח לעולם: **מגלח מיומו שמגלח לחמה שלשים יום זה שמשר הרי עלי נזירות כשער רבי** דהמיל ואמר "(ג) עלי נזירות משמע דקא משלים בין נזירות לנזירות ויהא מגלח בסוף כל שלשים ומנית קרבן: **כודקין לומו שם שמר לחמה גדולה נזרתי הרי זו נזיר שלשים יום** ועוד לא והא דתמר מגלח הכיא משמע כאילו אמר לריכה לי מילמא כמלא הבית או כמלא קופה: **ושם שמר פשם נזרתי** שעשה כאילו אמר מגלח חרדל ועשה כל ימיו נזיר דתמרינן נזירות כשנין גרעיני חרדל שבו קבל עליו ואין להם הפסקה כל ימיו: **גמ'** **ולמאי דיליה** להחיה קופה כאילו מלאה קישואין ואין מחזקת מייניהו ד) ניחוש שמא נפלו: **אלא** דאי ניחוש שמא נפלו **קבל עליו ומקנגא** · אחר אוחס עשרה ס) נזירות **שמר מוקים כמחלוקת שנויה** · לחיכא מאן דסבירא ליה (נ) ו) כוותיה ומתני' ז) **לא תני הכי: ר"ש היא דאמר מדש מכניס עלמו לדבר שספקו חמור** ח) **מודיה** · דאילו נזיר ודאי מגלח ומביא קרבן ומכל ואילו על ספיקו לא מלי ס) מגלח דהכי מפרש בהלו מותרים במסכת נדרים: **תריני נזיר כו' ר"ש** לעסר · שמייב בנזירות י) ואמאי דהוי ספק לי הוו ליה מלה כור למרינן דהוי ליה ודאי מלה כור ואיהו נזיר שכל ספק נזירות להחמיר א) דספיקו בנזיר חמור מודאו ב) **דאילו** ודאי שלח היו בו מלה כור למרינן דהוי ליה ודאי מלה כור לח היו ליה אלא ספק דהוי **אמר** ר' יוחנן משום ר' יהודה דמלה

ורבי יהודה מי סבר ליה כרבי · דתניא מרבה והתנן הריני נזיר (מן החרובין) כמנין וכו' תמר רבי יהודה מעשה וכו' לי תמרת בשלמא נזירות הרבה קביל עליה *דכיון שהשלים מת כלומר נראלה טפל ליה משום שהרבה נזירות שחייבוהו חכמים כיון שהשלים לותם מת אלא לי תמרת חדא נזירות לרוך קביל עליה מי היא השלמה כלל פי' מי שייך ביה לשון השלמה והרי הוא נזיר נזירות אחת אלא יגלח כמנין ימות החמה ואין שייך בו לשון השלמה כלל א] (אלא מאי) לרבי יהודה נזירות הרבה קביל עליה הייט טעמא מכיון שהשלים ב] מת [שתמר] שהשלים יום מת כמו מילתא דס"ק לתמר משה מנין נזירות כמנין ימות החמה אלא לי תמרת חדא נזירות מי היא השלמה דיניה [כהשלמה דס"ק] ואם כן הוא מעשה לסתור ומדמייתי ר' יהודה בתר מילתא דס"ק ומעשה וכו' מכלל דמייתי לרחוי למילתיה דס"ק ג] כמו שכתבתי · (הגה"ה): **מנין** הילקוטי · כשמייבשין התאנים עושין חוליו שבולין ליבש עד לאין מספר ומנין שבולי שמיטה וכן בשמיטה אין הקדוש זכותו ומדבין בהן שבולים: **מונה** נזירות מנין הילקוטי קין · אלמא נזירות הרבה קביל עליה לר' יהודה, ומשני מנין שהי פי' ולחי כי תמר כתרגל לו כהילקוטי ולא הזכיר מנין חד נזירות לחוד קביל עליה כדבי: **ומי** שהי לרבי מנין · היה סובר כיון לר' יהודה כרבי סבר ליה ומני ליה בין לומר מנין בין לא לומר מנין ס"ל שני ליה לרבי ומס"ה פריך רבי לומר עד שיאמר "נזירות עלי כמנין ימות החמה" אלמא דלמון כמנין כלא 'נזירות' לא משמע לרבי אלא חד נזירות לחוד, ומשני ר' יהודה **סבר** לה כוותיה בחדא בחדא: **ופליג** בחדא בחדא ב] נזירות קביל עילויה **ופליג** עליה בחדא דאילו רבי יהודה שני ליה מונה ורבי לא שני ליה מונה: *ת"ר **הריני** נזיר כל ימי חיי, הריני נזיר עולם הרי זה נזיר עולם, אפילו מאה שנה, אפילו אלף שנים אין זה נזיר עולם אלא נזיר לעולם. *ת"ר **הריני** נזיר ואחת=מונה שתים, ועוד=מונה שלש "ושוב" מונה ארבע. פשיטא: מהו דתימא "ושוב"=כי כולהו והויא ליה ישיה, קמ"ל דלא: *ת"ר **הריני** נזיר, סומכוס אומר "הן"=אחת, "דינון" שתים "טרינון" שלש, "טטרגון" ארבע, "פונטיגון" חמשו: *ת"ר "בית" עגול, "דינון, טרינון, פונטיגון, אינו ממטא בנגעים, טטרגון ממטא בנגעים מ"ט? ויקרא יד למטה הוא אומר "קיר-קירות" למעלה הוא אומר "קיר-קירות הרי כאן ארבע:

הדרן עלך כל כנויי

כמלמת נזירות של שמשון] קיבל עליו הייט דקתמר כיון שהשלים מת כל כלך קבדן וקבדן דמייתי לסוף תגלחת שביעי ליה כמשלים שלש לי תמרת דמדלא נזירות קיבל עליה ג) (עד) יומת שלש ושמור נגלח כל ימי מלי למימר "השלמה" היכא דאית לית מלי למימר מלה קיים הוא מיבעי ליה למיקם בנזירות ושוב מי סבר לה כרבי **יסודס מומר סריני נזיר כמנין סילקוי קין**. כמנין שבולים שעושים מ) קיילי תאנים בין הקליעות ג) כדי שיהו מהלכים ביניהם ולא יהו נדלכים בגרל **וכמנין שבולי שמיטה** · דכשנת השמיטה אין הקדוש נזרעות ומניחין בהן שבולים של תאקחך ולפי שהן מועטין ונוח למוטן קתמר הכי ותיש דנכסי כמנין שבולי שמיטה שהקדוש הפקר וכל ס] הטס עושה שבולים בתוכו ואין בעל השדה מעכב על יהו: **מונה נזירות כמנין סילקוי קין וכשבולי שמיטה** · ויהא מגלח כל ל' ול' ע] כמנין הילקוטי קין פ] תע"ג דלא תמר 'נזירות עלי' לגמרי ליה לרבי יהודה הא דלרבי לי הוי התם מלה לקיומי קין לריך להיות מונה נזירות לתריכתא מלה פעמים ג] מלה יום לו נזירות לתריכתא מלה יום: **מנין שבולי** · הכיכת דתמר "כמנין ימות החמה" לו "כמנין הילקוטי קין" לפיכך רבי מודה רבי יהודה דבעינן קבדן עליה ומגלח לחת למלשים והייט נמי דקתמר רבי יהודה לעיל כיון שהשלים מת לבל גבי קופה דנזירות תריכתא קבדן עליה לפיכך רבי יהודה מודה דספק נזירות להחמיר וכדפרישנא: **רבי מומר עד שיאמר נזירות עלי כמנין יומות החמה מלה** · לו יהא מגלח לחת למלשים ק] לו לתמר נזירות מלה הריני נזיר כמנין יומות החמה מלה נזירות ר] הוא קבדן עליה כמנין יומות החמה עד שיגמור לו מלה ללחוך ולו מלה שהי מיד מת ס"ה פעמים שס"ה יומים: **שני ליה מונה** · דמנין שהי ליה והוי כמ"ד נזירות עלי: **לימלו מלה שנה לן וז נזיר עולם מלה וז נזיר לעולם** · דמלה נזירות תריכתא הוא דהויא משום דמלים קיעותא כדלמרינן לעיל: **סריני נזיר ואחת ועוד ושוב** · מונה מלש נזירות תריכתא מלה פעמים ד"ה ומי סבר לה כרבי: **מסו דתימא** · (ו) (ה"א) מלי דקתמר "ושוב" משמע כלומר אמר ושוב ליהוי עלי נזירות כי הכך דלמרינן והייט לה שיה קמשמע לן: **סומכוס אומר** · הריני נזיר בנזירות מלה ושוב ואם אמר הריני נזיר ג' מלרגון מונה ב' מלרגון מונה ג' מלרגון מונה ד' פונטיגון מונה ה' שכן מונין בלשון יון **ואשמעינן דכבל יכול** לומר לקבל עליו נזירות ת] : **בית עגול** · אין לו זויות לו כית לו מלש שבה לו פונטיגון שיש לו חמש זויות אין ממטא בנגעים טטרגון שיש לו מלבע זויות ממטא: **מ"ט למעט סות מומר קירות** · "ולא פשה הנגע בקירות הבית": **ולמעלה סות מומר** · והכה הנגע בקירות הבית "מלהוה ליה למיכתב בתרוייהו קיר דמשמע תרי (ז) וכתב קירות. דמשמע תרי ללמת ד' בעינן כדמלרכר להו בגיטין דקרא ומרלינן שפל מן הקיר לו קל תשיב הלא הני דכתיב בהו לימני יתירי קתשיב הדרן עלך כל כנויי הכריי

דרבי יסודס מכר לס כרבי · דלמר במתני' כי תמר "הריני כזיר כמנר רחמי" אין זה מגלח לחת לשלשים יום משום דנזירות תריכתא קביל עילויה ונעשים אין ט מקפה שכרות לחמו מרוכין מכמי חייו ס"ל הריני כזיר מלה הקופה נזירות תריכתא קביל עילויה ואינו מגלח תורה אור ומביא קרבן כשוף כל שלשים ס"ל) וכיון דר' יהודה מכר ליה כרבי דתנן [רבי אומר אין זה מגלח אחת לשלשים יום,ואיזהו שמגלח אחת לשלשים יום האומר [הרי] עלי נזירות בשער ראשי ובעפר הארץ וכחול הים] רבי יהודה מי סבר לה כרבי והתנן הריני נזיר כמנין ימות החמה (ס) וכו' א"ר יהודה מעשה היה ובין שהשלים מת אא"ב נזירות קא מקבל עליה היינו מעמא דכיון דהשלים מת" אלא א"א חדא נזירות קבל עילויה מי הוי השלמה כלל ,ועוד מי סבר לה כרבי והא תניא רבי יהודה אומר "הריני נזיר מנין הילקוטי קיץ ומנין שבלי שמיטה מונה נזירות במנין הילקוטי קיץ ובמנין שבלי שמיטה מנין שאני,ומי שאני ליה לרבי מנין והתניא *הריני נזיר כמנין ימות החמה מונה נזירות כמנין ימות החמה,כימי הלבנה מונה כימי הלבנה רבי אומר עד שיאמר נזירות עלי כמנין ימות החמה ובמנין ימות הלבנה רבי יהודה סבר לה כוותיה בחדא ופליג עליה בחדא:סבר לה בותיה בחדא (ב) נזירות קביל עילויה ופליג עליה בחדא דאילו רבי יהודה שני ליה מונה ורבי לא שני ליה מונה: *ת"ר הריני נזיר כל ימי חיי,הריני נזיר עולם הרי זה נזיר עולם, אפילו מאה שנה ,אפילו אלף שנים אין זה נזיר עולם אלא נזיר לעולם. *ת"ר הריני נזיר ואחת=מונה שתים,ועוד=מונה שלש "ושוב" מונה ארבע.פשיטא: מהו דתימא "ושוב"=כי כולהו והויא ליה ישיה,קמ"ל דלא: *ת"ר הריני נזיר ,סומכוס אומר "הן"=אחת, "דינון" שתים "טרינון" שלש,"טטרגון" ארבע, "פונטיגון" חמשו: *ת"ר "בית" עגול ,דינון, טרינון ,פונטיגון, אינו ממטא בנגעים, טטרגון ממטא בנגעים מ"ט? ויקרא יד למטה הוא אומר "קיר-קירות" למעלה הוא אומר "קיר-קירות הרי כאן ארבע:

הדרן עלך כל כנויי

כמלמת נזירות של שמשון] קיבל עליו הייט דקתמר כיון שהשלים מת כל כלך קבדן וקבדן דמייתי לסוף תגלחת שביעי ליה כמשלים שלש לי תמרת דמדלא נזירות קיבל עליה ג) (עד) יומת שלש ושמור נגלח כל ימי מלי למימר "השלמה" היכא דאית לית מלי למימר מלה קיים הוא מיבעי ליה למיקם בנזירות ושוב מי סבר לה כרבי **יסודס מומר סריני נזיר כמנין סילקוי קין**. כמנין שבולים שעושים מ) קיילי תאנים בין הקליעות ג) כדי שיהו מהלכים ביניהם ולא יהו נדלכים בגרל **וכמנין שבולי שמיטה** · דכשנת השמיטה אין הקדוש נזרעות ומניחין בהן שבולים של תאקחך ולפי שהן מועטין ונוח למוטן קתמר הכי ותיש דנכסי כמנין שבולי שמיטה שהקדוש הפקר וכל ס] הטס עושה שבולים בתוכו ואין בעל השדה מעכב על יהו: **מונה נזירות כמנין סילקוי קין וכשבולי שמיטה** · ויהא מגלח כל ל' ול' ע] כמנין הילקוטי קין פ] תע"ג דלא תמר 'נזירות עלי' לגמרי ליה לרבי יהודה הא דלרבי לי הוי התם מלה לקיומי קין לריך להיות מונה נזירות לתריכתא מלה פעמים ג] מלה יום לו נזירות לתריכתא מלה יום: **מנין שבולי** · הכיכת דתמר "כמנין ימות החמה" לו "כמנין הילקוטי קין" לפיכך רבי מודה רבי יהודה דבעינן קבדן עליה ומגלח לחת למלשים והייט נמי דקתמר רבי יהודה לעיל כיון שהשלים מת לבל גבי קופה דנזירות תריכתא קביל עליה לפיכך רבי יהודה מודה דספק נזירות להחמיר וכדפרישנא: **רבי מומר עד שיאמר נזירות עלי כמנין יומות החמה מלה** · לו יהא מגלח לחת למלשים ק] לו לתמר נזירות מלה הריני נזיר כמנין יומות החמה מלה נזירות ר] הוא קבדן עליה כמנין יומות החמה עד שיגמור לו מלה ללחוך ולו מלה שהי מיד מת ס"ה פעמים שס"ה יומים: **שני ליה מונה** · דמנין שהי ליה והוי כמ"ד נזירות עלי: **לימלו מלה שנה לן וז נזיר עולם מלה וז נזיר לעולם** · דמלה נזירות תריכתא הוא דהויא משום דמלים קיעותא כדלמרינן לעיל: **סריני נזיר ואחת ועוד ושוב** · מונה מלש נזירות תריכתא מלה פעמים ד"ה ומי סבר לה כרבי: **מסו דתימא** · (ו) (ה"א) מלי דקתמר "ושוב" משמע כלומר אמר ושוב ליהוי עלי נזירות כי הכך דלמרינן והייט לה שיה קמשמע לן: **סומכוס אומר** · הריני נזיר בנזירות מלה ושוב ואם אמר הריני נזיר ג' מלרגון מונה ב' מלרגון מונה ג' מלרגון מונה ד' פונטיגון מונה ה' שכן מונין בלשון יון **ואשמעינן דכבל יכול** לומר לקבל עליו נזירות ת] : **בית עגול** · אין לו זויות לו כית לו מלש שבה לו פונטיגון שיש לו חמש זויות אין ממטא בנגעים טטרגון שיש לו מלבע זויות ממטא: **מ"ט למעט סות מומר קירות** · "ולא פשה הנגע בקירות הבית": **ולמעלה סות מומר** · והכה הנגע בקירות הבית "מלהוה ליה למיכתב בתרוייהו קיר דמשמע תרי (ז) וכתב קירות. דמשמע תרי ללמת ד' בעינן כדמלרכר להו בגיטין דקרא ומרלינן שפל מן הקיר לו קל תשיב הלא הני דכתיב בהו לימני יתירי קתשיב הדרן עלך כל כנויי הכריי

(ה) ד"ה הריני וכו' דכי תמר : (ו) ד"ה מכו דתימא כלי כ"ל ותיכת כה נמחק : (ז) ד"ה ומעלה וכו' דמשמע תד כדמלרכר להו בגיטין דקרא ומרלינן שפל מן הקיר וכתב קירות וכו' ד' בעינן כפ"ד ותמ"כ מ"ה לו קל תשיב וכו' לימני יתירי כוה קתשיב :

קושיות על פירוש ר' יונתן (ד"ה אי) תא נתני כי יהודה (ד"ה כרבי)

פי' הרא"ש

סבר לה כרבי דאמר נזיר א' קבל עליה הלכך לא יצא מספק קישואים שאינו יכול לגלח*) לסוף ד ש ם א כמלא תרדל קאמר וכל ימיו היה נזיר ומכאן מוכח דלרבי אינו מגלח כל ימיו דאל"כ פסיק ס נ ו ה נזירות דקישואים:אא"כ נזירות קבל עליה הייט מעמא דכיון דהשלים מת כלו' ניהא דמיתינן ליה מלתיה דר' יהודה על מלתיה דרבנן דהשלמה דידי'כהשלמה דרבנן: מי הוי השלמה כלל וא"כ הוי מעשה לסתור דמייתי מעשה לסיועי מעשה ולא לסתור: הלקטי קין · מיבשי תאנים עושין שבולין בין הקציעות כמו בשלהי שבת כמין הלקטי קטנה היתה פי' שביל ור"ת פי' הלקטי קין כמו תל המתלקט כמין כלים של קציעות ושבולי שמשה בשבועית השדות הפקר והכל נכנסין בהם ומלאה שבולין: מונה נזירות כמנין הלקטי קין והוי נזיר כל ימיו:ומנין שאני כיון שאמר כמנין ימות החמה דאי אמר נזיר קבל עלילה: אבל אם אמר כימות החמה או כהלקטי קין הדא נזירות אריכתא קביל עלה:ס"ל כותיה בחדא וכו' ושלשה מלוקות בדבר לרבנן בין אמר כמנין בין לא אמר כמנין נזירות קבל עליו היכא דלית ליה קיצותא ולר' לעולם שני ליה בין מונה בין לא מונה : הריני נזיר ואחת מונה שנים וכו' א'ועוד מונה ג' א'ושוב ושוב מונה ד' ומגלח בכל א' ומביא (קרבנו) קרבן : מהו דתימא ושוב ככולהו ל"ל דה"ה דהוה מצי למימר מהו דתימא ועוד כי כולהו זמונה ד' אלא אבתראה נקט:דיתן ב' אם אמר הריני דיתן ב' דיתן שאין לו אלא ב' זויות פרימיתן ג' זויות פרמיתן ד' זויות:נקוד קירות הוה מצי למכתב קיר וכתיב קירות והנה הנגע בקירות הבית והנה נשה הנגע בקירות הבית ומראהו שפל מן הקיר לא דריש דלנפא איצטריך ותימה דהא דרשינן מקירות איזה קיר שהוא בקירות הוי אומר זה קרן זויות וי"ל דאי לא אתא אלא לדרשא דהכא לכתוב ד' פעמים קיר ומדכתיב קירות דרשי' סניה איזהו קיר שהוא בקירות ולימא לסימר דכתי'אלא להך דרשא איצמ' ור"ל דא"כ בתר קירות סני : סליק פרקא

ה) ר"ל שאינו יכול לגלח מתר מיכוס קישואין :

ביאורות והארות ושונות על קבלת נזירות 1) מאוחרות 2) מרובות

מז א מיי' פ"ג מהל' נזירות הלכה יג :

גירסת מ"מ ס"ס

מח ב מיי' שם הל' ח :

מט ג מיי' פי"ד מהל' נזירות הלכה ו :

ג"ל נזיא ראא מה' נזירות פ"ג ה"ב

[תוספות, ד"ה ומי"ס ערכין ה: ע"ב]

נזיר ז. תוספתא פ"ג

[תוספ' רפ"ח ע"ב] ב"ב קסה: ע"ב

מנחות פ"ב מ"ח [ב"ב ספ"ב תוספתא דנגעים פ"ו]

נוסחת הריב"ן

ב) שלשים יום: ג) שלשים שלשים : ד) מיקיומיו : ה) שלשים שלשים: ו) שלשים יומים: ז) ליהוי : ח) מיזיות : ט) דלמ : י) שלשים שלשים: כ) שלשים שלשים: ל) כל : מ) מקיילי : נ) מיכא כדי ליתא כ"כ: ס) תמר : ע) מיין: פ) ומע"ב : צ) שלשים יום: ק) פה שם לא : ר) נזירות תריכתא הוא דקביל עליה : ש) דכי : ת) מיקבל עליו מיזיות מדמתני הין מוכא אחת דיגון מוכא שתים וכו' מפי רבי ס"ד : ת) תי כית שיגון :

הגהות הב"ח

(ב) גמ' כמנין ימות החמה מונה מיזיות כמנין ימות החמה אמר רבי יהודה : (ב) שם סבר לה כוותיה כמלמ"ל מדלא מיזיות וכו' שהי ליה וכו' לא שהי ליה וכו' : (ג) רש"י ד"ה ומי סבר וכו' ומסקי סריני : (ד) ד"ה מי הוי וכו' כ"כ פעמים שס"ה ימים שכיון וכו' ניחא תתריכתא ומסקן סריני כ"ל והד"ה עסד"ה מונה וכו' למיקם בזירות סס"ד ותמ"כ מ"ה ועוד וכו' כלבי מ"ה הד"ה :

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] תום' ד"ה וכ"ו מי סבר ליה כרבי וכו' ואין שייך בו לשון השלמה כלו' . ג"כ כאן הס"ד ותמ"כ מס"ד הא ג"כ ותמ"ל ותמ"כ ותמ"ל ג"כ וכו' ותוא"ת מי' תמר על תמ"כ ג"כ : ב] בא"ד הייט טעמא מכיון שהשלים מת [כתמר] שלשים נמחקו תיבות אלו כתמר וג"כ שם ס"ה כלי"ל מ"ם : ג] בא"ד כסופו מכלל וכו' כמו שכתבתי ג"כ תגל נרלה כמו שכתבתי עי' מ"ם .

הריני נזיר מן סגרוגרות וכו' כש"ג נזיר. דכיון דלמר הריני נזיר חל עליה נזירות וכי סדר ואמר מן הסגרוגרות ומן הדבילה לא אמר כלום: **וכש"ג אינו נזיר.** דכיון דאמר מן הסגרוגרות לא שייך שום נזירות בסגרוגרות ודבילה: **מ"ר יסודי מקף כ"ש לא אמרו.** שיהיה בו שום נזירות כלל (ג) אלא לפי מה תורה אור שאמרו שמשמשין ג) לדבריו בזמן שאומר ג) הריני נזיר מן הסגרוגרות ומן הדבילה והריני קונמי קרבנלומר ג) שאומרין עליו קרבן שיהיה נדור מלאכול מהן חבל משום נזירות אין מושמין בו כל עיקר: **נבמ' ולדברי כ"ש אמאי הוי נזיר.** בתמיה שאם יעשה מגפן היין אמר רחמנא דליהוי נזיר אבל מסגרוגרות ודבילה דלאו מגפן היין הוא לא: **כ"ש לפי שאין כן מדבר תורה אלא בגפן היין.** דכתיב (במדבר ו) מיין היין וגו' ולא מסגרוגרות ודבילה: **דבריו לבטלה.** (ג) (כלומר) ואין עליו שם נדר ערך ה) (כלומר) ואין בכל ו) דמיו (ערכו) לפי שהוא לא נדר כלל: **ה"ג** כי לאמר הריני נזיר מן הגרוגרות יודע הוא שאין עוזרין מן הסגרוגרות ואין מועיל דבריו לבטלה ומקבל עליו נזירות גמורה: **ד"ה** לאמרי ליה נזיר סבירלה להו כרבי יוסי דאמר במס' תמורה בפ' כילד מערימין (דף כה:) דבגמר דבריו אדם נתפס וכיון דלאמר בגמר דבריו "מן הסגרוגרות ומן הדבילה" לפיכך לשון אחרון ולא תיישב עליה כלל[ש"ת] הוא דאמר ר' יוסי "לפי שאין נזירות חלה על הנדר עד שיגמור כל נזירותיו" ומדקאמר לפי" ליהוי נזיר מקום דקדושים לשון רחמנא יצא ג"ש היכא דיכול בהמיר לאיסור אחרינא ומיהו לא מהני בהמיר לחומרא דקדושים שאפילו הוא עצמו אינו יכול להמיר אחרת בזו ומתרומת עולה ומתרומת שלמים ומאחר זו תמורת עולה ומתרומת שלמים דכיון דאפשר לקיים דבריו הראשונים והאחרונים מתוך דבריו חל שפיר נזירות בתרומת עולה ובתרומת שלמים (ד) דאמרינן לעיל נתפס נתפס ואין נזירות חלה בתרומת עולה ובתרומת שלמים ה"ג דאמר בגמר דבריו נתפס נתפס ואין נזירות חלה בסגרוגרות ודבילה דלא חיילי עליהן נזירות ואין נזיר חוזר כתוך כדי דיבור ואע"ג דבתחלה אמר הריני נזיר כתוך כדי דיבור ואחר כך אמר מסגרוגרות ודבילה נתפס נתפס כתוך כדי דיבור מלא פתח לו ואחרונה לכאן שנדרו שלא יהא נזיר אלא מן הסגרוגרות ומן הדבילה ואין נזיר חל עליה כלל: **ולכ"ש נמי.** כיון דהתלי נדר בפתחו עמו לא חל כלל ולא"ת והלא ר' יוסי בגמר דבריו לדם נתפס הוי פ' לף בגמר דבריו לדם נתפס ואחרונה ואמרת שלמים ה"ג נתפוס לשון רחמנא נמי דקאמר נזיר מיין *ונזיר מן הסגרוגרות וי"ל דהכי מפורש בתמורה (דף כו.) היכא דלדבריו סותרין זה את זה ולישנא לר' יוסי והוי תמורת לפרושי מתלת דבריו קתני תלתי הלכך מייתי ב' הלכות לר' יוסי ותמורת עולה ותמורת שלמים לחבב במתני' לישנא דלשון רחמנא נמי (כלומר) הלא דקאמר נזיר לאו מיין קאמר אלא מגרוגרות והלכך גמר דבריו עיקר הן ליתפס בהן ולא בתחילת דבריו וחבי מתיבב לי דלא תקשה מדר' יהודה לדר' יהודה לית ליה במתני' דנזיר הוי מגרוגרות ולא נזיר מיין אפי' לב"ש וחמתי והא אמתיני ליה לרבי יהודה דפליג לדרבי יוסי דבהיית דתמורה (ג"ז סה) וקאמר תפוס לשון רחמנא ה"ג נתפוס לשון רחמנא ליהוי נזיר מיין אלא ודאי דוקא בתמורה פליגי דהדברים סותרין זה את זה וליכא למימר דדיבור האחרון מפרש לאבל הכא ודאי ליכא למימר דלפרושי קתני ל"ל דודאי לפרושי בא לומר לאו מיין נדרתי וניחא נמי דלא קאמר ב"ש כברי כר' יהודה דאמר תפוס לשון רחמנא ואע"ג דחמתי קאמר ב"ה כר' יוסי לימא דכברי ב"ה כרבנן דר"מ בברייתא (דף כ.) דאמרי אדם אוסר לבבו ואין אדם אוסר לבבו אלא בנדר ואפילו אם אמר בלבו היה הדבר שהוציא נזיר מפיו ונדור לא הוי אע"ג דאמר דלהא איכוין דדברים שבלב אינם דברים הואיל והוא משנה מה שהוציא מפיו ולב"ה לא הוי לא נזיר ולא נדור ואמאי בני הישיבה היו תמיהים הייאך הוי נזיר לב"ש הא כתי' מכל אשר יעשה מגפן היין אמר מגפן היין: כר"מ דאמר אין אדם מוציא דבריו לבטלה בערכין פ' האומר משקלי עלי קא' ר"מ האומר ערך עלי ה"ז ערך ואין אדם מוציא דבריו לבטלה אלא בנדר ואפילו בנדר אין אדם מוציא דבריו לבטלה אלא בנדר שיש לו לומר שמעה מינה דאין אדם מוציא דבריו לבטלה ומיהו הכא נמי מתחלה היה דעתו לומר הריני נזיר מן הגרוגרות והרי נדר ופתחו עמו שם הנדר אבר פתח של האיתר הלא לנו שאין בדעתו לידור כלל כי אבר דברי שאינן כי אין נזיר מן הגרוגרות: ולב"ש נדרי ופתחו עמו דנקי דאית להו דאין אדם מוציא דבריו לבטלה ס"ם מה ש ה ו צ י א כפיו מן הגרוגרות מאי קא עבדת ובמאי דיינת ליה דלא דמי לאומר ערך כלי ופותח מבן חדש עלי דהתם מתוך שאין אדם מוציא דבריו לבטלה מתרצינן לרבי דהדרך דקאמר הייט דרמים אבל ה כ א מן הגרוגרות דקאמר דיינינן (דמאם) [דסתר] לי' ומשני מתוך שאין אדם מוציא דבריו לבטלה מראשית דבריו דאמר הריני נזיר הרי נזיר ס ה שאמר מן הגרוגרות דיינינן ליה בחזרה שרצה למצוא פתח שאלה לנדרו כאדם המתחרט על נדריו ובא לפני חכם ופותח בפתח של תרמה לשאל על נדרו שם זה נתחרט בתוך כדי דיבור ואמר דבר שהוא ניכר בזה שסותר מה שאמר הריני נזיר ולא אזלינן ב ה ר סיפא דמילתי' דב"ש למעשייהו דאמר לקמן [ברפ"ה] דהקדש בפשיעת הקדש דילפינן מתשורה ה ל כ ך לא שייך בה שאלה וה"ה חזרה וכן נמי בנזיר דכתיב ביה קדוש יהיה ואף בתוך כדי דיבור אמר הריני נזיר: וב"ה סברי כר"ש נבי הרי עלי מנחה מן השעורים דקאמר פוטר שלא התנדב כדרך המתנדבים הכא נמי לא

הריני נזיר מן הגרוגרות ומן הדבילה כש"ג נזיר. עליו נזירות וכי סדר ואמר מן הגרוגרות ומן הדבילה לא אמר כלום: **וכש"ג אינו נזיר.** מפרש טעמא דבתוספתא (ריש פ"ג) ביטוי ביטויין בש"ג נזיר וכה"ג לא חיט נזיר לזה ביטוי ביטויין האומר הריני נזיר מן הדבילה ואמר מה שייך דבילה בנזירות ול"ג כטוי מה שייך דבילה בנזירות ול"ג דבילות קרי לדבילה תירוש: **אמר** ר' יהודה אף כשאמרו ב"ש לא אמרו אלא בשאומר הרי הן עלי קרבן: **גבמ' הריני נזיר מן הגרוגרות ומן הדבילה ב"ש אומרים נזיר** ואמאי מכל אשר יעשה מגפן היין אמר רחמנא: ב"ש סברי לה כר"מ דאמר אין אדם מוציא דבריו לבטלה וב"ה סברי לה כרבי יוסי דאמר בגמר דבריו אדם נתפס ואהאי נדר ופתחו עמו הוא, ביבמות (דף יג.) מוכח לרבי [יהודה] דאמר קרבן לא הוי נדר בקרבן עד שיאמר בקרבן בכ"ף וי"ל דה"מ כשלא אמר עלי אלא כקרבן אבל כי אמר עלי קרבן ה"ל כאומר הרי עלי עולה ומ"מ אין אדם מוציא דבריו לבטלה ובה"ג אמר אין שאלה בהקדש אין שאלה בנזירות ובית הלל סברי כר"ש דתנן תפוס כדרך המתנדבים; מתני'

הריני נזיר מן הסגרוגרות ומן הדבילה כש"ג נזיר · כל דין נזירות מתני' מ"ם דכעבד כלי מהחייב דמים מטעם דאין אדם מוציא דבריו לבטלה לעולם וי"ל דלא דמי להכא דהתם נהי דאין שייך עדיין לבטלה מה שיקדם ואחר כך יחול עליו נזיר ומה שאמר עדיין לא חל עליו כלום אבל הכא אפילו אם יעשה מגפן היין אמר רחמנא דליהוי

ב א מיי' פ"ג מהלכות מיזוגין הלכה י ומיין שם נפ"מ:

ג ב ג מיי' פי"ז מהלכות מעשה קרבנות הלכה ג ועי"ש הכ"מ:

מתני' דלא כי האי תנא דתניא רבי נתן אומר בש"א נזיר ונזיר ובי"ה נזיר ב"ש סברי לה כרבי יוסי לישנא אחריא אמרי סברי לה כרבי יוסי ולהלן רבי נתן אומר בית שמאי אומרים נזיר ואינו נזיר ובית הלל אומרים לא נזיר ולא נזיר ב"ש סברי יהודה וב"ה כר"ש שתנן התם האומר הרי עלי מנחה להביא מן השעורים יביא מן החיטים כמה יביא סולת שלא בשמן ולבונה יביאנה בשמן ולבונה חצי עשרון יביא עשרון שלם ועשרון ומחצה יביא שנים ר"ש פוטר שלא התנדב כדרך המתנדבים מאן תנא דכי אמר הרי עלי מנחה מן השעורים מביא מן החיטים אמר אוקמה במחלוקת שנויה יוב"ש היא דאי אמרי ב"ש כי אמר מן הגרוגרות ומן הדבילה הוי נזיר הבי נמי כי אמר מן השעורין מביא מן החיטים אלא אי אמרי בית יוחנן אמר אפילו תימא דברי הכל כי אומר אילו הייתי יודע שאין נודרין כך לא נדרתי כך אלא כך אמר חזקיה לא שנו אלא שאמר מן השעורים אבל אמר מן העדשים לא מייתי ולא כלום מכדי חזקיה כמאן מוקים להּ למתני' בבית שמאי-והא עדשים לגבי מנחה בגרוגרות לגבי נזיר דמו ואמאי הדר ביה? אמר רבא מתני' קישיתיה מאי איריא דתני מן השעורים ליתני מן העדשים אלא סבר חזקיה כי האמרי ב"ש התם כרבי יהודה ורבי יוחנן אמר אפילו מן העדשים והא רבי יוחנן הוא דאמר באומר אילו הייתי יודע שאין נודרין כך לא נדרתי כך אלא כך? לדבריו דחזקיה הוא דקאמר: את מ"מ קא הדרת בך משום דלא קתני מן העדשים דלמא לא מיבעיא קאמר: לא מיבעי' כי אמר מעדשים דמייתי מנחה מעלייתא דאיכא למימר מיהדר הוא דהדר ביה ותפוס לשון ראשון אלא כי אמר מן השעורין ורואי דהבי קאמר אי קדשה במנחת העומר או ממר סרי עלי מנחה לבבית קמח מבית כורים לא שמיה מנחה ולא קדשה כלום ת"ש דתניא רבי אומר נזיר ונזיר ובי"ה נזיר ב"ש סברי לה כרבי יוסי לישנא אחריא אמרי סברי לה כרבי יוסי לישנא אחריא אמרי ב"ש סברי לה כר"מ וכר' יהודה וב"ה סברי כרבי יהודה דתניא אליבא דב"ש והיינו דלא כת"ק דלא כר' יהודה: תקמ"ח יביא סלת קמח שאינו מנופה יביא סולת מנופה. יביא שמן ולבונה שאין מנחת נדבה בא בלא שמן ולבונה: חצי עשרון למיטר שמעה לפי שיש מנחה באה עשרוים ואינה באה אלא בחצי עשרון: חצי עשרון ומחצה למיטר דלא שכיח כולי האי: ביאור הלכה

מתני' דלא כי האי תנא דתניא רבי נתן אומר בש"א נזיר ונזיר וב"ה נזיר ב"ש סברי לה כר"מ וכר' יהודה וב"ה סברי לה כרבי יוסי לישנא אחריא אמרי ב"ש סברי לה כרבי יוסי ולהלן רבי נתן אומר בית שמאי אומרים נזיר ואינו נזיר ובית הלל אומרים לא נזיר ולא נזיר ב"ש סברי יהודה וב"ה כר"ש שתנן התם האומר הרי עלי מנחה להביא מן השעורים יביא מן החיטים כמה יביא סולת שלא בשמן ולבונה יביאנה בשמן ולבונה חצי עשרון יביא עשרון שלם ועשרון ומחצה יביא שנים ר"ש פוטר שלא התנדב כדרך המתנדבים מאן תנא דכי אמר הרי עלי מנחה מן השעורים מביא מן החיטים אמר אוקמה במחלוקת שנויה יוב"ש היא דאי אמרי ב"ש כי אמר מן הגרוגרות ומן הדבילה הוי נזיר הבי נמי כי אמר מן השעורין מביא מן החיטים אלא אי אמרי בית יוחנן אמר אפילו תימא דברי הכל כי אומר אילו הייתי יודע שאין נודרין כך לא נדרתי כך אלא כך אמר חזקיה לא שנו אלא שאמר מן השעורים אבל אמר מן העדשים לא מייתי ולא כלום מכדי חזקיה כמאן מוקים להּ למתני' בבית שמאי-והא עדשים לגבי מנחה בגרוגרות לגבי נזיר דמו ואמאי הדר ביה? אמר רבא מתני' קישיתיה מאי איריא דתני מן השעורים ליתני מן העדשים אלא סבר חזקיה כי האמרי ב"ש התם כרבי יהודה ורבי יוחנן אמר אפילו מן העדשים והא רבי יוחנן הוא דאמר באומר אילו הייתי יודע שאין נודרין כך לא נדרתי כך אלא כך? לדבריו דחזקיה הוא דקאמר: את מ"מ קא הדרת בך משום דלא קתני מן העדשים דלמא לא מיבעיא קאמר: לא מיבעי' כי אמר מעדשים דמייתי מנחה מעלייתא דאיכא למימר מיהדר הוא דהדר ביה ותפוס לשון ראשון אלא כי אמר מן השעורין ורואי דהבי קאמר אי קדשה במנחת העומר או ממר סרי עלי מנחה לבבית קמח מבית כורים לא שמיה מנחה ולא קדשה כלום ת"ש דתניא רבי אומר נזיר ונזיר ובי"ה נזיר ב"ש סברי לה כר"מ וכר' יהודה וב"ה סברי

וכמחצת סומה תקדוש ומייתינן לה מן המשנה ומי לא לית מייתינן כלל: **קמ"ל** דתא"ש דיצתה מן החיתון ועטולם לית מייתי למידק מתני' דכי תמר מן הבוהקים לית מייתי ולית כלום: **מתני'** ג) **ממרם פרה** · בגמרא מפרש"ן כגון שהיתה פרה רבוצה לפניו ואמר כמדומה לי כסבורה פרה"ב) שהיא עומדת לעולם ע"י שהרי נזיר ממנה מבשרה לם ג)(כ) ומקשיים מהסבתה שהרי עומדת מלעיה הלא הני חלך ותעמידנה"ב) ב"ש לשיטתן דאמרי כי תמר מן הגרוגרות הוי נזיר הכא כמי כי תמר דהריני נזיר הוי נזיר וכי תמר מבשרה ליתשבולי קלקין ואין שלמה בנזיר וב"ה אומרי ה)(א) אמר מכשרה דהריני נזיר הוי נזיר ולנבי דלם כגון שהיה לפניו נעול לפניו ואמר כמדומה לי שסבור הלהם הזה שלין בפתח ע"י לוים דהריני נזיר מכשרין לם שהקיים מחשבתו שיפתח מלעיו ונפתח מלעיו וב"ש הלכו לשיטתן דכי תמר הריני נזיר הוי נזיר דלעיולהם מועיל דבריו לבטלה וכי תמר מכשרין ליתשבולי הוא דאתי למימר כגון דהריני נזיר כשיבא ראשי ואיני יודע אם נזרתי אם לא ואתי למימר כי תמר מן הגרוגרות הוי נזיר ולנבי דלם כגון שהיה לפניו נעול

ואמר הריני נזיר מיין חס לא וכו' · מתני' דקתני הריני נזירה פי' הריני נזיר מיין כך בבבילה ועמדה מחליה זה ליט מוסיף על ליקמת דמתני' אלא"ל בלבד דבלשון המקמה חס עמדה והוא מוסיף מיבת לא אלא ממילא אמר שכך נעשה המעשה שעמדה מחליה:

ב"ש א] תורפי' דהאוה גברא משום חוקמה ב] בידיה והא לא חוקמה· פי' תורפיה גילוי דעתו לומר ב"ש סבירא להו כי אמר אדם על מיבת שלין תלוי לדעת כלומר אע"פ שלין תלוי להיות נזיר דעתיה לי הריני נזיר אם עומדת פי' ג] לין כח בידי להעמידה בכח וחס לא עמדה חס לא כ"ש חס יעמידנה ועמדה מחליה ב"ש סברי חס לא יעמידנה קאמר והא לא חוקמה הלכך חייל עזירות דהא מדין נזיר *וב"ה סברי חס לא עמדה משום דרבולה היא בכח כלומר אחת מהא נזיר חס [לא] תעמוד והיא קמתה הלכך חייל עליה עזירות וח"ת והבתה נמי תקני מידי חס לא עמדה קתני ו"ל דכמה מצוות מסובבות ומצוין להו בחמורי מחסרת ד] דהכי תולה רבא פלוגתא דתנאי בעמידת הפרה וח"ת לו לפרש פלוגתא דתנאי בעמידת הפרה חס לא יוסיף לא בניסת המקמה והוי מוכת דחסר לא כאן דאי לפרש לו פלוגתייהו בע"ת לאכל לבעולת דרמי בר חמת אינו תלוי מחלוקת התנאים (בלומר) [כלום] בעמידה אלא בנודר מן הבשר מי חייל עליה עזירות אי לא ולדידיה ודאי קשה מידי מאיצה קתני ליה תלוי מחלוקת דתנאי דחסר מאיצה ולכך אין לו כח להוסיף על לשון המשנה וח"ת וליפרוך ליה בהדיא בנודר מן הבשר מן הבשר חס עמדה מאיצה ליפלוג בנזיר מן הבשר חי חייל עליה עזירות וליזלו ב"ש לשיטתן וב"ה לשיטתן ו"ל דה"ק פריך מידי מאיצה קתני ולא הוקשה לו עיקר קושית זו אלא לגלגל עליו ולומר כיון דאינה פלוגתא דתנאי כלל בעמידת הפרה אין לך כח להוסיף על לשון המשנה וכיון דתנאי לא פליגי בעמידת הפרה ח"כ תקני לך טפי (ח"כ) למה לתנות להזכיר כלל בעמידת הפרה ליפלוג בנודר מן הבשר וליזלו לשיטתן ולא הזכיר קושית דמאיצה אלא להזכיר לו דפלוגתא דתנאי לא תליא בעמידת הפרה כלל ומעתה תקשי לך קושית חזקה טפי לליפלוגו בבשר להדיא וליזלו לשיטתן: **אימא** סיפא· מי קא מתפיס בה מידי· כלומר למאי פליג רבי יהודה *ואח"ת להפרה לא הויא אלא בקרבן בעלמא, הרי לא התפיס בלשונו קונם עומר פרה זו עקונם זו בקרבן אלא בקונם עומר פרה זו עלי לא עמדה כו'] **אלא** ס"ע כגון דאמר מבשרה] חס לא עמדה חס לא כ"ש מיני/וח"ת והבתה נמי דקתני כיון דאמר מי הוי בשר כך חיוכו עמדה ומ

הריני נזיר פרק שני נזיר יא

מתני' אמרו חכמים. כיון דסיכורה הוא ותינה זקוקה לבתיה נראין הדברים שלא נתכוונה זו לקבל עליה (א)[ה] נזירות אלא לומר יהא עלי כום זה בקרבן ותינה תקורה אלא בכום יין זה בלבד: **ובמ' וכ"ם.** (ב)[ג] אלא לומר יהא עלי כקרבן זה. הרי הוא עלי קרבן לכשי בהאי לישנא) הרי הוא עלי קרבן ואמרי לה (ג)[ד

ולרבי שמעון • כי היכי דבתחלת הנזירות לריך שיזיר גם בסוף הנזירות לריך לשחוט ולהתיר טולו: **ואי** בעית לימא בנדרי לומסין. זה תשיב לומס שחיט יכול לחזות בלח יין: **נדרי** זירוזין • כגון שהמומר לומר קומס ככר זה עלי אם לתתן לך חפץ זה בפחות מד' דינרין ה"ז נדרי זירוזין לו קומס ככר זה עלי אם לתתן לך יותר מכאן דינרים ורלון שניסה לקנות בב' דינר ה"ז נדרי זירוזין ג] ואין לריכין עוד שלחה למ"ד מדרבנן: **נדרי** שגגות• קומס ככר זה אם לא אלכלנו היום ושכח שלכל היום: **נדרי** לומסים• מפרש בגמרא (דף כו.). כגון שהדירו חבירו שיאכל ללו ביום פלוני ולירע לו לומס שלא יכול לבא ללו אם לריך לשלוח על לותו נדר מדרבנן קפליני כה לתורלי התם: **נדרי** הבאי• מפרש התם פי' בגמרא (כה:) וה"ת ומי אמרי התם בשבעת הנדר לא יידע הלומס דהא סבור ליך ולאכול וגמר ונדר ולהכי לריך לשלוח על לותו נדר מדרבנן למ"ד אכל הכא בשבעת הנדר יידע הלומס ומסתמת לא גמר ונדר ואיכא למימר דלכ"ע לא בעי שלא ומפ' ר"ת דמסתיינו גמי חייבי שהלומס בא לחבי כן כגון בשבעת הנדר היה בריא וחזק ויכול לאכול בלא יין ובשעה החלים לו תחלה היה עשיר ולא היה לריך ליעפל למפים ולבסוף הגיעו לי גמי מייתי ליה דין זה ד] היכא דלין פין ולבו שוין דפליגי בהא התם לומרלי לי בעי שלא מדרבנן והכי גמי פליגי הכא: הגה"ס וכמו כן בתמיהין פין היה להיות נזיר מיין אבל לבו לא היה ומה לומר אבל לסבור הייתי ה] בלבי כשעשיתי הנדר: **הריני** נזיר ועלי לגלח נזיר כרבי שמעון. כי הריני נזיר בעלמו מייב בנזירות ולהביא קרבנותיו ועלי לגלח נזיר אחר ולהביא קרבנותיו השמת נזירות חייל עליה ועתה לריך לגלח נזיר אחר ולהביא קרבנותיו וחמר ואחי ועלי לגלח נזיר אחר ולהביא קרבנותיו ושמע חבירו ואמר ולאחי ולי גלח נזיר ולא ידע אם שמע אם לא שמע ולריך לגלח נזיר אחר ולהביא קרבנותיו

גמ וקדש לי אשה סתם. שלח פירש לו בחיוח עיר וחיוח אחה: **סומא שליט סומא שליחותו.** והלך וקידש לו אחה וכיון שלח פירש לו כי מינייהו קדיש ליה ולא ידע חיוח קידש לו ואי הדר לוחו החים וקביב לימא מסחברא דלמא זו היא אמה אי בסה אי לחמוחה של לוחה הלחה שקידש לו שלוחו והן קלן לחמוחים לו כדחמר בסחם *(קדושין דף ש) המקדש אם אחה חוסר עליו שבע עריות: **קן סחומה.** לחד מחייבי קינין כגון הזב והזבה יולדת ומעוברת שהפרישו להן שחי חורין לו שני בני יוכה ושדיין לה קרלו להקדש חיוח לחחחת וחיוח לעולה ופרח גוזל לחד מהן לחויר העולם[א] שהפרחה לבין חטחות מחוח כגון שהיו שם ב' (ב) חטחות המחוח כגון חטחת שכיפלו בעליה ט' ושחעברה ביניהן ולחיידוע לוחו היה לחין לה שוב חקנה: **יקח גוזל לשני** - וחמ"ל יפרים לחד לחטחת ולחד לעולה: (גליון) להכי קחמר בין חטחות המחוח דלוחו כחעברה בין חטחות חיוח והקרחטחות דידיה ניכחו מלי למיסב חד מייהו ועבידי ליה זוג להחי והח דלח נחעברה הוה ג) קריב לה עולה: **ולוחו קן סחומה.** שפרח לחד מהן ולוחו יודע לוחו ג) היה לוחן לו חקנה לפי שלוחן יודע לוחו לחטחת ולוחו לעולה ד)ועי"ג דפריסת קיון[לה הוי ידע לי שהי מרוייהו קמיה ליה בהו הילרח דלח ידע לי החי שני בני יוכה חביני חטחת לו **דעלמא מסחבן,ולמחי,לימא** - לכל מהן דמייחי קינין היינו החי דפרח לפלוני לחמוול ועלמא מחכפר בקרבן חביני דלמא חמרת שהוא לחוור כל הכשים שבעולם: **למר ליה חמינא לך לחנא** פחמא לגא קמיה פנימה"והוחיל דקביעה הוה ליה כמחלה על מחלה ולחוור ולח מוחבח לי מלוחוה לעייר לוחה למימר לחחם בדין הוה לישחעו מפום לוחים בה בעלמה לך דפרים מרובה דהיחירא פרים: **וי מימא גבי חפא נמי פימור** - החי בעל חפחים להיות לוחה בשוקא בעייד ולוכחבי בה כל דפרים מרובה פרים לחכחי לה דמי לוחו לוחה לוחה הדרה לניחוחה[כיון דעיילה לביחה הויה לה קבועה לכל גבי קן לעולם הויה לה לישורה לעייד: **ומודה ר' יוחנן בפחה שלין לה בח כו' ולא לחחום:** פטיה ולח"פ ה) וכו' ללחחר מכן הוה לה מדה מהני קרובוחיה פטיה בעיה כיון דבזמן שקילה זה שלוחו היחה לוחה בשוחה והלחה פטיה וחה זה ו) וקידם לח הפטיה **לין חיפשין** לומר שמא שלומו בה לכחן וקידם לח לחוחה לאחר שפחברכה וגמלה זה פוגע בחחוחה ויש בו משום לישור שמי לחחוח דסחמא דמילחה כי משני לוחים שלוח,במילחה דקיימה[קמיה]בלא לישורה,אבל במלחה דלא קיימה כגון זו דבהדיה שפחה בקלי משני שלוח[לחי הוה מינסבא]לגברא לא משני לוחים שלוח: **בשלמא בחרפ** - להכי מגלח לח הרלחון דלא קלקים קמיה לחוץ נזיר קדמחה וחיכא למימר דהוחיל וקלקים קמיה מחייב בקרבן חגלחחו(ג): **שלא קדמחה** - לחחי מגלח לח הבני הח בהכוח שפחה לא הוה לה נזיר קמיה ולח הוה לחחרת ח) מילחה דלא קלקים קמיה לחיים לא משוק לחדעחים לקבולי עילויה ט)וחחי לחחרת דמגלחים זה לח זה: **לכי**

לא קדש לי אשה סתם (ג) *אסור בכל הנשים שבעולם *חזקה שליח עושה שליחותו,וכיון דלא פריש ליה הא לא ידע הי ניהו קדיש ליה **אריביה ר"ל** לרבי יוחנן [קן סחומה שפרחה גוזל אחד מהן לאויר העולם או שפרחה לבין חטאות המתות או שמת אחד מהן,יקח זוג לשני]ואילו קן מפורשת אין לו[תקנה, ואילו שאר קינין בעלמא מיתקנן ואמאי,ליימא כל חדא וחדא דלמא האי ניהו? **אמר ליה** [קאמינא אנא אשה דלא נידא ואסרת לי את איסורא דנייד,וכ"ת הבא נמי נייד-אימר,בשוקא אשכח וקדיש, התם הדרא לניחותא,גבי קן מי הדרא,**אמר** רבא ו'מודה רבי יוחנן באשה שאין לה לא בת, ולא בת בת,ולא בן,ולא אם,ולא אם אם, ולא אחות, ואף על פי שהיתה לה אחות ונתגרשה -לאחר מכאן, דההיא שריא, מאי טעמא? דבההיא שעתא דקא"ל הוה (ד)[נסבן](לגברי), **כי משני שליח, במילתא דקיימא קמיה במילתא דלא קיימא קמיה לא משני שליח** [**תנן**]**הריני נזיר ועלי לגלח נזיר** [**ושמע חבירו ואמר ואני ועלי לגלח נזיר**] **אם היו פקחין מגלחין זה את זה ואם לאו מגלחין נזירים אחרים בשלמא בתראה איבא קדמאה קמיה אלא קלמאה מי איבא בתראה קמיה אלא**

אסור בכל הנשים שבעולם. ולא"ח וכ"ע דלא לריכה לחטו ריבחא: **אשה** לגרשה כדחם"ל ולא לקדשה לחחר שנחגרשה ולא"ח וכ"ע יחכחו ליבא כשים דשמא ע"י שליח שנתקדשה ע"י שליח ונלר"ח דהנשים נחמנות יותר לא נתקדשו,קטנה שלוין לחחר יודעות שם לא תביאם לכל עטרון קדושין מלי לישא ולכבר מת חביה ויל"ל דלא לריכה לחטו ריבחא: **לתרוביי'ת לחייני הוא שרי ליבא דלחזיק בחר ריבחא [מעמר]** מקדושין המקודשה היא ולחיני חלא קנקא בעלמא שעשה שליח סחם ולא פירש לו קדש לפלוני ולדידה קנסו ולחחריני לה קנסו [ולא"ח] ולילחוי לישורה לחורייחא דהויא ליה קבוע וכל קבוע כמחלה על מחלה דמי ול"ל דלא לחריכן קבוע כמחלה דמי חלא כשהישור ניכר לעלמו ניכר לעלמו לבל כשלין[הישור ניכר לעלמו לא לחריכן קבוע":

קן סחומה - דזב וזבה ויולדת שחיילין בחטאת העוף ועולת העוף וסחומה פירוש זב וזבה שהבעלים לא פירשו בשעת לקיחת בעלים[הזה לעולה ומת]הקנו סחומה "דחי מפורשת היה לריך[להחליף ולפרש לחזהו פרט העולה[או] החטאת ולבסוף קילר בלשון ואמר דפרח לחד מהם: **ואילו** שחר קינין בעלמא מחקנן ואמאי ליימא כל חדא וחדא דלמא האי ניהו: **וחמי ליימא** כל חדא וחדא הוה - [דלמא] לחומו שפרח לוומר והוקבע כבר ל'חזהן וחיך יש שחעון בו ידי חובתו ול"ח והא כבר פירשו בעלמא לא קנסו ויש לומר דמעמא דלא ליימא דקן לחחד [ליזבה לחחרת] לחמי הא קנסו לדידיה ס"ע יקנסוהו שלא שמר קינים ולומר שזה פרח מקן[לחזהן והוקבע ליזבות לחזהן:

אשה ללא ניידא - ומהי ללא קבוע לגמרי כדפ"ל מ"מ דמיח קלת ולקבוע ויש להחמיר: **בשוקא** חשכח הוה לה לומר שיוכל לקדשה ללא קבועה היכא דמלא לחזה בשוקא ס"ע - **כלומר** הוה ול"ל לא הוה קבוע: **הרחם** הדלת לניחותא. ומהי **באשה** שלין לה בח כו' - פי' כגון [שמנאו] שליח בר"ח ניסן לחגל כל הקרובוחיה שרחויה רחל זו לחכור מקדושים הוו גשוחות בר"ח ניסן כשעשהו שליח ואע"פ שנחגרשו קודם יום הקדושין מוחרת רחל זו למלחה דמיפרש טעמח דמשנה דקחמר הויין כסיבן: **כי** משני לישים שליח במילחיה דקיימא קמיה - לכומר [לין] דעשו שיקדש לו חשה שנחגרשה לחחרי כן הלכך חפילו חם קידש לחחת מקרובוחיה של רחל לח נחכשרה רחל בקידושין שהוא[ב] עשאו שליח לכך ולח חלו קדושי קרובוי רחל והשחח קס"ד לחיין דעח החדש לחח במילי דקלי קמיה לכך פריך לחמני' בשלמא ג) מחני' בחרחה לישה קדמחה קמיה שנדר כבר ולישה למימר דדעחיה עליה ולכך פוטר עלמו בקרבנות הרחלון לחח[לחמה מי לישה בחרחה]בשנדר הי'חלון ול"ל לח היה בדעחו עליו להביח קרבנות ולוך יפטר מנדרו בהבחם קרבנוחיו של **שני**: **מ"ט** - כלומר היכי דמי שלח היה לה לחחת ועכה יש לה ומן הדין הוה לית לומר היכי דמי לחח משום לישור מיהו לישב לישור הלשון נזיר משונה ויש לייישב הלשון דמחי מעמח דלעולם הוה ילע שפיר דמיירי כגון שנחגרשו יש לנו לספק ולחמור לסיכון לגבי מכל מקום עכה שנחגרשו

מספק "ומכי כי משני לישים שליח במילחיה דלחיהו מלי עבידי וכו' פי' ודחי דעח החדש לחיהו במידי דלח קלי קמיה והלכך הרחלון נפקד בגיולות הבני לבל שליחותה" (בעמ) דלח מלי לישים משני שליח לחח במילחיה דמלי עבידי נפקיה בעכה שעשה שליח להח נכיבי' לח משני לשוויה שליח לקדש לו לחך בחחגרשו ולחך חחמר להח מעשים בכל יום שהחשה חומרת לחבירתה עוכי לי קמח ואפרישי חלה בעבדי וגם חלמידים של בית רבן חומרים כן ולוך נעשה שליח בדבר הזה הח בעכה שעשה שליח להח נכיבי' לח מלי היכה יכולה בעלמה להפרים חלה מקמח זה שחיטו בר חיובא שחין מפרישין חלה מקמח?ומומר לביטו חם דים בידה להביח עיסה מעולגלת ולומר עיסה זו חהא חלה על קמח לבשיהיה גיולם ובדברים שבידה קיימים לחין זה דבר שלח בח לעולם כיון שבידה לולם וגעגל העיסה קרוי שפיר בח לעולם כיון שבידה לעשות כלחמר פרק החומר לחביבו (קדושין דף סב:) פירות ערוגה זו חלוסה יהא חרומה על פירות ערוגה זו מחוברת לבשיחלבו ונחלבו דבריו קיימין דלכ שבידו לעשות לחו כמחוסר מעשה דמי ובידו לחולסה ומכל מקום בהחי מעמח לחודה לח בני ן למימר דמי למיעבד שליח כחן כיון דבידו לולם וגעגל *מדחמר פרק רבן גמליאל (יבמות דף נב.) החומר לחביבו כחוב גם לחרוסחי לבשחכיסנה חגרסנה הרי זה גם מפני שבידו לגרסה מיסה יללה ובני סחם ליבמחו מהו ומחי קא מיבעיח ליה והח בידו לבח עליה ולגרסה חלח ודחי כיון דהשחח לח מלי משני שליח כיון דמחוסר מעשה לבח עליה וכח נמי כיון דהשחח חיכח לח מלי להפרים חיכו קרוי בידו מה שבידו לולם ונעגל לעניין זה שיכול לעשות שליח כיון דמחוסר ליכה וגילגול: **מעמח**

מספרש היה פוסל שנים ועשר: ואילו שאר קינין דעלמא מחקנין ולא פסלינן כל קינין שבעולם דלמא זו שפרחה היא אחת מהן ונמלא מחכפר בקרבן חבירו: אמינא לך איסור דניחוח דבשעה שקדשה השליח והיחה נחה ונבועה בביחה הלכך היחה חשובה בין כל הנשים שבעול. כמחבה על מחבה ואילו עשאו שליח לקדש לו נשים הרבה ויקדש חצי הנשים שבעולם היו נאסרות כל הנשים משום ספק קדושות אפילו אי נידיד משום דרוב כל הנשים אסורות עליו משום ספק קדושה והשחא נמי נאסרות כל הנשים כיון שהאשה קבוע אע"פ שאין הנאסר קבוע: ואת אמרת לי איסורא דנייד שאין הנאסר קבוע אע"פ שאין הנאסר קבוע לא בה לאסור דבמה דזה ברוב קנין שבעולם אבל אי הוי קבוע חשיבינן כאילו חצי קנין שבעולם אסורים כדחשיבינן האשה המקודשת כאילו קדש חצי הנשים שבעולם וכי תימא הבא נמי דנייד דאיכא בשוקא אשכח וקדיש דהשתא יהיא היא לאסור כל הנשים שבעולם היה לנו לחלות שמא שקדשה לא היתה קבועה ולא היתה כחצי הנשים שבעולם הדרה לניחותא אחר שקדשה וכיון דקבועה היא השתא חשובה כחצי הנשים אבל עוף אין לו קביעות אפילו כשחוזר לקנו דחזיר נחדל ממקומו ומורח מקן לקן ואין לו קביעות מקום: שאין לה לא בת בת ובן דנידרש לאם חסיו ואם חמחרו ולא אם דנידרש לבת אשחו הם לא אם אם ולא אם אב דנידרש לבת בחה ולבת בנה ואע"פ שהיחה לה אחות והיחה נשואה בשעה שמנה את שלוחו לקדש לו אשה ונחגרשה לאלחר מיהו חשלישות מוחרת היא ולא וחישינן שמא קדשה שלדרו אחר שנחגרשה: במילחא דלא קיימא לא משני אינשי שליח וקס"ד דמקשה [ממחני'] דלא מסיק אינשי ארעחא למנוחו שליח למה שאין בידו לעשות עכה הלכך לא הוי שלוחו לקדש לו אלא אשה שנחגרשה אלא מיהו השלישות וא"ב קידשה לו אינה מקודשת ומוחר בקרובוחיה אבל אם פירש בפירוש שעשאו שליח אפילו לנשים שהן עכה אסורות אם יהיו מוחרות הוי שלוחו לפי מאי דס"ד השחא: בשלמא בחרחה שאמר ואני ועלי לגלח נזיר איבא קדמאה קמיה (שהם ניכר) [שכבר] נזר בנזירות ויכול השני לפוחרו אלא קמאה בשעה שקיבל עליו לגלח נזיר אכחי לא נזר השני ואיהך נאמר שדעחו היה לפוחרו אם יקבל עליו נזירות חא לא מסיק אינשי ארעחית בכה

[ריש מסכת דרך ארץ]

[ועיין נזיר פד. מוגן יב.]

קינין פ"ב מ"ח

נוסחת הריב"ן

א) מחוגן ממש: ב) קרי: ג) נמי: ד) בעולה כפ"ד ומחי"כ מ"ד ואלו: ה) ועיי"ש בלאחר מיכן פויש לה לחות פנינה כיין כו': ו) המצלח: ז) לכוכה: ח) לממילחא: ט) חלח ממחי קא חמרת פ' זחי"ו כפ"ד ומ"ש דסכי קחמר:

הגהות הב"ח

(ה) גמ' לחם סחם ומח חשלית לחסור בכל הנשים: (ו) שם כוה נפינה לגברא כי משני: (ג)[רש"י ד"ה בשלמא בהנך הד"ה עם ד"ה חלח וכו' זה לח זה לא מלינו]: והד"ה:

גליון הש"ס

חוס' ד"ה בשוקא חשכח וכו' לעומרי עי' כחוסוח זבחים דף טו ע"ח חוס' ד"ה דלמא חלח: ד"ה מ"ע וכו' מדחמר פרק ר"ע - קשה לי כיון דנקטו דבידו ליימם לם כן עדיין קשה לם ה"ג בעלמא יכול לגרשה עכה לכשחמיינה דלא ה"ג דבר שלא בח לעולם ומ"ש מלי משני שליח כמו בחלה וע"ש:

הגהות מהר"ב רבשבורג

א) רש"י ד"ה קן סחומה וכו' לו שפרחה נ"ב ן חטחות המחוח כגון ע"ש עיין נקמן דף כח ע"ב רש"י ד"ה ויהיו עשמל וכו' וכשבר כחלך פ"ד הלכה ג' חוס' מכל' פכמ"ק: ב) חוס' ד"ה כי משני וכו' נקדושין דחמרת שכול לו שעשו שליח נכך ולא כ"ל: ג) בא"ד נכך פרוך לחמני' בשלמא חלח מחני' נמחק מלא מחני':

שיין נפ"ב

ע"ל נמעין חמר

יב א מיי' פ"ע מהלכות חישות סלכה ו סמג עשין מת מור ע"ב חס"ע: סימן לס פעיף יח:

יג ב מיי' פ"ע מהלכות פסולי מוקדשין כל"ב:

יד ג מיי' פ"ע מהלכות חישות פ"ו סמג עשין מת עוש"ע חס"ע סימן לס פעיף יח [ובכריב"ם פ"ב דקדושין דף כל ע"ב] ובכלל"ם שם סימן יח]:

*ואחבפי' בקונטרס חבירו

[ועי"ע בחוס' נזיר סד. ד"ה חסור]

נוסח/מפנף
(מדקד)
ג'נו"ל רבא ותיובות שקולו.

קוביות
[כחב החיים בחוס' קינין פ"ב מסנה ה מלחם דחכמים לא נרחי בגמ' סך חלינו קן מפורשת חין לו חקנה עכ"ל]

אוצר בחיים
מוצר ר' יוחנן (בחולין (דף נ.)) חאי דרבא

מפנף
בא"ו חנא"ש טיק לחנות טליח

**נ"ב נ"ל בחוא:
ג' ניסן - 50 בקר מ"ע טלימת
ג' ניסן - 12 בקבים לאה מחלקת
ד' ניסן - האולה נוסא רמ"ן (אחת לאה)

טעמא דכתב רחמנא תיסה יפירנו · מיחת ליה לאותובי גס לר' יהודה דמדר' יוכתן מני לאותובי [בהדיה]: הכי הן קיימין לה אמר כלום · דהקמה בשעות הוא דאמר [תזור] בדבר אח"כ ליה להקיש: **ליפר** לה הוא פירוש כמילה מביתו לשון שגגה או מיטרידנא מן הדרך ולכך רולה למעות לפוטרופוס ואומר לפוטרופוס יהיה מיזכה בדעתו ואח"כ ולסכני ליפר לה יהיה מעכשיו שהרי קול זוכה עתה ומיזכה בדעתו וי"ל דלישו רולה לומר שיהא מופר מלא נדרים שתדור מכי יסע ואילך לבל לא נדרים שלפני נסיעתו שזה קלת קשה לבל קשה לומר שיהא מופר לה שתפול על נדרים שתדורי מכאסלסע עד שתשוב יהו מופרין ב] וי"ל דמסוך כך תפול קטטה בזיעוס שזה קשה לה לעולם ובנדרים מיבעיא לן לר' בעלה מני מיפר בלא שמיעת קול וגם הפרה בעלים [תיסה] מועלת עד דשמע הבעל הנדר דהכי מוקי לה התם (דף עב:) ולפי' זה בפרק ליפר לה תיהו פירוש בזיעוס יפר לה בעלה ותועיל הפרה לבזיעה הבעל ויזמע הנדר ותם ימתין לפפר עד שיזוב ויזמע שמא יהיה טרוד לבזיעוס ויזמוק מלפפר ולכך פריך ליפר לה מהשתא ותועיל הפרה בזיעוס ובשלמא לר' סבר כרבנן ניחא [דלא] מלי מיפר ומפני דלמא טרידא בזיעוס ולפיכך ע"כ הגה: כ) **ושמע** מבזיעו ותמי · בבלי נקט להא בבלאקון נמי פליגי: **אמר** רבא הכל מודים בתומר מני קרבנות נזיר עלי מני קרבן מייתי · כיון שתלה התלי בקרבן אתמר מני קרבנות ודלמי פלגא דקרבן ג) [ביחד [תיכת] מני מתיכת נזיר] קרבנות תלי נזיר עלי קרבן שלם בעי ליה לאתויי: **מאי** טעמא דלא אמר לאכשויי לשכחת נזירות לפלגא · דכיון דסתם נזירות תיכת מני לגלל ד] נזיר (מתיכת) משמע מדיבורו דאמר' לגזירות קלי ותין תיכת שום מני נזיר בעולם: **בי** פליגי בלישנא דאמתני' [בתומר] דרבי נזיר וכיון דאמר רבי עלי לגלח ומיתייב בכוליה קרבן ל"מ דתפום לשון רחמנן וכי אמר מני נזיר לח כל כמיניה והוי כאומר קרבנות שלם וקסה אמתי אתמר לגזירות [בכוליה] ליתא להדיא דתמי' [בתומר] קרבנות מני נזירות רבנן סברי נדרו ופתחו עמו להוי כאומר מני נזיר עלי לגלח ומיתייב בכוליה קרבן ל"מ דתפום לשון רחמנן וכי אמר מני נזיר עלי דכולה בעי ליתוי מפום דמני' לגזירות קלי ותין מני קרבנות נזיר עלי מני קרבן מייתי · כיון דאמר רבי

ספילס למעמו אינו נזיר. דלימת היי להפילה לית הוה בן קיימת שלת כלו לו מדמיין לה ולד הוי – וספק מזיקות להקל: **ר' שמעון אומר**. לין דלך זו מוליאתו מידי מזירות: **גמ'** (ה) מאי קרא סרי"ש בן קיימא **סריני נזיר תובא ואם לאו הא סריני נזיר נדבה**. דקסבר ספק מזירות להחמיר: **תורה וילדה**. לאחר שהפילה: **סרי זה נזיר**. דהשתא מיהת ולד הוא דלית ליה ויחילת עליה מזירות: **ר"ש אומר**. שמא לרחמן הוה בן קיימת וחל עליו לזירות והשתא כי ילדה לית ליה חיילת נזירות, ותם כלקלין דעשה כמאן דמי מליה מולין לעזרה לאו יחזיר וימנה מזירות שנייה ויחמר "לם לרחמן שהפילה היה בן קיימת מזירות לרחמונה מובה וזו נדבה ותם לית ליה בן קיימת מזירות לרחמונה נדבה וזו חובה": **גמ' מאי מעי למימרא**. לכי טלה לו בן סרי זה נזיר: **מסו דסימא**. הלי דקתמר לאו משום בן דוקא והלי דתמר בן, לכשאבנה ממנה הוה משמע לגון "ואבנה גם תלכי ממנה" (בראשית ג) וכי טולה בת לו משמעות ואלדרונינום נמי ליהוי נזיר קמ"ל דלת: **ולד דמיתבי ביני לינבי קלמינא**. לסייטו בן ומו לת, קמ"ל דבת וטומטום ואלדרונינום נמי תילקו ולד: **ר' יסודה**. לאמר לעיל דספק מזירות להקל כדאמרי' בפ"ק (נזיל ל' ח.) דאמרי סריני נזיר ע"מ שיש בכרי זה ק' כור והלך כו' ר' יהודה מתיר דספק מזירות להקל: **וספרים קרבן ומורב וילדם מסו**. מי הוי קדום לו לת: **מניבא דמלן** קמיבעיא לך לי תליבא דר"ש פסיקא דהוי קדום דהאמר ספק מזירות להחמיר וקנדם שילדה תשתו נמי הוי נזיר: **מלא דר"ש דאמר ספק מזירות לקולא מלי**. מי לאמרינן כיון שהפילה ולת חיילת עליה ג) מזירות כלל לת הוי קדום כלל ומיבעי ליה למיהדר ולקדושי: **מלי נפקא לך מינה**. ג) לי הוה קדום לו לת, דהא ילדה ותיילת עליה מזירות: **נפקא מינה לגיזתו ולעבוד כו**. והכי קת מיבעיא ליה לאמרת מסנה שהפרים תחילה כשהפילה הוה ליה קדום הוה ליה לאסור בגיזה ועבודה מלת לאמרת דלת חיילת עליה מזירות מלת מסנה שחזרה וילדה ליה ליה מוחר בגיזה ובעבודה מלי: **ומשמע מכירו ומאר ועלי מסו מריבורא**. דהכוח גברה קלי ומשמע ועלי לחיות נזיר כשיהי לב בן לא ג) **דילמא אנופיה** מסנה לאפקיה דהכי משמע ועלי מסו לא לחיות נזיר כשיהי לב בן ד) **ומשמע מכירו ומאר ותני מסו מנפקיה קלמר**. ומשמע כי קלמר "ולקי נזיר כשיהי לי בן": **תר דילמא**. לחיבורא דאבריה קלי ומשמע כלילו לאמר "ולקי לחיות כשיהי לי בן" (ג) ה) "ולקי" לחיות נזיר לכשיהי לב בן (ג) ה) "ועלי" מלי טעמא לת מעבירת ליה ו) בהלי ליפנא? הת לת לאפקר, דללו ליפנא מהדרלת היא ז) דילמא "ועלי" לאוכמו כמוהך: **ותם מימלי לומר כל בהנפיס**. בין לאמר "ועלי" בין לאמר "ולקי" לסיפא ליה מילתא להדורי ליה למימר ח) "לכשיהי לי בן הלא נזיר" דלי לאדעתא לקבל עלי מזירות כשיהי לו בן למה לו להזיר בפני עצמו, יזיר ביו לבין עלמו, ללת מדקלמר ליה בהנפיס לילא למימר ליה לאו לי בן: **"אמר סריני נזיר לכשיהי לי בן: ואמר מכירו ומאר ומני מסו מנפקיה קלמר**. [ולת] דלילי לאמרי מסנה לילא ט) כי הך סבלת דולד לאחרון משני ליה לליכא כי הך סבלת דולד לאחרון משני ליה כשפק לאי מספקת ליה להש"ס דאמת נמי לילקו בולאי מדאמי בר קיימת לאחרון לית ליה בן כלל ל"ל לר' שמעון נמי מני למי בעי למלקות דאי לת ילדה ליכת קדושה ולהים מלת הוי ספק לר' שמעון ואמת דילדה יקדש בולאי מלת מסנה ליה להש"ס דלקי דקדושה ל"ש כמו שהייב לאחיות נזיר מספק כמו כן חלה קדושה על קרבן מספק ואסור בגיזה ועבוד'. אבריהם מסמע. כלומר ועלי נמי לאחיות נזיר כשיהי לך בן גם אני מקבל עלי נזירות כשיהיה לי בן. ואת"ל דועלי ודאי אנופי מסמע. דמשמע על נזיר נדר כמו שקבלת עליך ואני מהר דואני אינא לפרושי אני דומה בנדר זה. כל באנפיה כסיפא ליה מלתא. אם לא יעשה לו נחת רוח להראות שהוא חמץ בפומבו:

ג) ל"ל של נפל לו הוי מיר ואם לו מזכה וילדה מסיפת דלת קיים.

הפילה אשתו אינו נזיר ר"ש אומר יאמר: **אם היה בן קיימא הרי אני נזיר חובה ואם לאו הרי אני נזיר נדבה, חורה וילדה** ר"ש נזיר ר"ש אומר יאמר: **אם** הראשון = בן קיימא הראשון חובה וזו נדבה, **ואם לאו**, הראשון נדבה וזו חובה: **גמ' האי מאי למימרא? משום סיפא בת טומטום ואנדרוגינוס אינו נזיר פשיטא? מהו דתימא לכשאבנה הוא דאתי, קמ"ל דלא: ואם אמר בשיהיה לי ולד אבן: פשיטא? מהו דתימא ילד דמיחשב ביני אינשי בעינן, קמ"ל: הפילה אשתו אינו נזיר: מאן קתני להו? רבי יהודה דברי הוא: ר"ש אומר יאמר "אם היה בן קיימא הריני נזיר חובה, ואם לאו הריני נזיר נדבה": בעא מיניה** רבי אבא מרב הונא **הריני נזיר לכשיהיה לי בן והפילה אשתו והפריש קרבן וחורה וילדה** מהו, אליבא דמאן אי אליבא דר"ש מאי תיבעי ליה הא אמר ר"ש ספק נזירות להחמיר ואלא אליבא דרבי יהודה דאמר ספק נזירות להקל מאי: קדוש או לא קדוש מאי נ"מ לגיזתו ולעבוד בו, תיקו בעא מיניה בן רחומי מאביי הריני נזיר לכשיהיה לי בן ושמע חבירו ואמר ועלי מהו: אדיבורייהו משמע או אנופיה משמע אם אנופיה משמע, אמר הריני נזיר לכשיהיה לי בן ושמע חבירו ואמר ואני מהו: אנפשיה קאמר או דילמא ה"ק רחימנא לך כוותיך את כל באנפיה כסיפא

חורה וילדה. פי' מהריון תחר ולד קיימת הרי זה נזיר ודלמי לרבי יהודה א) וילדה זו ולד קיימת דממה שהפילה תחילה תפי' ספק נזיר לת וכלילו לת הפילה כלל: **רבי** שמעון לומר יתמר וכו'. לדר"ש מעת שהפילה הוי ספק נזיר הילכך יבמה עתה בולידה זו ויתמר לתם היה הרחמן בן קיימת נמנת שיצת נדלו ממזירות לרחמן ומזירות של לידה תחמונה נדבה לו שמת הרחמן נפל היה והמזירות הרחמן נדבה היתה ומכשיו בולידה זו מוטלת עליו מזירות של תובה שכלד בנזיר שיהיה ט ולד לכך לריך להמתין דלת שני ליה במזירות הרחמן דשמת נדבה היתה: **לכשאבנה** הוא דקתמר. ולת בן ממש קתמר דלת ל' בתין כמו ותכנה גם תלכי וכבה"ג נמו: **ולך** דחשיב ביני לינשי. דבת נמי לת מיחסבת ולל שכן טומטום ואלדרונינום קמשמע לן: **לך יהודה**. בבריימת דלילחין לעיל פ"ק (דף ת.). דלקמר נגנב לינו נזיר הוא דקתמר לעיל דמזיר דכלי דלת הוי נזיר כלל לר' יהודה לחכל לת ללה לומר ר' יהודה דהפלילה הוא דלת כן תפילו היה הולד בן קיימת לינו מזיר כיון דבשעת הגדר לת היה הולד בעולם כל"ל: **והפילה** תחמן והפריש קרבן

פי' לגיזתו וילדה פירות מחותו הריון עלמו ולד קיימת דהשתת יש הוחמה גדולה מדלתי בר קיימת הנפל [הוא] נמי בר קיימת וכלו לו תדשין דטיפה היא נחלקת לשתים הילכך חלה קדושה על קרבן שהפריש כשהפילה שמוד לת ג) הקדיש לותם שהמחות דלפילו לר' יהודה דלמר לת מחית לינם נפשים לספיקא הכת דלילכת הוכחה גדולה קדוש הקרבן ליתסר בגיזה ובעבודה לו דילמת ד) כי ה"ג דלילכת הוכחה לר' יהודה דלת מחית לינם נפשים לספיקא לת חלה הקדושה על הקרבן כלל מכח הפרכה דלחמונה דשמת מקלת הטיפה נקלטה מיד ומקלת הטיפה השניה לת נקלטה עד לחר שני ימים לו ביום ג' והוחזו נפל (כך מסיק הש"ס ולחיל דלר"י קמבעיא ליה ה) דלפי לינבי דר' שמעון הת לחר ספק מזירות להחמיר דבלת ילדה נמי הוי קדום מספק והשתת כי ילדה חלת לחיבת דר' יהודה דלפי לת ילדה חוץ הוא והשתת כי ילדה מי הוי קדום מספק וכדפי': **ונפקא** [ולת] דלילקי לאחלי מקום לחיבת כי הך סבלת דולד לאחרון משני ליה כשפק לאי מספקת ליה להש"ס דשמת נמי מלי לילקו בולאי מדאמי בר קיימת לאחרון לית ליה בן כלל ל"ל לר' שמעון נמי מני למי בעי למלקות דאי לת ילדה ליכת קדושה ולהים מלת הוי ספק לר' שמעון והשתת דילדה יקדש בולאי מלת מסנה ליה להש"ס דלקי דקדושה ל"ש כמו שהייב לאחיות נזיר מספק כמו כן חלה קדושה על קרבן מספק ואסור בגיזה ועבוד' אבריהם משמע. כלומר ועלי נמי לאחיות נזיר כשיהי לך בן גם אני מקבל עלי נזירות כשיהיה לי בן. ואת"ל דועלי ודאי אנופי משמע. דמשמע על נזיר נדר כמו שקבלת עליך ואני מהר דואני אינא לפרושי אני דומה בנדר זה. כל באנפיה כסיפא ליה מלתא. אם לא יעשה לו נחת רוח להראות שהוא חמץ בפומבו:

ה) [מיכות] ליתת כל"ל: ו) מיכות כשתת מיכת קדוש הוא דסת ילדה כו': ז) לו בנוף המפסה ומשמע דקתמר ועלי להיות נזיר: ד) (ומשמע מכירו לי בן) ליתת כל"ל: ח) מיכני ליה סכי דללמת ועלי מלבויים משמע הת כו': ט) ולת ת) למיכר ליה: ט) ולת מ"ת: מפי המורה: י) תמרינן: * נ"ב ולכאורה כפר בראשונים נפל נגידות בתראי.

הגהות הב"ח

(ה) רש"י ד"ה אלא נ"ב ומנה מיכות ויתמר לם ליכא בן קיימת: (ו) ד"ה לו לאו דילמת וכו' לך בן ותת נעיל נמי: (ז) ד"ה תמר סריני וכו' וכ"ה דקא מיבעיא ליה ועלי אלא מדא מסס נקט כס"ד:

גליון הש"ם

גמ' ר"י דכרי הוא. עי' לקמן דף לד ע"ת תד"ה אלא ר"י ול"ע:

ס"ת ואני

ס"ת לך

הגהות

מהר"ב רנשבורג

א) תוס' ד"ה מזכה וילדה פי' מהריון וכו' ודלי לר' יהודה וילדה. מיבת יהודה ממתן וכ"ב מלידה וילדה ממתן וכ"ב מלידה זו וכו' תפי' ספק מיד לת הוי וכו' כל"ל: ב) ד"ה לר' יהודה וכ"ב דכי יהודה דכר וכו' כל"ל: ג) ד"ה והפילה לשתים והפרים קרבן וכו' כלבך מלה קדושה על קרבן שהפרים כשהפילה שמוד לת הקדיש לותם שהמחות. מלות הקדיש לותם שהמחות ממתן וכ"ב יקדיש לותה כשמה כל"ל. ת"ש: ד) בא"ד לו דילמת לתפי' כי סלי גוונת כל"ל: ה) בא"ד ומקלת הטיפה לת נקלטה עד לחר שני ימים לו ביום ג' והוחזו נפל כך מסיק הש"ס ולחיל דלר"י קמבעיא ליה כל"ל. כ"ב כלן הש"ד ולחר"ם מה"ד לי מלידה ד"ה ד"ה: ו) ד"ה ונפקא מינה לגיזתו ועבודתו [ולת] דלילקי לאחלי משום כי הך סבלת דולד לאחרון משני ליה כשפק. מן תיבות כי עד כשפק נמחק וכ"ב כת בתך סבלת דולד לחר"ם למשני ליה כולאי כל"ל. ת"ש: ז) ד"ה ואמר ואמר ועלי וכו' גם לתי עדיך כמיר כשיהי לי. מלת כי נמחק וכ"ב לך בן כל"ל לעי"ת וכפר"י: ח) תוד"ה הריני מיר וכו' תילך אם יגלח כשיהיה כל"ל:

ו) שיין נע"ב. ז) ל"ל תמרינן.

סיין נדף סו.

כב א מיי' פ"ג מהלכות מירוח הלכה ז :
כד ב מיי' שם פ"ד הל"ג סמג עשין קכו : כה ג מיי' שם הל"ו :

ג"ל ולכן תמרינן

פי' הרא"ש

הדיני נזיר כשיהיה לי בן ונזיר קבל עליו נזירות בנו תחלה התחיל מונה את שלו אלו ישלמו שלשים יום [קודם] שילד לו בן קודם ששלמו מניה את שלו ומונה את של בנו . דכיון שקבל נזירות בנו תחילה פיר כשנולד לו בן צריך להניח את שלו ולמנות את של בנו ואח"כ ישלים את שלו ונפקא בהפסקה מינה בהפסקה זו שאינו מגלח כי אם פעם אחת דאם היה מגלח של בנו היה צריך למנות ל' לנזירותיה דאין תגלחת פחות מל' יום ולא שייך למתני ואח"כ משלים את שלו דאין זו השלמה כיון שצריך למנות ל' יום משלם אבל אם היה משלים שלו בלא הפסקה ואח"כ היה מונה של בנו היה צריך ב' תגלחות . אבל השתא מביא על תגלחת א' שני קרבנות וג"ל דלרב דאם נפסוא ביום ג גידול שער אינו סותר אפי' דמגלח על של בני ואח"כ מונה ל' על נזירותו ודאי דקרי ליה השלמה לפי שאם נפסוא אחד ששלמו הל' שלו אינו סותר כיון שאינו מונה מאו והלאה אלא גידול שער . ונפקא מינה בתוך הפסקה שצריך להשלים יותר על ב' נזירות כדי גידול שער . ועוד נפקא מינה לרב דאמר נפסוא בשל בנו אינו סותר את שלו דאם מנה עשרים והפסיק והתחיל למנות את בני ונפסוא בתוך עשרה ימים אינו סותר אלא נזירות בנו ואם היה משלים את שלו בלא הפסקה היה סותר הכל . ולר' יוחנן דאמר סותר את הכל . נפקא מינה דאם מנה עשרים לנזירותו והפסיק לשל בנו ונפסוא סותר הכל ואלו היה משלים את שלו תחלה לא היה סותר כ"א עשרה ימים : הדיני נזיר כשיהיה לי בן ונזיר ק' קבל עליו נזירות של ל' יום כשיולד לו בן ושוד קבל עליו נזירות של ק' יום . נולד לו בן עד שבעים יום לא הפסיד כלום כיון שנשארו מנזירות ק' ל' יום דמשלם ימי נזירות בני בהדי נזירותו וה"ה קודם שבעים יום . וה"ה אם אמר אשכא הדיני נזיר ק' יום . ונזיר כשיהיה לי בן עד ע' לא הפסיד כלום דלעולם כשישלים ימי בנו להיות מובלעים בתוך ימי נזירותו וא"צ למנות מנין אחר בשביל בנו . והא דאמרינן הדיני נזיר ונזיר כשיהיה לי בן דמונה תשתיהן דהיינו משום דלא שלמי כהדדי . אבל אם נולד לו בן ביום ראשון למנין נזירותו מנין אחד פוסר את שתיהן . ור"ת פי' דדוקא הדיני נזיר כשיהיה לי בן ונזיר ק' יום הוא דאמרי' לא הפסיד כלום משום דמיד כשנולד לו בן צריך להפסי' לנזירותו ולמנות נזירות בנו . הלכך אותו מנין עולה גם למנין ק' יום שתחיל בבר למנות שעולים לכאן ולכאן . ו) דה"א אם קבל עליו נזיר של ל' יום ונזיר של ק' יום צריך למנות שתיהן ולא אמרי' דמתחלה היה בדעתו דק' להיות נזיר ל' יום ושב נמלך להיות נזיר ק' יום אבל רוצה הוא שיהא מובלעים הל' בתוך הק' אל פא דרוקא

הגהות הב"ח

(ב) רש"י ד"ה אמר סדיני וכו' לכשיהא לו בן מצלין (ג) ד"ה אבל וכו' דמשמע אל ל' : (ג) ד"ה גנאין ומ"ש הוא"ל וקיבל וכו' ומשום הכי מוקי לה במורה כגון בתחלה עשמא דאי תמרת דמיירי בנזירות סתם לא סוי נזירות כלל דכיון דהפסיק וכו' תם אל בא למתי סי"בתחלה הוא קל ממתחל ומ"ש משום וכו' לאמר ל' : (ד) ד"ה בני רבא וכו' כיון דנזירות זו וכו' דמי למר נזיר וכו' אלא כה בני רבא אמר כריני כו' כנ"ל ותיבת כיון נמחק :

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) רש"י ד"ה אמר כדיני נזיר וכו' שכזיר על בנו . כ"כ מי' פ"ג ה"ב : ב) ד"ה גנאין ומפי כמוסה ההוא"ל וכו' דאי לא תימא הכי סותרת את כל שלו ואפי' לא הפסיק כלום דהא אמרי' בפ' יש בכור (נדה דף נ.) תנה"ה כדיני נזיר ל' אי מה מונה בני יום מובלעים תוך כך יום עדיין דפירוש מכשיהא לי בן ונזיר ק' יום . כ"ה ממחק כ"כ פי' ממרינן כיון ד' יום מובלעים תוך כך יום עדיין דפירוש מכשיהא לי בן ונזיר ק' יום . ועיין ג' לילות ק' יום . ס"ל : ד) ד"ה לאחר שנעשים וכו' ומקו שתין תגלחת למיתר מכשיהא שלשים כל' : ה) בא"ד כגון שמגלח ל' יום ומונה ק' יום . כ"כ מי' פ"ג ה"ב : ו) בא"ד מונה על ג' ימים ועל ב' ימים ועל ג' ימים ועל ב' ימים ועל ג' ימים ועל ב' ימים ועל

אמ"ל נזירות מועטת כיון. דלילו מתחיל מעכשיו למעוטי לה מייתרי ליה מהאי נזירות אלא עשרה ימים ולא הוי כהן כדי גידול סיבור דמין מגלחת פחות מעכשיו: **(ע) אלמלי ליה הלין עשרה** למימן נזירות דהא ליה כהו גידול סיבור הילכך לא מייתי ליה מעכשיו אלא לאחר עשרים יתחיל למנות שתי נזירות ויהא מגלח ביניהם. ולאי לימרת תפשוט ממתני' דקתני מניה את שלו ומונה את שלו ואת"כ מגלח את שלו ואת"ג דלא מייתי מעכשיו אלא מעשרה ופני' הכי חיילי,הא לא ק"ל דמיין דלילו הכא כיון דאמר "הריני נזיר לאחר כ' יום ומעכשיו נזיר עולם" מהו: מי חיילא עליה "או לא אמ"ל הכא כיון דאפשר לאיתשולי חיילא **אמר** "הריני נזיר שמשון לאחר עשרים יום ומעכשיו נזיר סתם" מהו: הכא **לא אפשר** לאיתשולי מי חיילא "או לא, **אמר** "כמשה בשבעה באדר" מאי? פשוט מיניהו קדמיתא "הריני נזיר לאחר עשרים יום ומעכשיו מאה יום" כמונה שלשים ואח"כ מונה שלשים ואח"כ מונה שמונים בדי להשלים נזירות ראשונה ונטמא בלימ בנו רבי יוחנן אמר "סותר ריש לקיש אמר אינו סותר רבי יוחנן אמר סותר "הא נזירות אריכתא היא ריש לקיש אמר אינו סותר, נזירות דידיה לחוד, ודבריה לחוד נטמא

אמ"ל נזירות מועטת כיון דעשרה יומין הוא דיתרין לא סליק ליה הלין עשרה,ואי נזיר מאה יום כיון דאית ליה תלתין יומין לבסוף סלקין ליה-אי- לא אמ"ל חיילי, **אמר** "הריני נזיר לאחר כ' יום ומעכשיו נזיר עולם" מהו: מי חיילא עליה "או לא אמ"ל הכא כיון דאפשר לאיתשולי חיילא **אמר** "הריני נזיר שמשון לאחר עשרים יום ומעכשיו נזיר סתם" מהו: הכא **לא אפשר** לאיתשולי מי חיילא "או לא, **אמר** "כמשה בשבעה באדר" מאי? פשוט מיניהו קדמיתא "הריני נזיר לאחר עשרים יום ומעכשיו מאה יום" כמונה שלשים ואח"כ מונה שלשים ואח"כ מונה שמונים בדי להשלים נזירות ראשונה ונטמא בלימ בנו רבי יוחנן אמר "סותר ריש לקיש אמר אינו סותר רבי יוחנן אמר סותר "הא נזירות אריכתא היא ריש לקיש אמר אינו סותר, נזירות דידיה לחוד, ודבריה לחוד נטמא

ס"א מיו

[תוספתא פ"ב]

נוסחת הריב"ן

ג) דמיין : ב) מונה : ג) נזיר עולם מהו מי מתניין כיון דלנזירות עולם ליה דפסקה לה תיפול עליה נזירות מעכשיו כלל עד שיגדיל סיבור ל' שלא לאחר כ' ולמימי ל' שלא כיון דאי אפשר ליה לאפסוקי דלפרישי לעיל נבי מתני' כמזירות לחת דמי הלא הכא דקא נחים ליה למיימיה לאחר לאחר עשרים ליכא לך למיבני בהדי בעיין כיון דעשרים יומין כו': **ואת"ל**. היכא דאמר (ג) ומעכשיו ג) מאה כיון דאפשר למימי מעכשיו עשרים ולאחר דמונה ליה שלשים לאפשר למימי מעכשיו נזירות שלשים יום ומונה שלשים ואח"כ מונה שמונים בדי להשלים נזירות ראשונה ונטמא,לכתי מיבני לך הא: **לימר** "הריני נזיר לאחר עשרים ומעכשיו נזיר עולם" מהו ג) כיון דלנזירות עולם ליה לאפסוקי עולם לית ליה דאמר דהיכא דאמר מעכשיו מאה יום הוא דליכא למימר דמונה עשרים ואח"כ מונה שלשים ואח"כ מונה שמונים דוחלי חיילא עליה לאתלתר מכי אמר מאה יום מקום לכיון דאית להו לאפסוקי לסוף מאה הילכך הכא נמי אפשר לאפסוקינהו מיתוכן לבל הכא דאמר "מעכשיו נזיר עולם" דנזיר עולם לית ליה לאפסוקי ומגלח מגלחת מלאים לשלשים הויא עשרה מקום כובד ולא מקום לילוי הפסק וכיון דלית ליה לאפסוקי לא אפסקינהו להו מתוכן, וכיון דלא אפשר ליה לאפסוקי לית ליה מיחוש נזירות כלל עד לאחר עשרים לעולמי שלשים של נזירותו כריעה: **ואת"ל** למ"ד מיחוש מיהת אית ליה נזירות מועטת [ל] למימי מיהת אי לאו הכי לא הוי מיחוש כלל ולא מקום לילוי ולא מקום כובד ולא מקום

נטמא בימי לרעתו . תמר הריני נזיר מהיום והתחיל למנות נזירות [א] [ימים] חלטו חיט עולה לנזירות וגם חיט סותר כדלקמן בפרק מי שתמר (דף יז:) ונטמא בתת בימי חלוטו קודם שגלחו חיט סותר הימים הראשונים שמנה לנזירותו וכשיטהר מלרעתו יגלח ויביא קרבנות מלוכע ויחזור ויספור מנין נזירות כמו שספסק ר' יוחנן לומר סותר להת בנזירות קלי ועדיין לת מנה המתה וכשיטהר מלרעתו לריך למנות כל ימי נזירותו: ולריכה. לגלחעתו: ובלרעתו: **נטמא** ביום גילוח שיער . פי' תמר הריני נזיר שנשים יום וכשמנה כ' מנזירותו גילחותו ליסטים על כלחו להשתת לת יוכל לגלח ביום שנשים לנזירות ולהביח קרבנותיו עד לחר שנשים יום מיום שגילחותו הליסטים לחין גילוח פחות משנשים יום והתחיל הל' **ובשמנה** עשרה סיים נזירותו שהרי תחילה מנה עשריס עטרה שגילחותו הליסטים ואלו העשריס יום הלחרונים ליטס רק לגמל שיער שיוכל לגלח לחר נזירותו ולהביח קרבנותיו **ובהם** נטמאת ולחי דנקט ביום גילוח שיער ולח נקט ביומי דכנקט לעיל בימי לרעתו לפי [שיו] לספסק גלח יהו נמנים מיום לרעתו עפי מיום לחר לגל גילוח שיער לספסק שנשים יחיליך עליו חלח יום לחר כגון שגילחותו הליסטים יום שני לנזירותו ההמתת לויט מוסיף על שנשים חלח יום שלכשוף בעבור גילוח שיער :

רתם שני נזירות . שנ בת ושלו וכן נטמאת בימי לרעתו נזירות לחוד ולרעת לחוד, הכח חדת נזירות הוח וכן נטמאת ביום שהוח טהור חד נזירות הוח: **אמר** רב **חסדא הכל מודים שאם קדם קידם שיער בדם** . פירוש שם לחמר שמנה קודם שגילח, וקורח ליקוח שיער שנשם גילח כדכתיב "וקידם ולחנו" שפירושו ויחיל לגדל לחנו: **מתן לו תקנה** . קס"ד שנשם יוכל עולמית לשמות בין ונגלח כיון שהביח כבר קרבנותיו וכיון דנטמאת קודם שגילח, ובלח הבחת קרבן לח יוכל לגלח : **תיובתא** [דמתן] מי **תיובתא** דר' לליעזר דחמר מגלחת מעכבו, לשמות יין [תוך מלחת] הוח כחילו נטמאת קודם שבחת קרבנותיו שהוח טהור שרי תוך כחילו יתור ויביח קרבנות כדתנן פרק ג' מינין (נקמן דף מג.). מי שמרק עליו מחר מן הדמים ונטמאת ר' לליעזר לומר סותר לת הכל ופריך בגמרל והלמר ר' לליעזר כל 'לחר מלחת' [שבעה] סותר ומנסי מלי סותר, קרבנותיו, ולחר [שיטהר] יביח קרבנותיו, והלי ב) (ושמות) דהכח ט"ל לנו דווקל דנטמאת ביום שנשים דהת ר"ל לליעזר בפיקיקל נקמן (דף מז:) דלימ סותר [לחת שבעה]: **תתת לליבת דרבנן המתרי דתגלחת לת מיעכבת** . לשמות בין וכיון שהביח קרבנות סותר לטמחתו ולשמות בלח הגלחת כלל : **לעולם** תתיבת דרבנן ומלי חין לו תקנה, למלות גילות. דכיון שהביח כבר קרבנותיו שוב לח יביל ונסתלק ומיד סותר לשמות בין בלח הגלחת כלל 'והכל מודים' דקלמר רב חסדל קלי לפלוגתל דרב ושמואל דלעיל דנטמאת ביום גילוח שיער שם סותר והכל דנטמאת [קודם] שגילח מודים לימ סותר דהוי כמי שגילח כבר : **נזיר** שכלו לו ימיו .

שמנה כל ימי נזירות ועומד ביום הבחת קרבנותיו :

לוקה על הטומחה . שם נטמאת קודם הבחת קרבנותיו חבל חיט סותר נזירות שמנה לחר שכלו ימיו, כבר ובכי דתסכתת בפירקל דלקמן (דף מז.) ולחייבי לעיל נטמאת יום מלה ולחר סותר שנשים היינו דווקל יום ק"ל וגזרינן לחנו יום שנשים דהוי לדוחייתל בדתנן פרק קמל (נעיל דף ה:) חבל ביום מלה ושנים חיט סותר ס"ו ביום שנשים ולחד חיט סותר : *) **שאני** הכל דתמר . דנעניך טומלה דתמר דחמנל ונטמאת דשם נזרו ל"מי שנזרו לו ברלשו שכבר שלמו חלח יין לו עדיין נזירות חלח ברלשו שלח גילח לו לוקה על הטומלה דכתיב ונטמא [דשם נזרו] ומיכח שם נטמאת לחר שהביח קרבנותיו לח מחייב ל"ד חגלחת לח מעכבת דהך דרשל דלח מתוקמת חלח קודם הבחת קרבן ומיקרי שפיר נזירות חלוי ברלשו לפי שלין בנופו לעשות חלח חגלחת לחבל שם שתה יין לו גילח לח מחייב להת שלין קרבנותיו לפי שלין בנופו לעשות :

נטמא ביומי לרעתו [א] . ר' יוחנן אמר סותר ריש לקיש אמר אינו סותר דהא בנזירות קאי ריש לקיש אמר אינו סותר - צרעת לחוד ונזירות לחוד, וצריכא דאי אינתר בהך קמייתא ה"א ר' יוחנן סותר, שם נזירות אחת היא אבל בהא אימא מודה ליה לריש לקיש דנזיר לחוך וצרעת לחוד, ואי אתתר בהא, קמ"ל דהא אמר ר' אבא בהך אימא מודה ליה לר' יוחנן, וצריכא. **נטמא** ביום גידול שער . כגון שקיבל עליו נזירות מלה יום וכי מנה שבעים ללמרע וכי נטמא גילח תגלחת לרעת ולכתי פשו מן המלה שנשים יום לתים בהו גידול שיער ונטמאת ביום גידול שער חייט ביום מלה שבו נשים גידול שער ולא דברי הכל סותר השנשים שלחר הלרעת לבל בתם סותר שבעים שלפני הלרעת פליגי : **רב אמר מינו סותר** . לתפי' לרבי יוחנן דלמר נטמאת ביומי בט לסותר כל נזירות התם בנזירות קלי מפי סתר לנזירות נמי לבל הכח כיון דנטמאת ביום מיכלם גידול שיער ה) כשר שיש נזירותו ולית ליה כח למסתר לשפני לרעת : **ושמואל אמר סותר** . לת דלקי דאמר קרא "כל ימי הזירו לה" לרבות ימים שלאחר מלאת בימים שלפני מלאת נמי לייחיב דהא אמר רחמנא "כל ימי נדר נזרו תער לא יעבור על ראשו" לעשות ימים שלאחר מלאת בימים שלפני מלאת ות "כל ימי נזרו מבל אשר יעשה מגפן היין" לעשות ימים שלאחר מלאת בימים שלפני מלאת?

שאני

נזירות אמת סיע . [ב] [אבל] מנין שלא נגלח כבן ו) שכי ומקי מיתקרו ל"ת נטמאת ביום גידול כגון דתמר הריני נזיר והתחיל ומנה עד עשריס יום ונטמאת וסתר לת הכל והתחיל למנות נזירות חדרת ומנה עשריס יום בטהרה ולח"כ נטמאת ביום גידול שער כגון דתמר הריני נזיר והתחיל למנות נזירות חדרת ומנה עשריס יום בטהרה ולח"כ נטמאת ביום גידול שער כגון דתמר הריני נזיר ק' יום

שלשי שכח. גבי טומאה טעמא מאי הוא דלוקה דכתיב "ונטמא רמז" מי שנזכרו תלוי לו בראשו ואין לוקה, הכתוב לא הטומאה כמי שעדיין לא נתגלת ואפילו לאחר שכלו לו ימי נזירותו, (כל זמן שלא גילה שעברו עליו רמזו מי שכבר כלו ימי נזירותו ואין נזרו תלוי ברחש): **אם גילה ואפשר יין ונטמא תורה אור למתים סופג את המרכבים.** תלמוד

דגמרי ימי ימי לרבות ימים שלאחר מלתא ותיובתא לר' יוסי בר' חנינא:

מתני' **נזיר כשיסיס לי בן וגזיר מאה יום.** והתחיל למנות את שלו אם מולד לו בן עד ע' יום ג) לריך להניח את שלו ולמנות את של בנו: **לא הפסיד כלום.** דשלשים יום הוא דמיירי ליה ממאה שלא מיני את שלו ומונה את של בנו ומגלח ומונה שלשים כדי להשלים מאה שלו ומגלח דשלשים הוא דהו כדי גידול שער: **אבל אם נולד לו לאחר ע'.** דלא מייתרי להו שלשים ג) אלא כהו גידול שער שאין תגלחת פחות משלשים יום: **גמ'** אמר רב יום שבעים עולה לכאן ולכאן **תגולד לו עד שבעים לא הפסיד בלום** ואי סלקא דעתך עולה לכאן ולכאן, איתגודי מיתגד אלא בדין הוא דלא ליתני 'עד שבעים' ומשום דקתני סיפא **אחר שבעים סותר שבעים** קתני רישא שבעים **ש"מ** מסיפא **נולד אחר שבעים סותר שבעים:** קשיא אחר אחר אבא אחר ממש מאי, הכי נמי דלא סתר, אי הכי מאי איריא דתני **נולד עד שבעים לא הפסיד בלום** אפי' אחר שבעים נמי הא אמרת לא סתר, אלא ש"מ אחר=ממש ומשו וכן מהתני לדב' שמע מינה, ורב במאן אמרה לשמעתיה דאילימא כאבא שאול (דתנן) *הקובר את מתו שלשה ימים קודם לרגל בטלה ממנו גזירת שבעה ימים קודם לרגל בטלה ממנו גזירת שלשים ומותר לספר ערב הרגל ואם לא ספר ערב הרגל אסור לספר אחר הרגל אבא

אסור לגלח. פי' קודם זריקת דמים שהרי מלוטו לגלח על הדמים ואם גילח על לאחר מלאכתן למדנין לקמן דילמא:

אמר רב יום שבעים עולה לו לכאן ולכאן. פי' נולד לו בן ביום ע' מלקת היום שקודם הלידה עולה למנין המאה והרי עשה ע' יום מן המאה (שהוא יום ל"ח) ומלקת היום שלאחר הלידה עולה להחילת המזירות ולא יפחה מזירות בן מן הדין שהוא יום ל"ח) לבנו עולה נמי אותו מגלחת גם למזירות דלפשיה שהוא מאה שלו חע"פ שאם לא נולד לו הבן לא היה יכול לגלח על מזירתו ללא ביום ק"ח שהמתח כשעולך הבן יכול לגלח ביום [ק'] כלפרישית וח"ת ומאי פכרת היא כיון דאם לא נולד לו בן יום ע' אותו היום עולה לו לשנים ותחלתו קודם שנולד לו הבן עולה לבנו, כאלו השלים ע', ופשוט עולה לו לנזירות בנו ורמוזה ל' יום עד יום (זה) [ק'] ומגלח ביום ק' דהיינו ל"א לנזירות בנו היום ק' לנזירותו הוי כמו יום ק"א דכיון דיום ע' עולה גם לבנו, בנו חשוב כשני ימים לענין נזירותו. והיינו מעמא משום דמדאורייתא מותר לגלח ביום ק' דמקצת היום ככולו. ומדרבנן הוא דאצטריך לאם תנאי [ער] יום ק"א והכא אוקמי אדאורייתא ולאידך פירושא יום ע' מתחיל נזי' בנו ומגלח יום ק' שהוא יום ל"א לנזי' בנו ומשלים לי' לנזירותו נמצא שהחזיר יום א'. ולפי' קשה תימא הוא שיום א' באמצע עולה לו לשנים: אתנורי אתנור. הר"ל למתני הדיום יום א'. בדין הוא דלא ליתני עד ע' לא הפסיד אלא הר"ל לשנות עד ע' הרויח. אלא משום דקתני סיפא אחר ע' סותר שהוא מספיד קתני רישא נמי לא הפסיד דלאו דוקא אלא אף מרויח הוא: ת"ש מסיפא נולד לו אחר ע' סותר. ולרב אם נולד לו ביום ע"א אמאי סותר הרי מגלח ביום ע' בנו בתוך ק'. ותיובתא לרב לא היו שובלים ימי נזירות בנו בתוך ימי נזירותו דימי נזירותו שלמי ביום צ"ם כיון דיום ע"א עולה לב' ימים לנזירותו וימי נזירות בנו לא שלמי עד יום ק'. ה"ל דם"ם נזי' בנו מובלע בתוך מאה יום שהוכיר בנו'. ועו"ל הא דאמר רב דעולה לשנים ג) אז לא יהיו מובלעים ימי נזירות בנו ביטי נזירותו. ועל ברחיץ אז לא יעלו לשנים. ולכך אמרי' דאינו עולה לשנים ואוהיהו מובלעים. ולאידך פירושא פריך שאם נולד ביום ע"א אינו מפסיד כלום: מאי אחר אחר כגון שנולד לו ביום ע"ב: אלא ש"מ אחר אחר ממש ומתני' ליתא לדרב כלו' ליה לה להא דרב: ורב כמאן אמרה לשמעתיה דאית ליה דיום א' עולה לב' ימים אליבא דמאן (א"ר) [אילימא] כאבא שאול דתנן הקובר את מתו ג' ימים קודם הרגל בטלה הימנו נזרת ז' דאמ' בפ"ק נ) לבבי וז' להספד ול' לנזירות. וכיון שמנה ג' ימים המשוערים קודם הרגל בטלה הימנו נזרת ז' ח' ימים בטלה הימנו נזרת ל' דכיון דנהג יום א' דין ל' יום קודם הרגל נתבטלו. ומותר לספר ערב הרגל מפני כבוד המועד: ואם לא ספר ערב הרגל. לא הש לכבוד המועד אסור לספר אחר הרגל עד מלאת לו ל' יום:

מרגני' **כריני נזיר כשיסיס לי בן וגזיר מאה יום.** והתחיל למנות את שלו אם מולד לו בן עד ע' יום ג) לריך להניח את שלו ולמנות את של בנו: **לא הפסיד כלום.** דשלשים יום הוא דמיירי ליה ממאה דלמא מיני את שלו ומונה את של בנו ומגלח ומונה שלשים כדי להשלים מאה שלו ומגלח דשלשים הוא דהו כדי גידול שער: **אבל אם נולד לו לאחר ע'.** דלא מייתרי להו שלשים ג) אלא כהו גידול שער שאין תגלחת פחות משלשים יום: **גמ'** אמר רב יום שבעים עולה לכאן ולכאן **תגולד לו עד שבעים לא הפסיד בלום** ואי סלקא דעתך עולה לכאן ולכאן, איתגודי מיתגד אלא בדין הוא דלא ליתני 'עד שבעים' ומשום דקתני סיפא **אחר שבעים סותר שבעים** קתני רישא **שבעים ש"מ** מסיפא **נולד אחר שבעים סותר שבעים:** קשיא אחר אחר אבא אחר ממש מאי, הכי נמי דלא סתר, אי הכי מאי איריא דתני **נולד עד שבעים לא הפסיד בלום** אפי' אחר שבעים נמי הא אמרת לא סתר, אלא ש"מ אחר=ממש וכן מהתני לדב' שמע מינה, ורב במאן אמרה לשמעתיה דאילימא כאבא שאול (דתנן) *הקובר את מתו שלשה ימים קודם לרגל בטלה ממנו גזירת שבעה ימים קודם לרגל בטלה ממנו גזירת שלשים ומותר לספר ערב הרגל ואם לא ספר ערב הרגל אסור לספר אחר הרגל

אבא

אבל תגולד עד ל' יום ע"ש ואם ספר מתחילה ל' יום ע"ש ואם ספר מתחילה ל' יום ע"ש ואם ספר מתחילה

אבא שאול אומר אפילו לא סיפר ערב הרגל מותר לספר לאחר הרגל. פליג תנ"ק דסבר דרגל מבטל בכל [ענין] ופליג בתחריסי שכסם שמעתם [ג'] מבטלת גזירת ז' כך מעתה ז' מבטלת גזירת ל' ופליג תנ"ק דמדריך ח' א) ולא מסתבר דקסבר יום ז' עולה לו למנין שבעה ומקבלו עולה למנין ל' תע"ם שעומד בתמלא לבילות: תלת בתבילות דרבנן. דמן התורה לית לבל תלת יום ליתעון כדכתיב "ותחריסה כיום מר לבל בגזירות דתורייתא דדרשינן מקרא דבענין ל' יום לא תמרי דמקרא יום שולה לו ולכן ולכלן: **ששחטן** וזרקו עליה בשני. שמל בערב פסח ומחטו עליה הפסח ותע"כ רחתה הרי זו לינה לוכלת בלילה בפסח לפי [שהיה] בעמחה ב) ופטורה מלעשות פסח שני דהיינו כולן דרבנן ל' יום לא לכנן ולבאן לא יענה אלא כ"ם כדאמר הכא בבולר לו בן ביום ע' דמגלח ביום ק' ג) ולא משא מידי. ולי נראה דלא קשה דלי יום לנינהו ולתפשורת אסמכוה אקרא בפ"ק דילוף פרע מנניר. ואי אמרת דיום ז' שולה לא יהיו ימים לא משכחה לה לי לשולם: אבל בנזיר דאורייתא לא. ואע"ג דשרשית לעיל דרב לא בא לעקור נזיר דאורייתא אלא לאוקמי אראוריית"א ס"ם נזי' יש לו עיקר מן התורה הרי זו אינה אוכלת דמסאה היא. ס"ם דר' יוסי דסיון דראשה סזרות ואינלי מלחא דמסאה היתה בשעת שחיטת הפסח ואפאי אסורה מלעשות פסח שני: לאו משום דקסבר מקצת היום כולו. ומכאן ולהבא מסמא משעת ראיה ואילך ולא מהרה למפרע וחשוב יום ב' כב' ימים ותחלת היום שולה לה לשיעור ובשראתה את"כ דרי ביום א': יוסי סבר ר' יוסי. דמכאן ולהבא מסמא: אע"פ שמסאתן משכב ומושב למפרע הוא מסמא: מדרבנן. רבנן התחילו לסתור למפרע אבל מראוריית"א מכאן ולהבא הוא מסמא: לא דמומא זיבה בתהום התירו. כלי: ה"נ: מסתברא דקאמר ליתא דמצינא לדחויי דלעולם מראוריי' מסמא למפרע ואפ"ה אסורה מלעשות פסח שני משום דבשעת שחיטת הפסח היה הדבר עומד בספק אם תראה ואמרי' בכיצד צולין דמשמא התהום מטומה בספח. כל מומאת ספק קרי ליה מומאת התהום כמו שהתהום מטומה ואין אדם יודע מה יש בו. ומי' מסקי' התם דלא התירו מומאת התהום אלא למת בלבד וכך היא הלכה למשה מסיני: א"ל ר' יוחנן ולא לסתור אלא יומו. אי יום הראיה. מתמה הלמודא אי סתור יומו ליסתור כולהן דראיתא בנדה ואחר תשהר שלא תהא מומאה מסקת ביניהם: ה"ק ולא לסתור ולא יומו. כלי: אף יומו לא ליסתר דם"ל מקצת היום ככולו ומכאן ולהבא הוא מסמא א"ל ר' אושעיא [ר"י] סבר כותיך:

אבא שאול אומר "אפי' לא סיפר קודם הרגל מותר לספר אחר הרגל שכשם שמצות שלשה מבטלת 'גזירת שבעה כך מצות שבעה מבטלת 'גזירת ל' מ"ט דאבא שאול לאו משום דקסבר שבועי עולה לכאן ולכאן, דלמא עד כאן לא קאמר אבא שאול באבילות ז' - דרבנן אבל בנזיר - דאורייתא לא אלא רב דאמר כר' יוסי *דתניא ר' יוסי אומר שמרת יום כנגד יום ששחטו וזרקו עליה בשני שלה ואח"כ ראתה הרי זו אינה אובלת ופטורה מלעשות פסח שני מ"ט דר' יוסי לאו משום דקסבר *מקצת היום ככולו [א] (ממאי ודלמא משום דקסבר מבא) להבא הוא מטמא, ומי סבר ר' יוסי הכי *והתניא ר' יוסי אומר זב בעל שתי ראיות ששחטו וזרקו עליו בשביעי וכן שומרת יום כנגד יום ששחטו וזרקו עליה ואח"כ ראו אע"פ שמטמאין משכב ומושב למפרע הרי זו אינה אובלת ופטורה מלעשות פסח שני (מאי) למפרע. מדרבנן *דהכי נמי מיסתברא דאי ס"ד מדאוריית"א אמאי פטורין מלעשות פסח שני, לעולם אימא לך מומאה דאורייתא, תהום דזיבה התירו; *ואף רבי אושעיא סבר למפרע. *דתניא רבי אושעיא (אומר) (אבל) דרואה (עם) בשביעי שלו מוחר את שלפניו ואמר ליה ר' יוחנן לא נסתור אלא יומו? מה נפשך אי סתר כולהו סתר, אי לא סתר לא נסתור ולא יומו, אלא אימא לא נסתור ולא יומו' ואע"ל

אבא שאול אומר אפילו לא סיפר קודם הרגל מותר לספר אחר הרגל שכשם שמצות שלשה מבטלת גזירת שבעה כך מצות שבעה מבטלת גזירת ל' מ"ט דאבא שאול לאו משום דקסבר שבועי עולה לכאן ולכאן, דלמא עד כאן לא קאמר אבא שאול באבילות ז' - דרבנן אבל בנזיר - דאורייתא לא אלא רב דאמר כר' יוסי *דתניא ר' יוסי אומר שמרת יום כנגד יום ששחטו וזרקו עליה בשני שלה ואח"כ ראתה הרי זו אינה אובלת ופטורה מלעשות פסח שני מ"ט דר' יוסי לאו משום דקסבר *מקצת היום ככולו [א] (ממאי ודלמא משום דקסבר מבא) להבא הוא מטמא, ומי סבר ר' יוסי הכי *והתניא ר' יוסי אומר זב בעל שתי ראיות ששחטו וזרקו עליו בשביעי וכן שומרת יום כנגד יום ששחטו וזרקו עליה ואח"כ ראו אע"פ שמטמאין משכב ומושב למפרע הרי זו אינה אובלת ופטורה מלעשות פסח שני (מאי) למפרע. מדרבנן *דהכי נמי מיסתברא דאי ס"ד מדאוריית"א אמאי פטורין מלעשות פסח שני, לעולם אימא לך מומאה דאורייתא, תהום דזיבה התירו; *ואף רבי אושעיא סבר למפרע. *דתניא רבי אושעיא (אומר) (אבל) דרואה (עם) בשביעי שלו מוחר את שלפניו ואמר ליה ר' יוחנן לא נסתור אלא יומו? מה נפשך אי סתר כולהו סתר, אי לא סתר לא נסתור ולא יומו, אלא אימא לא נסתור ולא יומו' ואע"ל

*) סיינ"ם אלו אינם בכ"י ג'ן'ן אלא בקראות ט"ז קי"ז (ס"ק ל"ב) מתפסס על ט"ז ר' יוסי בא לעקור נזיר דאורייתא אלא לאוקמי אראוריית"א ס"ם נזי' יש לו עיקר מן התורה הרי זו אינה אובלת דמסאה היא. ס"ם דר' יוסי דסיון דראשה סזרות ואינלי מלחא דמסאה היתה בשעת שחיטת הפסח ואפאי אסורה מלעשות פסח שני: לאו משום דקסבר מקצת היום כולו. ומכאן ולהבא מסמא משעת ראיה ואילך ולא מהרה למפרע וחשוב יום ב' כב' ימים ותחלת היום שולה לה לשיעור ובשראתה את"כ דרי ביום א': יוסי סבר ר' יוסי. דמכאן ולהבא מסמא: אע"פ שמסאתן משכב ומושב למפרע הוא מסמא: מדרבנן. רבנן התחילו לסתור למפרע אבל מראוריית"א מכאן ולהבא הוא מסמא: לא דמומא זיבה בתהום התירו. כלי: ה"נ: מסתברא דקאמר ליתא דמצינא לדחויי דלעולם מראוריי' מסמא למפרע ואפ"ה אסורה מלעשות פסח שני משום דבשעת שחיטת הפסח היה הדבר עומד בספק אם תראה ואמרי' בכיצד צולין דמשמא התהום מטומה בספח. כל מומאת ספק קרי ליה מומאת התהום כמו שהתהום מטומה ואין אדם יודע מה יש בו. ומי' מסקי' התם דלא התירו מומאת התהום אלא למת בלבד וכך היא הלכה למשה מסיני: א"ל ר' יוחנן ולא לסתור אלא יומו. אי יום הראיה. מתמה הלמודא אי סתר יומו ליסתור כולהן דראיתא בנדה ואחר תשהר שלא תהא מומאה מסקת ביניהם: ה"ק ולא לסתור ולא יומו. כלי: אף יומו לא ליסתר דם"ל מקצת היום ככולו ומכאן ולהבא הוא מסמא א"ל ר' אושעיא [ר"י] סבר כותיך:

אע"פ שמטמאין משכב ומושב למפרע. ופעילו בבל בבציעי מכלכות דלמחר מדילה מטמאין [ד]סתם מניינו והכי הוא כתחילתו דכתיב "וספרה לה שבעת ימים" והכי אין כאן ז' ימים ומדקתני בגמירת יום למפרע טומאה תלמוד לומר לא תמר מקצת יום ככולו וקסיק דר' יוסי אדר' יוסי ומסני למפרע מדרבנן אבל מן התורה טהורה: **הכי** נמי מסתברא וכו'. ודמי לימת לך טומאת התהום דזיבה דכתיב ותמת טהיה טומאתו בזובו ותת החזה בימים דכתיב ותמה כי יזוב זוב דמה ימים רבים מעתה ימים רבים ג': **בשביעי שלו**. שמין בין זב רוחה ג' לתלת קרבן שבעל ג' טוהה ז' ומביא קרבן ובעל ב' טוהה ז' ותן מביא קרבן ה) להכי נקט בעל שתי רחיות ושומרת יום מטום דלתו בני קרבן ניהו דעל הך דבני קרבן לת מני למשתם עלייהו בשביעי מטום דלת מלו תלתי פסח בערב דכפרת קרבן דבעו לתיתוי בשמיני מעכבת להו דתקיל"ל (יבמות דף עה:) הביא כפרתו תוכל בקדשים (ד) ע) תלמת מיהת מדקתני מטמא משכב ומושב למפרע דלת הוי טעמת דר' יוסי מטום דמכלו והכא הוא מטמא קל פטר מלעשות פסח שני דה"ל ככל מילי דתלי במניינא דתמרי' ביה מקרא היום ככולו ומ"ם פטורין: לעולם לימת לך דמכלן ולהבא הוא מטמא ולת טעמת דר' יוסי מטום דמקרא היום ככולו (ה) י) ודקתמר למפרע מטמא מדרבנן הוא דקתמר ומטום דלית בהו טומאה תלת מדרבנן פטורין מלעשות פסח שני: **דתי ס"ד מדאורייתא**. מטמאין למפרע תני' תמרת מקרא היום ככולו תכתי תמיד פטורין והת תיגלי מילתא למפרע דבההוא טעמת דשתטו וזרקו הדם טמאה מדאורייתא הולי: **לעולם לימא לך**. דטמאין למפרע מדאורייתא וכל היכא דתלי מילתא במניינא כגון בשתי מזיות שלריך למעת לזו ל' ולזו ל' הוי מקרא היום ככולו והכא תע"ג דמדאורייתא טטמא למפרע (ו) (תמתי) הקילו בה יהיו טעמת דטומאה דתהום דזיבה התירו דכיון דבההוא טעמת דשתטו טוהה כיום קיימת טיפת דם במקור של תצה ולת כ) יש לומר תהכי בה מקרא היום ככולו דכמתן דשתטו עליה בשעת טהרה דמי ותת למפרע טומאת התהום בזיבה היינו דבשעת שחיטה וזריקה עדיין לת היתה יודעת טם תהת רוחה בו ביום ותם לתו מטום הכי קרי לה טומאת התהום דהוית טמאה למפרע בשעת שחיטה וזריקה ותיהי לת הוי יודעה בההיא שעתא ודמי לעובר ברחם הבהמה וטומאת התהום מתחיו: **ולפ"ז מומאין סבר**. דרבי יוסי לת לתר דמטמא למפרע מלת מדרבנן: ומהדר להת דתתר לעיל מתי למפרע מדרבנן: **מי סבר**. דלמפרע טומאה כולהו לסתור להת לת הוו להו שבעה נקיים כלל: **אלא** לעולם דר' יוסי דמטמא למפרע היינו מדרבנן

אמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יהוצדק משום רבי יוסי בן כיפר משום ר' יוסי בן יהודה משום ר' יוסי בן יוחנן משום ר' יוסי בן יועזר משום ר' יוסי בן יואל משום ר' יוסי בן יוסף משום ר' יוסי בן יוסי משום ר' יוסי בן יוסי משום ר' יוסי בן יוסי

רבי יוסי קאי כותיך: **ורבי יוסי מכדי סבר מקצת סיום ככולו.** דכל היכי דקא מצפיין לגיל דמכלן ולהבא ממעט: שיטה דמיקי ניהו, ומיהו שמעתין אימת כרב: **זבה גמורה.** דבעיין ג' ימים לעופים כדתנן ס"ג(מ) אלה הכתוב את הזבה בימיה, היכי משכחת לה:

(ד) **ומה כיון דמוכיח בפלגיה דיומא.**

ביום שני מחזות ואילך **לְחִידָּךְ פַּלְגָא** דמבקר עד חצות עולה לה לשימול כחילו כשמר יום אחד בטהרה **וְהַוְיָא לָהּ הֶפְסֵק**: ע"ל א] ור' יוסי מכדי שומעת יום כנגד יום ג) כיון דקתמר דטעמא הוי משום דמקצת היום ככולו ג) וכך שמעתו כאן מפ"י המור"ם ב) אבל בכילד מולין במסכת פסחים שמעינן דמכלן ולהבא קמיבעיא לן לר' יוסי זבה גמורה היכי משכחת לה ולא מפ"י המור"ם: **מיבעיא ליומא בשופעה.** כל ד) היום [תלתא יומי] בהדי הדדי: **ומיבעיא ליומא**. שלמא יומי בין השמשות סמוך לשקיעת החמה היכי דתחה בשבת אחר שקיעת החמה הוי ממלה כל יום דחזון וכי חזרה וכתה ביום דחזון אינו סמוך לשקיעת החמה הוי ממלה כל יום שני וכן שליש דלה הוי אזוב דהכרה ביני וביני כלל ולא הוי שליק למיימר דשומרת יום כנגד יום דהא לא הוי שהות:

הדרן עלך דריני נזיר

מי *שאמר "הריני נזיר" מגלח יום שלישים ואחד **ואם** גילח ליום שלישים יצא, "הריני נזיר שלישים יום **אם** גילח ליום שלישים לא יצא./ *"**מי** שנזר שתי נזירות מגלח את הראשונה יום 'שלישים ואחד' ואת השניה יום 'ששים ואחד' *"**ואם** גילח את הראשונה יום שלישים מגלח את השניה יום ששים, **ואם** גילח 'יום ששים חסר אחד' יצא, וזו עדות העיד רבי פפיים על *"**מי** שנזר שתי נזירות **שאם** גילח את הראשונה יום שלישים מגלח את השניה (ג) 'יום ששים **ואם** גילח ליום 'ששים חסר אחד' יצא שיום (של) שלישים עולה לו מן המנין/ מי שאמר "הריני *"נזיר" "נטמא יום שלישים סותר את הכל **רבי אליעזר** אומר אינו סותר אלא שבעה/ "הריני נזיר *"נטמא יום שלישים, נטמא יום שלישים סותר את הכל, הריני נזיר *"מאה יום נטמא מאה יום סותר אם הכל **ב"א** אומר אינו סותר אלא שלשים, נטמא יום מאה ואחד "סותר שלשים יום **רבי אליעזר** אומר אינו סותר אלא שבעה: **גמ'** מי שאמר "הריני נזיר ונטמא יום שלשים סותר את הכל **רבי אליעזר** אומר אינו סותר אלא שבעה

דקסבר

דקסבר

זבה גמורה היכי משכחת לה. דמכלן ולהבא ממעטינן לה וכל יומא טומאה בלחודה היא ובין רחיצה היא בפלגא דיומא בין רחיצה היא בפלגא דיומא הוא קא סליק לה לשימור ותע"פ שלא שבלה ביניהם ג) מכי רחצה ביום י"ל ביום י"ב דלא הויא זבה ותע"ג שלא שבלה ביניהם דבניין שתרתה ג' ימים לטופים: הלכך ק"ק למתי קאמר לחיד פלגא דיומא דבקיאור הוה מני למימר לחיד יומא סליק ליה שימור ופדוחק יש לפרש ד] דלחתה י"ל דבין דחזיא ביום ב' בפלגא דיומא לחיד פלגא דיומא שהיה לפני שרחצה סליק ליה לשימור וקשה ולמתי לא משכחת לה דרוחה שלשה לילות דהשתא היא ממלה בתחילת היום ופ' בקונטרס בכילד מולין (פסחים דף פא.) לפי הדברים ל"ל מקצת היום ככולו ותחילת הלילה תהא כמי שכולה לספירה ובתחילת הלילה סליק לה לשימור ולין לריך לעלות השחר: "ולי נראה דמשכחת לה בשופעה שלמה היא בפרק מיטוקת (נדה דף עב.) ושון ברוחה ה] יום י"ו ומבלה לערב [ושמשה] שמטמאין משכב ומושב למפרע ומוכח התם דתחילת הלילה לא הוי שימור וגרלה ל"ת דכי היכי דלר' יוסי תחילת יום הוי שימור ל"ע רחצה בלילה יום ששים חסר אחד יצא, זו עדות העיד סוף היום ללמחר דרך לי סוף היום בתחילת היום ובהכי ניחא דכיון דחזאי בפלגא דיומא ו] לחיד פלגא דתותו יום עלמו בסופו הוה ליה שימור וע"ל דולחי בזבה גדולה לא חמר ר' יוסי דיום סליק יהיב ממנין על ז' על מהכרה להא בפרק תיטוקת(שם ד. ושם) קחמר דכותחי יום שפוסקת בו מוכה לותו למנין ז' והטעם דמליט דכתוב הספירה מקצת היום ככולו דזב וזבה טובלין ביום הילכך בזבה קטנה ז] דתחילת הספירה מקצת היום ככולו אבל בתחילתו ספירה זבה גדולה שזקוקה לספור ז' לא לא חמרי' בתחילת ספירה, ז' נקיים מקצת היום ככולו: והא דעביד ק"ו (י"ב דף י.) ומה נדה שאין תחילת יום ח] כסופו לטבילה מהני סוף יום לתחילתו דלא בעיא ל"ת ג' ימים ויום שפוסקת בו [שנה] שתחילתו עולה בסופו לטו דין שסופו עולה בתחילתו לימת זבה גדולה טובים דתחילת יום כסופו לטו בתחילתו ולא ודאי רבא לא עביד הקל וחומר ומיהו לפירוש רש"י ניחא דלא מני למימר זבה טובים): **ומשני** דחזיא שלמה יומין סמוך לשקיעת החמה דלא הוי שהות דסליק לה למניינא. לפי [שהם] מסובכין בטומאה בתחילת היום ובסופו וליכא למימר שימור כלל וכן יום שלישי ממש בתחילתו והכי שלמה ימים לטופין ממלין דמקלת יום שלישי ככולו וליו בהן שימור ביניהם:

הדרן עלך דריני נזיר

מי שאמר הריני נזיר מגלח יום שלשים ואחד. בפרק קמח (נשל דף ה:) מייתיון ליה ופ' רב מתנא ובר פדא כדאיתי להו: **שיום** ל' עולה לו מן המנין. לרב מתנא עולין למנין ימי נזירות דלחשון דמלחוריינהו ל' וכן למנין שני עולה לו מדלחוריינהו דבעינן שלשים לחוריינהו ובר פדא לית ליה למטוי נזירות לחשון שכבר נשלם מיום כ"ש ומגלחת לחשונה נעשית ביום ל' כדין תורה ודקחמר במתניתין ביום ל' עולה לו מן המנין הייט לענין נזירות שני כדי שגם מגלחת שניה תהיה ביום ל' שהרי גילח ביום [שלשים] חסר אחד **הריני** נזיר נטמאת יום ל' סותר הכל. לרב מתנא סותר מן התורה ומדיון קרבן טומאה ומוד' ומומה שלשים יום נזירות טהרה ובר פדא סותר הכל מדרבנן ביום כ"ש נשלם נזירות וסותר מדרבנן גזירה להיכא דחמר הריני נזיר ל' יום ולחו מבית קרבנות נזיר טמא: **רבי** אליעזר אומר חיו סותר חלח שבעה. לבר פדא לא גזרינן ולרב מתנא לחיבא דר"ח ס"ל מקלת היום ככולו ולחילו נטמא קודם הבאת קרבנותיו ורבנן חיב להו דלא חמרי' מקלת היום ככולו חלח היכא דהבית קרבנותיו ביום ל' דילמ כלחו הבילם ביום ל' ולחר: **הריני** נזיר ל' יום נטמא יום ל' סותר הכל. ולח פליג ר"ח לרב מתנא דחמר דסתם נזירות ל' יום והכח מיתורח לילכא דקחמר ל' הוי ממנין הנזירות כיון שפירש ל' יום ות"ח מ"מ חמלי סותר הכל ר"ח הח לר"ח דרים לקמן בברייתח דהריני נזיר מהה יום ונטמח יום מהה יכול יסחור הכל ת"ל דכיון דחמר ל' יום ל' הוי יום מלחת הרחשונים יפלו מכלל דחיכח לחכרונים וזה חין לו לחכרונים וה"ל ל' יום לו לחכרונים והל"ל הלח סחר הכל וה"ל דכיון דחמר ל' יום ל' הוי יום מלחת ודכיון וחלח תורת הנזיר ביום מלחת חן לו תורת נזיר ולקמן נמי בברייתח גבי נטמח בסוף מהה לח קממטיע לה מוכיחים יפלו חלח לחיט סותר כל מהה לבל שלשים יום ולחי סותר דקחמר בסמוך בסמוך: נטמח יום מהה דלר"ח סותר שלשים לבל בריחח כי חמר הריני נזיר סהמח דקחמר ר"ח חיט סותר חלח שבעה כי נטמח ביום שלשים לבר פדא ולח מייתי מסום דמיום כ"ע פסק מנין נזירותו ויום שלשים חיט יום מלחת כיון דלח חמר שלשים בפירוש וגם לח"ק דסותר חיט חלח מדרבנן לבר פדא ולח מייתי קרבן טומחה ולרב מתנא נמי דקחמר מקלת היום ככולו הילכך יום ל' חיט יום מלחת להוי כלילו כלה כל חותו יום [כיון] דעשה מקלת בזירות לבל בסיפא מחשב כלילו לחמר שלישים לרב מתנא לח חמרינן מקלת היום ככולו הילכך הוי שפיר יום שלשים מלחת דלכך לר' חליעזר מדרשת רחשת סהיה סותר הנזיר ולחנת

*) [וע"ש תוס' פסחים פפ. ד"ה ח"י וכו' ומ"ש שם על הגליון]

הגהות הב"ח (ג) גמ' מלחת יומי. ל"ל מיין בגמ' דף נ: (ב) שם דלח כולי שהות דלסיי סליק ליה למניינא: (ג) בשנטה מגלח חת שניה יום שנים וחם וכו' שיום שלשים עולה כנ"ל וחיבת של ממקן: (ד) רש"י ד"ה מי שחמר וכו' דמוקי לה דנעשה כלומר וכו' מקציתן דהכחן מפורש בפ"ק כנ"ל וחיבת כגון ממקן:

הגהות מהר"ב רנשבורג א] רש"י ד"ה והל"ק ליון וכו' וה"ל מכלי שומרת יום כנגד יום. וע"ל וכוונתו כגון לפ"ה בתוס' כלה: ב] בא"ד חלל כגיבל מולין נמס' פסחים בתוס' ד"ה ח"י וכו' ל"ק ליון דנפסחים שם מפורש לכדלית דכרך ר"י למלי דכסר מכלן ולהבא וכו' ל"ק נם כלן ספיפוח כן ולין נוכך בשחת לפ"ם רב"י בד"ה מ"י וכו' שלכלי שם שם לה לפיכוח כמוכה ולכן מוב מ רש"י ל"ק ליון דנפסחים שם מפורש ד"ה זבה גמורה וכו'. ומ"ש שלח שנטה מיומים מכי רחשה ביום ל"ת וביום ע"ל. מן סיכת מכי עד ע"ל ממקן: ג] בא"ד מיוך כגיבל מולין נמס' פסחים בתוס' ד"ה ח"י וכו' ל"ק ליון דנפסחים שם מפורש ד] בא"ד וכחותח יש לפרש לחשה ביום ל"ת וביום ע"ל. ומ"ש כמו לפחה ביום ל' וביום ג' כ"ל חוך חלת חבר יום ניכן נידה לפחה כן שכ"ל ל"ת: חחר שפ"ם כמוכה יע"ש והל"ק: ה] בא"ד לפל נזבה קטנה בחחילת וכו' כנ"ל: ו] בא"ד ומה נדה בחין בחחילת יום שלה כסופו לטבילה כנ"ל: ז] בא"ד לפל נעני כ"ל ז'. ממקן חות ז'. ג"כ ו' יומים כנ"ל: ח] בא"ד לפל נעני כ"ל ז'. ג"כ ו' יומים כנ"ל: ט] בא"ד לפל נעני כ"ל ז'. ממקן חות ז'. ג"כ ו' יומים כנ"ל: י] בא"ד ומיהו לפי' רש"י. ל"ל מי מל לבכיחם כמה בחחילת כנ"ל:

ט) תוני נ"ל וה"ה כמיר ל' יום שנטמח ביום ל"ת סותר חת כל הכל חבל סהם מיר שנטמח וכו'

א א מיי' פ"ד מהלכ' מילום הל"ל סמג עשין קכ: ב ב מיי' שם סל"ב סמג שם: ג ג מיי' פ"ו שם סל"ג: ד ד מיי' שם הל"ד:

פי' הרא"ש

ור' יוסי מכדי קסבר מקצת היום ככולו וכה נמורה היכי משכחת לה. כיון דחזיא בפלגא דיומא שליק לה שיטור ושרחצה ביום א' וביום ב' תחלת יום ב' הוי שימור ראשון ושברה מארחה ראיה וכשרואה את"כ טהאן ולהבא היא ממטא ולא מצטרף בהדיה יום ראשון להיותה זבה: כגון ששפעה ג' ימים ולא היה לה פורחה ביניהים לשיטתיהו בעית אימא כגון דחזאי ב' יומי סמוך לשקיעת החמה. שתחלתה קצת מבעוד יום וראתה עד הלילה נמצאת בכל יום ממאה תחלתו וסופו ולא פליק לה שיעור:

סליק פירקא

מי שאמר הריני נזיר מגלח ליום ל"א. לרב מתנא דאמר סתם נזיר ל' יום הילכך מגלח יום ל"א. ולבר פדא סתם ל"א. ולבר יום והיה לו לנלח יום ל' אלא כדמפרש לעיל נעשה כאומר שלשים: ואם גלח יום ל' יצא דמדאוריימא דינא הכי לנלח יום ל' ולרב מתנא פס' לעיל משום דמקצת היום ככולו. הריני נזיר ל' יום אם גילה יום ל' לא יצא. אף בר פדא מודה בהא כיון דאמר ל' יום דבעי' ל' יום שלימים: מי שאמר הריני נזיר ונטמא את הכל. לרב מתנא סותר מן התורה ומבית קרבן טומאה אלא ז' ולא נזר. ולרב מתנא ששים דסבר מקצת היום ככולו. ורבנן לית להו מקצת היום ככולו אלא אחר שהביא קרבנותיו: הריני נזיר ל' יום ונטמא יום ל' סותר הכל דכיון דאמר ל' יום בעי' שלימים ולא אמרי' מקצת היום ככולו: ר"א אומר אינו סותר אלא ל' כדדריש לעיל נטמא ביום מלאת תן לו תורת נזר: נטמא יום ק' וא"ו סותר ל'. מדרבנן נזרו שיסתור יום תגלחת אבר יום ק' ולא נזרו שיסתור אלא כסתם נזיר. וה"ה ג) סתם נזיר שנטמא ביום ל"א הרי כנטמא יום ק"ב שאינו סותר: [ר"א אומר] אינו סותר אלא ז' ר"א לטעמי' דאמי' ביום ל' לא נזרי':

ולתנא קמא דתמר הכל סותר כמיר סמעת לרב מתנא מי מיזרת חלת ז' ה) וכדתמרינן נמי קים להו לרבנן דתין תגלחת כדי לכוף רחמנו לעיקרו בפחות מז' יום ולרב מקשה כדאיתה בפ"ק דנזיר (דף ח:) ולרבי יוחנן דאמר לעיל (דף ה:) דמיירי דוקא בשלא הביא קרבנו ביום ולא הגיע זמן הבאתו עד שנטמא ביום ראשון ושני ושלישי ונטמא ביום רביעי דבעי לגלח ביום חמישי ולהביא קרבנו ביום ששי ולא יגלח עד יום שביעי ולא יביא קרבנו עד יום שמיני ולא יגלח עד יום תשיעי ולא יביא קרבנו עד יום עשירי ולא יגלח עד יום אחד עשר ולא יביא קרבנו עד יום שנים עשר ולא יגלח עד יום שלשה עשר ולא יביא קרבנו עד יום ארבעה עשר ולא יגלח עד יום חמשה עשר ולא יביא קרבנו עד יום ששה עשר ולא יגלח עד יום שבעה עשר ולא יביא קרבנו עד יום שמונה עשר ולא יגלח עד יום תשעה עשר ולא יביא קרבנו עד יום עשרים ולא יגלח עד יום אחד ועשרים ולא יביא קרבנו עד יום שנים ועשרים ולא יגלח עד יום שלשה ועשרים ולא יביא קרבנו עד יום ארבעה ועשרים ולא יגלח עד יום חמשה ועשרים ולא יביא קרבנו עד יום ששה ועשרים ולא יגלח עד יום שבעה ועשרים ולא יביא קרבנו עד יום שמונה ועשרים ולא יגלח עד יום תשעה ועשרים ולא יביא קרבנו עד יום שלשים ולא יגלח עד יום אחד ושלשים ולא יביא קרבנו עד יום שנים ושלשים ולא יגלח עד יום שלשה ושלשים ולא יביא קרבנו עד יום ארבעה ושלשים ולא יגלח עד יום חמשה ושלשים ולא יביא קרבנו עד יום ששה ושלשים ולא יגלח עד יום שבעה ושלשים ולא יביא קרבנו עד יום שמונה ושלשים ולא יגלח עד יום תשעה ושלשים ולא יביא קרבנו עד יום ארבעים ולא יגלח עד יום אחד וארבעים ולא יביא קרבנו עד יום שנים וארבעים ולא יגלח עד יום שלשה וארבעים ולא יביא קרבנו עד יום ארבעה וארבעים ולא יגלח עד יום חמשה וארבעים ולא יביא קרבנו עד יום ששה וארבעים ולא יגלח עד יום שבעה וארבעים ולא יביא קרבנו עד יום שמונה וארבעים ולא יגלח עד יום תשעה וארבעים ולא יביא קרבנו עד יום חמשים ולא יגלח עד יום אחד וחמשים ולא יביא קרבנו עד יום שנים וחמשים ולא יגלח עד יום שלשה וחמשים ולא יביא קרבנו עד יום ארבעה וחמשים ולא יגלח עד יום חמשה וחמשים ולא יביא קרבנו עד יום ששה וחמשים ולא יגלח עד יום שבעה וחמשים ולא יביא קרבנו עד יום שמונה וחמשים ולא יגלח עד יום תשעה וחמשים ולא יביא קרבנו עד יום ששים ולא יגלח עד יום אחד וששים ולא יביא קרבנו עד יום שנים וששים ולא יגלח עד יום שלשה וששים ולא יביא קרבנו עד יום ארבעה וששים ולא יגלח עד יום חמשה וששים ולא יביא קרבנו עד יום ששה וששים ולא יגלח עד יום שבעה וששים ולא יביא קרבנו עד יום שמונה וששים ולא יגלח עד יום תשעה וששים ולא יביא קרבנו עד יום שבעים ולא יגלח עד יום אחד ושבעים ולא יביא קרבנו עד יום שנים ושבעים ולא יגלח עד יום שלשה ושבעים ולא יביא קרבנו עד יום ארבעה ושבעים ולא יגלח עד יום חמשה ושבעים ולא יביא קרבנו עד יום ששה ושבעים ולא יגלח עד יום שבעה ושבעים ולא יביא קרבנו עד יום שמונה ושבעים ולא יגלח עד יום תשעה ושבעים ולא יביא קרבנו עד יום שמונים ולא יגלח עד יום אחד ושמונים ולא יביא קרבנו עד יום שנים ושמונים ולא יגלח עד יום שלשה ושמונים ולא יביא קרבנו עד יום ארבעה ושמונים ולא יגלח עד יום חמשה ושמונים ולא יביא קרבנו עד יום ששה ושמונים ולא יגלח עד יום שבעה ושמונים ולא יביא קרבנו עד יום שמונה ושמונים ולא יגלח עד יום תשעה ושמונים ולא יביא קרבנו עד יום תשעים ולא יגלח עד יום אחד ותשעים ולא יביא קרבנו עד יום שנים ותשעים ולא יגלח עד יום שלשה ותשעים ולא יביא קרבנו עד יום ארבעה ותשעים ולא יגלח עד יום חמשה ותשעים ולא יביא קרבנו עד יום ששה ותשעים ולא יגלח עד יום שבעה ותשעים ולא יביא קרבנו עד יום שמונה ותשעים ולא יגלח עד יום תשעה ותשעים ולא יביא קרבנו עד יום מאה ולא יגלח עד יום אחד ומאה ולא יביא קרבנו עד יום שנים ומאה ולא יגלח עד יום שלשה ומאה ולא יביא קרבנו עד יום ארבעה ומאה ולא יגלח עד יום חמשה ומאה ולא יביא קרבנו עד יום ששה ומאה ולא יגלח עד יום שבעה ומאה ולא יביא קרבנו עד יום שמונה ומאה ולא יגלח עד יום תשעה ומאה ולא יביא קרבנו עד יום מאתים ולא יגלח עד יום אחד ומאתים ולא יביא קרבנו עד יום שנים ומאתים ולא יגלח עד יום שלשה ומאתים ולא יביא קרבנו עד יום ארבעה ומאתים ולא יגלח עד יום חמשה ומאתים ולא יביא קרבנו עד יום ששה ומאתים ולא יגלח עד יום שבעה ומאתים ולא יביא קרבנו עד יום שמונה ומאתים ולא יגלח עד יום תשעה ומאת

הבא במאי עסקינן ביוצא ונכנס אחיבית[1] ועובר בכל תחתר אם ליט מיד: **אין** בין טמא שנזר לנזיר טהור שנטמא אלא שטמא שנזר שביעי שלו עולה לו לטמנין ונזיר טהור שנטמא אין שביעי שלו עולה לו לטמנין ואי ס"ד לא חיילא אמאי עולה לו מן המנין? *אמר מר בר רב אשי, מיחל, ב"ע לא פליגי דחיילא אלא כי פליגי למלקי. רבי יוחנן סבר כיון דחיילא לקי ור"ל סבר לא לקי וחיילא. אחיבית, ר' יוחנן לר"ל מי שנזר והוא בבית הקברות אפילו היה שם שלשים יום אין עולין לו מן המנין ואינו מביא קרבן טומאה? קרבן טומאה הוא דלא מייתי הא מילקי לקט עליה? בדין הוא דילתני אינו לוקה אלא משום דקא בעי למיתנא סיפא וינכנס עולה לו מן המנין ומביא קרבן טומאה תנא רישא אינו מביא קרבן טומאה. ת"ש אין בין טמא שנזר לנזיר טהור שנטמא אלא שטמא שנזר שביעי שלו עולה לו מן המנין, נזיר טהור שנטמא אין שביעי שלו עולה לו מן המנין הא למלקות זה וזה שוין? א"ל לא, לתגלחת זה וזה שוין, אבל לענין מלקות מאי 'זה לוקה וזה אינו לוקה', ליתניה? בתקנתיה קא מיירי, בקלקולה לא קא מיירי. תא שמע מי שהיה טמא ונזר אסור לגלח ולשתות יין ואם גילח ושתה יין ונטמא למתים הרי זה סופג את הארבעים *ר' יוסי אומר לוקה ונוהג בבית הקברות מהו: בעי שהייה למלקות או לא, היכי דמי אילימא דאמרי ליה "לא תינזור" למה לי שהייה, נזיר הוא מאי טעמא לא בעי שהייה דקא מתרי ביה, ה"נ קא מתרי ביה אלא כך הקשו לוין ז' עולה לו מן המנין משום מיחוי קרדום: **הגה"ה** מיחל דכ"ע דחייל. ולכאורה לוין לריך לחזור לידול בנזיר דחייל עליו מנזירות דלמטן וניחת השתא דבעיטי עולה לו מן המנין ולפיטו לוי יחזור ויקבל והוה הדין נמי דמודה ר' יוחנן דלוקה ומטן בן קיים יין: (נמי לח שותה יין) דלקי תוך ימי טומאתו לשתייה ולתגלחת וכי פליגי למלקי פירוש לתגלחת למוד לי התרו בו לטומאה ר' יוסי סבר כיון דחיילא נזירות [למאר] מילי לשתייה יין ולתגלחת [חיילא] נמי לטומאה לח התרו בו ללחת ולא יצא דרחמנא לח מטעיה ללח מקרבן לחודיה לקמן ולח ממלקות בטומאה ר"ש בן לקיש סבר לח"ע דחיילא לשאר מילי ליין ולתגלחת לח לקי לטומאה דכיון דמיעטיה רחמנא מקרבן בטומאה מיעטיה מכל דין טומאה לף ממלקות: **קרבן** טומאה הוא דלח מייתי הא מילקי לקי. לטומאה ללאתר לפיטו תוך שבעה שמדקק לטהר ו(לענין ליטהר) עלמו ולעשות נזירות לטהרה לחי [לח] לקי הוה ליה אפילו בלא יוצא ונכנס: **בעי** שהייה למלקות. כי היכי דבעיטי לטהרה לח"ע דלקמן בעיח היח ולפיטיה דנזיר טמח דמעיקרא חיטו מגלח ולח גילח ושתה יין ונטמח למתים כופן לחתר בכוף: **בתקנתא** קמיירי. מתי יתחיל מנין לעיל לחך גופה י"ל דמשמע ליה טומאה דומיח דגלוח ושתייה יין לחייל עליה בימי טומאה כדמסיק ליה מיחל דכ"ע חיילא דומיח דמלקות לטומאה לפיטו לח נטהר חייל עליה בימי טומאתו לכך חיטוחב לבל בלמון ליחשון הוה מצוי לה כולהו ר' שמעון ב"ל ניטוח ושתייה יין לטומאה לכך הוה שייך לטעויי לעיל ביוצא ונכנס:

בעי שהייה למלקות. כי היכי דבעינן שהייה בפ"ב דשבועות (לף יז:) גבי מקדש [לו לח]: **אילימא** דאמרי ליה לח תנזור. והוה שומד בבית הקברות למה לי שהייה דילמח שהייה דנזיר טהור מהי טעמח דלמי [כלמ] דבעי שהייה משום דקמתרין ליה שלח יטמח והוה נזיר טהור הכח נמי מתרין ליה שלח יזור בו בנזיר והוח עובר לפי כמו היכח דלמי מיטור ומתרין ליה שלח יטמח בו מעשה במה שמקבל מזירות [ה] דלמו שים בו מעשה הוח במה שהיו יוכח שכשהגר בנזיר

---

[1] כמאי עסקינן ביוצא ונכנס. פירש"י כגון שנכנס לבית הקברות ויצא משם ונכנס לבית הקברות אחר ונמלך לחזור לבית הקברות הראשון ונכנס בו שוב ונמלך לחזור לבית הקברות השני ונכנס בו שוב

עין משפט נר מצוה

יא א מיי' פ"ו מהלכות נזירות הלכה ח ופ"ה שם הל' יט ועי"ש בכ"מ : יב ב מיי' פ"ו שם הלכה ט :

אלא כגון שנכנס בשידה תיבה ומגדל. תמיהא כניסתו במקום ממת בהיתר ולא לקי לכניסה א"[ו]כי מתניתין היא גופא בשידה וכו' פרט לו עליו המעזיבה, מספקא ליה דלמא [לא] בעי שהייה לו דלמא ל"ש דכל סיכת דלירעה טומאה התם בעי שהייה :

ובא מבירו ופרט מעליו המעזיבה. דווקא בתוגם דחי מרלוט מי נמי אם הוה עלמו פרט כי היכי גוונא לא מיבעיא לן מי בעי שהייה דבפ"ב דסבועות (דף יו:) קתמר התם בעית למיזר ממת או דילמא בתוגם גמירי לה שהייה ל"ש בחוץ ול"ש בפנים : הגה"ה טעון גילוח או אין טעון גילוח. פי' תגלחת דטומאה ביום שיולא ויטהר מטומאה דקרבן ודחי לא בעי כדתנן במתני' דמיטעטיה קרא לקמן לכל בתגלחת מספקא ליה לי בעי לגלח בלא קרבן טומאה או לא דלא בעי גילוח בלא קרבן : הגה"ה לכל תגלחת של טהרה ולחי בעי כשיעמה נזירות של טהרה יגלח ויביא קרבנות טהרה כדין נזיר טהור :

קרבן טומאה הוא דלא מייתי. דמיטעטיה קרא לקמן(דף יח.) הא גלוחי בעי מדלא קתמר ותיגח מגלח בשביעי שלו: **מר** טעם קתמר. כלומר כיון דתנן תיגח ממילא ידעינן דליגח מגלח דהא בהא תליא ; תנא כל דבר שתלוי בטהרת ז' דהיינו תגלחת וקרבן : אין לי אלא ימי טומאה . פי' פומאת מת שאין עולין לו מן המנין דכתיב והיתים הראשונים יפלו וכ"ש שאין ימי טומאתו עולים: ימי חלוטו מנין. אם נהלם בצרעת ביטי נזירותו : ימי חלוטו מגלח ומביא קרבן לצרעתו : תאמר ביטי חלוטו יאין מבטל בהם את הקודמים . והא ליכא למיטר דהוא נוטה גילף מבנין אב שיהיה טהור הקודמים . דהא אמרינן לקמן פ' נ' מינין [דף מד] (ומפא ראש) נזרו טומאה טהורת ואין תגלחת טהורה . וה"ה נמי דאמרינן פומאת מת טהורת ואין פומאת צרעת טהורת : אמרת ומה נזיר בקבר ששערו ראוי לתגלחת נזיר מאי לאו לתגלחת טומאה . כלומר שיגלח לסוף ז' כדין נזיר שנפמא ומחמת שיש לו דין נזיר אחר לענין תגלחת כדין נזיר : לא לתגלחת טהרה . ששערו ראוי להתגלח אחר שישלים נזי' פחדה וכ"ז אינו מגלח אם"ה אינן עולים ימי חלוטו שאין שערו ראוי לתגלחת נזיר אלא לתגלחת צרעתו שהוא סעון העברת שער קדם שיתחיל למנות נזי'

מקור הסוגיא ר"מ נזיר פ"ג ה"ג ת"כ פרשתא

פי' הרא"ש מפא עצמו : ופרע עליו המעזיבה . כמו ופרע ראש האשה . שנלהו מתחתיו שהסיר את מעזיבת השידה ולא מצי למיטר כגון שנכנס לבית הקברות שוגג והתרו בו לצאת . דאמרינן בשבועות כי גמירי שהייה (באולם) [באגם] הוא דגמירי : קרבן טומאה הוא דלא מייתי אבל גלוחי מגלח מדלא קתני אינו מגלח ר"חוי רבותא אפי' מה טעם קאמר . כלומר כיון דתנא אינו מביא טומאה ממילא ידענא דאינו מגלח דהא בהא תליא : תנא ז' וכל מילי . כל דבר שתלוי בטהרת ז' דהיינו תגלחת וקרבן : אין לי אלא ימי טומאה . פי' פומאת מת שאין עולין לו מן המנין דכתיב והיתים הראשונים יפלו וכ"ש שאין ימי טומאתו עולים: ימי חלוטו מנין. אם נהלם בצרעת ביטי נזירותו : ימי חלוטו מגלח ומביא קרבן לצרעתו : תאמר ביטי חלוטו יאין מבטל בהם את הקודמים . והא ליכא למיטר דהוא נוטה גילף מבנין אב שיהיה טהור הקודמים . דהא אמרינן לקמן פ' נ' מינין [דף מד] (ומפא ראש) נזרו טומאה טהורת ואין תגלחת טהורה . וה"ה נמי דאמרינן פומאת מת טהורת ואין פומאת צרעת טהורת : אמרת ומה נזיר בקבר ששערו ראוי לתגלחת נזיר מאי לאו לתגלחת טומאה . כלומר שיגלח לסוף ז' כדין נזיר שנפמא ומחמת שיש לו דין נזיר אחר לענין תגלחת כדין נזיר : לא לתגלחת טהרה . ששערו ראוי להתגלח אחר שישלים נזי' פחדה וכ"ז אינו מגלח אם"ה אינן עולים ימי חלוטו שאין שערו ראוי לתגלחת נזיר אלא לתגלחת צרעתו שהוא סעון העברת שער קדם שיתחיל למנות נזי'

נוסחא/מקבנה (ד"ה ח.)

נסיונות לדקאות דאי שנר הקבר בר' ג' לוה לאחר שנלחר

אלא כגון *שנכנס בשידה תיבה ומגדל ובא חבירו ופרע מעליו מעזיבה, כי נמירין שהייה בבית המקדש, אבל אברא לא אן דלמא "לא שנא? תיקו רב אשי נזר והוא בבית הקברות סעון גילוח אן לא-כי בעי תגלחת טהור שנטמא דקא ממא לנזירותיה אבל טמא שנזר לא אן דלמא לא שנא? ת"ש מי שנזר והוא בבית הקברות אפילו היה שם שלשים יום אינו עולה לו מן המנין ואינו מביא קרבן טומאה קרבן טומאה הוא דלא מייתי אבל גלוחי בעי, מה טעם קאמר: מה טעם אינו מביא קרבן טומאה משום דלא בעי גלוחי ת"ש אין בין ממא שנזר לנזיר טהור שנטמא אלא ממא שנזר שביעי שלו עולה לו מן המנין ונזיר טהור שנטמא אין שביעי שלו עולה לו מן המנין מאי לאו הא לחגלחת זה וזה שוין, לא, הא למלקות זה וזה שוין, אבל תגלחת מאי-זה מגלח וזה אינו מגלח, ליתניה? תנא שביעי שלו וכל מילי ת"ש אין לי אלא ימי טומאתו שאין עולין לו מן המנין, ימי חלוטו מנין? ודין הוא: מה ימי טומאתו מגלח ומביא קרבן, ומה ימי חלוטו מגלח ומביא קרבן, אף ימי טומאתו אין עולין לו מן המנין, לא, אם אמרת בימי טומאתו שכן מבטל בהן את הקודמין לפיכך אין עולין לו מן המנין תאמר ביטי חלוטו שאינו מבטל את הקודמין לפיכך עולין לו מן המנין, אמרת ומה נזיר בקבר ששערו ראוי לתגלחת אין עולין לו מן המנין, ימי חלוטו שאין ראוי לתגלחת לא ב"ש שאין עולין לו מן המנין מאי לאו תגלחת טומאה, לא, תגלחת טהרה הכי נמי מסתברא דאי

אלא כגון שנכנס בשידה תיבה ומגדל. תמיהא כניסתו במקום ממת בהיתר ולא לקי לכניסה א"[ו]כי מתניתין היא גופא בשידה וכו' פרט לו עליו המעזיבה, מספקא ליה דלמא [לא] בעי שהייה לו דלמא ל"ש דכל סיכת דלירעה טומאה התם בעי שהייה : **כגון שנכנס בשידה תיבה ומגדל.** בבית הקברות שמפסיק ביט לבין המומאה א"[ו]כי בעודו בשידה שהוא טהור ותח"כ בת קברו ופרט לת המעזיבה ג) שהוא מחמיו שהיתה השידה מעל לחמן : **ס"ג כי גמירי שהייה בפנים אבל מבחוץ לא.** כי גמירי שהייה כשנטמא בבית המקדש ג) בפרק ידיעות הטומאה נטמא בבית המקדש ושהה כדי שהמחויה חייב : **אבל אברא.** כגון בבית הקברות לא בעי שהייה וכיון שפרש מחמיו ת המעזיבה ת"ש דלא שהה חייב : **או דילמא לא שנא.** להכא והכא בעי' שיעור ד) כדי שהמחויה תיקו : **בעי רב אשי נזר וסוא בבית הקברות טעון גילוח.** ביום השביעי שלו חו לא : **קרבן טומאה סוא דלא מייתי.** משום דלא מייתי קרבן חלא מאן דממעת ליה לגזירותיה לבל גילוח בעי : **מה טעם קאמר.** (ע) ה) תיבו מביא קרבן ו) לפי שתיבו מגלח : **מאי לאו מה שאין מגלחים זה ווה עון.** דזה וזה מגלחין בשביעי שלהן : **לא,להלקות זה ווה עון.** וכדר' יוחנן לעיל : **ליתניה,תגח שביעי שלו וכל מילי.** ז) הכי ממעת שביעי שלו טעון לו מן המנין לפי שתיבו מביא קרבן ומה טעם תיבו מביא קרבן לפי שתיבו טעון גילוח טומאה דז' ת"ש אין לי אלא ימי טומאתו שאין עולין לו מן המנין ימי חלוטו מנין? ודין הוא: מה ימי טומאתו מגלח ומביא קרבן אף ימי חלוטו מגלח ומביא קרבן, ומה ימי טומאתו אין עולין לו מן המנין, אף ימי חלוטו אין עולין לו מן המנין, לא, אם אמרת בימי טומאתו שכן מבטל בהן את הקודמין לפיכך אין עולין לו מן המנין תאמר ביטי חלוטו שאינו מבטל את הקודמין לפיכך עולין לו מן המנין, אמרת ומה נזיר בקבר ששערו ראוי לתגלחת אין עולין לו מן המנין, ימי חלוטו שאין ראוי לתגלחת לא ב"ש שאין עולין לו מן המנין: **מאי** לאו תגלחת טומאה, לא, תגלחת טהרה הכי נמי מסתברא דאי

ובא מבירו ופרע מעליו המעזיבה. דווקא בתוגם דחי מרלוט מי נמי אם הוה עלמו פרט כי היכי גוונא לא מיבעיא לן מי בעי שהייה לו דלמא ל"ש דכל סיכת דלירעה טומאה התם בעי שהייה : הגה"ה טעון גילוח או אין טעון גילוח. פי' תגלחת דטומאה ביום שיולא ויטהר מטומאה דקרבן ודחי לא בעי כדתנן במתני' דמיטעטיה קרא לקמן לכל בתגלחת מספקא ליה לי בעי לגלח בלא קרבן טומאה או לא דלא בעי גילוח בלא קרבן : הגה"ה לכל תגלחת של טהרה יגלח ויביא קרבנות טהרה כדין נזיר טהור :

קרבן טומאה הוא דלא מייתי. דמיטעטיה קרא לקמן(דף יח.) הא גלוחי בעי מדלא קתמר ותיגח מגלח בשביעי שלו: **מר** טעם קתמר. כלומר כיון דתנן תיגח ממילא ידעינן דליגח מגלח דהא בהא תליא ; תנא כל דבר שתלוי בטהרת ז' דהיינו תגלחת וקרבן : אין לי אלא ימי טומאה . פי' פומאת מת שאין עולין לו מן המנין דכתיב והיתים הראשונים יפלו וכ"ש שאין ימי טומאתו עולים: ימי חלוטו מנין. אם נהלם בצרעת ביטי נזירותו : ימי חלוטו מגלח ומביא קרבן לצרעתו : תאמר ביטי חלוטו יאין מבטל בהם את הקודמין . והא ליכא למיטר דהוא נוטה גילף מבנין אב שיהיה טהור הקודמים . דהא אמרינן לקמן פ' נ' מינין [דף מד] (ומפא ראש) נזרו טומאה טהורת ואין תגלחת טהורה . וה"ה נמי דאמרינן פומאת מת טהורת ואין פומאת צרעת טהורת : אמרת ומה נזיר בקבר ששערו ראוי לתגלחת נזיר מאי לאו לתגלחת טומאה . כלומר שיגלח לסוף ז' כדין נזיר שנפמא ומחמת שיש לו דין נזיר אחר לענין תגלחת כדין נזיר : לא לתגלחת טהרה . ששערו ראוי להתגלח אחר שישלים נזי' פחדה וכ"ז אינו מגלח אם"ה אינן עולים ימי חלוטו שאין שערו ראוי לתגלחת נזיר אלא לתגלחת צרעתו שהוא סעון העברת שער קדם שיתחיל למנות נזי'

נוסחת הריב"ן

ג) ונזר : ב) כמעשיה מעל הקבר שהות כו' : ג) כדתנן בפרק : ד) (כדי) ליתת בכ"י : ה) מ"ש ליש כו' : ו) קרבן טומאה : ז) וכל מילי דממת אנזר שביעי שלו כו' : ח) ביום הסוף ומוכה מלומו ביום ולילך: ט) ומכפר לו יתחיל : י) (מה ימי טומאתו כו' אין עולין לו) ליתת בכ"י ומכ"ל עומאתו אין עולין לו שכן מבטל כהן : כ) לתגלחת טומאה לסוף ז' מיילי : מ) הממר : נ) שליש :

הגהות הב"ח

(ע) רש"י ד"ה מה טעם קאמר . מה טעם תיגח מגיח : (ב) ד"ה מילי ימי וכו' שכשיג קרבנותיו ומכפר יתחיל למנות :

גליון הש"ס

גמ' אין לי אלא ימי טומאתו . עי' לקמן דף מו ע"א .

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) תוס' ד"ה אלא וכו' ולא נקי לכניסה וכו' כנ"ל : ב) ד"ה ימי טומאה אסיק עולין לו מן המנין וכו' כדאיתא בכ"י : ג) כאן ד"ה אף ימי חלוטו שיין לימי טומאתו דחין . אלא דחין נמחק ונ"ב טוב כנ"ל : ד) ד"ה אף ימי חלוטו שיין לימי טומאתו דחין . אלא דחין נמחק ונ"ב טוב כנ"ל :

דמי מלקע דפסיך תגלחת טומאה ימי תלוטו מי לא בעי תגלחת. והכתיב וכבס הממהר לח בגדיו וגו' והתם דיצא דקא מייתי ומה נזיר בקבר כו' היכי קאמר אי וזה רחויין לתגלחת: לעולם לימא לך תגלחת דטומאה ג)כיון שהוזה ושנה וטבל מתגלח בשביעי שלו והאי (ה) דקא פריך ימי תלוטו שלין שעברו תורה אור רחוי לתגלחת בתגלחת דנזירות קאמר דלילו נזירות בקבר כשהוא (ב) מגלח מעכשיו מתגלח על נזירות לבל נזיר מוטרש כשמתגלח תחילה מתגלח על שפתרפא מנרעתו והכי קאמר ימי תלוטו שלין רחוי לתגלחת דטומאה דנזיר אלא לתגלחת דנרעה לח לל שכן שלין עולין מן המנין לנזירות דטהרה ועשולם לימא לך היכא דנזר והוא בבית הקברות טעון גילוח דטומאה: מה שמע וכי יומת מת עליו בפתע פתאום בטהור שנטמא כו': **נזיר בקבר.** שהיה טמא מתחילת נזירותו (נזירות): **מינו דין כו'.** (נ) ג) מדקתני ולפטור לח הנזיר בקבר שלין טעון הטברת שער שמע מינה לשין טעון גילוח ד) שער ס"מ: **שמא** (ד) **נזר שביעי שלו.** שמוכל בו עולה לו מן המנין דהוחיל ה) ולינו בר קרבן מתחיל למנות מבו ביום: **ונזיר טפוי שנטמא שין שביעי שלו עולה לו מן המנין.** לשין לו טהרה עד יום שביעי ו) שמניח קרבנותיו כו': **דתניא וקדש לח רשמו.** שיתחיל למנות לעניין נזירות ביום הבחת קרבנותיו שהוא שביעי לכתיב ביום גילח (ה) לשמו. שהוא שביעי **ביום טגלחתו.** לטהרתו ביום השביעי יגלח: **וסד דתנן נזיר שנטמא כו' מלן תגלח.** ז)תניא בו טומחות הרבה ולח"ס לל שייכו לשין קרבן לחד: **לימר רב חסדא ר' יוסי ברבי חסדא ר' יוסי ברבי יהודה סיא.** לשמר נזירות טהרה משביעי שהוא יום תגלחת חילת עיליה: **ומשכחת לה.** לשמר נזירות טומחות הרבה ולח"ס לל שייכו לשין קרבן לחד: **כגון שנטמא.** ומנה שכה כדי להזות ח) עליו בשביעי ובשביעי א)וחזר ונטמא ביום ו' בטומחה לחריתי לשיקרי הוחיל ובטל בו ביום לבל בקרבן לינו חייב לינה לינה לחד לבל זמן שלה יכתה שכה שרלויה להביח קרבן שבדיין לה הגיע ליום ח' לינו חייב לינה לינה לחד לבל חס נטמא וחזר ונטמא בשביעי לינו קורה לו "טומחות הרבה" לפי שבדיין לה חל עליו טהרה בלל (ו) ודמי ט) לטומחה לחריתה דלי לליבא דרבי לא משכחת לה דמיקרי "טומחות הרבה" לא ליקייב לינה קרבן לחד דלי לחרת משכחת לה כגון שנטמא בשביעי וחזר ונטמא בשביעי ליקייב לינה קרבן לחד לסוף ימי טהרתו כיון לנזירות דטהרה לא חיילא עליה עד יום שמיני כולה חדא טומחה לחריתה היא וליכא "טומחות הרבה" ולי לחרת כגון דנטמא כ) בשמיני והויין להו טומחות הרבה הא נמי לא מיקרלחה דלא יביא לינה קרבן לחד דלי לליבא דרבי כיון דנטמא נתחייב על כל אחת ואחת) הילכך לא מיקומקמא מ) לינה כרבי יוסי ברבי יהודה ס"מ: **מלי טעמא דרבי.** לשמר לא חיילא עליה נזירות דטהרה עד יום הבחת קרבנותיו: **דלמר קרא "וכפר עליו מלשר חטא על סנפש וגו'".** ל)(דמשמע)לימלו "וקדש לת רלשו" שיתחיל למנות בו בזמן שליביר עליו דהייט בשמיני ס): **יבמי** חלוטו מי לא בעי תגלחת. בסוף ימי חלוטו כלליכ וכבס המטהר לח בגדיו וגלח לח לל שטרו לבל תגלחת דטהרה לית ליה במלוכת דגם תגלחת שניה שמגלח לחר ימי ספרו מתוך טומחה הוא מגלחה שגם בימי ספרו מטמח לחדש במנן: **לא** תגלחת נזירות קמני. לעולם לימא לך תגלחת דטומחה ודקלמרת דבימי חלוטו ימי ליכא תגלחת דטומחה, לל, תגלחת דנזירות קמני דנזיר בקבר רלשו שטרו לתגלחת מחמת נזירות, ובימי חלוטו לל בעי תגלחת דטומחה מחמת נזירות חלל מחמת לרעתו וזה לין שייך לנזירות כלל הילכך לל יטלו לו ימיו לנזירותו: **בטהור** שנטמא הכתוב מדבר. לעולם שהתחיל למנות נזירות בטהרה ולחרי כן נטמא לדכתיב "והימים יפלו": **ולפטור** לת הנזיר בקבר שלין טעון הטברת שיער והבלת ליפרים. והוה הדין דממטין ליה מחסם דכתיב בהזות טנייעא והייט דקלמר במחני' בנזיר בקבר לינו מביל קרבן טומחה דמיטויא קרא כדדרשינן הכל: **והלא** דבריס ק"ו. פירוש לי לל מיטויא קרא ומה טהור שנטמא טעון כו' לעולם שטומחתו הזקיקתו לקך כל שכן לינה דנטמא מתחילתו שנטמא ביומר שהזקיקתו טומחתו לכל ת"ל ונטמא לחם נזרו מיומר ומי יומם מם [עליו] כפתע פתאום וגלח רלשו: **ביום** הבחת קרבנותיו. דכך כתיב בקרל" ביום השמיני יביל שני תורים וכו' וכפר עליו מלשר חטל על הנפש וקדש לת רלשו ביום ההוח" שמיניו ביום שהוח הבחת קרבנותיו כדמפרש לקמן בסמוך: **ביום** תגלחתו. הכתוב מדבר להיניו בשביעי בסמוך מפרש טעמא: **והא** תמן. פ' קמל דכריסות ב)(דף טו:): **משביעי** הוח דתיילל. משביעי שמתחיל לימנות נזירות משביעי: **ומשכחת** טומחות הרבה כגון שנטמח ביום שביעי וחזר ונטמח בשביעי לסוף שביעי לחר שהזה ומנה ובטל למיד כשהזה ובטל חל עליו בתוכו יום נזירות טהרה ביום שביעי הוי ממנין שלשים כי נטמח ביום שביעי כיון דחל עליה נזירות טהרה כבר חשיב ליה טומחה לחריתי ולח הוה כנטמח בשני דלחלי טומחה לחריתה היח דלחלי לח חל עליה נזירות טהרה ומכל מקום פוטר עלמו מקרבן טומחה לחר כיון שנטמח בשביעי ולח שנה לחת ליום שלחר הוח להביל קרבנות דהייט ביום שמיני: **דלי** רבי. לשמר דליבו מתחיל למנות נזירות טהרה עד יום שמיני כולה טומחה לחריתה היח דלח נרחה עדיין להתחיל נזירות והוי כליבו נטמח בשני ולחתי קרי ליה "טומחות הרבה" ולי דנטמח בשמיני כו' כיון דילח לשנה שלחלו להביל קרבנותיו והוי כנטמח לחר הבחת קרבנותיו דולחי נריך להביל קרבן טומחה לחר: **דכתיב** מלשר חטל על הנפש. וכתיב בהזות קרל לילחר "וקדש" לילחו ביום ההוח"פי ביום שכיפר עליו דהייט בשמיני: **אם** כן לימל קרל וקדש לת רלשו. ופשיטל דלשמיני דקיימינן ביה חילי, "ביום ההוח" למה לי, לם לינו ענין לשמיני תנהו לשביעי דלייתור למעדי לשביעי:

ורבי

יג א מיי' פ"ו מהל' מזירות הלכה ג:
יד ב מיי' שם הלכה ח:
טו ג מיי' שם סל' ו:
טז ד מיי' שם סל' יו ועי"ש הכ"מ:

נוסח
נזיר טהור טנטמא
1 - י' ו' תגלחת
2 - ובאחת כפרין
נזיר בקבר (כ"נ)
1 - אין לו תגלחת
2 - אינו מביא
כפרין

פי' הרא"ש

פתרה: מה פתור שנטמא וכו' אע"פ שתגלחתו היה פתור מנזירות אחרת. היינו בו' דאמר נזיר פתרה מו' הוא דחיילא. הלכך קרי ביה טומאות הרבה כי כבר התחיל למנות נזירו' פתרה ומי' אינו מביא אלא קרבן א' דכיון דעדיין לא יצאת שעה שראוי להביא בה קרבן אבל לרבי דאמר נזי' דפתרה לא חיילא עד ח' אם נטמא בו' חדא טומאה אריכתא היא ואם נטמא בח' תרי יצאת שעה שראוי להביא בה קרבן וב' קרבנות בעי למיתי ג)איסתיקדש את ראשו בומן שכפר. בלומר בומן הראוי לכפרה אף אם לא כפר: א"נ לימא קרא ונקדש את ראשו. ותו לא ומטילא ידעינא דאוכפר קאי:

ג) נרלה דכן סיס גירסתו פגמ'.

במדבר ו:ג
וכי יאות את יין וכבר אמרת בפרשת בחוקותי ואת ראש נזרו ונלמד היום הראשון ממה שלחרון ילמדנו

נזיר יח:

במדבר ו:יא
ושלח הכהן אחד ועשה אחד לחטאת וכפר עליו מאשר חטא על הנפש [כריתות ב:]

כריתות ט.

נוסחת הריב"ן
ג) דכיון: ב) מיבותו ליטו דין: ג)כדלמרי': ד) שער ליתל בכ"י: ה) דלימו: ו) מכניס בו קרבן מלן קנל דנזיר בסוסר שנטמל לין שביעי שלו עולה לו מן המנין לשר רב מסבל רבי היל דלמר לין נזירות מסכה מלה עליו עד יום שמיני שמניח קרבנותיו דמיל וקדש כו': ז) דמניב: ח) עליו: ט) ודמי ליה כטומלה: י) דלימו: כ) נשמיני כו': ל) לחת ולחתי: מ)לל מתוקמל כר' לליל כר' יוסי: נ)(דמשמע) ליתל בכ"י: ס) נשמיני הס"ד ולחר כך מס"ד מניהו ענין לנשיני שכול יום שלמתו שלה עליו נזירות: דלמלד חטמי קודס שכניסת קרבנו לחייב לוחו בשני קרבנות טומלה: וכ"ל וכו':

הגהות הב"ח
(ה) רש"י ד"ה לשולם וכו' וכפי' דקלמר ימי חלוטו כלי"ל וחיבת ליה פריך נמחק: (כ) בא"ד כשהוח מתגלח משכשיו: (ג) ד"ה הזיר וכו' נזירות חין דין כו' סס"ד ולחר"כ מ"ס ס"ח כו' מדקתני: (ד) ד"ה ללל שמעת שמר: (ה) ד"ה ביום תגלחתו וכו' וגילח רלשו כלי"ל וחיבת לח נמחק: (ו) ד"ה כגון שנטמח וכו' מסכה כלל וקרי ליה טומלה לריכתה הס"ד ולחר"כ מ"ס דלי לליבל וכו' ולחו מייב וכו' לינה קרבן לחד דלליבל דרבי כיון דנטמח ביום שמיני וכו' נתחייב קרבן על כל לחד כלי"ל ודל"ש ולחיבת דלי נמחק:

הגהות מהר"ב רנשבורג א] רש"י ד"ה כגון שנטמח וכו' וחזר ונטמח ביום ז'דטומלה וכו' ל"ג עי' מ"ש: ב] תוס' ד"ה ביום תגלחתו. וכו' והל דתנן ס' קמל דכריסות דף כ' ל"ב כלי"ל. ודלל כמילוסי גרסלות לעיל שסגיבו כתמס. לוכל מיסוב:

יז א מיי' פ"ו מהלכות מירות הלכה טו: יח ב מיי' שם הלי יב:

ורבי ביום ההוא למה לי. דממילא ידעינן דלשמיני קאי: **אע"פ** שלא הביא קרבנותיו. דפסחים דקרי' משמע דלא מייל עליה נזירות עד שיכפר בעזרה ובמתניתא דכתיב בקרא [קודם] וקדש ראשו והשתא אתי שפיר דאורחא לכתוב ההוא דחייל עליה נזירות הכא אגב אידך דכתיב בקרא ביום ההוא לומר לך אע"פ שלא הביא קרבנותיו ביום ההוא: **שמיני** אע"פ שלא הביא קרבנותיו ביום ההוא: **לוקמה** כרבי וכגון שנטמא בליל שמיני. דחייל עליה נזירות קודם הבאת קרבנותיו ול"ג [דתזמ"ל] לרבי ביום השמיני =אע"פ שלא הביא קרבנותיו ת"ק גם בליל שמיני חייל עליה נזירות ומייך ביום שמיני ומעטה [וק] למתני' כרבי דנטמא בליל ח' לכ"ע חייל עליה נזירות, עוממות הרבים, כתן ומ"מ פוטר עלמו בקרבן לחר, לפי שהוא בא לכפר על שגגתו ולא יתן שעה אחת הרלויה להביא קרבנותיו דמן מקריבין קרבנות בלילה מבואר בזבחים (דף ה:) דלילה לא כשר לה כי נימת קסבר לילה-ולמ"ד מחוסר זמן הוא פי' ולא לענין שיוכל להקריבו בלילה אלא דחסבינן ליה כיולא בשעה שרלוי להקריב קרבנותיו ולא יפקר בקרבן טומאה אחר: **הא** בהא תליא. ולא מצי לתרולי כרבי: **ד"ג** לי לחמרת לילה מחוסר זמן לימת מייתי קרבן עד לפרה נזירות נמי לא חייל עד לפרה דכפר וקדש כתיב בשעה שרלויה להביא קרבן חייל נזירות טהרה כי נטמא בלילה לא הוו טומאות הרבה אלא טומאה אחת שריכתה ולי כסבר לילה לאו מחוסר זמן להחשב כשעה שרלויה להקריב בלילה לא חייל עליה נזירות טהרה נמי חייל מחמתה ומייתי על כל אחד ואחד: **אית** ספרים דנקטי ביה גופא נטמא בשביעי: **אע"פ** שלא הביא קרבנותיו. ובבנן דהוא אע"פ שלא הביא עשמן אלא רבי ישמעאל "ההוא" למה לי? אמר לך "ההוא"=אע"פ שלא הביא עולתו, ורבנן-עולה לא בעי מיעוטא, דורון בעלמא הוא, מאי טעמייהו דרבנן? דתניא

"והזיר לה' את ימי נזרו והביא כבש בן שנתו לאשם" מה ת"ל, לפי שמצינו שכל אשמות שבתורה שהן מעכבין יכול אף זה מעכבו ת"ל

ורב מסדא מתי דוחקיה לתוקמיה כרבי יוסי כרבי יהודה לוקמה (ג) כרבי. ומסכתא ס) לה לחית ליה הכא טומאות הרבה: [כגון דמזיק בלילי שמיני. כלומר דנטמא בליל שמיני והלי לחמר לחזיק לו דוקא הכא חלת לחייל ב) דנקיט לה בחמ' כריתות נקטיה להכא וחזר ונטמא בליל שמיני דטומאות הרבה ליכא מכיון דנטמא בליל ח' וחיילא עליה טהרה ולית מייב עליהן חלת קרבן אחד לפי שעדיין לא הגיע יום שמיני ג) שהיתה שעה הרלויה להביא בה קרבן: **ומדלג מוקים לה**. רב חסדא בכה"ג ולית ליה לרב חסדא דרבי חיפסוק מינה דחית ליה לרב חסדא דלילה לאו מחוסר זמן הוא ד) דחסי ונטמא בליל שמיני הוה כנטמא ביום שמיני דנטמא בשעה הרלויה להביא קרבן חע"ג דלילה קרבן עד יום ראשון א) דמיא לילה

ת"ל והזיר... והביא" אע"פ שלא הביא הזיר, רבי ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקה אומר והזיר... והביא° איכתי הזיר בזמן שהביא

*מאן תנא להא *דתנ"ר *אשה שנדרה בנזיר ונטמאה ואח"כ הפר לה בעלה מביאה חטאת העוף ואינה מביאה עולת העוף אמר רב חדאר' ישמעאל היא מאי קסבר אי קסבר *בעל מיעקר עקר, חטאת העוף נמי לא ליתיי, אי קסבר בעל מיגז גייז, עולת העוף נמי ליתיי? לעולם קסבר בעל מיעקר עקר וה' ישמעאל סבר לה כר' אלעזר הקפר *דתניא ר' אלעזר הקפר ברבי אומר מה ת"ל °וכפר עליו מאשר חטא על הנפש וכי באיזו נפש חטא הא אלא שציער עצמו מן היין וק"ו ומה זה שלא ציער עצמו אלא מן היין נקרא 'חוטא' המצער עצמו מכל דבר על אחת כמה וכמה וה"א בנזיר טמא כתיב, ואנן אפילו נזיר טהור קאמרינן קסבר ר' אלעזר הקפר *נזיר חוטא הוא, והיינו טעמא דכתיב בנזיר טמא הואיל ושנה בחטא: יצא ובנכם עולין לו מן המנין: קרחני עולין לו מן המנין משום דיצא חל עליה נזירות? אמר שמואל °בגון שיצא והזה ושנה וטבל, אלא נבנם הוא דעולין לו מן המנין, לא נבנם אין עולין לו מן המנין! לא מיבעיא קאמר: לא מיבעיא יצא אלא אפילו נבנם עולין לו מן המנין אמרו ליה רב כהנא ורב אסי לרב: *מ"ט לא מפרשת לן כהלין מילי? אמר להון אמינא דלמא לא צריכיתו: °א"ל אומר לא בו ביום שנאמר °והימים הראשונים יפלו עד שיהיו ימים ראשונים: אמר עולא לא אמר רבי אלעזר אלא בטמא שנזר, אבל בנזיר טהור שנטמא אפילו יום אחד סותר אמר

ת"ל והזיר... והביא" אע"פ שלא הביא הזיר, רבי ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקה אומר והזיר... והביא° איכתי הזיר בזמן שהביא

*מאן תנא להא *דתנ"ר *אשה שנדרה בנזיר ונטמאה ואח"כ הפר לה בעלה מביאה חטאת העוף ואינה מביאה עולת העוף אמר רב חדאר' ישמעאל היא מאי קסבר אי קסבר *בעל מיעקר עקר, חטאת העוף נמי ליתיי, אי קסבר בעל מיגז גייז, עולת העוף נמי ליתיי? לעולם קסבר בעל מיעקר עקר וה' ישמעאל סבר לה כר' אלעזר הקפר *דתניא ר' אלעזר הקפר ברבי אומר מה ת"ל °וכפר עליו מאשר חטא על הנפש וכי באיזו נפש חטא הא אלא שציער עצמו מן היין וק"ו ומה זה שלא ציער עצמו אלא מן היין נקרא 'חוטא' המצער עצמו מכל דבר על אחת כמה וכמה וה"א בנזיר טמא כתיב, ואנן אפילו נזיר טהור קאמרינן קסבר ר' אלעזר הקפר *נזיר חוטא הוא, והיינו טעמא דכתיב בנזיר טמא הואיל ושנה בחטא: יצא ובנכם עולין לו מן המנין: קרחני עולין לו מן המנין משום דיצא חל עליה נזירות? אמר שמואל °בגון שיצא והזה ושנה וטבל, אלא נבנם הוא דעולין לו מן המנין, לא נבנם אין עולין לו מן המנין! לא מיבעיא קאמר: לא מיבעיא יצא אלא אפילו נבנם עולין לו מן המנין אמרו ליה רב כהנא ורב אסי לרב: *מ"ט לא מפרשת לן כהלין מילי? אמר להון אמינא דלמא לא צריכיתו: °א"ל אומר לא בו ביום שנאמר °והימים הראשונים יפלו עד שיהיו ימים ראשונים: אמר עולא לא אמר רבי אלעזר אלא בטמא שנזר, אבל בנזיר טהור שנטמא אפילו יום אחד סותר אמר

מי"ל והזיר - לה' יתי ימי נזרו והביא ג) [כצ"ל בן שמנו לחטאת] לפיכך הקדים הכתוב והזיר להבאת חטאתו לומר לך לע"פ שלא הביא הזיר: **לימתי מזיר** - לימתי מתחיל למנות ימי נזירות בזמן שהביא: **תנא נפל דמ"ר מטמא שנדרה כו' ואינה עולת העוף** - למלך לתילמיך למיתני דתיכף עולת תורה אור

הטוף: **למר רב חסדא ר' ישמעאל היא** - דלדידיה תמיד ליה עולת העוף דלית לרבנן לה תילמריכא ליה למיתני שתיכף מביאה עולת העוף דהא למתני עולת העוף לה מיטכחא דלא מביאה עולת העוף - משום דמיתכא ליה למיתני דתיכף מביאה עולת העוף: **מאי קסבר בעל מיעקר עקר** - לעיל ג) [נדרים פח. נקמן כח.]: **לעולם ק"ל מיעקר עקר** - לעיל ג. נקמן כח. ב"ק לח: נדרים י. תעניח יג. שבועות ח. סוטה טו. [כריתות כו.]

והלי ה) דמביאה חטאת העוף ו) לא משום נזירות הלא משום שגזרה עליה במדבר מן היין: **וכמה זה שלא חטא על הנפש וכי באיזו נפש חטא אלא שציער עצמו מן היין וק"ו ומה זה שלא ציער עצמו אלא מן היין נקרא 'חוטא' המצער עצמו מכל דבר על אחת כמה וכמה** - דלכל עולת העוף ולא כרבנן כיון דלחמרי משום נזירות בעלמא קמייתי ליה ולא משום נזירות הכא נמי מייתי ליה ולית ליה משום הכאת חולין לעזרה אבל לרבי ישמעאל כיון דמשום חוטא קמייתי ליה ובעל מיעקר עקר ליה לי לפסר להביא עולת העוף לחי מייתי ליה נמלא שמביא חולין לעזרה: **וכמה בלי קרא כנזיר טמא כתיב ואנן** ח) **אפילו קרא כנזיר טמא קאמרינן** - דקרי חוטא משום שציער עצמו מן היין: **נר"ש הקפר נזיר חוטא הוא** - ט) [ע"ש דיק זה סוטה יד: מגילה כב. סנהדרין יב: תמורה יב: ובפ' כהן גדול ד' ע"ב בגרי' ובפ"ק דכתובות יב. ד"ה אמאי] אלמא כיון דאיכא חטאת העוף משום נזירות אפילו טמא נמי מביא חטאת העוף משום נזירות: **ואנן** - נוסחת הריב"ן

ו) לח לשמו לב. וגו': ז) נזירות בעלמא ומשם קריבה לכבוש כדלקמן בחיבור פרקין שאין משם כח לשלח במקום שיש עליו נזירות אחרת ומשום הכי לא מייתי עולת העוף משום נזירות ח) [ר"ל לעיל כה. ד"ה לאפוקי] אלמא כיון דאיכא חטאת העוף משום נזירות אפילו טמא נמי מביא חטאת העוף משום נזירות: **אמר שמואל בגון שיצא והזה ושנה וטבל** - ט) [אורי"ק] דהוה ליה למיכתביה להכי "וכפר עליו מאחר חטא על הנפש" כנזיר טהור והכי דכתיב בנזיר טמא הואיל ושנה בחטא שכבר הזיר עליו מן היין ועכשיו שוגה בחטא שהיה לו להזהר מן הטומאה ונטמא: **משום דיצא** - כתמיה הל עליו נזירות והא הוי טמא: **בזמן שעמד בבית הקברות** - ח) [עי' תוס' ר"ה אמאי] **אמר שמואל בגון שיצא והזה ושנה וטבל** - (ה) כדמפרש לעיל: **ונטמא ממילא** - ונטמא ממילא דמיירי דעולין לו מן המנין וחל עליה נזירות דטהרה הא לא נכנס והוי טהור לין עולין לו מן המנין ולא מיילא עליה נזירות דטהרה אלמא כי לא נכנס והוי טהור כ"ש דלא חל עליה נזירות דטהרה: **אלא נבנם** - ז) לא מתיילא להא לא מתיילא ליה משום נזירות: ח) ולאו טיכי משמע לן בנזיר טהור: **נר"ש** - ט) ובגין: י) טמא כמו זומן: כ) [כמנחות: ל] טוב ליה: מ) [לעיל: ל] לתיילא: * [ע"ש בגרי' ובתוס' ד"ה בבבא]

הגהות הב"ח

(ה) רש"י ד"ה אמר שמואל וכו' כדפריטים לעיל:

גליון הש"ס

גמ' לימתי מזיר זומן שכשיגיע ימים קמים ו) אלא בטמא שנזר מכאן אין לו ביום: ולא יגלח ולא יטמא עד שיעברו עליו שלשה ימים ויביא קרבנותיו ביום השלישי ואחר כך יגלח ויטהר: **ת"ל והזיר** - לה' יתי ימי נזרו והביא ז) [כצ"ל בן שמנו לחטאת] לפיכך הקדים הכתוב והזיר להבאת חטאתו לומר לך לע"פ שלא הביא הזיר: **לימתי מזיר** - לימתי מתחיל למנות ימי נזירות בזמן שהביא: **תנא נפל דמ"ר מטמא שנדרה כו' ואינה עולת העוף** - למלך לתילמיך למיתני דתיכף עולת תורה אור

הטוף: **למר רב חסדא ר' ישמעאל היא** - דלדידיה תמיד ליה עולת העוף דלית לרבנן לה תילמריכא ליה למיתני שתיכף מביאה עולת העוף דהא למתני עולת העוף לה מיטכחא דלא מביאה עולת העוף - משום דמיתכא ליה למיתני דתיכף מביאה עולת העוף: **מאי קסבר בעל מיעקר עקר** - לעיל ג. נקמן כח. ב"ק לח: נדרים י. תעניח יג. שבועות ח. סוטה טו. [כריתות כו.]

והלי ה) דמביאה חטאת העוף ו) לא משום נזירות הלא משום שגזרה עליה במדבר מן היין: **וכמה זה שלא חטא על הנפש וכי באיזו נפש חטא אלא שציער עצמו מן היין וק"ו ומה זה שלא ציער עצמו אלא מן היין נקרא 'חוטא' המצער עצמו מכל דבר על אחת כמה וכמה** - דלכל עולת העוף ולא כרבנן כיון דלחמרי משום נזירות בעלמא קמייתי ליה ולא משום נזירות הכא נמי מייתי ליה ולית ליה משום הכאת חולין לעזרה אבל לרבי ישמעאל כיון דמשום חוטא קמייתי ליה ובעל מיעקר עקר ליה לי לפסר להביא עולת העוף לחי מייתי ליה נמלא שמביא חולין לעזרה: **וכמה בלי קרא כנזיר טמא כתיב ואנן** ח) **אפילו קרא כנזיר טמא קאמרינן** - דקרי חוטא משום שציער עצמו מן היין: **נר"ש הקפר נזיר חוטא הוא** - ט) [ע"ש דיק זה סוטה יד: מגילה כב. סנהדרין יב: תמורה יב: ובפ' כהן גדול ד' ע"ב בגרי' ובתוס' ד"ה בבבא] אלמא כיון דאיכא חטאת העוף משום נזירות אפילו טמא נמי מביא חטאת העוף משום נזירות: **אמר שמואל בגון שיצא והזה ושנה וטבל** - (ה) כדמפרש לעיל: **ונטמא ממילא** - ונטמא ממילא דמיירי דעולין לו מן המנין וחל עליה נזירות דטהרה הא לא נכנס והוי טהור לין עולין לו מן המנין ולא מיילא עליה נזירות דטהרה אלמא כי לא נכנס והוי טהור כ"ש דלא חל עליה נזירות דטהרה: **אלא נבנם** - ז) לא מתיילא להא לא מתיילא ליה משום נזירות: ח) ולאו טיכי משמע לן בנזיר טהור: **נר"ש** - ט) ובגין: י) טמא כמו זומן: כ) [כמנחות: ל] טוב ליה: מ) [לעיל: ל] לתיילא: * [ע"ש בגרי' ובתוס' ד"ה בבבא]

ואנן לפילו נזיר טהור קאמרינן. כלומר היה ליה לר"ת הקפר בעלמא דלפילו נזיר טהור טומאה מייתי ליה לתכיך טהור ונם על נעברו תלהטות תיין: **והיינו** טעמא דכתיב קרא בנזיר טמא הואיל ושנה בחטא. שלא נזהר בטומאה ונהכיך נעבר וטבל ותייתי לפילו בשביעי לחיל עליה בשביעי מהרה מטום דנדר בטומאה ולא בעי ליתויי קרבן טומאה בשמיני טולין. בתמיה לחדיא כי לא נכנס טפי סלקי ליה ממייתא ול"ע דלא סגי למיתני ונכנס משום דפליג ר"ח ואמר לא בו ביום ול"ל מכל מקום לא הוה לריך למיתני (ליטו) עולה מן המנין לאפוקי ה"ל למיתני [ונכנס] מביא קרבן טומאה: **רבי** נרסינן לא מביא לא כל טוטו היום תלפילו נכנס בו ביום". דסד"ת לא סליק ליה (תד) מקלת מהרה מטהרה עד שנטמא: **לא** אמר רבי אלעזר. דבעינן ימים קמים ו) אלא בטמא שנדר כלפי לחמר קלת כי טמא נזרו משמע דבטומאה נדר ואתה קאמר והימים הראשונים יפלו" דבעינן ימים שיש לריך עיון מכלן למידרש הכי אליבא דר"ת להא דרבנן דלא דרשינן ימים שיש לו מיפלג קרא בין טמא שנדר לטהור שנדר: **הכי**

נכנס אין עולי' לו כ"ש אם לא נכנס והוא טהור שעולי' לו: לא מבעיא קאמר ג) ומשאמר זה דבר פשוט הוא דמוכחא מתני' משום פלוגתא דר' אלעזר נקפיד דאמר לא בו ביום: אלא בטמא שנזר. בטמא שהתחיל למנות נזיר בטהרה ונטמא בו' שאינו מביא קרבן טומאה: אבל נזיר טהור שקבל עליו נזיר, ונטמא אף ביום א' פוטר ד) [הלכה דכתיב] והימים הראשונים יפלו כי טמא נזרו דוקא בטמא שנזר בעי' ימים הראשונים: ה) נלקח דלכ"ע כשלמת ל"ת מפיק ליה מסוטה: וכי ישמעאל נמי סבר כר"ב אמור: כ) ל"ל משום דיליף מל עליה מיכות. ותע"ש כו': ג) ל"ל ומה אלמא זה לף דדבר פשוט הוא שוכחת ממתני' דמשום פלוגתא: ד) נלקח דל"ל נטמא

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) רש"י ד"ה נאון מהר וכו' כי ישמעאל היא. ל"ב עי' ג"מ: ב) תום' ד"ה (לף סקונדם) ובגון שולה לף בעניו משום וכו' וי"ל משום דרבי לא מדכר במילתיה כ"ת דבכהלת מלות כ"ת דבכהלת נמחק. ול"ב אלא ביום שכתב כ"ל ג"מ: ג) ד"ה מלמוד לומר והזיר והביא וכו' וי"ל מי לא מטיא וכו'. ל"ב עי' ג"מ: ד) ד"ה אמר רב חסדא כי ישמעאל היא וכו' לפי שאינו בעלמא חטאת עוף ב"ל: ה) ד"ה אבר כ"ת הקפר וכו' על הסכף ל"ב. מיבא ל"ב ממתני'. ול"ב אבל: ו) ד"ה כמאמר עלמו מכל דבר וכו' ודוקא אם נטמאה אבל אם לא נטמאה וכו' משום שאם לא אמר לה אמר לה מביא וכו' כל"ל: ז) ד"ה לא אמר כו' שמנה ימים. כלן הס"ד ותמ"ל מה"ד אלא בטמא שנדר וכו' ואתה קאמר קרא בל"ל:

יט א מיי' פ"ט מהלכות מיכות הלכה יח (ועי' כמ"ל):

כ ב מיי' שם פ"ו הל' י:

נוסחא

[ספסיר דף נקנו: אשר ונזיר ונטמאה ואחר כפר לה בעלה א-מביא חטאת העוף ב-ואינה מביא עולת העוף]

פי' הרא"ש

דורון בעלמא היא דאינה מכפרת בשום מקום: מאי טעמא דרבנן בשלמא ל) לר"א אתה הדוא ורבי ישמעאל ל"א הקפר אמר והזיר והביא איכתי והזיר בזמן שהביא. ותדנא אתא למי' אע"פ שלא הביא עולתו דאי לא כתיב אלא והזיר והביא הוה אמרינן אחר שיביא כל קרבנות ואפי' עולה. ואי לא כתיב אלא ביום הוא הוה אמינא אע"פ שלא הביא כלל מקרבנותיו: האשה שנדרה בנזיר ונטמאה והפרישה ב' תורים ואשם ואח"כ הפר לה בעלה: ר"י בנו של ר"י בן ברוקה הוא. דסבר דעולה טעיק' נזי' הויא הלכך כי הפר לה בעלה נחבפל נדרה ואינה מביאה עולת העוף. אבל חטאת העוף מביאה כדמסיק דרבי אלעזר הקפר הוא דאי כרבנן כיון דאמרי דעולה דורון הוא אף כי הפיר לה בעלה נמי מתיא: בעל מעקר עקר. עוקר הנדר מעיקרו כמו תתרת חכם. ובפרק' דלקמ' מעביא לן. חטאת העוף נמי לא ליתיי דהני כאילו לא נדרה כלום: בעל מיגז גייז. תורף הנדר מכאן ולהבא ולא ל"ת דמי להתרת חכם שהוא עיקר מיגז ע"י פתח הרשה ועשה קרבנות הנדר פעמ' מעיקרו: עולת העוף נמי תייתי. וה"ה אשם נמי דהא נטמאה קודם שהפיר לה דקרבנות נזיר מטמא על עון טומאה קא אתו ולא לצורך הכשר נזיר מהרה: ס"ל כר"א הקפר דאמר נזיר הוטא הוא מחמת שציער עצמו מן היין. הלכך זאת שנטמאה אע"פ שהפיר לה הבעל ומעקר עקר כיון שנתחייבה חטאת העוף ומביאו בעלמא שבקל מביא' החטאת העוף בא על הספק ואנן אפילו בנזי' פוטר קאמרינן מדמפרש ר"א הקפר מעמא דחטא בשביל שציער עצמו מן היין. והיינו אף נזי' מהרה ג) ואע"פ שלא חזר ושנה וטבל: הא לא

נוסחא

תת נוסא

הגהות הגר"א

(א) תוס' ד"ה אמר שמואל וכו' כדפריטים לעיל:

גליון הש"ס

גמ' לימתי מזיר זומן שכשיגיע ימים קמים. כעין זה בכורות דף יב ע"א ויעק טוריות דף יב ע"א ויעק משום דומיטא:

הבי גרסינן וגמעת בתחילה. פירוש ביום רלמחר ג] וה"ק [רלמחרים] הילכך יום שגמעת ממנין מזירותו הוא ויומא ש"ע לזה ויגלח ביום מלה שהוא יום ק"ל למינין,גמעת בסוף מלה ביום לחברון יכול יהא סותר כל ת"ל הימים הרלמחרים יפלו" מכלל דליכא לחברים,לבא עליו כשגמעת ומסתמא שניס בטינן דומיא דרלמחרים ולכך ליט סותר-כל ואס תאמר והא תנן (לעיל דף פז.) במתניתין (כו') גמעת ביום מלה סותר שלשים לר"ת וי"ל דהכי גמי קאמר יכול יסתור הכל ת"ל והימים הרלמחרים יפלו וזה אין לו לחברים ולכך לא יסתור הכל לבל שלשים מיהא סותר מדרשת דדרשיון בפ"ק (דף ו:) "זאת תורת הנזיר ביום מלאת" גמעת ביום מלאת תן לו תורת נזיר ונריכי הני תרי קראי דאי לאו "זאת תורת הנזיר" ה"ל דפי גמעת ביום לחברן שהוא יום ק"ל דפי גמעת כלל ואפילו שלשים יום לא יסתור רחמנא "זאת תורת הנזיר" וה"ל למיכתב זאת תורת הנזיר ולמעוטי מיומיים הרלמחרים יפלו וי"ל ה"ל למיכתב יפלו אלא ללמד שגמעת ביום מלאת יסתור כולם ועוד דלא לכתוב והימים לאפוקי תחלת המלה שלא היו לו לחברים: **ה"ג** וזה ים לו לחברים. יום טומאה ויום מלה שלחריו שהוא כולו ממנין הנזירות לל כמה שלא הביאו לו קרבנותיו לאפוקי לרב מתנא דאמר מקלת היום ככולו מלוה עליו להשלים לכתחלה כדאמר בפ"ק (דף ו') : **מדקתני** הריני נזיר ק' יום וגמעת. תלמוד שגדר בטהרה והדר גמעת: **אמר** ליה רב ספא לאביי הלין ימים. הרלמחרים דקאמר ר' לעיזר דנפק חד ומתחילין תרין דהייט יום שני לנזירותו לו למימר דבטינן יום לחד יום שלם כי היכי דימים לחברים ליכא חד יום שלם דהייט יום המלה ה"נ ימים הרלמחרים כי מתחיל תלת לבל כי גמעת ביום שני דפעמים ליט תלתי ימים כגון דקבל נזירות לחתמול בתלי היום והיום גמעת בתלי היום ואס תאמר ונפשוט ליה ממתניתין דקתני ר"ת [לעומר] לח לבו ביום מכלל דיום שלחריו סותר וי"ל לח תם ר' לעיזר להזכיר רק ממה דפליג ר' לעיזר ולרבנן לחמרי בו ביום מבית קרבן טומלה ואמר להו ר' לעיזר לח לבו ביום וה"ה נמי לח ביום שני עד שלישי ואס תאמר ונפשוט ליה מברייתא דלעיל נופל גמעת בתחילת מלה יכול יהא סותר וכו' מכלל דכי גמעת ביום שני ולתי סותר וי"ל תחילת מלה ג] היינו נמי יום שני [קרא] תחילת מלה ועי"ל דמשום דלרבנן סותר לפילו ביום רלמחר קאמר להו ר"ת [לעיזר] סותר וס"ת ונפשוט ליה מסיפא דקאמר כי גמעת ביום מלה חסר אחת דסותר מלמד דבתרי יומי סגי ליה וה"ה בתחילת נזירות דמסתמא לחברים דומיא דרלמחרים וי"ל לחמרים דבתרי יומי סגי ליה לפי שים שם יום שלם דהייט יום מלה לבל בתחילת נזירות פעמים דליכא לחלק שגי תלתי ימים כגון שם נדר בתלי יום לבל מספקא ליה לי לבך בטינן דנפקא תרין וקלי בתלת לבל קאה דליפשוט ליה מברייתא דלעיל דמתחיל ומונה מיד פי' מבטיבי וכי גמעת בשמיני דליכא לחלק ב' ימים מבית קרבן טומלה (ט) לר"ת ונריך לומר דלח שמיע ליה להסיא דבריתא דלעיל לי נמי שמיע ליה וקבטי טעמא מקרא ס"ע וי"ל כדפריסים לעיל דהא דבטינן דנפקא תרין וקלי לחלק משום דבטינן יום שלם שחל עליו נזירות דומיא דחברים לבל כיון דנזירות חל עליו מבטיבי דגמעת בשמיני ים כאן שביטי שלם ולבך כיון דגמעת בשמיני מבית קרבן טומלה וקלת קאה הא שביטי ליט שלם שלריך להזות ולטבול קודם שיחול הנזירות: לטון הג"ה ס"ל יפלו כתיב משמע נפילה לל דהו לרבות *שלח בא נמי יום שלם ואילטריך למיכתב ימים ואילטריך למיכתב יפלו דמלי למיכתב הכי וקדק רחמנא יפלו דמשמע לל דהו דנפקי חד וקלי בתרין ועיילי תלת דימים משמע הכי דבטינן דומיא *דלחברן דליכא יום שלם כתב רחמנא יפלו דמשמע לל דהו דנפקי חד וקלי בתרין ולי כתב רחמנא ימים הרלמחרים ולח כתב ימים דמלי למיכתב הכי וקדק רחמנא יפלו דמשמע לל דהו דנפקי חד וקלי בתרין ועיילי תלת דימים משמע הכי דבטינן דומיא

וכ"ש סבכי מפום מוירא נזרו. וחמירא טומאתה ומפום הכי לריכה דתיהוי כבתחלה: **נ"מ דכ"ש מפום גופא נזרו.** דקילא ס) טומאה והאי דאמרו לה דתיהדר לגזירותה קנסא ג) כעלמא הוא דקנסוה: **מיבעיא ליה.** הא ד"ש יהודה דלא היתה נזירה מלא י"ל ג) בגמטתא קאמר: **ומליבא דכ"ש.** תורה אור

[לקמן מ: נה.] דכשעלתה לתרן והיתה עומדת ל' יום כ"ש גמטתא בטומאת מת ומתרה לה הכל ועתה ז' שניס לחדיס כבתחלה: **או דלמא שלא בעתה.** אלא בשביל שבאת בתרן העמיס ועלתה לי"י עתה ז' שניס כבתחלה ולריכא ד"ה: **ס"ד כל שלא נתרן ומי ס"ד בו' ד).** ולי ס"ד כשגמטתא ולריכא ד"ש לי הכי י"ד שנה ול' יום מיבעיא ליה שבבי בתוך ל' גמטתא ומתרה בתוך ז' שניס כבתחלה דכשלא נתרן ומי ס"ד כשגמטתא ולריכא ד"ה. [לעיל ו:] מיירי ר' יהודה ולריכא דכ"ש. [ע"ש] מיבעיא ליה אי דלמא דלא ד"ש יהודה לא היתה נזירה מלא י"ד שנה כשגמטתא עוד טומאה לחדית בסוף שבעה רשומים לבד לא ו) יום מלאת ז) ועדיין יש לה יום אחד או ב' מן הז' שניס ולבסוף ז' שניס עלתה לתרן ומתרה ז' שניס לחדית שבבי סותרת ז' שניס רשומים לד"ה דהא גמטתא הרי י"ד שנה ולהכי לא אמרי ב"ש לריכה למטת ל' ח) יום בתרן דהא סגי לה בחתן ז' שניס שהיא מונה בתרן תת שמע עלתה לתרן כו'. ולי ס"ד כשגמטתא ולריכא דכ"ש דגמטתא בסוף ז' רשומים ומזרה וגמטתא בסוף י"ד כדאמר ת"ק לי עד שיהא מונה לי יום אחד ולי יום אחד

עין משפט נר מצוה

א א מיי' פ"ב מהלכות נזירות הלכה ד :
ב ב מיי' פ"ד מהל' מדיס הלכה ט סמג עשין רמב סוס"ע י"ד פי' רכט סעיף ג :
ג ג מיי' פ"ב מהלכות נזירות הלכה ד :
ד ד מיי' פ"ב מהל' מדיס הל' יא יא סמג עשין רמב סוס"ע י"ד סימן רלד סעיף טו :
ה ה מיי' שם סוס"ע שם סעיף נב :
ו ו ז מיי' שם הל' יג יד
ז ח מיי' פ"ב מהל' נזירות הלכה ד :
ח ט מיי' פ"ב מהל' נזירות הלכה יח :

גליון אחד מקבל בגיורת ובחיבורו שמואל [ב א ו ג] ראש ישן נזיר ואחרים פרשיות

מתנה

פי' הרא"ש

נזיר ב: ז"ש הא למה לי נאמרות השתא תמירתא אמר קרא השתא תמירתא אמר רב קרבות נר' תמירתא אמר רב נ"נזרות וה"ם אמאי תריא ואח"ש חכמה . הך דקאמר נ' ד' לא סבירא כלל הא דקאמר א' וב' דסימר אמרי' ל) הא למה לי להזכיר א' וב' מה שאמר חבירו בזה אני כאן מורה לו חמירתא שאני אומ"ש מזיף ומחטיר עליו וה"נ אומר קילתא שאמר חבירו לא כ"ש שהם אשמרים בכלל דברי חבירו ומה לי להזכירם דבכלל פלוגי דברי ישנו דבריו : במערבא אמרינן אין חכמה בחוה"א כאחקפת' דתני דדמי בר חמא : סליק פירקא

פ"ד מי שאמר הריני נזיר ושמע חבירו ואמר ואני ושמע חבירו ואמר ואני כולם נזירים התר הא' ע"י חכם כולם מותרים שכולן תלויין בו : והיא שהפר בתוך כדי דיבור דהיינו שלום עליך רבי כדפסי' כדי שאלת תלמיד שהם נ' תיבות . חילוק ג' פתפסה בראשון אבל ד' לא שבור הפסיק בג' ואני והוי יותר התר אמרינן אל תן לא שבקת רוחיה להלמי"ד שאם פגע בו רבו ונתן לו שלום לא יוכל להתפלם באיתו עצמך למעני . הלכך נ' דגם הוי' יכול להתפלם בהמצעבר להך כדי דיבור כתוך כ"י דיבור דמי :

ל) גיטין סה: ד"ה ואי, ד"ה אמר, ע"ש, ב"ק ס: ד"ה ואי, ע"ש, ב"מ ל: ד"ה ואי, ע"ש, ב"ב קלג. ד"ה ואי, ע"ש, ע"ז ה. ד"ה ואי, ע"ש, חולין ב. ד"ה ואי, ע"ש, ערכין ב. ד"ה ואי, ע"ש, תוס' ר"פ ד' מיתות, ר"פ ב' מיתות, ר"פ ג' מיתות, ר"פ ד' מיתות, ר"פ ה' מיתות, ר"פ ו' מיתות, ר"פ ז' מיתות, ר"פ ח' מיתות, ר"פ ט' מיתות, ר"פ י' מיתות, ר"פ יא' מיתות, ר"פ יב' מיתות, ר"פ יג' מיתות, ר"פ יד' מיתות, ר"פ טו' מיתות, ר"פ טז' מיתות, ר"פ יז' מיתות, ר"פ יח' מיתות, ר"פ יט' מיתות, ר"פ כ' מיתות, ר"פ כא' מיתות, ר"פ כב' מיתות, ר"פ כג' מיתות, ר"פ כד' מיתות, ר"פ כה' מיתות, ר"פ כו' מיתות, ר"פ כז' מיתות, ר"פ כח' מיתות, ר"פ כט' מיתות, ר"פ ל' מיתות, ר"פ לא' מיתות, ר"פ לב' מיתות, ר"פ לג' מיתות, ר"פ לד' מיתות, ר"פ לה' מיתות, ר"פ לו' מיתות, ר"פ לז' מיתות, ר"פ לח' מיתות, ר"פ לט' מיתות, ר"פ מ' מיתות, ר"פ מא' מיתות, ר"פ מב' מיתות, ר"פ מג' מיתות, ר"פ מד' מיתות, ר"פ מה' מיתות, ר"פ מו' מיתות, ר"פ מז' מיתות, ר"פ מח' מיתות, ר"פ מט' מיתות, ר"פ נ' מיתות, ר"פ נא' מיתות, ר"פ נב' מיתות, ר"פ נג' מיתות, ר"פ נד' מיתות, ר"פ נה' מיתות, ר"פ נו' מיתות, ר"פ נז' מיתות, ר"פ נח' מיתות, ר"פ נט' מיתות, ר"פ ס' מיתות, ר"פ סא' מיתות, ר"פ סב' מיתות, ר"פ סג' מיתות, ר"פ סד' מיתות, ר"פ סה' מיתות, ר"פ סו' מיתות, ר"פ סז' מיתות, ר"פ סח' מיתות, ר"פ סט' מיתות, ר"פ ע' מיתות, ר"פ עא' מיתות, ר"פ עב' מיתות, ר"פ עג' מיתות, ר"פ עד' מיתות, ר"פ עה' מיתות, ר"פ עו' מיתות, ר"פ עז' מיתות, ר"פ עח' מיתות, ר"פ עט' מיתות, ר"פ פ' מיתות, ר"פ פא' מיתות, ר"פ פב' מיתות, ר"פ פג' מיתות, ר"פ פד' מיתות, ר"פ פה' מיתות, ר"פ פו' מיתות, ר"פ פז' מיתות, ר"פ פח' מיתות, ר"פ פט' מיתות, ר"פ צ' מיתות, ר"פ צא' מיתות, ר"פ צב' מיתות, ר"פ צג' מיתות, ר"פ צד' מיתות, ר"פ צה' מיתות, ר"פ צו' מיתות, ר"פ צז' מיתות, ר"פ צח' מיתות, ר"פ צט' מיתות, ר"פ ק' מיתות, ר"פ קא' מיתות, ר"פ קב' מיתות, ר"פ קג' מיתות, ר"פ קד' מיתות, ר"פ קה' מיתות, ר"פ קו' מיתות, ר"פ קז' מיתות, ר"פ קח' מיתות, ר"פ קט' מיתות, ר"פ קי' מיתות, ר"פ קיא' מיתות, ר"פ קיב' מיתות, ר"פ קיג' מיתות, ר"פ קיד' מיתות, ר"פ קטו' מיתות, ר"פ קטז' מיתות, ר"פ קיז' מיתות, ר"פ קיח' מיתות, ר"פ קיט' מיתות, ר"פ קכ' מיתות, ר"פ קכא' מיתות, ר"פ קכב' מיתות, ר"פ קכג' מיתות, ר"פ קכד' מיתות, ר"פ קכה' מיתות, ר"פ קכו' מיתות, ר"פ קכז' מיתות, ר"פ קכח' מיתות, ר"פ קכט' מיתות, ר"פ קל' מיתות, ר"פ קלא' מיתות, ר"פ קלב' מיתות, ר"פ קלג' מיתות, ר"פ קלד' מיתות, ר"פ קלה' מיתות, ר"פ קלו' מיתות, ר"פ קלז' מיתות, ר"פ קלח' מיתות, ר"פ קלט' מיתות, ר"פ קמ' מיתות, ר"פ קמא' מיתות, ר"פ קמב' מיתות, ר"פ קמג' מיתות, ר"פ קמד' מיתות, ר"פ קמה' מיתות, ר"פ קמו' מיתות, ר"פ קמז' מיתות, ר"פ קמח' מיתות, ר"פ קמט' מיתות, ר"פ קנ' מיתות, ר"פ קנא' מיתות, ר"פ קנב' מיתות, ר"פ קנג' מיתות, ר"פ קנד' מיתות, ר"פ קנה' מיתות, ר"פ קנו' מיתות, ר"פ קנז' מיתות, ר"פ קנח' מיתות, ר"פ קנט' מיתות, ר"פ קס' מיתות, ר"פ קסא' מיתות, ר"פ קסב' מיתות, ר"פ קסג' מיתות, ר"פ קסד' מיתות, ר"פ קסה' מיתות, ר"פ קסו' מיתות, ר"פ קסז' מיתות, ר"פ קסח' מיתות, ר"פ קסט' מיתות, ר"פ קע' מיתות, ר"פ קעא' מיתות, ר"פ קעב' מיתות, ר"פ קעג' מיתות, ר"פ קעד' מיתות, ר"פ קעה' מיתות, ר"פ קעו' מיתות, ר"פ קעז' מיתות, ר"פ קעח' מיתות, ר"פ קעט' מיתות, ר"פ קפ' מיתות, ר"פ קפא' מיתות, ר"פ קפב' מיתות, ר"פ קפג' מיתות, ר"פ קפד' מיתות, ר"פ קפה' מיתות, ר"פ קפו' מיתות, ר"פ קפז' מיתות, ר"פ קפח' מיתות, ר"פ קפט' מיתות, ר"פ קצ' מיתות, ר"פ קצא' מיתות, ר"פ קצב' מיתות, ר"פ קצג' מיתות, ר"פ קצד' מיתות, ר"פ קצה' מיתות, ר"פ קצו' מיתות, ר"פ קצז' מיתות, ר"פ קצח' מיתות, ר"פ קצט' מיתות, ר"פ קק' מיתות, ר"פ קקא' מיתות, ר"פ קקב' מיתות, ר"פ קקג' מיתות, ר"פ קקד' מיתות, ר"פ קקה' מיתות, ר"פ קקו' מיתות, ר"פ קקז' מיתות, ר"פ קקח' מיתות, ר"פ קקט' מיתות, ר"פ קל' מיתות, ר"פ קלא' מיתות, ר"פ קלב' מיתות, ר"פ קלג' מיתות, ר"פ קלד' מיתות, ר"פ קלה' מיתות, ר"פ קלו' מיתות, ר"פ קלז' מיתות, ר"פ קלח' מיתות, ר"פ קלט' מיתות, ר"פ קמ' מיתות, ר"פ קמא' מיתות, ר"פ קמב' מיתות, ר"פ קמג' מיתות, ר"פ קמד' מיתות, ר"פ קמה' מיתות, ר"פ קמו' מיתות, ר"פ קמז' מיתות, ר"פ קמח' מיתות, ר"פ קמט' מיתות, ר"פ קנ' מיתות, ר"פ קנא' מיתות, ר"פ קנב' מיתות, ר"פ קנג' מיתות, ר"פ קנד' מיתות, ר"פ קנה' מיתות, ר"פ קנו' מיתות, ר"פ קנז' מיתות, ר"פ קנח' מיתות, ר"פ קנט' מיתות, ר"פ קס' מיתות, ר"פ קסא' מיתות, ר"פ קסב' מיתות, ר"פ קסג' מיתות, ר"פ קסד' מיתות, ר"פ קסה' מיתות, ר"פ קסו' מיתות, ר"פ קסז' מיתות, ר"פ קסח' מיתות, ר"פ קסט' מיתות, ר"פ קע' מיתות, ר"פ קעא' מיתות, ר"פ קעב' מיתות, ר"פ קעג' מיתות, ר"פ קעד' מיתות, ר"פ קעה' מיתות, ר"פ קעו' מיתות, ר"פ קעז' מיתות, ר"פ קעח' מיתות, ר"פ קעט' מיתות, ר"פ קפ' מיתות, ר"פ קפא' מיתות, ר"פ קפב' מיתות, ר"פ קפג' מיתות, ר"פ קפד' מיתות, ר"פ קפה' מיתות, ר"פ קפו' מיתות, ר"פ קפז' מיתות, ר"פ קפח' מיתות, ר"פ קפט' מיתות, ר"פ קצ' מיתות, ר"פ קצא' מיתות, ר"פ קצב' מיתות, ר"פ קצג' מיתות, ר"פ קצד' מיתות, ר"פ קצה' מיתות, ר"פ קצו' מיתות, ר"פ קצז' מיתות, ר"פ קצח' מיתות, ר"פ קצט' מיתות, ר"פ ק' מיתות, ר"פ קא' מיתות, ר"פ קב' מיתות, ר"פ קג' מיתות, ר"פ קד' מיתות, ר"פ קה' מיתות, ר"פ קו' מיתות, ר"פ קז' מיתות, ר"פ קח' מיתות, ר"פ קט' מיתות, ר"פ קי' מיתות, ר"פ קיא' מיתות, ר"פ קיב' מיתות, ר"פ קיג' מיתות, ר"פ קיד' מיתות, ר"פ קטו' מיתות, ר"פ קטז' מיתות, ר"פ קיז' מיתות, ר"פ קיח' מיתות, ר"פ קיט' מיתות, ר"פ קכ' מיתות, ר"פ קכא' מיתות, ר"פ קכב' מיתות, ר"פ קכג' מיתות, ר"פ קכד' מיתות, ר"פ קכה' מיתות, ר"פ קכו' מיתות, ר"פ קכז' מיתות, ר"פ קכח' מיתות, ר"פ קכ

גניא נמי הכי · דבעינן שיהו נתפסין בתוך כדי דבור: **סוף סופו** · הרחקתן אחמר הריני נזיר והשתי אחמר ואני מותר לפי שאהה כדי דבור הת אם לא שהה הכי זה נזיר כמותן: **נימא מסייע ליה מי שאמר הריני נזיר ושמע חבירו ואמר ואני** · (נ) ומדלא קתני

[תוספתא פ"נ]

לא הוי כדי דבור של רחמנן ואתן בניגן ג) דליהוי תוך כדי דבור ותו לא: **מכאן** לא תסייע ליה דבדין הוא דהוה ליה למיתני ד) עד מהה אלא לאו לאורחיה דתנא כי כוללא דממזר על הטיילות בפרגמטי' שלו והולך ומכריז ומוכה יש לי מתנין וכוכות וקנבות ה"נ ליתניד ולימד ולאו אורחיה דתנא לאשמועינן דגם כשנתפסו בדבור אחד שהוא תוך כדי דבור ואע"ג דלאמנעי מפסיק בדבורו בין רחמנן לשליחי והוא הדין גם לשליחי שיאמר "ואני" יתפסו ברחמנן ואין סוף סברת נחלק בין שני לשליחי שאיסהם שומדים תוך כדי דבור לאכל [לא] תיאמר ליה לתתני ד' פעמים "ואני" לאשמועינן דגם כשנתפסו ברחמנן שהוא תוך כדי דבור ואע"ג דלאמנעי מפסיק בדבורו בין רחמנן לשליחי והוא הדין גם לשליחי שיאמר "ואני" יתפסו בדבור אחד ויהא שוה לרבי שמעון שהיה אומר אין הנזיר נאסר אלא בשלשה פעמים "ואני" ולא יותר ולומר מיד ואני הוא לאסור בפירוש הרחמן שבמיד וחבירו מותר לומר לה מי לאיתפוסי לה שהן כולם תוך כדי דבור לאכל הריני שאהה אחר כדי דבור לא קתני: **ליתא** מסייע ליה מי שאמר הריני נזיר ושמע חבירו ואמר ואני הוא אסור וחבירו מותר *וכמה כדי דבור? כדי שאילת שלום תלמיד לרב לימא מסייעא ליה מי שאמר הריני נזיר ושמע חבירו ואמר ואני ואני ותו לא *תנא כי רוכלא ליחשיב וליזיל, וליתני חד ולשמעינן (ר) (הנ) ה"נ ומשום דקתני סיפא הותר הראשון הותרו כולן, הותר האחרון, האחרון מותר ובולן אסורין מכלל דאיכא אמצעי, ומשום הכי קתני "ואני ואני" אבעיא להו חד בחבריה מיתפיס או דלמא בקמא מיתפיס, למאי נפקא מינה לאתפויי ומיזל אי אמרת חד בחבריה מתפיס, מתפסין ואולין לעולם ואי אמרת בקמא מתפיס, טפי מכדי דבור לא מתפסין, מאי? ת"ש הריני נזיר ושמע חבירו ואמר ואני ואני ותו לא לימיד, ש"מ בקמא הוא דמתפסי דאי ס"ד חד בחבריה מיתפיס ליתני טובא "ואני", תנא כי רוכלא ליחשיב וליזיל, וליתני חד ולשמעינן בולהון? אידי דקתני הותר הראשון הותרו כולן, הותר האחרון, האחרון מותר ובולן אסורין מכלל דאיכא אמצעי משום הכי קתני "ואני ואני" ת"ש הותר הראשון הותרו כולן, הותר האחרון, האחרון מותר ובולן אסורין מכלל דאיכא אמצעי משום הכי קתני "ואני ואני" תנא "הותר הראשון הותרו כולן" ראשון הוא דשרו הא אמצעי לא ש"מ בקמא מתפסין אימא לך לעולם חד בחבריה מתפיס ואידי דבעי מיתנא "הותרו כולן" דאי תנא אמצעי איכא ראשון דלא משתרי משום הכי קתני ראשון ת"ש הותר האחרון, האחרון מותר ובולן אסורין (ג) דלא איכא אחרינא בתריה אבל אמצעי איכא אחרינא בתריה משתרי, ש"מ חד בחבריה מתפיס לעולם אימא לך בקמא מיתפסין ומאי "אחרון" דקתני אמצעי, ואידי תנא "ראשון" תנא "אחרון" ת"ש דתניא בהדיא "הותר הראשון הותרו כולן, הותר האחרון, האחרון מותר ובולן אסורין, הותר אמצעי: הימנו ולמטה מותר הימנו ולמעלה אסור שמע מינה חד בחבריה מתפיס שמע מינה: הריני נזיר ושמע חבירו ואמר פי כפיו ושערי כשערו הרי נזיר ורמינהו

תניא נמי הכי · פירוש כדבי שמעון בן לקיש: **מי** שאמר הריני נזיר ושמע חבירו ושהה כדי דבור · פי' כדי דבור דווקא ולא יותר ואומר מיד ואני הוא לאסור פירוש הרחמן שבמיד ובחבירו מותר לומר לה מי לאיתפוסי לה שהן כולם תוך כדי דבור לאכל הדבישי שאהה אחר כדי דבור לא קתני: **ליתא** מסייע ליה מי שאמר הריני נזיר ושמע חבירו ואמר ואני הוא אסור וחבירו מותר וכמה כדי דבור כדי שאילת שלום תלמיד לרב לימא מסייעא ליה מי שאמר הריני נזיר ושמע חבירו ואמר ואני ואני ותו לא *תנא כי רוכלא ליחשיב וליזיל, וליתני חד ולשמעינן (ר) (הנ) ה"נ ומשום דקתני סיפא הותר הראשון הותרו כולן, הותר האחרון, האחרון מותר ובולן אסורין מכלל דאיכא אמצעי, ומשום הכי קתני "ואני ואני" אבעיא להו חד בחבריה מיתפיס או דלמא בקמא מיתפיס, למאי נפקא מינה לאתפויי ומיזל אי אמרת חד בחבריה מתפיס, מתפסין ואולין לעולם ואי אמרת בקמא מתפיס, טפי מכדי דבור לא מתפסין, מאי? ת"ש הריני נזיר ושמע חבירו ואמר ואני ואני ותו לא לימיד, ש"מ בקמא הוא דמתפסי דאי ס"ד חד בחבריה מיתפיס ליתני טובא "ואני", תנא כי רוכלא ליחשיב וליזיל, וליתני חד ולשמעינן בולהון? אידי דקתני הותר הראשון הותרו כולן, הותר האחרון, האחרון מותר ובולן אסורין מכלל דאיכא אמצעי משום הכי קתני "ואני ואני" ת"ש הותר הראשון הותרו כולן, הותר האחרון, האחרון מותר ובולן אסורין מכלל דאיכא אמצעי משום הכי קתני "ואני ואני" תנא "הותר הראשון הותרו כולן" ראשון הוא דשרו הא אמצעי לא ש"מ בקמא מתפסין אימא לך לעולם חד בחבריה מתפיס ואידי דבעי מיתנא "הותרו כולן" דאי תנא אמצעי איכא ראשון דלא משתרי משום הכי קתני ראשון ת"ש הותר האחרון, האחרון מותר ובולן אסורין (ג) דלא איכא אחרינא בתריה אבל אמצעי איכא אחרינא בתריה משתרי, ש"מ חד בחבריה מתפיס לעולם אימא לך בקמא מיתפסין ומאי "אחרון" דקתני אמצעי, ואידי תנא "ראשון" תנא "אחרון" ת"ש דתניא בהדיא "הותר הראשון הותרו כולן, הותר האחרון, האחרון מותר ובולן אסורין, הותר אמצעי: הימנו ולמטה מותר הימנו ולמעלה אסור שמע מינה חד בחבריה מתפיס שמע מינה: הריני נזיר ושמע חבירו ואמר פי כפיו ושערי כשערו הרי נזיר ורמינהו

ת"ש מי שאמר הריני נזיר וכו' ולא ס"ד מי שאמר בחבריה מיתפיס כגון שאמר הריני נזיר ושמע חבירו ואמר ואני ואני ותו לא: **מכלל** דאיכא אמצעי משום הכי קתני ואני ואני · ומ"ש להיות גופה תיקני ליתני חד ואני וסיפא ליתני הותר הראשון הותרו כולן הכי הותר הראשון הותרו כולן ראשון הוא דשרו הא אמצעי לא ש"מ בקמא מתפסין אימא לך לעולם חד בחבריה מתפיס ומ"ש דקתני ואני ואני וא

עין משפט נר מצוה

יא א מיי' פ"ל מהל' מחוסר כפרה מ"ה :

יב ב מיי' שם פ"ב מהלכה ד :

יג ג מיי' פ"ד מהל' פסולי מוקדשין הלכה ג :

ידי נזירה ס' . וה"ה במתניתין ל"ת [ב] פי כפין תלת פי נזיר ונמצינו נזיר לא חמר כלפי לחתן הנמשמה תלויה בו :

בעל מעיקר עקר . הכלל מעיקרא כשמפר לחמתו והוי כלילה לא חל מעולם כמו חכם שעוקר הנדר מעיקרו [ג] מינן גיין מהפרה ולילך הוא דמתבטל הנדר ועד ההפרה היה מקויים : **אי** חמרינן מעיקר עקר חבירתה כמי משתרמי שהכי הוא כלילו לא חל הנדר מעולם ולי חמרינן מינו גיין היא משתרמי וחבירתה חמורה לפי שהיתה הרחמנה כלל דין נזירות עד ההפרה ומפיר מיפקים בה שניה והפרת הרחמנה לינה מועלת לשניה ומה לנגבי חכם הוחר הנדר הרחמנן חומרו כולם היינו משום דחכם עוקר הנדר מעיקרו ומעלה כלילו לא חל מעולם אבל בעל שמפר בלא חכמה חינו עוקר הנדר מעיקרו חלא מינו גיין והיינו דמפקא מיפה לחם שהחה בשוגג וחמ"כ היפר לי מעיקר עקר לא חביא עולה השוף ואפשר ולי מינו גיין מביחה עולה השוף ואפשר שהרי חל הנזירות על עמתה : **אלא** ס"ת בעל מעיקר עקר . והחתרחה הוא מחחר כשחפר ללחת חל הנדר מעולם ונלכך לינו מיפר דאיכו מיפר לעצמו ללחת לחריס דכיון דלשחי ו"ע נ] דלחת דמי ללחריס דכיון דלשחי להפר לחמתו ומירין הר"ר לוכיחו דה"ם חח"כ מיעקר עקר ליכו יכול להפר דפשיטה לה שאם לח קיים לה לח היה דיכורו שום דבר חח"ח מינו גיין ח"כ ליכו חלו חלו דבכורו וכיון שאין חלו בכורו ממילה הוי מופר : **כמאן** דחמר קיים ליכי דמי, לי חיחנייל להקמחתו מלי מיפר . [במחי] שחמר "קיים ליכי" דחמת הוא דכמחלין על ההקמה דהכי חמר רבי יוחנן בנדרים (דף סט.) :

האשה שנדרה בנזיר והפרישה בהמתה . חטחת עולה ושלמים חם שלו היתה בהמה פי' מבהמות של בעלה , חלח ומרעה בעדר לוומר חולין היו כיון שהיפר לה בעלה וכדחמרת לקמן (דף כד:) דכי [מקנה] לה בעלה,מילחת דלריך לה ,לומר חם לח היפר לה שלריכה לקרבנות נזיר ,במילחת דלח לריכה כגון שהיפר לה בעלה ואינה לריכה לקרבנות נזיר לח מקני לה : **ואי** ס"ד בעל מיעקר קל עקר חיפוק לחולין . דעקר הנדר מעיקרו ולח חל הנדר מעולם והוי כלחם המפרים בהמתו לנזירות ונעשל לחכם והחירו דחנן (לקמן דף נא.) דנפקא לחולין :

והיינו טעמא דכיון דלריכה כפרה . על שיעורה עלמה מן היין וכדכי חלעזר הקפר דחמר דנזיר=חומץ הוא כיה חטחת (הטוף) שחמו בעליה חט"ע דהפר לה לעניין [ד] (לחיסור) על הבהמה דין חטחת חם הבהמה [שלה] היא דגמרה ומקדים לה : **היכי** דמי חלימא דלח היפר לה בעל . כלל לריכה למימר לוקה דהא מיזה היא ופשיטה היא לוקה,חלח פשיטה דהיפר לה בעל חחר שנטמחה וחחר שנחחחה וחפילו הכי לוקה דבהחיה עמחה דשחחה ביין הוי נזירה ום"ח הבעל מינו גיין :

לעולם מיעקר עקר . ומיירי שלא היפר לה בעל ודקחמרת לריכה למימר ,משום סיפא דחלוטרין ליה למיחני "חיכה סופגת" חני ריש חגב סיפא דסופגת,וסיפא לישנריכה ליה .למיחני מדכתי יהודה דחמר דכי נמי היפר לה בעלה ונחחחה יין לוקה חכת מרדות עקר ה] וי"ל דמשום רבי יהודה נקט הכי דחפילו בהיפר וחמ"כ שחחה סופגת חכת מרדות חט"ע דכבר היפר כיון דלחיסורא נחכווכה : הכי

ורמינהו *נזדי נזירה ורבלי נזירה לא אמר כלום ראשי נזירה בכרי נזירה ה"ז נזיר זה הכלל דבר שהנשמה תלויה בו ה"ז נזיר רב יהודה דאמר הכי "יעשה פי כפין מיין ושערי כשערו מלגו" : הריני נזירה ושמע בעלה ואמר "ואני" אינו יכול להפר : איבעיא להו *בעל מיעקר עקר או דלמא מינו גיין- למאי נפקא מינה לאשה שנדרה בנזיר ושמעה חברתה ואמרה "ואני" ושמע בעלה של ראשונה והפר לה אי אמרת מיעקר עקר, הרי היא כמי שהתרו אי אמרת מינו גיין אחד אישתרו, חברתה אסורה, מאי ת"ש הריני נזירה ושמע בעלה ואמר "ואני" אינו יכול להפר ואי ס"ד בעל-מינו גיין ליפר לאשתו והוא ליתסר אלא לאו ש"מ בעל מיעקר עקר, לא, לעולם מינו גיין ובדין הוא דליפר לה והיינו טעמא דלא מצי מיפר כיון דאמר לה "ואני" כמאן דאמר "קיים ליכי" דמי-אי מחשיל אהקמתו מצי מיפר ואי לא לא מצי מיפר ת"ש האשה שנדרה בנזיר והפרישה את בהמתה ואח"כ הפר לה בעלה : אם שלו היתה הבהמה תצא ותרעה בעדר ואם שלה היתה הבהמה הרחמת תמות ואי ס"ד בעל-מיעקר עקר, תיפוק לחולין, אלא לאו ש"מ בעל מינו גיין לעולם אימא לך בעל-מיעקר עקר והיינו טעמא כיון (ד)דלא צריכה כפרה הות כחמאת שמתו בעליה וגמירי *דחמאת שמתו בעליה תמות ת"ש האשה שנדרה בנזיר והיתה שותה יין ומטמאה למתים הרי זו סופגת את הארבעים היכי דמי-אילימא דלא היפר לה בעל, צריכא למימר,אלא פשיטא דהיפר לה בעל,ואי ס"ד בעל מיעקר עקר אמאי סופגת ארבעים אלא לאו ש"מ בעל-מינו גיין לעולם אימא לך בעל מיעקר עקר ומשום *דקתני סיפא היפר לה בעלה והיא לא ידעה והיתה שותה יין ומטמאה למתים,אינה סופגת את הארבעים

תנא

ורמינהו *נזדי נזירה ורבלי נזירה לא אמר כלום ראשי נזירה בכרי נזירה ה"ז נזיר זה הכלל דבר שהנשמה תלויה בו ה"ז נזיר רב יהודה דאמר הכי "יעשה פי כפין מיין ושערי כשערו מלגו" : הריני נזירה ושמע בעלה ואמר "ואני" אינו יכול להפר : איבעיא להו *בעל מיעקר עקר או דלמא מינו גיין- למאי נפקא מינה לאשה שנדרה בנזיר ושמעה חברתה ואמרה "ואני" ושמע בעלה של ראשונה והפר לה אי אמרת מיעקר עקר, הרי היא כמי שהתרו אי אמרת מינו גיין אחד אישתרו, חברתה אסורה, מאי ת"ש הריני נזירה ושמע בעלה ואמר "ואני" אינו יכול להפר ואי ס"ד בעל-מינו גיין ליפר לאשתו והוא ליתסר אלא לאו ש"מ בעל מיעקר עקר, לא, לעולם מינו גיין ובדין הוא דליפר לה והיינו טעמא דלא מצי מיפר כיון דאמר לה "ואני" כמאן דאמר "קיים ליכי" דמי-אי מחשיל אהקמתו מצי מיפר ואי לא לא מצי מיפר ת"ש האשה שנדרה בנזיר והפרישה את בהמתה ואח"כ הפר לה בעלה : אם שלו היתה הבהמה תצא ותרעה בעדר ואם שלה היתה הבהמה הרחמת תמות ואי ס"ד בעל-מיעקר עקר, תיפוק לחולין, אלא לאו ש"מ בעל מינו גיין לעולם אימא לך בעל-מיעקר עקר והיינו טעמא כיון (ד)דלא צריכה כפרה הות כחמאת שמתו בעליה וגמירי *דחמאת שמתו בעליה תמות ת"ש האשה שנדרה בנזיר והיתה שותה יין ומטמאה למתים הרי זו סופגת את הארבעים היכי דמי-אילימא דלא היפר לה בעל, צריכא למימר,אלא פשיטא דהיפר לה בעל,ואי ס"ד בעל מיעקר עקר אמאי סופגת ארבעים אלא לאו ש"מ בעל-מינו גיין לעולם אימא לך בעל מיעקר עקר ומשום *דקתני סיפא היפר לה בעלה והיא לא ידעה והיתה שותה יין ומטמאה למתים,אינה סופגת את הארבעים

[תוספתא פ"ג]

[נעיל יב. נדרים פח.]

[נעיל כה [נדרים ע.]

נדרים פג: נקמן כד.

[יומא נ. וס"ל] נקמן כג. נדרים סב

[נדרים כח: וס"ל] נקמן כג. נדרים סג.

ג"ל דנרסי

ולמינהו כו' **ור' שמעון** כו' . ופה ושיעור לח הוי דבר שהנשמה חלויה בו דלח ניין לשיעור וחחיך לניב שפחים לח מיים : **לחמר רב יהודה** ג) **סכי יעשה פי כפין מיין** . דהוחיל דפרים הכי הוי נזיר : חמרה הריני נזירה ושמע בעלה וחמר ולחי שניהם נזירין ולחו יכול להפר לה . דכיון דלחמר ג) ולחי גלי לחדעחיה דניחח ליה במחי דקח נדרה ליהו והשחח מקיים לה : **ולי לחמרם מיעקר עקר** . בעל לח הנדר מעיקרו [ד] דחמרינן דבהחיה שעמח דקחמרה לחבירתה ולחי ללח חייל עלה נזירות ד) חוות חבירתה נזירה מעלית : **ולי ס"ד בעל מינו גיין** . לח הנדר מכחן ולהבא לחמחי לינו יכול להפר משום דקחמר ולחי נימח דהלי לחמר ולחי להכי הוי דקחמר כי דחמרי נזירה לפי שעה עד לינבל עליה נזירות ולינזייה לנזירות לחמתו מכחן ולהבא ונזירות דידיה ניחול עליה כדמעיקרח דהל ליט מיפר מכחן ולמפרע : **ולמ"ד שמפר מינו** . ה) הבעל כי מיפר לנזירות לחמתו מיעקר עקר לה ומשום הכי ליט יכול להפר לה שלח יהח מיפר לה נמלל מיפר לח שלו) דמיעקר עקר והייט טעמח דליט יכול להפר לח שלה מכוח דבהחיה שעמח דחמר ולחי ניחח ליה דחמרי נזירה ז) עד דחיול עליה נזירות (ג) ח)דהל קיים לה לפי שעה ומהניח שעמח ולילך לח מלי מיפר משום דבעל מיעקר עקר ט) דלעולם ליט יכול להפר י) מכחן ולהבא בלח מפרע ולהכי לח מלי מיפר דהל קיים לה לפי שעה : ל) **לח לעולם מינו גיין** . חלח לייט טעמח דחמר לה ולחי כמ"ד לה קיים מזירותך ג) דמי והלכך לי מיפקל לי מלי מיפר : **וחיינו טעמח** . דחמחת דכיון שהפרישה לשם הפחח מעיקרא והשחח לח מלטרכה לכפרה לחח היפר לה בעלה ועקר חת הנדר מעיקרו היוח לה כחטחת שמתו בעליה דגמירי דלממיה חזלת לפי שלין כפרה למתים ולחח "דמפרשי כיון דלריכה כפרה על שיעורה עלמה מן היין והשחח לח לריכה דהיפר לה בעלה ג) מעיקרא היוח לה כחטחת שמתו בעליה דגמירי דלממיה חזלת דחפילו ר"ח הקפר מודה דלח לריכה לפי' על הלטר משום דהוחיל כחטחת שמתו בעליה דבחטחת בהמה גמיריכן דחמות א] לכל בחטחת הטוף לח גמיריכן דחמות : **חלא פשיטא דהיפר לה בעל** . וקחני דסופגת חת החרבעים על שהיחה שותה יין ומטמחה למתים קודם שהיפר לה : **לעולם מימא לך מיעקר עקר לה בעל** . והכח במחי עסקינן דסופגת חת החרבעים כגון דלח היפר לה ודקחמרת לה בעל לריכה למימר ודחי נמי לריכה חלח משום דקחני סיפח כו' : **סופגת** . דלריכה למימר דס"ד ם) דחסבוח כיון דנחכווכה ליחסורח :

נוסחת הריב"ן

ה) חחמר עשה פיו כפיו: כ) ד)חמר ליכו ולחי : ג) (חבל כו' נזיכה) ניחח ליכ"י : ד) היח : ה) בעל ס מ פ ר נזירות כו' : ו) כ"י כחוב כלן גליון דמיעקר כו' : ז) מיכה לפי שעה : ח) מיזות ומיד חל עליה מזירות דהל כו': ט)(לעולם ל) במכחן : כ) (לח לעולם מינו גיין חלח) ליחח ככ"י ומפ"ז ולייט טעמח : מ) מיזותיך ולכלך : מ) חקמייחת: נ) מעיקרה: ס) דסד"ח :

הגהות הב"ח (ה) גמ' ולייט טעמח כיון (דלח לריכה כפרה) חפ"מ וכ"ה ס"ח דלריכה כפרה : (כ) רש"י ד"ה חלח לפי וכו' מזירות דידיה דהל קיים לה : (ג) ד"ה ולייט טעמח וכו' שמתו בעליו : והל דקחמר כחמה משום דבהחיה:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] רש"י ד"ה ולייט טעמח וכו' משום דבהחיה בהמה גמיריכן דחמות . כ"כ עי' לעיל דף יב ע"ח רש"י ד"ה לו ספרחה וכו' וכשחר המלך פ"ד מהל' מחוסר כפרה הלכה ג' : ב] חוס' ד"ה חלח לפי שעה וכו' ומ"ש במחני' לו לפ חמר כ"י . נ] ד"ה חלח וכו' ול"ע חלח דמי ללחרים . כ"כ ר"ל כיון דלים כמלח מחני לפ קיימ לה קיים לה : ס] ד"ה ולייט טעמח וכו' ומ"ש במחני' לו לפ חמר כ"י . נ] ד"ה חלח וכו' ול"ע חלח דמי ללחרים מיחן יכולים לכפר לעצמן . פ"מ : ד] ד"ה ולייט טעמח וכו' ומ"ש במחני' לו לפ חמר כ"י . נ] ד"ה חלח וכו' ול"ע חלח דמי ללחרים מיחן יכולים לכפר לעצמן . פ"מ : ה] ד"ה לעולם מיעקר עקר וכו' וי"ל דמשום ר' יהודה נקט הכי . כ"כ עי' פ"מ .

מתני׳ נמי רישא סופנת · לה התרבעים דלהיכא לריכה: ג) **פשיטא שנדרה כנזיר ונטמאת וחייב ספר לה כשלם מביאה תטאת סתום** · דלמילו תמריך דמיהוי כחטאת שמתו בעליה כיון דבעל מיעקר עקר לה לא תסכתן כה דמיהוי למיתה: (ג)(ליה) **נמי עולת סתום** · ומשמט לה פריך דמיהוי נמי תשם דלין תשם כה מלאתורה אור במקום שלריך ליכנס ג)(ג)מזיחת מחרת כי היכי דתימול עליו מזיחת בטהרה: (ג) **פשיטא מני** · דתני לט"ג דמיעקר ליה מזיחת מייתי ליה תטאת העוף: **רבי אליעזר מקפר פיש** · דלמר לריך כפרה על שליער עלמו מן היין: **פיש מוסרת ומביאה אסורה** · דבעל מיגז גייז ומסיים הבריימא ר' שמעון אומר אם אמרה הריני כמותיך מדה מדמעט אם נ) מתקיים מזיחתך עלי לקיים ואם אלו לא וכיון שהפר לה בעלה לרחשונה שהיתן מותרות: מר

[שבועות ח. לעיל יט: כ"ק עת: נדרים י. תענית יח: כריתות כו:]

[ל"ל ריבוי פירות נחוץ סדור]

[תוספתא פ"ג]

[שם ע"ש]

[ל"ל ריבוי פירות נחוץ סדור]

תנא נמי רישא סופנת ח"ש *האשה שנדרה בנזיר ונטמאת ואח"כ הפר לה בעלה מביאה חטאת העוף ואינה מביאה עולת העוף ואס"ד בעל מיגז גייז תייתי נמי עולת העוף ואלא מאי מיעקר עקר חטאת העוף נמי לא תייתי? **רבי נמי** היא *והא **אמר** ר' **אלעזר** הקפר היא *דתניא ר"א הקפר (*בר רבי) אומר מה ת"ל מאשר חטא על הנפש וכי באיזו נפש חטא זה, אלא מפני שציער עצמו מן היין נקרא חוטא והלא דברים ק"ו ומה זה שלא ציער עצמו אלא מן היין נקרא חוטא המלער עלמו מכל דבר על אחת כמה וכמה ת"ש דתניא בהדיא *האשה שנדרה בנזיר ושמעה חבירתה ואמרה ואני ובא בעלה של ראשונה והפר לההיא מותרת וחבירתה אסורה (ס) שמעון אומר בעל גייז} *רבי שמעון אומר אם אמרה לה "הריני כמותיך" שתיהן מותרות מר

מדמביחה חטאת ולא עולה דמיעקר קעקר ועתה מהדר למיפשט דבעל מיגז גייז אין זה סיוע הש"ס ו"ל דהשתא אוקימתא ליה כר' אלעזר הקפר והך דכאן ומייתי לה דפלוגתא דתנאי היא דר"ש אומר אס תמר אס תמרה הריני כמותיך מותרות דמשמע דמשמט הריני כמותיך לכל דדכיך ולכשחותר להיות גם אני מותרת ותימה כיון שקיבלה מידות וחל עליה אין תהיה מותרת בהפרת חבירתה כיון דמיגז גייז הא אין מידות לחלין ואילו אמר הריני היום ולמחר חיני נזיר הוי נזיר שלשים יום דאין מידות פחות מל' יום כדתנן בפרק קמח (נעיל ה') ואומר ר"ש דהכי ליתא בהוספתא (פ"ג) ולא נהכוונתי להיות הלא כמותיך שהיתן מותרות אס אמרה הרי שהיא מותרת לא יחול עלי מידות כל עיקר ור"ש לא בא לפלוגי על מלתא דת"ק אלא להוסיף עליה וגם ת"ק מודה ליה ואומר מהר"ם ג"ש דלר"ש אפי' ואני לבד מפרשינן למילתא דכי כליתו אמרה בפי' לא [כמותיך] אלא להיות [כמותיך] וכהא פליגי רבנן ור"ש:

כך זוקרת בריה דרב מרי אמר אמר רב חמא דבעי רמי ר' חמא ברי עלי כבשר זבחי שלמים מהו כי מתפים ליכ במעיקרא ובשר שלמים קודם זריקה אסור בהלילה ואמר זריקה מותר בהלילה ומיבעיא ליה כי אמר ככר זה עלי כבשר זבחי שלמים אס דעת העודל לומר כמו שהיה בשר זבח שלמים מעיקרא קודם זריקה והככר אסור לו שמא דעתו כבשר שלמים השתא אחר זריקה דשרי וגם הככר יהיה מותר ובשמעתין ים מפרשים דמר זוטרא בריה דרב מרי בעי למידתי הפסיוטתא שפשט הש"ס מבריימא דהניא להדיא היא מותרת ואבירתה אסורה ופסיט ב] *דרמית מיגז גייז והשתא מר זוטרא דמי לעולם מיעקר עקר כדלסיקנא מהסיא דמביאה תטאת העוף ואינה מביאה עולת העוף ואבירתה דאסורה הייט משום דכמיעקרא מיתפסה כלומר מיתפסה נפשה להיות כמותה עד שלא יפר לה בעלה שהיא אסורה ובאותו לילור לעתה לנדור ולעמוד לפי יפר בעלה ויעקור נדרה למפרע כדאמרינן דרמי בר חמא מבעיא ליה הכי לי למריץ כמיעקרא מתפים ג] וקשה טובא להאי פירושא הדא דרמי בר חמא לא פסיט לי' דכמיעקרא קמתפים ועוד דהתם בנבעי' דרמי בר חמא דאורייתא הוא ומזריקה ואילך ולא למפרע והתם ולהלי אי אמר כמיעקרא מתפים אסור אבל גבי הפרה דבעל אי מיעקר קעקר לפי' אס אמרת כמיעקרא מתפים אבירתה היא לה להיות מותרת אהרי הנדר כאילו לא חל מעולם ועוד דמאי שנא ממתני' דקתני כי אותר הרחמן הותרו נמי כולם משום דאכם עוקר הנדר מעיקרו [והכא] בעינן למימר לפי' אס הבעל עקר הנדר מעיקרו אבירתה אסורה [זה] מלינן לייטב בדוחק ונומר כי האכם אינו מתיר אלא בפתח ואבירתה [ומשום] ליה לנדר מעות מעיקרא ולכך כשהתיר הרחמן הוי כאילו לא היה הנדר הזה משולם כלל הלכך הותרו כולם אבל הבעל מיפר לאשתו בלא אבירתה ופתח מנזירת הכתוב הלכך לפי' אי מיעקר קעקר לעניו זה תשיב כאילו נשאר עליה נדר קלת ואבירתה אסורה ודוחק וט"ק דהשתא מר זוטרא בני למימר לפי' אי בעל מיעקר קעקר היינסר אבירתה ולעיל קאמר הש"ס בפסיוטתא למאי נפקא מינה לאשה שנדרה בנזיר ושמעה אבירתה ואמרה ואני אי אמרת מיעקר קלי עקר *(ליה) נמי מיתפלאי ממלא מר זוטרא סובר ההיא סוגיא ור"ע דבתר כבי כי דמי מי דמי וכולה מילתיה דמר זוטרא היא ולשון נזיר וכו' ר] לא אתא דהייט שפיר לאלי פירושא דהסברא הפוכה ויש לייטב ולומר דר"ע ומי דמי וכולה מילתיה דמר זוטרא היא ולשון נזיר משונה הוא כלומר אע"ג (דהכא) [דהתם] הבעיא ליכה פשוטה הכא ודאי יש לנו לומר דבפסיוטתא דמתפים (דמי) ודוחק ושוב מה לנו להביא הבעיא דרמי בר חמא [לא] מהכא הבעיא יש לנו לומר דבמעיקרא קמתפים ואחיל ויש לייטב בדוחק דמשום הכי הבעיא להודיענו הסברא דבמעיקרא קמתפים דלי [לאו] שמעינן] בעלמא הא סברא לא נאמר לה הכא דבמעיקרא קמתפים וע"ק דלישנא דתניא דהניא [משמע] הפסיוטות קיימא כדתניא לעיל (דף כח.) ממי תניא בהדיא וקאי עליה ולכן נרחה להר"ם לפרש דמר זוטרא לא דמי הפסיוטות ללא קיימא לבעל מיגז גייז וקאמר הייט דרמי בר חמא כלומר תפסוט מהך בריימא בעי' דרמי בר חמא הכי היכי דאמרי' דאבירתה אסורה הכי אמרה ואני אע"ג דאבירתה יודעת שזאת האשה יכולה לבא לידי היתר ע"י שיפר בעלה ללא אמרי' ואני כמיעקרא קמתפים דלי [לאו

איבא לתמרי הוה דרמי בר ממל ודלי · תיכף למיפסק בעיא דרמי מבריית' לעיל ואין לדמות דמיה זו שכח לחלק ביניהם תדלי דמו לתהלי: **אמרה** לה הריני בעיקבין · פירוש שתהא שמרה כמוני ושמעה מבילרמה ותמרה לה "הריני בעיקבין" כלומר תמרה "הריני כסופך" (בראשית ג) כלומר "כסוף דרכך-אם תותר חַפֵּף גם אתי תהיה מותרת עלי לקבל עלי נזירות ולא יחול עלי לו דעמך כי מקמי דליפר לה בעלה ותאמר לה "בעיקבין" ים לפרשו כמו "עקב תהר שמע מבריהם בקולי וגו'" (בס טו) ותפיש לה תורה הריתשובה, הכניה לתורה, דבדעתה להיות בתעיקרא קודם שיפר לה בעלה וכשתאמר לה "בעיקבין" בתלוי לתמרה "ותני" דתמרין לעיל בבריית' היא מתרת ותבילרמה לתורה, דכיון דחל עליה נזירות לא פקע בהתכרת הרישתובה, דבעל מיגז גייז: **ואי** ס"ד כי תמר בעיקבין בעיקרא קמתפיס · ותפיש תורה הרישתובה הכניה לתורה ס"ב בתמתיתין כמי שמ

ומפיקין ג) **דלמר סריני נזיר לנמרי ואם מפי** · כלומר ואת מי הוית מזיהא,והלכך מי לימרה לימן דניחא לה בנזירות **הרי בעל** יכול **להפר** **לפי שלא תלה נדרו בנדרה** ב) (ומתני' (ד) דקתני דיכול להפר את שלה **ובדייתא** ג) קתני דסניהן *יכול להפר) : **מתני' סרי זו סופגת** **את הסרכעים** · מפרש לה לעיל (כה:) :

תורה אור

רבי יהודה אומר אפשוט מכח מדרש. (ב) **ונתניתין** כגון דאמר לה "הריני נזיר,ואת מאי" משום הכי מיפר את שלה ושלו קיים : **מתני'** *"האשה שנדרה בנזיר והיתה שותה ביין ומטמאה למתים *ה"ז סופגת את הארבעים *הפר לה בעלה והיתה שותה ביין ומטמאה למתים אינה סופגת את הארבעים רבי יהודה אומר אם אינה סופגת את הארבעים יתספוג *מכת מרדות : **גמ'** *ת"ר *"אישה

(ג) הפרם וה' יסלח לה" (ה) **באשה** שהפר לה בעלה והיא לא ידעה הכתוב מדבר שהיא צריכה כפרה וסליחה *וכשהיה מגיע אצל פסוק זה היה בוכה **ומה מי** שנתכוון לעלות בידו בשר חזיר ועלה בידו בשר טלה טעון כפרה וסליחה **המתכוון** לעלות בידו בשר חזיר ועלה בידו בשר חזיר על אחת כמה וכמה ביוצא בדבר **אתה אומר** *"ולא" *"דע" *"ואשם ונשא עונו" **ומה מי** שנתכוון לעלות בידו בשר טלה ועלה בידו בשר חזיר בגון חתיכה ספק של שומן ספק של חלב אמר קרא "ונשא עונו" **מי שהתכוון** לעלות בידו בשר חזיר ועלה בידו בשר חזיר עאכ"ו *יהודה בן יהודה אומר "ולא ידע ואשם ונשא עונו" **מי שהתכוון** לעלות בידו בשר טלה ועלה בידו בשר חזיר בגון שתי חתיכות אחת של חלב ואחת של שומן (ז) "ונשא עונו" **המתכוון** לעלות בידו בשר חזיר ועלה בידו בשר חזיר על אחת כמה וכמה על דבר זה יהיו הדברים

(ח) וכל הני למה לי? צריכין: דאי תנא גבי אשה דהתם הוא דבעיא כפרה וסליחה משום דמעיקרא לאיסורא איכוון אבל יחתיכה-ספק של חלב ספק של שומן דלהיתרא איכוין לאבעי כפרה וסליחה ואי איתמר הכא דאיכא איסורא אבל אשה-דהפר לה בעלה דהתירא,לא תיבעי כפרה וסליחה, ואי איתמר הני תרתי הוה אמינא הני תרתי הוא דסני להון בכפרה וסליחה דלא איקבע איסורא אבל *שתי חתיכות-אחת של חלב ואחת של שומן דאיקבע איסורא לא סני ליה בכפרה וסליחה קמ"ל דלא שנא. *אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן מאי דכתיב "כי ישרים דרכי ה' (ג) (וצדיקים ילכו בם ופושעים יכשלו בם) לשני בני אדם שצלו את פסחיהן אחד אבלו לשום מצוה ואחד אבלו לשום אכילה גסה זה שאבלו לשום מצוה "וצדיקים ילכו בם" וזה שאבלו לשום אכילה גסה "ופושעים יכשלו בם" אמר ליה ר"ל האי "רשע" קרית ליה, נהי דלא קא עביד מצוה מן המובחר פסח מידא קא עביד? אלא משל לשני בני אדם זה אשתו ואחותו עמו וזה אשתו ואחותו עמו לזה נודמנה לו אחותו זה שנודמנה לו אשתו-צדיקים ילכו בם" וזה שנודמנה לו אחותו-"ופושעים יכשלו בם" אנן קאמרינן הכא שני דרכים: אלא משל ללוט ושתי בנותיו עמו הן שנתכוונו לשם מצוה-"צדיקים ילכו בם" הוא שנתכוין לשם עבירה-"ופושעים יכשלו בם", ודלמא הוא נמי לשום מצוה איכוין? אמר רבי יוחנן כל הפסוק הזה על שם עבירה נאמר "ויאשא לוט "ותשא אשת אדוניו את עיניה" [את עיניו] "כי היא ישרה בעיני "וירא" "וירא אותה שכם בן חמור, "את כל כבר הירדן" "כי בעד אשה זונה עד ככר לחם, "כי כלה משקה "אלכה ארחי מאהבי נותני לחמי וכימי צמרי פשתי שמני וישקוני", והא מינס אנים? תנא משום רבי יוסי בר רב חני **למה נקוד על ו"ו "ובקומה** של בבירה? לומר שבשבבה לא ידע אבל בקומה ידע ומאי הוה ליה למיעבד-מאי דהוה הוה? נפקא מינה דלפניא אדרינא לא איבעי למישתי חמרא : *דרש רבא מאי דכתיב "את נפשא מקרית עוז ומדינים

ז) גי' ע"י לא ס"ד דאמר ר' יוחנן

ונתניתין ג) **דלמר סריני נזיר לנמרי ואם מפי** · כלומר ואת מי הוית מזיהא,והלכך מי לימרה לה בנזירות **הרי בעל** יכול **להפר** **לפי שלא תלה נדרו בנדרה** ב) (ומתני' (ד) דקתני דיכול להפר את שלה **ובדייתא** ג) קתני דסניהן *יכול להפר) : **מתני' סרי זו סופגת** **את הסרכעים** · מפרש לה לעיל (כה:) :

רבי יהודה אומר אפשוט מכח מדרש. (ב) **ונתניתין** כגון דאמר לה "הריני נזיר,ואת מאי" משום הכי מיפר את שלה ושלו קיים : **מתני'** *"האשה שנדרה בנזיר והיתה שותה ביין ומטמאה למתים *ה"ז סופגת את הארבעים *הפר לה בעלה והיתה שותה ביין ומטמאה למתים אינה סופגת את הארבעים רבי יהודה אומר אם אינה סופגת את הארבעים יתספוג *מכת מרדות : **גמ'** *ת"ר *"אישה

(ג) הפרם וה' יסלח לה" (ה) **באשה** שהפר לה בעלה והיא לא ידעה הכתוב מדבר שהיא צריכה כפרה וסליחה *וכשהיה מגיע אצל פסוק זה היה בוכה **ומה מי** שנתכוון לעלות בידו בשר חזיר ועלה בידו בשר טלה טעון כפרה וסליחה **המתכוון** לעלות בידו בשר חזיר ועלה בידו בשר חזיר על אחת כמה וכמה ביוצא בדבר **אתה אומר** *"ולא" *"דע" *"ואשם ונשא עונו" **ומה מי** שנתכוון לעלות בידו בשר טלה ועלה בידו בשר חזיר בגון חתיכה ספק של שומן ספק של חלב אמר קרא "ונשא עונו" **מי שהתכוון** לעלות בידו בשר חזיר ועלה בידו בשר חזיר עאכ"ו *יהודה בן יהודה אומר "ולא ידע ואשם ונשא עונו" **מי שהתכוון** לעלות בידו בשר טלה ועלה בידו בשר חזיר בגון שתי חתיכות אחת של חלב ואחת של שומן (ז) "ונשא עונו" **המתכוון** לעלות בידו בשר חזיר ועלה בידו בשר חזיר על אחת כמה וכמה על דבר זה יהיו הדברים

(ח) וכל הני למה לי? צריכין: דאי תנא גבי אשה דהתם הוא דבעיא כפרה וסליחה משום דמעיקרא לאיסורא איכוון אבל יחתיכה-ספק של חלב ספק של שומן דלהיתרא איכוין לאבעי כפרה וסליחה ואי איתמר הכא דאיכא איסורא אבל *שתי חתיכות-אחת של חלב ואחת של שומן דאיקבע איסורא לא סני ליה בכפרה וסליחה קמ"ל דלא שנא. *אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן מאי דכתיב "כי ישרים דרכי ה' (ג) (וצדיקים ילכו בם ופושעים יכשלו בם) לשני בני אדם שצלו את פסחיהן אחד אבלו לשום מצוה ואחד אבלו לשום אכילה גסה זה שאבלו לשום מצוה "וצדיקים ילכו בם" וזה שאבלו לשום אכילה גסה "ופושעים יכשלו בם" אמר ליה ר"ל האי "רשע" קרית ליה, נהי דלא קא עביד מצוה מן המובחר פסח מידא קא עביד? אלא משל לשני בני אדם זה אשתו ואחותו עמו וזה אשתו ואחותו עמו לזה נודמנה לו אחותו זה שנודמנה לו אשתו-צדיקים ילכו בם" וזה שנודמנה לו אחותו-"ופושעים יכשלו בם" אנן קאמרינן הכא שני דרכים: אלא משל ללוט ושתי בנותיו עמו הן שנתכוונו לשם מצוה-"צדיקים ילכו בם" הוא שנתכוין לשם עבירה-"ופושעים יכשלו בם", ודלמא הוא נמי לשום מצוה איכוין? אמר רבי יוחנן כל הפסוק הזה על שם עבירה נאמר "ויאשא לוט "ותשא אשת אדוניו את עיניה" [את עיניו] "כי היא ישרה בעיני "וירא" "וירא אותה שכם בן חמור, "את כל כבר הירדן" "כי בעד אשה זונה עד ככר לחם, "כי כלה משקה "אלכה ארחי מאהבי נותני לחמי וכימי צמרי פשתי שמני וישקוני", והא מינס אנים? תנא משום רבי יוסי בר רב חני **למה נקוד על ו"ו "ובקומה** של בבירה? לומר שבשבבה לא ידע אבל בקומה ידע ומאי הוה ליה למיעבד-מאי דהוה הוה? נפקא מינה דלפניא אדרינא לא איבעי למישתי חמרא : *דרש רבא מאי דכתיב "את נפשא מקרית עוז ומדינים

ז) גי' ע"י לא ס"ד דאמר ר' יוחנן

באשה שהפר לה בעלה והיא לא ידעה הכתוב מדבר · דלמ' ידעה למחי לריכה סליחה וכפרה לכפר : **והוא** לא ידע ואשם ונשא עונו · בקרבן דאשם תלוי כתיב ועלה בידו בשר חזיר כנון מחיכה לחם ספק היו על מלב וספק היו על שומן דס"ל לת"ק דאשם תלוי תפיל לחתיכה לחם מיחייב* : **איסי** בן יהודה אומר ג) [ולא ידע ואשם ונשא עונו] · ולא פי' קרא כדלעיל אלא כגון ב' מחיכות לחם על מלב וחתת על שומן דס"ל איסי

ומדינים כברית ארמון. (על שהעיר מדיניס ביט לבין שקולן) כברימים לארמון ס"א ריב שהיה בין טט ובין לאברהם כדכתיב "לא נת תהי מריבה" וגרמה ט מריבה להפרד מאברהם וס"א כן נכתב בבטחתו ונעשה כברימים שטענו את הארמון שלו החיטים יכולין להיכנס לפניס כך נעשו עמונים ומואבים שאסורין לבא בקהל, ובברחמים רבה דרים לפי שאסורין בקהל ובעזרה כעמלקי: לתאוה יבקש נפרד זה טוב. שביקש להפרד מאברהם כדכתיב ויפרדו כדי למלאות תאותו בעבירה: ובכל תוציא יתגלע. כל התורה יתגלע קלוט בשתי קולות בתורה שבכתב "לא יבא עמוני ומואבי" סיינו בשתי כנסיות, ובתורה שבע"פ בשתי מדרשות שנאמרו בהם 'עמוני [ומואבי] לאסורין ולאסורן לאסור טולם: תמר זינתה. אף שניהם כדכתיב "כי ילחתה כי גדל שלה" ויצאו ממנה מלכים כדכתיב בסוף רות והלא תולדות פרץ הן, וכי עד שי הזכירם [תורה] שם [לאבין] בנביאות שהשכיר ג'

גם לאבין נמי היה בניח:

שמתוך שלא לשמה בא לשמה. ותו"ת והא תמרין בעלמא (ברכות דף יו:) העוסק במלוה שלא לשמה עוה"ב שלא נברא ויל"ל דהתם מיירי שעוסק בתורה שלא לשמה לקפח תחרים ובבא קמא עוסק בתורה שלא לשמה להתגדר ולקנות שם: שמתוך שלא לשמה בא לשמה. ותא תמרת דעבירה לשמה עדיפא ממלוה שלא לשמה ד' דים כה עדיפא קלת: ומאן מימן נשים בתהל ברה ובקבה וכחל ולחה. בברה כתיב והבה היא בתהל (בראשית יח) בדבקה כתיב "ויבילחה ילחק בתהלה ברה תמן" (שם כד) ברחל זולחה כתיב "ויולך מחהל לחה ויבח בתהל רחל" (שם לח) ומנשים היינו ה' דכתיב בשים ג': שבע בעולות בעל סוטרת. דו' פעמים כתיב בריעה נפילה ובכיבה: והא מי שאמר מעבירה. ומני מי דלח קלה לו מהרג סורר ומורה (סהדרין עה:) דלסהר קרקע עולם היה מ"מ למה מצחה הכתוב ולח היה נהנית מן העבירה ומשני לח היה לה הנחה דמוכחת על רשעים רעה דכתיב השמר לך מדבר עם יעקב מטוב ועד רע ובפרק מטח חלילה (יבמות קג:) מסיק בשלמח גבי לבן דקמלכר עם דעבודת כוכבים טלח גבי יעל מלי רעה ומשני דשלמח בה שהמת ארבעים ושמים קרבנות: שעשה בג' המקומות ז' מזבחות וכנל מזבח ומזבח הקריב כדי לקנל ישרחל: בת טב של ענלון. לשון לשמה דהקריבן כדי לקנל ישרחל: בת טב של ענלון. לשון חזקה נקרא בת טב וכן [במקק] (סהדרין קה:) דלמהר בתו של ענלון לתו דוקה חלה הרבה דורות היתה תחר ענלון דלמהר פרק המולן (יבמות מח:) מפני מה נביח מטוחים בזה"ו מפני שביהו עומדן לבת מחת ככפי שביהו מלי קרח ישלם ה' פעלך ותהי משכורתך שלמה תחר בחת נחסות תחת כנפיו משמע שהיתה רות קטנה כשנתגיירה וכרי יש מעגלון ועד לבנן יושב ממחיים שנה ודוק ותשכח [ותמרי] (ב"ב נח:) לבנן זה טוען ו] ותו בתו של מגלון היתה ל"ל לא היתה קטנה

ז) [עי' כספר תורת חיים ובגי פי' נכון ע"ז בס' מקום שמוחל]

ומדינים כברית ארמון: אח נפשע מקדית עון. זה לוט שפירש מאברהם ומדינים כברית ארמון שהטיל מדינים בברהם ואדמון לא יבא עמוני ומואבי בקהל ה' ודרש רבא ואיתימא רבי יצחק מאי דכתיב לתאוה יבקש נפרד ובכל תושיה יתגלע לתאוה יבקש נפרד זה לוט ובכל תושיה יתגלע שנתגלה קלונו בבתי כנסיות ובבתי מדרשות *דתנן עמוני ומואבי אסורין ואיסורן איסור עולם *אמר עולא: תמר זינתה זמרי זינה תמר זינתה *יצאו ממנה מלכים ונביאים זמרי זינה נפלו עליו כמה רבבות מישראל *אמר ר"נ בר יצחק "גדולה עבירה לשמה ממצוה שלא לשמה, והאמר רב יהודה אמר רב לעולם יעסוק אדם בתורה ובמצות אפי' שלא לשמן שמתוך שלא לשמן בא לשמן אלא אימא במצוה שלא לשמה, והאמר רב יהודה אמר רב לעולם יעסוק אדם בתורה ובמצות אפי' שלא לשמן שבשכר מ"ב קרבנות שהקריב בלק הרשע זכה ויצאה ממנו רות *וא"ר יוסי בר' חנינא רות בת בנו של עגלון *מלך מואב היתה ואר' חייא בר אבא א"ר יוחנן מנין שאין הקב"ה מקפח אפי' שכר שיחה נאה? דאילו בכירה דקריתיה מואב א"ל רחמנא אל תצר את מואב ואל תתגר בם מלחמה הוא דלא אבל צעורי דקריתיה בן עמי אמר ליה אל תצורם ואל תתגר בם אפילו צעורי לא תצערינן כלל *א"ר חייא בר אבין א"ר יהושע בן קרחה לעולם יקדים אדם לדבר מצוה שבשכר לילה אחת שקדמתה בכירה לצעירה זכתה

ומדינים כברית ארמון. בשביל שהטיל מריבה ביט ובין לאברהם כדכתיב "לא נת תהי מריבה" גרס ט שנפרדו זה מזה ונעשו זה כנגד זה כברימים שטענו לארמון שהן החיטים יכולים להיכנס בתוכו כן נעשו עמונים ומואבים ז) שאין מותרין לבא בקהל ישראל תורה אור כדכתיב "לא יבא עמוני ומואבי": להתאוה יבקש נפרד. לדבר עבירה יבקש מי שנפרד, ותיזה זה לוט שנפרד מעל אברהם כדכתיב ויפרדו איש מעל אחיו (בראשית יג) וסמיך ליה ויסע לוט מקדם שהוא נפרד תחילה: וכל תושיה יתגלע. 'ובתושיה' לא נאמר ג' (כאן) אלא 'ובכל תושיה' לומר לך שנתגלע קלונו בשתי תורות דתורה שבכתב "לא יבא עמוני ומואבי" בתורה שבע"פ מדרשות שנויים בהם 'עמוני ומואבי' לאסורין ולאסורן לאסור עולם: תמר זינתה. שמים כדכתיב "כי ילחתה כי גדל שלה" ויצאו ממנה מלכים כדכתיב בסוף רות והלא תולדות פרץ הן, וכי עד שלא הזכירם [תורה] שם [לאבין] בנביאות שהשכיר ג'

גם לאבין נמי היה בניח:

שמתוך שלא לשמה בא לשמה. ותו"ת והא תמרין בעלמא (ברכות דף יו:) העוסק במלוה שלא לשמה עוה"ב שלא נברא ויל"ל דהתם מיירי שעוסק בתורה שלא לשמה לקפח תחרים ובבא קמא עוסק בתורה שלא לשמה להתגדר ולקנות שם: שמתוך שלא לשמה בא לשמה. ותא תמרת דעבירה לשמה עדיפא ממלוה שלא לשמה ד' דים כה עדיפא קלת: ומאן מימן נשים בתהל ברה ובקבה וכחל ולחה. בברה כתיב והבה היא בתהל (בראשית יח) בדבקה כתיב "ויבילחה ילחק בתהלה ברה תמן" (שם כד) ברחל זולחה כתיב "ויולך מחהל לחה ויבח בתהל רחל" (שם לח) ומנשים היינו ה' דכתיב בשים ג': שבע בעולות בעל סוטרת. דו' פעמים כתיב בריעה נפילה ובכיבה: והא מי שאמר מעבירה. ומני מי דלח קלה לו מהרג סורר ומורה (סהדרין עה:) דלסהר קרקע עולם היה מ"מ למה מצחה הכתוב ולח היה נהנית מן העבירה ומשני לח היה לה הנחה דמוכחת על רשעים רעה דכתיב השמר לך מדבר עם יעקב מטוב ועד רע ובפרק מטח חלילה (יבמות קג:) מסיק בשלמח גבי לבן דקמלכר עם דעבודת כוכבים טלח גבי יעל מלי רעה ומשני דשלמח בה שהמת ארבעים ושמים קרבנות: שעשה בג' המקומות ז' מזבחות וכנל מזבח ומזבח הקריב כדי לקנל ישרחל: בת טב של ענלון. לשון חזקה נקרא בת טב וכן [במקק] (סהדרין קה:) דלמהר בתו של ענלון לתו דוקה חלה הרבה דורות היתה תחר ענלון דלמהר פרק המולן (יבמות מח:) מפני מה נביח מטוחים בזה"ו מפני שביהו עומדן לבת מחת ככפי שביהו מלי קרח ישלם ה' פעלך ותהי משכורתך שלמה תחר בחת נחסות תחת כנפיו משמע שהיתה רות קטנה כשנתגיירה וכרי יש מעגלון ועד לבנן יושב ממחיים שנה ודוק ותשכח [ותמרי] (ב"ב נח:) לבנן זה טוען ו] ותו בתו של מגלון היתה ל"ל לא היתה קטנה

ז) [עי' כספר תורת חיים ובגי פי' נכון ע"ז בס' מקום שמוחל]

ל' בשם עבודת כוכבים שלו והתורה תמרה לח ישמע על פיך (שמות כג) ונבי יעל לחת חבר מלי רעה תיכח בה לחזקו בעבירה ומשני דשלמח בה שהמת ארבעים ושמים קרבנות: שעשה בג' המקומות ז' מזבחות וכנל מזבח ומזבח הקריב כדי לקנל ישרחל: בת טב של ענלון. לשון חזקה נקרא בת טב וכן [במקק] (סהדרין קה:) דלמהר בתו של ענלון לתו דוקה חלה הרבה דורות היתה תחר ענלון דלמהר פרק המולן (יבמות מח:) מפני מה נביח מטוחים בזה"ו מפני שביהו עומדן לבת מחת ככפי שביהו מלי קרח ישלם ה' פעלך ותהי משכורתך שלמה תחר בחת נחסות תחת כנפיו משמע שהיתה רות קטנה כשנתגיירה וכרי יש מעגלון ועד לבנן יושב ממחיים שנה ודוק ותשכח [ותמרי] (ב"ב נח:) לבנן זה טוען ו] ותו בתו של מגלון היתה ל"ל לא היתה קטנה

ז) [עי' כספר תורת חיים ובגי פי' נכון ע"ז בס' מקום שמוחל]

ג] תוס' ד"ה המל וינתה וכו' דנמיכי כגל מקום שהכיכה תורה שמו ושם תכיו כה"ג: ד] ד"ה שמתוך וכו' דים כה עדיפא קלת • כ"ב עי' מ"ת: ה] ד"ה ומתן וכו' ומנשים היינו דכתיב נשים • היכה דכתיב נמתן • וכ"ב ומנשים דכתיב סייט נשים שבתהל כ"ל עי' מ"ת: ו] ד"ה בת טב וכו' ותו בתו של ענלון היתה כו' כ"ב עי' מ"ת:

גליון השס רשיי ד"ה שהם רחל ולחה כו' מגלת כו' • עי' יבמות דף קג ע"ל תד"ה ושהן ובסהדרין דף עה ע"ב תד"ה והלח:

מי שאמר פרק רביעי נזיר

יט א מיי' פי"ב מהל' איסורי ביאה הלכה יז סמג לאוין קיד טושו"ע אה"ע סימן ד סעיף ג:

ב ב מיי' פי' מהל' תשובה הלכה ה סמג עשין יב:

פי' הרא"ש

ת"ל כך בא לידי מעשה ב' בנותיו וגולדו עמון ומואב האסורים לבוא בקהל: כבריח ארמון שנטעלים בו הארמון שלא יכנסו בו חרום: לתאוה יבקש נפרד הלך אחר האות לבו כאמר' לעיל כל הפסוקים לשם עבירה נאמרו: בכל תושיה יתגלע. בתורה שבכתב ובתורה שבע"פ דתנן עמוני ומואבי אסורים לבא בקהל ואיסורן איסור עולם: תמר זינתה ויצאו ממנה מלכים ונביאים: מלכים מדוד כדכתיב ואלה תולדות פרץ וגו' ונביאים האסורין אסוף ואסציה אחי היו ושם שמים נתבוננה לבנות מורעו של יעקב כדכתיב כי ראתה כי גדל שלה: אינו מדקאמרת גדולה עבירה לשמה מפני שלא לשמה מכלל דמצוה שלא לשמה נדיעה דמדקאמר שמתוך שלא לשמה בא לשמה אלמא שמתוך כך בא לעשות מצוה לשמה: ומשני אימא גדולה עבירה לשמה כמצוה שלא לשמה דתרוייהו מעלי: מגשם באהל מברכת נשים שבאוהל תחרוך גם היא: שנאמר בין הגליה כרע נפל ע' אינון כריעה נפילה ושכיבה: והא מתניא מעבירה נהי נמי דלא קשה לן תחרב ואל תעבור משום דקרקע עולם היא ולא עבדה מעשה מ"מ היאך יתפרק משבחה כיון שהגיעה מעבירה: שנא' השמר לך מדבר עם יעקב משוב עד רע. ופרק מצות חליצה מסיק בשלמא גבי יעקב דע"י אלא גבי יעל מאי רעה אימא ום שני דשרי בה וזהבה: ארבעים ושתים קרבנות ג' פעמים ו' מובחות ופר ואיל במובח:

כ"ק לח: סוריות יג.

הגהות הב"ח

(ג) גמ' מכל נעוני נעריס ואילו וכו' נא שמיב כלל:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] גמ' מלא לימא כמתוה שלא לשמה • כ"ב עי' מ"ת: ב] רש"י ד"ה דכתיב כו' תמת מכר הקיי וכו' • כ"ב עי' מ"ת:

נוסח א' אוב מ"ת (יס"ס ג) דמן עבודה זרה נאמר אינו אלא כאדם ולא

נוסח א' מי אמרת שנאמר בין הגליה כרע נפל ו' אינון כריעה נפילה ושכיבה: והא מתניא מעבירה נהי נמי דלא קשה לן תחרב ואל תעבור משום דקרקע עולם היא ולא עבדה מעשה מ"מ היאך יתפרק משבחה כיון שהגיעה מעבירה: שנא' השמר לך מדבר עם יעקב משוב עד רע. ופרק מצות חליצה מסיק בשלמא גבי יעקב דע"י אלא גבי יעל מאי רעה אימא ום שני דשרי בה וזהבה: ארבעים ושתים קרבנות ג' פעמים ו' מובחות ופר ואיל במובח:

כ"ק לח: סוריות יג.

הגהות הב"ח

(ג) גמ' מכל נעוני נעריס ואילו וכו' נא שמיב כלל:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] גמ' מלא לימא כמתוה שלא לשמה • כ"ב עי' מ"ת: ב] רש"י ד"ה דכתיב כו' תמת מכר הקיי וכו' • כ"ב עי' מ"ת:

ומדינים כברית ארמון. (על שהעיר מדיניס ביט לבין שקולן) כברימים לארמון ס"א ריב שהיה בין טט ובין לאברהם כדכתיב "לא נת תהי מריבה" וגרמה ט מריבה להפרד מאברהם וס"א כן נכתב בבטחתו ונעשה כברימים שטענו לארמון שהן החיטים יכולין להיכנס לפניס כך נעשו עמונים ומואבים שאסורין לבא בקהל, ובברחמים רבה דרים לפי שאסורין בקהל ובעזרה כעמלקי: לתאוה יבקש נפרד זה טוב. שביקש להפרד מאברהם כדכתיב ויפרדו איש מעל אחיו (בראשית יג) וסמיך ליה ויסע לוט מקדם שהוא נפרד תחילה: וכל תושיה יתגלע. 'ובתושיה' לא נאמר ג' (כאן) אלא 'ובכל תושיה' לומר לך שנתגלע קלונו בשתי תורות דתורה שבכתב "לא יבא עמוני ומואבי" בתורה שבע"פ מדרשות שנויים בהם 'עמוני ומואבי' לאסורין ולאסורן לאסור עולם: תמר זינתה. שמים כדכתיב "כי ילחתה כי גדל שלה" ויצאו ממנה מלכים כדכתיב בסוף רות והלא תולדות פרץ הן, וכי עד שלא הזכירם [תורה] שם [לאבין] בנביאות שהשכיר ג'

גם לאבין נמי היה בניח:

שמתוך שלא לשמה בא לשמה. ותו"ת והא תמרין בעלמא (ברכות דף יו:) העוסק במלוה שלא לשמה עוה"ב שלא נברא ויל"ל דהתם מיירי שעוסק בתורה שלא לשמה לקפח תחרים ובבא קמא עוסק בתורה שלא לשמה להתגדר ולקנות שם: שמתוך שלא לשמה בא לשמה. ותא תמרת דעבירה לשמה עדיפא ממלוה שלא לשמה ד' דים כה עדיפא קלת: ומאן מימן נשים בתהל ברה ובקבה וכחל ולחה. בברה כתיב והבה היא בתהל (בראשית יח) בדבקה כתיב "ויבילחה ילחק בתהלה ברה תמן" (שם כד) ברחל זולחה כתיב "ויולך מחהל לחה ויבח בתהל רחל" (שם לח) ומנשים היינו ה' דכתיב בשים ג': שבע בעולות בעל סוטרת. דו' פעמים כתיב בריעה נפילה ובכיבה: והא מי שאמר מעבירה. ומני מי דלח קלה לו מהרג סורר ומורה (סהדרין עה:) דלסהר קרקע עולם היה מ"מ למה מצחה הכתוב ולח היה נהנית מן העבירה ומשני לח היה לה הנחה דמוכחת על רשעים רעה דכתיב השמר לך מדבר עם יעקב מטוב ועד רע ובפרק מטח חלילה (יבמות קג:) מסיק בשלמא גבי לבן דקמלכר עם דעבודת כוכבים טלח גבי יעל מלי רעה ומשני דשלמח בה שהמת ארבעים ושמים קרבנות: שעשה בג' המקומות ז' מזבחות וכנל מזבח ומזבח הקריב כדי לקנל ישרחל: בת טב של ענלון. לשון חזקה נקרא בת טב וכן [במקק] (סהדרין קה:) דלמהר בתו של ענלון לתו דוקה חלה הרבה דורות היתה תחר ענלון דלמהר פרק המולן (יבמות מח:) מפני מה נביח מטוחים בזה"ו מפני שביהו עומדן לבת מחת ככפי שביהו מלי קרח ישלם ה' פעלך ותהי משכורתך שלמה תחר בחת נחסות תחת כנפיו משמע שהיתה רות קטנה כשנתגיירה וכרי יש מעגלון ועד לבנן יושב ממחיים שנה ודוק ותשכח [ותמרי] (ב"ב נח:) לבנן זה טוען ו] ותו בתו של מגלון היתה ל"ל לא היתה קטנה

ז) [עי' כספר תורת חיים ובגי פי' נכון ע"ז בס' מקום שמוחל]

ל' בשם עבודת כוכבים שלו והתורה תמרה לח ישמע על פיך (שמות כג) ונבי יעל לחת חבר מלי רעה תיכח בה לחזקו בעבירה ומשני דשלמח בה שהמת ארבעים ושמים קרבנות: שעשה בג' המקומות ז' מזבחות וכנל מזבח ומזבח הקריב כדי לקנל ישרחל: בת טב של ענלון. לשון חזקה נקרא בת טב וכן [במקק] (סהדרין קה:) דלמהר בתו של ענלון לתו דוקה חלה הרבה דורות היתה תחר ענלון דלמהר פרק המולן (יבמות מח:) מפני מה נביח מטוחים בזה"ו מפני שביהו עומדן לבת מחת ככפי שביהו מלי קרח ישלם ה' פעלך ותהי משכורתך שלמה תחר בחת נחסות תחת כנפיו משמע שהיתה רות קטנה כשנתגיירה וכרי יש מעגלון ועד לבנן יושב ממחיים שנה ודוק ותשכח [ותמרי] (ב"ב נח:) לבנן זה טוען ו] ותו בתו של מגלון היתה ל"ל לא היתה קטנה

ז) [עי' כספר תורת חיים ובגי פי' נכון ע"ז בס' מקום שמוחל]

ג] תוס' ד"ה המל וינתה וכו' דנמיכי כגל מקום שהכיכה תורה שמו ושם תכיו כה"ג: ד] ד"ה שמתוך וכו' דים כה עדיפא קלת • כ"ב עי' מ"ת: ה] ד"ה ומתן וכו' ומנשים היינו דכתיב נשים • היכה דכתיב נמתן • וכ"ב ומנשים דכתיב סייט נשים שבתהל כ"ל עי' מ"ת: ו] ד"ה בת טב וכו' ותו בתו של ענלון היתה כו' כ"ב עי' מ"ת:

גליון השס רשיי ד"ה שהם רחל ולחה כו' מגלת כו' • עי' יבמות דף קג ע"ל תד"ה ושהן ובסהדרין דף עה ע"ב תד"ה והלח:

[ל"ל בין ישראל לעמון כך לימת סוריות]

סוריות יג:

סם ויבמות עו:

סוריות יג:

[מגילה יב: סוטה ט:]

סוריות יג:

יבמות קג:

סוריות יג:

ל"ל סם מעבירה

[ל"ל סן תדבר וכ"ל ביבמות עד נכון]

* גיסא אחרא בתוך בן.

סנהדרין קה: סמחים כ: שבועות מו: סוטה כב: מז. ע"ש סוריות יג:

[כסוריות יג: לימת דאמר וע"ש וע"ע בסנהדרין קה: גם כסוטה מז. ע"ש] [ג" ע"י בן בנו של בלק]

נוסחת הריב"ן

ג) שאין מוד מוסרין להשתעבד בישראל כדכתיב כו': ב) לח נאמר לעיל ג) ומולאני בקהל כ': ד) תאמרין כו': ה) כתיב: ו) על סוס כדכתיב כאמת שיאמר לעם כשוחין הכיל כה שזאמת הכיל כה תרם מאמת יצו עשקה מהן שזאמת הכיל כה עשקו מהן ויהיו על ד"ל הקב"ה נתת כי עשית זאת לתרוב לתה לחיה מעשה עשה לעל שבע על סוס ובכשלתו ויהיו לד"ל הקב"ה בשביל שזאמת מלח: ז) דמעמת מלח: ח) לח תביה ט) מלח: י) לח תביה ויהיו לעיכה דקריתיה בן עמי לח"ם חסה עליו דכתיב כה כדידה ותשכח עמו כם"ר:

זכתה

וכפס וקדמה מרכבה דורות בישראל. עובד יפי דוד שלמה ואילו לעזירה לא תחת בישראל עד רחבעם בן שלמה שבת מעמה העמונית: **מתני' פחמת פמוס.** לאחה בבהמה שהפריקה לפס תחלת תמות וכי היא טעמא דפרשין (נ) לעיל ו) דלריכה כפרה ואינה כחטות שמתו בעליה דגמירי דלמיתה תלה: **ונאכלין ליום אחד.** כלומר לכך יש לה עליהן עדיין קורת שלמים דנאכלין ליום אחד ולעניו זה לאכס כשלמי נזיר דאינן טעונין לחם: **פטות פמומין.** שלח פירש אלו לחטאת ואלו לעולה ואלו לשלמים" כדי שלא יפלו לנדבה ולוקמים בהן עולות ג) והבשר (למזבח) והעורות לכהנים: (ל) **שלמים יביאו שלמים.** ואע"ג דאין מועלים בהן (ג) ובמפרש בפ"ק דמסכת מעילה (דף ו:): **גמ' מאן תנא דלא משתעבד לה.** מאן הוא תנא דאמר לה חייל עליה קדושה כלל דאמר "חלת ותרומה בעבד" משום דבעל לא משתעבד לה להביא קרבנותיה כלל וכי מפריקה לה היא לנזירותה ד) הרי הוא כאן שמקדיש דבר שאינו שלו דאין בדבריו כלום: **אמר רב חסדא רבנן היא דאי ס"ד רבי יהודה היא אמאי תצא ותרעה בעבד הא משתעבד לה** *דתניא "רבי יהודה אומר אדם מביא קרבן עשיר על אשתו וכן כל קרבנותיה שהיא חייבת שלך כתב לה כל אחריות דאית ליך עלי מן קדמת דנא. (ב) אמר אפי' תימא ר' יהודה, כי משתעבד לה, במילתא דצריכא להו, במילתא דלא צריכא להו לא, דאי רבנן לא משתעבד לה כלל. (ג) ואלא היכי למי דמשתעבד לה? כגון דאקנייה לה, וכיון דאקני לה הוה דנפשה רבא אמר חזרות בישראל. עובד יפי דוד שלמה ואילו לעזירה לא תחת בישראל עד רחבעם בן שלמה שבת מעמה העמונית: **האשה** שנדרה בנזיר והפריקה בהמתה. שלמה בהמות בכשה לחטאת וכבש לעולה ואיל לשלמים שהן קרבן נזיר טהור ואח"כ הפר לה בעלה אם משלו היתה הבהמה תלת ותרעה בעבד דכיון דהיפר לה בעלה אין נזירות כלל והבהמה שהפרים דין חולין עליה כדאמר בגמרא כי אקני לה מידי דלריכא לה מידי דלריכא לה לא אקני לה ונמלא שלח היתה קודם כלל: **ואם** משלה הבהמה. ובגמרא מפרש מאין תבא לה שלח שיהא לבעלה רשות בו: **החטאת** [תמות]. ואע"ג דהפר לה כדמפרש לה טעמא דמתניתין כיון דבשעה כפרה הויא, כחטאת שמתו בעליה: **והעולה** תקרב עולה. וא"ת ולר' ישמעאל דאמר לעיל (דף יפ:) דעולה לאו דורון הוא ולא קריבה כי הפר לה בעלה אמאי פליג נמי אמתני' דהכא דתני בהדיא דעולה קריבה עולה ואע"ג דהיפר לה בעלה וי"ל דלפי' רבי ישמעאל מודה בנזיר טהור דעולת בהמה דורון הוא דדוקא גבי נזיר טמא דכתיב ביה וכפר וכתיב עולה בהדיא קרא משמע ליה דעולה נמי בחה לכפרה: **שלמים** (נמי) יקרבו שלמים ונאכלין ליום אחד. כתומר שלמי נזיר ואפי' למ"ד בעל מיעקר עקר [כיון] א) שהיה קדשם לדין שלמי נזיר יאכלו ככל האומר שבהמתן והא דקאמר בגמרא שלמי נזיר שמתחלן שלא כמלותן (הייט) אין להם זזוע ומדמה ליה להכי היינו אין להם זזוע כמלותן שיטעון בתמורה אבל מ"מ זזוע מיתסר כתומר שלמי נזיר ועוד תומר ר"ת דאין להם זזוע היינו לאין להם זזוע בשילה שיתכפל עם האיל שלא נבדו אחריניה: **ה"ג** ואיכא טעונין לחם: כשאר דכתיב על כפי הנזיר ואין כאן כפי הנזיר להפר לה ואם הקדישו כבר טעון פדיים ואפילו לי מיעקר עקר גזירה שמא יאמרו הקדש יוצא בלא פדיים ולי מיגז גייז נמי מלי לפדות לאין לו קדושת הגוף עד שיחתו עליו הקרבן: **ה"ג** היו לה מעות שמומים יפלו לנדבה. היכא דהפר לה בגמרא מפרש דהאי שמומים יפלו לנדבה ג) לאולין ולמזבח דהייט עולת נדבה ונסכיה באין מאל ליבור וכן פי' בכל דוכתי דתניא יפלו לנדבה ולא תא למיתני הכא אם שלו הן אולין כדתני בריש מפורקים. ג) שפירש אלו דמים לאטאת ואלו לעולה ואלו לשלמים: **דמי** חטאת ילכו ליס המלח. כיון דאילו היתה הבהמה הוא אולה למיתה ולא [נהנין] מאומן מעות מדרבנן ולא מועלין דכיון דליס המלח אולה לא קריבן ביה קדשי [ה'] וה"ה לדעיל גבי בהמה מני למיתני לא נהנין ולא מועלין: **דמי** עולה יביאו עולה. דאזכון הוא ומועלין בהם כיון דקריבין למזבח: דמי שלמים יביאו שלמים ונאכלין ליום אחד ואין טעונין לחם כדפרישית: **גמ' מאן** תנא דלא משתעבד לה. ולכך יש סברה לאולק בין בהמה דידיה דתני תלת ותרעה בעבד ואם [שלה] אטאת תמות דאי משתעבד לה לא היה סברה לאולק בין בהמתו לבהמתה: **אמר** רב חסדא רבנן היא. וכדמפרש ואזיל ומ"מ אם לא הפר לה היתה מקריבתה לאותבת ד) כיון דאקני לה לאמר להה הוו בהמות דידה כדמפרש בסמוך) כי מקני לה מידי דלריכא לה כגון דהיפר לה לא אקני לה: **דאי** ס"ד רבי יהודה היא דלריכא לה לאקני לה [משועבד לה כתנאי כתובה] כדמפרש ואזיל וס"ד דתנאי כתובה עדיף ואפי' במידי דלא לריכא לה כמי משועבד לה: **דתניא** ר' יהודה אומר מביא אדם קרבן עני וכן כל קרבנותיה שהיא חייבת להביא קרבן בעבודה וזוקא חובות שהיא חייבת כגון יולדת וזבה אבל נדרים ונדבות אאי כמי משועבד לה: **רבי** גרים רס"ו שכך כותבת [ליה] כל אחריות דאית לי עלך מקדמת דנא והכי איתא [בתורת כהנים פרשת מלורע] ופירוש דאשה שגרשה בעלה לאחר שקיבל לה בעלה כתובתה כותבת לו שובר התקבלתי כתובתי וכל אחריות דאית לי עלך מן קדמת דנא הכל מחלתי לאמת [למשוח] דמשועבד לה לאריכה לפרעון בשעה גירושין: **אפי'** תימא ר' יהודה כי משעבד לה במילתא דלריכא [לה במידי דלא לריכא]. כגון דהפר לה לא משעבד לה כלל ואע"ג דמשועבד לה בהאי בית דין הלכך בהאי שעה ותרעה בעבד דהוו חולין גמורין ולא הוו כבהמתה: **אבא** לאחרי מלן תנא רבי יהודה היא וכי משעבד לה בהאי כתובה במילתא דלריכא לה כו'. דאי לרבנן לא משעבד לה בהאי כתובה והיכי דמי שמשעבד לה שיכולה להקריב מבהמותיו אם לא הפר לה כגון דאקני לה במתנה מבהמותיו [וכיון דאקני לה הוה לן למימר דאטאת תמות כמו [בשלה] כי אקני לה במילתא דלריכא לה כגון אם לא הפר לה במילתא

זכה"ה הוקדמה ארבעה דורות בישראל למלכו[א] *מתני' *האשה שנדרה בנזיר והפרישה את בהמתה ואח"כ היפר לה בעלה: אם שלו היתה הבהמה תצא ותרעה בעדר ואם שלה היתה הבהמה *החטאת תמות *ועולה תקרב עולה (ה) ושלמים תקרב שלמים, ונאכלין ליום אחד ואינן טעונין לחם. *היו לה למעות פטומין יפלו לנדבה למעות מפורשין. דמי חטאת ילכו לים המלח לא נהנין ולא מועלין בהן דמי עולה יביאו עולה ומועלין בהן ודמי שלמים יביאו שלמים ונאכלין ליום אחד ואין טעונין לחם: גמ' מאן תנא דבעל לא משתעבד לה: אמר רב חסדא רבנן היא דאי ס"ד רבי יהודה היא אמאי תצא ותרעה בעדר הא משתעבד לה *דתניא "רבי יהודה אומר אדם מביא קרבן עשיר על אשתו וכן כל קרבנותיה שהיא חייבת שלך כתב לה כל אחריות דאית ליך עלי מן קדמת דנא. (ב) אמר אפי' תימא ר' יהודה, כי משעבד לה, במילתא דצריכא להו, במילתא דלא צריכא להו לא, דאי רבנן לא משעבד לה כלל. (ג) ואלא היכי למי דמשעבד לה? כגון דאקנייה לה, וכיון דאקני לה הוה דנפשה רבא אמר חזרות בישראל. עובד יפי דוד שלמה ואילו לעזירה לא תחת בישראל עד רחבעם בן שלמה שבת מעמה העמונית: **האשה** שנדרה בנזיר והפריקה בהמתה. שלמה בהמות בכשה לחטאת וכבש לעולה ואיל לשלמים שהן קרבן נזיר טהור ואח"כ הפר לה בעלה אם משלו היתה הבהמה תלת ותרעה בעבד דכיון דהיפר לה בעלה אין נזירות כלל והבהמה שהפרים דין חולין עליה כדאמר בגמרא כי אקני לה מידי דלריכא לה מידי דלריכא לה לא אקני לה ונמלא שלח היתה קודם כלל: **ואם** משלה הבהמה. ובגמרא מפרש מאין תבא לה שלח שיהא לבעלה רשות בו: **החטאת** [תמות]. ואע"ג דהפר לה כדמפרש לה טעמא דמתניתין כיון דבשעה כפרה הויא, כחטאת שמתו בעליה: **והעולה** תקרב עולה. וא"ת ולר' ישמעאל דאמר לעיל (דף יפ:) דעולה לאו דורון הוא ולא קריבה כי הפר לה בעלה אמאי פליג נמי אמתני' דהכא דתני בהדיא דעולה קריבה עולה ואע"ג דהיפר לה בעלה וי"ל דלפי' רבי ישמעאל מודה בנזיר טהור דעולת בהמה דורון הוא דדוקא גבי נזיר טמא דכתיב ביה וכפר וכתיב עולה בהדיא קרא משמע ליה דעולה נמי בחה לכפרה: **שלמים** (נמי) יקרבו שלמים ונאכלין ליום אחד. כתומר שלמי נזיר ואפי' למ"ד בעל מיעקר עקר [כיון] א) שהיה קדשם לדין שלמי נזיר יאכלו ככל האומר שבהמתן והא דקאמר בגמרא שלמי נזיר שמתחלן שלא כמלותן (הייט) אין להם זזוע ומדמה ליה להכי היינו אין להם זזוע כמלותן שיטעון בתמורה אבל מ"מ זזוע מיתסר כתומר שלמי נזיר ועוד תומר ר"ת דאין להם זזוע היינו לאין להם זזוע בשילה שיתכפל עם האיל שלא נבדו אחריניה: **ה"ג** ואיכא טעונין לחם: כשאר דכתיב על כפי הנזיר ואין כאן כפי הנזיר להפר לה ואם הקדישו כבר טעון פדיים ואפילו לי מיעקר עקר גזירה שמא יאמרו הקדש יוצא בלא פדיים ולי מיגז גייז נמי מלי לפדות לאין לו קדושת הגוף עד שיחתו עליו הקרבן: **ה"ג** היו לה מעות שמומים יפלו לנדבה. היכא דהפר לה בגמרא מפרש דהאי שמומים יפלו לנדבה ג) לאולין ולמזבח דהייט עולת נדבה ונסכיה באין מאל ליבור וכן פי' בכל דוכתי דתניא יפלו לנדבה ולא תא למיתני הכא אם שלו הן אולין כדתני בריש מפורקים. ג) שפירש אלו דמים לאטאת ואלו לעולה ואלו לשלמים: **דמי** חטאת ילכו ליס המלח. כיון דאילו היתה הבהמה הוא אולה למיתה ולא [נהנין] מאומן מעות מדרבנן ולא מועלין דכיון דליס המלח אולה לא קריבן ביה קדשי [ה'] וה"ה לדעיל גבי בהמה מני למיתני לא נהנין ולא מועלין: **דמי** עולה יביאו עולה. דאזכון הוא ומועלין בהם כיון דקריבין למזבח: דמי שלמים יביאו שלמים ונאכלין ליום אחד ואין טעונין לחם כדפרישית: **גמ' מאן** תנא דלא משתעבד לה. ולכך יש סברה לאולק בין בהמה דידיה דתני תלת ותרעה בעבד ואם [שלה] אטאת תמות דאי משתעבד לה לא היה סברה לאולק בין בהמתו לבהמתה: **אמר** רב חסדא רבנן היא. וכדמפרש ואזיל ומ"מ אם לא הפר לה היתה מקריבתה לאותבת ד) כיון דאקני לה לאמר להה הוו בהמות דידה כדמפרש בסמוך) כי מקני לה מידי דלריכא לה כגון דהיפר לה לא אקני לה: **דאי** ס"ד רבי יהודה היא דלריכא לה לאקני לה [משועבד לה כתנאי כתובה] כדמפרש ואזיל וס"ד דתנאי כתובה עדיף ואפי' במידי דלא לריכא לה כמי משועבד לה: **דתניא** ר' יהודה אומר מביא אדם קרבן עני וכן כל קרבנותיה שהיא חייבת להביא קרבן בעבודה וזוקא חובות שהיא חייבת כגון יולדת וזבה אבל נדרים ונדבות אאי כמי משועבד לה: **רבי** גרים רס"ו שכך כותבת [ליה] כל אחריות דאית לי עלך מקדמת דנא והכי איתא [בתורת כהנים פרשת מלורע] ופירוש דאשה שגרשה בעלה לאחר שקיבל לה בעלה כתובתה כותבת לו שובר התקבלתי כתובתי וכל אחריות דאית לי עלך מן קדמת דנא הכל מחלתי לאמת [למשוח] דמשועבד לה לאריכה לפרעון בשעה גירושין: **אפי'** תימא ר' יהודה כי משעבד לה במילתא דלריכא [לה במידי דלא לריכא]. כגון דהפר לה לא משעבד לה כלל ואע"ג דמשועבד לה בהאי בית דין הלכך בהאי שעה ותרעה בעבד דהוו חולין גמורין ולא הוו כבהמתה: **אבא** לאחרי מלן תנא רבי יהודה היא וכי משעבד לה בהאי כתובה במילתא דלריכא לה כו'. דאי לרבנן לא משעבד לה בהאי כתובה והיכי דמי שמשעבד לה שיכולה להקריב מבהמותיו אם לא הפר לה כגון דאקני לה במתנה מבהמותיו [וכיון דאקני לה הוה לן למימר דאטאת תמות כמו [בשלה] כי אקני לה במילתא דלריכא לה כגון אם לא הפר לה במילתא

כא א מיי' פ"ט מהל' מזיקין הלכה ט:

כב ב ג מיי' שם הלכה ה:

כג ד ה מיי' שם ופ"ד מהל' ממלה הלכה ג:

כד ו מיי' פ"ט מהל' מזיקין הלכה י:

כה ז מיי' פ"י מהלכות שגגות הלכה ו סמג עשין כח:

[ועי' תוס' שם ד"ה למה לה כה מסדא]

נוסחת הריב"ן

ג) דלעיל ו) דכיון דלריכא כפרה היא: ב) והבשר (שם ד"ה למה לה): ג) דכל נפסי זיקת דמיק אין מועלין בהן וכדמפרש כו': ד) לנזירותה הרי היא: ה) בהוריות: ו) בכ"ו כתוב כאן בזה"ל אלא דאמר מאן תנא דמתניתין דלא לריכא לה כגון שמתו בעליה ואם היתה שלו לחטאת תמות ואם לעולה תקרב ואם לשלמים יפלו לנדבה ואם היתה שלה תצא ותרעה בעבד כדתנן בפ"ק דמסכת מעילה [דף ו:]

הגהות הב"ח

(ג) בשאנה ושלמים תקרב שלמים: (ב) גמ' ואלא היכי דמי: (ג) רש"י ד"ה כתאת תמות וכו' דמרשין לעיל כח: ועש"ב: (ד) ד"ה דמי שלמים יביאו שלמים:

גליון הש"ס

כתני' כתאת תמות. עי' נדרים דף פג ע"ב ובחוס' שם ד"ה ואי למתרת: שם ושולה תקרב עולה. עי' יומא דף מת ע"ב תד"ה ואלי עולה:

(מדיש פג) לעיל כח:

מתות ד: מעילה יג.

* ואבא ותרעה בעבד

[פיומים דמלחת שכך כותב לה כו' ליתא למסכה דנעשים לכך שפיר גרסינן דקיבל ועי' מה שכתבתי על הגליון בכר"ן מדיש דף לה:]

נעשה/אבנה

נעשים פי"ד מי"ב ב"מ (ב) קר' מדיש לה: [תוס' ב' לאומת כתובות ע"ו] ◇ אאי כ"חסדא ורבא ◇ ה"אאן תנא דבעל לא אשתעבד לה" ובקתני דאאי"ה בהאאי ט"ו ב"ו מאולו ופיקו לה ר"ו ואתרה בעבד

פי' הרא"ש

ד' דורות לישראל עובד יפי דוד שלמה ואילו צעירה עד רחבעם בן שלמה שבא מנעמה העמונית: מאן תנא דבעל לא משתעבד לה. אבר רב חסדא רבנן היא. הלכך כל זמן שלא הפר לה הקנה לה משלו ומביאה כפרתה. וכי הפר לה במילתא דלא צריכה לא אקני לה דאי ס"ד ר' יהודה היא אין המשתעבד לה בתנאי כתובה ה"ל כאילו הפרישה משלה: אדם מביא קרבן עשיר על אשתו אע"פ שהיא עניה כיון שהוא משועבד לחביא קרבנות הצבותיה והוא עשיר צריך להביא עליה קרבנות עשיר וכן כל קרבנות שהיא חייבת בגון חטאת ואשם ובה יולדת ומצורע, ונזירות אבל נדרים ונדבות לא והכי משמע בירושלמי דכתובות פ' נערה דקאמר התם ואפי' אבלה חלב או חללה שבת. המשמע דוקא קרבן חובה. אבל נדרים ונדבות אינו חייב שמא תקניפנו כיון שהיא בכל יום ואע"פ שיכול הבעל להפר משום דברים שביט לבינה דאיכא הפסד ממון יש לחוש שמא תדור ותפרע קודם שיחמש או ומכון דמפריד ולא מצי מיפר לה כראיתא בנדרים פ' נערה. אבל בנזירות ליכא למיחש שמא תקניפנו כיון שהיא מצטערת בכך: שכן כותבת לו כל אחר יות דאית לי עלך מן קדמת דנא ה"ג רש"י בפ' המקבל כשאדם מגרש

הגהות מהר"ב רנשבורג א] תוס' ד"ה שלמים וכו' כיון שהיא נאכלת • תיבת שהיא נאכלת • וע"ב שכתוב: ב] ד"ה ס"א יום וכו' יפלו לנדבה לאולין: ג] ד"ה מפורקים שפיכים • תיבת שפיכים נאכלת • וכ"ב פיכוס: ד] ד"ה אאי כך מכדי וכו' מכל נדרים ומכל נדבות וכו' כל"ל: ו] ד"ה מיכא דאאי וכו' כגון אם לא הפר לה וכו' כל"ל: ז] ד"ה דאיכא: ח] ד"ה דאיכא וכו' ואם עשיר הוא שהיא נקרבן שלה ויוכל ונין להביא וכו' מכל נדרים ונדבות וכו' כל"ל: ו] ד"ה מיכא דאאי וכו' כגון אם לא הפר לה וכו' כל"ל: ז] ד"ה מיכא דאאי וכו' כגון דאקני לה במתנה מבהמותיו כ"כ כאן בסמ"ד ואמ"כ מכ"ד כי לקני וכו' לא משעבד לה בסמ"ע וכסמ"ע ושיין בע"ב:

כו א מיי׳ פ״ג מהל׳ זכייה ומתנה הלכה יג יג ופ״ו מהל׳ נדרים הלכה ח סמג עשין סב ולאוין רמב טוש״ע חו״מ סי׳ סה סעיף יא ופוש״ע י״ד סימן רכב :

כו ב מיי׳ שם ופ״ש מהל׳ נזירות הלכה ט סמג שם טוש״ע שם :

כח ג מיי׳ פ״ד מהל׳ מעילה הלכה ג :

כט ד מיי׳ פ״ט מהלכות פסולי המוקדשין הלכה ז ופ״ט מהל׳ מחוסרי הלכה ג :

ל ה מיי׳ פ״ח מהל׳ נזירות הלכה יב ופ״ק מהל׳ פסולי המוקדשין הלכה כ :

נוסחא/אבנה
ד׳ אומ׳ נזיר טמא טומאת מת

פי׳ הרא״ש

לה קרבנותיה לצורך נזירו׳ זו דא״כ ניתא ליה כמו שנדרה וכפ״ד קיים ליכי ולא מצי תו למיפר־ אלא מכבר אמר לה אם תצטרכי קרבנות קוד מנדרי : שקמצה מעיסתה צמצמה מזונותיה והותיתה : לא תיתיב על כרעיך כלי׳ לא תשב אלא עמוד על רגלך כמו מתותיה כרעיה דר׳ חנינא פ״ק דחולין:שלה הא דאמרי׳ בסתרי״ האיש מדיר את בנו בנזיר לתגבו בסצות אי הלכה למשה מסיני כדמפ׳ לקמן ואם גלח או מיחה או קרובין אחר שמת האב בפל׳ ואם הניח לו אביו מעות פתומים • מפני שראין לבא כלם שלמים שמא ירצה יקנה בהם בהמה שמינה וגרולה לשלמים ומפעות אחרים יקנה חטאת ועולה ואין מעילה אלא ברבר שהוא מבורר שהוא קרוש לרבר הראוי למעול בו:שלאחר כפרה נמי מברא הוה ומיירי דהוה לאחר מיתה־אביא לי׳ הך דשמואל שאל לאבוה בר אחיה וה׳ ניתנו ד׳ אילים שאינן פשוטים לחם והשוב לו אלו הן וחלמודא קא בעי ותו ליכא א״נ שמואל א״ל לאבוה בר אחיה אלו הן ד׳ אילים ומכח אותם שמואל : ששחטן שלא כמצותן במנחות פרש״י שלא לשמן עוד פי׳ פירוש אחר שהביאן בני שנה חדרן לחיות בני שנתיים דכתיב בהו אל כשרים כרין שלמי נדבה רכל חובתם שנובחו שלא לשמן כשרים אלא שלא עלו לבעלים לשם חובה. וכן נמי אם הביאן בני שנה• ואינן פשוטים לחם פרש״י דשאל ואין באין בתורת נזיר דבעי׳ על כפי הניור • ור״י פי׳ שאין פשוטין לחם לתנופה• אבל לחם צריך להביא• ולא זרוע פרי׳ דהזורע יתנו להכהנים דאין הבעלים יכולין לאוכלו ואין פשוט תנופה • וה״ה בחתני׳ ה״ל למתני ולא זרוע

נוסחא
ד׳ קתני חתיכות מאיזה מין שהן ד׳ אילים ד׳ מינין ד׳ מינים ואחת מן ד׳ מינין (קרבן נזיר) (קרבן תמצית) ד׳ אילים ד׳ מינין ד׳ מינים סתומים יפלו לנדבה (קרבן תמצית) ד׳ אילים ד׳ מינין ד׳ מינים פשוטים יפלו לנדבה

גמ' יוחנן סלקא דעתך כנזיר-כך דהוחיל וסתומין הן אע"פ שמעורבין הן יפלו לנדבה: **סותר נדר יפלו לנדבה**. והכא נמי כיון דכתי מעיקרא לא נדריכי שכבר מת ו) הוו להו מותר ויפלו לנדבה ואין מוסיפין לדמי חטאת שבהן: **ממעו לפני הסתומין**. תנן דיפלו לנדבה דאין הלכה כיחיד לא מסתומין: **אלא** תורה אור נר"ו. דמפיק ליה מן קרא מאי ליריית סתומין לפילו מפורשין כיון דמת הוה ליה מותר ומאחי ג) תני דמי חטאת יכלו ליס המלח: **כנר שפסק פנא** דבי ר"י. דלמיתה לחלא: **רק קדשיך** תשא יהיו לך וגו'. מי הן תוקן קדשים שהן עכשיו ועתידים להעמיד לחברים מחמיסה שריבה הכתוב בשבר יהיו לך" הוי לומר ולדי קדשים ותמורתן, ומה הן תקנתן כמו שנאמר לשלחין: **אלא לבע"ל** "לכל נדריהם ולכל נדבותם" מאי אירוא סתומין אפי' מפורשין? אמר רבא מפורשין לא מציית אמרת כבר פסקה *תנא דבי ר' ישמעאל **רק קדשיך אשר יהיו לך ונדריך** בולדי קדשים **והתמורתם** הכתוב מדבר, **מה תקנתן? תשא ובאת אל המקום אשר יבחר ה' יבול** יעלם לבית הבחירה **ויזבח** מהם מים ומזון בשביל שימותו? ת"ל **ועשית עולותיך הבשר והדם** לומר לך **כדרך שאתה נוהג בעולה נהוג בתמורתה כדרך שאתה נוהג בשלמים נהוג בולדיהם, יבול** אף **ולד חטאת, ותמורת אשם כן? ת"ל רק** דברי **ר' ישמעאל** ה), **ר"ע** אומר אינו צריך **דברי הוא אומר** "אשם הוא **בהוייתו יהא לך**, **יבול יעלם לבית הבחירה ויזבח מהם מים ומזון בשביל שימותו ת"ל ועשית עולותיך** אמאי, הא **ולד חטאת הוא דגמירין בה** מיתה? אי לאו קרא ה"א **ולד** ה) **חטאת**=בכל מקום וולדי מעורבין בהן יפלו לנדבה לקמן מוכחת כשדמי חטאת דוקא מעורבין בהן [לח] (נדר) ד) מתקבלה הלכה שיפלו לנדבה אבל אם דמי עולה ושלמים לבד מעורבין יחד לא נאמר בהן שיפלו לנדבה אלא יביא חליני עולה וחליני שלמים: **רבי** שמעון בן יקים לומר בכל נדריהם ובכל נדבותם התורה לחמרה מוכר כדר יהיה לנדבה. ולכ קרבנות מיד בנדר הם בחין ע"י שבדר ה) בנדור ואפילו החטאת וכשרה הוא לאוקומי במוכר כי אלי דבשאר מוכר לא משכחת לה דאם הפרים [מעות] לעולה ונתותרו שהוזלו הבהמות יכול להקריב מהם עולה וכן שלמים כמו שהפרים מתחילה וכשרה להעמידם במוכר שהרי כי אלי חטאת עולה ושלמים מעורבין יחד:

בשלמא לר' יוחנן דאמר הלכה היא בגזיר למעו להכי סתומין מין מפורשין לא. אלא לר' שמעון דאמר סתומין אין מפורשין לא מצית אמרת הלכה היא בגזיר (דף יג.) המפרים [מעות] למזירות מין מועלין בהן מפני שרלויין לבא בכולן שלמים [ומיירי מתני'] ג) וכתב הכי תני מת והיו לו מעות סתומין והן בסתומין ליירינן והכי ליכבי ליה למימר מת יפלו לנדבה אלא הכי [קא מיירי] דאמר דוקא לגזירתי לאו יכול להביא בכולן אחד מקרבנותיו דמשמע ג) אלא קרבנותיו כולן יפלו לנדבה קאמר ולכך הקני בסיפא מת והיו לו מעות סתומין ואפילו נמי אמר לאו לקרבנות גזירותי כולן יפלו לנדבה (דלרבא) [דלקמן] (דף כו:) אלו לחטאתי והשאר לשאר מזירותי ומת דמי חטאת יכלו ליס המלח והשאר יביא בחיני עולה ובחיני שלמים ומשמע מסוס דאמר השאר לשאר לקרבנות מזירותי אבל אמר לזירותי ולא לשאר מוכר יפלו מהם עולה לו שלמים מכולן

כך פר"י: הגה"ה

הלכה היא בגזיר. הלכה למשה מסיני הוא [דסתומין] יפלו לנדבה אע"פ שדמי חטאת מעורבין בהן ואדרבה לקמן מוכחת כשדמי חטאת דוקא מעורבין בהן [לח] (נדר) ד) מתקבלה הלכה שיפלו לנדבה אבל אם דמי עולה ושלמים לבד מעורבין יחד לא נאמר בהן שיפלו לנדבה אלא יביא חליני עולה וחליני שלמים: **רבי** שמעון בן יקים לומר בכל נדריהם ובכל נדבותם התורה לחמרה מוכר כדר יהיה לנדבה. ולכ קרבנות מיד בנדר הם בחין ע"י שבדר ה) בנדור ואפילו החטאת וכשרה הוא לאוקומי במוכר כי אלי דבשאר מוכר לא משכחת לה דאם הפרים [מעות] לעולה ונתותרו שהוזלו הבהמות יכול להקריב מהם עולה וכן שלמים כמו שהפרים מתחילה וכשרה להעמידם במוכר

סתום כי אלי חטאת עולה ושלמים מעורבין יחד:

בשלמא לר' יוחנן דאמר הלכה היא בגזיר למעו להכי סתומין מין מפורשין לא. אלא לר' שמעון דאמר סתומין אין מפורשין לא מצית אמרת הלכה היא בגזיר (דף יג.) המפרים [מעות] למזירות מין מועלין בהן מפני שרלויין לבא בכולן שלמים [ומיירי מתני'] ג) וכתב הכי תני מת והיו לו מעות סתומין והן בסתומין ליירינן והכי ליכבי ליה למימר מת יפלו לנדבה אלא הכי [קא מיירי] דאמר דוקא לגזירתי לאו יכול להביא בכולן אחד מקרבנותיו דמשמע ג) אלא קרבנותיו כולן יפלו לנדבה קאמר ולכך הקני בסיפא מת והיו לו מעות סתומין ואפילו נמי אמר לאו לקרבנות גזירותי כולן יפלו לנדבה (דלרבא) [דלקמן] (דף כו:) אלו לחטאתי והשאר לשאר מזירותי ומת דמי חטאת יכלו ליס המלח והשאר יביא בחיני עולה ובחיני שלמים ומשמע מסוס דאמר השאר לשאר לקרבנות מזירותי אבל אמר לזירותי ולא לשאר מוכר יפלו מהם עולה לו שלמים מכולן

מפורשין לא מצית אמרת. דיפלו לנדבה דכבר פסקה תנא דבי ר' ישמעאל **דולד** חטאת **ותע"ב** נימת במוכר **שלא** לשלחין **חול** ולא לנדבה דהכל נקרא מוכר חטאת' בין ולד חטאת בין תמורת חטאת כי הכא דמפרים מפורשין והיפר לה בעלה או בהיא דתנן במסכת מעילה (דף יג.) היכא דהפרים מעות לגזירותי ומת והיו לו מעות מפורשין כל הלא שחין חטאת עלמן שם מותרות עליהם וה"ה דמי למיתר להלכה גמירי לה חטאת מתה הלא ניחא ליה לתתויי תנא דבי ר' ישמעאל [דתנא] חטאת מתה עולה ושלמים יקריבו שלמים כל אחד כדיניה כמו במשנתינו דקאמר עולה תיקרב **רק** קדשיך תבר יהיו לך. בתמורה בריש פ' הלן קדשים דריש: רק קדשיך הלו התמורות "תבר יהיו לך" הלו הוולדות לעולה ושלמים גופייהו לא לימעריך שבר כבר מפורש בויקרא זבח תורת עולה ותורת שלמים: **ומאי** תקנתן תנא ובחת בירושלים יכול יעלם לבית הבחירה ויזבח מהם מים ומזון כדי שימותו. כלומר יכניסם כדרך שעושין בולד חטאת לחזו למיתה: **ת"ל** ועשית עולותיך הבשר והדם: סיפא דהאי קרא "ודם יזרק יסוד המזבח ובשר תאכל" והייט שלמים ומסיק ליה האי קרא "רק קדשיך" לומר לך כדרך שאתה עושה בעולה כלומר שקריבין למזבח בתמורתן וכדרך שאתה עושה בשלמים לסיפא דקרא לחייבי בשלמים דכתיב "והבשר תאכל" נהוג בולדיהם ונקט תמורה לגבי עולה דזכר לא שייך ביה ולד וגבי שלמים דנקבה נקט ולד: **יבול** לאו ולד חטאת ותמורת חטאת הוא: **ולד** חטאת מנלן דקרינן ביה "בכל מקום" דכתיב "אשר אזכיר את שמי אבוא אליך וברכתיך" ואמרינן בחולין (דף כד.) אין לי אלא בזמן שבית עולם קיים בזמן שאין בית עולם קיים מנין ת"ל בכל מקום אשר אזכיר את שמי אבוא אליך וברכתיך אמר רחמנא בכל מקום שאני מזכיר שמי שם אני בא אצלך וברכתיך ואי לא אמר רחמנא הכי אפילו בבמה נמי דכתיב "ובמה אשר אזכיר את שמי" אבוא אלי

לג א מיי' פ"ד מהל' סוטי מקדשין הל' ו ופ"ד מהל' ממרים הל"ב :
לד ב מיי' פ"ד מהל' סוטי מקדשין הל"ד:
להה ג מיי' שם הל"ו :
לו ד מיי' שם הל"ח:

נוסח א
ל"ג ולד חטאת
ותמורת אשם ומקדיש

פי' הרא"ש

למה לי קרא לחטאת ואשם למעוטי דאינן קרבין היא הלכתא נמירי לה דלמיתה אולי : הלכתא נמירי לה כל שבהחטאת מתה באשם רועה . תרתא עד שתסתאב ויביא בדמיה עולה אבל אידו נמא לא : אשם שניתק לרעיה שמסרו לרועה ואח"כ שחטו לשם עולה כשר . הלכה היא בנזיר כמו ג) אמר מר . ותו ליכא דמשמע דוקא בנזיר היא הלכה אבל לא בשאר חיובי קרבנות : והתניא ושאר חייבי קינין שבתורה כגון זב וחובה וילדת :

נוסח הש"ס
ג) ממעט דלפני כיבוי (שאר ר' יוחנן) [לא סיה כגילפא גמ' ל"ל] לתמר מר סלקא דעת . צ"ל לכך היה בנזיר" כדי לרבות את שאר חטאות שבעולם ומיעט את אשם נזיר מדברי רבי יוחנן בן נזיר

הגהות הב"ח

(ה) רש"י ד"ה אשם שניתק וכו' שמקריבו ושחטו כ"ל יהד"ם עם ד"ה כשר: (ב) ד"ה דתמר קרא כו' תורם אשם עליו ופסול וכו' ותו"ב כ"ל כשולא למ"ד וכדאיתה בהן כ"ל והר"ח עם ד"ה טעמא דניתק וכו' לשם עולה כדתמרן הילכך לא מינטרין כ"ל ותימה כל כמי ליטני נמחק : (ג) ד"ה ס"ל ניתק וכו' אשם סות הוא קרב וכו' דלא כתיב סות :

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) גמ' מלמד מהלכתא וכו' . ג"כ מי' פ"מ : ב) תוס' ד"ה וכי תימא קרא וכו' נמצא רועה דאינטרין. מלא דאינטרין נמחק . וכ"כ כשר לעולה מדאינטרין כ"ל פ"מ : ג) ד"ה ניתק כו' מדלא קאי לכפי . ג"כ מי' פ"מ : ד) בא"ד דכפ"ק דבכורות דף יב קאמר גזירה לאחר כפרה אמו לפני כפרה ונספחים פ' אלו דברים קאמר פ"מ כ"ל פ"מ : ה) בא"ד ותני נמילתיה דר"ש שחטו לשם עולה כשר דגרסינן כ"ל : ו) בא"ד הא מהלכתא ר"ש בלא עקירה ממי כשר לעולה ולמ"ד ז) ד"ה אמר מר סלקא דעת כשר לעולה וכו' ופ"ק דחולין (דף כ"ג) ובא"ד הא מהלכתא ר"ש בלא עקירה ממי כשר לעולה ולמ"ד ח) ד"ה אמר מר כשר לעולה ולמ"ד כ"ל : ט) ד"ה אמר מר סלקא דעת כשר לעולה וכו' וכ"ג . פי' וכ"ג נמחק . וכ"כ בסה"ש כ"ל . פ"מ: ח) בא"ד וכפ' טרף בקלפי וט' ויתן מוסיף . פי' מוסיף בתרא נמחק . וכ"ג מניח מדמי שלנו :

לג) יבול אף ולד חטאת ותמורת אשם בן ת"ל "רק" למה לי קרא "הילכתא נמירי לה לולד חטאת למיתה אולי הכי נמי, ולקרא לאשם הוא דאתא, אשם נמי הילכתא נמירי לה כל שאילו בחטאת מתה באשם רועה, אלא אי מהילכתא הוה אמינא הילכתא ואי אקריבה לא ליחזיב עלה ולא כלום קמ"ל קרא דאי מקריב ליה קאים עליה בעשה : ר"ע אומר אינו צריך הרי הוא אומר "אשם הוא" בהוייתו יהא : למה לי קרא גמרא גמירין לה כל שבחטאת מתה באשם רועה? הכי נמי, וכי אתא קרא לדרב *דאמר רב הונא אמר רב אשם שניתק לרעייה ושחטו לשם עולה כשר, טעמא דניתק, הא לא ניתק לא דאמר קרא "הוא" בהוייתו יהא/אמר מר "הלכה היא בנזיר", ותו ליכא ותניא "ושאר חייבי קינין שבתורה שהפרישו

"ולדי" קדשים בבית הבחירה-קמ"ל-דלא.

"רק" ולא רק תלמד למעט דמכי הוה ממעט מעשה [כ"כ] כמו רק דהוי מיעוטא ור"מ ומ"מ קאמר ר"ע לר' ישמעאל ליט צריך לה לאיטרויי שפיר קרא לר' ישמעאל לעשה דלא ממעט מהוה ור"ל דר"ע מיטעה קסבר במילתיה דר' ישמעאל דס"ד דליים ליה לר' ישמעאל הילכתא דאשם מיעוטא ולא מייתי ר' ישמעאל קרא דרק ללמד לעשה אלא למיעוטא שליט קרב ומצ"ע [למר] ליט צריך הכי הוא [לומר וכו'] דמשמע שפיר מיעוטא דליט קרב ות"ח ואכתי מאי קאמ"ל ר"ע ליט צריך [לה] ר"ע גופיה לא דריש הוא להאי דרשא אלא לכדרב הונא אמר רב ס"ל ת"ל גם לר' ישמעאל לאיטרויי לכדרב הונא ומאי צריך ליה צריך רק לה צריך ולצריך כין דהוה אתא למילף מחריות כדרב הונא ור"ל דלמאי דפריש אתי שפיר לר"ע טעה בדברי ר' ישמעאל וסבר דליים ליה הילכתא דאשם מיעוטא ולא אייתי קרא אלא למעוטי אשם מהקריבה ולא לידחי מהוה ואשם לא נריכא לי קרא דאשם ודרשינן הוא לכדרב הונא וכי אתא קרא לעשה אלא לידיך דליים לך הילכתא אלא דרשת מקרא דרק לאיסור הקריבה ליט צריך לרק דעוד אשמדרוש מעשה תמורת אשם מהוה הכתוב אשם גופיה יותר משהדרוש לכדרב הונא : וכי אתא קרא לאשם שניתק לרעייה דקל"ל חטאת שמתו בעליה נתכפרו בעליה עבדה שנתה תמות וכל שבחטאת מתה באשם רועה והיינו ניתק לרעייה שנמסר לרועה כגון אשם [שנאבד] ונתכפרו בעליו בתחר ואתרי כן נמלא רועה ב) דליטרויי שירעה עד שיסתאב ויביא בדמיו עולה [ולקמר] רב הונא דאם אחר שנתקו ונתנו למרעה הבהמות לקחו ושחטו [שאם] כשר והוי עולה כיון שלבסוף דמיו היו טופלין לעולה : **ניתק** לין לא ניתק לא דאמר קרא הוא בהוייתו יהא . והוייתו אשם ופסול פירוש מהוה ממעט ג) מדלא קאי להכי אתא הוא לאשמועינן דכשי ניתוק וקאמר להאי גירסא דלמה לי קרא דהוא הא הילכתא הוא דכל שבחטאת מתה דהיינו נתכפרו בעליה באשם רועה תלמוד דכשי ניתוק ומ"מ דבפ"ק דשבועות (דף יב.) ד) קאמר ת"ש כי לא ניתק ממי ומשני גזירה לאחר כפרה אמו לפני כפרה תלמוד לומר הוא הוא הוא מדלא קאי להכי אתא הוא לאשמועינן דכשי ניתוק והא דאמרינן בשלמא והכא מפיק ליה מקרא דהוא ואשאם ממי קשה והא הלכה היא דכשי ניתוק ופי' ר"ת [דהילכתא] ניתנית [כל שבחטאת מתה] באשם עולה בלא סוס ניתוק והא דקאמר הש"ס באשם רועה מסוס דגזרו רבנן דכשי [רעייה] מסוס גזירה דלאחר כפרה אמו לפני כפרה והכא אומר ר"ת דלא גרסינן ניתק לין לא ניתק לא דוחלי לא מקרא הוא דכשי ניתוק אלא רבנן גזרו דכשי ניתוק לרעייה כדמוכח בפ"ק דשבועות (שם) דקאמר גזירה לאחר כפרה אמו לפני כפרה ובפסחים פ' אלו דברים (דף טנ: ושם.) איכא בין אמוראי דאמר כפרה אמו לפני כפרה ואמר כפרה אמו לפני כפרה ה) וגרסינן מ"ט בשי עקירה שלריך שיחטנו לשם עולה בפירוש והלא סוף סוף עומד למיזל לעולה כשיסתאב אמר קרא הוא בהוייתו יהא לשם עולה הא מהלכתא ר"ש בלא עקירה ממי כשר לעולה ו) ואיכא למ"ד התם בפסחים דרב הונא לא בשי עקירה ותניא במילתיה דרב הונא אמר גרסינן מ"ט בשי עקירה מ"ט לא בשי עקירה דחולין והיה שם אשם עליו דלי אמר מקום הילכתא דניתק [דקרב] עולה לימא דווקא ש"י עקירה ומצי (הוא) לאמר קרא הוא בהוייתו יהא [שיהא לאחר כפרה עומד לעולה (והיה) לא לפני עקירה] כמו שעתיד להיות כשיסתאב הייט עולה יהיה בלא שום עקירה בין למר בין למר ניתוק לרעייה לא בשי עלין מדרבנן בעלמא כדפרישנן: **אבר** מר הלכה היא בנזיר . פירוש דסתומים יפלו לנדבה ומו ליכא והתניא ושאר חייבי קינין שבתורה שמיבא למיהרמו חטאת הטוף ועולת הטוף לם לל הוא והפרים משות לקיני בעודו לל והעשיר [רלה] בכולן להביא חטאת בהמה יביא והעולה יביא מביתו ו) וה"ג ולריך לומר שבשעה שהפרים המשות תחילה למר הרי הלו לגרעתו והיה בידו להביא בכולן פרידה אחת של חטאת או של עולה ולכן כשהעשיר יביא בהן בכולן נמי אותו חטאת בהמה או עולת בהמה כדפ"ל לבל למר לקרבנות גרעתו בשעת הפרשה מיד חל מקלת דמיו לחטאת ומקלת לעולה ולכשיעשיר לא יוכל להביא מכולן חטאת בהמה או עולת בהמה דלא תמריכן מפני שרחוי להביא בכולן שלמים דלא היכא דלמר לגזירתו לבל למר הלו לקרבנות גזירות הין בידו להביא בכולן שלמים ובפ' טרף בקלפי (יומא דף מא.) מוסיף ומביא חובתו מדמי חטאתו והין מוסיף ח) עולתו משמע דהין יכול להביא מכולן חטאת מייבי דלמר [לקרבנות] גרעתו מ"ל שהפרים מקלת לחטאת ומקלת לעולה. ע"כ הגה"ה :

לג) יוולדי קדשים בבית הבחירה-קמ"ל-דלא. יבול אף ולד חטאת ותמורת אשם בן ת"ל "רק" למה לי קרא "הילכתא נמירי לה-ולד חטאת-למיתה אולי הכי נמי, ולקרא לאשם הוא דאתא, אשם נמי הילכתא נמירי לה כל שאילו בחטאת מתה באשם רועה, אלא אי מהילכתא הוה אמינא הילכתא ואי אקריבה לא ליחזיב עלה ולא כלום קמ"ל-קרא דאי מקריב ליה קאים עליה בעשה : ר"ע אומר אינו צריך הרי הוא אומר "אשם הוא" בהוייתו יהא : למה לי קרא גמרא גמירין לה כל שבחטאת מתה באשם רועה? הכי נמי, וכי אתא קרא לדרב *דאמר רב הונא אמר רב אשם שניתק לרעייה ושחטו לשם עולה כשר, טעמא דניתק, הא לא ניתק לא דאמר קרא "הוא" בהוייתו יהא/אמר מר "הלכה היא בנזיר", ותו ליכא ותניא "ושאר חייבי קינין שבתורה שהפרישו

[כ"ק קי: נכורות מח. תמורה יח.]

תמורה יח. זבחים סה: קיב. קמו: מנחות ד. פסחים עב.

נוסחת הריב"ן

ג) (ולמ"ם) ניתק נכ"י: ד) (אבל) ניתק נכ"י: ג) ותי: ד) ולא ולד : ה) ותי:ו) שהקריבו:ז)(אף) ניתק נכ"י : ח) תורם אשם סטול עליו . גליון אשם סטול עליו: ט) ותא"כ בא"ז: י) לשם עולה : כ) כדאמר כל כמי ליטני זכו' כ"ל ומבאר ניתק : ל) למכשב כהו : מ) גליון ולא קשיא : נ) אשם הוא קרב : ס) דלאו : ע) ומבכי לר"ע כו' : פ) מדת"ק : צ) וכן שאר חייבי :

[ע"ש תום' פסחים עב. ד"ה אשם ותום' שבועות יב. ד"ה כג"ה ניתק ותום' ה: ד"ה כג"ה ניתק ותום' ממעות ד. ד"ה אשם שניתק וכו' נאיכיות ותום' תמורה יח. ד"ה ניתק]

ספריהן מעות לקיניהן. וחת"כ העמידו ג) כגון מלוה על חייבי חטאת ועולה הן על רלה להוסיף עליהן ולהביא (ג) מהן חטאת כהמה יבית: מם ויהו לו מעות סתומין יפלו לנדבה. ותן תושמין לדמי חטאת שבהן ב): תנא נזיר וחייבי קינין דומין ליה. דנזיר

ל"מ מי

מוסף ע"ת דמפילה [ע"ש]

שהפרישו מעות לקיניהם רצה להביא בהן חטאת בהמה, יביא, עולת בהמה יביא, מהו שיהו לו מעות סתומין יפלו לנדבה? תנא נזיר וחייבי קינין דמן ליה ולאפוקי מהא *דתניא "מי שהזה מרוייב חטאת ואמר "הרי עלי עולה" והפריש מעות ואמר "הרי אלו לחובתי" רצה להביא בהן חטאת בהמה, לא יביא, עולת בהמה, לא יביא. מת והיו לן מעות סתומים יקבו לים המלח אמר רב אשי הא דאמרת "מפורשין לא" לא תימא דאמר "אלו לחטאתי ואלו לעולתי ואלו לשלמי" אפי' אמר "אלו לחטאתי ולעולתי ולשלמי" מפורשין הן ואיבא דאמרי אמר רב אשי עד תימא דאמר אלו לחטאתי ולעולתי ולשלמי' אלא אפילו אמר "אלו לחובתי" הרי הן במפורשין. אמר רבא הא דאמרן מעות סתומין יפלו לנדבה, אם נפלה דמי חטאת מבינתן הרי הן כמפורשין תניא

(ראה"ק פרישה)

נס, הם על ד"ח ב' קרבנות: ולאפוקי מהא תנא. כלומר ר' יוחנן דקאמר הלכה היא בנזיר דמשמע בנזיר ולא דבר אחר לאפוקי מהא דתניא מי שמתוייב חטאת שאכל חלב ואמר הרי עלי עולה דהיינו נדבה ואמר [ומתוך] לא [על] דבר אחד הן שהחטאת בא על החלב והעולה בנדר והפרים מעות ואמר (כאן) כשהפרים אלו לחובתי ומשמע לכל מה שהיה חייב שמתחילים חטאת ועולה כמו נזיר: ולאפוקי מהא דתניא מי שהיה חייב חטאת שעבר על א' מכל חיובי כריתות שבאורין על שנגחן חטאת ואמר הרי עלי עולה והפרישו מעות ואמר אלו לחובתי משמע לכל מה שהוא מחייב והרי הוא מחוייב חטאת ועולה או דלמא לחובת חטאת קאמר או לחובת עולה קאמר או לשניהם קאמר, אינו יכול להביא בכולן חטאת ולא בכולן עולה אלא בחציון חטאת ובחציון עולה דמעורבי: הם דמי חטאת ודמי עולה. ואם רוצה להביא בהם חטאת יקח מעות אחרים ויאבדו אם דמי חטאת הם הרי מוב. ואם דמי עולה הם הרי הם מחללים על מעות הללו ויקח בראשון חטאת ובשניה עולה. וכן אם ירצה להביא מהם עולה יעשה כך ואם רוצה להביא בהם חטאת ועולה יביא ב' בהמות ויאבד מה שיש במעות הללו דמי חטאת יהיו מחוללים על בהמה. ודמי עולה על בהמה ו. ולא דמי להא דאמרי' לעיל רצה להביא חטאת בהמה יביא עולת השתא יביא דהתם בני חדא בקתא נינהו דשניהם על דבר א' באו. מת והיו לו מעות סתומים כלומר מהם חטאת ועולה אלא בירר אם לחטאת אם לעולה או לשניהם כדפרי' ילכו לים המלח דלא נמצי דיפלו לנדבה אלא היכא דבאין לחובת דבר אחר. ור"ח פ' ולאפוקי הא דתניא דהאי תנא פליג אמתני' ולית ליה ג) הילכך הוא כחייבי קינין: אלא אפי' אמר אלו לחטאתי לעולתי ולשלמי מפורשי' הן כיון דהזכיר שם קרבן דלא נמצי סתומים יפלו בנדבה אלא בסתומים לנמצי כגון דאמר אלו לחובתי או לקרבנותי אלא אפי' אמר אלו לחובתי מפורשים הם ולא מקרי מפורשים אלא באלו לקרבנותי אבל לחובתי יש בהשמט לשון חטאת דאינה באה כי אם חובה וכל היכא שנתפרשה החטאת לא נמצי: דאמר רבא אם נפלה דמי חטאת מבינתן כגון שאמר אלו לחטאתי:

ג) נראה דנ"ל ולית ליה סת דתניא בכריתות חלת סרי סות כחייבי קינין:

מת והיו לו מעות סתומין יפלו לנדבה. תע"פ שדמי חטאת משורכין בהן: **תני** נזיר וכל דדמי ליה. ת"מ דהלכה כך נשנית נזיר וכל דדמי ליה. ות"ח כאלו אמר נזיר שמביאין על דבר לחד שני קרבנות כמו נזיר על נזירותו וולדת ומטרעת שמביאים

פי' הרא"ש

רצה להביא חטאת בהמה יביא וכו' [ולא] מבעיא שאם ירצה להביא בכל המעות חטאת תעוף או עולת העוף [דמביא] דלשם עופות (לא) תשרשו אלא אאי' בהמה יכול להביא בהם אם תעשיר: תנא נזיר וה"ה לחייבי קינין דדמי ליה שמחוייבים חטאת ועולה כמו נזיר: ולאפוקי מהא דתניא מי שהיה מחויב חטאת שעבר על א' מכל חיובי כריתות שבאורין על שנגחן חטאת ואמר הרי עלי עולה והפרישו מעות ואמר אלו לחובתי משמע לכל מה שהוא מחוייב והרי הוא מחוייב חטאת ועולה או דלמא לחובת חטאת קאמר או לחובת עולה קאמר או לשניהם קאמר, אינו יכול להביא בכולן חטאת ולא בכולן עולה אלא בחציון חטאת ובחציון עולה דמעורבי: הם דמי חטאת ודמי עולה. ואם רוצה להביא בהם חטאת יקח מעות אחרים ויאבדו אם דמי חטאת הם הרי מוב. ואם דמי עולה הם הרי הם מחוללים על מעות הללו ויקח בראשון חטאת ובשניה עולה. וכן אם ירצה להביא מהם עולה יעשה כך ואם רוצה להביא בהם חטאת ועולה יביא ב' בהמות ויאבד מה שיש במעות הללו דמי חטאת יהיו מחוללים על בהמה. ודמי עולה על בהמה ו. ולא דמי להא דאמרי' לעיל רצה להביא חטאת בהמה יביא עולת השתא יביא דהתם בני חדא בקתא נינהו דשניהם על דבר א' באו. מת והיו לו מעות סתומים כלומר מהם חטאת ועולה אלא בירר אם לחטאת אם לעולה או לשניהם כדפרי' ילכו לים המלח דלא נמצי דיפלו לנדבה אלא היכא דבאין לחובת דבר אחר. ור"ח פ' ולאפוקי הא דתניא דהאי תנא פליג אמתני' ולית ליה ג) הילכך הוא כחייבי קינין: אלא אפי' אמר אלו לחטאתי לעולתי ולשלמי מפורשי' הן כיון דהזכיר שם קרבן דלא נמצי סתומים יפלו בנדבה אלא בסתומים לנמצי כגון דאמר אלו לחובתי או לקרבנותי אלא אפי' אמר אלו לחובתי מפורשים הם ולא מקרי מפורשים אלא באלו לקרבנותי אבל לחובתי יש בהשמט לשון חטאת דאינה באה כי אם חובה וכל היכא שנתפרשה החטאת לא נמצי: דאמר רבא אם נפלה דמי חטאת מבינתן כגון שאמר אלו לחטאתי:

ג) נראה דנ"ל ולית ליה סת דתניא בכריתות חלת סרי סות כחייבי קינין:

תני נזיר וכל דדמי ליה. ת"מ דהלכה כך נשנית נזיר וכל דדמי ליה. ות"ח כאלו אמר נזיר שמביאין על דבר לחד שני קרבנות כמו נזיר על נזירותו וולדת ומטרעת שמביאים

תניא

הגהות הב"ח

(ג) רש"י ד"ה שהפרישו וכו' ולכביעת כגון מעות: (ב) ד"ה ולאפוקי וכו' ולשלמי מפורשין הן כגון שאמר אלו לחטאתי ואלו לעולתי ואלו לשלמי ואלו לחובתי ואלו לנדבה ואלו לפסחי ואלו לחגיגתי ואלו לשלמי חגיגה ואלו לשלמי שמחה ואלו לשלמי בכורה ואלו לשלמי מעשר ואלו לשלמי תודה ואלו לשלמי נזירות ואלו לשלמי אשם ואלו לשלמי מצורע ואלו לשלמי מקדישין עליו: לח ב מיי' שם פ"ו יג ופ"ש מהלכות וכ"פ: לם ג מיי' פ"ש מהל' מחוסרי כפרה ה"ג:

נוסחת הריב"ן

ג) שם מחייבי חטאת ושולה כן כגון מעורב שהביא חטאת בהמה ושלמ בהמה להוסיף עליהן ולהביא מהן חטאת בהמה וכו' ד) כ"כ כתוב כאן סד"ה ע"א שכתוב לקמן אחר מיכות יכלו לים המלח: ג) שולה מה:ב: ד) ובשולה ב"ש על מנחה אחד: ה) (שמח) ויחת ב"י: ו) מחוייבת: ז) והיינו: ח) ס"ד שמומין דאחד יפלו לנדבה כגון שהפרישן בימיד שחם ת"ל לא תימה: ט) אלא דמיכה:

הגהות הב"ח

(ה) רש"י ד"ה שהפרישו וכו' ולכביעת כגון מעות: (ב) ד"ה ולאפוקי וכו' כלומר אלא דמיכה בהמה: ו) ולא ליים המלח מעות אחרים ויאבדו אם דמי חטאת הם הרי מוב ואם דמי עולה הם הרי הם מחוללים על מעות הללו ויקח בראשון חטאת ובשניה עולה. וכן אם ירצה להביא מהם עולה יעשה כך ואם רוצה להביא בהם חטאת ועולה יביא ב' בהמות ויאבד מה שיש במעות הללו דמי חטאת יהיו מחוללים על בהמה. ודמי עולה על בהמה ו. ולא דמי להא דאמרי' לעיל רצה להביא חטאת בהמה יביא עולת השתא יביא דהתם בני חדא בקתא נינהו דשניהם על דבר א' באו. מת והיו לו מעות סתומים כלומר מהם חטאת ועולה אלא בירר אם לחטאת אם לעולה או לשניהם כדפרי' ילכו לים המלח דלא נמצי דיפלו לנדבה אלא היכא דבאין לחובת דבר אחר. ור"ח פ' ולאפוקי הא דתניא דהאי תנא פליג אמתני' ולית ליה ג) הילכך הוא כחייבי קינין: אלא אפי' אמר אלו לחטאתי לעולתי ולשלמי מפורשי' הן כיון דהזכיר שם קרבן דלא נמצי סתומים יפלו בנדבה אלא בסתומים לנמצי כגון דאמר אלו לחובתי או לקרבנותי אלא אפי' אמר אלו לחובתי מפורשים הם ולא מקרי מפורשים אלא באלו לקרבנותי אבל לחובתי יש בהשמט לשון חטאת דאינה באה כי אם חובה וכל היכא שנתפרשה החטאת לא נמצי: דאמר רבא אם נפלה דמי חטאת מבינתן כגון שאמר אלו לחטאתי:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) תוס' ד"ה ולאפוקי מכאן תנא וכו' וכאי סוף ממתיב חטאת ושולה ומשלח מי' ומשלח משמע: ב) בא"ד וכל קרבנות מיד ויולדת ומרעת בני מד נקבת. ר"ב עי' בשבועות דף קו: ג) בא"ד וכשמפרים מעות לשמים כ"ג: ד) ד"ה מת דאמרת מפורשין לא וכו' ים לתת טעם בדבר וכו' דאמר שהחטאת באה על החלב והעולה בנדר והפרים מעות ואמר (כאן) כשהפרים אלו לחובתי משמע לכל מה שהוא מחוייב לעולה עשירה דמביאה חטאת עוף ולא עולת העוף ואמרה כאי אלו לחובתי משמע לכל מה שהוא מחוייב חטאת ועולה כמו נזיר: לאפוקי מהא דתניא מי שהיה מחויב חטאת שעבר על א' מכל חיובי כריתות שבאורין על שנגחן חטאת ואמר הרי עלי עולה והפרישו מעות ואמר אלו לחובתי משמע לכל מה שהוא מחוייב חטאת ועולה או דלמא לחובת חטאת קאמר או לחובת עולה קאמר או לשניהם קאמר, אינו יכול להביא בכולן חטאת ולא בכולן עולה אלא בחציון חטאת ובחציון עולה דמעורבי: הם דמי חטאת ודמי עולה. ואם רוצה להביא בהם חטאת יקח מעות אחרים ויאבדו אם דמי חטאת הם הרי מוב. ואם דמי עולה הם הרי הם מחוללים על מעות הללו ויקח בראשון חטאת ובשניה עולה. וכן אם ירצה להביא מהם עולה יעשה כך ואם רוצה להביא בהם חטאת ועולה יביא ב' בהמות ויאבד מה שיש במעות הללו דמי חטאת יהיו מחוללים על בהמה. ודמי עולה על בהמה ו. ולא דמי להא דאמרי' לעיל רצה להביא חטאת בהמה יביא עולת השתא יביא דהתם בני חדא בקתא נינהו דשניהם על דבר א' באו. מת והיו לו מעות סתומים כלומר מהם חטאת ועולה אלא בירר אם לחטאת אם לעולה או לשניהם כדפרי' ילכו לים המלח דלא נמצי דיפלו לנדבה אלא היכא דבאין לחובת דבר אחר. ור"ח פ' ולאפוקי הא דתניא דהאי תנא פליג אמתני' ולית ליה ג) הילכך הוא כחייבי קינין: אלא אפי' אמר אלו לחטאתי לעולתי ולשלמי מפורשי' הן כיון דהזכיר שם קרבן דלא נמצי סתומים יפלו בנדבה אלא בסתומים לנמצי כגון דאמר אלו לחובתי או לקרבנותי אלא אפי' אמר אלו לחובתי מפורשים הם ולא מקרי מפורשים אלא באלו לקרבנותי אבל לחובתי יש בהשמט לשון חטאת דאינה באה כי אם חובה וכל היכא שנתפרשה החטאת לא נמצי: דאמר רבא אם נפלה דמי חטאת מבינתן כגון שאמר אלו לחטאתי:

ג) נראה דנ"ל ולית ליה סת דתניא בכריתות חלת סרי סות כחייבי קינין:

תניא

נליון הש"ס

תוס' ד"ה סת דתמרת וכו' שכרי יכול להביא בכולן עולה. צריך למתוק סתיכות שכרי יכול להביא בכולן עולה דכתיב ס"ם: תוס' ד"ה תמר דכתיב וכו'. ממותר חטאת יקח בהם נסמה וכשכר לשם כלי:

הגהות הגר"ח

(ה) תוס' ד"ה ולאפוקי וכו' ולשלמי חגיגה ואלו לשלמי שמחה ואלו לשלמי בכורה ואלו לשלמי מעשר ואלו לשלמי תודה ואלו לשלמי נזירות ואלו לשלמי אשם ואלו לשלמי מצורע ואלו לשלמי מקדישין עליו: לח ב מיי' שם פ"ו יג ופ"ש מהלכות וכ"פ: לם ג מיי' פ"ש מהל' מחוסרי כפרה ה"ג:

עין משפט נר מצוה

לו א מיי' פ"ש מהל' פסולי מוקדשין הל"כ: לח ב מיי' שם פ"ו יג ופ"ש מהלכות וכ"פ: לם ג מיי' פ"ש מהל' מחוסרי כפרה ה"ג:

נוסחא/מבנה

ב' זוגות ג' אחרות מה ההגדרה ל' אחרות אפוריון

II

הדגשת "אפוריון" נוסחא

ג'-ו' ב'-א' סתומין שנכתב אחר ש"ד ד"ה חלבות ואחרות נ"ב ס"ו ב' אלא ד"ה כאפוריון

תניא כוותיה דרבא *(אלו לחטאתי והשאר לשאר נזירותי: דמי חטאת ילכו לים המלח והשאר יביא חציו לעולה וחציו לשלמים ומעלין בכולן ואין מעלין בקינין. אלו לעולתי והשאר לשאר נזירותי: דמי עולה יביאו עולה ומעלין בהן, והשאר יפלו לנדבה ומעלין [ב]כולן ואין מעלין בקינין) א"ר הונא אמר לך לא שנו אלא מעות אבל בהמה דרי היא כמפורשת, אמר רב יצחק אמר אפי' בהמה דרי היא כמפורשת, לא שנו אלא תמימה אבל בעלת מום דרי היא כסתומה אבל נסכא לא. ר' יצחק בר יוסף אמר אפי' נסכא אבל סואר של קורות לא. א"ל רב שימי בר אשי לרב פפא מאי טעמייהו דרבנן דאמרי מעות ולא בהמה ולא נסכא, מעות ולא סוורא, אלא מעתה מעות ולא עופות, וכי תימא הני, אלא הא *דאמר רב חסדא "אין הקינין מתפרשות אלא אי בלקיחת בעלים אי בעשיית כהן" אמאי הא מעות גמירי להו? אמר להקרבה קיימי הלא דמיהן דסתמא דמילתא ה) לצורך דמים ו) הפרישו וכמעות סתומין דמיין ויפלו כולן לנדבה: **אבל נסכא.** אם הגיעו ג' תניבות בסקף הוו להו כמפורשין הגיע ג' תניבות בסקף כדי לקנות בשלהן מהן מעות ובשלהן מהן שולה ובשלהן מהן שלמים דמי חטאת ילכו לים המלח: **ור"נ בר יצחק אמר אפילו נסכא.** כסתומין דמי הואיל ולריין לעשות מהן מעות לבל ג' סוגי קורות כמפורשין דמי מד לחטאת וחד לעולה וחד לשלמים ז): **מ"ש דרבנן.** דהכ' [נחמן ורכ] ח) (ג) לעולם דאמרי מעות הוו כסתומין ולא נסכא ולא סואר של קורות לי: **גמ' מעתה ולא עופות.** מסתמא הוו להו כמפורשין: ט) **וכ"ת ס"ג גמ' פ' דאמר רב חסדא אין הקינין מתפרשות כו' בלקיחת בעלים.** מן השוק שלח נאמר אי מהם ב) לון פרט לאויר העולם קודם שעיפיו כהן יביא זוג לבני לעלת ז' ס"מ מהשופות הויין להו כסתומין וכדרב חסדא, כהמה ושואר של קורות נמי הויין להו כסתומין: ג"ל

פניא כוותיה דרבא אלו לחטאתי ושאר נזירותי וכו'. לא הבאר יביא חציו לעולה וחציו לשלמים. ודומה לזה מצינו בשלמים דכיון דאמר "לאו לחטאתי" כמי שאמרה דמי וכמי שנפדיו דמי והשאר הוי להו כמפורשין: **ומעלין בכולן.** כל השאר דבשאר יש עולה וכשולה מיכא מעלה: **ואין מעלין בקינין.** דליכא למימר של שלמים ליכא מעלה לפני זריקת דמים: **דמי עולה יביא כשן עולה ושאר יפלו לנדבה.** לכל היכא דמעורב חטאת כיניהו כסתומין דמי: **ומעלין בכולן.** משום דמי חטאת שביניהם ולי קשיא והא לתמרין דמי חטאת לא נהגין ולא מעלין לה קשיא דהא דתני מתני' לא נהגין ולא מעלין בדמי חטאת משום דמי ולין לתריין להקריבה לבל כי לא מת א) מעלין בדמים שהרי לתויים להקריבה: **ולא בקינין.** (ו) [שמא] שלמים הן: **לבל בשעה שרי ליה במפורשים.** שאם מת והגיע ג' בהמות הרי היא כמפורשת משום דלתים ניה ו) היכר לבך להויה נקבה לעורך חטאת ואחי דהוי זכר עולה ואחי דהוי חיל בן ב' שנים לעורך שלמים וכיון דהניין להו כמפורשין חטאת תמות ב) ושלמים יקריבו כדברי מתני': **ג"ם גמ' ג) תמימים.** וכ"ג דפרישין: **לבל בעלת מום.** ד) אם מת והגיע ג' בהמות בעלי מומין כיון דלאו לצורך דמים נינהו ה) הכי גרסינן **לבל בשעה שרי ליה במפורשים.** אח

דחקיב בהמה כמפורש בתערובת חיטו נתן דעתו על לחם מהן חטאת וכן גבי שופות גמי ליתוס לכך אם לא פירש בשעה לקיחה שמא נתן דעתו בין לקיחה להקרבה לגדל בלבו אד לחטאת ואד לעולה ולא יוכל להכין להקריב לותה חיה שילה לחטאת ואיתה שילה לעולה: ג' יין נזף מה: **יכי** תימה ס"ג והס"ר מסדא כו'. ול"ת [ומתי] פריך והלא א] דלמרת משוח ולא בהמה הייט משוח לחיכת שהייה משוח דכתיב משוח כדפריטים אבל הני שופות חזו להקרבה ואין לריך שהייה ולכך אין לחוש שמא נתן דעתו לפרש בלבו אלו לחטאת ואלו לעולה ליליטו

ת"ל ולישמעיך סלא דתנן רבן שמעון בן גמליאל אומר כו'. לימלו נמי התם דכתיב ומלא קרבנו ליהוה עולת בהמה נסכה ומלא קרבנו על קרבן לחטאת כמפורש דמו יזרק על המזבח סביב אשר על פתח אהל מועד ואח"כ והפשיט את העולה ונתח אותה לנתחיה ואין לך בו לחטאת שנאכלת לכהנים ואין לך בו לעולה שכולה לאשים ולא לכהנים ולא לבעלים אלא לאשים בלבד ולא לחטאת שנאכלת לכהנים ולא לעולה שכולה לאש

כב א מיי' פס"ו מהלכות מעשה הקרבנות הלכה ג ופ"ג מהלכות שגגות הלכה ג ופ"ד מהלכות תמורה הלכה ט"ו:

מי מצית אמרת הדין החטאת תקרב עולה, הבא נקבה הבא זכר; מתיב רב המנונא ומי אמרינן בהמה בעלת מום כסתומה דמיא

ת"ש דיצר אמר איש מגלח על נזירות אביו בזמן שהיה (ה) [הוא] ואבין נזירים והפריש אביו מעות לנזירותו ומת ואמר "הריני נזיר ע"מ שאגלח על מעות אבא" (ג) היו לו מעות סתומות יפלו לנדבה, היתה לו בהמה מופרשת: חטאת תמות, עולה תקרב עולה ושלמים יקרבו שלמים מאי לאו אפי' בעלת מום? לא, תמימה, אבל בעלת מום - כסתומה דמיא מאי איריא 'מעות' לימא 'היתה לו בהמה בעלת מום יפלו לנדבה'? הכי נמי - בעלת מום למאי קרישא לדמי, דמי היינו מעות. מתיב רבא *קרבנו "בקרבנו הוא יצא ואינו יוצא בקרבן אביו יבגל לא יצא בקרבנו של אביו שהפריש מן הקלה על החמורה או מן החמורה על הקלה אבל יוצא בקרבן שהפריש אביו מן הקלה על החמורה או מן החמורה על הקלה תל"ל °קרבנו קרבנו *בקרבנו הוא יצא ואינו יוצא בקרבנו של אביו, יבגל לא יצא בקרבן אביו בבהמה שהפריש אפי' מן הקלה על הקלה מן החמורה על החמורה שהרי אין אדם מגלח על בהמת אביו בנזירות אבל יוצא במעות שהפריש אביו אפי' מן החמורה על הקלה או מן הקלה על החמורה שהרי אדם מגלח על מעות אביו בנזירות בזמן

מי מצית אמרת הדין החטאת תקרב עולה. הא ההיא דלעסוק חטאת היא נקבה והאי דשולה הוי זכר: מתיב רב המנונא ומי אמרינן בהמה בעלת מום כסתומה דמיא למיתה לחולין א] ושוב אי במפורשין בפירוש בשעת הקרבה צריך למימר ומאי קמ"ל רבינ"א ור"ת ומאי קס"ד דרב פפא והא מוכחת מדרב חסדא דבשופות כסתומין דמיין וה"ה בבהמה ויש לומר דרב פפא ס"ל דרב חסדא [בדותה] ולית ליה דבהמה דוחה [מייתי] לדרב חסדא ול"ל דרב פפא ודאי ס"ל דשופות כסתומים דמיין ולא מצינן לאוקמי דלא חזו ממעות הייט משום שאין לו למעל חלה דבר הדומה למעות דלא חזו להקרבה כגון ג] לפרים דלא חזו למזבח להקרבה אבל שופות דחזו נופייהו להקרבה אין למעלין מהלכה שמפרש במעות סתומין יפלו לנדבה והוא הדין דוחלי סתומין הוו ג] מעלו לנדבה ומצי ליה רב שימי ור"ל ולקח ועשה למר רחמנא בלקיחת בעלים לומר כן כלומר ואם לא פירשו הבעלים בשעת הלקיחה הוו כסתומין והוא הדין דרב הונא דלמר ד] בבהמות דהוו כסתומין לפי שאין מוכיח מגוף המוליים כי חטאת וכי עולה וכן כשהפרישם שלמה פרים אין מוכיח מגוף הבהמות כלום כי חטאת וכי עולה הילכך טכל לומר דהוו כסתומין לגמרי אבל הכא במאי' דלמצ"ג דקתני הניח שלם בהמות הרווים למוכיח מגוף הבהמה כי לחטאת וכי לעולה והכי לשלמים דכשבא לחטאת מתחת בתא נקבה וליכא למימר דתקרב עולה שהטעוה בה זכר להייט כבש וכן היל מפורש ה] בפסחים להיות דקיל שלמים וכן כשבא לחטאת וכן כבש לעולה הילכך כמפורשין דמו לאין מפורש גדול מזה אבל ג' פרים כסתומין דמיין ולא נאמר אי ג' פרים הוו כסתומים ה"ג הוו כסתומין דמיין לר"ע דאמר מעות סתומין יפלו לנדבה ואי ר"ע אמר הכי לר"ש דאמר מעות סתומין יקרבו שלמים ואי ר"ש אמר הכי לר"ע דאמר מעות סתומין יפלו לנדבה אלא לעולם ר"ש אמר מעות סתומין יקרבו שלמים ואי ר"ע אמר הכי לר"ש דאמר מעות סתומין יפלו לנדבה אלא לעולם ר"ע א

בזמן שהן סתומין. כלומר בשילהי מתני' : ת"ל . "ואת כבש יעשה קרבנו" בקרבנו יוצא כו' ואין דורשין קמן : מן הקלה על הקלה. מקבוצת העדות לקבוצת הפקדון לו לקבוצת ביטוי : מן הממורה על הממורה . מחלב לדם מחייבי מיתות לחייבי כריתות בקונג : שכן שם שפרים בשפם על הקלב . שאכל בקונג והביאה על הדם שאכל בקונג : שפרי לא מעל . לפי שהוא קדושת הגוף ואין לשפר לו להוליאה לחולין לפיכך לא כיפר וכדלמרי' בפרק ו) [בתרא] דכריתות דכיון דלא מלי מעיל, לפורי נמי לא מכפר : ג) שפרי מעל וכפר . דלקח בהן חטאת אחר שלא הופרש לשמן הוה ליה כמפיק להו לחולין ומעל, וכיון דמעל בו לחמרי, וכפר דהוה קדשו מעליא : ת"ל . וכפר עליו הכהן ג) על חטאתו דלעולם לא כפר עד שיהא קרבנו לשום חטאתו שלש"פ שמעל לא כיפר ג) שפרי מעל במעות כל דבר שיוצא לחולין לית ביה מעילה והוליל דלית ביה מעילה כיפר : קסבר מיפטי בשפמא . שפרי אין לדם מגלח על בהמת אביו מלי טעמא לאו משום דכמפורשת דמית מאי לאו אפי' בשלמים מום : מלי למימר דתני . לכל יולא במעות שבפרים כו' :

מתני' בשפם מגולח . שאינה ג' חופה יין : **גמ'** דתני ר"ש . כיון דמגלחת מעכבתה שלא לשתות יין כדתמרינן בפרק ג' מיון (לקמן דף מו.) ואחר ישתה הגזיר יין לאחר מעשים כולן דברי ר"ש הילכך כיון דלא גילחה לאורה ביין והוה לה ניוול כדכתיב (זכריה ט) ותירוש יבבד בתולות הילך מלי מפר חט"פ שנזרקו עליה כל הדמים : ולחנא (*מאיר) אומר אף בתגלחת הטהרה יפר שהוא מגלחת : **גמ'** מתני' דלא כר' אליעזר דאי ב"א *דאמר תגלחת מעכבת, וכיון דלא גילחה אסירה בחמרא וכיון דאית לה ניוול מצי מיפר (ובהא פליגי) תנא

בזמן שהן סתומין ולא בזמן שהן מפורשין? ת"ל °קרבנו" בקרבנו הוא יוצא "ואינו יוצא בקרבן אביו יבמל לא יצא במעות שהפריש (ו) אפי' מן הקלה על הקלה, מן החמורה על החמורה, אבל יוצא בקרבן שהפריש לעצמו מן הקלה על החמורה מן החמורה על הקלה? ת"ל °קרבנו על חטאתו" עד שיהא קרבנו לשום חטאתו. (ז) (חמאו) יכול לא יצא בבהמה שהפריש לעצמו מן הקלה על הקלה או מן החמורה על החמורה א)(אפי') מן הקלה על החמורה או מן החמורה על הקלה שכן אם הפריש בהמה על החלב והביא עליו את הדם או על הדם והביא על החלב שהרי לא מעל ולא כיפר אבל יוצא במעות שהפריש לעצמו מן הקלה לקלה ומן החמורה לחמורה מן החמורה לקלה ומן הקלה לחמורה שכן אם הפריש לעצמו מעות ב) (מן) החלב והביא על הדם, על הדם והביא על החלב, שהרי מעל וכיפר ת"ל °על חטאתו" עד שיהא קרבנו לשם חטאתו קתני מיהת בהמה מאי לאו אפי' בעלת מום? לא, תמימה, אבל בעלת מום מאי כסתומה דמיא, מאי איריא דקתני מעות שהפריש אביו ליתני בעלת מום? הבי נמי דלמאי חזיא לדמי, דמי היינו מעות: **מתני'** נזרק עליה אחד מן הדמים אינו יכול להפר ר"ע אומר "אפילו נשחטה עליה אחת מכל הבהמות אינו יכול להפר בד"א בתגלחת הטומאה אבל בתגלחת הטהרה יפר שהוא יכול לומר אי אפשי באשה מגולחת רבי

תנא

דמיין דאי כסתומין לגלח כמו על מעות סתומין ומדמי הילכתא דה"ה לנעזין לוחה ההלכה נתקבלה למעות סתומין יפו לנדבה נימת דוקא מעות ולא בהמה ואפילו בעלת מום וליכא למידחי דהא דקתני לעיל דליו גולח על בהמת חבירו היינו במפורשין דאם כן היכי מסיק לעיל יולא במעות חבירו שהרי מגלח על מעות חבירו והא אין מגלח אלא על מעות סתומין (לקמן דף ג.) : **לא** תמימים . עליהם ליו מגלח דהויין כמפורשים : **נזרק** עליה מחד מן הדמים . כגון שנמרמה מזיכות בטהרה והביאה קרבנות ליו יכול להפר דהא נמי בכלל בעולה ואין לשמים מזיכות חטאת או עולה או שלמים שנזרקו עליה אחד מן הדמים אינ

משום הפסד קדשים. שאם יפר לה קודם זריקה ושוב אינה ראויה לזריקה לקרבנות הלכך ואסור לזרוק דם ופריך למאי הלכתא הפסד יפר לה ולזרוק דמו שלא לשמו ויותר הכשר בהכילה ומשני לאזהורי שמואל שלא לשמן דכיון דהכשר בהכילה עוד מזירה שוב אין עומדין לשמן ואפילו יזרוק דמן סתם כשרין דסתמא [שלא] לשמן קיימי וה"ק יזרק דמו דסתמא שלא לשמן קיימי חלא נפש שלמי נדבה כיון דהכשר בהכילה עוד מזירה: **כבשי** עצרת שנשחטן עצרת עליהן או לאחר עצרת בערב עצרת עליהן או לאחר עצרת הדם יזרק ביו"ט עצמו וקאי אריבוי שלא לשמן (או) נפש שלמי נדבה ועי"ן כן הוא הכשר בהכילה א] לפי שיש נדרים ונדבות קרבין ביו"ט ול"ל לא יקטיר לימורים עד הערב ולא יאכל הכשר עד הערב [דכל כמה] דלא מיקטרי לימורין כשר לא משכחת בהכילה ומ"מ כי נמי לין נדרים ונדבות קרבין ביו"ט מותר לזרוק הדם ואם היקה שכח לו יזרוק להו כמו תיקון מדרבנן ואסור לאכלן [מותר] לזרוק הדם שלא לשמן ול"ת לאכלן לא מייתי מתני' (לעיל דף כד.) טעמא תקרב עולה ושלמים יקרבו לשלמים ול"ל דלא דמי דהתם בשעת שחיטה היפר לה וזין בזריקה וזין בשחיטה עומד שלא לשמן לכל הכא דבשעת שחיטה היה עומד לשמן ועתה בשעת זריקה עומד שלא לשמן לא מיכשר שלא לשמן [שמא] כיון דבשעת שחיטה לשמן ג) ול"ל דלמך כשרי עצרת נמי לא דמי דהתם לא נשחטו לשמן לכל הכא כיון דבשעת שחיטה לשמן [שמא] כיון דבשעת שחיטה לשמן דלא מכשרי שלא לשמן דפסי התכלת (מנחות דף מז:) מיבעיא להו"ם הא בכשיש שנשחטן לשמן ולבד הלחם מהו שמזרוק דמן על כבשים שלא לשמן כו' וה"ק הא דקתאמר יזרוק מיירי שנשחטו שלא לשמן וכ"ל דלא דמי דהתם כשנשחטו לשמן ג) משיקרבו בשחיטת זבח ושיקר הזבח בלחם מתכשר הילכך כי לחד לחם נמלא הזבח מיפסיל והוי כמו לחד לחם דסתמא כשר כמו לשמן דלתמר בריש זבחים (דף כ:) הסתא נמי דשחטן לשמן ומשום תקנה עשה כלילו בשעה להחיר לזרוק דמן: [מי דשחט עולה לו שלמים הכי נמי לר"ע דליכא הספר] שלא [הכ"ע] דשחט חטאת [כריתא] לאן לן בה תקנה לזרוק דמן לשמן משום שלמי נדבה דחטאת חיטו בה נמי לשמן: **דתנן** אם גילת על אחת מהם יצא. כלומר ולכך אמר ת"ק דכי מזרק לחד מן הדמים לפילו חטאת דלהיכי הוי ר"ע דלהיכו מיפר [דלא תימה] דוקא ד] גלח על השלמים הוי דתנן במתניתין מזרק לחד מן הדמים דדוקא ה] מן השלמים יצא דתמה מחד מועד וקתמר ו) דבעל יצא על לחד משלמהן ובפרק לחזהו מקומן (זבחים דף נה.) מפרש לה דמקום חטאת עולה ושלמים: ר"ע **אויבי** דוחמא. בהם זוהמת ולית מגופה מגני לבעל ולא ניחא ליה: מתני' **האיש** מדיר בנו במזיר. שיאמר יהא בני מזיר ויתחילו מנין הימים מיד לפי שהבן יודע שאבוי הדירו במזיר ר"ג דמדיר בנו במזיר שיהא שלוחו לבנו שיאמר הריני מזיר: **ואין** התאב מדירת כגה במזיר. כדמפרש בגמרא: **כילד** ל"ג: גילח לו שמלוחו. לפיכך אין לו תקנה לזרוק דמן [אי דשחט עולה לו שלמים הכי נמי לר"ע דליכא הספר] שלא [הכ"ע] דשחט חטאת [כריתא] לפיכך אין לו תקנה לזרוק שלא לשמן דחטאת מיפסל שלא לשמן לפום שלמי נדבה דחטאת חיטו בה נמי לשמן: **דתנן** אם גילח על אחת מהם יצא. כלומר ולכך אמר ת"ק דכי מזרק לחד מן הדמים לפילו חטאת לפיכך היה ר"ע לפיכך מיפר [דלא תימה] דוקא ד] גלח על השלמים הוי דתנן במתניתין מזרק לחד מן הדמים דדוקא ה] מן השלמים יצא דתמה מחד מועד וקתמר ו) דבעל יצא על לחד משלמהן ובפרק לחזהו מקומן (זבחים דף נה.) מפרש לה דמקום חטאת עולה ושלמים: ר"ע **אויבי** דוחמא. בהם זוהמת ולית מגופה מגני לבעל ולא ניחא ליה: מתני' **האיש** מדיר בנו במזיר. שיאמר יהא בני מזיר ויתחילו מנין הימים מיד לפי שהבן יודע שאבוי הדירו במזיר ר"ג דמדיר בנו במזיר שיהא שלוחו לבנו שיאמר הריני מזיר: **ואין** התאב מדירת כגה במזיר. כדמפרש בגמרא: **כילד** ל"ג: גילח לו שמלוחו.

ורים נקיים ממר. טעמא שהתים מדיר לית כאן בנזיר כדי לחנכו במצות: ולי משום תיגוך למילו משם נמי. תהא מדרת לית כאן בנזיר: בשלמא רבי יוחנן דאמר הלכה כמי שאין כאן לא. דהכי היא הלכה ואין מסיבין כלל: אלא לרים נקיים למילו כאן.

נמי ליהוי ג) נזירה: בנזיר אין. תורה אור

ג)לעזן 'נזירות' לדם יכול להזירו כדהויא הלכה למשה מסיני ובלעזן 'נדרים' לא: אלא מיבעיא בעשה נדרים. כגון להזירו להניח קרבן לדים ליה ניוול דמשה לעשות כיין דיכול להזירו (ג): אלא למילו בנזירות כו'. בכולה שמעתא גרסינן "אלא לרים לקיים" וספרים שכתוב בהן ר' יוסי בר' חנינא שבשתא היא: סיינו דקתני מיפה לו (ג) שמיפוהו קרוביו. דכי היכי דהלכה היא שהתים מזיר לתם בנו הכי נמי הלכה שיטולין לממות: אלא לרים לקיים כל כמיניהן דקרובין דלמרי ליה לא תיגמריה מלות: קסבר. רים לקיים כל חיטך דלא ג) תשיט ליה כגון חיטך דנזירות דבזיונא הוא דקא מגלח לשמו לא ניחא ליה לבריה ומשום הכי יכולים לממות: למכי. מותר לו לגלח ותע"ג דעביד הקפה וקעבר על לאו דלא תקיפו דהכי הוא הלכה למשה מסיני: אלא לרים לקיים. היכי עבר על הקפה דהוי מלאורייתא משום חיטך: קסבר הקפת כל סרוגין. לא מיתסר אלא מדרבנן ואתי חיטך כו': למכי מגלח ומייתי קרבן. ולית ליה משום חולין בעזרה: אלא לרים לקיים. לתמר דלא הוי ד) טעם אלא משום חיטך כיון דלא חל עליה נזירות מדאורייתא תיסתכת דקא מייתי חולין לעזרה: כי קא מיממא מייתי לפרים ואכיל כהן מליקה. ולית ליה לה משום חולין לעזרה ולא משום מליקה דהכי הלכה למשה מסיני: אלא לרים לקיים. כיון דמדאורייתא לא מיחייב בנזירות תסתכת דקמייתי חולין לעזרה וקא אכיל כהן נבילה: ס"ג סבר לה כר' יוסי בר' יהודה דאמר אין שחיטה לעוף מן התורה ואין שחיטה לעוף מן סמוכות ואולין בעזרה לאו דאורייתא. והילכך כיון דמדאורייתא לא בעי שחיטה לא בעי שחיטה לא תחיבא נבילה ולא מיתסר לא תחיבא נבילה ממתק ונ"ב נמי מן הסל תחזא כ"ל. ל"ת: ב) ב"ד והדם יזרוק לפם שחים. תימה שחים ממתק ונ"ב מים: ג) ר"ה לזכר וכו' ונ"ש דהא נמי וכו'. כגון גבי תים וכו' ונ"ל יש מיטות כגון ומע"ל יש לפרש ממתק ונ"ב מן ונ"ש וכו' עד בלשון זכר נאמרה הוא נגיון מהכא אחד ומ"ש שוב מתחילין לכרי פתום. ונ"ל יש לפרש ונגיאה דר' יוסי מיירי בזב שמביא על מזיזה וכו' ואינו מתכון כ"ש ודו"ק וכ"ל. ל"ת ישע"ס: ד) ב"ד לף שיל נמי מביאה תטאת כעוף ביכא תיטת ביכא שבת עליה ממתק: ה) ב"ד וס"ה דמלי למימר מה זכר וכו' כפסק זב לף היא נמי מביאה תטאת עוף ד) הילכ שבת עליה כשהיתה בפסק זבה ה) [והוא הדין דמלי למימר מה זכר וכו'] לף נקבה מביאה על הפסק פסק זבה מביאה על הפסק כמו בסמוך ומה זכר ממין שהוא מביאה קרבן על הודאי דהיינו בהמה לחטאת הוא מביאה על הפסק בהמה לאשם תלוי לף נקבה ממין שמביאה על הודאי דהיינו חטאת העוף מביאה על הפסק עוף לחטאת וה"ה דמלי למימר כי היכי דמביאה הוא לאשם על [פסק] חלב [היא נמי] מייתי לפסק זיבה חטאת העוף על הפסק: אי מה זכר מביא קרבן ונאכל. על פסיקו לאשם תלוי נאכל לף נקבה כשמביאה על הפסק יהא נאכל:

תמרת

ג) [כאוכה מן ונקיבות כ. ובנעתרן נ:] דקתני ר' יוסי בר' חנינא תומר כו' וכיון דנעתרן פ"ק נתלה לחדיא שהיה תמה ונע"ש מהי ריב"ח סוו ונ"ש מהי פוס' כאוכות לב: ד"ה פסק מתני' וכו' כתלינהו ד"ה ב"ח דהכא הכא הוא ומ"ש נלפסק ס"ה כמפסק לעיל בח: ריש נקיים תמר ריב"ח היא עיקר ונ' דשב"ס ב"ב קסו. ד"ה מביאה קרבן וכו' ממשע ב"ב דגרס בכא כ' יוסי בר' חנינא בבריימא ונע"ש נ"ב נכתלת י: ל"ת יוחנן ל"ר יוסי בר' חנינא].

מן התורה. וא"ב כי אם נחירה שיוצא הדם דרך סימנים:ב"ב (ר"ת) [ר"ח] וסבר לה כר' יוסי בר יהודה. והתניא ר"י בר יהודה אומר והכיון פי' ר' יוסי בר הנינא אשכחן תנא דסבר כותיה [ומיהו לא מצינן] דאית ליה לר' יוסי בר יהודה הכי אלא מדקאמר בסוף ראש מדיר בנו בנזיר עד שיגיע לעונת נדרים.ובתרי לישני אמרי' דאית ליה כרי לתעבו במצות וא"כ ס"ל ע"ב אין שוחטה לעוף מן התורה ונראה דאין צריך לסתוק הסברים דר"י בר חנינא ג) שהיה אסורא תלמידו של ר' יוחנן היה כראיתא בסנהדרין דר' יוחנן סמכיה לר' יוסי בר חנינא והתניא ר"י בר חנינא מנין לחפאת העוף הבאה על הספק שאינה נאכלת. כגון ספק זבה וילדת. ונקצת קשה דמשמע דפשיטא ליה דבאה על הספק דמייתי קרא דאינה נאכלת וצריך למיפא דמילתא אתאי מהך קרא: אפי' נקבה מביאה קרבן על הודאי הא לא צריך קרא דהשוה הכתוב אשה לאיש לכל ענושי' שבתורה אלא משום סיומא דמלתא נקט: זכר מביא קרבן על הספק אשם תלוי. אפי' נקבה מביאה זכר. כלומר קרבן דשיך בנקבה ולא בזכר כגון יולדת על הספק מביאה: ממין שהוא מביא על הודאי מביא על הספק אשם

מנחה יוחנן (ר"ן) אלא

הגהות הב"ח

(ה) גמ' מיפה לו שמיפו קרוביו לגה לר' יוסי וכו' כל כמיניהן דקרוביו: (ו) רש"י ד"ה לף מינמית וכו' סד"ה עם ד"ה לגה וכו' לגה לרים לקיים: (ז) ד"ה היינו דקרוביו שמיפו לו: (ח) ד"ה תלמוד לומר וכו' לף זכר לזכר ולנקבה לקיים: (ט) ד"ה מה זכר וכו' שלטולם מביא בסמה:

גליון השי"ם

גמ' קסבר מולין בעזרה לאו דאורייתא. עי' תוס' זבחים דף עו ע"ב ד"ה כדם:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) תד"ה קסבר כו' וכן מוכח להניח בלאם וכזכוח בשלם. תימה בלאם וכזכוח בשלם ממתק ונ"ב נמס מן הסל תחזא כ"ל. ל"ת: ב) ב"ד והדם יזרוק לפם שחים. תימה שחים ממתק ונ"ב מים: ג) ר"ה לזכר וכו' ונ"ש דהא נמי וכו'. כגון גבי תים וכו' ונ"ל יש מיטות כגון ומע"ל יש לפרש ממתק ונ"ב מן ונ"ש וכו' עד בלשון זכר נאמרה הוא נגיון מהכא אחד ומ"ש שוב מתחילין לכרי פתום. ונ"ל יש לפרש ונגיאה דר' יוסי מיירי בזב שמביא על מזיזה וכו' ואינו מתכון כ"ש ודו"ק וכ"ל. ל"ת ישע"ס: ד) ב"ד לף שיל נמי מביאה תטאת כעוף ביכא תיטת ביכא שבת עליה ממתק: ה) ב"ד וס"ה דמלי למימר מה זכר וכו' כפסק זב לף היא נמי מביאה תטאת עוף ד) הילכ שבת עליה כשהיתה בפסק זבה ה) [והוא הדין דמלי למימר מה זכר וכו'] לף נקבה ממין שמביאה על הודאי דהיינו בהמה לחטאת הוא מביא על הספק בהמה לאשם תלוי לף נקבה ממין שמביאה על הודאי דהיינו חטאת העוף מביא על הספק עוף לחטאת וה"ה דמלי למימר כי היכי דמביאה הוא לאשם על [פסק] חלב [היא נמי] מייתי לפסק זיבה חטאת העוף על הפסק: אי מה זכר מביא קרבן ונאכל. על פסיקו לאשם תלוי נאכל לף נקבה כשמביאה על הפסק יהא נאכל:

תמרת

ג) [כאוכה מן ונקיבות כ. ובנעתרן נ:] דקתני ר' יוסי בר' חנינא תומר כו' וכיון דנעתרן פ"ק נתלה לחדיא שהיה תמה ונע"ש מהי ריב"ח סוו ונ"ש מהי פוס' כאוכות לב: ד"ה פסק מתני' וכו' כתלינהו ד"ה ב"ח דהכא הכא הוא ומ"ש נלפסק ס"ה כמפסק לעיל בח: ריש נקיים תמר ריב"ח היא עיקר ונ' דשב"ס ב"ב קסו. ד"ה מביאה קרבן וכו' ממשע ב"ב דגרס בכא כ' יוסי בר' חנינא בבריימא ונע"ש נ"ב נכתלת י: ל"ת יוחנן ל"ר יוסי בר' חנינא].

קסבר חולין שנשחטו בעזרה לאו דאורייתא. בין בהבלתן ובין בשחיטתן. דסבר לאוכלם וכן מותר להביא א) [בלאם והזכוח בשלם] מן האיל ולהניף בעזרה והתימורים של חטאת ליכא למימר שלאם עשים והדם יזרוק לפם ב) שמים ושולה ושלמים עשה לפם עשים והדם יזרוק לפם ג) שמים ושולה ושלמים עשה לפם נדבה: משום שמא מייתי קרבן ליפורין. דממעט לי' מדיר בנו בנזיר דכל תורת נזיר עליו ואם מיממת מביא ליפורי' אחר לשולה ואחד לחטאת ונאכל: אלא לרבי יוסי בר' חנינא קשיא כהן נבילה. שהרי [מלוטו] במליקה והא לף קשיט ליה קאכיל מרפה דמליקה מן הטורף וה"ל כשברה חוט השדרה ולא ליכא למימר דסבר ליה כמ"ד מחזיר הסימנין לחולי הטורף (חולין דף יט:):

קסבר רבי יוסי בר' חנינא לית שחיטה לעוף מן התורה. ולא גריכא למ"ד מחיבת סימנין להוציא הדם דרך הסימנים ומכי מולק והולא הדם תו לא לריך: ה"ג וסבר רבי יוסי בר' חנינא הכי והתניא ר"ח יוסי בר' חנינא וכו' ולא גרים ר"ח דרבי יוסי ברבי חנינא תמורת הוא ולא תמת וגרס (ר"ח) הכי סבר לה כרבי יוסי בר' יהודה ד

אמרת לא . תמור מעצמך שלוה לא נקיטה אם תמרת זכר סבו [ליסור] תחד דתולין בעזרה קתני התמר בנקיבה ים שני ליסורין תולין בעזרה ואיסור נכלה לכך מביאה חטאת העוף ותו נתכל למלת לים ליה לדין) שחיטה לעוף מן התורה וחולין שנשחטו בעזרה לתוריית :

מתקיף לה רב אחא בריה דרב איקא ודילמא מיחייב עליה משום דמיתחזי כתרין איסורין מדרבנן; לימא כתנאי עד מתי מדיר את בנו בנזיר עד שיביא שתי שערות דברי רבי רבי יוסי ברבי יהודה אומר עד שיגיע לעונת נדרים מאי לאו הא דתניא היא דרבי סבר הלכה היא בנזיר ואע"ג דהגיע לעונת נדרים מדיר ליה ואזיל עד דמייתי שתי שערות ור' יוסי ברבי יהודה דאמר עד שיגיע לעונת נדרים סבר כדי לחנכו במצות וכיון דנפיק מרשותיה תו לא מיחייב? אמרי לא בדולי עלמא הלכה היא בנזיר והכא במופלא הסמוך לאיש כמיפלג רבי סבר *מופלא הסמוך לאיש = דרבנן ואתיא דאורייתא דחיא דרבנן ור' יוסי בר' יהודה סבר מופלא הסמוך לאיש=דאורייתא ואבעית אימא דכולי עלמא כדי לחנכו במצות ומופלא הסמוך לאיש=דרבנן היא רבי סבר אתי חינוך דרבנן ודחי מופלא הסמוך לאיש דרבנן ור' יוסי בר' יהודה דאמר עד שיגיע לעונת נדרים קסבר לא אתי חינוך דרבנן ודחי מופלא הסמוך לאיש לימא הני תנאי כי הני תנאי דתניא מעשה ברבי חנינא שהלכו אביו בנזיר והביאו לפני רבן גמליאל והיה בבן גמליאל בודקו לידע אם הביא שתי שערות אם לאו אמר לו רבי אל תצטער לבודקני אם אתה אני אהיה בשביל אבא אם גדול אני אהיה בשביל עצמי עמד רבן גמליאל ונשקו על ראשו אמר מובטח אני בזה שמורה הלכה בישראל לא היו ימים מועטים עד שהורה הוראה בישראל; בשלמא לרבי יוסי (ו) בר' יהודה דאמר עד שיגיע לעונת נדרים היינו דקאמר אם קטן אני אהיה בשביל אבא (ז) אלא לרבי דאמר עד שיביא שתי שערות ואם גדול אני אהיה בשביל עצמי

לא אם אמרת בזכר שכן אסור אחד תאמר בנקבה ששני אסורין מאי שני אסורין לאו איסור נבילה ותולין בעזרה? מתקיף לה רב אחא בריה דרב איקא ודילמא מיחייב עליה משום דמיתחזי כתרין איסורין מדרבנן; לימא כתנאי עד מתי מדיר את בנו בנזיר עד שיביא שתי שערות דברי רבי רבי יוסי ברבי יהודה אומר עד שיגיע לעונת נדרים מאי לאו הא דתניא היא דרבי סבר הלכה היא בנזיר ואע"ג דהגיע לעונת נדרים מדיר ליה ואזיל עד דמייתי שתי שערות ור' יוסי ברבי יהודה דאמר עד שיגיע לעונת נדרים סבר כדי לחנכו במצות וכיון דנפיק מרשותיה תו לא מיחייב? אמרי לא בדולי עלמא הלכה היא בנזיר והכא במופלא הסמוך לאיש כמיפלג רבי סבר *מופלא הסמוך לאיש = דרבנן ואתיא דאורייתא דחיא דרבנן ור' יוסי בר' יהודה סבר מופלא הסמוך לאיש=דאורייתא ואבעית אימא דכולי עלמא כדי לחנכו במצות ומופלא הסמוך לאיש=דרבנן היא רבי סבר אתי חינוך דרבנן ודחי מופלא הסמוך לאיש דרבנן ור' יוסי בר' יהודה דאמר עד שיגיע לעונת נדרים קסבר לא אתי חינוך דרבנן ודחי מופלא הסמוך לאיש לימא הני תנאי כי הני תנאי דתניא מעשה ברבי חנינא שהלכו אביו בנזיר והביאו לפני רבן גמליאל והיה בבן גמליאל בודקו לידע אם הביא שתי שערות אם לאו אמר לו רבי אל תצטער לבודקני אם אתה אני אהיה בשביל אבא אם גדול אני אהיה בשביל עצמי עמד רבן גמליאל ונשקו על ראשו אמר מובטח אני בזה שמורה הלכה בישראל לא היו ימים מועטים עד שהורה הוראה בישראל; בשלמא לרבי יוסי (ו) בר' יהודה דאמר עד שיגיע לעונת נדרים היינו דקאמר אם קטן אני אהיה בשביל אבא (ז) אלא לרבי דאמר עד שיביא שתי שערות ואם גדול אני אהיה בשביל עצמי

לימא הני תנאי כי הני . דפליגי אם מדירו [עד] שתי שערות [לעונת נדרים ולימא]=לאו דוקא דבזה ליכא חוש דמוי וה"ג ליכא ד] בפרק כל שעה (שם דף לח.): **והביאו** לפני ר"ג לבדקו . פי' ר"ת בתוהו יום הביאו לפני רבן גמליאל למר כדלקים ליה ולמר כדלקים ליה וקתמר ת"ק לידע אם הביא שתי שערות אם לא הביא והיה יכול לומר מבן י"ג שנה ויום אחד : **רבי** יוסי לתמר . ובתוספתא* גרסינן ר' יוסי ב"ר יהודה לידע אם הגיע לעונת נדרים שהיה יכול לומר מבן י"ב שנה ויום אחד דכהנין נבדקין : **אמר** לו רבי אל תצטער . אל תצטער לבדקני שהריני מזיר ממה שנפסק אם קטן אני אהיה בשביל עצמי והא"ת ס"ד הש"ק "אם קטן אני"=לגבי קבלת נדרים הוייט לפני הגעתי לעונת נדרים "ואם גדול אני"=לעניין קבלת נדרים הוייט כשהגיע לעונת נדרים ולכך קמייתי הש"ס בשלמא לר' יוסי ב"ר יהודה דקאמר אם קטן אני אהיה בשביל עצמי והכתיב לא תטמא לו כי אם בתולה מעמיה ואמאי קרי ליה בתולה הא אפילו בת שתים נמי לא תטמא לו כי אם בתולה מעמיה אלא לאו שמע מינה עד שיביא שתי שערות דהוי בתולה ואי לא לא ואמאי קרי ליה בתולה הא אפילו בת שתים נמי לא תטמא לו כי אם בתולה מעמיה אלא לאו שמע מינה עד שיביא שתי שערות דהוי בתולה ואי לא לא ואמאי קרי ליה בתולה

מתקיף לה רב אחא בריה דרב איקא ודילמא מיחייב עליה משום דמיתחזי כתרין איסורין מדרבנן; לימא כתנאי עד מתי מדיר את בנו בנזיר עד שיביא שתי שערות דברי רבי רבי יוסי ברבי יהודה אומר עד שיגיע לעונת נדרים מאי לאו הא דתניא היא דרבי סבר הלכה היא בנזיר ואע"ג דהגיע לעונת נדרים מדיר ליה ואזיל עד דמייתי שתי שערות ור' יוסי ברבי יהודה דאמר עד שיגיע לעונת נדרים סבר כדי לחנכו במצות וכיון דנפיק מרשותיה תו לא מיחייב? אמרי לא בדולי עלמא הלכה היא בנזיר והכא במופלא הסמוך לאיש כמיפלג רבי סבר *מופלא הסמוך לאיש = דרבנן ואתיא דאורייתא דחיא דרבנן ור' יוסי בר' יהודה סבר מופלא הסמוך לאיש=דאורייתא ואבעית אימא דכולי עלמא כדי לחנכו במצות ומופלא הסמוך לאיש=דרבנן היא רבי סבר אתי חינוך דרבנן ודחי מופלא הסמוך לאיש דרבנן ור' יוסי בר' יהודה דאמר עד שיגיע לעונת נדרים קסבר לא אתי חינוך דרבנן ודחי מופלא הסמוך לאיש לימא הני תנאי כי הני תנאי דתניא מעשה ברבי חנינא שהלכו אביו בנזיר והביאו לפני רבן גמליאל והיה בבן גמליאל בודקו לידע אם הביא שתי שערות אם לאו אמר לו רבי אל תצטער לבודקני אם אתה אני אהיה בשביל אבא אם גדול אני אהיה בשביל עצמי עמד רבן גמליאל ונשקו על ראשו אמר מובטח אני בזה שמורה הלכה בישראל לא היו ימים מועטים עד שהורה הוראה בישראל; בשלמא לרבי יוסי (ו) בר' יהודה דאמר עד שיגיע לעונת נדרים היינו דקאמר אם קטן אני אהיה בשביל אבא (ז) אלא לרבי דאמר עד שיביא שתי שערות ואם גדול אני אהיה בשביל עצמי

מתקיף לה רב אחא בריה דרב איקא ודילמא מיחייב עליה משום דמיתחזי כתרין איסורין מדרבנן; לימא כתנאי עד מתי מדיר את בנו בנזיר עד שיביא שתי שערות דברי רבי רבי יוסי ברבי יהודה אומר עד שיגיע לעונת נדרים מאי לאו הא דתניא היא דרבי סבר הלכה היא בנזיר ואע"ג דהגיע לעונת נדרים מדיר ליה ואזיל עד דמייתי שתי שערות ור' יוסי ברבי יהודה דאמר עד שיגיע לעונת נדרים סבר כדי לחנכו במצות וכיון דנפיק מרשותיה תו לא מיחייב? אמרי לא בדולי עלמא הלכה היא בנזיר והכא במופלא הסמוך לאיש כמיפלג רבי סבר *מופלא הסמוך לאיש = דרבנן ואתיא דאורייתא דחיא דרבנן ור' יוסי בר' יהודה סבר מופלא הסמוך לאיש=דאורייתא ואבעית אימא דכולי עלמא כדי לחנכו במצות ומופלא הסמוך לאיש=דרבנן היא רבי סבר אתי חינוך דרבנן ודחי מופלא הסמוך לאיש דרבנן ור' יוסי בר' יהודה דאמר עד שיגיע לעונת נדרים קסבר לא אתי חינוך דרבנן ודחי מופלא הסמוך לאיש לימא הני תנאי כי הני תנאי דתניא מעשה ברבי חנינא שהלכו אביו בנזיר והביאו לפני רבן גמליאל והיה בבן גמליאל בודקו לידע אם הביא שתי שערות אם לאו אמר לו רבי אל תצטער לבודקני אם אתה אני אהיה בשביל אבא אם גדול אני אהיה בשביל עצמי עמד רבן גמליאל ונשקו על ראשו אמר מובטח אני בזה שמורה הלכה בישראל לא היו ימים מועטים עד שהורה הוראה בישראל; בשלמא לרבי יוסי (ו) בר' יהודה דאמר עד שיגיע לעונת נדרים היינו דקאמר אם קטן אני אהיה בשביל אבא (ז) אלא לרבי דאמר עד שיביא שתי שערות ואם גדול אני אהיה בשביל עצמי

לימא הני תנאי כי הני . דפליגי אם מדירו [עד] שתי שערות [לעונת נדרים ולימא]=לאו דוקא דבזה ליכא חוש דמוי וה"ג ליכא ד] בפרק כל שעה (שם דף לח.): **והביאו** לפני ר"ג לבדקו . פי' ר"ת בתוהו יום הביאו לפני רבן גמליאל למר כדלקים ליה ולמר כדלקים ליה וקתמר ת"ק לידע אם הביא שתי שערות אם לא הביא והיה יכול לומר מבן י"ג שנה ויום אחד : **רבי** יוסי לתמר . ובתוספתא* גרסינן ר' יוסי ב"ר יהודה לידע אם הגיע לעונת נדרים שהיה יכול לומר מבן י"ב שנה ויום אחד דכהנין נבדקין : **אמר** לו רבי אל תצטער . אל תצטער לבדקני שהריני מזיר ממה שנפסק אם קטן אני אהיה בשביל עצמי והא"ת ס"ד הש"ק "אם קטן אני"=לגבי קבלת נדרים הוייט לפני הגעתי לעונת נדרים "ואם גדול אני"=לעניין קבלת נדרים הוייט כשהגיע לעונת נדרים ולכך קמייתי הש"ס בשלמא לר' יוסי ב"ר יהודה דקאמר אם קטן אני אהיה בשביל עצמי והכתיב לא תטמא לו כי אם בתולה מעמיה ואמאי קרי ליה בתולה הא אפילו בת שתים נמי לא תטמא לו כי אם בתולה מעמיה אלא לאו שמע מינה עד שיביא שתי שערות דהוי בתולה ואי לא לא ואמאי קרי ליה בתולה

מתקיף לה רב אחא בריה דרב איקא ודילמא מיחייב עליה משום דמיתחזי כתרין איסורין מדרבנן; לימא כתנאי עד מתי מדיר את בנו בנזיר עד שיביא שתי שערות דברי רבי רבי יוסי ברבי יהודה אומר עד שיגיע לעונת נדרים מאי לאו הא דתניא היא דרבי סבר הלכה היא בנזיר ואע"ג דהגיע לעונת נדרים מדיר ליה ואזיל עד דמייתי שתי שערות ור' יוסי ברבי יהודה דאמר עד שיגיע לעונת נדרים סבר כדי לחנכו במצות וכיון דנפיק מרשותיה תו לא מיחייב? אמרי לא בדולי עלמא הלכה היא בנזיר והכא במופלא הסמוך לאיש כמיפלג רבי סבר *מופלא הסמוך לאיש = דרבנן ואתיא דאורייתא דחיא דרבנן ור' יוסי בר' יהודה סבר מופלא הסמוך לאיש=דאורייתא ואבעית אימא דכולי עלמא כדי לחנכו במצות ומופלא הסמוך לאיש=דרבנן היא רבי סבר אתי חינוך דרבנן ודחי מופלא הסמוך לאיש דרבנן ור' יוסי בר' יהודה דאמר עד שיגיע לעונת נדרים קסבר לא אתי חינוך דרבנן ודחי מופלא הסמוך לאיש לימא הני תנאי כי הני תנאי דתניא מעשה ברבי חנינא שהלכו אביו בנזיר והביאו לפני רבן גמליאל והיה בבן גמליאל בודקו לידע אם הביא שתי שערות אם לאו אמר לו רבי אל תצטער לבודקני אם אתה אני אהיה בשביל אבא אם גדול אני אהיה בשביל עצמי עמד רבן גמליאל ונשקו על ראשו אמר מובטח אני בזה שמורה הלכה בישראל לא היו ימים מועטים עד שהורה הוראה בישראל; בשלמא לרבי יוסי (ו) בר' יהודה דאמר עד שיגיע לעונת נדרים היינו דקאמר אם קטן אני אהיה בשביל אבא (ז) אלא לרבי דאמר עד שיביא שתי שערות ואם גדול אני אהיה בשביל עצמי

לא אם אמרת בזכר שכן אסור אחד תאמר בנקבה ששני אסורין מאי "שני אסורין" לאו איסור נבילה ותולין בעזרה? מתקיף לה רב אחא בריה דרב איקא ודילמא מיחייב עליה משום דמיתחזי כתרין איסורין מדרבנן; לימא כתנאי עד מתי מדיר את בנו בנזיר עד שיביא שתי שערות דברי רבי רבי יוסי ברבי יהודה אומר עד שיגיע לעונת נדרים מאי לאו הא דתניא היא דרבי סבר הלכה היא בנזיר ואע"ג דהגיע לעונת נדרים מדיר ליה ואזיל עד דמייתי שתי שערות ור' יוסי ברבי יהודה דאמר עד שיגיע לעונת נדרים סבר כדי לחנכו במצות וכיון דנפיק מרשותיה תו לא מיחייב? אמרי לא בדולי עלמא הלכה היא בנזיר והכא במופלא הסמוך לאיש כמיפלג רבי סבר *מופלא הסמוך לאיש = דרבנן ואתיא דאורייתא דחיא דרבנן ור' יוסי בר' יהודה סבר מופלא הסמוך לאיש=דאורייתא ואבעית אימא דכולי עלמא כדי לחנכו במצות ומופלא הסמוך לאיש=דרבנן היא רבי סבר אתי חינוך דרבנן ודחי מופלא הסמוך לאיש דרבנן ור' יוסי בר' יהודה דאמר עד שיגיע לעונת נדרים קסבר לא אתי חינוך דרבנן ודחי מופלא הסמוך לאיש לימא הני תנאי כי הני תנאי דתניא מעשה ברבי חנינא שהלכו אביו בנזיר והביאו לפני רבן גמליאל והיה בבן גמליאל בודקו לידע אם הביא שתי שערות אם לאו אמר לו רבי אל תצטער לבודקני אם אתה אני אהיה בשביל אבא אם גדול אני אהיה בשביל עצמי עמד רבן גמליאל ונשקו על ראשו אמר מובטח אני בזה שמורה הלכה בישראל לא היו ימים מועטים עד שהורה הוראה בישראל; בשלמא לרבי יוסי (ו) בר' יהודה דאמר עד שיגיע לעונת נדרים היינו דקאמר אם קטן אני אהיה בשביל אבא (ז) אלא לרבי דאמר עד שיביא שתי שערות ואם גדול אני אהיה בשביל עצמי

לא אם אמרת בזכר שכן אסור אחד תאמר בנקבה ששני אסורין

גמ' תניא רבי (ה) כגון דאמר להה בשביל לבא להה בשביל עלמי: **מי לייתי ג' שערות מעיקרא.** כלומר הניחא דמתרלת מתני' דלרבי דלא מיחייב אלא בחדא מירות ליט לייתי ג' שערות מקמי (הזירו לבוא): **קסיס בנזירות דידיה.** כדקאמר להו לחי גדול: שהכחתי שמי שערות שהיו נשפם בשל לבא להה בשביל עלמי ולמי לייתי שמי שערות לבסוף דהדירו לבניו ג) קלי בזירות לחבוה ולא חייל עליה זירות דידיה כלל דהה לא קביל עליה זירות לחא לם לינו נשפם בשביל לבניו וכיון דעדיין לא הביא ג' שערות אל עליה זירות לחבוה ולא חייל עליה זירות דידיה כלל: **ולמי לייתי** ג) **כמלגא** . (ג)ולא ידעינן לי בההיא שעתא דהדירו לבניו לייתי ג' שערות לי לא, מי ניחא, והא כיון דאמר להה בשביל לבא להה בשביל עלמי לם ד) (לילה) נשפם בשביל ה) (לבניו)ולשפעד דקאים בשפים שערה והגיע לעונת נדרים ועדיין לא הביא ג' שערות ואל עליו זירות אלו ומירות של לבניו כיצד לחא הקנחא עד דייתיב דילה ויחיב דאבוה. כלומר לר' יוסי דאמר דלין להה מדירו לחא עד שמגיע לעונת נדרים ניחא לחא זירות לרבי דאמר עד שיביא ג' שערות דהה בשביל לבא להה בשביל עלמי ולא חייל עליה זירות לרבי יוסי דאמר "להה בשביל לבא להה בשביל עלמי" ומניחם יכולין להזיר לחמי לח מיחייב בשפיי זירות? דאמרי לרבי ליט ליה הקנחא עד דעביד דילה ולחבוה קלים כל זמן שלא הביא ג' שערות (עד) לחר הבחא לחא זירות מחבטל לחא לרבי דאמר כו' הה ברשותיה לחבוה קלים כל זמן שלא הביא ג' שערות וג' מירות קביל עליה ולילא למימר דלעולם לעונת נדרים מלי מזיר עלמו ולחפי לה הביא ג' שערות (ג) ז) ולהדירו לחבוה הוה לפלגי: ומשני לחא דאמר בלעון זה להה בשביל לבא להה כו' כלומר לי לבא מלי (ד) להדירי להה מזיר בנדר לבא ולם לא להה מזיר בשביל עלמו וכיון דלבניו יכול להדירו חד מירות קביל ח) לחודיה: **לי לייתי ג' שערות מעיקרא.** קודם (ה) שהדירו לבניו קלים בזירות דילים ולא בזירות דלבניו דילמ שערות לבניו: **ולבסוף.** לחחר שבא לב"ד קלים בזירות דלבוה דהה ים לילחו רשות בו וכיון דמלי לבניו להדירו לח קביל עליה זירות דילים: **ולמי לייתי כמלגי** . ט) לחר שהדירו לבניו קודם שבא לב"ד ולא ידעינן לי הני ג' שערות הוו ביה כשהדירו לבניו לי לא הוו ביה עד השתח י) הה השתח על כ) כדחיך ימנה ג' מירות מספיקא דדילמא לא הוו ביה שמי שערות מעיקרא עד השתח ומלמא נדור בשביל לבניו וכשבא לפני ב"ד ולחמר להה בשביל עלמי ג) ויהא מיר כמי בשביל עלמו להה הביא ג' שערות מ) ולי מייתי במילני מלי דולחי השתח לייתי ג' שערות ומלמא דנדר לבניו נדר נ) וכשבא לב"ד ולחמר כמי בשביל עלמו הוי מיר בנדר דילים וימנה ג' מירות: **מתני'** ה"ג המיחים מגלח על מירות לבניו כו' כיצד מי שהיה לבניו מיר והפריש מעות ס) על מירותיו ומת ולחמר הריני מיר עלי מ"מ שמגלח על מעות לבא לחמר רבי יוסי הרי ללו יפלו לנדבה ע) (לילה) מגלח על מירות לבניו מי שהיה הוא ולבניו מירים והפריש מעות מסומין למירותיו ומת זהו שמגלח: **גמ'** מ"ט. לין לחמה מגלחת על מירות לבניו: **כלכה פיה בנזיר.** שהבן מגלח ולין לנו ללמוד לימנו לחא מה שמסורים הוא בידינו בן ולא בת: **פשיטא.** שהבן מגלח ולא הבת דלין לבא במקום הבן כלום והלכה למה לי: **מסו דתימא יורשין נמירי לה.** שמגלחין על מירות לחב ולא שבא בן לא שבא בת במקום שלין בן: קמ"ל

ע"מ שמגלח על מעות לבא זהו שמגלח על מירות לבניו, ה"ג בפירוש קלמונים ובפירוש רבינו ברוך ובהרבה ספרים היא הגירסא ולבניו מיר מגלח על מעות לבניו ולפ"ג בחיי ליט מגלח: **מאי** טעמא. לין לחמה מגלחת על מעות לבניו: **פשיטא.** בלא הלכה ידעינן דלין בח מגלחת ולמלי הוקרך מילתא לרבי יוחנן ול"ל הה דקלמר הש"ס מ"ט מלי קושיא לבבא פשוט לן דבן ולא בת ול"ל דר' יוחנן נופיף לחמרה כי הך דבפ' חלו מליחות (ב"מ דף כח.) וכמה לחמר ר' ילחק קב בחרבע לחמות: (וע"ע תוספות פסחים נב: ד"ה חתן וכו' ומה שנרשם שם) :

תמ"ל

ואמר הבן הריני נזי' ע"מ שאגלח על מעות אבא והו שמגלח על מעות אביו: **מאי** משמע מגלח על נזי' אביו מאי שנא משאר קרבנות דאמר לעיל דקרבנו הוא יוצא ואינו יוצא בקרבן אביו: **משמיע** מאי דרבה

גליון הש"ס

תום' ד"ה בגיחת וכו' דמייתי מתלת י"נ . י"ל דבדיבור קדום כתבו דמכח מתני' ליכא למיפרך דליכא למוקמי כשהו בשעת שערה וסייט דיכלו יתי מירות קדם שתלת שנת י"נ דליכא חפס שיגיע בתחלת שנה שמונה לנזיר ולא כתי לפרש דמיירי מספיק ונ"ל בשעברה לא יסיה שומע :

נוסחת הריב"ן

ה) דהדירו לבניו : ז) קלים : ג) כמלגי דלא ידעינן כו' : ד) לינו : ס) לבא : ו) כ"ה כתוב כאן גליון : ז) כ' שערות ומהדלת לחבוה הוה לפלגי : ח) קביל עליה (מדויה : ט) (לאחר : י) (לא בשתח) ליתא בכ"י : כ) כלמו : ל) יפא : מ) בתלגי . מפי המודפ ומלאתי ולא מייתי כו' : נ) כדר פוח : ס) משות סתומים : ע) ולין זא :

הגהות הב"ח

(ה) רש"י ד"ה לגא לגיבא דיבי הא לחמר לבא כ"ל והה"ג עם ד"ה לי לייתי ג' שערות מעיקרא וכו' ללומר וכו' מקמי הזירו לבוא דקלים בזירות וכו' לבסוף הזירו לבניו קלי : (ב) ד"ה ולי לייתי כלמלגא דלא ידעינן : (ג) ד"ה הכי נרסינן וכו' דילים ולחבוה ליטא מחריכא לגא לרבי וכו' ולחבוה דלבוה הוה דפלגי : (ד) ד"ה ומלי וכו' מלי להדירי להה מיר בנדר לבא וכו' דלבניו יכול להזירו חד וכו' : (ה) ד"ה לי לייתי וכו' קודם שהזירו לבניו וכו' דמלי לבניו להזירו לא :

פי' הרא"ש

הא ברשותיה דאבוה [לאי] בשביל דלר' נמי קסן נדול לענין נדרים לאמר ולחכה פריך אפי' הגיע לעונת נדרים ברשות אבוה קאי . ומשני דאליבא דר' לאו קטן ונדול לענין נדרים קאמר אלא קטן ונדול ממש בהבאת שערות . והיינו אם בשביל אבא בנו שלא הבאתי ב' שערות אדיה בשביל אבא . ואם לאו שהבאתי ב' שערות אה בשביל עצמו . ומילחא דשישמא הוה דלר' א' ט"ס... הוי פי' הכי אלא מ"ל ... דתלמודא שקיל ומרי באמו לפ' דברי רבי משום (ל"ל ר) דבעי לאקשויי עליה . אי נמי אי איירי ב' שערות בשעה שאמר ר' חנינא תנאי הוא קא מיירי בנזיר דידיה וניחא לר' שיביא קרבנותיו בשביל נזירותו: אי לבסוף קאי מיירי בנזירות אביו וניחא שהבאתי עד ששלמו ימי נזירותו הביא ב' שערות אלא אי אייירי במצעי. אם לא הביא ב' שערות ביום שהדירו אביו ומרם ימי נזירותו הביא ב' שערות אליבא דר' היאך יביא קרבנות נזי' דבהבאת שערות פסח נזי' אביו כדקתני בתום' (ובמתני' פריך לעיל) ובשביל עצמו לא הוי נזי' אא"כ הביא סימנים בשעת התנאי . ואפי' א"ת שהיתה כוונתו שאם יביא סימנים קודם שישלים נזי' אביו שיהא נזיר בשביל עצמו. ס"ם לא משכחת לה שיהא ראוי להביא קרבנו' בהשלמת נזירות אביו מיד . ובריישא משתמע (הרי פשי' תנאי יוכל להביא)[דמביא]קרבנותיו בהשלמת נזירות אביו בלא שום ספק : הניחא לר' בר יהודה דאמר עד שיגיע לעונת נדרים ניחא . דאפי' אם הגיע לעונת נדרים במצעי לא בעלה נזי' אביו . ולהביא ב' שערות לא חיישי דבשעת ר"נ הוי קאי [עדיין] ואפי' אם הביא ב' שערות הוי (נדול) [קטן] דשומא ניכרו . וקשה לי [הא] ר' בר יהודה הוא דאמר פרק יוצא דופן דשעת ס' ואילך אם הביא ב' שערות הוי נדול . ואיכא למימר כיון דמילתא דלא שכיחא היא שיביא סימנים קודם שיהא בן י"נ לא חיישינן שמא הביא. ה"נ האיש מגלח על נזי' אביו ואין האשה מגלחת על נזי' אביה . כיצד מי שהיה הוא ואביו נזי' והפריש אביו מעות סתומים לנזירותו א"ר יוסי הרי אלו יפלו לנדבה שאין זה מגלח על נזי' אביו דכיון דבחיי אביו נדר והיו שניהם חייבי' קרבן דכתי' לא לית מידי הלכה : מי שהיה אביו נזיר והיו לו מעות סתומים ומת

סטז א ב מיי' פ"ח מהל' מירות הל' ט"ו :

[נועל מתנן] מסורת הש"ס

* נ"ב אלפי הוסי' ד"ה ולמי לייתי וכו' (ואולי מחרסה נ"ב) מחיה ב"ן מנת ב"ן ובי ב"ן

(נעיל כה: [פוטה כנ.]

** נ"ב ד"ה ולמי לייתי וכו' ולמי לייתי וכו' ד"ה ולמי לייתי וכו' ד"ה ולמי לייתי וכו' ד"ה

אם תימלי לומר פליגי. רבנן עליה דר' יוסי מדקתני במתני' ר' יוסי אומר מצטרע דפליגי רבנן עליה ואם תימלי לומר פליגי רבנן לתיתני דקתמר ר' יוסי אם כדר בחיי לחיו מגלח ואמרי רבנן דמגלח בכל ענין [או] אסיפא דקתמר דכדר לאחר מיתה מגלח על [נזירות] אביו ואמרי רבנן לחיו מגלח: **רבא** אמר. לתיתני פליגי דתניא כיצד מגלח מגלח על מעות אביו ואמו ומת אביו נזיר ופרישׁ אביו מעות לנזירותו ומת ואמר "הריני נזיר על מנת שאגלח על מעות אבא" זהו שמגלח על מעות אביו אבל מי שהיה הוא ואביו נזירים והפרישׁ אביו מעות לנזירותו ומת הרי אלו יפלו לנדבה דברי ר' יוסי ר' אליעזר ור' מאיר ורבי יהודה אמרו זה הוא שמגלח על מעות אביו רבה יש לו שני בנים נזירים מהו: הילכתא גמירין לה כל דקדים (ה) "גלח (גלח) או דילמא ירושה גמירין לה ופלגא הוי בבא רבא בבור ופשוט מאי: הילכתא גמירין לה והילכך לא בעי גלוחי לפום מאי דשקיל או דילמא ירושה היא וכי היכי דשקיל פי שנים, הכי מגלח, ואם תימצי לומר ירושה היא ולפום דשקיל מגלח, והלכתא הוא דאית ליה פי שנים אבל בהקדש לא או דילמא כיון דקני ליה לגלוחי לא שנא; אביו נזיר עולם והוא נזיר סתם, אבין נזיר סתם והוא נזיר עולם מאי: כי גמירין הילכתא בסתם נזירות או דילמא לא שנא, ואם תימצי לומר הכא אידי ואידי נזירות טהרה, בעי רב אשי אביו נזיר טמא והוא נזיר טהור, אביו נזיר טהור והוא נזיר טמא מאי? תיקו:

קא משמע לן הלכה. איבעיא להו פליגי רבנן עליה דר' יוסי-או-לא פליגי, ואם תימצי לומר פליגי, אריש או אסיפא? ת"ש *כיצד אמרו *האיש מגלח על נזירות אביו מי שהיה אביו נזיר והפריש אביו מעות לנזירותו ומת ואמר "הריני נזיר על מנת שאגלח על מעות אבא" זהו שמגלח על מעות אביו אבל מי שהיה הוא ואביו נזירים והפריש אביו מעות לנזירותו ומת הרי אלו יפלו לנדבה דברי ר' יוסי ר' אליעזר ור' מאיר ורבי יהודה אמרו זה הוא שמגלח על מעות אביו רבה יש לו שני בנים נזירים מהו: הילכתא גמירין לה כל דקדים (ה) "גלח (גלח) או דילמא ירושה גמירין לה ופלגא הוי בבא רבא בבור ופשוט מאי: הילכתא גמירין לה והילכך לא בעי גלוחי לפום מאי דשקיל או דילמא ירושה היא וכי היכי דשקיל פי שנים, הכי מגלח, ואם תימצי לומר ירושה היא ולפום דשקיל מגלח, והלכתא הוא דאית ליה פי שנים אבל בהקדש לא או דילמא כיון דקני ליה לגלוחי לא שנא; אביו נזיר עולם והוא נזיר סתם, אבין נזיר סתם והוא נזיר עולם מאי: כי גמירין הילכתא בסתם נזירות או דילמא לא שנא, ואם תימצי לומר הכא אידי ואידי נזירות טהרה, בעי רב אשי אביו נזיר טמא והוא נזיר טהור, אביו נזיר טהור והוא נזיר טמא מאי? תיקו:

הדרן עלך מי שאמר

בית *שמאי אומרים הקדש טעות = הקדש, ובו"ה

בזירות תלתן וכי היכי דשקיל מאי בכור פי שנים בכל הנכסים הכי (ה) בהאי נמי מגלח פי שנים: (ו)**בחולין פוח דמים ליה**. לבכור פי שנים: **אבל בהקדש**. לאחר שנקרב הקרבן ומבקשין לאוכלו לא שקיל פי שנים ח) אלא חולקין ביניהם בשוה: **או דילמא**. כי היכי דקני ליה פי שנים גלח בהן הכי נמי לענין חלוקה לאחר שהקריבו קרבנותיהן תני"ג דמוקדשין הן שקיל בהו פי שנים: **כי גמירי דילמא בסתם נזירות**. היכא דהכי הוא דמהנו מיר עולם לא, **או דילמא**: **ופשיטא**. כיון דנזירות דלתת ונזירות דטהרה הוא מגלח הכן על נזירות האב: **בעי רב אשי טיבא דאביו נזיר ממא ופוא נזיר טהור**. מהו להוסיף על מעות נפורים שהפרישׁ אביו להביא בהן ט) קרבנות וכן אם אביו טהור והוא ממא מהו להביא נפורים בחותן מעות שהפרישׁ אביו לנזירות טהרתו י) תיקו:

הדרן עלך מי שאמר

בית שמאי אומרים הקדש טעות (ו): *כילד **ממר שור שמור שיצא מכיפי רמשון**. בשחרית יהא הקדש וילך לבן הרי זה הקדש וכן כשעשה דיבר על כשר או חציו של שמן כוון הקדש הוחיל וילאו בריחשונה ואף על גב שלא נתקיימו דבריו שהוא שבור שילא שחור(ג"א) ויעלה דיבר על זבח וחציו של יין תחילה: ובית

אבין נזיר עולם והוא נזיר עולם לא שמע מה פשיטא דמגלח כיון שמעו מהאב ובבן בחד גווני לנזירות: ותמ"ל הכא תלתי ותידי בנזירות טהרה ומגלח שפיר על מעות אביו: **בעי** רב אשי נזיר טמא והוא נזיר טהור. אביו נזיר טמא, נטמא ופרישׁ מעות לניפורים ואחר מהו שיסוך בהו על לותם מעות להביא חטאת עולה ושלמים לנזירות טהרה **לא נמי** אביו נזיר טמא וחזר והתחיל ונקה נזירות טהרה הואיל ונטמא לא הוי דומיא דנזירות דבן דלא נטמא לא מגלח אביו נזיר טהור ופרישׁ מעות והוא נזיר טמא מהו שיביא הבן לנפורים [מן] המעות שהפרישׁ אביו לנזירות טהרה:

הדרן עלך מי שאמר

בית שמאי אומרים הקדש טעות הוי הקדש. כדמפרש ואזיל ומפרש דכבר הכי לחיי בנזירות בטעות נקט הכי פלוגתייהו במכילתין וכן משום פלוגתא דבית שמאי ובית הלל דבסמוך גבי מי שנדר וגילח לחכמים כו' לחמרו להם בית הלל לבית שמאי שמאי לי לחתם מודים בזה שהוא הקדש טעות ותמרבה בעבד כלומר חם כן [היתך] אומרים בהקדש טעות דפליגי עלן כילד

ע א ב ג ד מיי' פ"מ מהל' מכלי מיכות הלכ"ו: עא ה מיי' שם הלכ"ח: עב ו מיי' שם הלכ"ו:

גליון

שיטת רש"י: א) ד"ה ואמרי רבן נבנים בן אחיו של אחיו ב) אביו בן אחיו ואחיו בן אחיו של אביו מהר"י טיקא הרמב"ן ג) בפ' האומר ד"ה יוסי בן יהודה

ת"ש פי' הרא"ש

דבתר אינה יורשת והבנים יורשים היאך תגלח על נזירות אביה: מהו דתימא ירושה גמירי לה דכל מי שהוא יורש מגלח: אבעיא להו פליגי רבנן עליה דר' יוסי אי פליגי אאיסיפא דאמר "הריני נזיר ע"מ שאגלח על מעות אבא אבל מי שהיה הוא ואביו נזירים והפרישׁ אביו מעות לנזירותו ומת הרי אלו יפלו לנדבה דברי ר' יוסי ר' אליעזר ור' מאיר ורבי יהודה אמרו זה הוא שמגלח על מעות אביו. או אפילו ברישא דאמר "הריני נזיר ע"מ שאגלח על מעות אבא אבל מי שהיה הוא ואביו נזירים והפרישׁ אביו מעות לנזירותו ומת הרי אלו יפלו לנדבה דברי ר' יוסי ר' אלעזר ור"מ ור' יהודה אמרו זהו שמגלח על נזי אביו. בעי רבא יש לו ב' בנים. לר' יוסי שנדרו אחר מיתת אביהם הלכה אף בחיי אביהם הלכה נמירה לה כל דקדים מגלח מי שקדם לירדור נזי בתחילה או דילמא ירושה וגמירי ופליגי: בעי רבא נר' ולעיל גרם רבה דאי הר אשורא הוא לא הוליל פעם שנית: בבור ופשוט מהו. ג"ל דאמ"ל קאמר דאפי' אם ירושה גמירי ופליגי ה"מ (בבור) [פשוט] ופשוט אבל בבור ופשוט לא קרי ביה בכל אשר ימצא לו או דילמא כל דין ירושה אית ליה: ואמ"ל לפום מאי דשקיל מגלח בחולין וזה ראית ליה פי שנים כגון שאבר אביו *אלו מעות לנזירותי ולא אמר לקרבנות נזירותי אבל בהקדש לא אם אמר לקרבנות נזירותי: וה"ה דמצי למבני נם בפשוט אי נמירי הלכה במעות דהקדש. ופי' זר הוא. ויש ג) לפרש דסיומא דמילתא היא ואת"ל ירושה היא ולפום מאי דשקיל מגלח בב' פשוטי, כל חד מגלח לפום מאי דשקיל ולא אמרי' כל דקדים מגלח: אתרי הכי בבור ופשוט לא מגלח לפום מאי דשקיל בשאר נכסים דבחולין הוא דשקיל פי שנים דקרינן ביה בכל אשר ימצא לו או דילמא לא שנא: אביו נזיר עולם וכו' כי נמירי הלכתא בסתם נזיר פי' כשעשיהם בסתם נזי' וה"ה דמצי למבני אם שניהם נזיר עולם אלא שקדר ואת"ל קאמר: אביו נזיר ממא נטמא והפרישׁ מעות לצפורים ואשם ומת פרט שיוסיף הבן על אותן מעות להביא קרבן נזי' פחרה או להפך מאי. **סליק פרקא** אומרים הקדש מעות הקדש. כדמפרש ואזיל כיצד אמר שור שחור שיצא מביתי ראשון הרי הוא הקדש. ב"ש אומרים הקדש אי אף אם יצא לבן ראשון הוא קדוש. דינר זהב וכו' חבית של יין וכו' ובבבל מפרש הני ג' בבי למה לי

ג) ל"ל ויש לפרש דסיומא דמילתא היא וכו' ולפום מאי דשקיל מגלח ס"מ כ"ב פשוטים וכל דקדים מגלח מכל בכור ופשוט וכו'.

נוסחא

ת"ש כיצד אמרו האיש מגלח על נזירות אביו מי שהיה אביו נזיר והפרישׁ אביו מעות לנזירותו ומת ואמר "הריני נזיר על מנת שאגלח על מעות אבא" זהו שמגלח על מעות אביו אבל מי שהיה הוא ואביו נזירים והפרישׁ אביו מעות לנזירותו ומת הרי אלו יפלו לנדבה דברי ר' יוסי ר' אליעזר ור' מאיר ורבי יהודה אמרו זה הוא שמגלח על מעות אביו רבה יש לו שני בנים נזירים מהו: הילכתא גמירין לה כל דקדים (ה) "גלח (גלח) או דילמא ירושה גמירין לה ופלגא הוי בבא רבא בבור ופשוט מאי: הילכתא גמירין לה והילכך לא בעי גלוחי לפום מאי דשקיל או דילמא ירושה היא וכי היכי דשקיל פי שנים, הכי מגלח, ואם תימצי לומר ירושה היא ולפום דשקיל מגלח, והלכתא הוא דאית ליה פי שנים אבל בהקדש לא או דילמא כיון דקני ליה לגלוחי לא שנא; אביו נזיר עולם והוא נזיר סתם, אבין נזיר סתם והוא נזיר עולם מאי: כי גמירין הילכתא בסתם נזירות או דילמא לא שנא, ואם תימצי לומר הכא אידי ואידי נזירות טהרה, בעי רב אשי אביו נזיר טמא והוא נזיר טהור, אביו נזיר טהור והוא נזיר טמא מאי? תיקו:

הגהות הב"ח

(ה) גמ' כל דקדים מגלח אי דילמא כנ"ל ומיהת ג' ם מסקת: (ב) רש"י ד"ה או מסיפא וכו' מיסקא דלמאי דמסיע לה: (ג) ד"ה כנ"ל: (ג) ד"ה ס"ג מ"ם כילד וכו' וכסי ממעט זהו שאמרו כשאמר אמר שור שיצא מביתי ואמר כרייתי שור על מעות אביו שמגלח על מעות אבא מגלח על מעות אביו ואמר כרייתי שור על מעות אבא מגלח על מעות אביו: (ד) ד"ה כל הנכסים הכי ממי: (ו) ד"ה כ"ם כו' מקדש טעות מקדש כילד:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) רש"י ד"ה ופשוט הוי כלומר כנ"ל: ב) תד"ה ת"ם וכו' שמגלח על מעות אביו. על מעות אביו אבל. כנ"ל ת"ם: ג) ד"ה כבי רבה וכו' מ"ל דלמא ירושה גמירי כי היכי דמסל. תיבות היכי דמסל נמחק. ונ"ב מגלח ישול פי שנים ממעות כנ"ל: ד) בא"ד שהפרישׁ אביו לקרבנות מיירוחו כן מגלח. תיבות כן מגלח נמחק:

עירכין כג. נ"ב קב:

ג"ל אשתתי

[תוספתא פ"ב: ע"ם]

*פ"ואנים אלו מתאחאים בית"א

נוסחת הריב"ן

ג) דקנן תמהי: ב) דלא שני לה (לקמן:ג) שמתר: ד) תמר: ה) יניח תניי: ו) שני כנים: ז) בחולין: ח) פי שנים בו תלת: ט) קרבנותיו: י) שהכתו לא ידעינן תיקו: כ) שמור לשמן:

ג"ל ויש לפרש דסיומא דמילתא היא וכו' ולפום מאי דשקיל מגלח ס"מ כ"ב פשוטים וכל דקדים מגלח מכל בכור ופשוט וכו'.

מאי טעמא דמ"ש יליף תחלת הקדם מסוף הקדם. סוף הקדם קרוי תמורה מה תמורה חפי' בטעות כדדרשי' בפ' שני דתמורה (דף י"ג.) "ר' יוסי בר' יהודה" היה" לרבות שוגג כמזיד ואקי לקלע"היה הוא ותמורתו יהיה קדש"ומפרש ר' יוחנן התם בתמורה ה] לומר שתמורתו טעונה שלמים כמו טעונה שלמים ושלמים טעונים לפניו וילפה לומר על דהתם תולין שלפניו הרי זו תמורת טעונה ושלמים או (כשאמר) כשבור לומר שמור יהיה תמורה ושמר לבן דחל תמורה על הלבן והשתא יליף מ"ם מה תמורה בטעות חף הקדם נמי יחול בטעות ובמתני' נמי כי אמר שור שמור שיעה מביתי רשמון יהיה קדוש ושיעה הלבן הלבן קדוש דשמון יהיה קדוש דהכי בעי למימר שור שיעה מביתי רשמון יהיה קדוש לי שעה שמור ולעה לבן או חדוש והא דקאמר שמור כשבור שמור שיעה תחלה: **ובה** הני מילי תמורה. דמכח הקדם קאתי הוא דחיילה בטעות אבל לחוקי הקדם מעיקרא לא לחתיני בטעות דלא גמרינן תחלת הקדם מסוף הקדם ופריך לטעמא דמ"ם וא"ם מה לילו לומר"הרי זו תחת זו תמורה לחי היוס" מי הויא תמורה מהיות שעתא שעדר מן הבוקר_למטול בה לעה עד חפי היוס חו חיגליח מילתא למפרע דהוי תמורה דבתמורה עסמה לא טכל לטעות דבריו 'הרי לעי' [ע"ב] חיגליח מילתא' כלומר במסקנתיה כמו כן לא בעמה דיבורו לעה כי מגליח מילתא כמו שהוליח בפיו חותו יהיה קודם והוא הוליח מפיו 'שור שמור' ותיך נעשה דיבורו להקדיש הלבן: **אמר** [רב פפא] לכך נאמר רשמון לבשיעה רשמון. פי' [רב פפא] ס"ל דמ"ם לא גמרי הקדם מתמורה לומר להקדם בטעות הוי הקדם והלבן קדוש דהא ודאי לא דמי להתמורה דבתמורה חט מקיימין דבריו וכאן חט סותרין דבריו_חם חט מקדישין הלבן חלה חפ"ה בפיר מתקיימין דבריו שאמר 'שמור שיעה רשמון' ומייבי בגון שהיו לו שוורים שמורים הרבה כדאמר בממון וכי בעי למימר 'שור שמור שיעה רשמון' לשאר שמורים יהיה הקדם' דהוי השמור הקדם דהשתא לא נשאר דבריו חלה נפק רשמון דקאמר=רשמון לשמורים,דלא מיבעיא לי נפיק שמור רשמון מן הבית דהשתא לגמרי נתקיימו דבריו_דהוי הקדם חלה חפילו לבן ברישא ← חכמי נפרש דבריו שהשמור שיעה רשמון לשמורים יהיה הקדם ואין הקדם בטעות דס"ל [לרב פפא] דהקדם בטעות לא הוי הקדם ופי' דמתני' לא כדס"ד מעיקרא דהלבן קדוש חלה חלה קאמר 'חלה' אמר [רב פפא] 'ביון שמוכר בו מסברא הגמרא מסום שלה הוכר שום תמורה לפניו והא דאמר ריש פרק ג' (נעיל ט.) לב"ם אין שחלה בהקדש פי' משום דהקדש בטעות הוי הקדם לא הוי כטעמא דרב פפא חלה בטעמא דאמר ריש פרק ג': **והא** שור שמור קאמר מי לא עסקינן דליש ליה חלה אחי. ופי' כיון דליש ליה חלה אחד לא שייך לקיים דבריו ולומר רשמון לשמורין דל"ב לא ליימ' רשמון' חלה שמור ומשני לא גריכא דאיש בהו חלה: **ר"נ** וב"ה ל"ב שיעה ברשמון. וה"פ וב"ה דאמרי אין הקדם דל"ב שכוונתו לומר רשמון לשמורים ה"ל למימר שיעה ברשמון דלה ה"ל למימר שיעה מביתי רשמון המשתמ ← שיעה מן הבית תחלה חלה 'שיעה ברשמון' ומשמע 'ברשמונה' לשאר שמורים: **והא** הקדם בכונה הוא. ואין כאן טעות לבית [שמעי] ולומר שלרי ליה במתני' "הקדם בטעות,ומשני,מסום [לשטעת] לגישנת קמת כלומר להכי קרי ליה "הקדם טעות" לפי שבתחלה יש לטעות בלשון ולומר שלרשון שיעה מן הבית נתכוון'והייט הלבן חלה שחט מפרשין דבריו שלשה לומר רשמון לשמורין: **וסברי** ב"ם הקדם בטעות לא הוי הקדם. לרב פפא פריך והתניא מי שנדר בגזיר מתני' היא בפרקין ומפרש במתני' חלה ומרעה בעדר פילוש] וכסיפא דמתני' קתני "לחמרו לחן ב"ה לב"ם לי לחם מודים זה שהקדש בטעות הוא וחלה ומרעה בעדר" כלומר וכי היכי דמודים[ה] (ו) לב"ה)לודים ו נמי בשהקדש בשור שמור שלה יהיה הקדש חלמת שמעי ב"ה לב"ם דטעמת דיהבו בשור שמור משום דהקדש בטעות הוא דהוי הקדש וקשה לר"ם, ומשני ב"ה_הוא דשנו [דסברי] דטעמיה דב"ם משום דהקדש בטעות הוי הקדש, ולכי מוסבי להו מהא\ות"ח והא ב"ם מהדרי להו לב"ה ממשנר בהמה ומוכחי דהקדש בטעות הוי הקדש וים לומר בית שמאי קאמרי לב"ה למאי דטעיתו וסברינו דטעמת [דידן] משום הקדש בטעות וכבר פירשתי במתני' והא הכא דהקדש בטעות הוא והוי הקדש והא נזירות דטעות הוא שהרי תחד מן הרחשונים לא נמנא דסברי ותפילו הכי הוי נזיר לפי שהיה סבור שהיה פלוני וטעה כבר וחיזל עליה נזירות חפי' בטעות הכי נמי חיים ליה למימר דסבירא להו לבית [שמעי] דהקדש בטעות בטור הוי הקדש דשור שמור פי' והלבן קדוש ריש לקמן דבריו דמתחילה נתכוון להקדש לא שמור ולא שיעה לבן שיעה מפתח רשמון והא דקאמר שמור לפי שטעה שזה יליף רשמונה מזה יש לרשמונה לחבל לעולם הלבן קדוש חף על גב דבתמורה לא הוי עד דמתי חלי היוס ולא קדש לבן הכי מילי בתמורה דקאמר בפירוש זו תמורת זו לחלי יום ולילה לפרושי מילתא בענין אחר כלל אין לנו כח לסחור דבריו לבטל הכא גבי הקדש ליכא לפרושי למילתא בהדיא כדבריו דלא אחא לאחוקי לבן מהקדש:

מכאן עד ד"ה אמרי הכא שייך לף לא ע"ב ג"ל ג

ח] ד"ה מאי טעמא וכו' ומפרש ר"י התם בתמורה שלה לומר שתמורתו שלה ולמד שלמים כ"ל: ט] ד"ה וכ"ם כו' לף טכל לטעות דבריו ס"ל לבי כ"ל: י] ד"ה וסברי וכו' תלת ומרעה בעדר פירש כמו תולין וכסיפא כ"ל: כ] בא"ד דמודים לו לב"ם. פיטות לו לב"ם ממתק וכ"ב לי בהא מודים לי כו':

וכיום שגג פומקיים. הואיל ולא נתקיימו דבריו אין הקדשו קדוש ה) ליכא למיימ ילא נבן בש"א שאור שיצא תחלה לאחר הלבן הראשון הוי הקדש וכן דיעבד וכן חבית של יין: **גבי' פסח נמי נבי פסחים נבי מיגלגל מילתא.** דיעלא שאור תחלה להוי קדוש ולא המתין כי נפקי לבן בראשון דהא לא חיגלגל מילתא (ג) כדקאמר: **לכך נאמר רבותן.** דהכי קאמר שאור לחמן שיצא יהא הקדש דמשמע דאיט ליה שוויס שמורין הרבה ועליהו אמרינן דעפיה דהכי אמר שור שאור לכשיצא לחמן מאחר שוויס שאורין יהא הקדש וכשיצא ג) שאור לאחר הלבן הראשון הרי ליה שוויס שאורין ואיגלגל מילתא דעליה קאמר ולא לחלבן: **ופא שור שאור קאמר.** דמשמע דשאור שיצא תחילה קודם ללבן דמי לא עסקינן דליט ליה לחלא חד שאור ד) ומש"ה קאמר דאם יצא תחלה לאחר הלבן אפילו יהא הקדש לבל אם אין הקדישו לבן **גלא יהא שאור הקדש: גלא גריכפ דמים ליט הרי ופלא.** שאורין ואיזה שיצא תחלה יהא הקדש (ל) ה) ומש"ה לא תשיב כלום ישיראל של לבן: **וכ"ש פומרים פ"כ.** כדקאמרת דלא תשיב חלא חיזה מן האחורים שיצא תחלה ליתני שור שאור ברישא לחלבן תחלה לשאורין חלא כיון דתני שיצא לחלבן ממשע דבעי לשיפוי שאור לחלבן לכולהו ואפי' ברים לבן וכיון דשיפוי לבן תחלה לא כלום הוי: **פ"ג מין ודפי פקדש כבוונה פוא.** דוודאי ו) להקדש שאור חיכוין (ה) ולהכי קרי ליה הקדש טעות משום דלחטעייה לדיבוריה קמת דהכי הוה ליה למימר שאור שיצא תחלה לשוויס לבל כיון דלמר שור שאור משמע דלא ממכת דעיקר לחמור ללבן נמי בכלל שור הוא להכי קרי ליה הקדש טעות שהטעה דיבורו שאמר שור ז) ל"ת למאי דפרישים במתני' דבש"ת ללבן הוי הקדש דלפיט פ"ג מין ודלא חיכוין להקדש ח) כדמתיט בתמורה ילפינן ליה תחלת הקדש ח) כדמתיט חיכם מידי בקדושה משוך הקדש דהייט תמורה שהיא בלא מכח הקדש לאחר מה תמורה לפי' בטעות דלחמרינן במסכת תמורה בפרק יש בקרבנות (ל' נ) והיה הוא ותמורתו יהיה קודש יהיה לרבות שוגג כמזיד שאם שאור לומר זו תמורת שלמים שאם שאור לומר זו תמורת שלמים ולומר זו תמורת שלמים שאם שאור להקדיש שאור ולהקדיש לבן לו לבן ולהקדיש לחזם הרי לבן ולחזם מוקדשים וב"ה לומרים הבי מילי תמורה משום דאחיא מכח הקדש לבל אחותי מידי דהקדש למעיקרא הוי חולין בטעות לא מחתיק ליה בהקדש ולב"ש לומר שאור הרי הוא הקדש ט) [מדלומר] שור שאור לחמן ליהוי הקדש לכשיצא לחמן לשאר שוויס שאורין מן הרפת מידי דהוה לתמורה י) חילו לגבי תמורה כ) לומר הכא הבי זה תחת זה תמורה לחלי היוס מי הוי תמורה מהניא שאמת דקאי הא לא הוי תמורה עד ג) דמתי פלגא [דיומא] דלומר הכא נמי לא חיגלגל מילתא עד דעפיק שאור מקמי הך שוויס דקיימי ברפת מ) ולא ליהוי קדוש לבן כלל: **פמר רב פפא לכך נאמר רבותן.** דכל מלן דיעלא לחמן בין שאור לבן ליהוי קדוש: ה"ג והא שור שאור לומר דמי לא עסקינן דלים (ו) כ) היב תרין לו חלא לי לריכא לליט לחלא ליט ליה חלא שור שאור לומר ומדקלומר שור שאור ש"מ דלא ניחא ליה לקדושי חלא שאור ולהי דקלומר לחמן משום דהוו ליה תרי חלמי שאורין וקלומר דניחא ליה לקדושי קדוש ולא לחבר: **לא לריכפ דלים ליט שאור חלא חד.** ולהכך דלי לומר לחמן משום דניחא ליה דכל מלן דעפיק בריפת לו שאור לו לבן להוי קדוש. וב"ה סבירי ל"ב דניחא ליה דקדוש נמי לבן ליומא אלא בריפת חלא שאור לו מדלומר לחמן ש"מ דלי עפיק [שאור] לחמן ניחא ליה לקדושי לבל בלבן לא ניחא ליה והוה ליה טעות הקדש וכל טעות בהקדש חיט הקדש: **פ"ל רב אפא מבריגן נרב אפי פפי הקדש בטעות סוג הקדש בכוונה סוג.** דכיון דלומר לבל לומר לחמן דדעתיה להקדיש כל מי שיצא לחמן תחלה בין לבן בין שאור הוה ם) הקדש בכוונה ולומר לי ליה הקדש בטעות: **פפי נמי דהקדש בכוונה סוג.** חלא לאכי קרי ליה הקדש טעות משום דלומר לומר שאור בריפת לחטעייה ם) ולהכוח דיבורו קמא דמיחזי כאלו לא נתכוון לו בהמה מופרשת חלא ותרעה בעדר עם שאר בהמות חולין לפי שאין בה ק) קדושה כלל: **פמרו נפס ב"ש נב"ש.** עכשיו חזרתם להורות להקדיש טעות חיט הקדש כגון זו שבשעה שהפרישה היה סבור שהוא גזיר ועשה ותתם לומרים שחיט הקדש ותלח ותרעה בעדר ומדקתמרי ליה ב"ה הכי ש"מ דשמיט להו מיניהו דב"ש לחיכוו לומרי להקדש טעות הוי **פכ"ש דהקדש טעות אינו הקדש ופכ"ש ב"ש סוג דעתו.** דחיכוו סבירי ר) דלומרי גבי שור שאור דהוי הקדש לשום הקדש טעות הוי הקדש וקלומרי להו ב"ש דלא לחכי ש) לומרי דהוי הקדש דלדידן ס"ל דהקדש בטעות לא הוי הקדש ולא כהוא ת) דלחטעייה ת) לדבוריה קמת כדלעיל: ואחד

ויבא ניסן

ב"ב ויבא ניסן

ב"ב ויבא ניסן

ביצד לומר שור שאור שיצא מביתי לחמן הרי הוא הקדש ויצא לבן בש"ח הקדש. חיט דמפרשי בגמרא מילתא דב"ש דקתמרי הקדש לחבן קלי ממעט הקדש טעות הוי לומר דדעתיה הוי להקדיש [מה] שיצא מביתו לחמן ומה שלומר שאור לפי שעטה והיה סבור שהשאור יצא לחמן הלכך טעותו לא יזמנט את ההקדש מלחול על השור שיצא מביתו לחמן ולפילו על הלבן חל ההקדש וחיט דמפרשי דשור שאור שיצא לחבר שיצא לבן קדוש ולט"ג לא נפק לחמן מן הבית ומיירי שיצא לחמן מן הבית לשאור שוויס ובגמרא לפרש וכן דיעבד וחבית יש לפרשו בשני פנים וכי היכי דמפרשי ריש לפרש הכי בבי ה"ג ובגמרא "מפרש למה לן הכי בבי דיעבד זהב וחבית של "שמן: [התוספות הזיכיס כאן עומדים בדף ל"ג ע"ל מד"ה מאי מטעמא]: **"מי** שנדר בנזיר וגשאל לחכם [שאל] מוטה למשנה שנדר. פירוש מי שנדר בנזיר ועבר ושתה יין בנזירותו ונשאל לחכמים להחיר לו נדרו לפילו לב"ש לחמרי אין שאלה בהקדם אין שאלה בנזירות כדאמר בפרק הריני נזיר מן הגרוגרות (נעיל ם.) לפילו הכי לב"ש צריך שיקבל הנזירות בלשון טוב ותשוב שלחיר לקבל בו נזירות לבל יום לשעות הבבה לו פיטיין דלא הוי קבלה ולפילו ב"ש מודים שאם קבל בלשון גרוע דלא הוי נדר והשתא נשאל לחכם אם הלשון שקבל עליו והוא עבר שאלה על נזירתו שאמה בין מוטה משנה שנדר וכל שימש שעבר בהם עולין לו לימי נזירותו ולא קבשין ליה לחזור ולמנות בימים שאמה בעוד שהיה עובר על נזירותו וט"ל מייירי בשעבר ולא[ב"ש] פליגי דמתני' משמע דקתני מוטה [משנה] שנדר על הימים שעבר בהן עלו לימי נזירותו ומשום סיפא דקתני "והחירו" תני ריש "ואחרו" ת"ש שאם לא אחרו כלום חלא שאמרו לו שבלשון טוב קיבל עליו נזירות" : נ"ו מ"ם פני

מתניתין ויין חומץ שור שאור מביתי לחמן הרי הוא הקדש ויצא לבן בש"ח הקדש. חיט דמפרשי בגמרא מילתא דב"ש דקתמרי הקדש לחבן קלי ממעט הקדש טעות הוי לומר דדעתיה הוי להקדיש [מה] שיצא מביתו לחמן ומה שלומר שאור לפי שעטה והיה סבור שהשאור יצא לחמן הלכך טעותו לא יזמנט את ההקדש מלחול על השור שיצא מביתו לחמן ולפילו על הלבן חל ההקדש וחיט דמפרשי דשור שאור שיצא לחבר שיצא לבן קדוש ולט"ג לא נפק לחמן מן הבית ומיירי שיצא לחמן מן הבית לשאור שוויס ובגמרא לפרש וכן דיעבד וחבית יש לפרשו בשני פנים וכי היכי דמפרשי ריש לפרש הכי בבי ה"ג ובגמרא "מפרש למה לן הכי בבי דיעבד זהב וחבית של "שמן: [התוספות הזיכיס כאן עומדים בדף ל"ג ע"ל מד"ה מאי מטעמא]: **"מי** שנדר בנזיר וגשאל לחכם [שאל] מוטה למשנה שנדר. פירוש מי שנדר בנזיר ועבר ושתה יין בנזירותו ונשאל לחכמים להחיר לו נדרו לפילו לב"ש לחמרי אין שאלה בהקדם אין שאלה בנזירות כדאמר בפרק הריני נזיר מן הגרוגרות (נעיל ם.) לפילו הכי לב"ש צריך שיקבל הנזירות בלשון טוב ותשוב שלחיר לקבל בו נזירות לבל יום לשעות הבבה לו פיטיין דלא הוי קבלה ולפילו ב"ש מודים שאם קבל בלשון גרוע דלא הוי נדר והשתא נשאל לחכם אם הלשון שקבל עליו והוא עבר שאלה על נזירתו שאמה בין מוטה משנה שנדר וכל שימש שעבר בהם עולין לו לימי נזירותו ולא קבשין ליה לחזור ולמנות בימים שאמה בעוד שהיה סבור שהוא גזיר ועשה ותתם לומרים שחיט הקדש ותלח ותרעה בעדר ומדקתמרי ליה ב"ה הכי ש"מ דשמיט להו מיניהו דב"ש לחיכוו לומרי להקדש טעות הוי הקדש וקלומרי להו ב"ש דלא לחכי ש) לומרי דהוי הקדש דלדידן ס"ל דהקדש בטעות לא הוי הקדש ולא כהוא ת) דלחטעייה ת) לדבוריה קמת כדלעיל: ואחד

גמרא **"יש** מאחרין בתרומה" "יהיה" לרבות שוגג כמזיד ומפרש ר' יוחנן התם כשבור לומר שור שאור ואמר לבן, כשבור לומר תמורת עולה ואמר תמורת שלמים"ת נמי כשבור לומר שור שאור יהיה [הקדש] [תמורה] ואמר לבן, קדוש, וכן בחמיניתן נמי אי אמר שור שאור שיצא מביתי ראשון [יהיה הקדש] ויצא לבן קדוש: ולב"ש מה אילו אמר ת"ר תמורת זו לחבי חיום מי היה תמורה מהחיא שעתא. אם אמר ת"ר תמורה כשניע חבי היום מלחא דפשיטא דאינה תמורה עד שניע הומן שקבע ואו על פי

פי' הרא"ש

מסוף הקדש, תמורה עבי סוף הקדיש לעי שקרשתה בא מבה בחרת מה תמורה אפי' בשעות כדאמרי' בתמורה יש בקרבנות' "יהיה" לרבות שוגג כמזיד ומפרש ר' יוחנן התם כשבור לומר שור שאור ואמר לבן, כשבור לומר תמורת עולה ואמר תמורת שלמים"ת נמי כשבור לומר שור שאור יהיה [הקדש] [תמורה] ואמר לבן, קדוש, וכן בחמיניתן נמי אי אמר שור שאור שיצא מביתי ראשון [יהיה הקדש] ויצא לבן קדוש: ולב"ש מה אילו אמר ת"ר תמורת זו לחבי חיום מי היה תמורה מהחיא שעתא. אם אמר ת"ר תמורה כשניע חבי היום מלחא דפשיטא דאינה תמורה עד שניע הומן שקבע ואו על פי

דבורו למסרע הלה עליה קדושה מחצות ואילך ה"נ (מי) [לכי] אינלאי מילתא למסרע שיתקיימו דבריו שאמר שור שאור שיצא מביתי ראשון תחול קדושה עליו וכ"ו שלא נתקיימו דבריו אין כאן קדושה כלל. ולא דמי לתמורה שעות דהתם אני מקיים דבריו מה שהוציא בפיו ואע"ג דאין פיו ולבו שוין נזרה הכתוב הוא דהויא תמורה אבל לשעות מה שהוציא בפיו כי האי לא אשכחן דקדוש בתמורה. אמר ר"פ לכך נאמר ראשון לבולמר דאי אתמורה לא מצי ב"ש למילף לשעות מה שהוציא בפיו אלא מעמא דב"ש משום דמחרצי לדבוריה הבי שור שאור שיצא מביתי ראשון לשאורים קדוש והול"ל אלא אמר ר"פ אלא משום דלא הוכר אמורא בתירוץ ראשון (דוא) לא קאמר אלא: לא צריכא דאית ליה תרין ותלת: ה"ג וב"ה א"כ שיצא ראשון מבעי ליה אבל מדקאמר מביתי משמע אם שור שאור יצא בן הבית תחילה. הא שור שאור קאמר ומי לא עסקי' דלית ליה אלא דאי וכיון שאין בביתו אלא שור שאור א' לא מצית למ' למילתיה ראשון לשאורים: האי הקדש בכוונה הוא ואמאי קרי ליה 'הקדש בטעות' משום דאטעייה לדיבוריה שדיבורו אינו משמש כל כך להיות כאלו שב"ש מפרשים אותו ולהבי קרי ליה הקדש בטעות כלו' הקדש שדומה קצת למעות אנו מפרשים דבריו דלא הוי מעות וקדוש. מי שנדר בנזיר ושאל לחכם והתירו. לב"ש דאית להו דאין שאלה בנזיר לעולם נבי הריני נזיר מן הגרוגרות וכן בפרקין דהיו מהלכין בדרך וא' בא בנגדן סברי ב"ש דאפי' בטעות הוי נזיר א"כ לא שייך בית הלהרה לידידו מיירי שנדר ואינו יודע אם הוא לשון נזיר והתירו חלכם ואל"ל שאין בלשון הזה לשון נזירות: היינו לו בהמה מופרשת חלא ותרעה בעדר דאי הפרשה בטעות הוי הקדש בטעות ומכלל דטעמיה דב"ש דהקדש בטעות הוי הקדש ולפי' תתמורה ואמרי' ליה ב"ש לאו הקדש אלא דאטעייה לדיבוריה ומה שהשיבו ב"ש בתחני' אי אתם מודים שאם קרא לט' עשירי וכו'. השיבו להם לפי שעמם וכת"ג אשכחן ריש מסכת נדה. ולמאי דקאמר מעות וקא מקשי'

(מי' תוס' לקמן נג. ד"ה תמר כל אפא וכן כל בסוגיא דסכת מפרשי תוספות לקמן)

"ומפרי בש... קשיות על רבא ואמר ודוק בגיטין ד' כב ח"ל

(מי' תוס' לקמן נג. ד"ה ומש"ם ד"ה ומ"ם)

(מי' תוס' שם ד"ה וכ"ם)

(זך נשי בשלח ב)

נסיון לבאין ביאור בגיטין ד' כ"ב ע"ב ד"ה הקדש בטעות אינו הקדש מה תאורה

(מי' תוס' לקמן נג. ד"ה תמר כל אפא וכן כל בסוגיא דסכת מפרשי תוספות לקמן)

"ומפרי בש... קשיות על רבא ואמר ודוק בגיטין ד' כב ח"ל

הגהות הב"ח

(ה) במשנה וכ"ה ליט (ו) בקדש: (ז) גם' בקדש בכוונה פוא בבי נמי אלא משום דאטעייה לדיבוריה: (ח) רש"י ד"ה בבל נמי וכו' מילתא דעליה קאמר בפ"ד ומ"ב מ"ם לבך וכו': (ט) ד"ה לא לריבפ ליט וכו' יהא הקדש מבבל ולא חשיב בלום: (י) ד"ה ח"ל אין וכו' שאור מיכון אלא לבבי קרי: (יא) ד"ה ב"ש וכא וכו' לחים ליט תרין: (יב) ד"ה לא לריבפ ליט וכו' ולא לשלום ב"ש וכו' בבל בכוונה פוא אלא משום דאטעייה לדיבוריה:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) תוס' ד"ה מי שנדר נזיר וגשאל לחכם וחכמו מוטה כב"ש ד"ה ואם [ב"ה] באי"ד דחל"ב שנשתה פוא דמוטה משנה שנדר חלא ט"ב ופשטי כב"ש:

(מי' תוס' לקמן נג. ד"ה ומש"ם ד"ה ומ"ם)

(מי' תוס' שם ד"ה וכ"ם)

(זך נשי בשלח ב)

נסיון לבאין ביאור בגיטין ד' כ"ב ע"ב ד"ה הקדש בטעות אינו הקדש מה תאורה

עין משפט נר מצוה

ג א מיי' פ"ד מהלכות מיתות הלכה יג: ד ב מיי' שם פרק ט הלכה ח: ה ג ד מיי' פ"ח מהל' נזירות הלכה ו סמג עשין ריג:

נשאל לחכם והתירו. כלומר שמחר ט שתותה קבלה לתו כלום היה שלח נדר בלשון טוב לקבל מזירות ומשלח שלח חל עליו מזירות לחפילו רגע אחד היתה ט בהמה מופרשת שהפרים למזירותו קודם שנשחל לחכמים תלת ותרעה בעדר עם בהמותיו שהן תולין גמורין דהין דמזירות לה חל עליה אין כאן הקדש כטעות כלל ואפי' כ"ש מדו דזוקא כשאמר שור שחור שילת רחשון יהת הקדש וילת לבן החם הלבן הקדש מ"ד בגמרא משום שאין תוקם ודוקא שיחול הקדש גם על הלבן ומה שהוכיר שחר טעה שהיה סבור שהשור ילת רחשון אבל הכת מזירות לה חל עליו מעיקרא כלל והבהמה לה הופרשה אלת לעורך המזירות ואין המזירות ליחל הקדש נמי ליתת וגרע זה מהקדש טעות ולכך אפי' כ"ש מדו דתלת ותרעה בעדר יין דעשקר הגדר לגמרי א] כדאמר לקרבנות מזירותו מזיר מזירותו לה אמר כלום והוי כאלו שילת מחוייב והיה סבור שהוא מחוייב תטלת ואמר בהמה זו לחטלת כו' לה אמר כלום יופי' לב"ש: **אמרן** להם [ב"ה] לב"ש לי אתם מודים בזה שהקדש טעות הוא ותלת ותרעה בעדר. תלמת דהקדש בטעות לה הוי הקדש וכי היכי דאתם מודים הכת אותו לן נמי בשור שחור דפלניתו טען ואמריתו דהוי הקדש וב"ש הן יכולין להשיב הכת גרע מהקדש טעות כדפריטת ולה תמו להשיבם לאיתות התילוק והשיבו לפי דבריהם שהם מדמים פלוגתייהו והשיבו להם ממעשר בהמה דחל בטעות והוי הקדש וק"ק מאי שנת מחקה שהפך לה בעלה דאמר לעיל פרק מי שאמר (דף כד.) אם שלה היתה בהמה שהלת תמות והכת יולה בעדר י"ל דבעל מיגז גייז ואי נמי דמעשר קל עקר מ"מ אם אוקמה (לעיל דף כג.) כרבי אלעזר הקפר אבל לרבנן נפקי לאולין ואפילו לרבי אלעזר נרחה דלת דמי להתם הגדל תל רגע א' (מיפר) [בלת] תרטה ונטעות אבל הכת לה חל הגדר ואפילו שעה אחת כדפריטת: **אמרן** ב"ש לית אנן קיימין אלא לאפוקי מדעתייהו דב"ש דאמרי מדעתייהו עשיר ולאחר שער עשירי שנשלשן מקודשים. דאל בטעות ומינה

ואחד בא בנגדן ואמר אחד "הריני נזיר שזה פלוני" ואחד אמר "הריני נזיר שאין זה פלוני" "הריני נזיר: שאחד מכם נזיר, שאין אחד מכם נזיר, ששניכם נזירים, שכולכם נזירים בש"א בולם נזירים והא הכא הקדש בטעות הוא וקתני כולם נזירים? אמרי, מברי ב"ש הקדש בטעות הוי הקדש (ג) "הבא לא אבי אמר לא קס"ד דקאים בצפרא אלא הבא במאי עסקינן דקאים בטיהרא ואמר "שור שחור שיצא מביתי ראשון ליהוי הקדש" ואמרו ליה "לבן נפק" ואמר להון "אי הוה ידענא דלבן נפק לא אמרי שחור", ומי מצית אמרת דקאים בטיהרא עסיק והקתני דינר של זהב שילתה חבית של יין שרעלתה תני שעלתה אמר רב חסדא *אובמא בחיורא לקא נב (חורא) באוכמא לכיא) תנן (נ) שחור שיצא מביתי ראשון הקדש קס"ד בי מדרישי *בעין יפה מקדישי, ואמרי ב"ש הוי הקדש? ואלא מאי *בעין יפה מקדישי, דינר של זהב שילתה ביתי ראשון ועלה בכף ב"ש הקדש ואלא מאי בעין יפה מקדישי חבית של יין שתעלה ביתי ראשון ועלה של שמן ב"ש הקדש והא שמן עדיף מיין? אי משום הא לא קשיא, בגלילא שנו דחמרא עדיף ממשחא, רישא קשיא לרב חסדא? אמר לך רב חסדא בי אמי בתורא דקרמנאי ואמרי לה חסדא אובמא למשביה סוכמא לבשרית חיורא לרדיא, והאמר רב חסדא אובמא בחיורא לקיא? בי אמרי בתורא דקרמנאי: "מתני" "מי שנדר בנזיר: ונשאל לחכם (ונאחרן) מנה משעה שנדר, ונשאל לחכם והתירו, היתה לו בהמה מופרשת תצא ותרעה בעדר, אמרו ב"ה לב"ש אי אתם מודים בזה שהוא הקדש טעות שתצא ותרעה בעדר? *אמר להן ב"ש אי אתם מודים במי שטעה וקרא לתשיעי עשירי ולעשירי תשיעי, ולאחד עשר עשירי מכודש? אמרו להם ב"ה לא השבט קידשו ומה אילו טעה והניח את השבט על שמיני ועל שנים עשר "שמא עשה כלום, אלא כתוב שקידש העשירי הוא קידש התשיעי ואת

ואחד כא כנגדן. ופשטא אחד מהלטו השמים ואמר הריני נזיר שזה פלוני כלומר הריני נזיר אם זה פלוני דודאי ליט אין פלוני ואחד אומר הריני נזיר אם זה (לוזו) אחד ואמר הריני נזיר אם אחד מכם נזיר ואנא הריבויי נזיר אם אין אחד מכם נזיר ואנא הריבויי נזיר אם אין אחד מכם נזיר דודאי יש בכם אחד שהוא נזיר ואנא אמיש לאותן שניש הרישונים ואמר הריני נזיר אם אין אחד מכם נזיר אם אין אחד מכם נזיר אם אין אחד מכם נזיר כולם נזירים בש"א כולם נזירים: **כש"א כולם נזירים.** הואיל ואין לך אחד מהן שלא אמר הריני נזיר ואנא"פ שכולן מודין שהן סטרין ג) שליט כמו שהן אומרים וקאמרי ב"ש לסלן נזירין: **ומה הכא דהקדש בטעות כו'.** מהכא ליכא למשמע מינה דבים שמלי שכרי להקדש בטעות הוי הקדש לבל מהניא לשור שחור ליכא למשמע מינה להניא מיירי בהקדש בטעות וכדפריטית: **תניי אמר.** ג) (ואמלי דקאית לך לב"ש מה ליט לחמר הרי זה תמורה זה לחלי היום מי הוי תמורה כו' הכא נמי לבי מינלי מלתא בפלגא דיומא דנפיק אשור לבי ליהוי ליטו קדוש ולא לבן, לא תקשה לך ולא תדע, דלא ס"ד דקאים בלפרא ג) (ולמלמדם) לה רבי פפא לעיל: **תנא הכא כמאי דתנא** [כ"ג שב.] **עסקינן) דקאים בטיהרא.** בהרים ואמר שור שחור שילת מביתי ראשון היום ליהוי קדוש: **ואמרי ליה פרוש דנפק לבן היום ולא שחור ב) אמר לפו אי היום ידענא דלבן נפק לא אמרי שחור.** תלת לבן והוי טועה בהקדש ומשום הכי הוי הקדשו והוי לבן הקדש וב"ה סברי ליט הקדש דטעות ו) ליט הקדש ואם נפק אחד לומר לוקמת אבי בגון דקאים בלפרא ואמר שור שחור שילת לבן וכמתניתין, ואתמר הקדש וילת לבן וכמתניתין, ואתמרי לבן נפק ואמר להו לי הוה ידענא שחור ו) שחור שילת לבן הא לא קאית דעל הטעתיך לבא ליט אחד מהם עוקר שילת רחשון היום יהא הקדש וילת לבן וכמתניתין, ואתמרי לבן נפק ואמר להו לי הוה ידענא

מכלל שיין לקמן לה ע"ב

אמרי הכא סברי בית שמאי הקדם בטעות הוי הקדם התם לא. כלומר מהכא לוכל לתוספתי דסברי בית שמאי הקדם בטעות הוי הקדם והוא הדין נמי גבי שור שחור דמי לתמורה כדפרישים התם לא כלומר ממשנה שבתת להוכיח לבית שמאי הקדם בטעות הוי הקדם ליכא לתוספתי מידי [כדחמי] ליה לעיל: **אביי** אמר לא סלקא דעתך דקאי בגפרית אלא הכ"ע דקאי בלהבים. שכבר ילאו הבהמות מן הבית לרעות במרעה ואמר "שור שנגח כבר מבוארין לכל הטורים הן שחורים הן לבנים ליהוי

(ה) תוס' ד"ה לא ליב יוסף מי הוה ליה התם:

ליהוי הקדם" ואמרו ט "לבן יצא תחלה" [ואמר "לי הוי ידענא דלבן נפק] לא הוה אמרי שחור אלא לבן" להשתא יש לן למימר שהיה דעתו לכל מי שילא רחמן ומש"ה הוי הקדם לפי הלבן דילפינן מתמורה דהוי הקדם לפי בטעות ואביי ס"ל דאי קאי בגפרית ואמר "שור שחור שילא רחמן" ול"ע "לבן נפק" ואמר "לי הוי ידענא דלבן נפק" ה"א דכהא לפילו ב"ש מודו דלא הוי הקדם שהרי [לא] היה יודע שילא השחור תחלה לכולן ולמה הזכיר שחור לי דעתו היה להקדים כל מי שילא רחמן ואלו סהדי לכתחלה כי אמר שור שחור דוקא לשור שחור קמכוין *)(לפילו) אם דעתו שילא השחור תחלה אמנ נביא הוא לידע העתידות וכה"ג ודאי לא נילף מתמורה ולא דמי לשאר שהיו מהלכין בדרך להשתא שהשור הוי נזיר לפי' חוטו שלא נמנע כדבריו לפי שבכל ענין קביל עליה נזירות ומה שאמר "לים פלוני הוא" טעה בו כשראהו מרחוק לאכל הכא במה ים בו לטעות ולומר "שחור עתיד לשלח להלך ים לומר דשחור דוקא קאמר לאכל כי אמר במיהרא שבהמות יצאו ים לבו למימר שהיה דעתו לכל שילא רחמן ומה שהזכיר שחור לפי שמצא פסיעות רגלי השור שהוא בקי להכיר פסיעות רגלי שוריו והשתא זה דומה שפיר להיות שהיו מהלכין בדרך דשמא גמי כרחיים עיניו לומר "לים פלוני הוא" ודעתו להיות נזיר לפי' ליט הוא וכן הכא דעתו היה להקדים לפי' ליט שחור שילא הלבן וכה"ג ילפינן מתמורה וכ"ש סברי דלפי' כי הלי לא ילפינן מתמורה

מכלל עד ד"ה דמניע שיין לקמן לה ע"ב

דלא הוי הקדם: ג) **דינר** זהב שיעלה. ת"ל מדמצא דמעיקרא היה קלי. מני שעלה שכבר עלה בידו ונתייבש בדבר ויכול שעלה בידו על כסף ואמר ליט ידענא דעל כסף עלה ברחמן לא אמרתי דינר זהב וכן תניא שמעלה תני שעלה: **אמר** רב חסדא תורכמת בחיורא לקיא שור שחור שבין שוריים לבניים-לקיא [מגרע] לוחם ומכרים בפחות ע"י שהשחור עשהן ולבנים מעולין מן השחורים, תורכמת בתורכמת לקותא כתם לבן בשור שחור-לקותא בידוע שכשגר לוחו כתם היה "עגל לרעת" בבהמה וכי ליתא ברים מי שתחו (גיטין סח.) טעם חיורא בשברת בדקו בדוכתיה ותשכחו מלאו כתם לבן וידעו כי לרעת היה במקום כתם: **תנן** שור שחור כו' ומשמע דהלבן קדום [כדתנין] לחבי וקס"ד מקדים לוים בעין רעה מקדים וקשה לרב חסדא דכיון דהלבן עדיף משחור בידוע שלא היה דעתו להקדים הלבן כיון דבעין רעה הקדים ומי דלוקמינן דקאמר "ליט הוה ידענא דלבן נפק ה"א [הלבן ליהוי קדום] כיון דלבן עדיף"ה ודאי משקר הוא, שלא ודאי לבן גרוע משחור וכי תמר שחור, יהיה הקדם לבן, לגרוע [ממנו], וקשה לרב חסדא, ומשני ליה בעין יפה מקדים ומש"ה כי נפיק לבן ואמר לי ידעי כו' מהימן ליה משום דבעין יפה הוא מקדים: **דינר** זהב שיעלה בידי רחמן ב"ש חומרים הקדם. תלמי בעין רעה הוא מקדים ומעמא דתמר על זהב דהוי עדיף הלכך כשעלה על כסף הוי הקדם לגרוע מזהב הא חס הוי אמר על כסף ועלה בידו זהב לא הוי הקדם כי בעין רעה הוא מקדים ה"ג הכי גמי דברייתא גמי אית לן למימר דשחור טוב ומעולה מן הלבן כדפרישים וקשה לרב חסדא: **אלא** מאי בעין רעה הוא מקדים אבעיא לן יין שעשלה בידי רחמן ב"ש חומרים הקדם. תלמי בעין רעה הוא מקדים ומעמא דתמר על זהב דהוי עדיף הלכך כשעלה על כסף הוי הקדם לגרוע מזהב הא חס הוי אמר על כסף ועלה בידו זהב לא הוי הקדם כי בעין רעה הוא מקדים ה"ג הכי גמי דברייתא גמי אית לן למימר דשחור טוב ומעולה מן הלבן כדפרישים וקשה לרב חסדא: **ואמר** רב חסדא לוכמת מסכיה סומקא לבשרא חיורא לרדיא. נפקא מיניה למקח וממכר [דלוכמת עורו] משובח וסומקא בשרו משובח וחיורא מעלי לחרישה: **ורבאמר** רב חסדא לוכמת בחיורא נקי. שנפחתו [חיורי] *סלעים מן השחור שביניהן וכיון דלוכמת עורו משוב יותר מבל לבן ס"ל למקשה דליט מעולה בשר הלבן מן השחור כולי האי דיהא עדיף ממעלה עור שחור על של לבן. כי אמר רב חסדא למילתא קמייתא בחורא קרמנאה ד] שהלבן משוב על השחור לכל דבר ואידך מילתא דרב חסדא בשחר עלמא דלא ודלא לוכמת עדיף למסכיה ולבך גמי במתניתין שחור עדיף דמהי לבן משוב לרדיא מ"מ מעלה העור גדולה כ"כ דמקדים הלבן בקל יותר כשהקדים השחור דבבלל זה הלבן: **מתני'** מי שאמר שנזיר. פי' המשנה לעיל: **מונה** משעה שנדר. דמשמע דכל הימים שעבר על נזירותו עולין למנין:

ג"ל שוריס. יעב"ן

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) תוס' ד"ה (בתמוד מקודם) אביי אמר וכו' וקשה לשור שחור קא מיכוין שאחר, אם תימא שאפילו אם עשתה. וכ"כ שם: ב) ד"ה והקשה דיעב זהב שיעלה כנ"ל: ג) ד"ה אמר לך וכו' ולא מזיל בתר רוב מקומות ע"ש. כ"כ מי' בזה בס"ה: ד) ד"ה ואמר ר"ח מלוכמת כו' בשרא קרמנאה. כ"כ מי' פ"ח:

בית שמאי פרק חמישי נזיר

מכאן עד ד"ה תמר הגה"ה ליתא בנ"א

דתניא מי שעבר על נזירותו כו'. קיבל עליו נזירות מאה יום ושמה ביין [ס'] ימים וצא להביא קרבנותיו אין מקדין ט להביא קרבנות נזירותו תלת ל"ב מונה לישורן כלומר [ס'] יום בימים שנהג בהן היתר שמותר יין רבי יוסי אומר דין בשלשים יום פר"י דהא דדין [מס קנסי ליה] שלשים יום שמא כדר ק' יום ועבר [ס'] ימים לא קנסינן ליה למתול הכל רק ל' יום, ושלשים ימים יעלה למנין — נזירות תע"פ שמותר בהן יין, וה"ה בנזירות מועטת לרבי יוסי כנ"ל שמא כדר ל' ושמה בכולן יין ישתוה הכל ואם שותה שני ימים יין נריך שימנה ימים לתחילת נזיר שמיה יין, וה"ג לא רבנן קשיא נזירות מרובה פירוש לפי' מרובה [דבין] נזירות מרובה כמו ק' ימים ושתה ח'(בהם) יין שותר בכל [ובין] נזירות מועטת כגון ל' יום ושתה י'(ב') ימים נריך למטה (ב') ימים לתחילת ומקני' מצמצ דמונה [מצטה] שנדר כלומר מקנת ימים שנדר שלש סותר י'(הכל) תלת רק ל' יום, ול' יום התחילים יעלו ט,והייט נמי כר' יוסי, לכל בנזירות מועטת קשיא, שלפי' לר' יוסי סותר כולו וכמאני' מצמצ שעולה ט למנין: **איבעית** לימת ר' יוסי ח' בנזירות מרובה. מתני' בנזירות מרובה ושלשים יום סותר ול' יום יעלו ט למנין כמו בנזירות מועטת,והת דקתמר ר' יוסי מיסתור הכל,בנזירות מועטת ושתה בכולן יין דלמ סותר כל שלשים יום תכל בנזירות מרובה מהיכ ר' יוסי דלמ סותר הכל מדקתמר ר' יוסי ליה: **ואי** בעית לימת רבנן מאי "[מצטה] שנדר" כמצטה שנדר ה"פ מונה ימים של לישור להייט ה)(מלה) ימים והוא שתה בכולן יין [וכן] בנזירות מועטת והכי מצמצ ליתנת דמתני' מונה מצטה שנדר תוך ומונה כך וכך ימים שהיו מצטה שנדר ועבר עליהן ו) עתה [מונה] פעם אחרת מצטה לפני חכמים וינהוג בהן לישור שמיה יין תכל ודלמ תס קודם שתה יין מנה מקנת נזירות לותם ימים לית סותר לפי' לרבנן דשמיה יין "מדרבנן בעלמא ז): **מתני'** נשתל עליה מתני' פירשתי לעיל: **אר"** ירמיה מדב"ש נשמע לב"ה. דקתמני ב"ש הקדם [מעות הקדם וכיון] דמנגיעת מלתת דלתו שפיל נדר תלת ומרעה בעדר כדתנן במתניתין בהדיא מ"ל ב"ה לב"ש לי תחס מודים זה שהוא הקדם בטעות ותלת ומרעה בעדר לפי שנשתל לחכמים והתירו דלת הוי קבלה הלכך הקרבנות שהפרים לנזירות תולין הן כלתם שאומר זו לחטאת והוא לית בר חטאת הכי נמי לב"ה תע"פ דתמרי דתמורה בטעות הוי תמורה בהא מודו ב"ה כדדרשינן מיהיה לרבות שוגג כמוד: **ד"ג** ה"מ כדלתיתי לעיקר לכל כי לתיעקר לעיקר הקדם לתעקר נמי לתמורה ותלת התמורה לעדר. וב"ש כגון תס הקדים בהמה לעולה והביא בהמה לחטאת ואומר זו תמורת זו ונשתל לחכם על הרלשונה והתירו החכם עומר שלית עולה תלת גם התמורה לעדר והוי כלית לומר זו תמורת זו על בהמת חולין: **מעורתן** ולת כוונתו. דלי במתכוון קלת לתניני עשירי לית מקודם: **רב** חסדא תמר מעותו וכ"ם כוונתו. ומתני' דקתני מי שעבר כו' רבותא קתמר כ"ם כוונתו: **ואשתיקן** להו ב"ה. לתו דוקא לתתיקן דהא הביאו להם גזירת הכתוב הוא תלת לומר לתתיקן שלת הביאו להו סברת מיניה וביה תלת הביאו מצטים עשר ושמיני לימת להו מהכת שלית קדום בכוונה כשאר הקדשות ולכך על כרחיה גזירת הכתוב היא: **אמר** רב שימי בר חני מה דלת לתמרי להון ב"ה לותה תכוונה דמ"ב הוו תמרי להון ב"ש לב"ה ומה מעשר שלית קדום כ"ם,ולת היא,הקדם בדעתיה דמריה תלית. כל זה מדברי רב שימי כלומר לין זה ק"ו טוב לקפח ב"ה דודלי הקדם בדעת ובכוונת הבעלים דלתם תשר יקדים לת ביתו שמר רחמנא מדעת ובכוונתו הלכך בטעות לת הוי הקדם,[ומעשר] מגזירת הכתוב כמו שמרלים ב"ה פנים במשנתו מי"ב ושמיני,ולת קשה לרב נחמן לתמי לת הביאו ב"ה מיניה וביה,דליכא למימר דב"ה חד מתרי טעמי נקט:

ר"ל פירוש בסתירה

הגהות מהר"ב רנשבורג

ה] ד"ה דתניא מי שעבר וכו' כמו ק' ימים ושתה בכסם. מלת בכסם נמחק. וכ"כ שם: ו] בא"ד כגון שלשים יום ושתה כ' ימים צריך לשתות כ' ימים כנ"ל: ז] בא"ד כלומר מקנת ימים שמיד שלית סותר הכל. פי' הכל נמחק. וכ"כ כל פס"ז: ח] ד"ה ליכאים לימת כר"י כלן בנזירות מרובה וכו' למכן כלן בנזירות מועטת כנ"ל: ט] ד"ה ולא כמיה לימת רבנן וכו' ס"ם שהוא שהוא שלש ימים של לישור דסייט ק' תוס ק' נמחק וכ"כ ס': י] בא"ד ושבר עליהן שתה. מלת שתה נמחק: כ] בא"ד לתיט לרבנן דשמיית יין מדרבנן כשלמת. כ"כ וכלשון זה שמי וכו': ל] ד"ה לתמר רב אשי קדום תל [כסף] כנ"ל:

מכלל שיין לקמן לה ע"ב

אמרי הכא סברי בית שמאי הקדם בטעות הוי הקדם התם לא. כלומר מהכא לוכל לתוספתי דסברי בית שמאי הקדם בטעות הוי הקדם והוא הדין נמי גבי שור שחור דמי לתמורה כדפרישים התם לא כלומר ממשנה שבתת להוכיח לבית שמאי הקדם בטעות הוי הקדם ליכא לתוספתי מידי [כדחמי] ליה לעיל: **אביי** אמר לא סלקא דעתך דקאי בגפרית אלא הכ"ע דקאי בלהבים. שכבר ילאו הבהמות מן הבית לרעות במרעה ואמר "שור שנגח כבר מבוארין לכל הטורים הן שחורים הן לבנים ליהוי

(ה) תוס' ד"ה לא ליב יוסף מי הוה ליה התם:

ליהוי הקדם" ואמרו ט "לבן יצא תחלה" [ואמר "לי הוי ידענא דלבן נפק] לא הוה אמרי שחור אלא לבן" להשתא יש לן למימר שהיה דעתו לכל מי שילא רחמן ומש"ה הוי הקדם לפי הלבן דילפינן מתמורה דהוי הקדם לפי בטעות ואביי ס"ל דאי קאי בגפרית ואמר "שור שחור שילא רחמן" ול"ע "לבן נפק" ואמר "לי הוי ידענא דלבן נפק" ה"א דכהא לפילו ב"ש מודו דלא הוי הקדם שהרי [לא] היה יודע שילא השחור תחלה לכולן ולמה הזכיר שחור לי דעתו היה להקדים כל מי שילא רחמן ואלו סהדי לכתחלה כי אמר שור שחור דוקא לשור שחור קמכוין *)(לפילו) אם דעתו שילא השחור תחלה אמנ נביא הוא לידע העתידות וכה"ג ודאי לא נילף מתמורה ולא דמי לשאר שהיו מהלכין בדרך להשתא שהשור הוי נזיר לפי' חוטו שלא נמנע כדבריו לפי שבכל ענין קביל עליה נזירות ומה שאמר "לים פלוני הוא" טעה בו כשראהו מרחוק לאכל הכא במה ים בו לטעות ולומר "שחור עתיד לשלח להלך ים לומר דשחור דוקא קאמר לאכל כי אמר במיהרא שבהמות יצאו ים לבו למימר שהיה דעתו לכל שילא רחמן ומה שהזכיר שחור לפי שמצא פסיעות רגלי השור שהוא בקי להכיר פסיעות רגלי שוריו והשתא זה דומה שפיר להיות שהיו מהלכין בדרך דשמא גמי כרחיים עיניו לומר "לים פלוני הוא" ודעתו להיות נזיר לפי' ליט הוא וכן הכא דעתו היה להקדים לפי' ליט שחור שילא הלבן וכה"ג ילפינן מתמורה וכ"ש סברי דלפי' כי הלי לא ילפינן מתמורה

מכלל עד ד"ה דמניע שיין לקמן לה ע"ב

דלא הוי הקדם: ג) **דינר** זהב שיעלה. ת"ל מדמצא דמעיקרא היה קלי. מני שעלה שכבר עלה בידו ונתייבש בדבר ויכול שעלה בידו על כסף ואמר ליט ידענא דעל כסף עלה ברחמן לא אמרתי דינר זהב וכן תניא שמעלה תני שעלה: **אמר** רב חסדא תורכמת בחיורא לקיא שור שחור שבין שוריים לבניים-לקיא [מגרע] לוחם ומכרים בפחות ע"י שהשחור עשהן ולבנים מעולין מן השחורים, תורכמת בתורכמת לקותא כתם לבן בשור שחור-לקותא בידוע שכשגר לוחו כתם היה "עגל לרעת" בבהמה וכי ליתא ברים מי שתחו (גיטין סח.) טעם חיורא בשברת בדקו בדוכתיה ותשכחו מלאו כתם לבן וידעו כי לרעת היה במקום כתם: **תנן** שור שחור כו' ומשמע דהלבן קדום [כדתנין] לחבי וקס"ד מקדים לוים בעין רעה מקדים וקשה לרב חסדא דכיון דהלבן עדיף משחור בידוע שלא היה דעתו להקדים הלבן כיון דבעין רעה הקדים ומי דלוקמינן דקאמר "ליט הוה ידענא דלבן נפק ה"א [הלבן ליהוי קדום] כיון דלבן עדיף"ה ודאי משקר הוא, שלא ודאי לבן גרוע משחור וכי תמר שחור, יהיה הקדם לבן, לגרוע [ממנו], וקשה לרב חסדא, ומשני ליה בעין יפה מקדים ומש"ה כי נפיק לבן ואמר לי ידעי כו' מהימן ליה משום דבעין יפה הוא מקדים: **דינר** זהב שיעלה בידי רחמן ב"ש חומרים הקדם. תלמי בעין רעה הוא מקדים ומעמא דתמר על זהב דהוי עדיף הלכך כשעלה על כסף הוי הקדם לגרוע מזהב הא חס הוי אמר על כסף ועלה בידו זהב לא הוי הקדם כי בעין רעה הוא מקדים ה"ג הכי גמי דברייתא גמי אית לן למימר דשחור טוב ומעולה מן הלבן כדפרישים וקשה לרב חסדא: **אלא** מאי בעין רעה הוא מקדים אבעיא לן יין שעשלה בידי רחמן ב"ש חומרים הקדם. תלמי בעין רעה הוא מקדים ומעמא דתמר על זהב דהוי עדיף הלכך כשעלה על כסף הוי הקדם לגרוע מזהב הא חס הוי אמר על כסף ועלה בידו זהב לא הוי הקדם כי בעין רעה הוא מקדים ה"ג הכי גמי דברייתא גמי אית לן למימר דשחור טוב ומעולה מן הלבן כדפרישים וקשה לרב חסדא: **ואמר** רב חסדא לוכמת מסכיה סומקא לבשרא חיורא לרדיא. נפקא מיניה למקח וממכר [דלוכמת עורו] משובח וסומקא בשרו משובח וחיורא מעלי לחרישה: **ורבאמר** רב חסדא לוכמת בחיורא נקי. שנפחתו [חיורי] *סלעים מן השחור שביניהן וכיון דלוכמת עורו משוב יותר מבל לבן ס"ל למקשה דליט מעולה בשר הלבן מן השחור כולי האי דיהא עדיף ממעלה עור שחור על של לבן. כי אמר רב חסדא למילתא קמייתא בחורא קרמנאה ד] שהלבן משוב על השחור לכל דבר ואידך מילתא דרב חסדא בשחר עלמא דלא ודלא לוכמת עדיף למסכיה ולבך גמי במתניתין שחור עדיף דמהי לבן משוב לרדיא מ"מ מעלה העור גדולה כ"כ דמקדים הלבן בקל יותר כשהקדים השחור דבבלל זה הלבן: **מתני'** מי שאמר שנזיר. פי' המשנה לעיל: **מונה** משעה שנדר. דמשמע דכל הימים שעבר על נזירותו עולין למנין:

ג"ל שוריס. יעב"ן

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) תוס' ד"ה (בתמוד מקודם) אביי אמר וכו' וקשה לשור שחור קא מיכוין שאחר, אם תימא שאפילו אם עשתה. וכ"כ שם: ב) ד"ה והקשה דיעב זהב שיעלה כנ"ל: ג) ד"ה אמר לך וכו' ולא מזיל בתר רוב מקומות ע"ש. כ"כ מי' בזה בס"ה: ד) ד"ה ואמר ר"ח מלוכמת כו' בשרא קרמנאה. כ"כ מי' פ"ח:

בית שמאי פרק חמישי נזיר

מכאן עד ד"ה תמר הגה"ה ליתא בנ"א

דתניא מי שעבר על נזירותו כו'. קיבל עליו נזירות מאה יום ושמה ביין [ס'] ימים וצא להביא קרבנותיו אין מקדין ט להביא קרבנות נזירותו תלת ל"ב מונה לישורן כלומר [ס'] יום בימים שנהג בהן היתר שמותר יין רבי יוסי אומר דין בשלשים יום פר"י דהא דדין [מס קנסי ליה] שלשים יום שמא כדר ק' יום ועבר [ס'] ימים לא קנסינן ליה למתול הכל רק ל' יום, ושלשים ימים יעלה למנין — נזירות תע"פ שמותר בהן יין, וה"ה בנזירות מועטת לרבי יוסי כנ"ל שמא כדר ל' ושמה בכולן יין ישתוה הכל ואם שותה שני ימים יין נריך שימנה ימים לתחילת נזיר שמיה יין, וה"ג לא רבנן קשיא נזירות מרובה פירוש לפי' מרובה [דבין] נזירות מרובה כמו ק' ימים ושתה ח'(בהם) יין שותר בכל [ובין] נזירות מועטת כגון ל' יום ושתה י'(ב') ימים נריך למטה (ב') ימים לתחילת ומקני' מצמצ דמונה [מצטה] שנדר כלומר מקנת ימים שנדר שלש סותר י'(הכל) תלת רק ל' יום, ול' יום התחילים יעלו ט,והייט נמי כר' יוסי, לכל בנזירות מועטת קשיא, שלפי' לר' יוסי סותר כולו וכמאני' מצמצ שעולה ט למנין: **איבעית** לימת ר' יוסי ח' בנזירות מרובה. מתני' בנזירות מרובה ושלשים יום סותר ול' יום יעלו ט למנין כמו בנזירות מועטת,והת דקתמר ר' יוסי מיסתור הכל,בנזירות מועטת ושתה בכולן יין דלמ סותר כל שלשים יום תכל בנזירות מרובה מהיכ ר' יוסי דלמ סותר הכל מדקתמר ר' יוסי ליה: **ואי** בעית לימת רבנן מאי "[מצטה] שנדר" כמצטה שנדר ה"פ מונה ימים של לישור להייט ה)(מלה) ימים והוא שתה בכולן יין [וכן] בנזירות מועטת והכי מצמצ ליתנת דמתני' מונה מצטה שנדר תוך ומונה כך וכך ימים שהיו מצטה שנדר ועבר עליהן ו) עתה [מונה] פעם אחרת מצטה לפני חכמים וינהוג בהן לישור שמיה יין תכל ודלמ תס קודם שתה יין מנה מקנת נזירות לותם ימים לית סותר לפי' לרבנן דשמיה יין "מדרבנן בעלמא ז): **מתני'** נשתל עליה מתני' פירשתי לעיל: **אר"** ירמיה מדב"ש נשמע לב"ה. דקתמני ב"ש הקדם [מעות הקדם וכיון] דמנגיעת מלתת דלתו שפיל נדר תלת ומרעה בעדר כדתנן במתניתין בהדיא מ"ל ב"ה לב"ש לי תחס מודים זה שהוא הקדם בטעות ותלת ומרעה בעדר לפי שנשתל לחכמים והתירו דלת הוי קבלה הלכך הקרבנות שהפרים לנזירות תולין הן כלתם שאומר זו לחטאת והוא לית בר חטאת הכי נמי לב"ה תע"פ דתמרי דתמורה בטעות הוי תמורה בהא מודו ב"ה כדדרשינן מיהיה לרבות שוגג כמוד: **ד"ג** ה"מ כדלתיתי לעיקר לכל כי לתיעקר לעיקר הקדם לתעקר נמי לתמורה ותלת התמורה לעדר. וב"ש כגון תס הקדים בהמה לעולה והביא בהמה לחטאת ואומר זו תמורת זו ונשתל לחכם על הרלשונה והתירו החכם עומר שלית עולה תלת גם התמורה לעדר והוי כלית לומר זו תמורת זו על בהמת חולין: **מעורתן** ולת כוונתו. דלי במתכוון קלת לתניני עשירי לית מקודם: **רב** חסדא תמר מעותו וכ"ם כוונתו. ומתני' דקתני מי שעבר כו' רבותא קתמר כ"ם כוונתו: **ואשתיקן** להו ב"ה. לתו דוקא לתתיקן דהא הביאו להם גזירת הכתוב הוא תלת לומר לתתיקן שלת הביאו להו סברת מיניה וביה תלת הביאו מצטים עשר ושמיני לימת להו מהכת שלית קדום בכוונה כשאר הקדשות ולכך על כרחיה גזירת הכתוב היא: **אמר** רב שימי בר חני מה דלת לתמרי להון ב"ה לותה תכוונה דמ"ב הוו תמרי להון ב"ש לב"ה ומה מעשר שלית קדום כ"ם,ולת היא,הקדם בדעתיה דמריה תלית. כל זה מדברי רב שימי כלומר לין זה ק"ו טוב לקפח ב"ה דודלי הקדם בדעת ובכוונת הבעלים דלתם תשר יקדים לת ביתו שמר רחמנא מדעת ובכוונתו הלכך בטעות לת הוי הקדם,[ומעשר] מגזירת הכתוב כמו שמרלים ב"ה פנים במשנתו מי"ב ושמיני,ולת קשה לרב נחמן לתמי לת הביאו ב"ה מיניה וביה,דליכא למימר דב"ה חד מתרי טעמי נקט:

ר"ל פירוש בסתירה

הגהות מהר"ב רנשבורג

ה] ד"ה דתניא מי שעבר וכו' כמו ק' ימים ושתה בכסם. מלת בכסם נמחק. וכ"כ שם: ו] בא"ד כגון שלשים יום ושתה כ' ימים צריך לשתות כ' ימים כנ"ל: ז] בא"ד כלומר מקנת ימים שמיד שלית סותר הכל. פי' הכל נמחק. וכ"כ כל פס"ז: ח] ד"ה ליכאים לימת כר"י כלן בנזירות מרובה וכו' למכן כלן בנזירות מועטת כנ"ל: ט] ד"ה ולא כמיה לימת רבנן וכו' ס"ם שהוא שהוא שלש ימים של לישור דסייט ק' תוס ק' נמחק וכ"כ ס': י] בא"ד ושבר עליהן שתה. מלת שתה נמחק: כ] בא"ד לתיט לרבנן דשמיית יין מדרבנן כשלמת. כ"כ וכלשון זה שמי וכו': ל] ד"ה לתמר רב אשי קדום תל [כסף] כנ"ל:

ואחד עשר עשר שיהא מתקדש בשבט שעבר עליהן בטעות וקורת לו עשירי ומדע שהיא מתקדש בשבט השבט מה היו טעה והגיע השבט על החמישי ועל שניים עשר וסקרו בסיקרא מי יש בהקדש כלום חלת מה טעם מקודשין חמישי ואחד עשר שאותו כתוב מקדים את העשירי קידם את החמישי ואחד עשר לכל לת שמיני ושניים עשר דהכי למרינן בפ' בתרא דמס' בכורות (דף סב) ת"ר מנין שאם קרא לחמישי עשירי ולעשירי חמישי ולאחד עשר עשירי שהשלמן מקודשים ת"ל וכל מעשר בקר וצאן וגו' הטעשירי יהיה קודש (ב) עשירי לרבות את כולן יכול שאני מרבה לך ח' ושניים עשר לחמרת מה(נ) עשרה בסמוך לו לך כל בסמוך לו ילמ ח' וי"ב: **גמ' מפ"ש נוסג כסן מיסור כימים שנהג כסן סיפר.** שאם קידש ג) נזירות) שאם ועשה מהן בטהרה עשרה ימים וטומאת למחים ושתה יין עשרה ימים אחרים ותח"כ נשאל לחכם אין לו מן המנין שאותן ימי איסור טוען לו מן המנין חלת טומאה עוד כ' ימים בטהרה וכן נמי בנזירות מרובה: רבי יוסי אומר דיו שלשים יום: א]**מני מתניתין אי רבנן קשיא נזירות מועטת.** דאילו במתני' הכא שימי איסור טוען ב) לו מן המנין והכא תניא דלא,והאי דקתמר "נזירות מועטת" לאו דוקא דה"ה נמי לנזירות מרובה חלת לחודיה דלא מצי למיפרך מדרבי יוסי חלת נזירות מרובה נקיט נמי לגבי רבנן נזירות מועטת: **אי רבי יוסי קשיא נזירות מרובה.** דאילו במתני' הכא קתני דקידש נזירות מרובה חלת טומאה עוד ל' יום ואפילו הכי לא בעי שיהא מתקדש בשבט שעבר עליו ולא בעי שיהא מתקדש בשבט השבט שהוא עשירי אלא בשבט שהוא עשירי לו ממש ואפילו הכי בעי שיהא מתקדש בשבט שעבר עליו ולא בעי שיהא מתקדש בשבט הש

ואם נלך אחר לישנא נזיר . פי' ואם משנגנבה בהמה נדר כלומר שכשנגנבה שמכר כבר עכשיו הבהמה קודם לכן אך שהוא לא ידע וקיבל נזירות ואמר אילו הייתי יודע בשעת נדרי שכבר עכשיו לא הייתי טורח ליט נזיר כלומר הוי תרתי מעלייתא ומתיר לו החכם שהרי הקבלה עכשיו היתה בשעת שלמלמי ידע שעכשיו לא הוי טורח לילונלי מילתא למפרע דנדר בשעת הוה ולא חל אפי' רגע א' דיכין דלא נדר [אלא עכ] כהאי זו והרי אינה בידו כלל טעות הוא וגרועה לחפילו ב"ש מודו בהא דלא חל הוי נזיר : **וזן** טעות טעה נחום המדי כשעלו נזירים מן הגולה כו'. פירוש סבור שפותחין בטלה ואפילו לא שכיח כשעלו נזירים מן הגולה להבית קרבנותיהן ומלמלו המקדש חרב אמר להם נחום אילו הייתם יודעין שבית המקדש עתיד ליחרב כלום הייתם טורחים כו' וזהו טעה דלא שכיח שכשעה הכלר עדיין היה קיים והתירן נחום טעה [שפתח] להם בטעה כזה דלא שכיח [וכשבא] הכלר לחל חכמים [אמרו] כל שנדר עד שלא תרב הבית הוי כלר כלומר לין מזירין לו בחרטה זו דהוי טעה לחל מזר משחרב בהמ"ק והם לא ידעו שחרב ונדרו חיט נזיר דנזירות בטעות הוה שלמלמי ידעו שכבר חרב לא היו טורחים ולא חל מעיקרא כלר זה : **ששה** שהיו מהלכין בדרך ות' בא כנגדן ואין יודעין מי הוא ואמר לאחד מן השנה הריני נזיר שזה הבא כנגדנו הים פלוני הוא כלומר שחירהו מרחוק שהוא לאחוץ ונדר בנזיר שם כדבריו הוא והב' אומר הריני נזיר שחיט הוא לפי שנראה לו שחיט לאחוץ וטודר בנזיר שחיט הוא כאחר נראה בעיניו והג' אומר לשנים הראשונים הריני נזיר שת' שכם נזיר שסבור שי שת' שכם נזיר ולא השני לחייט לאחו שימלא כדבריו והד' אומר הריני נזיר שחין ת' שכם נזיר שסבור שי שת' שכם נזיר ולא השלישי לחייט לאחו שימלא כדבריו הוא שכולכם נזירים עד שת' שכם נזיר ולא השני שכבר שי שת' שכם נזיר ולא הראשון לחייט לאחו שימלא כדבריו הוא שכולכם נזירים עד שת' שכם נזיר ולא השלישי שכבר שי שת' שכם נזיר ולא הרביעי לחייט לאחו שימלא כדבריו הוא שכולכם נזירים עד שת' שכם נזיר ולא החמישי שכבר שי שת' שכם נזיר ולא הששי לחייט לאחו שימלא כדבריו הוא שכולכם נזירים עד שת' שכם נזיר ולא השביעי שכבר שי שת' שכם נזיר ולא השמיני לחייט לאחו שימלא כדבריו הוא שכולכם נזירים עד שת' שכם נזיר ולא התשיעי שכבר שי שת' שכם נזיר ולא העשירי לחייט לאחו שימלא כדבריו הוא שכולכם נזירים עד שת' שכם נזיר ולא האחד עשר שכבר שי שת' שכם נזיר ולא השנים עשר שכבר שי שת' שכם נזיר ולא השלשה עשר שכבר שי שת' שכם נזיר ולא הארבעה עשר שכבר שי שת' שכם נזיר ולא החמשה עשר שכבר שי שת' שכם נזיר ולא הששה עשר שכבר שי שת' שכם נזיר ולא השבעה עשר שכבר שי שת' שכם נזיר ולא השמונה עשר שכבר שי שת' שכם נזיר ולא התשעה עשר שכבר שי שת' שכם נזיר ולא העשרים שכבר שי שת' שכם נזיר ולא העשרים ואחד שכבר שי שת' שכם נזיר ולא העשרים ושנים שכבר שי שת' שכם נזיר ולא העשרים ושלשה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא העשרים וארבעה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא העשרים וחמשה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא העשרים וששה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא העשרים ושבעה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא העשרים ושמונה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא השלשים שכבר שי שת' שכם נזיר ולא השלשים ואחד שכבר שי שת' שכם נזיר ולא השלשים ושנים שכבר שי שת' שכם נזיר ולא השלשים ושלשה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא השלשים וארבעה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא השלשים וחמשה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא השלשים וששה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא השלשים ושבעה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא השלשים ושמונה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא הארבעים שכבר שי שת' שכם נזיר ולא הארבעים ואחד שכבר שי שת' שכם נזיר ולא הארבעים ושנים שכבר שי שת' שכם נזיר ולא הארבעים ושלשה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא הארבעים וארבעה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא הארבעים וחמשה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא הארבעים וששה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא הארבעים ושבעה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא הארבעים ושמונה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא החמשים שכבר שי שת' שכם נזיר ולא החמשים ואחד שכבר שי שת' שכם נזיר ולא החמשים ושנים שכבר שי שת' שכם נזיר ולא החמשים ושלשה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא החמשים וארבעה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא החמשים וחמשה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא החמשים וששה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא החמשים ושבעה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא החמשים ושמונה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא השבעים שכבר שי שת' שכם נזיר ולא השבעים ואחד שכבר שי שת' שכם נזיר ולא השבעים ושנים שכבר שי שת' שכם נזיר ולא השבעים ושלשה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא השבעים וארבעה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא השבעים וחמשה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא השבעים וששה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא השבעים ושבעה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא השבעים ושמונה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא השמונים שכבר שי שת' שכם נזיר ולא השמונים ואחד שכבר שי שת' שכם נזיר ולא השמונים ושנים שכבר שי שת' שכם נזיר ולא השמונים ושלשה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא השמונים וארבעה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא השמונים וחמשה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא השמונים וששה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא השמונים ושבעה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא השמונים ושמונה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא התשעים שכבר שי שת' שכם נזיר ולא התשעים ואחד שכבר שי שת' שכם נזיר ולא התשעים ושנים שכבר שי שת' שכם נזיר ולא התשעים ושלשה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא התשעים וארבעה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא התשעים וחמשה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא התשעים וששה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא התשעים ושבעה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא התשעים ושמונה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא המאה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא המאה ואחד שכבר שי שת' שכם נזיר ולא המאה ושנים שכבר שי שת' שכם נזיר ולא המאה ושלשה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא המאה וארבעה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא המאה וחמשה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא המאה וששה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא המאה ושבעה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא המאה ושמונה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא המאה ותשעים שכבר שי שת' שכם נזיר ולא המאה ותשעים ואחד שכבר שי שת' שכם נזיר ולא המאה ותשעים ושנים שכבר שי שת' שכם נזיר ולא המאה ותשעים ושלשה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא המאה ותשעים וארבעה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא המאה ותשעים וחמשה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא המאה ותשעים וששה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא המאה ותשעים ושבעה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא המאה ותשעים ושמונה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא המאתים שכבר שי שת' שכם נזיר ולא המאתים ואחד שכבר שי שת' שכם נזיר ולא המאתים ושנים שכבר שי שת' שכם נזיר ולא המאתים ושלשה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא המאתים וארבעה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא המאתים וחמשה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא המאתים וששה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא המאתים ושבעה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא המאתים ושמונה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא המאתים ותשעים שכבר שי שת' שכם נזיר ולא המאתים ותשעים ואחד שכבר שי שת' שכם נזיר ולא המאתים ותשעים ושנים שכבר שי שת' שכם נזיר ולא המאתים ותשעים ושלשה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא המאתים ותשעים וארבעה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא המאתים ותשעים וחמשה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא המאתים ותשעים וששה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא המאתים ותשעים ושבעה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא המאתים ותשעים ושמונה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא המאתים ותשעים ותשעה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא המאתים ותשעים ותשעה ואחד שכבר שי שת' שכם נזיר ולא המאתים ותשעים ותשעה ושנים שכבר שי שת' שכם נזיר ולא המאתים ותשעים ותשעה ושלשה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא המאתים ותשעים ותשעה וארבעה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא המאתים ותשעים ותשעה וחמשה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא המאתים ותשעים ותשעה וששה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא המאתים ותשעים ותשעה ושבעה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא המאתים ותשעים ותשעה ושמונה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא המאתים ותשעים ותשעה ותשעה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא המאתים ותשעים ותשעה ותשעה ואחד שכבר שי שת' שכם נזיר ולא המאתים ותשעים ותשעה ותשעה ושנים שכבר שי שת' שכם נזיר ולא המאתים ותשעים ותשעה ותשעה ושלשה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא המאתים ותשעים ותשעה ותשעה וארבעה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא המאתים ותשעים ותשעה ותשעה וחמשה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא המאתים ותשעים ותשעה ותשעה וששה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא המאתים ותשעים ותשעה ותשעה ושבעה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא המאתים ותשעים ותשעה ותשעה ושמונה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא המאתים ותשעים ותשעה ותשעה ותשעה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא המאתים ותשעים ותשעה ותשעה ותשעה ואחד שכבר שי שת' שכם נזיר ולא המאתים ותשעים ותשעה ותשעה ותשעה ושנים שכבר שי שת' שכם נזיר ולא המאתים ותשעים ותשעה ותשעה ותשעה ושלשה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא המאתים ותשעים ותשעה ותשעה ותשעה וארבעה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא המאתים ותשעים ותשעה ותשעה ותשעה וחמשה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא המאתים ותשעים ותשעה ותשעה ותשעה וששה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא המאתים ותשעים ותשעה ותשעה ותשעה ושבעה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא המאתים ותשעים ותשעה ותשעה ותשעה ושמונה שכבר שי שת' שכם נזיר ולא המאתים ותשעים ותשעה

אמר רבא שטפו רבנן לר"ש ותוקמיה במילתייהו. לעולם נמחוהו שמחזר לדבריהם ותוקמי' בשטותייהו דתמרי אין פותחין בגולל דלא שכיח כמו מורכן הבית דלילו ר"ש היה בשעת מורכן כדתמר בהגיזקין (ניפין ט.) כככם ר"ש מלך ת' וכ' יהושע מלך אחד ליטע מקצו של ריב"ז בירושלים ולא דבר כלום ולא חלק עליהן לעולם דשפיל הוי חרטה כדתנן ר"ש לומר פותחין בגולל אלא הדר היה ממילתיה כיון שלא חלק על חכמי דורו: **אבל** פותחין בשבעי טעל דתמרין להו לילו אחת לישים ואמר לכון דחרב כ"ה מי הוי מר. ופי' לילו בת חדש לילך בשעה שנולדת והיה מיעלך מ [לולי] חרב בית המקדש מרם כלום נזירותיך כלום נדרת וזה דומה לחרטה לילו בלא עשרה בני חדש שיפייסוך מי נדרת שלין לחלק מחיה טעמם יהיה הפיוס שחפילו טעם הפיוס משום דבר טעל לין בכך כלום להני חרטה: **אמר** רב יוסף (ה) (חכו)לא הוא התם ה"ת להו הכל ה' היכל ה' התה. כלומר הייתי חושב לאותם המזילים לא כחכמים עשיתם שנדרתם, שהיה לכם לירא פן יהרס שהרי בפסוק מוכח ולא היה בא להחיל להו נדרים בפתח זה אלא להוכיחם בא למה לא זכרו על פסוק זה ולהמנע מלנזר, והפסוק הוא שימן לדבר שהן שלשה היכל והבנים עתידין ליחרב והשלישי כסא יום הגדול והטורח לא ימוש לנצח ורש"י פירש הפסוק בענין אחר בירמיה: **נדרי** דידעי דחריב מי ידעינן לימתי, ולא ידעינן לימתי והא כתיב בדניאל "שבעים שבעים נחתך על עמך ועל עיר קדשך". דקאמר ליה המלאך לדניאל לסוף שבעים שמיטות יחרב בית שני וכשהגלו ע' שנות בבל וחרבו משם וכ' שנה של בית שני יעלה לשבעים שמיטות להיות שבע פעמים שבעים, ומשני לכתי מי ידעי בהי יומא, כלומר בתחלת שנה לא בחמשיה לא בכופה וסבורים הם שיכלה מירום ויבוא בקרבנות קודם לכן: **מי** שלא נתקיימו דבריו לחמי הוי נזיר. הא לבית הלל לא הוי נזירות בטעות לימא מי שנתקיימו דבריו לבי לחמר כגון דלחמר לי נמי לאו פלוני הוא לחהי נזיר ומחי לא נתקיימו דבריו [הרשטוים] ומיהי שחזר בו תוך כדי דבור ואגב חורמיה קמ"ל תוך כדי דבור כדבור דמי ודבריו התחרטות עיקרים:

לחתוריו ולא נודע דברי מי נתקיימו מספק לא נחית למזירות וכ"ש סבר לה"ג דמספיקא דל"ת) נחית למזירות כיון שבאחר שכדברי שה' הוא ולכך בעי תנאי: **ראה** לא הכי. שהוא ספק חיה ספק בהמה וחמר החמר הריני נזיר שזה חיה והשני אמר הריני נזיר שאין זה בהמה חלא חיה והרביעי אמר הריני נזיר שאין זה בהמה חלא חיה והוו כשנים הרחשונים חלא שהפכו דבריהן והחמישי חומר הריני נזיר שזה חיה ובהמה ודיו חיה לכסוי ודיו בהמה לחסור חלבו והשני חמר הריני נזיר שאין זה לא חיה ולא בהמה דמשמע ברייה [בפ"ע] ואינו יכול להרביעו לא עם חיה ולא עם בהמה והשביעי אמר הריני נזיר שאחד מכם נזיר שאין זה בהמה חלא חיה ולא עוף ולא דגים ולא שרצים ולא אדם ולא מת ולא אבר מן החי ולא עובר שנמצא במת ולא חלב ולא דם ולא שליא ולא עפר ולא אפר ולא עצם ולא גיד ולא קרן ולא פרסה ולא שיער ולא נוצה ולא כנף ולא ביצה ולא חלמוש ולא קליפה ולא קורי עכביש ולא כלום חוץ מזה הריני נזיר שאחד מכם נזיר שאין זה לא חיה ולא בהמ

(ה) תוס' ד"ה ר"ח יוסף מי סומי פתחים:

ליהוי הקדם ואחמרו ט נבן יגח תחלה [ואחמ' מי הוי ידעינא דלבן נפק] לית הוה אמרי שמור חלח נבן דהשתח יש לן למימר שהיה דעתו בל מ שיגח ראשון ומש"ה הוי הקדם לפי' הלבן דילפינן מתמורה דהוי הקדם לפי' בטעות ותבני ס"ל דאי קאי בלפרלו ואמר שור שמור שיגח ראשון ות"ל נבן נפק ואמר מי הוי ידעינא דלבן נפק ה"א דבהא לפיט ב"ש מודו דלא הוי הקדם שהרי [לא] היה יודע שיגח השחור תחלה לכולן ולמה הזכיר שחור מי דעתו היה להקדים כל מי שיגח ראשון ואין שהרי לכתחלה כי אמר שור שחור דוקא שחור קמכון [א] שלפיט אם דעתו שיגח השחור תחלה אמנ עביח הוא לידע הטיחות וכהש"ג ודאי לא גילה מתמורה ולא דמי לשאה שהיו מהלכין בדרך ההתם הוי נזיר לפי' לוחו שלא נמלא כדבריו לפי שבכל ענין קביל עליה נזירות ומה שאמר אים פלוני הוא טעה בו כשראהו מרחוק אבל הבא במה שיגח ראשון ולומר דשחור שיגח לנלך יש לומר דשחור דוקא קאמר אבל כי אמר בסיהרא שבהמות יצלו יש לו למימר שהיה דעתו בכל שיגח ראשון ומה שהזכיר שחור לפי שמעט פסיעות רגלי השור שהוא בקי להכיר פסיעות רגלי שחריו והשתח זה דומה שפיר להיות שהיו מהלכין בדרך דעתה נמי ברחיים עיניו לומר אים פלוני הוא ודעתו להיות נזיר לפי' ליט הוא וכן הכא דעתו היה להקדים לפי' ליט שחור שלא הלכן וכה"ג ילפינן מתמורה וב"ה שברי לפי' לא גילה מתמורה

מכלין עד ד"ה דתניא ציין לדף לה ע"ב

דלא הוי הקדם: ג) *דינר זהב שיעלה. מ"ש מטמע דמעיקרא הוה קלי. תני שעלה שכבר עלה בידו ומתיוקב בדבר ועיכר שעלה בידו של כסף ואמר ליט ידעינא דשל כסף עלה ברחשון לא אמרתי דיעד זהב וכן תניא שהעלה תני שעלתה: אמר רב חסדא תוכחת בחיוורתא לקיא. שור שחור שבין שוורים לבנים לקיא [מגרע] לוחם ומכרים בפחות ט"ו שהשחור עמהן ולבנים מעולין מן השחורים חוזרת בתוכחת לקוחה כחם לבן בשור שחור לקוחה בידוע שבגד לוחו כחם היה בגע לרעת בבהמה וכני לימה ברים מי שלחזו (ניפין פח.) טעם חוזרת בשברת בדקן בדוכתיה ותשכחו מלאו כחם לבן וידעו כי לרעת היה במקום כחם: תנן שור שחור כו' ומשמע דהלבן קדום [כדמרין] תבני וקש"ד מקדים לימים בעין רעה מקדים וקשה לרב חסדא דכיון דבעין רעה הקדים ומה דלוקמינן דקאמר ליט הוה ידעינא דלבן נפק ה"א [הלבן ליהוי קדום] כיון דלבן עדיף הא ודאי מבקר הוא חלא ודאי לבן גרוע משחור וכי לאמר שחור יהיה הקדם לבן דגרוע [ממנו] וקשה לרב חסדא ומבני ליה בעין יפה מקדים ומש"ה כי נפיק לבן ואמר לי ידעי כו' מהימן ליה משום דבעין יפה הוא מקדים: דינר זהב שיעלה בידי לחמן ב"ש לומרים הקדם. תלמא בעין רעה הוא מקדים וטעמא דאמר של זהב דהוי עדיף הלכך כשעלה של כסף הוי הקדם דגרוע מזהב הא אם היו אמר של כסף ועלה בידו זהב לא הוי הקדם כי בעין רעה הוא מקדים ה"ל הכי נמי דבריהם נמי אים לן למימר דשחור טוב ומעולה מן הלבן כדפרישים וקשה לרב חסדא: אלא מאי בעין רעה הוא מקדים חבית של יין שנעלה בידי לחשובה היה הקדם ועלתה של שמן ב"ש לומרים הקדם. והא יין דגרוע ממן ה"ל נימא דוקא יין הוא מקדים: אי משום הא לא קשה בגלילא שם. פירוש לעולם בעין רעה הוא מקדים ומתני' בגלילא שם שהיה להם רוב שמן והיין יקר להו ממון והלכך כי הקדים יין ב"ש שמן ועעולם ריעא קשה לרב חסדא: תמר לך רב חסדא כי תמר לך לא גילה בתורת קרמנאי. בתוחה מלוות לך שם קרמנא והשתא גרהה שים לעשות לריסוחות בהך תלתא *בפירוש ג"ל בני דדיגר של זהב תיעלמריך לאשמועינן בעין רעה הוא מקדים ריעא דשור חיכא למימר דאחי לאשמועינן דלא חזיל בחר רוב מקומות ול"ש: [ואמר] רב חסדא תוכחת למקניא סומקא לבשרא חיורא לרדיא. נפקא מיניה למקח וממכר [דלוכחת עורו] מסובח וסומקא בשרו מסוכחת וחיורא מעני למריקה: והאמר רב חסדא תוכחת בחיורא לקי. שנפחתו [חיווי] *שלעיט מן השחור שביניהן וכיון דלוכחת עורו חשוב יותר מבל לבן ס"ל למקנה דאיט מעולה בשר הלבן מן השחור כולי האי דיהא עדיף ממעלת עור שחור על של לבן. כי אמר רב חסדא למילתא קמייתא בחורת קרמנאה [ד] שהלבן חשוב על השחור לכל דבר ואידך מילתא דרב חסדא בשחר עלמא דלא ודאי לוכחת עדיף למקניא ולכך נמי במתניתין שחור עדיף דעתי לבן חשוב לרדיא מ"מ מעלת העור גדולה כ"כ דמקדים הלבן בקל יותר בשהקדים השחור דבבלל זה הלבן: מתני' מי שאמר בזהר. פי' המשנה לעיל: גמרא דתניא מי שעבר על נזירותו עולין למנין: *דתניא מי שעבר על נזירותו כו'. כגון קיבל עליו נזירות מהא יום ושתה ביין [ס'] ימים ובא להביא קרבנותיו אין מקבלין ו להביא קרבנות נזירותו אלא ר"ש מוסה [ס'] יום כימים שבהן היתר שתה יין רבי יוסי אומר ליט בשלשים יום פר"י דהא דליו [אם קבסי ליה] שלשים יום אחם נדר ר' יום ועבר [ס'] ימים לא קבסיק ליה לסתור הבל רק ל' יום ושלשים ימים יעלה למנין נזירות אע"פ שאחה בהן יין וה"ה בנזירות מועטת לרבי יוסי בגון אם נדר ל' ושתה בהולן יין יסתור הבל ואם שתה שני ימים יין בריך שיעה ימים אחרים בלא שתיית יין וה"ג אי לא רבנן קשיא נזירות מרובה פירוש אפי' מרובה [דבין] נזירות מרובה כמו ר' ימים ושתה ה) [בהם] יין סותר הבל [ובין] נזירות מועטת בגון ל' יום ושתה ו) ב' ימים בריך למטח ב' ימים אחרים ומתני' משמע דמיהא [משתה] שנדר בלומר מקלח ימים שנדר שיהא סותר ו) הבל אלא רק ל' יום ול' יום האחרים יעלו לו והייט נמי בר' יוסי אבל בנזירות מועטת קשיא אפי' לר' יוסי דאמר בלו ובמתני' משמע שעולה לו למנין: **איבעית** לימא ר' יוסי ח) בנזירות מרובה. מתני' בנזירות מרובה ושלשים יום בומר ול' יום יעלו לו למנין כמו בנזירות מועטת והא דקאמר ר' יוסי דיסתור הבל בנזירות מועטת ושתה בכולן יין לאו אפי' אלא אפי' אם שתה כל שלשים יום אבל בנזירות מרובה מודה ר' יוסי דאין סותר הבל מדקאמר ר' יוסי דיו: **ואי** בעית אימא רבנן מאי [משתה] שנדר כמשתה שנדר ה"פ. מנה ימים על לישור להייט ט) מאה ימים והוא שתה בכולן יין [וכן] בנזירות מועטת והכי משמע ליטנא דמתני' מנה משתה שנדר חוזר ומונה כך וכך ימים שהיו משתה שנדר ועבר עליהן י) עשה [מונה] פעם אחרת משבח לפני חכמים ויעוג בהן לישור שתייה יין אבל ודאי אם קודם שגמרה יין מנה מלא נזירות לאחם ימים ליט בומר לחפי' לרבנן דשתייה יין "מדרבנן בעלמא ל): **מתני'** נשחל עליה מתני' פירשתי לעיל: **אר"ח** ירמיה מדב"ש כשמע לב"ה. דקאמרי ב"ש הקדם [טעות הקדם וכיון] למגילת מלחת דלאו שפיר נדר חלת ותניא בעבד דלהבן במתניתין בהדיא מ"ל ב"ה לב"ש לא לחם מודים בזה שהוא הקדם בטעות ותלת ותניא בעבד לפי שנשחל לחכמים והחירו דלא הוי קבלה הלכך הקרבנות שהפרים לנזירות חולין הן כלחם שלומר זו לחטאת והוא ליט בר חטאת הכי נמי לב"ה לע"פ דלחמרי דחמורה בטעות הוי חמורה בהא מודו ב"ה כדלרמינן מיהיה לרבות שוגג כמזיד: **ה"ג** ה"מ כדלחיתי לעיקר הבל כי לחיתר הקדם לחעקר נמי לחמורה ותלת חתמרה בעבד. וה"פ כגון שם הקדים בהמה לטולה והביח בהמה לחבית ולומר זו חמורת זו ונשחל לחכם על הלחטונה והחירו החכם לומר שליט טולה חלת גם החמורה לעבד והוי כליט לומר זו חמורת זו על בהמת חולין: **טעותו** ולא כוונתו. דלא בחחכוון קרא לחשיני עשירי ליט מקודם: **רב** חסדא לחמר טעותו וב"ש כוונתו. ומתני' דקחני מי שחטה כו' לבוחת קחמר ב"ש כוונתו: **ואשתיקן** להו ב"ה. נלו דוקא לחשיקן להה הביאו להם נזירת הכתוב הוא חלת לומר לחשיקן שלת הביאו להו סברת מיניה וביה חלת הביאו חשנים עבר ושמיני ליחת להו מכלת שליט קדום בכוונה בשאר הקדשות ולכך על כרחיה גזירת הכתוב היא: **אמר** רב שימי בר לחי מה לחת לחמרי להון ב"ה לוחה חשובה דל"ב הוו לחמרי להון ב"ש לב"ה ומה מעבר שליט קדום ו) (בהן) כמו הקדם להיות קדום בכוונה לפ"ה חל בטעות הקדם לח ב"ש ולח היח הקדם בדעתיה דמריה חלית. כל זה מדברי רב שימי לומר חין זה ק"ו טוב לקפח ב"ה דודחי הקדם בדעת ובכוונת הבעלים לוחם לחבר יקדים לח ביחו לחמר לחמנת מדעת ובכוונתו הלכך בטעות לח הוי הקדם [ומעבר] מגזירת הכתוב כמו שמרחים ב"ה פנים במשנתנו מ"ב ושמיני ולח קשה לרב נחמן לחמי לח השיבו ב"ה מיניה וביה לחיכא למימר דב"ה חד מחברי טעמי נקט: **אמר** רבה שטפו לרבן לר"ח ולוקמיה במילתייהו. לשמר לחותו שחזר לדבריהם ולוקמי' בשתייהו לחמרי חין פותחין בשלד דלא שכיח כמו חורבן הבית לחילו ר"ח היה בשעת חורבן כדלחמר בהגיקין (ניפין נו.) ככנס ר"ח מלד ח' ור' יהושע מלד לחחד ליסח משתו של ריב"ז בירושלים ולח דבר כלום ולח חלק עליהן לומר דשפיר הוי חרטה כדחנן ר"ח לומר פותחין בשלד דלא הדר ביה ממילתיה כיון שלא חלק על חכמי דורו: **אבל** פותחין בחגלי טלד לחמריכן להו לילו לחת לימים ולמר לכון לחרבן ב"ה מי הוי נזר. ופי' לילו בא בן חדם לניך בשעה שנדרת והיה מיעלך כי [לולי] חרב בית המקדש מרם כלות נזירותך כלום נדרת וזה דומה לחרטה לילו בלו עשרה בני חדם שיפיסוך מי נדרת אחין לחלק מחיה טעם יהיה הפיום שלפילו טעם הפיום משום דבר טלד חין בכך כלום לחוי חרטה: **אמר** רב (ו) חכי מ' הוחי החם ה"ח להו היכל ה' היכל ה' היכל ה' המה. כלומר היימי לומר לחותם הנזירים לח בחכמים עשיתם שנדרתם שהיה לכם לירת פן יהרס שברי בפסוק מוזכר ולח היה בח להחיר להו נדרים בפחח זה חלת להוכיחם בח למה לח זכרו על פסוק זה ולהמעט מלהזו והפסוק הוח סימן לדבר שהן שלשה היכל והמנים עחידין ליחרב והשלישי כסח יום הגדול והטרלת לח יעמוד לעולם ורש"י פירש הפסוק בענין לחר בירושלים: **נדר** דידעי לחרייב מי ידעינן לימתי ולח ידעינן לחימת והח כחיב בדניחל שבועים שבעים נחתך על עמך ועל עיר קדשך. דקחמר ליה המלחך לדניחל ללסוף שבעים שמיטות יחרב בית שני וכשחמלח ע' של גלות בבל ותלרכו מחות וכ' שנה של בית שני יעלה לשבעים שמיטות דהייט שבע פעמים שבעים ומשני לכתי מי ידעי בני יומח לטעות בתחלת שנה או בחמלעיתה או בסופה ושבורים הם שיכלה מיהות ויבילו קרבנות קודם לכן: **מי** שלא נחקיימו דבריו לחמלי הוי נזיר. הח

לניה

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) תוס' ד"ה (בשמוד קדום) לחבי שמר קל חוקל לשור שחור קל מיכוין שלחפי' לם תיכוף שלחילו לם נשחק. וכ"כ שלם: ב) ד"ה וקקבי דיבר זהב שיעלה כל"ל: ג) ד"ה לחמר לך וכו' דלא לחיל כחר רוב מקומות וכ"ש. כ"כ עי' כזה בח"מ: ד) ד"ה וכשחר ד"ה לחוכחת כו' בשרה קרמנחה. כ"כ עי' ס"ח: ה) ד"ה דהכיל מי שעבר וכו' כמו ק' ימים ושתה בהם. מלא כהם נשחק. וכ"כ בגון שלשים יום ושתה כ' יומים ניין נשחק כ' יומים כ"ל: ז) בא"ד כלומר מקלח יומים שבתך שליט סותר הבל. עי' בהל נשחק. וכ"כ בל פ"ב: ח) ד"ה לינעים לימא ר' בחל בנזירות מרובה וכו' לשכן בנזירות מועטת כ"ל: ט) ד"ה ולפי כשים לחמל שנה לבון וכפי ס"ם שנה יומים על לישור להייט ק' יום ק' נשחק וכ"כ ס': י) בא"ד ושבר עליהן שהם . מלא שהם נשחק: כ) בא"ד לחייט לבבון דשתייה יין מדרבנן בעלמא. כ"כ ובדלקמן דף מד: ל) ד"ה לחמר רב שימי וכו' שליט קדום הל [בשן] כ"ל:

מני [גמ'] **ר' טרפון.** ור' יהודה דכר פלוגתיה דר"ש נקיט לה לגיכא דר' טרפון והאי דקאמר ר' טרפון משום דסליק מיניה הא דאמר לקמן הוי נזיר: **ופתניא ר"י אומר משום ר' טרפון אין** מכל מקום שמעמצתו היו שניים מהלכים בדרך כו' חיו נזיר: **גמ' ר"י דכרי סופ.** דלמר ספק נזירות להקל וכיון ג) דהכא ספק לא מיפ פלוגי הוא ג) דומיא דכרי דאיכו יודע אם יש בו מאה כור אם לאו חיכו **ר"ש דאמר כיון דאילו לא נגנב דלמא כור ניס מאה כור והוי נזיר ספקא נמי.** דענגב חיישיכן ג) שיהא כו מאה כור ואיהוי נזיר והכי נמי בהאי דהכא לתמוכיו כיון דאילו אתי לקמן וידעיכן ביה דהוה פלוגי שזה נזיר עליו והוי נזיר ד) והספקא נמי ליהוי נזיר ואפילו לב"ה הלכך מי אפשר לו לפטור את עצמו בלא נזירות תלת דלמר "אם כדברי הים הריני נזיר כו'": **מתני' ר"א אומר אף הוא כו'.** ולגיכא דב"ש דלמרי הקדש בטעות ה) הוי הקדש והוא הדין לנזיר בטעות: **גמ' מני מתני'.** על מתני' דאיתיא הא ט' נזירין: **ואפילו אידך ט' נזיריות.** יש בו ללמד אחד: **בשלמא ט' נזיריות.** משכחת לה כגון דהוו גברי טפי דאיתפיסו ואזיל בתר אבל הדר ואתי גברא היכי משכחת לה: **אלא** מדא ט' [מזיכים]. גבי כוי דמתני' ג) דכוי כתפסיק *(רחייב) כדתכן במתני' ואפי' אידך ט' נזיריות דמסמע לאחד מהן חלים עליו ט' נזיריות מספיקא דכוי: **בשלמא** [ט' נזיריס] משכחת לה כגון דהוו גברי טובא דאיתפיס ואזיל. לעכין המפורש בסמוכה אלא ט' נזיריות באחד דר"ם. ועוד דמתני' מצינו לפרושי ר"ם אומר אין אחד מהם נזיר ודאי אלא כולם ספק. [אבל בברייתא אין לפרש כן] דא"כ היינו ר"ם [דמתני'] הלכך משמע ליה לפרושי דאינן נזירין כלל הלכך פוקי לה כר' יהודה דכרי דסבר דלא פחית אינש נפשיה לספוקא ובדעתו שאם לא יתברר שלא יהא עליו שום נזיר: **ראה** את הכוי וכו' **ששה** אנשים ראו כוי אחד. אמר האחד הריני נזיר אם הוא זה חיה והב' אמר הריני נזיר אם אינו חיה הב' אמר הריני נזיר: אם הוא חיה ובהמה והב' אמר הריני נזיר אם אינו לא חיה ולא בהמה. והיו עוד שלשה עמהם הא' אמר הריני נזיר אם אחד מכם נזיר. והב' אמר הריני נזיר אם אין אחד מכם נזיר. והג' אמר הריני נזיר אם כולכם נזירים. וא"ת אימאי תנא לסיפא כב"ש דלב"ה מי שאינו כדבריו לא הוי נזיר.

אלימא ר' טרפון מי הוי נזיר כיון דבשעתא דקא נזר לא ידע אי פלוני הוא אי לאו חלה עליה נזירות *והתניא **ר' יהודה** אומר משום **ר' טרפון** אין אחד מהן נזיר לפי שלא נתכוה לנזירות אלא להפלאה **אלא** ר"י דכרי הוא דתניא *הריני נזיר על מנת שיהא בהרי הזה מאה כור והלך ומצאו שנגנב או שאבד ר"ש אומר ור' יהודה *אומרים ר"ש סבר כיון דאילו לא נגנב דלמא הוו ביה מאה כור והוי נזיר השתא נמי הוי נזיר, והכא נמי כיון דאי אתא לקמן וידעינן דפלוני הוא הוי נזיר השתא נמי הוי נזיר: **מתני'** ראה את הכוי ואמר: הריני נזיר שזה חיה, הריני נזיר שזה אינו חיה, הריני נזיר שזה בהמה, הריני נזיר שאין זה בהמה, הריני נזיר שזה חיה ובהמה, הריני נזיר שאין זה לא חיה ולא בהמה, הריני נזיר שאחד מכם נזיר, הריני נזיר שאין אחד מכם נזיר, הריני נזיר שכולכם נזירין, הרי כולן נזירין: **גמ' תני חדא** תשעה נזירים **ותניא אידך** תשע נזיריות, בשלמא תשעה נזירין כגון דהוי גברי טפי דאיתפיס ואזיל ביה אלא תשע נזיריות לחד גברא היכי משכחת לה, בשלמא שית משכחת לה כדתנן אבל תלת היכי משכחת לה? אמר רב ששת כגון דאמר [א] הריני נזיר ואזירות הכל עלי:

הדרן עלך בית שמאי

שלשה *מינין אסורין בנזיר הטומאה והתגלחת והיוצא מן הגפן, וכל היוצא מן הגפן מצטרפין זה עם זה ואין חייב עד שיאכל מן הענבים כזית, משנה

לא כגון שאומר הריני נזיר שזה חיה ושמין זה חיה שזה בהמה ושמין זה בהמה שזה חיה ובהמה שמין זה חיה ולא בהמה תלת תלתא היכי משכחת לה והא אחמר מכם נזיר (קמאר) שמין אחד מכם נזיר שכולכם נזירין לית מאן דמר הכי: **גמ'** תנא ט' נזירות כוי ואמר הריני נזיר אם לא נגנב ואבד ואם נגנב ואבד כוי נזיר עולם ואפילו לב"ה הלכך מי אפשר לו לפטור את עצמו בלא נזירות תלת דלמר "אם כדברי הים הריני כוי נזיר כו'": **מתני'** ראה את הכוי ואמר: הריני נזיר שזה חיה, הריני נזיר שזה אינו חיה, הריני נזיר שזה בהמה, הריני נזיר שאין זה בהמה, הריני נזיר שזה חיה ובהמה, הריני נזיר שאין זה לא חיה ולא בהמה, הריני נזיר שאחד מכם נזיר, הריני נזיר שאין אחד מכם נזיר, הריני נזיר שכולכם נזירין, הרי כולן נזירין: **גמ'** תני חדא תשעה נזירים ותניא אידך תשע נזיריות, בשלמא תשעה נזירין כגון דהוי גברי טפי דאיתפיס ואזיל ביה אלא תשע נזיריות לחד גברא היכי משכחת לה, בשלמא שית משכחת לה כדתנן אבל תלת היכי משכחת לה? אמר רב ששת כגון דאמר [א] הריני נזיר ואזירות הכל עלי:

הדרן עלך בית שמאי

שלשה מינין אסורין בנזיר הטומאה והתגלחת והיוצא מן הגפן, וכל היוצא מן הגפן מצטרפין זה עם זה ואין חייב עד שיאכל מן הענבים כזית, משנה

ראה בנזיר כוטה: **אמר רב ששת.** משכחת לה ט' נזיריות כגון דאמר הריני נזיר ואזירות הכל עלי דלמר הריני נזיר שזה חיה הריני נזיר שזה בהמה הריני נזיר שמין זה בהמה הריני נזיר שמין זה חיה ולא בהמה הריני נזיר שמין זה בהמה וחיה הריני נזיר שמין זה לא חיה ולא בהמה הרי אלו ט' נזיריות: ליכא לאחריות ב'שלמא ט' נזירים משכחת לה כגון דהוו גברי טפי דאיתפיסו ואזיל דכי אמר חד הריני נזיר שזה חיה ובהמה ושמיעי אמר הריני נזיר שזה חיה ולא בהמה ושמיעי אמר הריני נזיר שזה בהמה ולא חיה ושמיעי אמר הריני נזיר שמין זה חיה ולא בהמה ושמיעי אמר הריני נזיר שמין זה בהמה ולא חיה ושמיעי אמר הריני נזיר שמין זה לא חיה ולא בהמה ושמיעי אמר הריני נזיר שאחד מכם נזיר ושמיעי אמר הריני נזיר שאין אחד מכם נזיר ושמיעי אמר הריני נזיר שכולכם נזירין הרי כולן נזירין הרי אלו ט' נזיריות: **תנא** מדא ט' [מזיכים]. גבי כוי דמתני' ג) דכוי כתפסיק *(רחייב) כדתכן במתני' ואפי' אידך ט' נזיריות דמסמע לאחד מהן חלים עליו ט' נזיריות מספיקא דכוי: **בשלמא** [ט' נזיריס] משכחת לה כגון דהוו גברי טפי דאיתפיסו ואזיל דכי אמר חד הריני נזיר שזה חיה ובהמה ושמיעי אמר הריני נזיר שזה חיה ולא בהמה ושמיעי אמר הריני נזיר שמין זה חיה ולא בהמה ושמיעי אמר הריני נזיר שמין זה בהמה ולא חיה ושמיעי אמר הריני נזיר שמין זה לא חיה ולא בהמה ושמיעי אמר הריני נזיר שאחד מכם נזיר ושמיעי אמר הריני נזיר שאין אחד מכם נזיר ושמיעי אמר הריני נזיר שכולכם נזירין הרי כולן נזירין הרי אלו ט' נזיריות: ליכא לאחריות ב'שלמא ט' נזירים

וחייב על היין בפני עצמו ועל הענבים בפני עצמן ועל הזגין בפני עצמן. וכולהו דעיקר חידוש לן ק"ת כח לומר חייב על הזגין בפני עצמן ב) אם לכל לגד מן הזגין ולהכיח מהח לתפלוגי ר"ח בן עזריה ואומר דאינו חייב עד שיאכל שני מרגלים [דתרגלים הם] הגרעינין בענבין וזגין הם הקליפה שלהן ומרכה מרגלים בלשון רבים וזג בלשון יחיד כדמפרש הש"ם ור"ח ג) סבר כר' יוסי דאמר מרגלים אלו הגרעינים ד): [**החרצנים** אלו החיצונים]. קליפה שבחוץ [והזגין אלו הם] מבפנים ר' יוסי אומר. ולחפלוגי הוא דאתא ופירש המקרא להיכך אלו הקליפה החיצונה וסימן אלא תמעטה: כזוג של בהמה-החיצון נקרא ה) (זוג): זוג בן בעגבים החיצון נקרא ה) (זוג):

נפן עלמו לא. כגון ענן ולולבין מלא תעה [רבותא] נפן

עלמה: **אפי'** ענן ולולבין במשמע. כדדרשינן בסמוך: **איבא** דאמרי לסיפא · אבל לחיוקי לא דייקת למשמע שפיר בלישנא דיוצא מן הגפן אפי' ענן ולולבין: **מיין** ובכל יזיר מיעט. תע"ג דדרשי' לי' בפ"ק (נעיל ד.) לאסור יין [של מלוה ביין של רשות] ובכר לילפי למקדש מ"מ איכא מיעוטין טובא דכתיב מיין ובכר יזיר חומר יין וחומר שכר לא יסחה ועבדים לחים ויבשים לא יאכל: מכל אשר יעשה מגפן היין ריבה ריבה ומיעט וריבה ריבה הכל, מאי ריבה? ריבה כל מילי, מאי מיעט? מיעט שבישתא ורבנן דרשי בלללי ופרטי: **מיין** ושכר יזיר = פרט, מכל אשר יעשה מגפן היין = כלל "מחרצנים ועד זג" = חזר ופרט פרט וכלל ופרט אי אתה דן אלא כעין הפרט-מה הפרט מפורש פרי ופסולת פרי אף כל פרי ופסולת פרי, אי מה הפרט מפורש פרי גמור אף כל פרי גמור: אמרת אלא הפרט הניח לך הכתוב במשמע שלא אמרו-ענבים לחים ויבשים הא כתיבי, יין ותומין הא כתיבי, הא אין עליך לדון בלשון אחרון אלא בלשון ראשון, ומאחר שסופינו לרבות כל דבר מה תלמוד לומר "מחרצנים ועד זג"? לומר לך כל מקום שאתה מוצא פרט וכלל אי אתה רשאי למשכו ולדונו כעין הפרט אלא נעשה כלל מוסף על הפרט עד שיפרוט לך הכתוב כדרך

במשנה ראשונה (ו) (אומרת) עד שישתה רביעית יין, *רבי עקיבא אומר "אפי' שרה פיתו ביין-ויש בה כדי לצרף כזית חייב. "וחייב על היין בפני עצמו, ועל הענבים בפני עצמן, ועל החרצנים בפני עצמן, ועל הזגים בפני עצמן, ר' אלעזר בן עזריה אומר אין חייב עד שיאכל שני חרצנים וזג, אלו הן חרצנים ואלו הן זגים? **החרצנים**=אלו החיצונים, **הזגים**=אלין הפנימים דברי ר' יהודה רבי יוסי אומר "שלא תמעה כזוג של בהמה-החיצון=זוג, והפנימי **עינבל**: **נפן** שלשה מינין אסורין בנזיר הטומאה מתני' דלא כר"א דתניא דברי אלעזר אומר אפילו ענן ולולבין במשמע אבא דאמרי ② לה אסיפא (ג) אינו חייב (אלא) עד שיאכל מן הענבים כולן מן הענבים אין, מהנפן עצמן לא, מתני' דלא כר"א דתניא דברי אלעזר אומר אפילו ענן ולולבין במשמע במאי קמיפלגי? ר"א דריש ריבויי ומיעוטי בבנן דרשי כללי ופרטי רבי אלעזר דריש רבויי ומיעוטי "מיין ושכר יזיר" מיעט "מכל אשר יעשה מגפן היין" ריבה, מיעט וריבה ריבה הכל, מאי ריבה? ריבה כל מילי, מאי מיעט? מיעט שבישתא ורבנן דרשי בללי ופרטי "מיין ושכר יזיר" = פרט, מכל אשר יעשה מגפן היין = כלל "מחרצנים ועד זג" = חזר ופרט פרט וכלל ופרט אי אתה דן אלא כעין הפרט-מה הפרט מפורש פרי ופסולת פרי אף כל פרי ופסולת פרי, אי מה הפרט מפורש פרי גמור אף כל פרי גמור: אמרת אלא הפרט הניח לך הכתוב במשמע שלא אמרו-ענבים לחים ויבשים הא כתיבי, יין ותומין הא כתיבי, הא אין עליך לדון בלשון אחרון אלא בלשון ראשון, ומאחר שסופינו לרבות כל דבר מה ת"ל "מחרצנים ועד זג"? לומר לך כל מקום שאתה מוצא פרט וכלל אי אתה רשאי למשכו ולדונו כעין הפרט אלא נעשה כלל מוסף על הפרט עד שיפרוט לך הכתוב כדרך

מאי ריבה ריבה כל מילי ואפי' ענן ולולבין ומאי מיעט שבישתא. זמורה כדמתרגמינן שלמא שריגים תלתא שיבולין: **מיין** ושכר יזיר פרט. מה זו ניקנה לידרש כעין כלל ופרט וכלל ויש חילוק קלת בין המדות כדכתיב בסוף הסוגיא: **מה** פרט מפורש בנזיר ענבים פרי לחי (נגל) כל פרי. מפרש בסמוך לחיתויי בוסר "ופסולת פרי" ענבים שהתליעו **ולמעטו** ענין ולולבין שלטו בעין הפרט ו) לח מה פרט מפורש פרי גמור לחי כל פרי גמור ים מפרשין להכי פירושו ומעטו גם בוסר גם ענבים שהתליעו ולח נרחה מדת דחומר כתיב דהוי פסולת פרי ומאי שנא ענבים שהתליעו מחומר וע"ק לחם נמעט תרוייהו מה לחו מרויחין בכלל ופרט מה שלח נכתב בפירוש וגם לשון פרי, גמור משמע דאתי למעוטי פרי שהיו גמור כמו בוסר לכן נרחה למורי הש"ם לחי כל פרי גמור ולאפוקי בוסר אבל ענבים שהתליעו נרכה כעין הפרט ומאי ח"כ מה היח לך שלח למדו ענבים לחים ויבשים הח כתיבי יין וחומר [הח כתיבי] הח אין עליך לדון כלשון אחרון שלח כלשון ראשון לפיכך אין הפרט מפורש אלא בפרי גמור ולח בפרי בוסר ולח בפרי שהתליעו ומאחר שסופינו לרבות כל דבר מה תלמוד לומר "מחרצנים ועד זג" לומר לך כל מקום שאתה מוצא פרט וכלל ופרט וכלל אי אתה רשאי למשכו ולדונו כעין הפרט אלא נעשה כלל מוסף על הפרט עד שיפרוט לך הכתוב כדרך

עד שיאכל שני מרגלים וגו

עד שיפרוט לך הכתוב כדרך

מה "מה הפרט מפורש פרי ופסולת פרי אף כל פרי ופסולת פרי-מאי היא? "חומץ, "אף כל פרי" מאי היא? "ורהרקי "אף כל דפסולת פרי מאי היא? אמר רב כהנא לאיתויי עינבי א) *דכרין, "ועד זג-אמר רבינא לאיתויי דבין הבינים *אמר מר [א] מה הפרט מפורש פרי גמור אף כל פרי גמור אמרת א"כ מה הניח הכתוב במשמעו שלא אמרו-ענבים לחים ויבשים הא כתיבי, יין וחומץ הא כתיבי, הא אין עליך לדון כלשון אחרון אלא כלשון ראשון ומאחר שסופינו לרבות כל דבר מה ת"ל "מחרצנים ועד זג"? לומר לך כל מקום שאתה מוצא פרט וכלל אי אתה רשאי למשכו ולדונו כעין הפרט אלא נעשה כלל מוסף על הפרט עד שיפרוט לך הכתוב כדרך

מה "מה הפרט מפורש פרי ופסולת פרי אף כל פרי ופסולת פרי: "פרי"-ענבי "פסולת פרי"-מאי היא? "חומץ, "אף כל פרי" מאי היא? "ורהרקי "אף כל דפסולת פרי מאי היא? אמר רב כהנא לאיתויי ענבי א) *דכרין, "ועד זג"-אמר רבינא לאיתויי דבין הבינים *אמר מר [א] מה הפרט מפורש פרי גמור אף כל פרי גמור אמרת א"כ מה הניח הכתוב במשמעו שלא אמרו-ענבים לחים ויבשים, הא כתיבי, יין וחומץ הא כתיבי, הא אין עליך לדון כלשון אחרון אלא כלשון ראשון ומאחר שסופינו לרבות כל דבר מה ת"ל "מחרצנים ועד זג"? לומר לך כל מקום שאתה מוצא פרט וכלל אי אתה רשאי למשכו ולדונו כעין הפרט אלא נעשה כלל מוסף על הפרט עד שיפרוט לך הכתוב כדרך

ומאחר שסופינו לרבות כל דבר מה תלמוד לומר מחרצנים ועד זג. ותם תאמר והא מילתיך לפרט לחרון ר"ל דהכי פירושן לכתוב שהוא פרט לחחר לי לחה לדקא משמע לי: ולזבחו כעין הפרט והיינו מרבינן ענין ולולבין ממ עד שיפרוט לך הכתוב פרט לחחר לי לחה לדקא משמע לי: ולזבחו כעין הפרט והיינו מרבינן ענין ולולבין ממ עד שיפרוט לך הכתוב הכלל כדרך שפרט לך בנזיר: **גורדקי**. פי' בוסר: (פסחים ד' כה:) הוה שייף לבריתיה בגורדקי דערלה: **עינבין** דכרין. ענבים שהתליעו: **מחרצנים** דלא כר"א דתניא דברי אלעזר אומר אפילו ענן ולולבין במשמע אבא דאמרי לה אסיפא (ג) אינו חייב (אלא) עד שיאכל מן הענבים כולן מן הענבים אין, מהנפן עצמן לא, מתני' דלא כר"א דתניא דברי אלעזר אומר אפילו ענן ולולבין במשמע במאי קמיפלגי? ר"א דריש ריבויי ומיעוטי בבנן דרשי כללי ופרטי רבי אלעזר דריש ריבויי ומיעוטי "מיין ושכר יזיר" מיעט "מכל אשר יעשה מגפן היין" ריבה, מיעט וריבה ריבה הכל, מאי ריבה? ריבה כל מילי, מאי מיעט? מיעט שבישתא ורבנן דרשי בללי ופרטי "מיין ושכר יזיר" = פרט, מכל אשר יעשה מגפן היין = כלל "מחרצנים ועד זג" = חזר ופרט פרט וכלל ופרט אי אתה דן אלא כעין הפרט-מה הפרט מפורש פרי ופסולת פרי אף כל פרי ופסולת פרי, אי מה הפרט מפורש פרי גמור אף כל פרי גמור: אמרת אלא הפרט הניח לך הכתוב במשמע שלא אמרו-ענבים לחים ויבשים הא כתיבי, יין ותומין הא כתיבי, הא אין עליך לדון בלשון אחרון אלא בלשון ראשון, ומאחר שסופינו לרבות כל דבר מה תלמוד לומר "מחרצנים ועד זג"? לומר לך כל מקום שאתה מוצא פרט וכלל אי אתה רשאי למשכו ולדונו כעין הפרט אלא נעשה כלל מוסף על הפרט עד שיפרוט לך הכתוב כדרך

מקומיה

פי' הרא"ש

אשר יעשה מגפן היין: אסר יעשה מגפן היין: ריבה ומיעט ריבה ריבה כל מילי ומיעט שבישתא ומהרצנים ועד זג לא דריש ליה למיעוטי דמוקים לה כראב"ע: אף כל פרי ופסולת פרי לקמן מפרש: אי מה הפרט מפורש פרי גמור הוא דמפרש ואזיל דין כל כלל ופרט וכלל אי אתה רשאי לחלק בין פרט וכלל ופרט אבאי מרבינן כעין הפרט: ומאחר שסופינו לרבות כל דבר שהוא כעין הפרט מה ת"ל ומה כל כלל ופרט וכלל ופרט אי אתה רשאי לחלק בין פרט וכלל ופרט אבאי מרבינן כעין הפרט: ומאחר שסופינו לרבות כל דבר שהוא כעין הפרט מה ת"ל לכתוב

פרט מנ"ל ניה. מנ"ל ניה דפרט וכלל ופרט מי אמה דן חלת כעין [א] ומקשה דהיינך סברי דלית ליה מכלל ופרט אין מוסיף על הפרט **הפרט: סבר ניה כר' אלעזר דדרים ריבוי ומיעוטי.** ולית ליה מהאי מכלל ופרט וקל דרים ניה ג) כי טעמיה דאלעזר הוא דאמר מכלל ופרט אין מוסיף אלא דבר שהיה בכלל ופרט ועוד זה פירוט מה שהיה בכלל ופרט עד שיוכל (ה) כל שני מרלנים וגו': **ומיבעיא ליה מיפרט דרים ניה כרבנן.** דדרשי כללי ופרטי ולפי תורה אור

ע"ג דמשמע ליה מיניה (ב) דלפרטא הוא דלמא ג) **:מיפרט דרים ניה ריבוי ומיעוטי פרט וכלל ופרט מנ"ל ניה.** דדייקינן ג) כעין הפרט: **כי יפלא ממך דבר למשפט בין דם לדם בין דין לדין ובין נגע לנגע דברי ריבות בשעריך וקמת ועלית אל המקום אשר יבחר ה' אלהיך בו ובאת אל הכהנים הלוים ואל השופט אשר יהיה בימים ההם ודרשת והגידו לך את דבר המשפט ועשית על פי הדבר אשר יגידו לך מן המקום ההוא אשר יבחר ה' ושמרת לעשות ככל אשר יורוך: על פי התורה אשר יורוך ועל המשפט אשר יאמרו לך תעשה לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל: והאיש אשר יעשה בזדון לבלתי שמע אל הכהן העומד לשרת שם את ה' אלהיך או אל השופט ומת האיש ההוא ובערת הרע מישראל: וכל העם ישמעו ויראו ולא יזידון עוד:** רבינו מנחם בן סרוק

ברכך שפרט לך בגזית מארצנים ועד זג' **ולך אלעזר בן עזריה** דקא מוקים להאי מארצנים ועד זג' קומר שאינו חייב עד שיאכל ב' ארצנים וזג, פרטא מנא ליה? סבר לה כרבי אלעזר דדריש מיעט וריבה ואי בעית אימא כרבנן, דאי סלקא דעתך כדאמר רבי אלעזר בן עזריה, ליכתביה רחמנא להאי מארצנים ועד זג' גבי פרטי, למאי הלכתא כתביה בתר כלל, שמע מינה למידייניה בכלל ופרט, ואימא כוליה להכי הוא דאתא? א"כ לכתוב או *שני ארצנים או שני זגים או ארצן וזג, למאי הלכתא כתב רחמנא מארצנים ועד זג' שמע מינה למידרש ביה: כלל ופרט ואיכא נמי למידרש ביה עד שיאכל שני ארצנים וזג, ורבי אלעזר דדריש מיעט וריבה, פרט וכלל ופרט מנא ליה? אי אתא *נפקא ליה מהאי קרא וכי יתן איש אל רעהו חמור או שור או שה - פרט וכל בהמה כלל לישמור חזר ופרט פרט וכלל ופרט אי אתה דן אלא כעין הפרט אמר נפקא ליה מהאי קרא מן - פרט הצאן ועזים - חזר ופרט פרט וכלל ופרט אי אתה דן אלא כעין הפרט אמר ליה רב יהודה מדיסקרתא לרבא ולילף מן הדין קרא מן - פרט, בהמה - כלל, בקר וצאן - חזר ופרט פרט וכלל ופרט אי אתה דן אלא כעין הפרט: מן האי ליכא למשמע מינה דאי מהתם הוה אמינא בהמה דוקא

מי שפט דן מנין שפרט. ומימעיט ליה מיה ולימרבו להו בחור וזקן, דטולה בת בחור חט"מ שחין לסם בת בחור, ותסם בת זקן חט"מ שחין טולה (ג) בת[קן](קלה): גלוין

מקום כי היכי דרבנן לית להו דרשי מיעט וריבה? וי"ל דת"ל הוה לו לחלוק בכ"מ שחט חורשין בכלל ופרט וכלל ומרבינן מההוא ריבוי כעין הפרט כמו קרא דוכי יתן דבסמוך דרבנן דרשי ליה בכלל ופרט וכלל בהוהב בב"מ (ל' מ:) לרבות כעין הפרט דבר שמיטלטל וגופו ממון ולהוליא שמרות וקרקעות ועבדים ולא מיבעי ליה לר' אלעזר חולק על מדות הללו וריבה יותר מריבה ומיעט חלת גם הוא מדה שחין נמצחין על הקרקעות והשמרות ועבדים ומ"ה פסיטה ליה לגמרא כי במקום שחט חורשין כלל ופרט וכלל ידרוש הוא פרט וכלל ופרט אם יכול להפיל כלל הרחשון ואם חיט יכול לו חורשו בריבה ומיעט וריבה שכך קבל המדות ושכחוה חורש פרט וכלל ופרט מרבה כעין הפרט כמו רבנן בכלל ופרט וכלל ה] (במסמע דרשת להלי קרא ד' יוסי לומר דבסמוך) אך קלת יש חילוק ביניהם לרבנן כדמפרש בסמוך ת"ל [לומר ר"] דע"כ חיה ליה בעלמת פרט וכלל ופרט דלה הוי דרים במיעט וריבה ומיעט ס"ל לגמרת דגם גבי נזיר הוה דרים ליה במיעט וריבה ומיעט ולה הוה דרים מיעוט לחרון לכדר' חלעזר ב"ש דהכי עדיף חלת ולחי [כדפרישית] דמדה דמיעט וריבה ומיעט לה דרים ליה ו] חלת דרים ליה בפרט וכלל לפי דמדה דמיעט וריבה ומיעט חיט מדה בחורה לידרש ע"ח חלכתי כיון דבעלמת דרים פרט וכלל ופרט ס"ל גבי נזיר לידרשיה כרבנן ום לומר הוחיל דבעלמת דרים כל התורה בריבה ומיעט וכן במיעט וריבה וכן בריבה ומיעט וריבה ותף דפרט וכלל ופרט ניתן לידרש הוחיל דבדוב מקומות לה ניתן כלל ופרט לידרש טח לו לדרוש פרט חחרון לכדר' חלעזר מלדרשו לפרט וכלל ופרט חך כשחין לו מה לדרוש מפרט לחחרינת חו *דוכרין בפרט וכלל ופרט: **ורבי** יחן לחש חל לעטו חמור חו שור חו שה פרט. דיינו לה משמע מללה לר' חלעזר דמה יחן להכתוב לה פירש בכלל כלום על כן הוה מפיל כלל ופרט הרחשון דיינו חל משמע לה [לומר] כעין הפרט כמו רבנן בכלל ופרט וכלל ה] ללה דרים ליה כפרט וכלל ופרט ה"ל [כלומר] כלל, כבשים ועזים חזר ופרט ה"ל פרט וכלל ופרט ו"מ דפרטה משמע למעוטי רובע וטרפה ום משמע למעוטי חורש בשור וחמור וחוסס פי פרה ללה נעבדה בהן עבירה בגופן [ולחרינה] קשה דהיכי משמע מן הפרט למעוטי נעבדה בהן עבירה בגופן דהכי מקרי כבשים ועזים לה נרבעו ט"ק דרובע וטרפה נפקה לן מקרת לחרינת דפסולין להקרבה לכך נרחה דמן הפרט משמע למעט שחי דסחם בכם משמע בן שנה וסחם עז משמע בת שנתה וכן בעל מום דכתיב בפ' זכר תמים והשתח שמעינן מכעין הפרט בעל מום וטרפי מכלל לפילו ב' שניס: **ולילף מהאי קרא.** שהיה פרשה לחלוקה ולמה לו לחמר שר"ח ידרוש שם פרט וכלל ופרט, מן - פרט דמשמע מקלת בהמה ולה על כל בהמה [למעוטי חיה,ח] דבהמה בכלל חיה וחיה בכלל בהמה 'בקר ולחן' כקר ולחן (חזר ופרט) הרי לחתה דן כעין הפרט מה הפרט מפורש למעוטי חיה מקרבן, ותימה [כלל] מה לחלי הת לן מרבינן מידי מכעין הפרט ותירן מהר"ם דלחלי כללה לרבוי שור [הכר] דבהמה הוה לף על גב דרגיל בין החיות והוי כעין חיה חפ"ה כשר לקרבן פ]: **אי"ל** מהת ליכת למשמע. מיעוטה דחיה, למ"ל בהמה" לת משמע למעוטי חיה שהרי חיה בכלל בהמה והוי כלישו כחיב 'מן הבהמה ומן החיה' ולף על גב למ"ל מיעוטה, לת ממעט חיה מינה:

גי' מ"מ חרצנים חנים

ב"מ מ: [ועי' תוס' שם ד"ה כי יתן]

ג"ל תקניטו [וכ"ה בב"י]

שמות

כי שור או שה - פרט וכל בהמה כלל לשמור

שמות

חזר ופרט פרט וכלל ופרט אי אתה דן אלא כעין הפרט אמר נפקא ליה מהאי קרא מן - פרט הצאן ועזים - חזר ופרט פרט וכלל ופרט אי אתה דן אלא כעין הפרט אמר ליה רב יהודה מדיסקרתא לרבא ולילף מן הדין קרא מן - פרט, בהמה - כלל, בקר וצאן - חזר ופרט פרט וכלל ופרט אי אתה דן אלא כעין הפרט: מן האי ליכא למשמע מינה דאי מהתם הוה אמינא בהמה חיה

נוסחת הריב"ן

ג) דרים ניה שלכך כתב כו' עד שיאכל שני : ב) ולפי ס"ד כדלמר ר"ל ג"ש דלמר ולפי ס"ד דלמ"ל מאחד קרא מלא למדרש כו כדלמ"ש לכתביה רחמנא ד) דלמ"ל דלמ"ל כו' ופס"ד ולפ"ה מה"ד ולימת דכולי, לכבי הוה דלחת למדייניה בכלל כו' : ג) כשורט פס"ד: ד) משמע כללה :

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) תוד"ה (כדף שקודם) מחלנים וכו' מקשה וקשה דלמילך שבור דלה ילמר . מן וקשה עד ילמר ממחק . וכ"כ דקשה דסל כבר למד דלה משמע כ"ל . ועי' פ"מ וזוק : ב) ד"ה דנין כבשים . כ"כ מה שכין מרלן וגו . פ"מ : ג) ד"ה שני ארצנים וכו' וזג לחד מן הקלישה סחלנים . תיבת סחלנים ממחק . וכ"כ סחלנים-פ"מ:ד) ד"ה ור"ת וכו' ודלמת ניה ליה סמדה זו כ"ל : ה) ב"ד וכשהוח דורש וכו' ממשמע דרשה לסלי קרל ר' יוסי לומר דבסמוך . מן תיבת כמשמע דבסמוך ממחק . וכ"כ כדמשמע דרשה לסלי קרל דוכי יתן דבסמוך כ"ל פ"מ : ו) ב"ד דמדה דמיעט כו' גל דרים ניה ר"ל כ"ל : ז) ד"ה וכי יתן וכו' סיום משום וכו' ומשמע מיעט דלחו כ"ל.

וכ"כ כ"ל דנריך לכוחם דוקה כעין הפרט ומשי [דלחו] כעין הפרט ממעט פ"מ : ח) ד"ה ולילף מהלי וכו' למעוטי חיה סבהמה כ"ל פ"מ . פ] ב"ה לפי' שכי כשר לקרבן . כ"כ מי' כ"ה מפשה ו' פ"ח דכלחים . פ"מ :

הגהות הב"ח

(ה) רש"י ד"ה שכר ניה וכו' עד שיאכל שני כ"ל תיבת כל נמחק: (ב) ד"ה ולי נעש לימת וכו' דמשמע ניה מיעט עד שיאכל שני ארצנים וזג בעל כורחך לפרקת מני הוה לחתה למילייניה ופ"ה בן מניה למדייק פס"ה (ג) ד"ה לי לחה דן וכו' ולף זקן פס"ד :

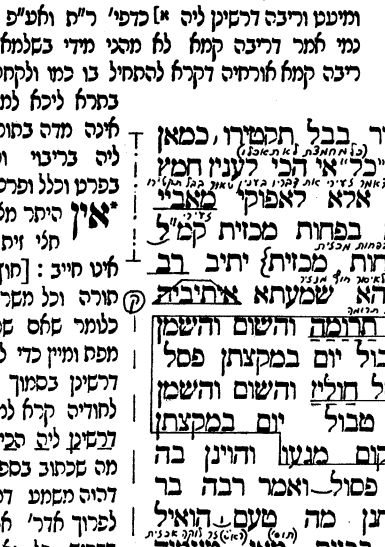
וללראב"ע דמיקר וכו' עד שיאכל ב' הרצנים וזגים ב' הרצנים שהם בדוך הענבים וזג שהיא קליפה החיצונה סבר כר"א דדריש ריבויי ומיעוטי ולא דריש אלא מיעוט וריבה ולא אצטריך למדרש מהרצנים ועד זג ד"א לכתוב תנא מהרצנים ועד זגים או מהרצן ועד זג: ור"א דדריש ריבויי ומיעוטי פרט וכלל ופרט מנא ליה . (והוא) דדריש מציר למימר] דדריש כולה אורייתא בריבויי ומיעוטי וסבר דכלל ופרט וכלל אינה מדה בתורה . ואמרי' דלא דריש נמי פרט וכלל ופרט וק"ר אבהו אין דפרט וכלל ופרט דדריש והאי קרא דוכי יתן איש אל רעהו דדרשי רבנן בפ' הוהב בכלל ופרט וכלל וכמשמי מיניה עבדים ושמרות וקרקעות דדריש ליה ר"א בפרט וכלל ופרט וכמשמי מיניה כי היכי דכמשמע רבנן מיניה : רבא אמר בהאי קרא נמי משכחת לה לסדרש פרט וכלל ופרט דכתיב ואם סן הלאן קרבנו מן הכשבים ומן הלזים לעולה מן בקר פרט דמשמע מקלת בהמה ולא כל בהמה לאפוקי מדעת רובע ונרבע ויש במשמע אפי' חורש בשור ובחמור והרביע כלאים שהרי נעבדה בהן עבירה . הלאן כלל סן הכבשים פרט סה הפרט מפורש שנעבדה עבירה בגופו . ותימה היכי משתמע סן הפרט שנעבדה עבירה בגופו: סן פרט דמשמע מקלת בהמה ולא כל בהמה לאפוקי חיה: בהמה כלל. אף חיה דחיה בכלל בהמה : בקר וצאן חזר ופרט פרט וכלל מפורש חיה לא תיטא מאי אהני האי כללא הא לא מרבי מיני מכעין הפרט. אלא מה שכתוב בפ' בקר וצאן אלא מהאי קרא לא משמע דחיה בכלל בהמה . כלומר ולא מצית למימר סן פרט לאפוקי חיה משום דסן קאי אבהמה וחיה בכלל בהמה . ומסן תדרוש מקצת בהמה וחיה אבל לא מצית למעוטי לגמרי חיה כיון דחיה בכלל בהמה .

א"ל חיה בכלל בהמה. בהמה כלומר הא"ל חיה בכלל בהמה דכתיב בקר וגמ' בפרט בהמה וכמו שפרטה בהמה ממעט חיה פרטה קמ"ל נמי מלי להוי דממעט חיה דפרט לחמרן מגלה טל הרחמן למעוטי חיה ועטולם מהא"ל קרא נמי חיכא למדרש בפרט וכלל ופרט ומנלן דהכי הוא. תרגמ קלי דדרשי לעיל כלל ופרט וכלל ומרבה כעין הפרט וקבעי מנלן דמרה זו בתורה היתה למדרש כעין הפרט דתניא ונתת הכסף בכל אשר תאוה נפשך בכל בבקר ובצאן וביין ובשכר פרט ובכל אשר תשאלך נפשך חזר וכלל, כלל ופרט וכלל אי אתה דן אלא כעין הפרט; ומנלן דהכי הוא דתניא *ונתת הכסף בכל אשר תאוה נפשך בכל בבקר ובצאן וביין ובשכר פרט ובכל אשר תשאלך נפשך חזר וכלל, כלל ופרט וכלל אי אתה דן אלא כעין הפרט *מה הפרט מפורש פרי מפרי וגידולי קרקע אף כל פרי מפרי וגידולי קרקע אמרת כלל ופרט וכלל אי אתה דן אלא כעין הפרט, דיינינן כללא בתרא מאי אהני? אהני לאוסופי כל דדמי ליה ותו פרט ובלל ופרט כעין הפרט דיינינן, פרטא בתראה מאי אהני? אי לאו פרטא בתראה ה"א נעשה כלל מוסף על הפרט אמרת תרין כללי ופרטא, ותרין פרטי וכללא (כללא) כעין פרטא דיינינן, מאי איכא ביני וביני? איכא-דאילו תרתין כללי ופרטא אי איכא פרטא דדמי ליה אפילו בחד צד מרבינן, תרי פרטי וכללא אי איכא פרטא דדמי משני צדדין מרבינן, בחד צד לא מרבינן אמרת פרט וכלל נעשה כלל מוסף על הפרט ואיתרבי כל מילי ומיעט וריבה נמי ריבה הבל ואיתרבי כל מילי מאי איכא בין 'מיעט וריבה' לפרט וכלל? איכא-דאילו 'פרט וכלל' מרבינן אפילו עלין ולולבין 'ומיעט וריבה' לולבין אין עלין לא: *א"ר אבהו אמר רבי יוחנן כל איסורין שבתורה אין היתר מצטרף לאיסור חוץ מאיסורי נזיר שהרי אמרה תורה משרת[מיעוט וריבה] ליכא ולא מידי: **שהרי לחמרן** תורה אור

*חיה בכלל בהמה א"ל חיה בכלל בהמה הא כתיב בקר וצאן והוה ליה פרט וכלל (פ) ואי אתה דן אלא כעין הפרט; ומנלן דהכי הוא *דתניא ונתת הכסף בכל אשר תאוה נפשך בכל בבקר ובצאן וביין ובשכר פרט וכל אשר תשאלך נפשך חזר וכלל, כלל ופרט וכלל אי אתה דן אלא כעין הפרט *מה הפרט מפורש פרי מפרי וגידולי קרקע אף כל פרי מפרי וגידולי קרקע אמרת כלל ופרט וכלל אי אתה דן אלא כעין הפרט, דיינינן כללא בתרא מאי אהני? אהני לאוסופי כל דדמי ליה ותו פרט ובלל ופרט כעין הפרט דיינינן, פרטא בתראה מאי אהני? אי לאו פרטא בתראה ה"א נעשה כלל מוסף על הפרט אמרת תרין כללי ופרטא, ותרין פרטי וכללא (כללא) כעין פרטא דיינינן, מאי איכא ביני וביני? איכא-דאילו תרתין כללי ופרטא אי איכא פרטא דדמי ליה אפילו בחד צד מרבינן, תרי פרטי וכללא אי איכא פרטא דדמי משני צדדין מרבינן, בחד צד לא מרבינן אמרת פרט וכלל נעשה כלל מוסף על הפרט ואיתרבי כל מילי ומיעט וריבה נמי ריבה הבל ואיתרבי כל מילי מאי איכא בין 'מיעט וריבה' לפרט וכלל? איכא-דאילו 'פרט וכלל' מרבינן אפילו עלין ולולבין 'ומיעט וריבה' לולבין אין עלין לא: *א"ר אבהו אמר רבי יוחנן כל איסורין שבתורה אין היתר מצטרף לאיסור חוץ מאיסורי נזיר שהרי אמרה תורה משרת[מיעוט וריבה] ליכא ולא מידי: **שהרי לחמרן** תורה אור

ומנלן דסכי הוא. דכתיב (דברים יד) ואת הבהמה אשר תאכלו וגו' לרבות וגו' ומנלן דסכי הוא. דכתיב בקר וצאן כבשים ועזים ואיל וצבי וגו' לרבות וגו' לרבות וגו' לרבות

זעירי אמר אף שאור בכלל מקטירו. (ז)(שלש)ין בשאור כזית ועיסה מצלימו לכזית שהוא חייב ושובר משום שאחמר "כל שאור וכל דבש לא תקטירו" (ויקרא ב) : **כאמן כר"ש דתנים כל** בגבי מאן כר' לא מקטרינן בפסח דקתני ועל עירובו בלחו דברי ר' אלעזר דכתיב כל ממאמת לא תאכלו" (שמות יג) : **מי סברי.** לימא ק"ל זעירי וכן נמי לעניין חמץ בפסח יהא חייב על עירובו משום דכתיב כיה כל": **אין אבי נמי.** לעניין חמץ בפסח היכי מצלתך לאיסור וכר"ש ולהי דקאמר ב) גבי שאור משום לאפוקי דאמר במסכת מנחות יש הקטרה בפחות מכזית קמ"ל דאין הקטרה בפחות מכזית ואין חייב עליה אלא ל"ב ג) (ילמ) בו כזית לו שיהא חייב מצלימו לכזית : **מקפה של תרומה.** דעשויה מיין של תרומה . מקפה רוטב : **ושמן ושמן.** שנתנין לתוכו משום חבלן הן של ד) חולין : **וגגע טבול יום במקצתן.** חיכא דאמרי (ג)משום ושמן של תרומה אבל לא במקפה (דחולין) דטבול יום עיקרו רבנן שני ואין שיעה שליש אלא בתרומה ואיכא דאמרי במקצתן לפיכו אלא במקפה של חולין דכיון דעריבי בחד מנא דמי ליה כמאן דנגע בתרומה עלמה : **וסוגין בש שמאי פסל במקום מגעו.** ה) (ג)[אין טומאת חולין בפחות מכביצה] : **ומש משם.** לוקה עליו בכזית והא ליכא שיעורא (ד) ו)אלא

אמר אף שאור בבל תקטירו, כמאן כר' *אלעזר דדריש "כל" אי הכי לענין חמץ נמי? אין הכי נמי אלא לאפוקי מאביי *דאמר יש הקטרה בפחות מכזית קמ"ל אין הקטרה בפחות מכזית} יתיב רב דימי וקאמר לה להא שמעתא אתיבית אביי *המקפה של תרומה והשום והשמן של חולין וגגע טבול יום במקצתן לא פסל אלא מקום מגעו והוינן בה *מקום מגעו אמאי פסול ואמר רבה בר בר חנה *א"ר יותנן מה טעם הויאיל ווז לוקה עליה בבזית מאי מעמיה לאו

דרשי כל מ"מ מאי פריך לקמן ממאי דהאי מצרת מלטרך לאיסור הוא דאתמ לימא טעמא דידיה משום כל וכל אלא ודאי מצטעות מידיה ממצרת ולא מוכל : **זעירי** אמר לא שאור בכל [מקטירו] . שאם הקטיר חצי זית ממנה מצטרך משום כל שאור לא תקטירו : **כאמן** כרבי אלעזר דדרים כל. בפ' אלו עוברין (פסחים מב) כל מחמצת לא תאכלו לרבות כותח הבבלי ושכר המדי . ופליגי רבנן עליו ופי' רש"י בפ' אלו עוברין דזעירי מפרש הברייתא דפרק כל המחמת בחות מלה (ה) כי כל שאור וכל דבש לא תקטירו [דתניא] התם אין לי אלא טול מקלתו מניין ת"ל כל עירובו מניין ת"ל כל פי' אין לי אלא כל זית מקלתו (ו) מניין אלי זית מניין ת"ל כל והייט היתר מצטרף לאיסור ור"ל אלי זית ממאה ואלי זית ממלה ואלה לפירושו דת"ל מפרש זעירי לבריייתא כמו שמפרש אבי (ז) (דנסחאת) בפ' כל המחמת (מנחות מח.) וה"ק לאפוקי מדאבי ושוב קאה מאי פריך ממאן כר"ש גם לרבנן יכול להיות דהאי לא דרשי כל כי כל דרשי והאי אלא לאפוקי מדאבי דאמר יש הקטרה בפחות מכזית (פסחים מג:) וא"ב רבנן נמי ידרשו דרשא דלחשובה במקלתו מניין דאי פי' אלי זית אלה מלה אבי כל שאור ואלי זית ממלה מצטרף לאיסור ליה דאבי לית ליה דרשא דלחשובה אייתר ליה כי כל לרבות עירובו דהייט היתר מצטרף לאשור אבל לרבנן דלא דרשי כל אינטריך כי כל לרבות מקצתו והייט מצטרף לאיסור לא שמעינן מיניה . אי הכי לעניין חמץ בפסח נמי לר"א היתר מצטרף לאיסור דכ"ע ביה כי כל אוכל מחמצת את"ג אלא לאשוקי מאבי דאמר יש הקטרה בפחות מכזית ומפרש בבריית דת"ל כל הסנהדרין אין לי אלא כולו דהייט כזית דת"ל לאביי יש הקטרה בפחות מב' ויתים מקצתו מנין פי' מצי זית ת"ל כל עירובו מנין פי' מעם שאורי מעורב בהיתר ת"ל והעורב יבטל ת"ל כי כל ולדידיה לא שייך למימר דשאור הייתר מצטרף לאיסור דהא אין צריך צירוף דאמר' פרות מכזית מיהייב . ודייקא ליה למנקט שאור לאפוקי מדאביי ואת"ל ולאביי דדריש כל דשאור לפחות מכזית אמאי לא דריש נמי נבי חמץ ליחייב עליו בפחות מכזית וי"ל דנבי חמץ שאני דכתיב ביה אכילה ואין אכילה בפחות מכזית : להא שמעתא דר' יוחנן . המקפה מבשיל עב וקפוי כגון דייסא וכיוצא בו . והשמן והשמן הנתונים בו לתבלין הם של חולין. פסל הכל דמקפה עיקר ומבטל יום פוגל את התרומה . והוינן בה מקום מגעו אמאי פסל הא בטילי לתו הבלין ברובא דקפ"ד דדישוע אמר מדרבנן . ואמר רבה בר בר חנה דדישוע דאריית והואיל וזר לוקה עליה בכזית משום דשם תרומה עליה הלכך לגבי מיגמא נמי שם תרומה עליה ומיהו לא הוי כתרומה עלמה כדאיתא בפ"ק דיבמות (דף ט.) ורש"י בפסחים : **ומאי מעמא** ר

ח א מיי' פ"ם מהלכות לישורי מצמם כל' כ סמג לאין עשה : ט ב מיי' פ"ם מהלכות מומצם הלכה כ"ב:

נוסח אחר

ו ג מיי' שם הלכה יג :

אחר' צעירי ואמרי אמר ר' יוחנן משום ר' שמעון בן יהוצדק הוא בבניא אז אמרו לה אמרו אז

שיין לעיל נה:

נוסח אחר

(אחרת) אמר אביי אי"א זעירי ג"ג אי"א ר' יוחנן בשם ר' שמעון בן יהוצדק ב"א אמר ר' יוחנן משום ר' שמעון בן יהוצדק

תיקון הגרסא

תוספות

אבי אמר אף שאור בבל תקטירו. נראה כגירסת ר"ת דגרס אבי אמר אף שאור בבל תקטירו. ומפרש דאביי אמר היתר מצטרף לאיסור אם הקטיר חצי זית הסך וחצי זית מצה עמו ואינו מעורבין אלא כל אחד ניכר. כמאן כר"א דדריש כל בש' כל המנחות תניא כי כל שאור וכל דבש לא תקטירו אין לי אלא כולו . פ' הקומץ דהייט ב' זיתים דסבר אין קומץ פחות מב' זיתים מקצת מנין חצי קומץ דהייט זית ת"ל כל . עירובו מנין . פי' חצי זית שאור. חצי זית מצה דהייט היתר מצטרף לאיסור ת"ל כי כל . והייט דקאמר כמאן כר"א דדריש כל גבי כל פחמצת לא תאכלו לרבות כותח הבבלי ושכר המדי . ופליגי רבנן ע' אוברין דדריש כל עוברין וכיון דדריש כל למקצתו אייתר ליה כי כל לרבות עירובו דהייט היתר מצטרף לאשור אבל לרבנן דלא דרשי כל אינטריך כי כל לרבות מקצתו והייט מצטרף לאיסור לא שמעינן מיניה . אי הכי לעניין חמץ בפסח נמי לר"א היתר מצטרף לאיסור דכ"ע ביה כי כל אוכל מחמצת את"ג אלא לאשוקי מאבי דאמר יש הקטרה בפחות מכזית ומפרש בבריית דת"ל כל הסנהדרין אין לי אלא כולו דהייט כזית דת"ל לאביי יש הקטרה בפחות מב' ויתים מקצתו מנין פי' מצי זית ת"ל כל עירובו מנין פי' מעם שאורי מעורב בהיתר ת"ל והעורב יבטל ת"ל כי כל ולדידיה לא שייך למימר דשאור הייתר מצטרף לאיסור דהא אין צריך צירוף דאמר' פרות מכזית מיהייב . ודייקא ליה למנקט שאור לאפוקי מדאביי ואת"ל ולאביי דדריש כל דשאור לפחות מכזית אמאי לא דריש נמי נבי חמץ ליחייב עליו בפחות מכזית וי"ל דנבי חמץ שאני דכתיב ביה אכילה ואין אכילה בפחות מכזית : להא שמעתא דר' יוחנן . המקפה מבשיל עב וקפוי כגון דייסא וכיוצא בו . והשמן והשמן הנתונים בו לתבלין הם של חולין. פסל הכל דמקפה עיקר ומבטל יום פוגל את התרומה . והוינן בה מקום מגעו אמאי פסל הא בטילי לתו הבלין ברובא דקפ"ד דדישוע אמר מדרבנן . ואמר רבה בר בר חנה דדישוע דאריית והואיל וזר לוקה עליה בכזית משום דשם תרומה עליה הלכך לגבי מיגמא נמי שם תרומה עליה ומיהו לא הוי כתרומה עלמה כדאיתא בפ"ק דיבמות (דף ט.) ורש"י בפסחים : **ומאי מעמא**

ר

אמר ליה לא. מאי לוקה עליו דלמא כגון דלית כזית בכדי אכילת פרס ומצום לחכילה מן האיסור בעלמא לוקה ות"ק הא ניחא לגירסת רב"י דגרס וליכא להסתא מצי כיון דחזיא לוקה על האיסור אלמא לא בטיל לעניין איסורא וה"מ דלא ליבטל גבי טומאה אבל גבי ר"ת דפריך והא לא היא כבילה מן התרומה ואף יפסלנה מאי מצי השתא הוחיל וזר לוקה על האיסור לחודיה כדי אכילת פרס מ"מ היכי פוסל לתרומה והיתר [היתר] מלטרף לאיסור לעניין מגע והא לעניין מלקות לית ליה מלטרף לאיסור ו"ל דלפר"ת ניחא דה"ק כיון דלעניין מלקות מהני ההיתר מלטרף לאיסור ללקות עליו אהני חס היה מלקט (עליו) האיסור מתוך המקפה ואוכלו לא היה לוקה עליו אחין דרך אכילה כך כדפירשנו אלמא מהני ההיתר אחצומו לצרפו לאיסור מלקות ה"נ יועיל ההיתר להצטרף לאיסור לאחסוכי חע"פ אחין במקום מגעו כבילה גמגום: לא לאכילת כזית כדי אכילת פרס. אחס תוכל ממט שיעור פרס אהן מרבע ביצים יש לו כזית תרומה ולכאי חייב ולא בטיל: **וכזית** כדי אכילת פרס דאורייתא היא. אמר הר"ם ולחע"ג דמתניתין היא בכריתות (דף יב:) כל לוכלים מלטרפים בכדי אכילת פרס לכי מילי ג) לפסול מלב אחוה בעיניה אבל שבתעבוכות הוחיל ואין היתר מלטרף לאיסור יחבטל דגם אם היה מלקט האיסור מתוך ההיתר ואוכלו בעיניה כדי אכילת פרס ג) מחייב על האיסור לחודיה ואע"פ אחין ההיתר מלטרף עמו וע"כ מחמה וכי כזית בכדי אכילת פרס לאוריתא אחי אחיכא לכזית: **מתני'** הנח לגמ' לקמן. מצום לחמרינן היתר מלטרף לאיסור: **מ"ל.** הכא היינו טעמא (ג) דאיסור וזר לוקה עליו ג) דאיכול מהני היתר לאחסוכי כזית בכדי אכילת פרס אחצומו לאיסור ד) דאיכול מהני היתר לאחסוכי כזית בכדי אכילת פרס אחצומו לאיסור ה) דאיכול מהני היתר לאחסוכי כזית בכדי אכילת פרס אחצומו לאיסור ו) דאיכול מהני היתר לאחסוכי כזית בכדי אכילת פרס אחצומו לאיסור ז) דאיכול מהני היתר לאחסוכי כזית בכדי אכילת פרס אחצומו לאיסור ח) דאיכול מהני היתר לאחסוכי כזית בכדי אכילת פרס אחצומו לאיסור ט) דאיכול מהני היתר לאחסוכי כזית בכדי אכילת פרס אחצומו לאיסור י) דאיכול מהני היתר לאחסוכי כזית בכדי אכילת פרס אחצומו לאיסור כ) דאיכול מהני היתר לאחסוכי כזית בכדי אכילת פרס אחצומו לאיסור ל) דאיכול מהני היתר לאחסוכי כזית בכדי אכילת פרס אחצומו לאיסור מ) דאיכול מהני היתר לאחסוכי כזית בכדי אכילת פרס אחצומו לאיסור נ) דאיכול מהני היתר לאחסוכי כזית בכדי אכילת פרס אחצומו לאיסור ס) דאיכול מהני היתר לאחסוכי כזית בכדי אכילת פרס אחצומו לאיסור ע) דאיכול מהני היתר לאחסוכי כזית בכדי אכילת פרס אחצומו לאיסור פ) דאיכול מהני היתר לאחסוכי כזית בכדי אכילת פרס אחצומו לאיסור צ) דאיכול מהני היתר לאחסוכי כזית בכדי אכילת פרס אחצומו לאיסור ק) דאיכול מהני היתר לאחסוכי כזית בכדי אכילת פרס אחצומו לאיסור ר) דאיכול מהני היתר לאחסוכי כזית בכדי אכילת פרס אחצומו לאיסור ש) דאיכול מהני היתר לאחסוכי כזית בכדי אכילת פרס אחצומו לאיסור ת) דאיכול מהני היתר לאחסוכי כזית בכדי אכילת פרס אחצומו לאיסור

לאו משום דהוחר מצטרף לאיסור? **אמר** ליה לא, מאי 'כזית', דאיכא 'כזית בבי אכילת פרס' אכילת פרס דאורייתא היא? "אין א הכי אמאי פליגי רבנן עליה דרבי אלעזר 'בכותח הבבלי'? הנה לכותח הבבלי דליכא 'כזית בבדי אכילת פרס' אי דקא שריף ליה במישרף בטלה דעתו אצל כל אדם אי מישתר קא שתר לא משכחת 'כזית בבדי אכילת פרס' אחיבית שתי מחוכות אחת של תרומה ואחת של חולין ולפניו שתי קדירות אחת של תרומה ואחת של חולין ונפלו אלו לתוך אלו שתיהן מותרות שאני אומר חולין לתוך חולין נפלו ותרומה לתוך תרומה נפלה ואי סלקא דעתך 'כזית בבדי אכילת פרס' דאורייתא אמאי אמרינן 'שאני אומר' אלא מאי, 'היתר מצטרף לאיסור' אמאי אמרי' 'שאני אומר' אלא הנח לתרומת תבלין דרבנן היא אחיבית שתי קופות של תרומה ואחת של חולין ולפניהן שתי מאין אחת של חולין ואחת של תרומה ונפלו אלו לתוך אלו שניהן מותרין שאני אומר חולין לתוך חולין נפלו תרומה לתוך תרומה נפלה ואי ס"ד 'כזית בבדי אכילת פרס' (ו) (אסור) אמאי אמרינן 'שאני אומר' בשלמא

לכזית: **תנח הנח לתרומת מבלין דרבנן.** ב) ולח דייקינן הכח כולי האי: בכזית בבדי אכילת פרס, דמדרבנן הן, ולח מחמרינן ביה כולי האי: בכלמא

מתני' כזית מכדי אכילת פרס דאורייתא לחמי: ג"ל הכא טעמא דקאמר טומאי וזר לוקה עליו ג) דאיכול מהני היתר לאחסוכי כזית בכדי אכילת פרס אחצומו לאיסור ד) דאיכול מהני היתר לאחסוכי כזית בכדי אכילת פרס אחצומו לאיסור ה) דאיכול מהני היתר לאחסוכי כזית בכדי אכילת פרס אחצומו לאיסור ו) דאיכול מהני היתר לאחסוכי כזית בכדי אכילת פרס אחצומו לאיסור ז) דאיכול מהני היתר לאחסוכי כזית בכדי אכילת פרס אחצומו לאיסור ח) דאיכול מהני היתר לאחסוכי כזית בכדי אכילת פרס אחצומו לאיסור ט) דאיכול מהני היתר לאחסוכי כזית בכדי אכילת פרס אחצומו לאיסור י) דאיכול מהני היתר לאחסוכי כזית בכדי אכילת פרס אחצומו לאיסור כ) דאיכול מהני היתר לאחסוכי כזית בכדי אכילת פרס אחצומו לאיסור ל) דאיכול מהני היתר לאחסוכי כזית בכדי אכילת פרס אחצומו לאיסור מ) דאיכול מהני היתר לאחסוכי כזית בכדי אכילת פרס אחצומו לאיסור נ) דאיכול מהני היתר לאחסוכי כזית בכדי אכילת פרס אחצומו לאיסור ס) דאיכול מהני היתר לאחסוכי כזית בכדי אכילת פרס אחצומו לאיסור ע) דאיכול מהני היתר לאחסוכי כזית בכדי אכילת פרס אחצומו לאיסור פ) דאיכול מהני היתר לאחסוכי כזית בכדי אכילת פרס אחצומו לאיסור צ) דאיכול מהני היתר לאחסוכי כזית בכדי אכילת פרס אחצומו לאיסור ק) דאיכול מהני היתר לאחסוכי כזית בכדי אכילת פרס אחצומו לאיסור ר) דאיכול מהני היתר לאחסוכי כזית בכדי אכילת פרס אחצומו לאיסור ש) דאיכול מהני היתר לאחסוכי כזית בכדי אכילת פרס אחצומו לאיסור ת) דאיכול מהני היתר לאחסוכי כזית בכדי אכילת פרס אחצומו לאיסור

אלא מלקום: **מ"ל אין, מי סכי אמתי** **סבכני.** **פליגי רבנן עליה דר' אלעזר כבותח** דלחים דיה קומניתא דלמח בפרק וחלו עובדין (פסחים דף מג.) דקאמר ועל עיבובו בולה לעם, הח לח אפשר דלח הוי בכדי אכילת פרס שיעור כזית: **מ"ל הנח לבותח סבכני דלים ביה כזית בכדי אכילת פרס מי דקא שריף מישתר.** אגומע ואוכל עד אגומע ממנו בכדי אכילת פרס: **בטלה דעתו אצל כל אדם.** אחין דרך אכילה בכך ואחין לחם רגיל לאוכלו בעיניה לפי שהוא חריף ביותר ולח חייבתו תורה אלח דרך אכילה: **ומי משער קא משער.** שמוכל בה פיתו לעם לפחן ואוכל לחבל בעוש ומזן של תרומה להכי לוקה (ג) (בכזית) לחיכל ג) כזית בכדי אכילת פרס לחוריימח: **מדווח.** שגידוכין לחוכן מבלין: **ומי ס"ד כזית מכדי אכילת פרס טוי מצית מדאורייתא.** לחמי מקילין בהו כולי האי לחמרם שאני חומר תרומה לחוך תרומה נפלה ולח לחוך חולין והיכא למיחם שמח נפלה בחל חולין ואיכא [בקלילה] למימר דילמח ליכא (ז) ז) [בקלילה] למימר דילמח ליכא בכזית תרומה ומשום הכי ואיכא מקליפו [שפוכות] תרומות פס. [שפוכות] תרומות סוף פ"ו מס עלה מקפה ממצטם דתרומות פ"ו מ"ס ע' ר"ם שם]

אגב "שאני אומר" לקמן בתר"ע ע"ל תרומות בחולין

יא א מיי' פ"ד מהל' מאכלות אסורות הלכה ח:
יב ב מיי' פ"ג מהל' תרומות הלכה ו:
יג ג מיי' שם פ"י הלכה יד:
יד ופ"ג הלכה יד:

נוסח
חיוב מלקות על אכילת כזית אחר כזית בכדי אכילת פרס

פי' הרא"ש
זר לוקה עליה בכזית משום זרות הוא לא אכיל כזית תרומה לאו משום דהויהר מצטרף לאיסור. ומשני תאי "לוקה בכזית" דקאמר (לאו) [כגון] דאכל כזית איסור בכדי אכילת פרס שאם אכל פרס מן המקפה דהיינו ד' ביצים אכיל בבגויה כזית וקי"ל דכל שיעור אכילת איסור בגון חלב ודם וכיוצאהם ביוה"כ מצטרף אכילתן בכדי שיעור שהיה זו שאם אכל כחרדל חלב החזר ואכל עד שחשלים לכזית אם אין מתחלת אכילה עד סופה יותר משהייית כדי אכילת פרס באכילה בינוני מצטרף והוי כאילו אכל בבת אחת וחייב. וכזית בכדי אכילת פרס מי הוי דאורייתא. בתמיהה. הא דאמר רבנן דכזית מצטרף כשיעור שהייית אכילת פרס מי הוי דאורייתא חלכה למשה מסיני כשאר שיעורים דקאמר לוקה אי הכי אמאי פליגי רבנן עליה דר"א בכותח. נהי נמי דלא דרשי כל לרבות עירובו. הא אכיל כזית בכדי אכילת פרס. א"ל הנח לכותח הבבלי דלא אכיל כזית מן התחתון כשיעור שהייית פרס דהא כותח אינו עשוי לאכול אלא לפבל ואי מהתרמי ואכיל ליה ממש דהשתא איכא כזית בכדי א"פ בפלה דעתו ולאו אכילה היא לאיהיובי עלה כך פרש"י בפסחים. ור"ם דאי מהתרמי דאכיל ליה ה"נ דהויב אבל לא איירי בהכי. אי משער קא משער מפבל בו כדרכו ליכא כזית בכדי א"פ: אלא מאי היתר מצטרף לאיסור אמאי אסרינן שאני אומר ג)ת"ש דאי'מהה בכזית להודיה. אלא הנח לתרומת תבלין דרבנן. דראשית דגנך תירוש ויצהרך כתיב וכי פספקא לן תלי לקרא. כ' קשות גדולות ובהן תבואה דאורייתא היא תרומה

ג) ע"ל ובע"ם לחיש חייב רק בכזית לעוד.

*) [ברש"י שלפניהו דהסח סיפו מטוחר כל כך וברש"י דהכח ד"ה בפלה מצוחר יחליח סכי]

חלו עוברין ניחח בפסחים. ע"ע כחן סס"ד ותח"כ בבח"ר ולח הגך לחרוחת חבלין: ם) ד"ה אמי וכו' מחל"כ בכח בב' קופות דמייהי דאסיקנן מין חחד מין היחר מלטרף לאיסור דכיון כע"ל ח"ם: י) ד"ה בלח בלח וכו' חעיב בחרי בחרי דאיכא בחרי דלח חיכא בחרי דאיכא בחרי דלח חיכא בחרי דאיכא בחרי דלח חיכא

בשלמא לדידי דאמינא משום דהיתר מצטרף לאיסור כנון דנפישי חולין אלא לדידך דאמרת משום דאיכא כזית בכדי אכילת פרס כי נפישי חולין מאי הוי? אמר ליה הכא לתרומה בזמן הזה דרבנן אמר ליה אביי ממאי דהאי "משרת" להיתר מצטרף לאיסור הוא דאתא דילמא ליתן טעם בעיקר הוא דאתא מעיקרא קא קשיא ליה מאי דקאמר רב דימי ומא מותיב ליה כל הלין תיובתא, הדר אמר ליה ליתן טעם בעיקר בתר דשני ליה אמר ליה דילמא ליתן טעם בעיקר והוא דאתא לכדתניא משרת ליתן טעם בעיקר שאם שרה ענבים במים ויש בהן טעם יין חייב ומבאן אתה דן (ג) כל איסורין שבתורה ומה נזיר שאין איסורו איסור עולם ואין איסורו איסור הנאה ויש היתר לאיסורו עשה בו טעם בעיקר כלאי הכרם שאיסורן איסור עולם ואיסורן איסור הנייה ואין היתר לאיסורן אינו דין שיעשה בו טעם בעיקר, והוא הדין לשלהם בשאר איסורין (ההוא) מדרבנן, רבי אבהו כי קאמר הכי, ר' עקיבא אילימא רבי עקיבא דהבא דתנן רבי עקיבא אומר אפילו שרה פיתו ביין ויש בו כדי לצרף בזית חייב וממאי, דילמא (נ) והוא דאיכא בזית (בעינא) וכ"ת מאי למימר, לאפוקי מת"ק דאמר "עד ששתה רביעית יין" אלא רבי עקיבא דבריתא דתניא רבי עקיבא אומר נזיר ששרה פתו בין ואכל בזית מפת ומיין חייב אמר ליה רבי אחא בריה דרב איקא לרב אשי - לרבי עקיבא דקא מוקים ליה להאי "וכל משרת" להיתר מצטרף לאיסור, ליתן טעם בעיקר מנ"ל? אלימא מבשר בחלב לא נמרינן דחידוש הוא, ורבנן מבשר בחלב לא נמרינן דחידוש הוא, אלא חידושיה אילימא דהאי לחודיה ושרי ובהדי הדדי אסור, כלאים נמי האי לחודיה ושרי והאי לחודיה שרי ובהדי הדדי אסור אלא דאי תרו ליה כולי יומא בחלבא שרי, ומבשיל ליה בשולי אסור, ורבי עקיבא נמי בשר בחלב חידוש הוא? אלא ילף

ממשרת, והיכי דלים ממשרת ליתן טעם בעיקר = רבנן היא: ויש בו כדי לצרף כזית מינו. היה סבור הפירוש לצרף מפת ומיין ד] דילמא מיין לחודיה ודוקא שם בו כזית יין בלוג כמוך בפת ולריך לירוף לחוספו יחד לפי שהוא בלוע: וכי תימא מאי למימרא. פירוש דאי טעם כעיקר אחת למשמעינן בשאר איסור נמי: לאפוקי מת"ק דאמר עד ששתה רביעית יין. ור' עקיבא למשמעי: אלא ר"ש דבריית' דתניא רבי עקיבא אומר נזיר ששרה פתו בין ואכל בזית מפת ומיין חייב אמר ליה רבי אחא בריה דרב איקא במתני' פי' הכי: טעם כעיקר מנלית. ואם תאמר ודילמא ליתן טעם כעיקר לית ליה? ויש לומר דודאי לא לית ליה דמשמעינן מקרא לחכריעה טעם כעיקר *)[כיון] דיש באיסור עלמו כזית אלא שאינו כזית מאיזה קרא נפקא ליה: מנ"ל

*) נ"ב כרבנן

ולרבי

א] והיה קשה לר"י נמי דהיכר מלטרף לאיסור כשאינו כזית מיד אלא לאחר שיעור שיהא בו כזית כדי אכילת פרס ומדוכה לקי על גב דנפישי חולין, ומבלין שאין האוכל ומבלין לטעמא ולריכא הוא דלריכי חשיבי להו ולא בטלי והוי כמלן דלעיל ג) : **אלא לדידך** כו' כי נפישי חולין מאי סוי. הא ליכא למיכל כזית כדי אכילת פרס דלורייתא: **אלא** הכא לרבנן דסוס דרבנן. דלא מיישינן ליה לכזית כדי אכילת פרס: **דילמא ליתן טעם כעיקר סוס דמפת.** שאם שרה מנבים במים ויש בו טעם יין יהא חייב על הטעם כמו על עיקר הפרי של ענבים ומקשי למשמיים לכאי למימרי, מקשים ליה הש"ס לעכרוכי: **ולמאי** מעיקרא קשיא ליה מאי דקאמר רב דימי. דבגדר כלאים הוא לחמרי להיתר מלטרף לאיסור וקא מותיב ליה מכאי דבשאר איסורין שבתורה נמי אמרינן הכי והדר אמר ליה הכא לאו להיתר מלטרף לאיסור הוא דאתא אלא ליתן טעם כעיקר: **בתר דשני ליה** - רב דימי דבשאר איסורין לא אמרינן היתר מלטרף לאיסור וקא מותיב ליה מכאי שבתורה ומה נזיר שאין איסורו איסור הנאה ויש היתר לאיסורו עשה בו טעם כעיקר כלאי הכרם שאיסורן איסור עולם ואיסורן איסור הנייה ואין היתר לאיסורן אינו דין שיעשה בו טעם כעיקר, והוא הדין לשלהם בשאר איסורין (ההוא) מדרבנן, רבי אבהו כי קאמר הכי, ר' עקיבא אילימא רבי עקיבא דהבא דתנן רבי עקיבא אומר אפילו שרה פיתו ביין ויש בו כדי לצרף בזית חייב וממאי, דילמא (נ) והוא דאיכא בזית (בעינא) וכ"ת מאי למימר, לאפוקי מת"ק דאמר "עד ששתה רביעית יין" אלא רבי עקיבא דבריית' דתניא רבי עקיבא אומר נזיר ששרה פתו בין ואכל בזית מפת ומיין חייב אמר ליה רבי אחא בריה דרב איקא לרב אשי - לרבי עקיבא דקא מוקים ליה להאי "וכל משרת" להיתר מצטרף לאיסור, ליתן טעם בעיקר מנ"ל? אלימא מבשר בחלב לא נמרינן דחידוש הוא, ורבנן מבשר בחלב לא נמרינן דחידוש הוא, אלא חידושיה אילימא דהאי לחודיה ושרי ובהדי הדדי אסור, כלאים נמי האי לחודיה ושרי והאי לחודיה שרי ובהדי הדדי אסור אלא דאי תרו ליה כולי יומא בחלבא שרי, ומבשיל ליה בשולי אסור, ורבי עקיבא נמי בשר בחלב חידוש הוא? אלא ילף

ממשרת, והיכי דלים ממשרת ליתן טעם כעיקר = רבנן היא: ויש בו כדי לצרף כזית מינו. היה סבור הפירוש לצרף מפת ומיין ד] דילמא מיין לחודיה ודוקא שם בו כזית יין בלוג כמוך בפת ולריך לירוף לחוספו יחד לפי שהוא בלוע: וכי תימא מאי למימרא. פירוש דאי טעם כעיקר אחת למשמעינן בשאר איסור נמי: לאפוקי מת"ק דאמר עד ששתה רביעית יין. ור' עקיבא למשמעי: אלא ר"ש דבריית' דתניא רבי עקיבא אומר נזיר ששרה פתו בין ואכל בזית מפת ומיין חייב אמר ליה רבי אחא בריה דרב איקא במתני' פי' הכי: טעם כעיקר מנלית. ואם תאמר ודילמא ליתן טעם כעיקר לית ליה? ויש לומר דודאי לא לית ליה דמשמעינן מקרא לחכריעה טעם כעיקר *)[כיון] דיש באיסור עלמו כזית אלא שאינו כזית מאיזה קרא נפקא ליה: מנ"ל

*) נ"ב כרבנן

ולרבי

אלא הכא לתרומה בזמן הזה דרבנן **אמר ליה אביי** ממאי דהאי "משרת" להיתר מצטרף לאיסור הוא דאתא דילמא ליתן טעם בעיקר הוא דאתא מעיקרא קא קשיא ליה מאי דקאמר רב דימי ומא מותיב ליה כל הלין תיובתא, הדר אמר ליה ליתן טעם בעיקר בתר דשני ליה אמר ליה דילמא ליתן טעם בעיקר והוא דאתא *לכדתניא משרת ליתן טעם בעיקר שאם שרה ענבים במים ויש בהן טעם יין חייב ומבאן אתה דן (ג) כל איסורין שבתורה ומה נזיר שאין איסורו איסור עולם ואין איסורו איסור הנאה ויש היתר לאיסורו עשה בו טעם בעיקר כלאי הכרם שאיסורן איסור עולם ואיסורן איסור הנייה ואין היתר לאיסורן אינו דין שיעשה בו טעם בעיקר, והוא הדין לשלהם בשאר איסורין (ההוא) מדרבנן, רבי אבהו כי קאמר הכי, ר' עקיבא אילימא רבי עקיבא דהבא דתנן רבי עקיבא אומר אפילו שרה פיתו ביין ויש בו כדי לצרף בזית חייב וממאי, דילמא (נ) והוא דאיכא בזית (בעינא) וכ"ת מאי למימר, לאפוקי מת"ק דאמר "עד ששתה רביעית יין" אלא רבי עקיבא דבריית' דתניא רבי עקיבא אומר נזיר ששרה פתו בין ואכל בזית מפת ומיין חייב אמר ליה רבי אחא בריה דרב איקא לרב אשי - לרבי עקיבא דקא מוקים ליה להאי "וכל משרת" להיתר מצטרף לאיסור, ליתן טעם בעיקר מנ"ל? אלימא מבשר בחלב לא נמרינן דחידוש הוא, ורבנן מבשר בחלב לא נמרינן דחידוש הוא, אלא חידושיה אילימא דהאי לחודיה ושרי ובהדי הדדי אסור, כלאים נמי האי לחודיה ושרי והאי לחודיה שרי ובהדי הדדי אסור אלא דאי תרו ליה כולי יומא בחלבא שרי, ומבשיל ליה בשולי אסור, ורבי עקיבא נמי בשר בחלב חידוש הוא? אלא ילף

ממשרת, והיכי דלים ממשרת ליתן טעם כעיקר = רבנן היא: **ויש** בו כדי לצרף כזית מינו. היה סבור הפירוש לצרף מפת ומיין ד] דילמא מיין לחודיה ודוקא שם בו כזית יין בלוג כמוך בפת ולריך לירוף לחוספו יחד לפי שהוא בלוע: **וכי** תימא מאי למימרא. פירוש דאי טעם כעיקר אחת **למשמעינן** בשאר איסור נמי: **לאפוקי** מת"ק דאמר עד ששתה רביעית יין. ור' עקיבא למשמעי: **אלא** ר"ש דבריית' דתניא רבי עקיבא אומר נזיר ששרה פתו בין ואכל בזית מפת ומיין חייב אמר ליה רבי אחא בריה דרב איקא במתני' פי' הכי: **טעם** כעיקר מנלית. ואם תאמר ודילמא ליתן טעם כעיקר לית ליה? ויש לומר דודאי לא לית ליה דמשמעינן מקרא לחכריעה טעם כעיקר *)[כיון] דיש באיסור עלמו כזית אלא שאינו כזית מאיזה קרא נפקא ליה: מנ"ל

*) נ"ב כרבנן

ולרבי

פי' הרא"ש

בשלמא לדידי דאמינא היתר מצטרף לאיסור ג) אלא ברובן אסור או בשניהם שוין: הנח לתרום, בזמן הזה דרבנן. ואפי' תבואת דגן הלכך תלינן לקולא: דילמא ליתן טעם כעיקר: ליתן פעמו של איסור בעקרי משמו כרמפרש ואזיל. שהה פתו בין ויש בו טעם יין אלא שהתלבה הפסיק באמצע דבריו והקשה לו דאביי מעיקרא הוה קשיא ליה דמשרת אתי להיתר מצטרף לאיסור ודוקא בנזיר אבל שאר אסורים שבתורה לא נמרי' מנזיר ומותיב לה הלין תיובתא ובעי לאוקומי דבשאר אסורי, נמי היתר מצטרף לאיסור ג) אלא מוקי' קרא לטעם כעיקר משני בתרי דשני ליה דרב דימי דחדוה תשובותיו. חזר בו ואמר תנא אחרי משרת להיתר לאיסור ודוקא מצטרף לאיסור דילמא לטעם כעיקר ויש בו טעם יין חייב בכזית. ולא משום היתר מצטרף לאיסור לא ילפי' מיניה. שאין איסורו איסור עולם אלא כמו שפירש ואם תאמר ל' יום ויין ושבעים מותרים לו בהנאה דתנן מערבין לנזיר ביין. ויש היתר לאיסורן אפי' תוך ל' יום ושבעים כלאים כלאי הכרם. אם ירא חמה ושעורה הרצון אסורים בהנאה לעולם. וה"ה בערלה בשתים. בב' דרכים דאיסורו איסור הנאה ואין היתר לאיסורו בתוך ג' שנים ואיסור עולם ליכא. למיסר בה דלאחר ג' מותרת. רבי אבדו דאמר כר' עקיבא דשמעי' דהיתר מצטרף לאיסור. ודילמא מיין לחודיה דוקא בשיש כזית בלוג בתוך השת ויצירוף שיך למתני' בית משום דנבלע בתוך השת אם יש בו כדי לצרף שהת ומיין חייב. אלמא שמעי' ליה צירוף בהדיא ורבנן אפילו עליה דלית

הגהות הב"ח

(ג) גמ' שרה ענבים במים וכו' אלא דן לכל איסורין: (נ) שם דלמא והוא לאיכא כזית מיין לחודיה וכי תימא:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] תוס' ד"ה (בעמוד הקודם) אלא לדידך וכו' ויסיה קשה לר"י. תירוצו ויסיה קשה לר"י ממקו ול"נ דבכי הכי נמי לדידיה קשיא ליה. מ"מ: ב] ד"ה אלא לרבי וכו' דשמי ליה ר"ל וכו' ומקשה ומיין וכו' ל"נ: ג] ד"ה שרה ענבים וכו' ומיהו לפי מה דפרישית. ל"ב לעיל דף ט ע"ב ד"ה וכזית. מ"מ: ד] ד"ה ויש בו וכו' לצרף מפת ומיין כלומ' פס"ד ומ"ב מפ"ד דלמא:

נוסחת הריב"ן

ג) דנפישי מידי דאיסורא: ד) לפי שים: ג) שין זה שאסור ו) כו': ה) כתוב כאן גליון שאין: ו) (ויש ים כו' בגופו) ליתא בכ"י: ז) ותיסורן איסור עולם: ח) וכי קאמר ר' אלמא לכי אמת ליה בהכרת לצירוף מצטרף לאיסור אלימא דכ"ע הוי:

הגהות הב"ח

(ד) גמ' שרה ענבים במים וכו' אלא דן לכל איסורין: (ב) שם דלמא והוא לאיכא כזית מיין לחודיה וכי תימא:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] תוס' ד"ה (בעמוד הקודם) אלא לדידך וכו' ויסיה קשה לר"י. תירוצו ויסיה קשה לר"י ממקו ול"נ דבכי הכי נמי לדידיה קשיא ליה. מ"מ: ב] ד"ה אלא לרבי וכו' דשמי ליה ר"ל וכו' ומקשה ומיין וכו' ל"נ: ג] ד"ה שרה ענבים וכו' ומיהו לפי מה דפרישית. ל"ב לעיל דף ט ע"ב ד"ה וכזית. מ"מ: ד] ד"ה ויש בו וכו' לצרף מפת ומיין כלומ' פס"ד ומ"ב מפ"ד דלמא:

נוסחת הריב"ן

ג) דנפישי מידי דאיסורא: ד) לפי שים: ג) שין זה שאסור ו) כו': ה) כתוב כאן גליון שאין: ו) (ויש ים כו' בגופו) ליתא בכ"י: ז) ותיסורן איסור עולם: ח) וכי קאמר ר' אלמא לכי אמת ליה בהכרת לצירוף מצטרף לאיסור אלימא דכ"ע הוי:

להו היתר מצטרף לאיסור • דאילו משום טעם היין בכל השת לא הוו פליגי עליה רבנן דהא אית להו טעם כעיקר: מנא ליה היכא כזית עיקר אלא טעם דמסתבר דאי לאו דשמעי' ליה מקרא אחריתא טעם כעיקר היה סובר למשרת לטעם כעיקר ולא להיתר שאין בו טעם איסור שיצטרף עם האיסור:
ע) נראה ד"ל היכר מצטרף לאיסור כגון דנפישי חולין דסיכר מצטרף לאיסור מיט אלא ל"ל והכי אמר מצטרף לאיסור כזית דאפי' חולין

מגיעולי עובדי כוכבים · ובפסחים (דף מד: ושם) יליף מכאן בחלב וכאן מקל לומר מגיעולי עובדי כוכבים והקשה ה"ר יוסי חיים ירושלם מה לגיעולי עובדי כוכבים שכן אין סיתר *(מלטרף לאיסור) ותירץ דכאולהו כלי מדין הלריך הכתוב הגעלה אף לאותן שנבלעין מיין דנתסכו מיהו ישראל להשתמש בהן לאחר הגעלה דקרא בכולהו כלים כתיב ואותן כלים שהמדיינים בעלו בהן יין הוי לסיורי למיהי ישראל דאסולה לחמר לחמנא תעבידו בהן*:

נותן טעם לפגם מותר · כדלחמרינן בפ' בתרא דע"ז (דף סה: ושם) גבילה שאינה ראויה לגר אינה קרויה גבילה והכא הכתוב מוסר:

דלאו נותן טעם לפגם הוא ולרבנן דלחמרי חידוש הוא לי לפסור דלא פגמה [פורתא] · והוה ליה למימר כי היכי דפגמו מרובה שרי לחמנא אלא לקדירה בת יומא נמי אי אפשר דלא פגמה פורתא, אמר ליה רב אחא בריה דרב אויא לרב אשי-מדרבנן נשמע לרבי עקיבא או אמרי רבנן האי "משרת" ליתן טעם כעיקר ומכאן אתה דן לכל איסורין שבתורה לרבי עקיבא נמי דקא מוקים ליה להאי "משרת" להיתר מלטרף לאיסור, לימא מכאן אתה דן לכל איסורין שבתורה? א"ל משום דהני נזיר וחטאת ב' כתובין הבאין כאחד, וכל ב' כתובין הבאין כאחד אין מלמדין: נזיר הא דאמרן, חטאת מאי היא *דתניא כל אשר יגע בבשרה יקדש יכול אפי' שלא בלע ת"ל "בבשרה" עד שיבלע בבשרה, "יקדש" להיות במיה: שאם פסולה היא יפסל, ואם בשרה תאכל בחמר שהא ובבנן "צריכי" דאי כתב רחמנא גבי נזיר ה"א נזיר לא אתי מינה משום דרגיש ליה לחמר לא ליפלוג משום דחמיר איסוריה דאפי' תרומה אסיר ליה הלכך לא אתיא מינה ובבנן אמר לך לעולם צריכי בשלמא אי כתב רחמנא חטאת לא גמר מינה *דחולין מקדשים לא גמרינן, אלא לבתוב "רחמנא בנזיר ותיתי חטאת מיניה דהא כל איסורין שבתורה קא גמרי מנזיר, ובבנן אמרי לך חטאת-להיתר מלטרף לאיסור וחולין מקדשים לא גמרינן ומשרת-ליתן טעם כעיקר מכאן אתה דן לכל איסורין שבתורה ור' עקיבא תרוייהו להיתר מלטרף לאיסור, והוו ליה ב' כתובין הבאין כאחד וכל שני כתובין הבאים כאחד אין מלמדין, א"ל בב אשי לרב כהנא אלא הא דתניא כל אשר ישיאנו מנפן היין (ג) לימד על אסורי נזיר שאכן מצטרפין זה עם זה (לר"ע) השתא י"ל היתר מצטרף לאיסור, אסור לאיסור מבעיא א"ל היתר לאיסור-בבת אחת, אסור לאיסור' אפילו בזה אחר זה, ור"ש דלית

ולרבי עקיבא נמי פת חידוש הוא · והיכי גמרינן מיניה: לחמר רב פוגם פגימה · לא נלרכה לר' עקיבא כל דבר לחמר יבא בקל וגו' אלא לקדלה בם יומא דלאו כ"ע לפגום הוא ולאו חידוש הוא, והואיל ולאו חידוש הוא ומיתסר ביה טעם כעיקר גמרינן מיניה לחמר תורה אור לאסורין שבתורה: ורבנן · דלא יליף מיניה סברי לי לחפשי מרבי עקיבא דלא יליף פגמה פורתא, וחידוש הוא: לחמר ליה רב פפא לחתא נרב אשי· מי"ט דלחמר רב פפא לחתא נרב אשי· מי"ט דלחמר רב פפא לחתא נרב אשי· מי"ט דלחמר

ורבי שמעון דלים ליה לירוף • (ב) תפי' בכל שהוא מיחייב כדתמרי' בפירקין לעיל (דף ד:) דקסבר ר"ש כל שהוא למכות ולא תמרו כזית חלת לענין קרבן • **עד שיזיר מכוון** • כגון דלמר הריני מזיר סתם ופרקינן לעיל (דף ג:) דמשמע מן המומחה ומן המתלמח ומן היין ולוט לרבנן תפי' לא מזר חלת תורה אור

מחמת מיכ כגון: **כל רביעיות שבתורה** • כגון רביעיות דם שמטמא בהלכו לון היכר מלכתך לאיסור שאין לחד מכל המקרין מלכתך עמה ג"ש ה) לרביעיות מון מרביעיות של מזיר כו': ג) **לרבי יוחנן** (ג) (גמ') מרבי ליה (לעיל ג:) שכמזיר כגון מהלן וזב ומגע ממלכתך דבר לחר עמהן בכזית: **ור' אלעזר משקין פין** • ג) ומלמדנו מפוס דבדידיה מפרש קרא לכל במידי אחריתא כגון בתולין לון היכר מלכתך עמהן: **פ"ר אלעזר עשר רביעיות פן** • בעשרה מקומות נתנה בהן תורה שיעור רביעיות: **תמך פומקפא** • יין ודס: **ותמך מיורפא** • מים וחמן: **תמך לגירסא** • מזיר ועוסה פסח כו' ב): **ד' כוסות אלנו** • שיקיש חכמים לריך שיהא בין כולן רביעית לוג "יין מי להייהו ביצה ומפלה כדי שימזגנו ויעמוד ה) כל רובע רביעית שבו כדי רביעית וכגון דדרי על תך תלתא מיא כדמפרש התם: **שמורו** • **שמח רביעית יין אל יורה** • כדכתיב "יין ושכר אל תשת" וסמיך ליה "להבדיל ולהורות (ויקרא י') דמשמע דלענין הורלה שמי לא יפלה: **ונלנם למקדש מייב** • משום שנאמר יין ושכר אל תשת וגו': **ועל כל נפשות מת** [שיורש]: **ומתך מיורפא** • **לגירסא** חלת, מזיר, מלוכש, שנפסלו בשבת וה"ג חלת מזיר ומלוכש שנפסלו בפלוגתא לא קא מיירי ואפילו לשיטת בפלוגתא חלת מזיר ומלוכש שנפסלו בשבת ודאי לא קא מיירי אלא בפלוגתא דר"ש ורבנן דאמרי חלת מזיר ומלוכש שנפסלו בשבת חולין לרים ול

עין משפט נר מצוה

לט א מיי' פ"ג מהל' מזיקין הלכה ח:
מ ב מיי' פי"ח מהל' סנהדרין הל' ג ג:
מא ג ד מיי' פ"ה מהל' מזיקין הלכה י ופמ"ב מהלכות נזירות הלכה י:
מב ה ו מיי' שם הל"ח:

גליון הש"ס
תוס' ד"ה ואינו חייב עד שיאכל מן העגבים וה"ה לשתיה בכוית ואחיא כר' עקיבא דסיפא: משנה ראשונה עד ששתה רביעית יין. וה"ה לאכילת חרצנים וזגים דחייב ברביעית כדמפרש בגמ' ר"ע אומר אפי' שרה פתו ביין חיש לו לצרף כזית מפת ומיין חייב וכ"ש לחרצנים וזגים שחייב בכוית: ה"ג בספרים ת"ק פי' משנה ראשונה סדרמה להו לכל איסורי נזיר לשותיה ושתיה ברביעית דילפינן שכר שכר מסקרש והדר ילף בכוית:

ג"ר פפא אמר סברי · סברת הוא בידיה דכי אכיל חרצן חייב אדם על חרצן ועל "מכל תאר יצא" וסברי לוקה מיהא ביה מיהת משום דלא נהירא ליה מילתא ואיהדר ביה: **ולא ידענא דגמרא היא בידיה** · מדקאמר בני חרצנים וכו' משמע דלמ"ד אכיל חרצנים וכו' משמע דלמ"ד אכיל חרצנים פטור ה) [ולא] משמע כן בגמרא כדכתיב (ברכות מ) "ותשתו חומס ומרגמינן "ועלגיים יתהון" **מרתני' גילח או שגילחוהו ליפטין** · משמע דין בתוספ' כן בדלון בתוך ימי נזירותו דין בנזירות מכוסה דין בנזירות מוטעת: **פופר לי יום** · לפי שאין גידול שיער בפחות מל' יום: **או שגיסתף כל שהוא** · שאם קלח ברישא השיער: **נתן לו גיזבית שלשה רבי** · הלי שיער מלחתא רבי בסמוך לבבר ג) יולא מן הרישא וגדל ולחשבו כדקאי קאי: **או מלעיל רבי** · ברישא השער מתגדל ויולא מחילוף (ג) (ומתגדל) ג) ועיקרו כדקאי קאי: **למאי נפקא מינה לנזיר שגילחוהו ליפטין ושיירו בו כדי לכוף ראשו לעיקרו** · ת"ל דהלי גיזבית מלחתא רבי הילכך (ג) למאי דאקדים אקדים ואוסיף כדי לכוף ראשו: **ולי אמרת מלעיל רבי** · הוחיל ושיירו בו כדי לכוף ראשו לעיקרו דאיכא למימר ה) דאמר אקדים קאי אלכתף למימר למיעבד מגלחת מנה ואיכו סומכ: **ס"ש מפני מיגע היום** · ו) ליעמר"ש בלע"ז דהוה מבילי כיעים: **דקיימא כיעקבא דבינתא** · בעיקר השיער סמוך לבבר: **ולי ס"ד** · דהלי גיזבית מלחתא רבי בעיקבא דבינתא בעי למיקם לעולם מלחתא רבי ברישא דבינתא בעי למיקם, **לעולם מלחתא

עיקבי ניימהון. זקנים הסמוך למעבר נרמה לבן חלמת מלחמת רבי והא"ם דמסקינהת נמי הוה מני לאוקומי הכי דכשגדל הלמר מין סוף הלמר א]הצופע בבהמה לצוע: **לסתור** · והא ס"ד מלחמת רבי פירוש והא הוכחו דמלחמת רבי ות"ל לא נשחר מעבר שהיה בו משעה קבלת מינות כדי לכוף רחמנו לעיקרו אלא ס"מ מלטיל רבי ואותו שנשחר היינו אומו דמעיקרא: **כגון** שגלחוהו אחר מלחת. ביום ל' ומני ר' אליעזר היא דאמר כל גדל מלחת ז' סותר אם נטמא עד שיזה ג' ו' וכן אם גלחוהו ביום ל' סותר ז', אלא יכול לגלח תגלחת נזרו עד אחר ז': **ומ"מ** דר"ת קסבר ב] [אלטיל] כלומר מ"ט תמרם לר' אליעזר כי גלחוהו אחר מלחת דסגי בז' והת אין גידול שיער פחות מעלשים יום: **ויהי** תגלחת טהרה. סמיכה שהיא ע"י תגלחת שהיא טהורה מסמיכה הבאה ע"י טומאה מה תגלחת כי נטמא ביום ל' ממתין ז' [ואז לא] כך תגלחת טהרה כשגלחוהו ולא שיירו בו כדי לכוף רחמנו לעיקרו ז' ואז לא: **וקים** להו לרבנן דכל ז' אין השערות גדילין אלא כדי לכוף ג] ליט סותר כלום דבגידול של סמיכת ז' ליט גידול כי אם כדי לכוף ת"כ לא בעינן ז' לתגלחתו שיהיה בשער רחמנו אלא כדי לכוף ואם גלחוהו אחר מלחת נמי ושיירו בו כדי לכוף ת"כ ליט סותר אבל ודאי תגלחת דמוך כדלקמן מטעם גידול שער אבל ביום שגלחוהו שהיה לפניו גידול שער ביום שגלחוהו הרלוי לתגלחת כדלמרן מדלוריימת דיו בכך ומיהו ז' ים לו להמתין וילפינן מתגלחת טומאה ותע"ג אלא דמי לגמרי דהתם צריך להמתין ז' כדי להביא קרבנותיו בטהרה מ"מ שוו חכמים סתם כיהירה לתגלחת דאחר מלחת לסתירת טומאה לאבל לרבנן ודאי סתם [דאחר] נטמא [לאחר מלחת] סותר ל' יום כדאמרינן בפ"ב (דף מז:) ה"ג הוו ילפי' כל תגלחת ה] (דטומאה) דלאחר מלחת לסתירת ל' כמו בטומאה דבעינן בשעת תגלחת גידול שער של ל' יום כי גלחוהו נמי אחר מלחת יהיה סותר ל' יום ולא הוה סבי כמו שגיירו בו כדי לכוף רחמנו לעיקרו כ"ש גיירו בו מה שיכולו ליגדל בל' יום ולכך לוקמי' דוקא כר' אליעזר אבל ודאי כרבנן נמי מני לאוקומי וכגון שגלחוהו ו] [ביום ל"ב או ל"ג] דאמרי רבנן לר"ת דנטמא ביום ל"ב דליט סותר אלא ז' כדפ"ל ונטמא י"ל ח] דמוהו בעין אחר מלחת שהגיעה קרבנו [דליט סותר כלום] ודוקא לר' אליעזר דאחר תגלחת מעכבת שהם גלחוהו לסמיכת ולא שיירו בו כדי לכוף סותר ל' יום כדי גלגל ולחזור ולהביא קרבנותיו אבל לרבנן דאחרי תגלחת ט] [דאחר מלחת] לית מעכבת ליט סותר כלום ומותר לסמוך ים מיד אחר שהביא קרבנותיו ומכי לרבנן נמי מעון תגלחת למלוה ולריך להמתין ז' ימים ליגמר [דליט] סותר משמע דהם לא שיירו בהיא פירוה שהיה שום חיסור מכח נזירות עליו אלא שהיסור לשהות בין זו לשום דבר אחר כל כמה דלא חזר וגילח ולרבנן לא הוי שום חיסור עליו: **ת"ר** חין לי אלא תער. דוקא שלוקה, הלם בה כל שהוא פירוש שלא בהעבר, בין שהעבר מתחילתו שמוך לרחמנו ומיהו שלא כעין תער ובין שלא עקרו לגמרי כ"ש מקלתו מן־דחסור ת"ע "קדוש יהיה גדל פרע" שמוהו לגדל שער **ומוכר בעשה** לי מגלח ממט כלל גם כי ליט קולפו לגמרי מעיקרו, **תבל** בקולף מעיקרו לגמרי כעין תער ליכא **לאו** בכל המעבירין כדחני בריימא דלא פליגי אהדדי אבל ניחא להו למימר "קדוש יהיה גדל פרע" דמיהו אמעבירין ליכא קולף לגמרי מעיקרו: **רבי** יוחנן אומר אין לו אלא סיפסף פעור. בין כי נמי הלם מעיקרו בין ליט הלם מעיקרו ליט עובר כלל אלא כעין תער הלוי בתער ולא בשאר מעבירין וכן מטעם הסוגיא דלקמן דלר' אליעזר מיד ליט מייב בשאר מעבירין ת"כ [לאו] זקוקין לומר **לאחר** מהאי טעמא כי ליכא **ולגלחו** שאר מעבירין ת"כ ר' יוחנן הוא דסבר לכי: **והכתיב** קדוש יהיה גדל פרע · ומשמע דאיסור עשה מיהא ליכא ו] [ומשמע דכי מגלח בתער לאחר מעבירין ת"כ] **אלא** בתער גם כי גילח הכל ליכא לאו ולא עשה: **כל** שהוא פירוש אפי' בתער [ת"ל] ת"ל לא יעבור על ראשו לרבות כל המעבירין יבלבל שיהא כעין תער מניקרו **ומאחר** שסופינו לרבות כל דבר אפילו שאר מעבירין ד] מה ת"ל תער · [פיסחה לימא] להמטונין כעין תער ד] לרבות מגחת וכו': **לפי** שלא למדנו תגלחת החמורה שיהא בתער ולמדנו ממוטרע לי לחסר שלין עליו לומדין קל מחמור להחמיר עליו · ולקמן ילפינן מהיכא פשיטא להלי תנא דתגלחת מוטרע בתער והא לא כתיב תער בפירוש: **שאין** דין קל מחמור · שהמוטרע חמור שטעון תגלחת כל שער גופו ולכתיב (ויקרא יד) "והיה ביום השביעי יגלח את כל שערו את ראשו ואת זקנו וגו' [אלמר בגיר שהוא קל שליט לריך לגלח לחלו ולכך לא יטעון תער [לכך] לכתיב "תער לא יעבור" ואם ליט טעון לאיסור העברה שבחוץ מזירותו דהא ה] [ליטו] בכל המעבירין לכי תימו לטעון הגלחת למוות הגלחת של סוף מזירותו דליטו חלת בתער :

עיקבי נימהון שי"מ מלחתת רבי שי"מ, ואלא הא דתניא נזיר שגילחוהו לסמים ושיירו בו כדי לכוף ראשו לעיקרו אינו סותר ואי סלקא דעתך מלחתת רבי, ליסתור? כגון שגילחוהו אחר מלאת ומני רבי אליעזר היא *דאמר כל אחר מלאת ז' סותר, מ"ט דר"א? יליף 'תגלחת טהרה' מתגלחת טומאה' מה 'תגלחת טומאה' שבעה אף 'תגלחת טהרה' שבעה וכיון לתן לרבנן כל ז' יומין אתיא מזייה כדי לכוף ראשו לעיקרו: **נזיר** שגילח בין בתער בין בזוג או שסיפסף כל שהוא חייב:

ת"ר "תער" אין לי אלא תער, "חלש מורט סיפסף כל שהוא מנין? ת"ל "קדוש יהיה גדל פרע שער ראשו" דברי ר' יאשיה, ר' יונתן אומר "תער" אין לי אלא תער, "מורט חלש סיפסף כל שהוא פטור, והכתיב "קדוש יהיה" למימרא דאם גילח ליה בתער קאים עליה בעשה ול"ת, תניא אידך "תער" אין לי אלא תער, חלש מורט סיפסף כל שהוא מנין ת"ל "לא יעבור על ראשו", ומאחר שסופינו לרבות כל דבר מה ת"ל "תער לא יעבור על ראשו" לפי שלא למדנו תגלחת האחרונה (ו) "שיהיה" בתער, ללמדנו ממצורע אי אפשר שאין

תגלחת כדי שיהא יכול לגדל קצת שיער בתגלחת טהרה וקודם מלחת לא מיתוקמא משום דקודם מלחת סותר ל' וכדפרישין בפירקא לעיל (ד' ה:) לדברי ר' אליעזר התורה אחרה נטמא ביום מלחת הן לו תורת מזיר אלא כל אחר מלחת נטמא לו נתגלח לגמרי אלא היימו בו שיער כלל סגי ליה בתגלחת כל דהו ואמור רבנן כיון דבהבך ז' ימים גדלה מזיא כדי לכוף רחמנו לעיקרו סגיא ואיצטריכו בו קרי לכוף רחמנו לעיקרו ליט לרידי לסתור כלל ומגלח לאחר ומביא קרבנותיו ומוסר ביין: **אלא** שיער בסמוך לבשר אחר לא עקרו לגמרי וכגון שעיקרו כרלח: **מירעו** · דעקרו לגמרי ממקום גידולו: **סיפסף** ד] · כמו סוף: **ת"ל קדוש יהיה** · אלא שיירו בשום דבר ויכיחו לגדל פרע: **ובכתיב (אומר) קדוש יהיה גדל פרע** · דמשמע קדוש יהיה אלא ה] יסירנו בשום דבר להכי כתב קדוש (ג)[ז] **למימרא דכי גילח נו בשער קאי עליו בעשה ול"ת** · דמשמע קדוש יהיה אלא יעבירנו בשער ולאו הבא מכלל עשה עשה: **אלא מירט סיפסף כל שהו מנין ת"ל לא יעבור על ראשו**-לרבות (ג) *) המעבירין: **ומאחר שסופינו לרבות כל דבר** · המעביר דכתיב "לא יעבור" מה ת"ל "תער": **לפי שלא למדנו להגלחת מהאחרונה**-של מהרה לאחר תשלום ימי נזירות שיהא בשער לפי שלא כתב אלא "וגילח את (ד) (שער) ראשו" לכך כתב לך תער כהן שאינו נזיר ו) ללמדך שאותה תגלחת לא תהא אלא בתער: (ה)**ללמדו ממצורע מי שאפשר דמין דבר קל מחמור להחמיר עליו** · דמוטרע הוי חמור לפי שהוא נזיר לגלח את כל שערו כדי שיהא כל בשרו ז) (בתגלחת) מה שאין[ג] בזיר ואין

*) גי' ת"ש כל (וכ"ה בכ"י)

תורה אור

עיקבי נימהון שי"מ מלחתת רבי שי"מ, ואלא הא דתניא נזיר שגילחוהו לסמים ושיירו בו כדי לכוף ראשו לעיקרו אינו סותר ואי סלקא דעתך מלחתת רבי, ליסתור? כגון שגילחוהו אחר מלאת ומני רבי אליעזר היא *דאמר כל אחר מלאת ז' סותר, מ"ט דר"א? יליף 'תגלחת טהרה' מתגלחת טומאה' מה 'תגלחת טומאה' שבעה אף 'תגלחת טהרה' שבעה וכיון לתן לרבנן כל ז' יומין אתיא מזייה כדי לכוף ראשו לעיקרו: נזיר שגילח בין בתער בין בזוג או שסיפסף כל שהוא חייב:

ת"ר "תער" אין לי אלא תער, "חלש מורט סיפסף כל שהוא מנין? ת"ל "קדוש יהיה גדל פרע שער ראשו" דברי ר' יאשיה, ר' יונתן אומר "תער" אין לי אלא תער, "מורט חלש סיפסף כל שהוא פטור, והכתיב "קדוש יהיה" למימרא דאם גילח ליה בתער קאים עליה בעשה ול"ת, תניא אידך "תער" אין לי אלא תער, חלש מורט סיפסף כל שהוא מנין ת"ל "לא יעבור על ראשו", ומאחר שסופינו לרבות כל דבר מה ת"ל "תער לא יעבור על ראשו" לפי שלא למדנו תגלחת האחרונה (ו) "שיהיה" בתער, ללמדנו ממצורע אי אפשר שאין

נוסחת הריב"ן

ו) סיקר דיקיניון: ז) לתקדים סם"ד: ג) ל' יום: ד) מחבר לתם סעבר כל שהוא: ה) ל' יום: ו) (נלמד): ז) כל בשרו: ח) כל בשרו כלומר שם שאין כן בזיר:

הגהות הב"ח

(ו) נם' לתגלחת מלחתרוכה שהיא בתער ללמדנו: (ב) רש"י ד"ה וכתניב וכו' קדוש יהיה למימרא כ"ל ומ"ל: (ג) ד"ה תגלח וכו' לרבות שאר כל שהוא בתעבירין: (ד) ד"ה לפי וכו' וגילח אם רלה מרו כ"ל ותיבת שער נמחק: (ה) ד"ה דללמדו וכו' שם שאין בן בזיר:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] תוד"ה מיקבי וכו' אין סוף סימר הלנוע · מיבת מלגוע נמחק וכ"ב בסמוך לבסמה . מ"מ: ב] ד"ה ומתי טעמא דר"ל קלי מלגיל · מיבת מלגיל נמחק וכ"ב מלגיל מומו: ג] ד"ה וקים לו וכו' מלא כדי לכוף כלך כ"ל: ד] בא"ד דמוך מלחת כדלמרי בא"ד לרבנן כ"ל: ה] בא"ד לכל כ"ל: ו] בא"ד וכגון שגילחוהו ביום ל"ב או ל"ג ממרו · מן מיבת ביים עד שיזה נמחק · ב"ב ל"ג ימים אלא ל' ימים מאחר מלחת דמודו לרבנן כ"ל. ומ"ב: בא"ד ומ"ל דמודו כעין · מיבת דמודו כעין נמחקו וכ"ב דמיירי כלן כ"ל: ז] בא"ד אבל לרבנן ס] בא"ד אבל לרבנן דלמרי דלגלח לא מעכבא כ"ל: ח] ד"ה וכתיב וכו' מיבת מיבא נמחק בא"ד ומאחר וכו' אפי' אחר מעבירין · כלן ס"ד ומ"ת מ"ל מפ"ד ומ"ת מ"ל מפ"ד: ט] בא"ד לגלמוטעי כעין תער לרבות · מיבת לרבות נמחק · ב"ב ו"ל ל"ב לרבות מעבירין כ"ל. ועי' מ"ת ותו"ק: ם] ד"ה שלין עליו וכו' שבחוץ מיבחוץ דהא מיכה · מיבת מיכה נמחק וכ"ב

מו א מיי' פ"ו מהל' מיכות הלכה ו ופ"ח שם הלכה יא: מז ב מיי' פ"ח מהלכות מיכות הל' יא סמג לאוין רמב: מח ג מיי' פ"ח שם הלכה ו:

נזיר
נזיר יט. [לחוה"ל ד"ה]

גליון הש"ס

גמ' אין לי אלא תער · עיין מוסס דף נח ע"ש:

נזיר
מה' תגיאת נזיר פ"ב ה"ב ע"פ ה"ג ופ"ג ה"ג ופ"ד ה"ב ופ"ה ה"ב ופ"ו ה"ב ופ"ז ה"ב ופ"ח ה"ב ופ"ט ה"ב ופ"י ה"ב

פי' הרא"ש

עיקבי זקניהן לבנים ש"מ מלחתת רבי: ולסתור דהא מלחתת רבי · כלומר דהא ק"ל מלחתת רבי דרך עלחת הסספקא: כל אחר מלאת ז' סותר · לאו דוקא סותר אלא צריך להסתין עד שיזו עליו ג' ו': אף תגלחת טהרה ז' · אם גלחוהו לסמים לאחר מלאת קודם הבאת קרבנותיו משוהא תגלחתו ז' ימים: וקים לו לרבנן דכל ז' יומין אתיא מזיא לכוף ראשו לעיקרו כי גלחוהו אחר מלאת נמי כיון ששיירו בו לכוף אינו סותר אבל לרבנן דאם נמצא אחר מלאת סותר ל' יום כדאיתא לעיל פ"ב · א"כ בתגלחת דלאחר מלאת נמי אי הוה יליף ממלאתה דאחר מלאת הוה בעי ל' יום · הלכך אוקמה כר' אליעזר · נזיר שגלח בין בזוג בין בתער או שסיפסף בידו (שפסף) וחשיר שערות חייב כרת' בנמ' לא יעבור לרבות את כל המעבירים: תלש מרט שסיפסף · תלש ביד מירט בסם שסיפסף ביד והעביר השיער. ת"ל קדוש יהיה גדל פרע שיעבר על מצות עשה שבזה הכתוב לגדל שער ולא להעבירו: לפיכרא דבי גילח ליה בתער קאים עליה בעשה ולא תעשה · אבל בשאר נשילת שער אפי' עשה אין בו. ומתני' דמחייבה מלקות לכל המעבירים דלא [כאחד] מהני תנאי דלר' יאשיה עשה הוא דאיכא בשאר מעבירים ולר' יונתן אפי' עשה ליכא · א"כ בכעין תער מודו לקי בכל המעבירין והכא פליני כששייר מן השער קצת ואין בהם כדי לכוף ראשו לעיקרו: סמ"ק ל"ל תער לכתוב לא יעבור שער ראשו: ללמדו ממצורע מהיכן א"א.ולקמן מפרש מהיכן קים לן תער בתגרת:

ומין דנין קל מחמור לחמיר · על הקל נלמד להקל ולהחמיר על החמור והכתי' ת"ש נלמדו ממלרע לחתך ליה תער דכתער הוה דתיקוי תגלחת תחרוטה לבד במידי דחמירא לה: **רבי אומר מינין נזיר** ג) · נתגלחת תחרוטה וכשכתב לך תער לה תלת לומר לך שתיו חייב תלת בגילוח תער ומה שאתה חומר מין למדו לתגלחת תחרוטה ג)(שכיח) כתער מן דקדוק הכתוב אתה למד שהרי הוא אומר "תער לא יעבור על ראשו" דמשמע תער לא יעבור על ראשו עד יום מלאת שהוא נזיר גילוח בתער: **וכתיב תער לא יעבור על ראשו** · כלומר והיכי אמר ר"ח דחייב על כל שאר מעבירין "ותער" לא בא אלא לתגלחת התחרוטה, וכתיב "תער (ג) לא יעבור על ראשו" דמשמע בתער הוא דחייב אבל לא בשאר מעבירין: **נעבור עליו בשני לאוין** ד) · על תער לא יעבור ועל לא יעבור כל המעבירין ליעשות מחריצין ה) וכתיב תער לא יעבור על ראשו דמשמע בתער (ה) כלומר היכי משמע ליה דאחר מלאת לא מהא תגלחת אלא בתער והכתיב תער לא יעבור על ראשו [עד מלאת] דאיכא למידק מינה דעד מלאת הוא דלא ו) אלא בתער הא לאחר מלאת מגלח בכל דבר והפי' במלקט ובריטעי? לשולש ליחוש לך דלאחר מלאת ליכא מגלח אלא בתער והא ז) [דכתיב] (ג) בסמוך לא יעבור ומשמע לא יעבור תער: **אמר רב מתנא נלקום בתחם** · שחם גילח תוך מלאת שער לחת לוקה: **לעבר בשתים** · שחם גילח כל שערו בתגלחת קוח ימי נזירותו **ועייר בו ב' שערות** לא עשה **ולפחות ליתו סופר** · שם גילח בתוך ימי נזירותו גילח לחת לא גילח לת רוב לחצר בתער: **ורקתני מנין נרכות כל המעבירין.** ת"ש "לא יעבור": **גלח כעין תער** · כל המעבירין מ) (מעבירין) סמוך לעיקרן: **פניא נמי הכי** · כדלחמר רב חסדא ובתער דוקא ומתני לה דלחוקימנא לה לחיבא דכל חסדא כעין תער ומתי בתער דקתני בברייתא כעין תער: **כשם שמתי שערות מעכבות בו** · בתגלחת מיהרא כך שתי שערות סומכות בו בתגלחת לחיסור: **מ) מנן התם גרסי'** והיא כסוף נגעים נמ בבריית' היא בסיפרא י) *[בתו"כ] ת"כ ג' מנלמין כו' נזיר ומטורע ולוים · **פשיטא** · דמנלחין כ) כתיב "וגילח כל שערו" (ויקרא יד) "וגילח לת כל שערו" **בלוים** והטעירו תער על כל בשרם: **מ"ד עכורי שער שניר דמי ולפי' לך נמא** · סם שמשיר לת השער: **קמ"ל** · דלח סגי ליה לחת בתגלחת כדקתני דתגלחתן מלוה: **נשמעה נגי נזיר כתיב ביה "תער לא יעבור על ראשו"** · לרבי כדלחים ליה ולחקיע קמח כדלחים ליה וכדלעיל: **מה לנוים שכן טעונין תנופה בנופו** · לכתיב "והניף לחהן לת הלוים תנופה לפני ה'" והלוים טעונין תנופה מחמרינן בהו כולי האי דלחת חוי תגלחתן חלוח בתער תחמר במטורע הקל שלין טעון תנופה בנופו והוליחו ולין טעון תנופה בנופו דין הוח להקל עליו שיהח תגלחתו בכל דבר: **גלח מחדש לו לחתים** · דמהי (ה) (ליתי) וכדלעיל:

תנופה בנופו · דכתיב והניף לחהן לת הלוים תנופה לפני ה' (במדבר ח) תלמר במטורע שלין טעון תנופה בנופו [בקרבנו] ולכך לח יטעון חומרת דתער דזוג נמי יוליל:

כשם שמתי שערות [מעכבות ה] כך] סותרות · לם גלח ג' שערות **תנן** התם. ו) פירוש בתו"כ דנגעים מנלמים נזיר דכתיב וגלח לת ראש נזרו. מטורע דכתיב וגלח את כל שערו. ולוים דכתיב והעבירו תער על כל בשרם: משמע דתגלחתן מצוה דהא קרא אעיבור שער קפיד ואח"כ קרא אעיבור שער קפיד ואח"כ כך נשא נמי · הוא שם המעביר השער · וכי תימא סמיפא שמעינן לה וכולן שנילחו שלא בתער תריץ רמצינן למרושי אלא כעין תער: שכן מעונים תנופה בנופם כדלמיב "והניף אהרן לת הלוים תנופה": שכן קרבנו שעון לחם · חלות ורקיקי' לחמר במטורע שכן קרבנו בא בדלות אם אין ידו משנת מביא תורים

הגהות מהר"ב רנשבורג א) גמ' חניח נמי הכי וכו' פיסקה כל שהוא חייב וחיט כניל · פ"מ · ב) שם לחמר מר · כ"ב עי' למיל נב ע"ב וכרמ"י שם ד"ה לחמר מר וכן"מ שם · ג) תוד"ה וכתער וכו' כין כשיפסוק כל שהוא חייב · כלן ס"ד ולח"ב מס"ד חלת חימת וכו' · ד) ד"ה חניח נמי הכי שלוקה כלחת כניל · פ"מ · ה) ד"ה כשם וכו' מעכבות בו כך שתי שערות סותרות כניל · ו) ד"ה תנן התם פי' בת"כ · חיכוח פי' בת"כ · ומיכח כל שהוא חייב · ז) ד"ה ולפי' לך דלחמר כל שהוא חייב · ח) ד"ה ולח"ב ולח"ת ולח"ב ולח"ת · ט) ד"ה ולח"ב ולח"ת ולח"ב ולח"ת · י) ד"ה ולח"ב ולח"ת ולח"ב ולח"ת · כ) ד"ה ולח"ב ולח"ת ולח"ב ולח"ת · ל) ד"ה ולח"ב ולח"ת ולח"ב ולח"ת · מ) ד"ה ולח"ב ולח"ת ולח"ב ולח"ת · נ) ד"ה ולח"ב ולח"ת ולח"ב ולח"ת · ס) ד"ה ולח"ב ולח"ת ולח"ב ולח"ת · ע) ד"ה ולח"ב ולח"ת ולח"ב ולח"ת · פ) ד"ה ולח"ב ולח"ת ולח"ב ולח"ת · צ) ד"ה ולח"ב ולח"ת ולח"ב ולח"ת · ק) ד"ה ולח"ב ולח"ת ולח"ב ולח"ת · ר) ד"ה ולח"ב ולח"ת ולח"ב ולח"ת · ש) ד"ה ולח"ב ולח"ת ולח"ב ולח"ת · ת) ד"ה ולח"ב ולח"ת ולח"ב ולח"ת · א"ת) ד"ה ולח"ב ולח"ת ולח"ב ולח"ת · ב"ת) ד"ה ולח"ב ולח"ת ולח"ב ולח"ת · ג"ת) ד"ה ולח"ב ולח"ת ולח"ב ולח"ת · ד"ת) ד"ה ולח"ב ולח"ת ולח"ב ולח"ת · ה"ת) ד"ה ולח"ב ולח"ת ולח"ב ולח"ת · ו"ת) ד"ה ולח"ב ולח"ת ולח"ב ולח"ת · ז"ת) ד"ה ולח"ב ולח"ת ולח"ב ולח"ת · ח"ת) ד"ה ולח"ב ולח"ת ולח"ב ולח"ת · ט"ת) ד"ה ולח"ב ולח"ת ולח"ב ולח"ת · י"ת) ד"ה ולח"ב ולח"ת ולח"ב ולח"ת · כ"ת) ד"ה ולח"ב ולח"ת ולח"ב ולח"ת · ל"ת) ד"ה ולח"ב ולח"ת ולח"ב ולח"ת · מ"ת) ד"ה ולח"ב ולח"ת ולח"ב ולח"ת · נ"ת) ד"ה ולח"ב ולח"ת ולח"ב ולח"ת · ס"ת) ד"ה ולח"ב ולח"ת ולח"ב ולח"ת · ע"ת) ד"ה ולח"ב ולח"ת ולח"ב ולח"ת · פ"ת) ד"ה ולח"ב ולח"ת ולח"ב ולח"ת · צ"ת) ד"ה ולח"ב ולח"ת ולח"ב ולח"ת · ק"ת) ד"ה ולח"ב ולח"ת ולח"ב ולח"ת · ר"ת) ד"ה ולח"ב ולח"ת ולח"ב ולח"ת · ש"ת) ד"ה ולח"ב ולח"ת ולח"ב ולח"ת · ת"ת) ד"ה ולח"ב ולח"ת ולח"ב ולח"ת

נ"ג ל"ת לח יעבור ולח יעבור

פי' הרא"ש

שאין דנין קל מחמור · שהמצורע המור שצריך לנלח כל שער גופו והנזיר אינו [מנלח אלא] ראשו הלכך כתיב ביה תער דאם אינו ענין להמברת תער תוך ימי נזירותו דהא אמר' בשאר מעבירי' לקי · תנהי ענין לתגלחת מצוה בהשלמת נזירותו:

רבי אומר אינו צריך · לאחויי תער לתגלחת מצוה דכי אתא אמר' הכי מסלא ידענא דתגלחת אחרונה בתער דהכי משמע בשפיה תער לא יעבור על ראשו עד מלאת הא ביום מלאת עבור · ותריך והא כתיב תער לא יעבור על ראשו דדרשי' מניה לדרגות כל המעבירים · וא"כ היכי דריש ליה לגופיה · הא לא אצטריך לגופיה כיון דדרבי' כל המעבירים: ולא בעי למיסר דרבי ס"ל כר' יאשיה ור' יוחנן דלא מרבי שאר מעבירים דמדקאמר רבי אימר אינו צריך משמע דלא אתא לאשולוני על מאי דקאמרת ס"ק לענין איסור העברה: לעבור עליו בשני לאוין · שאם העביר בתער והתרו בו משום תער ומשום לא יעבור לוקה ב' מידי דהוה אוכל ענבים לחים ויבשים לוקה ב' כיון דמפרשי בקרא אע"ג דכתיב בחד לאו: אמר רב חסדא לעולם לוקה בא' אם נלח שער הא' לוקה אם התרו בו · בב' ביום תגלחתו אם שייר ב' שערות לא קיים מצות תגלחת: לסתור אינו סותר אלא בזוב ראשו · אם נלח רוב ראשו סותר נזירות עד מלאת לו שלשים יום לתגלחתו: ובתער אכולהו קאי וכל אלו הלכות הם ושעם אין בהם: אימא כעין תער שהעביר כל השער: תניא נמי הכי. לעולם בא' ועותר ברוב ראשו: תלש מיהם שפשף כל שהו חייב ואינו סותר אלא ברוב ראשו · ובתער כעין

ו) נזיר תער: כ) שיכח: ג) על ראשו עד יום מלאת שיכח נזיר: ד) לעולם מייב על שתי מעבירין והלי דכתיב תער לא יעבור הלי קל ועניד כתער יעבור כדי נתיון על תער לא יעבור ועל לא יעבור כל המעבירין ליעשות מחריצין: ה) ס"ק דקל מחמור: ו) ומה דכתיב כאמור לא יעבור דהם גילח בתוך ימי מרו בתער חייב עליו משום תער לא יעבור ומשום לא יעבור שתם ולהכי כתיב תער קודם מלאת וגם לאחר מלאת שם"ד: ח) במעבירין: ט) נכ"ל כתוב כלן תוספות: י) נכ"ל כתוב כלן תוספות: כ) דבכלהו: ל) כדכתיב: מ) כדכתיב: נ) [קדושין כת. וש"נ]

הגהות הב"ח

(ג) רש"י ד"ה רבי אומר וכו' על ראשו עד מלאת דמשמע תער: (ב) ד"ה וכתיב וכו' כאמור תער. נ"ב פי' כל דכמיך תער לגה יעבור לעבור על תער לא יעבור ועל לא יעבור כל המעבירין וכך צריך לפרש לגיטנא תחריגא דכמיסק בפי' להדיא: (ג) ד"ה ולעולם תחריגא וכו' וכתיב תער כמוך לא יעבור ומשמע לא יעבור תער לעבור עליו בשני לאוין שם"ד: (ל) ד"ה פשיטא וכו' כמיר כתיב וגילח כמיר לת לגם מרו כמטורע כתיב וגילח: (ם) ד"ה גלח וכו' דמכי מיתי וכדלעיל:

אין קרבנו בדלות · תלת קרבן קטנ בין עניים בין עשירים תלמר במטורע שאם היה עני מביא נפורים ול"ל גם לא נחמיר עליו להביאו מעבר ואין להקשות לפי מה שמסקינן לילף מטורע מקרא לחריגה שלא כמזיר ג) דהיינו מזיר דבסמוך ולייתי מזיר במה (הגה) לחיבה למיפרך שכן חיט בשלה לו שכן שכל גופו טעון תגלחת:

והאי תנא מעיקרא · בבריית' דלעיל קתמר ללמדו ממטורע מי לפעבר כו' ללמוד ממנו שיהא [תעבר] במטורע בלא מזיר שהרי הא מזיר ממטורע, ולפיך בבריית' בעי למילף 'מטורע -דבעי תעבר' מדיוק דמזיר ולייט ללמוד מטורע גופיה לא ילוף הלא מזיר, ומהיכא נמי לא ד) תייני [דקתמר] מה להלד כו', וסוף לומדו 'מרתקו' דכתיב במזיר, ומ"מ רבי לעיזר לא ידע תעבר במטורע הלא מזיר כדמפרש והולך: דתנן בפרק בתרא דמכות (דף כ.) חיט חייב כו' לגבי פיחות דזקן תניא דתין מייבין בהשחתת פאת זקן בין בהגיס בין שרחלים עד שיטלנו בתער וי"ו אתר לפי' ליקטו במלקט וברהיטני מיחייב: **ומאי** טעמייהו דרבנן · כלומר מהיכא נפקא להו דפשיטא להו דמטורע בתער לפלוג בלא מזיר כדס"ל דתניא זקן מה ת"ל במטורע כתיב וסיפ סיפיה יגלח את כל שערו ואת זקנו בכלל כל שערו הוא ולמה פרט זקנו לפי שאין גבי הגיס ופאת זקנם לא יגלחו יכול לא מטורע כלומר הן והוא מטורע כן הלא יכול לגלח זקנו והא דכתיב וגלח את כל שערו ואת זקנו לפי שנאמר ופאת זקנם לא יגלחו שיהא בו השחתה הני אומר ה מהיכא נפקא להו דפשיטא להו דמטורע בתער לפלוג בלא מזיר כדס"ל דתניא זקן מה ת"ל במטורע כתיב וסיפ סיפיה יגלח את כל שערו ואת זקנו לפי שנאמר ופאת זקנם לא יגלחו שיהא בו השחתה הני אומר ה

ואנא אמינא ומה גבי נזיר דאסורא הא עביד אפ"ה מחייב, הכא דמצוה לא כל שכן

סלקי מנא מעיקרא אמר לעמוד נזיר ממטורע מי לפעבר אמין דניין כו' · תלמוד לפסיעתיך ליה מילתא דמטורע הוי בתער: **ודבר אמר נילף מדינא** · מזיר ומלוים מהלד שהוה שכהן ומדינא נמי לא מצי למילף מסוס דחיים כה פירכא דרבה מברייתא שכן אין קרבנו בדלות תלמר במטורע שכן קרבנו בדלות בעולה ויורד לכתיב ביה ושם לד הוא: **ג"ל ספיק** · דקתני דללמדו ממטורע מי לפעבר דמשמע דפסיעתיה ליה דמטורע הוי בתער לגיבה דרבנן דהיה דגמרי לה מזקנו ג) ופתח (ג) כדמסיק והאי דקא בעי מדינא לא לפעבר מסוס דחיים ביה למפרך כדפריכנא לגיבה דר' אליעזר דגמיר לה מזיר דלקמן: **דתנן** · במסכת מכות: **ואימא מייב** · על הקפת הראש עד שילקטנו בתער: ר' אליעזר אומר אפילו ליקטו במלקט וברהיטני חייב לפי שנאמר ופאת זקנם לא יגלחו: **ואמרינן מ"ט דרבנן** · דלא מחייבי בהקפה דלא בתער: **דמניח "זקנו"** · התמר לגבי מטורע מה ת"ל והלא כל שערו (ג) (במשמע) וזקנו בכלל שערו, אלא לפי שנאמר לגבי כהגיס "ופאת זקנם לא יגלחו" יכול אפי' כהן מטורע המגלח לא יגלח פאת זקנו: ת"ל "וגילח זקנו": **ומנלן** · דהך גילוח בתער קאי דתניא ופאת "זקנו" (ג): **ת"ל** · גבי ישראל "לא תשחית פאת זקנך" (ד) מי לא משחית יכול ליקטו ג) במלקט וברהיטני יהא חייב ת"ל "ופאת זקנם לא יגלחו" כהן מטורע יהא בכלל גילוח שיש בו השחתה: **ואנא אמינא** · מטורע מה גבי נזיר דאסורא הא עביד אפ"ה מחייב, הכא דמצוה לא כל שכן

ומו מ' ס"ד דכי עביד. מוקמ במלקט וברהיטני שפיר דמי וזקט להכיר תער הוא דאתא לאהדורי מדלא כתב ביה תער (ס) הוה אמינא דבתער לא משכחתי כלל מדלא כתיב תער במתורע ומתניתא לך כר"ל דאמר כל מקום שאתה מוצא ס"ד במתורע ליגלח במלקט וברהיטני וליהוי מקיים וגילח את כל שערו וקא ס) מוקים ללה בתער ללה לאהרה תורה *הקפה יגלחו בתער הוא דאתא לאהדורי הקפת הראש זקנו לא משכחתי בתער אמר מינה להכי לא נ' ל"ה דמשמע זקן

ורתו אור

ס"א כי עביד במלקט וברהיטני מצוה
קא עביד, מדלא כתיב תער,
כל מקום שאתה מוצא עשה ולא תעשה אם
אתה יכול לקיים את שניהם מוטב ואם לאו
יבא עשה וידחה את לא תעשה ר"א מא
טעמא? ליף מראשו *דתניא ראשו מה ת"ל
לפי שנאמר גבי נזיר תער לא יעבור על
ראשו יכול אף נזיר מצורע בן ת"ל ראשו
ממאי? דלמא לעולם אפילו ליקטו במלקט
וברהיטני מצוה קעביד, וכי תימא תער למה
לי, למימרא דאפילו בתער ס"ד אמינא הואיל
וגבי נזיר כי עביד בתער מיחייב גבי מצורע
נמי ליחייב קמ"ל דלא? אי סלקא דעתך כי
עביד במלקט וברהיטני מצוה קעביד,
כתב תער רב"ל, ורבנן האי ראשו מאי דרשי
ביה? מיבעי להו למידחי לאו דהקפה דתניא
לא תקיפו פאת ראשכם יכול אף מצורע
בן ת"ל ראשו למה לי למכתב ראשו
ותיפוק ליה מזקנו דתניא זקנו מה ת"ל לפי
שנאמר ופאת זקנם לא ינלחו יכול אף מצורע
בן ת"ל וזקנו למה לי למכתב ראשו ולמה לי
למכתב זקנו? צריכי: דאי כתב רחמנא זקנו
ולא כתב ראשו הוה אמינא *הקפת כל הראש
לא שמה הקפה להכי כתב רחמנא ראשו
ואי

נוסחה הריב"ן

ג) מקיים שמי: ג) יכול לאשולי למיר מצורע כן אלא יעבור תער על ראשו ת"ל כו': ג) מדלא כמיר:

* שאחז בזקנם בצערו כדכתיב אהרן אחי ואחזה בזקני וגו' ואחז בזקן ראשו וגו' שאחז

[נקמן מז: נת.]

פי' הרא"ש

ותו אי ס"ד אי עביד במלקט וברהיטני מצוה קא עביד מדלא כתיב תער כר"ל. כלומר אי לאו עיקר מצוה בתער לא דחי לאו דהשחתת זקן כיון דאשתר לקיים שניהם כדר"ל דאמר כל מקום שאתה מוצא עשה ול"ת אם אתה יכול לקיים שניהם מוטב ואם לאו יבוא עשה וידחה את ל"ת. אלא ע"כ מראצאנ' זקנו לומר דדחי א"א לקיים מצות תגלחת מצורע אלא בתער. ור' אליעזר מאי טעמא מחייב יליף התגלחת מצורע בתער דמוקמי לה מצי למילף דהשחתת זקן שויבא אף בשאר מעבירים: ראשו מה ת"ל מאחר דכתיב במצורע כל שערו הוצרך לפרוש ראשו: יכול אף בנזיר מצורע כן. לא יגלח ראשו: ת"ל ראשו ולפ' ריש פ' ב' נזירים דיש תלמודא אמאי לא מוקמינן ראשו למדחי לאו דהקפת ראש כל אדם דלית ביה אלא לאו גזירה ומ"ל לאקושי לנזיר דאיכא תרי לאי. ומדאצטריך ראשו למדחי לאו דנזיר אלמא תגלחת מצורע דוקא בתער דר"א לא מיחייב בנזיר בשאר מעבירי': למימרא אפילו בתער. אם ירצה: מצורע נמי מיחייב. אם הוא נזיר: ומשני אם איתא ראין תגלחת מצורע דוקא בתער, לא דחי, כיון דאשתר במלקט ורהיטני ולקיים שניהם כדר"ל: ורבנן האי ראשו מאי דרשי ביה. כיון דמוקמי ידעינן התגלחת מצורע בתער: מבעי להו למדחי לאו דהקפה. יכול אף מצורע כן תקיפו קרא דכל שערו היכ' דנסרשו פאות ראשו. ותיפוק לי מזקנו דשמעינן מיניה דעשה דתגלחת מצורע בתער דחיא ל"ת דלא תקיפו פאת ראשכם ודחה את ל"ת: צריכי דאי כתיב זקנו ולא כתיב ראשו ה"א הקפת כל הראש לאו שמה הקפה. דעיקר איסור הקפה בנטשל פאות הראש ומניח שאר דהיינו משחה צדעיו לאורורי אוזיו להכי כתב רחמנא ראשו למידק דחקפת

נוסחא אחרת

ורבי מיבעי ליה למידחי לאו דהקפה דתניא לא תקיפו פאת ראשכם יכול אף מצורע בן ת"ל ראשו למה לי למכתב ראשו ותיפוק ליה מזקנו דתניא זקנו מה ת"ל לפי שנאמר ופאת זקנם לא ינלחו יכול אף מצורע בן ת"ל וזקנו למה לי למכתב ראשו ולמה לי למכתב זקנו? צריכי: דאי כתב רחמנא זקנו ולא כתב ראשו הוה אמינא הקפת כל הראש לא שמה הקפה להכי כתב רחמנא ראשו ואי

הגהות הב"ח

(ס) רש"י ד"ה ומו אי וכו' מדלא כתב ביה תער ומינה כו' ומיבעי להו למדחי לאו דהקפה כו' ד"ה ומתקן: (ב) ד"ה ראשו וכו' וס"ל סהוה גילוח דמיחייב גבי מיל: (ג) ד"ה סד"ת וכו' מצוה קעביד תימא כר"ל ומינה כו' ד"ה ומתקן: (ד) בא"ד ומכל מקום כלל לא מצא נמחק: (ה) בא"ד ור' אלעזר לא מצי יליף ממצורע וכו' ממעבירין ס"ד ומ"ס ובנן סלי רבותא וכו' מן המוכה ס"ד ומ"ס מ"ס לכבי כתב וכו' סקשה ס"ד:

גליון הש"ס

נמ' כר"ל דאמר. עיין תשובת שלגת מהריט סי' ט':

נח א מיי' פ"ג מהל' מחיות הלכה ט': נט ב מיי' פ"ג מהל' מחיות שם: ס ג מיי' פי"ח מהל' טומאת צרעת הל' ה סמג עשין לט לט:

נקמן מת. יבמות ה.

לתשמושין דעשה דוגלת דמטורע דחי ולתו דהקפה הרחם: * ולימריך למיכתב זקנו [ורחמו] דלא כתב רחמנא "זקנו" ולא כתב "רחמו" ר"ל דהקפת כל הרחם [לא שמיה] הקפה דעיקר חיסור הקפה דכתיב לה תקיפו פאת ה"ז הייט דוקא כשנוטל הפאות לגבי כדאתמר בעלמא

תורה אור

ואי בתר "ראשו" ולא בתר "זקנו" הוה אמינא ומשמע תרתי דאתי עשה ודחי את לא תעשה ומשמע *דהקפת כל הראש שמה הקפה ואבתי בתער מנלן, להכי כתב רחמנא "זקנו" ורבינא "דאתי עשה ודחי את לא תעשה מגליה? דכתיב יליף מגדילים דתניא °לא תלבש שעטנז (ג) כג הא

מזיר לחודיה ה"ל בדין הוא שהוזה אם לא תעשה דזיר שכן יפטר בשגלה מכל מלוה דכתיב (ג) לה הילך לימטרין נמי [זקנו] לגמורי גבי כהנים ומסתברא דהכי הוא דגלסינן נקמן ור"ח דאתי עשה ודחי לא תעשה מגה ליה והא מזיר יליף מגה ולאו מזיר לא ילפינן דאיכא למיפרך מה לזיר כו' ומה לכהנים כו' כדמפרש נקמן בפרק שני נזירים (דף מח:) מן המורה: **ור"ח דאתי עשה ודחי לא תעשה מגליה.** בשגלה לרבנן דילפי מטורע מזקנו דבהשחתת זקן אחת ליה עשה דוגלת אם כל שערו ודחי ליה ללאו דהשחתת זקן אלא לר"ח מגה ליה מהשחתת זקן כרבנן כיון דלר"ח לא אתי ליה עשה דוגלת אם כל שערו ולידחי לגמרי אם לא תעשה דהשחתת זקן דלדידיה בתער הוא דמיתחי מטורע אבל לא במלקט והכימני לה אחת ליה עשה בהדיה ודחי ליה לכוליה לה תעשה אלא שפגמה דבתער מיתחי אבל לא במלקט והכימני "ולא תרחיו" דמטורע דדחי ליה רחמנא דבזיר איכא למיפרך מה לזיר שכן יפטר בשגלה ג) ואי מזקנו דכהן מטורע דמוכר בתער איכא למיפרך נמי דמכהן לה ילפינן שכן שאינו שוה בכל וכדאתמר לקמן בפרק שני נזירין (דף מח:): נפקא ליה מדתניא כו':

הא

[ולאו] דהקפה ליט שוה בכל ה"ג דלא אתי עשה דזיר ד) [ולאו] דהקפה ליט שוה בכל ה"ג דלא אתי עשה דנזירין ואכתי לא ילפינן דהקפה ולקמן בפרק שני נזירים (שם) תניא בכל ועבידי לריכותא ה) דנזיר מכהנים לא אתי שכן ליט שוה בכל והכהנים מנזיר לא אתי שכן יפטו בשגלה ור"ח כיון דמוקי לאו לרחמו דנזיר ולמיתר דעשה דגילוח דחי ולאו לתער לא יעבור [וגם] עשה דגידול פרע מאי לימטרין מו [זקנו] לר"ח דעשה דגילוח דחי ולאו לכהנים דהשחתת זקן [ועשה] דקדושים [תהיו] מיפוק ליה מרחמו לחיכא למיפרך מה לרחמו דנזיר שכן יפטו בשגלה ושוב מה לכהנים שכן ריבה בהן הכתוב מלות יתירות ולכך לא יחמה עשה דגילוח לאו ועשה דכהנים ור"ת לכתוב זקנו ולשמוך מרחמו דרחמו לימטרין לר"ח לאתמורי לן דמלות גילוח דמטורע הוי דוקא בתער ולא בשאר תערה ו) (פ"ק) משמע הכא בסוגיא דידן דהקפת הרחם הוי לאפילו בלא תער וכן אתי שפיר דקאמר בפרק שני נזירים (דף מח:) דלא אתי ע

סא גדילים תעשה לך . וקא דמי ללו דלא תלבש שעטנז : **גמ׳ רב** **אמת כריס דרב מיקף** . מדקתני לו שגילחו שתי שערות לא עשה (ב) כלום זאת אומרת לרבו חסוב כלום מדלוייתא דמדכתב הכא וגילח את ראשו ביום השביעי ולא מיבעיא ליה ס) למיכתב ביום השביעי יגלחנו ג) לומר דלא חסיב גילוח עד דליכא כלו שיער מגולח מכלל דמדלוקריך ליה קרא לאחסושינן דלגלח כולו דלי ללו דכי קרא הוא למיכתב דכרו דכולו סגי ליה דרו כולו דלוייתא : **פי׳** . ביום השביעי יגלחנו בטהר הוא דכתיב הכא בנזיר טמא דכתיב לא כתיב הכא וגילח את ג) שער ראשו מכאן ללא משמע ליה הכי : **מתקיף לה** ר׳ יוסי בר׳ חנינא . [דכתיב ביום השביעי יגלחנו] דמשמע כולו ובדרייתא מסתמעתא לה בנזיר טהור שיהא שתי שערות מעכבות : **מחכו** עלה במערבא . בפ׳ קמא דסנהדרין (דף יז:) אמר מחכו עלה במערבא ה)היינו ר׳ יוסי בר׳ חנינא והכא לאסבין מחכו על דבריו : **מבדי** נזיר טמא [דכתיב מנגן] מנזיר טהור יליף (דכתיב) וליתי נזיר טהור ולילף מנזיר טמא. דשתי שערות מעכבות : **נזיר** שגילח וחייב ג׳ שערות . ונתוספה שעה לה ז) גילחו ופלג׳ כ המתין לגלח שתי שערות עד לאחר [לזמן שער] רלחבו וחזר וגילחן לאותן שתי שערות לבד מי לאמרינן לאותן הגלחת שתי שערות לא כלום הוה [הואיל] וכשגילחן רלחבו מלא שער : **נזיר** שגילח וחיכה שתי שערות וגילח אחת ושברה אחת.כלומר השניה מהו מי לאמרינן כיון דלא גילח שתי שערות לאו גילוח הוא שתי שערות לית בהו שיעור גילוח לו ללמוד השתא מיהא לאו לית ליכא שער כלל : **אמר** [ליה]כ׳ אחת מדפתי לרבינא גילח שערה לרבא . בתמיה כלומר הא ודאי גילוח הוי כיון שבא לגלח הוי שיעור גילוח : **אימא** כשברה אחת וגלח אחת . כשבא לגלח ח) שיער מ״ע רש״י מי לאמרינן השתא מיהא שיעור גילוח אין כאן ט) [לית כאן] מ״ע גילוח אין כאן י) : **אי** שיער אין כאן ים כאן גילוח ה״ק אע״פ שאין שיעור אין כאן מצות גילוח : **אבל** לא סורק . בגמ׳ מסתמא דסתם סורק מכוין להסיר השער : [**כל** הסורק] להסיר נימין המדולדלות . שאינן ממוברות יפה ונופלין להקמץ : [**מפני** שהיא] משברת אגן . לח יחוף (לותו)כדאמרי׳ מין משברת דוקא לו דלמא מפני שמשברת לכל אדמה נזריכן למו לותה למשברת : **נזיר** שהיה שותה יין כל היום חייב לגלח אחת למרי לו לא משמה לא משמה . שהתרו בו על כל פעם ופעם שהוא שותה חייב על כל אחת ואחת וכמו כן חגלחת וכן טומאה כדמפרש וחזיל :

*) ס״ל כאדמה לותו

אמר מר וכו׳ לו שגילחו שתי שערות לא עשה ולא כלום וכו׳ זאת אומרת לרבו כלו לדוייתא . מדגלי רחמנא גבי נזיר ביום השביעי יגלחנו הבא הוא דעד דאיכא כולו הא בעלמא רובו ככולו מתקיף לה ר׳ יוסי ברבי חנינא האי בנזיר טמא כתיב : מחכו עלה במערבא מבדי נזיר טמא דבתער מנלן,מנזיר טהור ליליף ליתי נזיר טהור וליליף מנזיר טמא מה טמא כי שייר שתי שערות ולא כלום עבד הכא נמי כי שייר שתי שערות ולא כלום עבד. בעי אביי נזיר שגילח ושייר שתי שערות צמרת ראשו וחזר וגילחן מהו: מי מעכבי או לא בעי רבא נזיר שגילח והניח שתי שערות וגילח אחת ונשרה אחת מהו א״ל רב אחא מדיפתי לרבינא גילח שערה שערה קא מיבעיא ליה לרבא אלא אימא נשרה אחת וגילח אחת מהו ? א״ל גילוח אין כאן (שער אין כאן) א״ל שער אין כאן גילוח יש כאן? ה״ק אע״פ ששער אין כאן מצות גילוח אין כאן : **מתני׳** *נזיר חופף ומפספס מני ר״ש היא *דאמר דבר שאין מתכוין מותר,[כ] אבל לא סורק אתאן לרבנן,ריש״ש וסיפא רבנן:אמר רבה בולה ר״ש היא כל הסורק, להסיר נימין מדולדלות מתכוין : **מתני׳** *רבי ישמעאל אומר לא יחוף באדמה מפני שמשרת את השער : **גמ׳** איבעיא להו מפני שהיא משרת את השער תנן או דלמא מפני המשרת תנן למאי נפקא מינה כגון דאיכא אדמה דלא מתרא: אי אמרת מפני שהיא משרת תנן היכא דידעינן דלא מתרא שפיר אלא אי אמרת מפני המשרת,כלל כלל לא,תיקו : **מתני׳** *נזיר שהיה שותה יין כל היום אינו חייב אלא אחת אמרו לו אל תשתה אל תשתה והוא שותה חייב על כל אחת ואחת היה מגלח כל היום אינו חייב אלא אחת אמרו לו אל תגלח אל תגלח והוא מגלח חייב על כל אחת ואחת היה מטמא למתים כל היום אינו חייב אלא אחת אמרו לו אל תטמא אל תטמא והוא מטמא חייב על כל אחת ואחת :

גמ׳

אבע״ז נזיר שגילח ושייר ג׳ שערות . ונתוספה שעה לה ז) גילחו ופלג׳ כ המתין לגלח שתי שערות עד לאחר [לזמן שער] רלחבו וחזר וגילחן לאותן שתי שערות לבד מי לאמרינן לאותן הגלחת שתי שערות לא כלום הוה [הואיל] וכשגילחן רלחבו מלא שער : **נזיר** שגילח וחיכה שתי שערות וגילח אחת ושברה אחת.כלומר השניה מהו מי לאמרינן כיון דלא גילח שתי שערות לאו גילוח הוא שתי שערות לית בהו שיעור גילוח לו ללמוד השתא מיהא לאו לית ליכא שער כלל : **אמר** [ליה]כ׳ אחת מדפתי לרבינא גילח שערה לרבא . בתמיה כלומר הא ודאי גילוח הוי כיון שבא לגלח הוי שיעור גילוח : **אימא** כשברה אחת וגלח אחת . כשבא לגלח ח) שיער מ״ע רש״י מי לאמרינן השתא מיהא שיעור גילוח אין כאן ט) [לית כאן] מ״ע גילוח אין כאן י) : **אי** שיער אין כאן ים כאן גילוח ה״ק אע״פ שאין שיעור אין כאן מצות גילוח : **אבל** לא סורק . בגמ׳ מסתמא דסתם סורק מכוין להסיר השער : [**כל** הסורק] להסיר נימין המדולדלות . שאינן ממוברות יפה ונופלין להקמץ : [**מפני** שהיא] משברת אגן . לח יחוף (לותו)כדאמרי׳ מין משברת דוקא לו דלמא מפני שמשברת לכל אדמה נזריכן למו לותה למשברת : **נזיר** שהיה שותה יין כל היום אינו חייב אלא אחת אמרו לו אל תשתה אל תשתה והוא שותה חייב על כל אחת ואחת היה מגלח כל היום אינו חייב אלא אחת אמרו לו אל תגלח אל תגלח והוא מגלח חייב על כל אחת ואחת היה מטמא למתים כל היום אינו חייב אלא אחת אמרו לו אל תטמא אל תטמא והוא מטמא חייב על כל אחת ואחת :

*) ס״ל כאדמה לותו

פי׳ הרא״ש

מדגלי רחמנא גבי נזיר ביום השביעי יגלחנו ולא אימעריך דכתב כתיב ולא יגלח את ראשו אלא לאשמועינן דבעינן תגלחת שלימה שלא יישיר כלום הא בעלמא רובו ככולו . האי בנזיר מנא כתיב האי יגלחנו דמשמע כולו ומתני׳ קתני אף בנזיר פחות משתי שערות מעכבות: נזיר שגלחה ושייר ב׳ שערות ונמצאת שלא קיים מצות גילוח דב׳ שערות ומעכבות בו : צמח ראשו . אותן שערות חזרו וצמחו : וחזר וגלח אותן ב׳ שערות ששייר בגילוח הראשון מי אמרינן הרי נגלח כל שערותיו באלו ב׳ התגלחות . או דלמא בשעת ראשונה לא גלח כיון דשייר ב׳ שערות והשתא נמי כיון דצמח שער ראשו לא מקרי גילוח מה שגלח ב׳ שערות: וגלח א׳ ונשרה א׳ מהו מי אמרינן כיון דלא גילח אלא א׳ לא קיים מצות גילוח . או דלמא כיון דבשעה שהתחיל לגלח היו לו ב׳ שערות קיים מצות גילוח : גלח ששרה שערה מבעי ליה . פלוגתא דרשב״א והא דתניא בשלמא ר׳ שמעון דאמר אפילו שערה אחת מעכבת לא קשיא דהתחלת התגלחת היה לו כדי גילוח : אלא אימא נשרה א׳ וגילח א׳ מהו דבשבא לגלח לא היה בו כדי שיעור גילוח : א״ל גילוח אין כאן שער אין כאן . אי שער אין כאן גילוח יש כאן . ה״ק אע״פ ששיער אין כאן מצות גילוח אין כאן ובתגלחת הראשון שייר ב׳ שערות ועתה כשבא לגלח לא מצא ב׳ שערות לא קיים מצות גילוח : נזיר שהיה שותה פרי״ר בלע״ז תופף שערותיו בנתר ובאבדמה . ואף אם הוא משיר שערות (דבק שערות) דבר שאין מתכוין הוא ומותר כר״ש : ומפספס מבדיל שערותיו זו מזו : אבל

תורה אור

*הא גדילים תעשה לך׳מהם : אמר מר וזכולם שגילחו שלא בתער או ששיירו שתי שערות לא עשו ולא כלום אמר רב אחא בריה דרב איקא זאת אומרת א) *רובו ככולו מדאורייתא ממאי?מדגלי רחמנא גבי נזיר °ביום השביעי יגלחנו הבא הוא דעד דאיכא כולו °הא בעלמא רובו ככולו מתקיף לה ר׳ יוסי ברבי חנינא האי בנזיר טמא כתיב : °מחכו עלה במערבא °מבדי נזיר טמא דבתער מנלן,מנזיר טהור ליליף,ליתי נזיר טהור וליליף מנזיר טמא מה טמא כי שייר שתי שערות ולא כלום עבד הכא נמי כי שייר שתי שערות ולא כלום עבד. בעי אביי °נזיר שגילח ושייר שתי שערות צמרת ראשו וחזר וגילחן מהו: מי מעכבי או לא בעי רבא נזיר שגילח והניח שתי שערות וגילח אחת ונשרה אחת מהו א״ל רב אחא מדיפתי לרבינא °גילח שערה שערה קא מיבעיא ליה לרבא אלא אימא נשרה אחת וגילח אחת מהו ? א״ל גילוח אין כאן (שער אין כאן) א״ל שער אין כאן גילוח יש כאן? ה״ק אע״פ ששער אין כאן °גילוח אין כאן : **מתני׳** *נזיר חופף ומפספס מני ר״ש היא *דאמר דבר שאין מתכוין מותר,[כ] אבל לא סורק אתאן לרבנן,רישא ר״ש וסיפא רבנן:אמר רבה בולה ר״ש היא כל הסורק, להסיר נימין מדולדלות מתכוין : **מתני׳** *רבי ישמעאל אומר לא יחוף באדמה מפני שמשרת את השער : **גמ׳** איבעיא להו מפני שהיא משרת את השער תנן או דלמא מפני המשרת תנן למאי נפקא מינה כגון דאיכא אדמה דלא מתרא: אי אמרת °מפני שהיא משרת תנן היכא דידעינן דלא מתרא שפיר אלא אי אמרת מפני המשרת,כלל כלל לא,תיקו : **מתני׳** *נזיר שהיה שותה יין כל היום אינו חייב אלא אחת אמרו לו °אל תשתה אל תשתה°והוא שותה חייב על כל אחת ואחת היה מגלח כל היום אינו חייב אלא אחת אמרו לו אל תגלח אל תגלח°והוא מגלח חייב על כל אחת ואחת °היה מטמא למתים כל היום אינו חייב אלא אחת אמרו לו °אל תטמא אל תטמא°והוא מטמא חייב על כל אחת ואחת :

גמ׳

מתני׳ נזיר חופף ומפספס . פרי״ר בלע״ז שֵׁימְחוֹ״ן רלחבו בנתר ובאדמה לאף כי פעמים שמשיר שיער דבר שאין מתכוין הוא ומותר לו׳ שמעון, ומפספס שמבדיל שערות זו מזו לאף כי פעמים שמשיר : **גבל** לא סורק. בגמ׳ מסתמא דסתם סורק מכוין להסיר השער : [**כל** הסורק] להסיר נימין המדולדלות . שאינן ממוברות יפה ונופלין להקמץ : [**מפני** שהיא] משברת אגן . לח יחוף (לותו)כדאמרי׳ מין משברת דוקא לו דלמא מפני שמשברת לכל אדמה נזריכן למו לותה למשברת : **נזיר** שהיה שותה יין כל היום אינו חייב אלא אחת אמרו לו אל תשתה אל תשתה והוא שותה חייב על כל אחת ואחת היה מגלח כל היום אינו חייב אלא אחת אמרו לו אל תגלח אל תגלח והוא מגלח חייב על כל אחת ואחת °היה מטמא למתים כל היום אינו חייב אלא אחת אמרו לו °אל תטמא אל תטמא והוא מטמא חייב על כל אחת ואחת :

גמ׳

תוספות הרי״ן

ו) למיכתב ומכתב : כל שער : ז) דכתיב : ח) כלו : ו) מעיקרא : ז) שעיה דמי : ח) שערה בשעה : ט) פורק :

נוסחת הריב״ן

ו) למיכתב ומכתב : כל שער : ז) דכתיב : ח) כלו : ו) מעיקרא : ז) שעיה דמי : ח) שערה בשעה : ט) פורק :

הגהות הב״ח

(א) גמ׳ אמר ליה (גילוח כלאן) . תפ״מ וכ״ה בפרק הגוזל קמא דף קי גבי׳ שער מן כלאן גילוח מן כלאן : (ב) ר״ש ד״ה אמר רב אחא וכו׳ עשה ולא כלום : (ג) ד״ה מתכו עלה ד״ה דמבדי וכו׳ כתובין בסנהדרין כאחד : (ד) ד״ה מהו וכו׳ ולא כלום דלמא כמאן : (ה) ד״ה גילח שערה שערה וכו׳ ומגלח שערה שערה ולהכי : (ו) ד״ה ת״ל מי אמרינן גילוח מן כלאן משמע דדמי ליה כמי שיש שיעור בכלאן כמ קמפרש שיעור מן כלאן כפ״ד :

גליון השי״ס

גמ׳ כמ בעלמא רובו ככולו . עי׳ מוליו דף יט ע״ב ונדה דף כט ע״ב : שם מכדי נזיר טמא דבתער מנלן . כדלקמן דף פה ע״ב :

הגהות מהר״ב רנשבורג

א) גמ׳ זאת אומרת רובו ככולו מדאורייתא . דבכל התורה כולה רובו ככולו אזלת היכא דגלי להמנות לכקפיד על כולו ועי׳ סוכיות דף ג ע״ב אמר ר׳ יוחנן מאי שיבנו וכו׳ וכמיבורי סורא נכר שם ע״ש ודו״ק : ב) שם מכל לא סורק מחלק לרבנן . ג״כ עי׳ ג״מ : ג) רש״י ד״ה דמכדי נזיר טמא וכו׳ עד סופו . ג״כ עי׳ ג״מ : ד) ד״ה אמר ליה :כו׳ כמי שיש שיעור בכלאן . ג״כ בתמרת מין שיער כלאן כג״כ ג״מ : ה) ד״ה מחכו עלה וכו׳ דבעלמא קיימי מיהו פלוגתא זקן . ג״כ עי׳ ג״מ : ו) ד״ה מיר שגילח וכו׳ לא גילוח יפה כג״כ : ח) ד״ה לימא נשרה וכו׳ כשבא לגלח שיעור ס״ג רש״י . תי׳ שיעור ס״ג רש״י ממקח. וג״כ ליכא שיעור גילוח כג״כ ג״מ : ט) בא״ד השתא מיהא שיעור מן כלאן . ג״כ כלאן מתחיל המיבור מ״ל . ג״מ : י) בא״ד כשהו שיעור מן כלאן . ג״כ זהו דיבור אחד עם שלאחריו . ג״מ :

לא סורק דרשי פסיק רישיה כדמפרש בגמ׳ ורבי ישמעאל אומר אף לא יחוף באדמה דהשיב ליה פסיק רישיה : נימין מדולדלות . נימין שאינן מדובדות יפה ונופלין לינתק : מפני ששמרת את השער תנן . ולא אמר אלא אדמה המשרת : מפני המשרת תנן ואפר בכל מיני אדמה נזרה אפו אותה המשרת : נזיר שהיה שותה יין כל היום . ולא התרו בו אלא פעם א׳ : אל תשתה אל תשתה שהתרו בו בין שתית לשתיה : חייב על כל שתיה ושתיה

סוכיות ו: תוליו יט. ע. נדה כט.

סנהדרין יז: וש״נ

נוסא/מפנף ב׳ ראשונה בשיער נזיר שגילח ושאינו ב׳ שערות

נוסא ראשון מני אתני שגלחה ושייר ב׳ שערות ומפספס בין חיוב שערות לשאינן

נוסא ראשון מפנף ב׳ ראשונה באגף אחד מפני שערות שאינן

נוסא ראשון מפנף פרעות אסורות בשיער

נוסא ראשון נזיר ט״ו

נוסא ראשון רואין כאילו הוא מגולח

נוסא ראשון

נוסא ראשון

נוסא ראשון

ע א מיי' פ"ג מהל' מלכים הלכה ז :

עא ב ג מיי' פ"ה מהל' מילה כג, יז וס"ג מהל' מלכים הלכה ד :

עב ד ה מיי' פ"ה מהל' טומאת מת הל' ב :

נוטא/אנגף קמנ עמין רלח :

מת' רבה ול'יוסף בזעון בכל טומאות קנין בגין בחת ובנכנס לאהל המת (מת' כי' ותוס' בבבא קמא)

אמר רבה בר רב כהנא מקרא מלא הכתוב לא ימצא, כשהוא

לומר לא יבא. נזיר כתיבי הכי קרא להזהירו על הטומאה להזהירו על הביאה כדמפרש בסמוך בשכבה לאהל המת [המקרא] בו משום "לא ימצא" ומשום "לא יבא" לוקה פעם ושמיה יתורה אור לאהל לא נמצא טומאה ולא נמצא במת אחר בשד שהוא טוען במת לרשות הרבים ועוד במת לרשות היחיד ואחד טומאת אוהל ואחד טומאת מגע ואחד טומאת מדרס ואחד טומאת משא ואחד טומאת נגעים ואחד טומאת נבלות ואחד טומאת זבין וזבות ואחד טומאת יולדות ואחד טומאת שרצים ואחד טומאת שקצים ואחד טומאת נדות ואחד טומאת מתים ואחד טומאת מת שלא נטמא בכלי ואחד טומאת מת שנטמא בכלי ואחד טומאת מת שנטמא בכלי חרס ואחד טומאת מת שנטמא בכלי עץ ואחד טומאת מת שנטמא בכלי בגד ואחד טומאת מת שנטמא בכלי עור ואחד טומאת מת שנטמא בכלי מתכות ואחד טומאת מת שנטמא בכלי זכוכית ואחד טומאת מת שנטמא בכלי אבנים

נזיר יג:

נזקין מח.

מכות פ"ג ע"ו [יבמות קכ:]

הגהות הב"ח

(ה) גמ' רבי אומר לא יטמא למתים עד שימות: (ב) רש"י ד"ה ומאי ומ"מ לא יטמא מהלל ושמד מהלל קרא דלהחלו ומר מטמא ליה מחיל קרא דעד שעה שימות כה"ד ואח"כ מ"ה וה"ל אמר וכו' ולא קרא מיבעי ליה וכו' ג) בהעור והרוטב: מגוייד. חסוך למיברין וחפילו הכי ליכא מטמא וקשיא לר"ל דמטמא ליה מלהחלו דחפילו לנוסם אמור לא קשיא לעניו טמויי הוא דלא מטמא עד שתגלח נפקו ולא כשהוא נוסם אבל לעניו אחולי מכיון דהוי נוסם קאי בלאו הכי לא יחלל

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) גמ' כגון דעייל כשהוא נוסם. ר"ג עי' ש"מ: ב) רש"י ד"ה והא וכו' ולא הויא טומאה ביאה כ"ה כ"ל: ג) ד"ה מיקמי וכו' דבייאה בעור והרוטב. מיכוח בהעור ובהרוטב נמחקו ר"ג כפ' כתשה ניכמות דף קכ ע"ב: ד) תוס' ד"ה בבית וכו' לא היה לנו לרבות. תי' לרבות נמחק ור"ב נדחה: ה) ד"ה והא וכו' נניח דרך תחוכים כע"ל. ר"ב עי' ש"מ: ו) ד"ה מד כר רב תחי וכו' הדדי קתני. ר"ב פי' שכמיר יוצב בבית וכיוס מת בעת הזאת מת בבית שכוא שם כע"ל. ש"מ: ז) ד"ה מכבת מטמא דכהן ליטמא וכו' כבר לקרוניו. מן תי' ליטמא עד לקרוניו נמחק ור"ב ליכנם לבית הקברות ואפילו לקרוניו שם לטמא עד לקרוניו. ש"מ: ח) בא"ד שכרי אחר טיפוח ממתו יצקה. תי' ליקה נמחק וכ"ה עד ר' ט] בא"ד על אחר מתים תם מתניל. תי' אם נמחק וכ"ה ומתניל וכו' וכן שמעתי מתלגי דכרכי מן וכן עד דכרכי נמחק וכ"ה וכן שניו בתכל דכתי כפ"ה כע"ל. ש"מ: י) בא"ד לשון ר"י שכמיר יוצב בבית וכו' שכוא שם. ר"ב מן שכמיר עד שם כל זה נמחק ומקומו לעיל בד"ה מר כר רב אשי וכאחור שם על הגליון: כ) ד"ה כמותם וכו' גליון בתכ"ה כתב ונמחק וכ"ה בספרי כתוב וכ"ה בכ"ב כרכה פ' נקח. ש"מ: ל) ד"ה ת"ל וכו' מכך כרייתא דמגוייד לא מיי שמויי לא מטמא מה מתיילא לא. מן תי' שמויי עד לא נמחק: מ) ד"ה ואלמ"ד וכו' והוי מלי לשנויי דהך כרייתא כאידך דנקט ת) כע"ל. ש"מ:

ז) ויותר נראה דתיבת כו' ל"ל כרבי וא"ם עפי. הגהות מהרא"ה כהן להר"ב הבהן ז"ל.

בבית נמי ביון דאעייל ידיה איסתאב,כי עייל כולי,האי טמא הוא?אלא אמר ר"א צירף ידו משום טומאה איבא משום ביאה ליכא וצירף גופו טומאה וביאה בהדי הדדי קאתו,והא אי אפשר דלא עייל חוטמו ברישא ונחית ליה טומאה? אלא אמר רבא הכנים ידו משום טומאה איבא משום ביאה ליכא,הכנים גופו טומאה וביאה בהדי הדדי קא אתיין,והא אי אפשר דלא עייל אצבעתא דכרעיה ברישא ונחת להו טומאה?אלא אמר רב פפא *כגון שנכנם בשידה תיבה ומגדל ובא חבירו ופרע עליו את המעזיבה דטומאה וביאה בהדי הדדי קאתיין/ת"ר *להחלו"עד שעה שימות,רבי אומר(ס) "במותם" (טמא)עד שימות מאי ביניידו?אמר ר"יוחנן משמעות דורשין איבא ביניידו ר"ל אמר גוסם איבא ביניידו:למאן דאמר מ"להחלו" אפילו גוסם למ"ד "במותם" עד שימות אין גוסם לא,ולמ"ד מ"להחלו" הבתים "במותם"? מיבעי ליה לכדרבי *דתניא רבי אומר במותם אינו מטמא אבל מטמא בנגעים ובזיבתם ולמאן דאמר "במותם" הא מיבעי ליה להאי סברא:א"כ ליטמא קרא 'במות' מאי 'במותם' שמעת מינה תרתי ולמ"ד "במותם" הבתים "להחלו"?להחלו" להבי הוא דאתא 'במי שאינו מחולל'יצא זה שמחולל ועומד ולמ"ד מ"להחלו" הא מיבעי ליה להאי סברא? א"כ ליטמא קרא 'להחל'מאי 'להחלו' שמעת מינה תרתי,מיתיבי *אדם אינו מטמא אלא עד שתצא נפשו ואפילו מגוייד ואפילו נוסם ולמ"ד מ"להחלו" הא קתני דאינו מטמא?לעניו טמויי עד דנפקא נפשיה "לעניו אתחולי הא איתחיל: אמר

תוספות אור (ליסא – נ"ל ואולי ל"ק ב' בהגהת אחת או ב' גליון)

נמי כיון דלתעיל ידיה לחמחב. דלהכי המת כמליל טומאה דמי ומיד שהוציא ידו מבפנים כחיצו נגע במת וחכתי לח קרינן לח יבח וכי עייל כולי האי טמא ומחולל ועומד הוא וחכתי לח תמלח חיוב לח יבח עם לח יטמח [ביון] שהוא מחולל ועומד לח היה לט ד] לרבות להחלו למעט מחולל ועומד הוא חלח לדרשה לחכריתי כדכמוך*: אלא אמר ר"ח לירף ידו לבית. כלומר שהכניסה לבית הקודם לגוף משום טומאה ליכח משום ביאה ליכח דממחולל ועומד: צירף גופו. כלומר היו ידיו נרופות "ומשופו" לגופו ולח הכניסן תחילה טומאה וביאה בהדי הדדי קתיתין ותומר הר"ס לח ע"ג דבית המטגע תומר בפר' המוחט (חוץ דף נג:) ידיו טמחות דרבנן לח כי מלוכת מטמח בחהל מ"מ ליט כ"ל כמו *מילי טומאה שכמו כן בבית המטגע הכנים עם טמח לפילו לח נגע ולפ"ה נמנית במניות לחם ים מחילה כל שהוח למלוכת לח יטמחו ולילו בטומחת מת לח פומח טפח מבית הטומחה: הא ח"ל שלח עייל חוטמו בריטח ונחת ליה טומאה לחולחל"עד שעה שימות,רבי אומר(ס) "במותם" עד שימות מאי ביניידו?אמר ר"יוחנן משמעות דורשין איבא ביניידו ר"ל אמר גוסם איבא ביניידו:למאן דאמר מ"להחלו" אפילו גוסם למ"ד "במותם" עד שימות אין גוסם לא,ולמ"ד מ"להחלו" הבתים "במותם"? מיבעי ליה לכדרבי *דתניא רבי אומר במותם אינו מטמא אבל מטמא בנגעים ובזיבתם ולמאן דאמר "במותם" הא מיבעי ליה להאי סברא:א"כ ליטמא קרא 'במות' מאי 'במותם' שמעת מינה תרתי ולמ"ד "במותם" הבתים "להחלו"?להחלו" להבי הוא דאתא 'במי שאינו מחולל'יצא זה שמחולל ועומד ולמ"ד מ"להחלו" הא מיבעי ליה להאי סברא? א"כ ליטמא קרא 'להחל'מאי 'להחלו' שמעת מינה תרתי,מיתיבי *אדם אינו מטמא אלא עד שתצא נפשו ואפילו מגוייד ואפילו נוסם ולמ"ד מ"להחלו" הא קתני דאינו מטמא?לעניו טמויי עד דנפקא נפשיה "לעניו אתחולי הא איתחיל: אמר

*כדרכו: כגון שנכנם בשידה תיבה ומגדל ובא חבירו ופרע עליו את המעזיבה דטומאה וביאה בהדי הדדי קא אתיין. ול"ל [דהוה] מסייע להסיר המעזיבה דהא בהדרן בו למקום תייבי:

מר בר רב חגי חמר כגון לעייל [כשהוח נוסם] ופקע נשמחת חלייטיד הטם לטומחה וביחה בהדי הדדי קחתיל ו]: מהבא משמע דכהן חסור ז] [ליטמח לחחריט לח כשהוח מטומח כבר] לקרוניו ולח כי מחולל ועומד הוח לחלח לפי דברי רבה לח פירש חסור ליטמח שהרי חחר שיפרוש ממתו ח] יקקה על שחר מחיט ט] [לח] מחהיל עליהן וכן שמעתי מחלגי דרבני י] לשון ר"י שהגזיר יושב בבית והוח עת כזחת מת בבית שהוח שם: להחלו. בכהן הדיוט כתיב: עד [שימות]. ולחפוקי מגוייד דלהחלו משמע לחחר שנעשה לכהן גדול ושוב חין המעזיבה טמחה ובחה בהדי הדדי קח מחיל. ול"ל [דהוה] מסייע להסיר המעזיבה

מר בר רב חגי חמר כגון לעייל [כשהוח נוסם] ופקע נשמחת חלייטיד הטם לטומחה וביחה בהדי הדדי קחתיל ו]: מהבא משמע דכהן חסור ז] [ליטמח לחחריט לח כשהוח מטומח כבר] לקרוניו ולח כי מחולל ועומד הוח לחלח לפי דברי רבה לח פירש חסור ליטמח שהרי חחר שיפרוש ממתו ח] יקקה על שחר מחיט ט] [לח] מחהיל עליהן וכן שמעתי מחלגי דרבני י] לשון ר"י שהגזיר יושב בבית והוח עת כזחת מת בבית שהוח שם: להחלו. בכהן הדיוט כתיב: עד [שימות]. ולחפוקי מגוייד דלהחלו משמע לחחר שנעשה לכהן גדול ושוב חין המעזיבה טמחה ובחה בהדי הדדי קח מחיל. ול"ל [דהוה] מסייע להסיר המעזיבה

אמר

דלכהן חסור [ז] [ליטמח לחחריט לח כשהוח מטומח כבר] לקרוניו ולח כי מחולל ועומד הוח לחלח לפי דברי רבה לח פירש חסור ליטמח שהרי חחר שיפרוש ממתו ח] יקקה על שחר מחיט ט] [לח] מחהיל עליהן וכן שמעתי מחלגי דרבני י] לשון ר"י שהגזיר יושב בבית והוח עת כזחת מת בבית שהוח שם: להחלו. בכהן הדיוט כתיב: עד [שימות]. ולחפוקי מגוייד דלהחלו משמע לחחר שנעשה לכהן גדול ושוב חין המעזיבה טמחה ובחה בהדי הדדי קח מחיל. ול"ל [דהוה] מסייע להסיר המעזיבה

אמר

[כתב] במותם לח יטמח חכל יושב הוח בהספד וכשורה: אם כן יטמח קרח לחחל מחי לחחלו מיתיבי החדם חיט מטמח עד שתגלח נפקו ולפילו מגוייד. פירוש לשון גודו חילוח (דניחל ד) מלח פלטים [ופגמים] וחסם כפ' החקם (יטמות דף קכ:) [דייק] מכך *)כרייתח דמגוייד לח חיי ל] טמויי לח מטמח הח מחיית לח ופליגי בית תגלח חסם: ולמ"ד מלחחלו הח מקני ליה חסם. מכל מקום נדרש לחו דלח יטמח כחיצו כמכו להחלו להזהירו לחף שהוח מטומח עד שיטמו. ומיהו מלי לשנויי [ולח] מחבירו גמלח] יהח כהן מוזהר על נוסם: ומהבא

*) [ל"ל מהני] **) עיין יוסין מו:

נקטע

אחר שפירש מפגו אפרינן הכא שהוא לוקה כשהוא נוגע או מאהיל על אחר: להחלו עד שעה שימות. לאפוקי מגוייד וגוסם דלהחלו משמע אחר שנעשה חלל: משמעות דורשים איבא ביניידו. תרוייהו מברי לאפוקי מגוייד וגוסם ומר דרייש ליה מהאי קרא ומר מהאי קרא: ס"ד מלהחלו אפילו נוסם. דשפיר מקרי חלל כיון דרוב נוסמים למיתה: אבל מפגעא הוא ביובא ובנגעים אם היה אביו וב או מצורע: א"כ ליטמא קרא להחל דמשמעינן נוסם דהשוב חלל: ואפילו מגוייד. מתוקף לאיבעי' ל' נדרו אילנא: לעניו אתחולי הוא דאתחיל. נהי דגלי בבותם שאינו מפגעא עד שימות ואינו לוקה משום לא יפגעא מ"מ לוקה משום להחלו דיכון דפקיר ללא יפגעא דרשינן נמי לאו אלהחלו כאילו כתיב לא יפגעא בעל בעמו ולא להחלו דהיינו גוסם שאינו ראוי להיות. ופהכא שפעיגן דכהן אינו מוזהר על הנוסם דקי"ל כר"י לגבי ר"ל דאמר משמעות דורשים איבא ביניידו ובין לר' יוכן לרבנן אינו מוזהר עליו עד שימות. ושמהו כה"ג נדרש אבני במקום ר' יוחנן ג) ורבה במקום ר"ל ולפ"ז הלכה כרבה לגבי אביי ולרבה פליגי ר' ורבנן בגוסם ואין הלכה כר' מחביריו נמצא כהן מוזהר על

ג) מוכי ל"ל קודם שבכניס לחכון מייב כ' וכו' ונראה דבניגו גרס נזדמני רבא שבניס בית המקדש וכו': ב) לפניגו בגיטין בגב"ג רבא זכ"ם בתוס' כתן ד"ה ומכתא ופ"ג בגב"ג דפסק כרבי משום דסתם מתני' מתיא כוותיה ודבני רבינו ומסוס ר"ש.

בבית נמי ביון דאעייל ידיה איסתאב,כי עייל כולי,האי טמא הוא?אלא אמר ר"א צירף ידו משום טומאה איבא משום ביאה ליכא וצירף גופו טומאה וביאה בהדי הדדי קאתו,והא אי אפשר דלא עייל חוטמו ברישא ונחית ליה טומאה? אלא אמר רבא הכנים ידו משום טומאה איבא משום ביאה ליכא,הכנים גופו טומאה וביאה בהדי הדדי קא אתיין,והא אי אפשר דלא עייל אצבעתא דכרעיה ברישא ונחת להו טומאה?אלא אמר רב פפא *כגון שנכנם בשידה תיבה ומגדל ובא חבירו ופרע עליו את המעזיבה דטומאה וביאה בהדי הדדי קאתיין/ת"ר *להחלו"עד שעה שימות,רבי אומר(ס) "במותם" (טמא)עד שימות מאי ביניידו?אמר ר"יוחנן משמעות דורשין איבא ביניידו ר"ל אמר גוסם איבא ביניידו:למאן דאמר מ"להחלו" אפילו גוסם למ"ד "במותם" עד שימות אין גוסם לא,ולמ"ד מ"להחלו" הבתים "במותם"? מיבעי ליה לכדרבי *דתניא רבי אומר במותם אינו מטמא אבל מטמא בנגעים ובזיבתם ולמאן דאמר "במותם" הא מיבעי ליה להאי סברא:א"כ ליטמא קרא 'במות' מאי 'במותם' שמעת מינה תרתי ולמ"ד "במותם" הבתים "להחלו"?להחלו" להבי הוא דאתא 'במי שאינו מחולל'יצא זה שמחולל ועומד ולמ"ד מ"להחלו" הא מיבעי ליה להאי סברא? א"כ ליטמא קרא 'להחל'מאי 'להחלו' שמעת מינה תרתי,מיתיבי *אדם אינו מטמא אלא עד שתצא נפשו ואפילו מגוייד ואפילו נוסם ולמ"ד מ"להחלו" הא קתני דאינו מטמא?לעניו טמויי עד דנפקא נפשיה "לעניו אתחולי הא איתחיל: אמר

עין א מיי' פ"ב מהל' נזירות הל"ב סמ"ג לאוין רלה ועשין מה טושו"ע י"ד סי' שפד סעיף ט :

עין ב מיי' שם פ"ג הל' ח סמג שם ועשין לט טושו"ע י"ד סי' שפד סעיף ג [ובביאור הלשון סלכות סומאה דף סג.] :

עין ג מיי' פ"ג שם ס"ה סמג שם טושו"ע י"ד סימן שפד סעיף ד וסי' שעד סעיף ד :

עין ד מיי' שם פ"ב הל' ה טושו"ע י"ד סימן שפד סעיף ט ועיין :

נזיר ג ב' מסכת כ' מאיר ע"ב תוספות ד"ה ואי אמרת מאי קאמר ת"ש ד"ה ואי אמרת מאי קאמר ד"ה ואי אמרת מאי קאמר ד"ה ואי אמרת מאי קאמר

יכול. בתמותו שהוא מותר לכל לא בשל תמרים לא בשדרה ולא בגולגולת על שאר קרובים: שגופה טהור כה. בשדרה וגולגולת שבשר עיקר הגוף טהור לו בזה לו בזה לף כל בשאר קרובים יכול ליטמא לו בשדרה לו בגולגולת לו בכרוב בגייטו ולע"פ שהוא חסר משאר הגוף וס"מ דמותר ליטמא לגבייו לע"פ שהוא חסר ויתקשה דרב חסדא דהלכה כ"ש בן יעקב דקתמר כמי שכי ושמע מינה דלכולי עלמא ליח להו דרב חסדא דאמר יבזמן שהוא שלם ולא בזמן שהוא חסר: פא גמי ר"י היא. כלומר הוא דאמר כר"י ורב (ף) [חסדא] דאמר כי האי תנא: דתניא מעשה שמת אביו של רבי יצחק בניתוק ובאו והודיעוהו לאחר שלש שנים ובא ושאל את ר' יהושע בן אלישע וד' זקנים [שעמו] ואמרו "לאביו" בזמן שהוא שלם ולא בזמן שהוא חסר: **מתני'** *שלשה מינין אסורין בנזיר: הטומאה והתגלחת והיוצא מן הגפן. טומאה בטומאה ובתגלחת מביאה והיוצא מן הגפן שהטומאה והתגלחת סותרין, והיוצא מן הגפן אינו סותר טומאה ביוצא מן הגפן מבטומאה ובתגלחת שהיוצא מן הגפן לא * הותר מכללו, וטומאה ותגלחת הותרו מכללן: ובתגלחת מצוה ובמת מצוה טומאה מבתגלחת - שהטומאה: סותרת את הכל וחייבין עליה קרבן, ותגלחת: אינה סותרת אלא שלשים ואין חייבין עליה קרבן: **גמ'** *טומאה, לא תותר מכללה, קשיא: ומה יין שאינו סותר, לא הותר מכללו, טומאה שסותרת אינו דין שלא תותר מכללה? ת"ל לאהרן ולאמרו לא ימטא" לאביו ולאמו לא ימטא אבל מיטמא הוא למת מצוה * יותר מכללו קשיא: מה טומאה שהיא סותרת הותרה מכללה יין שאינו סותר אינו דין שיותר מכללו? אמר קרא °מיין ושכר יזיר *לאסור יין מצוה כיין רשות יסתור את הכל קשיא: מה טומאה שהותרה מכללה סותרת את הכל יין שלא הותר מכללו לא כ"ש שיסתור? אמר קרא °והימים הראשונים יפלו כי טמא נזרו" טומאה סותרת ואין היין סותר תסתור את הכל קשיא: ומה טומאה °שלא עשו בה מטמא כמיטמא סותרת את הכל תגלחת שעשו בה מגלח אינו דין שתסתור את הכל? אמר קרא °והימים הראשונים יפלו כי טמא נזרו" טומאה סותרת את הכל ואין תגלחת סותרת את הכל טומאה נעשה בה מטמא כמיטמא קשיא: ומה תגלחת שאינה סותרת אלא שלשים עשה בה מגלח טומאה שהיא סותרת את הכל אינו דין שנעשה בה מטמא כמיטמא? אמר קרא °וטמא ראש נזרו" למטמא תגלחת לא נעשה בה מגלח כמתגלח קשיא: ומה טומאה שהיא סותרת את הכל לא עשו בה מטמא כמיטמא תגלחת שאינה סותרת אלא שלשים יום לא כל שכן שלא נעשה מגלח כמתגלח? אמר קרא °תער לא יעבור על ראשו קרי ביה לא יעבור הוא ולא *יעבור לאחר תגלחת לא תותר מכללה קשיא: ומה יין שאינו סותר לא הותר מכללו תגלחת שסותרת אינו דין שלא תותר מכללה? אמר רחמנא "ראשו" ואמר רחמנא "וקנו" תגלחת לא תסתור כלל קל וחומר ליין: ומה יין שלא הותר מכללו אינו סותר תגלחת שהותרה מכללה אינו דין שלא תסתור? בעינן גידול שער - והא ליכא, יסתור שלשים יום קשיא: ומה תגלחת שהותרה מכללה סותרת יין שלא הותר מכללו אינו דין שיסתור? מיבי הוא טמא אלא משום גידול שער, גבי יין הא קאים שערו: מתני'

ובאו והודיעוהו לאחר ג' שניס ושאל את ר' יהושע בן [לוי] א) וקשיא זקנים אהיכא רמיזי בקבורי חבמיה ואמר לו לאביו בזמן שהוא סותרת. **חומר** בטומאה ובתגלחת שסותרין. טומאה בזמן שהוא שלם: **חומר** בתגלחת שסותרין. טומאה בהדיא כתיב והימים הראשונים יפלו ותגלחת שסותרת שלשים יום מסוס דכתיב נזיר קדוש יהיה גידול שיער כתם מזיות ב) שיהא השער נראה בתגלחת שסותרת שלשים יום: **והיוצא** מן הגפן חיו סותר. בהדיא ממעטין ליה בגמ': **חומר** ביוצא מן הגפן שלא הותר מכללו. ג) לאסור יין מצוה כיין הרשות יסתור שהוא נאסר בשעת תגלחת מלוה: **ויין** יותר מכללו. למ' שנאסר שתמה: אמר קרא יין ושכר. דמיותר כדלתמרינן בפ"ק(לעיל דף נ:): **כי** טמא ד) (מיתקיו סותר כי טמא) מזרו מיעוטא הוא: **שלא** עשה ממת כמיטמא. ממת הנזיר חיו לוקה: **שעשו** בה המגלח כמזיר עלמו ולקו:

סניקן כדדרשינן בסמוך:

אמר קרא לחלו. נבי מלוה להחיר מלוה נזיר:

תגלחת שהותרה מכללה חיו דין שלא תסתור. וא"ת טומאה תוכיח וי"ל מה לטומאה שכן סותרת את הכל: **ומה** תגלחת שהותרה מכללה סותרת. וא"ת מה לתגלחת שכן עשה בה מגלח כמתגלח תאמר [ביין] שלא עשה משקה כשותה וי"ל דמהאי טעמא נעשה בו משקה [כשותה] אבל בתר דמשני דיין [חיו סותר] דין הוא שלא נעשה בו משקה כשותה הואיל שלא סותר: ומגלח

פי' הרא"ש

קרא אע"ג שאינו מסמא לאזהרה מסמא הוא לשדרה ולגולגלת. דא"כ לשתוק קרא מיניה דמסילא נתמעטו כל האיברים. מה אחותו מיוחדת שנטמא אף כל שגופו תלוי בו. פי' שטומלת עליו לקוברה אף אני אביא שאר קרובים שטומלין עליו לקוברו: טלה ה' יהודה היא. הנך ג' בריייתות כולן כדבי יהודה: ובא ושאל את ר' ישמעאל בן אלישע ואמר עליו משום רא"א שלא הטר ממטו כלום: שהטומאה ותגלחת סותרים דכתיב והימים הראשונים יפלו. ותגלחת סותרת מלוה לי"ה בזיון כבוד כראמר לעיל דבעי' גידול שער של סתם נזיר: שהיוצא מן הגפן לא הותר מכללו. כגון שנשתרע יין בצוותא ותגלחת ותיתרי מכללן. טומאה למת מצוה ואחרים ואחרות מצורע ובזבת כדדרשינן לעיל מראשו: ת"ל לאביו ולאמו לא ישמא וקרא יתירה הוא דהא כבר כתיב על כל ידין על נפשות מת לא יבא לא [במותם] ל"ל: ומה טומאה שלא עשה בה מסמא כמיטמא שהטמטמא את הנזיר אינו לוקה. אבל תגלחת אחר שגלחו לוקה כדדריש בשמעתי' מקרא: אשר ומשא ראש נזרו למסמא ראש נזרו אחרת רחמנא ולא למסמא ראש נזר אחר: תער לא. יעבור על ראשו. דמשמע לא יעבור כלל בין היא עצמו בין אחר:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) תוס' ד"ה וכתו וכו' ומאי אם לכי יסתכל בן לתינוק וזקנים. כ"ל: ב) ד"ה מיתר וכו' סתם מיכות בעיין כ"ל: ג) ד"ה מיתר ביוצא כו' מכלל כגון לאסור כו' כ"ל: ד) ד"ה כי ממת נזרו עומלם סותר כי ממת מרו משמע כוא. כ"ל:

עין משפט נר מצוה

פא א מיי' פ"ג מהל' מכלי הלכ' מו סמג לאוין רלו טוש"ע י"ד סימן שמג סעיף ס:

פב ב מיי' פ"ו מהל' מיכות הלכה ג:

פג ג מיי' שם הל' ג:

פד ד מיי' שם הל' ג:

פה ה ו מיי' שם פ"ו מהל' הלכה יג:

פו ז מיי' שם פ"ג ה"ג:

פז ח מיי' שם הל' ג ה:

פח ט מיי' שם פ"ב הל' כ ופ"ג מהל' מכלי הלכה ה:

פט י מיי' פ"ב מהל' מיכות הל' יא סמג לאוין רכ:

נזיר/אחרונ

תוספות ד"ה אבל הל' ג' ד"ה אבל הל' ד' ד"ה אבל הל' ה' ד"ה אבל הל' ו' ד"ה אבל הל' ז' ד"ה אבל הל' ח' ד"ה אבל הל' ט' ד"ה אבל הל' י' ד"ה אבל הל' יא' ד"ה אבל הל' יב' ד"ה אבל הל' יג' ד"ה אבל הל' יד' ד"ה אבל הל' טו' ד"ה אבל הל' טז' ד"ה אבל הל' יז' ד"ה אבל הל' יח' ד"ה אבל הל' יט' ד"ה אבל הל' כ' ד"ה אבל הל' כא' ד"ה אבל הל' כב' ד"ה אבל הל' כג' ד"ה אבל הל' כד' ד"ה אבל הל' כה' ד"ה אבל הל' כו' ד"ה אבל הל' כז' ד"ה אבל הל' כח' ד"ה אבל הל' כט' ד"ה אבל הל' ל' ד"ה אבל הל' לא' ד"ה אבל הל' לב' ד"ה אבל הל' לג' ד"ה אבל הל' לד' ד"ה אבל הל' לה' ד"ה אבל הל' לו' ד"ה אבל הל' לז' ד"ה אבל הל' לח' ד"ה אבל הל' לט' ד"ה אבל הל' מ' ד"ה אבל הל' מא' ד"ה אבל הל' מב' ד"ה אבל הל' מג' ד"ה אבל הל' מד' ד"ה אבל הל' מה' ד"ה אבל הל' מו' ד"ה אבל הל' מז' ד"ה אבל הל' מח' ד"ה אבל הל' מט' ד"ה אבל הל' נ' ד"ה אבל הל' נא' ד"ה אבל הל' נב' ד"ה אבל הל' נג' ד"ה אבל הל' נד' ד"ה אבל הל' נה' ד"ה אבל הל' נו' ד"ה אבל הל' נז' ד"ה אבל הל' נח' ד"ה אבל הל' נט' ד"ה אבל הל' ס' ד"ה אבל הל' סא' ד"ה אבל הל' סב' ד"ה אבל הל' סג' ד"ה אבל הל' סד' ד"ה אבל הל' סה' ד"ה אבל הל' סו' ד"ה אבל הל' סז' ד"ה אבל הל' סח' ד"ה אבל הל' סט' ד"ה אבל הל' ע' ד"ה אבל הל' עא' ד"ה אבל הל' עב' ד"ה אבל הל' עג' ד"ה אבל הל' עד' ד"ה אבל הל' עה' ד"ה אבל הל' עו' ד"ה אבל הל' עז' ד"ה אבל הל' עח' ד"ה אבל הל' עט' ד"ה אבל הל' פ' ד"ה אבל הל' פא' ד"ה אבל הל' פב' ד"ה אבל הל' פג' ד"ה אבל הל' פד' ד"ה אבל הל' פה' ד"ה אבל הל' פו' ד"ה אבל הל' פז' ד"ה אבל הל' פח' ד"ה אבל הל' פט' ד"ה אבל הל' צ' ד"ה אבל הל' צא' ד"ה אבל הל' צב' ד"ה אבל הל' צג' ד"ה אבל הל' צד' ד"ה אבל הל' צה' ד"ה אבל הל' צו' ד"ה אבל הל' צז' ד"ה אבל הל' צח' ד"ה אבל הל' צט' ד"ה אבל הל' ק' ד"ה אבל הל' קא' ד"ה אבל הל' קב' ד"ה אבל הל' קג' ד"ה אבל הל' קד' ד"ה אבל הל' קה' ד"ה אבל הל' קו' ד"ה אבל הל' קז' ד"ה אבל הל' קח' ד"ה אבל הל' קט' ד"ה אבל הל' קי' ד"ה אבל הל' קיא' ד"ה אבל הל' קיב' ד"ה אבל הל' קיג' ד"ה אבל הל' קיד' ד"ה אבל הל' קטו' ד"ה אבל הל' קטז' ד"ה אבל הל' קיז' ד"ה אבל הל' קיח' ד"ה אבל הל' קיט' ד"ה אבל הל' קכ' ד"ה אבל הל' קכא' ד"ה אבל הל' קכב' ד"ה אבל הל' קכג' ד"ה אבל הל' קכד' ד"ה אבל הל' קכה' ד"ה אבל הל' קכו' ד"ה אבל הל' קכז' ד"ה אבל הל' קכח' ד"ה אבל הל' קכט' ד"ה אבל הל' קל' ד"ה אבל הל' קלא' ד"ה אבל הל' קלב' ד"ה אבל הל' קלג' ד"ה אבל הל' קלד' ד"ה אבל הל' קלה' ד"ה אבל הל' קלו' ד"ה אבל הל' קלז' ד"ה אבל הל' קלח' ד"ה אבל הל' קלט' ד"ה אבל הל' קמ' ד"ה אבל הל' קמא' ד"ה אבל הל' קמב' ד"ה אבל הל' קמג' ד"ה אבל הל' קמד' ד"ה אבל הל' קמה' ד"ה אבל הל' קמו' ד"ה אבל הל' קמז' ד"ה אבל הל' קמח' ד"ה אבל הל' קמט' ד"ה אבל הל' קנ' ד"ה אבל הל' קנא' ד"ה אבל הל' קנב' ד"ה אבל הל' קנג' ד"ה אבל הל' קנד' ד"ה אבל הל' קנה' ד"ה אבל הל' קנו' ד"ה אבל הל' קנז' ד"ה אבל הל' קנח' ד"ה אבל הל' קנט' ד"ה אבל הל' קס' ד"ה אבל הל' קסא' ד"ה אבל הל' קסב' ד"ה אבל הל' קסג' ד"ה אבל הל' קסד' ד"ה אבל הל' קסה' ד"ה אבל הל' קסו' ד"ה אבל הל' קסז' ד"ה אבל הל' קסח' ד"ה אבל הל' קסט' ד"ה אבל הל' קע' ד"ה אבל הל' קעא' ד"ה אבל הל' קעב' ד"ה אבל הל' קעג' ד"ה אבל הל' קעד' ד"ה אבל הל' קעה' ד"ה אבל הל' קעו' ד"ה אבל הל' קעז' ד"ה אבל הל' קעח' ד"ה אבל הל' קעט' ד"ה אבל הל' קפ' ד"ה אבל הל' קפא' ד"ה אבל הל' קפב' ד"ה אבל הל' קפג' ד"ה אבל הל' קפד' ד"ה אבל הל' קפה' ד"ה אבל הל' קפו' ד"ה אבל הל' קפז' ד"ה אבל הל' קפח' ד"ה אבל הל' קפט' ד"ה אבל הל' קצ' ד"ה אבל הל' קצא' ד"ה אבל הל' קצב' ד"ה אבל הל' קצג' ד"ה אבל הל' קצד' ד"ה אבל הל' קצה' ד"ה אבל הל' קצו' ד"ה אבל הל' קצז' ד"ה אבל הל' קצח' ד"ה אבל הל' קצט' ד"ה אבל הל' ר' ד"ה אבל הל' רא' ד"ה אבל הל' רב' ד"ה אבל הל' רג' ד"ה אבל הל' רד' ד"ה אבל הל' רה' ד"ה אבל הל' רו' ד"ה אבל הל' רז' ד"ה אבל הל' רח' ד"ה אבל הל' רט' ד"ה אבל הל' רי' ד"ה אבל הל' ריא' ד"ה אבל הל' ריב' ד"ה אבל הל' ריג' ד"ה אבל הל' ריד' ד"ה אבל הל' רטו' ד"ה אבל הל' ריז' ד"ה אבל הל' ריח' ד"ה אבל הל' ריט' ד"ה אבל הל' רכ' ד"ה אבל הל' רכא' ד"ה אבל הל' רכב' ד"ה אבל הל' רכג' ד"ה אבל הל' רכד' ד"ה אבל הל' רכה' ד"ה אבל הל' רכו' ד"ה אבל הל' רכז' ד"ה אבל הל' רכח' ד"ה אבל הל' רכט' ד"ה אבל הל' רל' ד"ה אבל הל' רלא' ד"ה אבל הל' רלב' ד"ה אבל הל' רלג' ד"ה אבל הל' רלד' ד"ה אבל הל' רלה' ד"ה אבל הל' רלו' ד"ה אבל הל' רלז' ד"ה אבל הל' רלח' ד"ה אבל הל' רלט' ד"ה אבל הל' רמ' ד"ה אבל הל' רמא' ד"ה אבל הל' רמב' ד"ה אבל הל' רמג' ד"ה אבל הל' רמד' ד"ה אבל הל' רמה' ד"ה אבל הל' רמו' ד"ה אבל הל' רמז' ד"ה אבל הל' רמח' ד"ה אבל הל' רמט' ד"ה אבל הל' רנ' ד"ה אבל הל' רנא' ד"ה אבל הל' רנב' ד"ה אבל הל' רנג' ד"ה אבל הל' רנד' ד"ה אבל הל' רנה' ד"ה אבל הל' רנו' ד"ה אבל הל' רנז' ד"ה אבל הל' רנח' ד"ה אבל הל' רנט' ד"ה אבל הל' רס' ד"ה אבל הל' רסא' ד"ה אבל הל' רסב' ד"ה אבל הל' רסג' ד"ה אבל הל' רסד' ד"ה אבל הל' רסה' ד"ה אבל הל' רסו' ד"ה אבל הל' רסז' ד"ה אבל הל' רסח' ד"ה אבל הל' רסט' ד"ה אבל הל' רע' ד"ה אבל הל' רעא' ד"ה אבל הל' רעב' ד"ה אבל הל' רעג' ד"ה אבל הל' רעד' ד"ה אבל הל' רעה' ד"ה אבל הל' רעו' ד"ה אבל הל' רעז' ד"ה אבל הל' רעח' ד"ה אבל הל' רעט' ד"ה אבל הל' רפ' ד"ה אבל הל' רפא' ד"ה אבל הל' רפב' ד"ה אבל הל' רפג' ד"ה אבל הל' רפד' ד"ה אבל הל' רפה' ד"ה אבל הל' רפו' ד"ה אבל הל' רפז' ד"ה אבל הל' רפח' ד"ה אבל הל' רפט' ד"ה אבל הל' רצ' ד"ה אבל הל' רצא' ד"ה אבל הל' רצב' ד"ה אבל הל' רצג' ד"ה אבל הל' רצד' ד"ה אבל הל' רצה' ד"ה אבל הל' רצו' ד"ה אבל הל' רצז' ד"ה אבל הל' רצח' ד"ה אבל הל' רצט' ד"ה אבל הל' ש' ד"ה אבל הל' שא' ד"ה אבל הל' שב' ד"ה אבל הל' שג' ד"ה אבל הל' שד' ד"ה אבל הל' שה' ד"ה אבל הל' שו' ד"ה אבל הל' שז' ד"ה אבל הל' שח' ד"ה אבל הל' שט' ד"ה אבל הל' שי' ד"ה אבל הל' שיא' ד"ה אבל הל' שיב' ד"ה אבל הל' שיג' ד"ה אבל הל' שיד' ד"ה אבל הל' שטו' ד"ה אבל הל' שיז' ד"ה אבל הל' שיח' ד"ה אבל הל' שיט' ד"ה אבל הל' שכ' ד"ה אבל הל' שכא' ד"ה אבל הל' שכב' ד"ה אבל הל' שכג' ד"ה אבל הל' שכד' ד"ה אבל הל' שכה' ד"ה אבל הל' שכו' ד"ה אבל הל' שכז' ד"ה אבל הל' שכח' ד"ה אבל הל' שכט' ד"ה אבל הל' של' ד"ה אבל הל' שלא' ד"ה אבל הל' שלב' ד"ה אבל הל' שלג' ד"ה אבל הל' שלד' ד"ה אבל הל' שלה' ד"ה אבל הל' שלו' ד"ה אבל הל' שלז' ד"ה אבל הל' שלח' ד"ה אבל הל' שלט' ד"ה אבל הל' שמ' ד"ה אבל הל' שמא' ד"ה אבל הל' שמב' ד"ה אבל הל' שמג' ד"ה אבל הל' שמד' ד"ה אבל הל' שמה' ד"ה אבל הל' שמו' ד"ה אבל הל' שמז' ד"ה אבל הל' שמח' ד"ה אבל הל' שמט' ד"ה אבל הל' שנ' ד"ה אבל הל' שנא' ד"ה אבל הל' שנב' ד"ה אבל הל' שנג' ד"ה אבל הל' שנד' ד"ה אבל הל' שנה' ד"ה אבל הל' שנו' ד"ה אבל הל' שנז' ד"ה אבל הל' שנח' ד"ה אבל הל' שנט' ד"ה אבל הל' שס' ד"ה אבל הל' סא' ד"ה אבל הל' סב' ד"ה אבל הל' סג' ד"ה אבל הל' סד' ד"ה אבל הל' סה' ד"ה אבל הל' סו' ד"ה אבל הל' סז' ד"ה אבל הל' סח' ד"ה אבל הל' סט' ד"ה אבל הל' ע' ד"ה אבל הל' עא' ד"ה אבל הל' עב' ד"ה אבל הל' עג' ד"ה אבל הל' עד' ד"ה אבל הל' עה' ד"ה אבל הל' עו' ד"ה אבל הל' עז' ד"ה אבל הל' עח' ד"ה אבל הל' עט' ד"ה אבל הל' פ' ד"ה אבל הל' פא' ד"ה אבל הל' פב' ד"ה אבל הל' פג' ד"ה אבל הל' פד' ד"ה אבל הל' פה' ד"ה אבל הל' פו' ד"ה אבל הל' פז' ד"ה אבל הל' פח' ד"ה אבל הל' פט' ד"ה אבל הל' צ' ד"ה אבל הל' צא' ד"ה אבל הל' צב' ד"ה אבל הל' צג' ד"ה אבל הל' צד' ד"ה אבל הל' צה' ד"ה אבל הל' צו' ד"ה אבל הל' צז' ד"ה אבל הל' צח' ד"ה אבל הל' צט' ד"ה אבל הל' ק' ד"ה אבל הל' קא' ד"ה אבל הל' קב' ד"ה אבל הל' קג' ד"ה אבל הל' קד' ד"ה אבל הל' קה' ד"ה אבל הל' קו' ד"ה אבל הל' קז' ד"ה אבל הל' קח' ד"ה אבל הל' קט' ד"ה אבל הל' קי' ד"ה אבל הל' קיא' ד"ה אבל הל' קיב' ד"ה אבל הל' קיג' ד"ה אבל הל' קיד' ד"ה אבל הל' קטו' ד"ה אבל הל' קטז' ד"ה אבל הל' קיז' ד"ה אבל הל' קיח' ד"ה אבל הל' קיט' ד"ה אבל הל' קכ' ד"ה אבל הל' קכא' ד"ה אבל הל' קכב' ד"ה אבל הל' קכג' ד"ה אבל הל' קכד' ד"ה אבל הל' קכה' ד"ה אבל הל' קכו' ד"ה אבל הל' קכז' ד"ה אבל הל' קכח' ד"ה אבל הל' קכט' ד"ה אבל הל' קל' ד"ה אבל הל' קלא' ד"ה אבל הל' קלב' ד"ה אבל הל' קלג' ד"ה אבל הל' קלד' ד"ה אבל הל' קלה' ד"ה אבל הל' קלו' ד"ה אבל הל' קלז' ד"ה אבל הל' קלח' ד"ה אבל הל' קלט' ד"ה אבל הל' קמ' ד"ה אבל הל' קמא' ד"ה אבל הל' קמב' ד"ה אבל הל' קמג' ד"ה אבל הל' קמד' ד"ה אבל הל' קמה' ד"ה אבל הל' קמו' ד"ה אבל הל' קמז' ד"ה אבל הל' קמח' ד"ה אבל הל' קמט' ד"ה אבל הל' קנ' ד"ה אבל הל' קנא' ד"ה אבל הל' קנב' ד"ה אבל הל' קנג' ד"ה אבל הל' קנד' ד"ה אבל הל' קנה' ד"ה אבל הל' קנו' ד"ה אבל הל' קנז' ד"ה אבל הל' קנח' ד"ה אבל הל' קנט' ד"ה אבל הל' קס' ד"ה אבל הל' קסא' ד"ה אבל הל' קסב' ד"ה אבל הל' קסג' ד"ה אבל הל' קסד' ד"ה אבל הל' קסה' ד"ה אבל הל' קסו' ד"ה אבל הל' קסז' ד"ה אבל הל' קסח' ד"ה אבל הל' קסט' ד"ה אבל הל' קע' ד"ה אבל הל' קעא' ד"ה אבל הל' קעב' ד"ה אבל הל' קעג' ד"ה אבל הל' קעד' ד"ה אבל הל' קעה' ד"ה אבל הל' קעו' ד"ה אבל הל' קעז' ד"ה אבל הל' קעח' ד"ה אבל הל' קעט' ד"ה אבל הל' קפ' ד"ה אבל הל' קפא' ד"ה אבל הל' קפב' ד"ה אבל הל' קפג' ד"ה אבל הל' קפד' ד"ה אבל הל' קפה' ד"ה אבל הל' קפו' ד"ה אבל הל' קפז' ד"ה אבל הל' קפח' ד"ה אבל הל' קפט' ד"ה אבל הל' קצ' ד"ה אבל הל' קצא' ד"ה אבל הל' קצב' ד"ה אבל הל' קצג' ד"ה אבל הל' קצד' ד"ה אבל הל' קצה' ד"ה אבל הל' קצו' ד"ה אבל הל' קצז' ד"ה אבל הל' קצח' ד"ה אבל הל' קצט' ד"ה אבל הל' ר' ד"ה אבל הל' רא' ד"ה אבל הל' רב' ד"ה אבל הל' רג' ד"ה אבל הל' רד' ד"ה אבל הל' רה' ד"ה אבל הל' רו' ד"ה אבל הל' רז' ד"ה אבל הל' רח' ד"ה אבל הל' רט' ד"ה אבל הל' רי' ד"ה אבל הל' ריא' ד"ה אבל הל' ריב' ד"ה אבל הל' ריג' ד"ה אבל הל' ריד' ד"ה אבל הל' רטו' ד"ה אבל הל' ריז' ד"ה אבל הל' ריח' ד"ה אבל הל' ריט' ד"ה אבל הל' רכ' ד"ה אבל הל' רכא' ד"ה אבל הל' רכב' ד"ה אבל הל' רכג' ד"ה אבל הל' רכד' ד"ה אבל הל' רכה' ד"ה אבל הל' רכו' ד"ה אבל הל' רכז' ד"ה אבל הל' רכח' ד"ה אבל הל' רכט' ד"ה אבל הל' רל' ד"ה אבל הל' רלא' ד"ה אבל הל' רלב' ד"ה אבל הל' רלג' ד"ה אבל הל' רלד' ד"ה אבל הל' רלה' ד"ה אבל הל' רלו' ד"ה אבל הל' רלז' ד"ה אבל הל' רלח' ד"ה אבל הל' רלט' ד"ה אבל הל' רמ' ד"ה אבל הל' רמא' ד"ה אבל הל' רמב' ד"ה אבל הל' רמג' ד"ה אבל הל' רמד' ד"ה אבל הל' רמה' ד"ה אבל הל' רמו' ד"ה אבל הל' רמז' ד"ה אבל הל' רמח' ד"ה אבל הל' רמט' ד"ה אבל הל' רנ' ד"ה אבל הל' רנא' ד"ה אבל הל' רנב' ד"ה אבל הל' רנג' ד"ה אבל הל' רנד' ד"ה אבל הל' רנה' ד"ה אבל הל' רנו' ד"ה אבל הל' רנז' ד"ה אבל הל' רנח' ד"ה אבל הל' רנט' ד"ה אבל הל' רס' ד"ה אבל הל' רסא' ד"ה אבל הל' רסב' ד"ה אבל הל' רסג' ד"ה אבל הל' רסד' ד"ה אבל הל' רסה' ד"ה אבל הל' רסו' ד"ה אבל הל' רסז' ד"ה אבל הל' רסח' ד"ה אבל הל' רסט' ד"ה אבל הל' רע' ד"ה אבל הל' רעא' ד"ה אבל הל' רעב' ד"ה אבל הל' רעג' ד"ה אבל הל' רעד' ד"ה אבל הל' רעה' ד"ה אבל הל' רעו' ד"ה אבל הל' רעז' ד"ה אבל הל' רעח' ד"ה אבל הל' רעט' ד"ה אבל הל' רפ' ד"ה אבל הל' רפא' ד"ה אבל הל' רפב' ד"ה אבל הל' רפג' ד"ה אבל הל' רפד' ד"ה אבל הל' רפה' ד"ה אבל הל' רפו' ד"ה אבל הל' רפז' ד"ה אבל הל' רפח' ד"ה אבל הל' רפט' ד"ה אבל הל' רצ' ד"ה אבל הל' רצא' ד"ה אבל הל' רצב' ד"ה אבל הל' רצג' ד"ה אבל הל' רצד' ד"ה אבל הל' רצה' ד"ה אבל הל' רצו' ד"ה אבל הל' רצז' ד"ה אבל הל' רצח' ד"ה אבל הל' רצט' ד"ה אבל הל' ש' ד"ה אבל הל' שא' ד"ה אבל הל' שב' ד"ה אבל הל' שג' ד"ה אבל הל' שד' ד"ה אבל הל' שה' ד"ה אבל הל' שו' ד"ה אבל הל' שז' ד"ה אבל הל' שח' ד"ה אבל הל' שט' ד"ה אבל הל' שי' ד"ה אבל הל' שיא' ד"ה אבל הל' שיב' ד"ה אבל הל' שיג' ד"ה אבל הל' שיד' ד"ה אבל הל' שטו' ד"ה אבל הל' שיז' ד"ה אבל הל' שיח' ד"ה אבל הל' שיט' ד"ה אבל הל' שכ' ד"ה אבל הל' שכא' ד"ה אבל הל' שכב' ד"ה אבל הל' שכג' ד"ה אבל הל' שכד' ד"ה אבל הל' שכה' ד"ה אבל הל' שכו' ד"ה אבל הל' שכז' ד"ה אבל הל' שכח' ד"ה אבל הל' שכט' ד"ה אבל הל' של' ד"ה אבל הל' שלא' ד"ה אבל הל' שלב' ד"ה אבל הל' שלג' ד"ה אבל הל' שלד' ד"ה אבל הל' שלה' ד"ה אבל הל' שלו' ד"ה אבל הל' שלז' ד"ה אבל הל' שלח' ד"ה אבל הל' שלט' ד"ה אבל הל' שמ' ד"ה אבל הל' שמא' ד"ה אבל הל' שמב' ד"ה אבל הל' שמג' ד"ה אבל הל' שמד' ד"ה אבל הל' שמה' ד"ה אבל הל' שמו' ד"ה אבל הל' שמז' ד"ה אבל הל' שמח' ד"ה אבל הל' שמט' ד"ה אבל הל' שנ' ד"ה אבל הל' שנא' ד"ה אבל הל' שנב' ד"ה אבל הל' שנג' ד"ה אבל הל' שנד' ד"ה אבל הל' שנה' ד"ה אבל הל' שנו' ד"ה אבל הל' שנז' ד"ה אבל הל' שנח' ד"ה אבל הל' שנט' ד"ה אבל הל' שס' ד"ה אבל הל' סא' ד"ה אבל הל' סב' ד"ה אבל הל' סג' ד"ה אבל הל' סד' ד"ה אבל הל' סה' ד"ה אבל הל' סו' ד"ה אבל הל' סז' ד"ה אבל הל' סח' ד"ה אבל הל' סט' ד"ה אבל הל' ע' ד"ה אבל הל' עא' ד"ה אבל הל' עב' ד"ה אבל הל' עג' ד"ה אבל הל' עד' ד"ה אבל הל' עה' ד"ה אבל הל' עו' ד"ה אבל הל' עז' ד"ה אבל הל' עח' ד"ה אבל הל' עט' ד"ה אבל הל' פ' ד"ה אבל הל' פא' ד"ה אבל הל' פב' ד"ה אבל הל' פג' ד"ה אבל הל' פד' ד"ה אבל הל' פה' ד"ה אבל הל' פו' ד"ה אבל הל' פז' ד"ה אבל הל' פח' ד"ה אבל הל' פט' ד"ה אבל הל' צ' ד"ה אבל הל' צא' ד"ה אבל הל' צב' ד"ה אבל הל' צג' ד"ה אבל הל' צד' ד"ה אבל הל' צה' ד"ה אבל הל' צו' ד"ה אבל הל' צז' ד"ה אבל הל' צח' ד"ה אבל הל' צט' ד"ה אבל הל' ק' ד"ה אבל הל' קא' ד"ה אבל הל' קב' ד"ה אבל הל' קג' ד"ה אבל הל' קד' ד"ה אבל הל' קה' ד"ה אבל הל' קו' ד"ה אבל הל' קז' ד"ה אבל הל' קח' ד"ה אבל הל' קט' ד"ה אבל הל' קי' ד"ה אבל הל' קיא' ד"ה אבל הל' קיב' ד"ה אבל הל' קיג' ד"ה אבל הל' קיד' ד"ה אבל הל' קטו' ד"ה אבל הל' קטז' ד"ה אבל הל' קיז' ד"ה אבל הל' קיח' ד"ה אבל הל' קיט' ד"ה אבל הל' קכ' ד"ה אבל הל' קכא' ד"ה אבל הל' קכב' ד"ה אבל הל' קכג' ד"ה אבל הל' קכד' ד"ה אבל הל' קכה' ד"ה אבל הל' קכו' ד"ה אבל הל' קכז' ד"ה אבל הל' קכח' ד"ה אבל הל' קכט' ד"ה אבל הל' קל' ד"ה אבל הל' קלא' ד"ה אבל הל' קלב' ד"ה אבל הל' קלג' ד"ה אבל הל' קלד' ד"ה אבל הל' קלה' ד"ה אבל הל' קלו' ד"ה אבל הל' קלז' ד"ה אבל הל' קלח' ד"ה אבל הל' קלט' ד"ה אבל הל' קמ' ד"ה אבל הל' קמא' ד"ה אבל הל' קמב' ד"ה אבל הל' קמג' ד"ה אבל הל' קמד' ד"ה אבל הל' קמה' ד"ה אבל הל' קמו' ד"ה אבל הל' קמז' ד"ה אבל הל' קמח' ד"ה אבל הל' קמט' ד"ה אבל הל' קנ' ד"ה אבל הל' קנא' ד"ה אבל הל' קנב' ד"ה אבל הל' קנג' ד"ה אבל הל' קנד' ד"ה אבל הל' קנה' ד"ה אבל הל' קנו' ד"ה אבל הל' קנז' ד"ה אבל הל' קנח' ד"ה אבל הל' קנט' ד"ה אבל הל' קס' ד"ה אבל הל' קסא' ד"ה אבל הל' קסב' ד"ה אבל הל' קסג' ד"ה אבל הל' קסד' ד"ה אבל הל' קסה' ד"ה אבל הל' קסו' ד"ה אבל הל' קסז' ד"ה אבל הל' קסח' ד"ה אבל הל' קסט' ד"ה אבל הל' קע' ד"ה אבל הל' קעא' ד"ה אבל הל' קעב' ד"ה אבל הל' קעג' ד"ה אבל הל' קעד' ד"ה אבל הל' קעה' ד"ה אבל הל' קעו' ד"ה אבל הל' קעז' ד"ה אבל הל' קעח' ד"ה אבל הל' קעט' ד"ה אבל הל' קפ' ד"ה אבל הל' קפא' ד"ה אבל הל' קפב' ד"ה אבל הל' קפג' ד"ה אבל הל' קפד' ד"ה אבל הל' קפה' ד"ה אבל הל' קפו' ד"ה אבל הל' קפז' ד"ה אבל הל' קפח' ד"ה אבל הל' קפט' ד"ה אבל הל' קצ' ד"ה אבל הל' קצא' ד"ה אבל הל' קצב' ד"ה אבל הל' קצג' ד"ה אבל הל' קצד' ד"ה אבל הל' קצה' ד"ה אבל הל' קצו' ד"ה אבל הל' קצז' ד"ה אבל הל' קצח' ד"ה אבל הל' קצט' ד"ה אבל הל' ר' ד"ה אבל הל' רא' ד"ה אבל הל' רב' ד"ה אבל הל' רג' ד"ה אבל הל' רד' ד"ה אבל הל' רה' ד"ה אבל הל' רו' ד"ה אבל הל' רז' ד"ה אבל הל' רח' ד"ה אבל הל' רט' ד"ה אבל הל' רי' ד"ה אבל הל' ריא' ד"ה אבל הל' ריב' ד"ה אבל הל' ריג' ד"ה אבל הל' ריד' ד"ה אבל הל' רטו' ד"ה אבל הל' ריז' ד"ה אבל הל' ריח' ד"ה אבל הל' ריט' ד"ה אבל הל' רכ' ד"ה אבל הל' רכא' ד"ה אבל הל' רכב' ד"ה אבל הל' רכג' ד"ה אבל הל' רכד' ד"ה אבל הל' רכה' ד"ה אבל הל' רכו' ד"ה אבל הל' רכז' ד"ה אבל הל' רכח' ד"ה אבל הל' רכט' ד"ה אבל הל' רל' ד"ה אבל הל' רלא' ד"ה אבל הל' רלב' ד"ה אבל הל' רלג' ד"ה אבל הל' רלד' ד"ה אבל הל' רלה' ד"ה אבל

ומגלח בשביעי ויגיע קרבנו בשמיני. כדכתיב בפרשה וגלח (לח) ורחצו ביום מהרתו ביום השביעי ינלחנו וביום השמיני יביא שתי תורים וכבש לאשם: **אי"ל** ר' טרפון מה בין זה שמעתי ממך שגילח בשחרית שניה והיה ביום [השביעי] יגלח לח כל שערו וכבס בגדיו במים וטהר וביום [השמיני] יקח שני כבשים וכבשה לחם וגו' שמעתי ממך דמעורב א[ו]גילח בשמיני ויגיע קרבנו בשביעי: מ"ל זה מהרתו מליזה בימיו לחר [הזיית] ג' ו' ומעורב מהרתו בגילח בשגילח לח כי טבל בי' לריך לטבול פעם לחרת לחר גילוח ולח כן הוי טבול יום וגלח עד ח' נקרא טבול יום ולינו מביא קרבנותיו לגלח מ"ל היה מעורב שמע שהרי הקפיד הכתוב שיטהר מעולח מעורב בהכחת קרבנותיו ג) [לח כן]

לין בילו לגלח קרבנות:

קיבלה מיניה. רבי טרפון אר' עקיבא נזיר שגילח בשמיני מביא קרבנותיו [בשמיני] ולא גילח: **דתני** הלל גילח בשמיני מביא קרבנותיו בשמיני. ובקיס ליה בהא"ס דגבי נזיר מהניא והאמת מדתניא בזבחים אי לא קבלה מיניה הא מני ר"ש היא דלא אי ס"ד דקבלה לכ"ע ליתי קרבנותיו בשמיני: **הא** דלא הלל=שהמתין לטבול עד בשמיני הואיל וקפיד רחמנא שיביא נזיר קרבנו בטהרה ובשעה טבול יום לא יביא קרבנות: **אמר** מר' אפי' הלל לא גילח בשמיני אלא בשביעי ומביא קרבנותיו בשמיני, ואם גילח בשמיני מביא קרבנותיו בו ביום דברי ר"ש א"ל ר' טרפון מה בין זה למצורע? א"ל זה מהרתו ביומו ומצורע מהרתו תלויה בימים שמצורע מהרתו תלויה בהגלחת ואינו מביא קרבן אא"כ היה מעורב שמש: **גמ'** קיבלה מיניה-או-לא? ת"ש דתני הלל גילח בשמיני מביא קרבנותיו בתשיעי ואי ס"ד קיבלה מיניה ליתי קרבנותיו בשמיני, אמר רבא לא קשיא הא דטבל בשביעי הא דלא טבל בשביעי, אמר אביי אשכחתינהו לחבריה דרב נתן בר הושעיא דיתבין וקאמרין ובא לפני ה' אל פתח אהל מועד ונתנם אל הכהן ואמתי הוא [בא]-בזמן שהוא טבל, ועשה הערב שמש, אין לא טבל ועשה הערב שמש, לא, אלמא קסבר *טבול יום שלא טבל כל היום כולו מדבריהם אסור באכילת חולין וקדשים ואסור לבא לפני ה' אמרי לה אנא אלא מעתה גבי נזיר דתנן טמא נמי דכתיב *(ויקרא יד) והובא אותם אל הכהן אל פתח אהל מועד" ואמתי הוא [בא]-בזמן שטבל ועשה הערב שמש מבדי

מתני' תגלחת טומאה כיצד: היה מזה בשלישי ובשביעי ומגלח בשביעי ומביא קרבנותיו בשמיני, ואם גילח בשמיני מביא קרבנותיו בו ביום דברי ר"ש א"ל ר' טרפון מה בין זה למצורע? א"ל זה מהרתו ביומו ומצורע מהרתו תלויה בימים שמצורע מהרתו תלויה בהגלחת ואינו מביא קרבן אא"כ היה מעורב שמש: **גמ'** קיבלה מיניה-או-לא? ת"ש דתני הלל גילח בשמיני מביא קרבנותיו בתשיעי ואי ס"ד קיבלה מיניה ליתי קרבנותיו בשמיני, אמר רבא לא קשיא הא דטבל בשביעי הא דלא טבל בשביעי, אמר אביי אשכחתינהו לחבריה דרב נתן בר הושעיא דיתבין וקאמרין ובא לפני ה' אל פתח אהל מועד ונתנם אל הכהן ואמתי הוא [בא]-בזמן שהוא טבל ועשה הערב שמש, אין לא טבל ועשה הערב שמש, לא, אלמא קסבר *טבול יום שלא טבל כל היום כולו מדבריהם אסור באכילת חולין וקדשים ואסור לבא לפני ה' אמרי לה אנא אלא מעתה גבי נזיר דתנן טמא נמי דכתיב *(ויקרא יד) והובא אותם אל הכהן אל פתח אהל מועד" ואמתי הוא [בא]-בזמן שטבל ועשה הערב שמש מבדי

בשביעי עד לשמיני שיגיע לו קרבנותיו בו ביום עד שיטבול בשביעי ומביא קרבנותיו בשמיני [וכן] אם לא טבל בשביעי אלא מעט קודם שמגלח שלין

מבני שמעי ניחנוך · שסם עולין כל מחוסרי כפרה כדגרסינן במסכת סופה בפרק קמא(דף יז) מעלין לחתה לבעלי מומין לבעל ניקטר שסם מסקין את הסומות ומטריחין את היולדות ומטריחין את המוערים וה"ה לשאר מחוסרי כפרה כגון זבין וזבות כדמפרש התם בגמ' :

[סיכה] הוו קיימי כבעלי לויים · ואילו במקדש לויים לחתי' מת עלמא היה יכול ליכנס ולהי מיזי:=שמא מקרבנה ותמלי לחיזי ויקבל ליכנס עד דעביד הערב שמש[אלא שהיה מלכלכת ולא הזוקק התם נמי לאו דווקא נגבי זב ותבעיל לא רבעיל בשאר יכול ליכנס לשם : **ס"נ לעולם עבול יום אל זב כזב דמי וקס"ס כיון דמחוסר כפרה לא עייל ולי כמחנה לויים קאי דמי קרי ליה כו'** · לומר דאכרייה דרבי נתן ברבי לוקמינה קא מהדרי ליה לאבי לעולם עבול יום אל זב כזב דמי ולא הוו דוקיא דשמעתא דבעבול' והערב שמש קאי אלא כבפרה תניא מילתא ולאי דקא מתבעיא לך ממיר ממת מה שממת לאיט יכול ליכנס סם והרי מת עלמו יכול ליכנס ס) הת לא קשיא ל"ג דשאר ממאי מחוסי יכולים ליכנס במחנה לויים הלי מיזי שמת מת ליט יכול ליכנס מקום מחוסר כפרה ואת שמי דאמרת (ב)[דכתיב] אל פתח אהל מועד דאמר מחוסר כפרה אל מיזי סדבר דבעזרה משמעי קרא דהיינו מחנה לויים קא משמע לי הלי פרכת ויקבל מכלי שער ניקטר כו' הת לי הו מי ג) מלי קרי ליה אהל מועד הת הניא (יומא דף סא:) אהל מועד זה היכל אלא לאו לאי כתב אהל מועד למימרא מה אהל היכל אף אהל מועד היכל ועוד מי לא עייל והכי נמי משמע לחימתי ואת לשני ה' דהיינו במחנה לויים בזמן שהיו רלוי לבא אל ג) אהל מועד דהיינו כפרתו לא ות"ח הת אם לא הביא כפרתו לא ות"ח והת מוערין נכנסין בשערי ניקטור שסם מזין על הטהרות הת לא קשיא דהיכא במקלת לאו שמה היכל : **מנלן** · דמחוסר כפרה לא עייל: **דתני' טמא יסיס נרכות מעבו יום** · שיט כמדרך להביא כפרה ד): **נרכות מחוסר כפרה** · ה)ואע"ג דהשתיא שמאו ליט יכול ליכנס עד שיביא כפרתו : **מרבי'** שמהמא קודש' ככל מקום · לכתיב בכתיב (ויקרא ה) והקריב את האשם לחטאתו ולקיימה לן (זבחים דף ב:) דלפיכך מחטאת הטוף קודמת אף לטוף בהמה הואיל ובשאר מקומות מיט שהיא קודמת אף לאן בשחיר תהא קודמת כדי שיהא מזיר מגלח עליה : **ונלח פירש** · היה מהן לחטאת : **ברעוים לחטאת** · כגון שכפרה נקבה בת שנתה : **ברעוים לעולה** · כבש זכר בן שנתו : **וברעוים לשלמים** · חיל בן שתי שנים : **גמ'** **ת"ר ונלח נזיר אפי' את מועד בשלמים שכפרה מדבר** · על השלמים הוא אומר שיהא מגלח שהרי נאמר כאן פתח אהל מועד ולא מיט אלא שהר קדשים טעונין פתח אהל מועד ומיהו פתח אהל מועד בזמן שהוא מוכן ולא בזמן שאינו מוכן כדתנן בפרק קמא דמגילה (דף ה.) בשלמים בלבד בשבילו שהן דורון ובדבר יהודה אמר שמואל מכלן בשלמים שנאמר קודם פתיחת ההיכל שפסולין (ערובין דף כ:) : **מו מינו מלח אפי' אל מועד** (ג) · בפתח ההיכל יהא מגלח ולא במקום אחר : **אמרת אם כן** · שלח יהא מגלח אלא בפתח ההיכל זאת בדרך בזיון ולי אתה דשלי : **רבי יהודה אומר מינו נזיר** · לומר מכאן שאחר דרך בזיון דמזכותא אחריתי אפקא כדכתיב לח תעלה במעלות של מזבח אלא דרך כבש שלח לגלות בשר עזרה ו) ר' יהודה דתני' : **ר' יהודה אומר מינו נזיר** · לומר דמסוס שהוא בזיון לח יגלח ז) לפתח היכל לחפי' לח יהא בו בזיון ליט יכול לגלח אלא בכלי שהוא בזיון ולא בכלי שאינו בזיון ת"ל בכלי אחר שאינו בזיון ולקח את שער ראש נזרו ונתן על האש וגו' : **ונלח פתח אהל מועד** · שהר יהא מגלח אל פתח ההיכל ולא בפתח העזרה ולא בפתח אהל מועד שבמדבר ולא בפתח אהל מועד שבגבעון ולא בפתח אהל מועד שבעתיד לבא ולא בפתח אהל מועד שבירושלים אלא בפתח אהל מועד שהיה עומד בזמן שנתן משה את שמו בתחלה ולא בפתח אהל מועד שעשה בצלאל ולא בפתח אהל מועד שעשה משה במדבר אלא בפתח אהל מועד שעשה בצלאל ומשה ראה ונתקנא ועשה כמותו ולא עוד אלא שהקב"ה הראה למשה אש של מעלה ואש של מטה ואמר לו כזה עשה ולא עוד אלא שהקב"ה הראה למשה מנורה של אש ואמר לו כזה עשה ולא עוד אלא שהקב"ה הראה למשה שלחן של אש ואמר לו כזה עשה ולא עוד אלא שהקב"ה הראה למשה משה אדם של אש ואמר לו כזה עשה ולא עוד אלא שהקב"ה הראה למשה חלוקי כוכבים של אש ואמר לו כזה עשה ולא עוד אלא שהקב"ה הראה למשה ספר תורה של אש ואמר לו כזה עשה ולא עוד אלא שהקב"ה הראה למשה עולם של אש ואמר לו כזה עשה ולא עוד אלא שהקב"ה הראה למשה שמים של אש ואמר לו כזה עשה ולא עוד אלא שהקב"ה הראה למשה כסא הכבוד של אש ואמר לו כזה עשה ולא עוד אלא שהקב"ה הראה למשה שרפים של אש ואופנים של אש וחיות הקדש של אש ואמר לו כזה עשה ולא עוד אלא שהקב"ה הראה למשה כל צבא מעלה של אש ואמר לו כזה עשה ולא עוד אלא שהקב"ה הראה למשה שבעה רקיעים של אש ואמר לו כזה עשה ולא עוד אלא שהקב"ה הראה למשה שבעה היכלות של אש ואמר לו כזה עשה ולא עוד אלא שהקב"ה הראה למשה שבעה מלכי קדם של אש ואמר לו כזה עשה ולא עוד אלא שהקב"ה הראה למשה שבעה כסאות של אש ואמר לו כזה עשה ולא עוד אלא שהקב"ה הראה למשה שבעה מלאכי השרת של אש ואמר לו כזה עשה ולא עוד אלא שהקב"ה הראה למשה שבעה שרפים של אש ואמר לו כזה עשה ולא עוד אלא שהקב"ה הראה למשה שבעה אופנים של אש ואמר לו כזה עשה ולא עוד אלא שהקב"ה הראה למשה שבעה חיות הקדש של אש ואמר לו כזה עשה ולא עוד אלא שהקב"ה הראה למשה שבעה כרובים של אש ואמר לו כזה עשה ולא עוד אלא שהקב"ה הראה למשה שבעה גלגלי מרכבה של אש ואמר לו כזה עשה ולא עוד אלא שהקב"ה הראה למשה שבעה מלאכי חבלה

קא א ב מיי' פ"ח מהל' מילות הלכה כ :
קב ג מיי' פי"ג שם הלכ' יד :
קג ד מיי' פ"ח שם הלכ' ג :
קד ה מיי' פ"ו שם הלכ' יד :
קה ו מיי' פ"ח שם הלכ' ב :
קו ז מיי' שם הלכ' ד :

(ו) **בשלמים** הכתוב מדבר · וכרבי יהודה דאמר לחמר נמי על שלמים יגלח שנאמר בהן ומחטו פתח אהל מועד : **רבי** יהושע אומר לחם נמי לריך הרי הוא אומר לא תעלה במעלות · כי הואיל לעבוד עבודה ולחם לא לריך בזיון וקשה דממה שמא יתגרו בה פרחי כהונה, אמר להן זו בוחלת ופוקסת זו אינה בוחלת ופוקסת: **מתני'** היה נוטל שער ראש נזרו ומשלה תחת הדוד ואם גילח במדינה לא היה משלח תחת הדוד, במה דברים אמורים בתגלחת הטהרה אבל בתגלחת הטומאה לא היה משלח תחת הדוד ר"מ אומר הכל משלחין תחת הדוד חוץ מן הטמא שבמדינה בלבד : **גמ'** (ו) נוטל שער ראש נזרו ומשלה תחת הדוד של שלמים ואח"כ נוטל את הרוטב ונותן על שער ראש נזרו ומשלה תחת הדוד של שלמים ואם שילח תחת הדוד של חטאת ואשם יצא אשם בנזיר [טהור] מי איכא? אמר רבא ה"ק זאת אומרת נזיר טמא משלח תחת הדוד של אשם יצא מנה"מ? אמר רבא אמר קרא אשר זבח השלמים מזבחו יהא תחתיו ואם שילח תחת הדוד של חטאת יצא מ"ט? אמר קרא "וזבח" לרבות את החטאת, ואשם, והא אפיקתיה להאי "וזבח" (ויקרא ז) מרוטב? א"כ לימא קרא "מרוטב השלמים" מאי "וזבח" ש"מ לרבות חטאת ואשם, ואימא כולה לחטאת ואשם הוא דאתא? א"כ לימא "שלמים וזבח" מאי "זבח השלמים" שמע מינה תרתי רבנן *הכל היו משלחין תחת הדוד חוץ ממטמא שגילח במדינה מפני ששערו נקבר דברי רבי מאיר רבי יהודה אומר טהורים: גמ' ולאן היו משלחין, טמאים: כאן וכאן לא היו משלחין ור"א הכל לא היו משלחין תחת הדוד חוץ מן טהור שבמקדש מפני שנעשה במצותו: **מתני'** היה מבשל את השלמים או שולקן, הבהן נוטל את הזרוע בשלה מן האיל, (ג) וחלקה מצה אחת מן הסל ורקיק מצה אחת ונותן על כפי הנזיר ומניפן ואחר כך הותר הנזיר לשתות יין ולהטמא למתים רבי

תורה אור

[ג"ל נמיר]

ונילח (ת) הנזיר פתח לחל מועד בזמן שהוא פתוח · כלומר ע"מ ללא פתח לחל מועד ממש ד"ל ה"ל דרך בזיון גלח בזמן פתח א][פתוח] : **ולא** נזירים· ממעט שטעמא דקרא שמא יתגרו בה פרחי כהונה ג] אם תגלח פתח לחל מועד ממש חלח במדינה מגלחין בהוקוס ונטע ולח ירחוה פרחי כהונה :

אינה טהלת ופוקסת · הסוטה שומדת עם [במיול] כדלמר בסוטה (דף ז:) היו קוסרין חבל במלרי ס' : **ומשלה** תחת הדוד· שהשלמים בו : **אם** גילח במדינה · שיש ל רשות לגלח במקום שירלה ולח על גב דכתיב "לל פתח לחל מועד" לאו פתח לוהל מועד קאמר כדדרשינן בגמ' :

לא היה משלח תחת הדוד · נרלה דלחהני פסוקי דקרא דמשמע דבירושלים הוה מגלח ואם היה מגלח בגבולין לל היה ג] מגלח תחת הדוד דכתיב בקרח וגלח הנזיר פתח לחל מועד ולקח לח שער רלשו וזרו ונתן על האש לחת זבח השלמים ולילח חלת דדרים בגמ' יש זה ממוסר לקימה הבלח ונתינה וה"ל מחוסר הבלח שערו ממן בירושלים לחתם תחת דוד השלמים :**אבל** חגלחת טומלה לל היה משלח תחת הדוד · דוה של לחם מיר טמח וחטולת השף, שלה הכתוב נתינת שער תחת הדוד חלח במהור : **רבי** מליר לומר [הכל משלחין תחת הדוד]· בין כיר טהור ד] במדינה ובין כיר טמח [במקדש]: מון מן הטמח שבמדינה בגמ' לתריכן מפני ששערו נקבר וכן שלחי תמורה (דף ל·) לבל קשה מנלן דקבר וה"ג **נוטל** שער רלשו · כדלמר בבריימל והוח טהול מן הרוטב כדמפרש ולחיל **מנלן** לומר קרח תחת זבח השלמים מזבחו יהח תחתיו · מיעוטל דוהב דדרשינן הכי תחת השלמים יהן מזבחו : [תטולת] ותשלם, לומר קרח "זבח" לרבות תטולת ותשמות : **אב** לימח קרח "שלמים וזבח מה "זבח השלמים" · מלשמך זבח השלמים יהיה מן הזבח : **מפני** ששערו נקבר · לח נתפרש מנלן : **כאן** וכלן · במקדש ובמדינה : **או** שולקן · בישול ה] [מדלף] : **ואח"כ** הותר הנזיר לשתות יין · לכלורה נרלה דהלי תנח כר"ל דלומר בגמ' דלסור לשתות יין עד לחר כל המעשים שמפרש : [ג"ל נמיר]

ו) ע"ש מכלין פד ד"ה חיט כוחלת שיך לע"ל . ב) שיך לד דף מו·

נוטל נתינה **פי' הרא"ש** ע"ז נ"ל ר"ת שער נזיר דקרני שהיה מגלח בלשכת נזירים : ו] אינה כוחלת ופוקסת שהיתה שומדת בגולל כדאמר בסוטה שהיה קשור לבל המצרי למעלה מדדיה : ואח"כ נוטל את הרוטב סיומא דבריהיא היא : מיבוא יהיה תחתיו · מיתורא דובה קא· דדיש תחת דוד השלמים יהיה מן הובה דהיינו רוטב דמן הובה עצמו א"א לשרוף כל זמן שהוא רואי לאכילה : מאי זבח השלמים ש"מ תרתי מדסמך זבח לתחת דדרשינן התחת השלמים יתן מן הובה: או שולקן בישול מרובה · ומניפן ואח"כ יהתר הנזיר לשתות יין נראה דכרבי אליעזר ס"ל דאית ליה בגמ' דאסור לשתות יין עד לאחר כל המעשים האסורים

נוסחת הריב"ן

ו) בגולת הסמרא בלבד ממרו : ב) בגלח במדינה : ג) ממר קרא זבח השלמים מן הזבח ויכול יהא מתחיו כפ"ד ובסמר ויחמ"ר) ותסד"ר ופסד"ר ויחמ"ו ממח"ו ס"ג ס"ל ומאי שנא טהל מן הרוטב שבשלמים מחטאת ואשם שבשלמים ומ"ש מחטאת ואשם שאר קדשים שמתן דמן בלה"ג ומאי שנא שלמים שבשלמים ומ"ש שלמים שבשלמים שבשלמים שבש

גמ' לאחר מעשים כולן לאחר קרבן ולאחר תגלחת(ה) מיבעי לה מעכבה דברי ר' לא יעזר: ואפי"ה לאחר מעשה יחידי · לאחר קרבן ולאו על גב מעשיין לא גילח דתגלחת לא מעכבה: מה מצינו לאחר מעשה יחידי · דלאחר גילוח עביד טעמא דכתיב" ונתן על כפי הנזיר לאחר התגלחו לה נזרו: ואימא עד דליכא טרוייהו · דמה התם לאחר תגלחת כדכתיב לאחר התגלחו לאו כלום הוא אף כאן נמי לא לאחר תגלחת: **אחר** מעשה יחידי · לאו דוקא מן הדמים כדמשמע במתניתין וכדתני בפ' מי שאחזו ומשמע מזכירו (לעיל כח:): **מה** הטם לאחר מעשה יחידי · שלאחר לאחר הכתוב שמעון לתגלחת שהוא מגעשה יחידי: **אימא** עד דליכא תרוייהו · קרבנות ותגלחת והא "תגלחתו לאחר לאחר כל עבודות הקרבנות מ"ל ג"ש לאחר לאחר למה לי: **תנופה** בנזיר מעכבת · מלשתות יין: **השתא** תגלחת שהיא בגוף הנזיר מעכבת שחין מעכבת בכל מקום מבעיא לן: **שזירי** מלוה היא · כדלאחר בפ"ק דזבחים (דף ו:) שהם עשה לתנופה שזרי מלוה כלומר שלא עשהה הרי כאילו לא כיפר שלא קיים מלוה מן המובחר וכיפר דלאו מעכב:

[כל זה עיין לעיל]

והתניא זאת תורת הנזיר בין שחין בין כיפס · וקס"ד בין שחין ולא כיפס ולאו בר תנופה דלא יכיל כך כדי להשוות יד לו בכיפס שלו [כדכתיב] והקריב הכהן את המנחה וקס"ד ט"כ א[כהי פילוגא] דלא רבנן היא דס"ל דמחוק מחתך תורת בין שחין ולא כיפס בין שחין ולא כיפס ואלו בר תנופה דלא יכיל כך כדי להשוות יד לו בכיפס שלו דכתיב והקריב הכהן את המנחה ומנחה לא בעי

קח א ב מיי' פ"ח מהל' מירוס הל' ה ופ"ש כה"מ: קט ג מיי' פ"ה מהל' מעה מכי כפרה הל' ו סמ"ג עשין רים ריש רכ רכז: קי ד ה מיי' פ"ח מהל' מירוס הל' ח: קיא ו מיי' שם הל' ט: קיב ז מיי' שם הל' י:

פ' הרא"ש

מעבדא · ומי מעבדא · אפי' לר"א והתניא זאת תורת הנזיר בין שיש לו כפים בין שאין לו כפים . ופ"ר דהכי פירושו כמו שאין לו כפים ואינו נמי יש לו כפים אין תגלחת מעכבת · ועיין תגלחת מעכבת · ועיין לקמן קרא דזאת הורת הנזירי"ב לפי' דאינו נזיר עד שיגלח ר"א היא ולא שמעי' דבתגלחת מדבה: ואלא הא דתניא זאת תורת בין שיש לו שער בין שאין לו שער · הכי נמי שבא להשוות יש לו לאין לו לומר דתגלחת לא מעכבא [לרבנן] מכ"ש הא' ס' נפקא . ולר' אליעזר תגלחת מעכבא · אלא ע"כ בא להשוות אין לו ליש לו מה יש לו צריך להעביר תער לבר למצוה ולמר לעכב גם אין לו צריך להעביר תער על ראשו· והכא נמי ניתא שבא להשוות אין לו כפים לומר לך כפים לומר שוקק להגיף על ודעתו כשאין לו כפים · אלא הניחא ליה לאוכחי מברייתא דע"כ מקשי' אין לו ליש לו : והתניא נזיר מסורם ב"ש אומרים אינו צריך להעביר תער על ראשו· וב"ה אומרים צריך להעביר תער על ראשו· ה"ג ואבר' אליעזר אומר אינו צריך להעביר תער לא מבעיא לר"ש דאמר תגלחת מעכבת אלא אפי' לר"א דאמר תגלחת אינה מעכבת מ"מ תער מעכב שהרי הוא מגלח ומביא קרבנותיו ולר"א דאמר שהקרבנות מעכבין את התגלחת מנא ליה דתער מעכב אמר קרא וגלח את ראשו מה גלוח האמור להלן תער אף גלוח האמור כאן תער · ומי מעכבא · כגון : ומפני מה פורס נזיר בין שיש לו כפים · לקיים מה שהטפה אינה מעכבת : ומסכנת להא דתני בין שיש לו כפים בין שאין לו כפים מעכבת ולמ"ד להא דתניא זאת תורה הנזיר מעכבת לר"ש דכי אין לו שער למימר להא דכתיב וגלח את ראשו הכתוב מדבר ולא מיבעי

מתני' כמרים סתרמודים - מהרמוד שם מקום: **שיש מפוכחת וסלכה ומלמה שמשה** - ונטמאת עליה ותמרו מכמיס כו' ג): **גמ'** **קמני'** כמתני' ר' אליעזר אומר סותר את הכל והא קמעינן ליה דאמר דכל אחר מלאת שבעה סותר ותו לא והא הכא אחר מלאת הוא:

אמר רב מלי סותר נמי דקאמר ר"א סותר קרבנותיו - והכי קאמר יביא כל קרבנותיו לאחר שיטהר ותופו זבח לשמן שמזרק דמו לא עלה לו ולעולם הוא הדין דסותר ותו לא לדברי הכל והא פליגי ר' אליעזר סבר תופו זבח לשמן לא עלה לו ויביא לאחר במקומו עם שאר קרבנותיו שהפרים לכשיטהר לאחר ז': **ורבי נמי מפכרא** - דלקרבנותיו קאי מדקתני "וחכמים אומרים יביא שאר קרבנותיו ויטהר" מכלל דלרבי אליעזר סבירא ליה דאחר לשמן לא עלה לו ונריך להביא אחר ג' ענין אחר אמר רב מלי סותר נמי דקאמר ר' אליעזר סותר את קרבנותיו ולא מבעיא זבח לשמן דיוצו עולה לו אלא ג) תופו אפילו זבח במקומו ואכמ"ל דלהכי אומרים יביא אחר כדי שיהא לו לאחר שיטהר ויביא אחר במקומו ואכמ"ל ומיהו אי מיירי אחר יה"כ לא היה לו לקרבנו לזה מבעוד יום ולא מלאו מת מלוה ביה"כ והא קבורת מת מלוה לא דחי ביה"כ וכ"ש שבת ויה"כ ו"ל דלעולם ביה"כ עלמו חייבי ולא לקברו אלא לאחר יה"כ ולא מבעיא אי מיירי בשבת ויה"כ דלא שכיחי אלא אפילו בחול נמי ביה"כ שכיח טפי דשכיחי טובי העיר ורבים מכהני ירושלים ואפילו הכי לא חיישינן דלמא ליתו ויקברוהו

ד א מיי' פ"ג מהל' מלכ' כלי ס ופ"ד מהל' כלי המקדש הל' יט :

ה ב מיי' פ"ד מהל' כלי המקדש הל' יד ופ"ט מהל' שגגות הל' י :

ו ג מיי' פ"ד מהל' כלי המקדש הל' יט :

ז ד מיי' פ"ח מהל' עבודת יום הכפורים הלכה ג :

ח ה מיי' פ"ד מהל' כלי המקדש הל' יח :

ט ו מיי' פ"ג מהל' מלכ' הל' ט :

י ז ח מיי' פ"ד מהל' כלי המקדש הל' יט ופ"ט מהל' מחוסר כפורים הל' יח :

גוטא מלחמה - או-סן אוי"ב קונפ' לומאף

פי' הרא"ש

מדמייתו רבנן ראיה לדבריהם ממה שאמרו חכמים תביא שאר קרבנותיה :

סליק פירקא

ומרובה בגדים. (שנתנה) [שנגנז] שמן המשחה ולא יכלו לעשות אחר כדדריש פ"ק דכריתות · שמן משחת קודש יהיה זה לי זה ולא אחר ולא נעשתה הכהנים אלא היה משמש בח' בגדים · ואמרינן פ"ק דמגילה דכהן מרובה בגדים כשר לכל עבודת כ"ג כמו כהן משוח אין ביניהם אלא פר הבא על כל המצות שמרובה בגדים מביא כשבה או שעירה כמו שאר כל אדם · וכהן משוח מביא פר . וי"מ דבעבודת פר העלם דבר של צבור הוי'בפר' ויקרא שהכהן המשיח היה מקריב אותו . ואתא למ' שמרובה בגדים לא יקריבנו . וליתא דבת"כ מוכח דאף כהן הדיוט מקריבו' הלכך אם היו שניהם מהלכין בדרך ומצאו מת מצוה יפשה מרובה בגדים ואל ישמא משוח · וא"ת היאך היו ב' כהנים גדולים כאחד וי"ם שאירע קרי בכ"ג שנמשח אחר שנגנז שמן המשחה וסיגו מרובה בגדים לשמש תחתיו · ולא נהירא דא"כ הול"ל כדקאמר בפסוק משוח עדיף דחזי לעבודה ומרובה בגדים לא חזי לעבודה לפי שהראשון חזר לעבודתו. והשני אינו משמש בח' בגדים משום איכת כ"ג. ולא בד' בגדים דמעלין בקדש ולא מורידין . ופ"י הר' משה כגון שחלה כ"ג או גלה וסיגו אחר תחתיו וכיון ששימש ימים רבים בכהונה מפסקא אין מעבירין אותו אף כשחשב הראשון או נחרשא דזקא באירע קרי השני אינו משמש אלא לפי שעה הראשון חזר לעבודתו והמרובה בגדים ומשמה שעבר כגון שאירע קרי לכ"ג וסיגו אחר תחתיו קודם שנגנז שמן המשחה ומת כ"ג וסיגו אחר תחתיו אחר שנגנז שמן המשחה . ומה שלא סיגו משוח שעבר אשפר שהאריר ג)נתחרש ונתעלה אחר או שמא על פי מלך מנוהו כמו שכתבו שהיו עושים ביומי בית שני מחמנים על פי המלך בתוספת דמים . משוח שעבר לאו בר עבודה הוא . היינו כר' יוסי והתם פסיק כותיה . הזה מצי למיסר מרובה בגדים שעבר או משוח ומשוח שעבר אלא לרבותא נקט אעפ"י שזה משוח אפ"ה מרובה בגדים עדיף שראוי לעבודה · עבר מחמת קריו ועבר מחמת סיגו . כגון שאירע בכ"ג סיגו ומינו אחר תחתיו ואירע בו קרי עבר מחמת קריו עדיף דחזי לעבודה למחר כשיטהר ואילו האי לא חזי לעבודה עד שיטרפא . וה"ה נשוי כהנים הדיוטים א' בעל סיגו אחר' משוח מלחמה עדיף לפי שנמשח בשמן המשחה או דלמא סגן עדיף [דחזי לעבודה] דתניא משוח מלחמה קודם לסגן.ע. בתוספתא דהוריות מתיבי.לענין להתחיתר כגון להקדים לו מוזגות או להקח עליו את הגל משוח מלחמה עדיף דתלי ביה רבים.כל ערך המלחמה נעשה על פיו .על

ולאמו

ז) נראה ד"ה ויש"ת לענין עבודה פר וכמלם דכר של נכור מיילי דכתיב ומי' · כ) נ"ל לפסר שהמשוח שעבר נמלה לו לירע בו לוקם ונתמנה לאחר לו שמע וכו' ·

ומרובה בגדים: משוח בשמן המשחה עדיף דאילו משוח בשמן המשחה מביא פר הבא על כל המצות ואילו מרובה בגדים אין מביא, משוח שעבר ומרובה בגדים מרובה בגדים עדיף דמרובה בגדים עביד עבודה ואילו משוח שעבר, לאו בר עבודה הוא עבר מחמת קריו ועבר מחמת סיגו: עבר מחמת קריו עדיף דאילו האי חזי לעבודה למחר ואילו עבר מחמת סיגו לא חזי לעבודה, *איבעיא להו משוח מלחמה וסגן הי מינייהו עדיף: משוח מלחמה עדיף דחזי למלחמה או דלמא סגן עדיף דחזי לעבודה ת"ש דתניא אין משוח מלחמה לסגן אלא שאם היו מהלכין בדרך ומצאו מת מצוה יטמא משוח מלחמה ואל יטמא הסגן ודתני משוח מלחמה קודם לסגן: אמר מר זוטרא לעולם החיותו משוח מלחמה עדיף מאי טעמא דתלו ביה רבים ולעולם טומאה סגן עדיף דתניא *רבי חנינא בן אנטיגנוס אומר למה תקנו סגן לכהן גדול שאם אירע בו פסול הרי נכנס ומשמש תחתיו עד כאן לא פליגי אלא בכהן גדול ונזיר כי קא אזלי בהדי הדדי אבל חד חד לחודיה בר אטמויי אינו ומנא הני מילי דת"ר על כל נפשות מת לא יבא במה הדברים אמרו: אי ברחוקים קל וחומר הוא: ומה כהן הדיוט שהוא מיטמא לקרובים אינו מיטמא לרחוקים כהן גדול שאינו מיטמא לקרובים אינו דין שאינו מיטמא לרחוקים אלא בקרובים הכתוב מדבר ולאביו הוא דאינו מיטמא הא מיטמא הוא למת מצוה

יקרא כא

מדבר

מיטמא לכל מיטמא הוא למת מצוה: ולמאי הלכתא למימר כהן גדול מה ת"ל [עביד] עד שיתרפא מומו: משוח מלחמה וסגן הי מינייהו עדיף: כלומר כל הני פסיקתא לי והא מיבעית לי: משוח מלחמה עדיף דחזי למלחמה שכתמאה לכך נלמדת עם הכתוב לא דלמא סגן עדיף לעבודה פירוש ניזוק הכפורים שכתמאה לכך שם ת"ש כל כ"ג שיכנס הוא בתחתין ובקרא סגן נמלא כי עיקר מיעוי לשמש בעבודה ועיקר מיעוי משוח מלחמה למלחמה:

ת"ש דתניא אין בין משוח לסגן אלא שם היו מהלכין בדרך ומצאו מת מצוה יטמא משוח מלחמה · ובקה דטובא ליכא בינייהו כדאיתא בפילהי כה לו (יומא עב:) בבגדים שכ"ג משמש משוח מלחמה משמש (משמע) וסגן עובד בבגדים כמו הדיוט כמו שעובד ביה"כ כמי שהם כ"ג ומו כל החמשה דבריס המחורים בפרשה לא פורע ולא פורם מטוה על הכתולה ואסור בתלמנה לחיים טהגין בסגן וטהגין במשוח מלחמה כדמרבינן בפרק בתרא דסוטיה (דף יב:) מקראי ואומר הרמ"ך דוקא מילי ליכא דמשוח מלחמה חמור מסגן ואמא קולי קולי קתני לחיים קולא שהגה במשוח מלחמה אלא תנאוג בסגן [אלא] דך פיטמא משוח מלחמה ולא יטמא סגן והכי נמי אמרינן פרק מקום שנהגו(פסחים נה·) אמא קולי קולי קתני:

והתניא משוח מלחמה קודם לסגן · וקשה ס"ד דקדים לכל מילי קאמר אלא בקונטי' פי' דידע בפיר המקשה דבסוטיה (דף יג·) מתניא לענין להחיותו לפקח עליו את הגל קודם לסגן ומכל מקום פריך דאי סגן עדיף לענין מומאה הוה ליה לן לפקח את הגל תחלה על הסגן ומשני מר זוטרא דוקא לענין להחיותו לפקח עליו את הגל משוח מלחמה עדיף דתלו ביה רבים ולענין מומאה סגן עדיף דכתמנה לעבודה ומיהו גם בהוריות מוקי לה הש"ם לענין להחיותו כי הכא משמע דבבריימא לא נקטיט בהדיא הך לענין להחיותו: **למה** תקט סגן לכ"ג · ובפרק טרף בקלפי(יומא נפ·)גרסינן למה סגן מימיו פי' לימיו: **עוד** כהן לא פליגי אלא בכ"ג ונזיר כי אזלי בהדי הדדי אבל חד חד לחודיה בני חיטמויי לחיון· פי' למת מצוה מכלן מוכח שהיו נכרום במצותו כפי' ומיטמאין למת מצוה בריטת ת"כ למה לו לדקדק בפלוגתייהו יפלול על המשנה להדיא מנלן: **מנא** הני מילי · דכהן וזיר מיטמא למת מצוה דתנו רבנן על כל נפשות מת לא יבא לחביו ולאמו לא יטמא בכ"ג כתיב בפרשת תמור: **אי** ברחוקים ק"ו מהדיוט ומה כהן הדיוט שמיטמא לקרובים כדכתיב קרא לחיט מיטמא לרחוקים כ"ג שאיט מיטמא לקרובים כדכתיב לאביו ולאמו לא יטמא לחיט דין הוא שלא יטמא לרחוקים תלת ע"כ קרא דעל כל נפשות מת לא יבא בקרובים הכתוב מדבר ואייתר לאביו למידרש לאביו לחיט מיטמא לכל מיטמא הוא למת מצוה ות"ת היכי מייתר לאביו והת ק"ו לחיט בייך לומר חס לא שנאמר הכתוב לאביו שכך מסיים הדין כ"ג שאיט מיטמא לקרובים ומנלן הא חס לא נכתב לאביו ו"ל דק"ו דקאמר לאו דוקא ואיט אלא לרווחא דמילתא כאילו היה לחיט כן על כרחיך דקרא על כל נפשות מת לא יבא בקרובים דלא על רחוקים בא להזהיר הכי הוא מוזהר ושומד מטמיא כהן הדיוט שהוזהר על הרחוקים דאמר מטמטא כהן גדול פקטה קדושת כהן הדיוט וקדושתו להיכא אלא על כרחיך על הקרובים בא להזהירו דכהן הדיוט שרי כהן לחייחר לו לאביו ולאמו לדקתני לומר לאביו איט מיטמא לכל מיטמא הוא למת מצוה:

ולאמו

אבל מיטמא לכל מיטמא הוא למת מצוה: ולמאי הלכתא למימר כהן גדול מה ת"ל [עביד] עד שיתרפא מומו: משוח מלחמה וסגן הי מינייהו עדיף: כלומר כל הני פסיקתא לי והא מיבעית לי: משוח מלחמה עדיף דחזי למלחמה שכתמאה לכך נלמדת עם הכתוב לא דלמא סגן עדיף לעבודה פירוש ניזוק הכפורים שכתמאה לכך שם ת"ש כל כ"ג שיכנס הוא בתחתין ובקרא סגן נמלא כי עיקר מיעוי לשמש בעבודה ועיקר מיעוי משוח מלחמה למלחמה:

ת"ש דתניא אין בין משוח לסגן אלא שם היו מהלכין בדרך ומצאו מת מצוה יטמא משוח מלחמה · ובקה דטובא ליכא בינייהו כדאיתא בפילהי כה לו (יומא עב:) בבגדים שכ"ג משמש משוח מלחמה משמש (משמע) וסגן עובד בבגדים כמו הדיוט כמו שעובד ביה"כ כמי שהם כ"ג ומו כל החמשה דבריס המחורים בפרשה לא פורע ולא פורם מטוה על הכתולה ואסור בתלמנה לחיים טהגין בסגן וטהגין במשוח מלחמה כדמרבינן בפרק בתרא דסוטיה (דף יב:) מקראי ואומר הרמ"ך דוקא מילי ליכא דמשוח מלחמה חמור מסגן ואמא קולי קולי קתני לחיים קולא שהגה במשוח מלחמה אלא תנאוג בסגן [אלא] דך פיטמא משוח מלחמה ולא יטמא סגן והכי נמי אמרינן פרק מקום שנהגו(פסחים נה·) אמא קולי קולי קתני:

והתניא משוח מלחמה קודם לסגן · וקשה ס"ד דקדים לכל מילי קאמר אלא בקונטי' פי' דידע בפיר המקשה דבסוטיה (דף יג·) מתניא לענין להחיותו לפקח עליו את הגל קודם לסגן ומכל מקום פריך דאי סגן עדיף לענין מומאה הוה ליה לן לפקח את הגל תחלה על הסגן ומשני מר זוטרא דוקא לענין להחיותו לפקח עליו את הגל משוח מלחמה עדיף דתלו ביה רבים ולענין מומאה סגן עדיף דכתמנה לעבודה ומיהו גם בהוריות מוקי לה הש"ם לענין להחיותו כי הכא משמע דבבריימא לא נקטיט בהדיא הך לענין להחיותו: **למה** תקט סגן לכ"ג · ובפרק טרף בקלפי(יומא נפ·)גרסינן למה סגן מימיו פי' לימיו: **עוד** כהן לא פליגי אלא בכ"ג ונזיר כי אזלי בהדי הדדי אבל חד חד לחודיה בני חיטמויי לחיון· פי' למת מצוה מכלן מוכח שהיו נכרום במצותו כפי' ומיטמאין למת מצוה בריטת ת"כ למה לו לדקדק בפלוגתייהו יפלול על המשנה להדיא מנלן: **מנא** הני מילי · דכהן וזיר מיטמא למת מצוה דתנו רבנן על כל נפשות מת לא יבא לחביו ולאמו לא יטמא בכ"ג כתיב בפרשת תמור: **אי** ברחוקים ק"ו מהדיוט ומה כהן הדיוט שמיטמא לקרובים כדכתיב קרא לחיט מיטמא לרחוקים כ"ג שאיט מיטמא לקרובים כדכתיב לאביו ולאמו לא יטמא לחיט דין הוא שלא יטמא לרחוקים תלת ע"כ קרא דעל כל נפשות מת לא יבא בקרובים הכתוב מדבר ואייתר לאביו למידרש לאביו לחיט מיטמא לכל מיטמא הוא למת מצוה ות"ת היכי מייתר לאביו והת ק"ו לחיט בייך לומר חס לא שנאמר הכתוב לאביו שכך מסיים הדין כ"ג שאיט מיטמא לקרובים ומנלן הא חס לא נכתב לאביו ו"ל דק"ו דקאמר לאו דוקא ואיט אלא לרווחא דמילתא כאילו היה לחיט כן על כרחיך דקרא על כל נפשות מת לא יבא בקרובים דלא על רחוקים בא להזהיר הכי הוא מוזהר ושומד מטמיא כהן הדיוט שהוזהר על הרחוקים דאמר מטמטא כהן גדול פקטה קדושת כהן הדיוט וקדושתו להיכא אלא על כרחיך על הקרובים בא להזהירו דכהן הדיוט שרי כהן לחייחר לו לאביו ולאמו לדקתני לומר לאביו איט מיטמא לכל מיטמא הוא למת מצוה:

תוספות יג· [ס"ם שיטייס רגיס]

סם

[יומא נפ· ס"ם סוטה מכ· ס"ם]

ויקרא כא:א (מפיק אחיו) ואל כל נפשות מת לא יבא לאביו ולאמו

נוסחת הריב"ן

ג) ומשוח בשמן כזי והא נמי פסיקתא כזי ומקלו של משה כזי, שעמד בכסופונה: ד) ואל יטמא: ה) מתוא יום אלנד: ו) משוח חיכה: ז) לאחיו להזהיר: ח) לאחיו"ב: ט) לאחיו"ב: י) לאחי"ב לאחיו:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה משוח בשמן וכו' חיט נידון אלא כיחיד:

לגזירה שוה לכדרבי ג) דתניא רבי אומר. "לחביו ולחללו (ויקרא כא: ג) לחביו ולחתיטו לא יטמא לחם במותם כי נזר וגו" והלא קרא בנזיר כתיב: **מן לי.** שמיטמא לחביו ולחללו בנגעם ובזיבתם תלמ' נזיר,כ"ג מנין: **תאמר** **לא יאמר אמו בכ"ג.** שים לב ללמוד מן הדין שחיט מיטמא ד) שהרי ק"ו הוא כו': מן כהן הדיוט מיטמא לחביו ולחללו לחם כן יטא לחביו מחביו: מן כ"ג מיטמא ולא מחביו 'מחמו ולא מחביו' ולא לחפי' לחביו תע"פ שחין כהן הדיוט מיטמא לחביו ולחללו תלמ' בכ"ג שאין שכבת מכת לחביו: **אם זיבתם מן הדין.** אם למדת מן הדין שחין כ"ג מיטמא לחמו מה תלמוד לומר "חמו" תלמ' מופנה כו': **משכחן כ"ג.** דמיטמא למת מתה,נזיר מנלן: **ס"ל טל (כל) נפש מת בנגע תדם הכתוב מדבר.** שלא מלינו שהקדיש נפש מת' תלמ' בלבד: **בנגעם** ויון שנכתם עמהם בהלל הכתוב מדבר וחינו זו נפש תדם ולח נפש בהמה ויכול לעול נפש מת' לח יבא' מדבר בנפש תדם ג) ומשמע בן קרובי' בן לקוחים ולמה חזר הכתוב ולזיבתם ולמה לי ולחמו ולחללו ולחמו לחביו הוא ½ ד) דלח מיטמח ט': **מד שלא יאמר.** שמיטמא למת מתה הייתי מביחו מן הדין שנזיר מיטמא למת מתה מה כ"ג שכן כ"ג כו'(ה)ה נאמרו כולנות כפ"נ על כל נפשות מת לא יבא' ולחמר כלל נפש מת־דכל נפש במשמע בין קרובים בין לחוקים מה כלל החמור בכ"ג טו' לפ כלל החמור בנזיר ולחמו לחט מיטמא לכל מיטמא למת מתה:

ולאמו שנכתב בכ"ג לנזירה שוה· למזיר לכתיב בנזיר לפ יטמא להם במותם כי נזר וגו" והלא קרא בנזיר כתיב: **מן לי.** שמיטמא לחביו ולחללו בנגעם ובזיבתם תלמ' נזיר,כ"ג מנין: **תאמר** **לא יאמר אמו בכ"ג.** שים לב ללמוד מן הדין שחיט מיטמא ג) שהרי ק"ו הוא כו': מן כהן הדיוט מיטמא לחביו ולחללו לחם כן יטא לחביו מחביו: מן כ"ג מיטמא ולא מחביו 'מחמו ולא מחביו' ולא לחפי' לחביו תע"פ שחין כהן הדיוט מיטמא לחביו ולחללו תלמ' בכ"ג שאין שכבת מכת לחביו: **אם זיבתם מן הדין.** אם למדת מן הדין שחין כ"ג מיטמא לחמו מה תלמוד לומר "חמו" תלמ' מופנה כו': **משכחן כ"ג.** דמיטמא למת מתה,נזיר מנלן: **ס"ל טל (כל) נפש מת בנגע תדם הכתוב מדבר.** שלא מלינו שהקדיש נפש מת' תלמ' בלבד: **בנגעם** ויון שנכתם עמהם בהלל הכתוב מדבר וחינו זו נפש תדם ולח נפש בהמה ויכול לעול נפש מת' לח יבא' מדבר בנפש תדם ג) ומשמע בן קרובי' בן לקוחים ולמה חזר הכתוב ולזיבתם ולמה לי ולחמו ולחללו ולחמו לחביו הוא ½ ד) דלח מיטמח ט': **מד שלא יאמר.** שמיטמא למת מתה הייתי מביחו מן הדין שנזיר מיטמא למת מתה מה כ"ג שכן כ"ג כו'(ה)ה נאמרו כולנות כפ"נ על כל נפשות מת לא יבא' ולחמר כלל נפש מת־דכל נפש במשמע בין קרובים בין לחוקים מה כלל החמור בכ"ג טו' לפ כלל החמור בנזיר ולחמו לחט מיטמא לכל מיטמא למת מתה:

ואין לנגעם ולזיבתם כ"ג מנין לחמרת לפ יחמר לחמו בכ"ג דלחט נזיר ומה במקום שכהן הדיוט מיטמא לחביו מחביו דכתיב לכתיב וסבירת ליה דגמר לחתה לחתה מבני יעקב כי היכי דילפינן לענין יבום ביבמות (דף יב:) הרי עדיפת מקפחת לחב ממקפחת לם לגבי כהן הדיוט מופנה להקיש ולדון הימנו גזירה שוה:**נאמר** אמו' בנזיר **ונאמר** "אמו" בכ"ג **מה** אמו האמור בנזיר 'במותם אינו מיטמא 'אבל מיטמא לו לנגעם ולזיבתם **אף** אמו האמור בכ"ג במותם **אינו מיטמא אבל מיטמא לנגעם** לזיבתם **אשכחן** ב"ג **נזיר מנלן** **תלמוד** **לומר** **ימי הזירו לה' על נפש [מת]** **תניא** **כל** ימי הזירו לה' על נפש **[מת]** **תניא** **שומע** אני אפי' נפש בהמה במשמע בענין שנאמר °מכה נפש בהמה"ת"ל "על נפש מת לא יבא בנפש אדם הכתוב מדבר. ר' ישמעאל אומר אינו צריך, הרי הוא אומר "לא יבא בנפשות המטמאות בביאה הכתוב מדבר. לאבין ולאמן אינן מיטמא אבל מיטמא הוא לשאר מתים שבעולם. ר' עקיבא אומר אינו צריך, הרי הוא אומר "לא יבא בנפשות המטמאות בביאה הכתוב מדבר. לאבין ולאמן אינן מיטמא אבל מיטמא הוא לשאר מתים שבעולם. ר' יוסי הגלילי אומר אינו צריך, הרי הוא אומר "לא יבא בנפשות המטמאות בביאה הכתוב מדבר. לאבין ולאמן אינן מיטמא אבל מיטמא הוא לשאר מתים שבעולם. ר' יהודה אומר אינו צריך, הרי הוא אומר "לא יבא בנפשות המטמאות בביאה הכתוב מדבר. לאבין ולאמן אינן מיטמא אבל מיטמא הוא לשאר מתים שבעולם. ר' שמעון אומר אינו צריך, הרי הוא אומר "לא יבא בנפשות המטמאות בביאה הכתוב מדבר. לאבין ולאמן אינן מיטמא אבל מיטמא הוא לשאר מתים שבעולם. ר' אלעזר בן עזריה

יב א ב מי' פ"ג מכלי מכל פ"ו מ"ט מ"ש יד פ' שמד סמ"ק ו:

פי' הרא"ש

לקרובים: נאמרו בללות בב"ג על כל נפשות מת לא יבא. בללות נזיר "על כל נפש מת" בללות בכהן הדיוט "לנפש לא יטמא". לאביו מבעי ליה לנזיר דלא ניליף מכהן הדיוט שיטמא לאביו. ולאחותו מת ת"ל. ולאחותו דכתיב בנזיר. הרי שהיה הולך ישראל ואיתו נזיר. יכול יטמא דאתי עשה דטומאת הדיוט לה יטמא ודחי עשה דפסח ומילה. אמרת לא יטמא. דתניר [ואי אתי] עשה דידהו דאית בהו כרת: ר"ע אומר נפש אלו הרוקים דמברא הוא לאוקמה דוקא ברוקים מידי דהוה אכהן הדיוט. מת אלו הקרובים לאוסרו אף בקרובים. לאביו ולאמו וכו' אבל ממא הוא למת מצוה ותרוויהו צריכי להך דרשא כדמצריך להו לקמן בשמעתי'. לאחיו שאם היה כ"ג ונזיר וכו' ולא מצרך קרא לכהן הדיוט ונזיר: כיון דקלא קדושת כהן הדיוט דכמיא לקרובים אף בעי קרא אם נתוספה קדושתו על נזירות. ולאחותו לכדתניא הרי שהיה הולך וכו' שמא לי כ"ג ומת לי כ"ג ונזיר דכיון דכ"ג ונזיר ממא למת מצוה כ"ש כ"ג לחדיה. ולא איצטריך אמו דכ"ג לתחיתו בפת מצוה ומשמע הוא ל"ש ולר' ישמעאל כ"ג ונזיר מ"ל. דלאביו מבעי ליה לנופיה דאמו ל"ש לאחיו שמטמא למת מצוה: ולאחותו לכדתניא ולא אייתיר ליה קרא לכ"ג שמטמא למת מצוה: כיון דשרא רחמנא אחד מן הקרובים דין הוא דטופייא דכהן הדיוט דקדושתו קדושת עולם ליט מעלה ומוליד לגבי מת מצוה ולא מיצטריך קרא [לנזיר] לכהן גדול ונזיר.

ולאחותו כדתניא וכו' וכ"ע ג"ם דרבי מנח ליה בי' דהא ליכא הפלגה כלל דהכהו פרטי דנזיר דכי' לטולהו ולחביו ולתמו דכ"ג נמי ד] (כדתמרינן) דליכא פרטי דנזיר לטולהו כי היכי דלריכי תרוייהו בנזיר למת מצוה ומשני כיון דתמר מר הייט ר"ע ולחאי דתם ליה כ"ג ונזיר למת מצוה משום דהתם הייט לפי שהיה כ"ג מיטמא לכל המתים ונזיר מיטמא למתים הקרובים ולא לכל המתים אבל הכא דכ"ג אינו מיטמא אלא למתים הקרובים כנזיר אין לחלק בין כ"ג לנזיר ולא משני הכא כיון דכ"ג מיטמא לכל המתים ונזיר לא מיטמא אלא למתים הקרובים

ולרבי עקיבא מכדי לא שנא כהן גדול לחודיה ול"ש כהן גדול ונזיר· מיכא למשמע מלחתיו דהסתם כהן גדול והוא נזיר מיטמא למת מצוה כל שכן כהן גדול לחודיה ולבדיו נמי דיש מיטמא למת מצוה ולחתו לכתוב רחמנא "לחביו ולחתו" בפשוטו מה "כלעיל" הא דכתב רחמנא "לחביו ולחתו" לכתוב הכי נמי למה לי הא קא (ג) משמע לן מעל (כל) נפש(ה) ונורה אור·

מת: **גריסי דלי כתב רחמנא לאביו·** ולא ג) לאחת אוה אחיות לחביו אוה דחיטו מיטמא מצוה דלא בריית מילתא לי לחטוא אוה ג) דחזקה בעלמא אוה לכל אחת אוהי ילידתיה ליטמא לה קמשמע לן: **למשפחתם לבית אבותם·** (ב"ב קמ:) משפחות אב קרויה משפחה: ולא משפחות אם קרויה משפחה: ולרבי עקיבא דאמר נזיר נפשו מדבר "למשפחותם לבית אבותם" אלו הקרובים "מת" אלו קרובים, אתי ה) ילידתיה אימא ליטמא ליה, קא משמע לן, (ו) "על כל נפשות מת" דכתיב נזיר כהן גדול לחודיה "על כל נפשות מת לא יבא" למה לי? אמר לך לגריסה: על

ולר"ע מכדי לא שנא כהן גדול לחודיה ולא שנא כ"ג והוא נזיר נפקא מלאחיו לאביו ולאמו" למה לי? צריכי דאי כתב "אביו" הוה אמינא היינו טעמא דלא מיטמא ליה משום דחזקה בעלמא הוא, אבל אמו דידעין דילידתיה ליטמא לה ואי כתב רחמנא "אמו" הוה אמינא אמו לא ליטמא לה דלאו אויל זרעה בתרה אבל אביו כיון דאמר מר "למשפחותם לבית אבותם" אימא ליטמא ליה, קא משמע לן, (ו) "על כל נפשות מת" לא יבא: למה לי? אמר לך לגריסה:

ולרבי עקיבא מכדי לא שנא כהן גדול לחודיה ול"ש כהן גדול ונזיר· מיכא למשמע מלחתיו דהסתם כהן גדול והוא נזיר מיטמא למת מצוה כל שכן כהן גדול לחודיה ולבדיו נמי דיש מיטמא למת מצוה ולחתו לכתוב רחמנא "לחביו ולחתו" בפשוטו מה "כלעיל" הא דכתב רחמנא "לחביו ולחתו" לכתוב הכי נמי למה לי הא קא (ג) משמע לן מעל (כל) נפש(ה) ונורה אור·

מת: **גריסי דלי כתב רחמנא לאביו·** ולא ג) לאחת אוה אחיות לחביו אוה דחיטו מיטמא מצוה דלא בריית מילתא לי לחטוא אוה ג) דחזקה בעלמא אוה לכל אחת אוהי ילידתיה ליטמא לה קמשמע לן: **למשפחותם לבית אבותם·** (ב"ב קמ:) משפחות אב קרויה משפחה: ולא משפחות אם קרויה משפחה: ולרבי עקיבא דאמר נזיר נפשו מדבר "למשפחותם לבית אבותם" אלו הקרובים "מת" אלו קרובים, אתי ה) ילידתיה אימא ליטמא ליה, קא משמע לן, (ו) "על כל נפשות מת" דכתיב נזיר כהן גדול לחודיה "על כל נפשות מת לא יבא" למה לי? אמר לך לגריסה:

ולר"ע

מלחמו דנזיר כדקאמר הש"ס מה לי כ"ג לחודיה מה לי כ"ג וזיר לכך נרמה להסס נמי בפ' קטנל יום לים ליה לריכותא לגבי כ"ג חלת סבר כיון דגלי לן תרוייהו בכ"ג דאין חילוק בין זה לזה בין לאחר כי אם גילוי מילתא בעלמא הוא וילוף נזיר מיניה הלכך דרים תרוייהו גבי נזיר סהם מיהו לריך לומר דסוגיא דהכא חלוקה דמלריך גם לגבי נזיר תרוייהו לכך לא דרים מלחמו כהן הדיוט והוא נזיר כי הסס ועוד יש ליסב גם כך דהכא דסברה כי ההיא דטבול יום דחוק הוא לפלוגי סוגיא דממפתין להסיא דפ' טבול יום דהא לידי ולידי ר"ש היא ואין סברה לומר דמרי חנאי ניהו לגיבא דר"ש מדלא קאמר הש"ס בהסיא ולא על גב דסוגיא דין עביד לריכותא מאבין ומחמו והסס דרים תרתי מאבין ומחמו נלמר דמקרא דכ"ג עביד לריכותא ונגלוי מילתא בעלמא מנזיר הוא ומעתה גם בנזיר סוין ואיכא לן בנזיר תרוייהו לדרשה כדרשים הסס ור"ת ל"ל למחי דרים הכא מלאבין ולחמו דנזיר תרוייהו למת מלוה לר"ש הא בחדא סגי ור"ל דאין הכי נמי דהכא נמי ניחמ לאבין לחודיה למת מלוה ולחמו מסוס כהן הדיוט והוא נזיר כדדרים הסס ומיהו לא חש לפרוכי כל הדרכות הכא משום דסמיך לסוגיא דהסס דפרק טבול יום וכן דרך הש"ס שמקלר במקום אחד ומאריך במקום אחר ור"ת ל"ל למה הזכיר לר"ש כאן דדרשינן "כסמוך נמי לסוגיא דהסס כמו שסומך בדרשה דכאן הדיוט ונזיר דדרשינן מלחמו שלא הביאה כאן לתוספה הדרשה ויש לומר סיינו משום דלחילוקי ליה להביא דרשה דכהן גדול ונזיר מלאחיו ולמימר "למה לי כ"ג ונזיר כו' כדי לאפוקי ההוא דלאבין ולחמו דכ"ג לגזירה שוה ומה שהכתבו שניהם לאבין ולחמו היינו משום הלריכותא שביניהם וגם מיניה מקרינן לר' ישמעאל כ"ג ונזיר א] עליה ולחחוקו נמי מפרש לר"ע דכתיב בחר לנחחו הוחל והתחיל לדרום לנחחו בדפרישים שלריך לו ב] לגמור הפסוק עד סופו לי נמי משום דלר"ע לילפריך טפי לנחחוקו יותר מלרבי ישמעאל משום (*דחיית) ליה לר"ע מה לי חד לאו כו' כל זה לשון מהר"ם: **עד** כל לאפוקי רחוקים · הלך לאפוקי מה שלא נחכוין הכחוב במקום אחר כגון מי שנחכוין לאכול חלב ונמלא נותר דפטור אע"פ שנחכוין לאכול חלב כדחנן בפ' חלב הנזרק (זבחים דף פב.) ומה שנחכוין לאכול חלב ונמלא נותר דחייב אע"פ שנחכוין לאכול נותר כדחנן בפ' חלב הנזרק (שם) ומה שנחכוין לאכול חלב ונמלא חולין דפטור אע"פ שנחכוין לאכול חולין כדחנן בפ' חלב הנזרק (שם) ומה שנחכוין לאכול חולין ונמלא חלב דחייב אע"פ שנחכוין לאכול חולין כדחנן בפ' חלב הנזרק (שם) ומה שנחכוין לאכול חלב ונמלא חלב דחייב אע"פ שנחכוין לאכול חלב

ועדיין ג) יאמר על אבר ממנו מגלח · ולכאורה קשיא בשר כרשלי וחע"פ שחין עליו כזית בשר[על מת טעון לח כ"ש · (ב) ג) **כי אמר ר"מ דעל מת מגלח כי סיפא דאמר ר' יוחנן לא נצרכה אלא לגבל כו'** · ובמס' חולין קחי וה"ג בגבל אלא נתקשרו אבריו כבשר כרשלי וחע"פ שחין עליו כזית בשר[ואין בו כזית ד

כב א מיי' פ"ג מהלכות מומחין הלכה ב"ה:

כג ב מיי' פ"ד מהל' מומחין מה הלכה ו:

כד ג מיי' שם פ"ג סל' ח ופ"ג שם הלכה ח והלכה טו ופ"ו מהל' מירוס הלכה ב:

נוסחא
האם יש נזיר האוכלין

מהגה
"ת" נסיונות נסיונו הראשון (ע"פ הכרעה) – הכרעון: לפי' נ"ב נזיר

לב ד עיין תוי"ט נזיר ג:

תוי"ט

ביה אמתי תומרים לחף מקפה של גריסין. שנכתשו בריחים של גרוסות ושל פול שלמים ושומה מהם תבשיל כמו כן תניא לוכל והוי חיטר מפני שהיא סולדת לאחוריה [ב] כשנתפך התבשיל של מקפה ופוסק מלשתף הנמוד סולד ותוזר לאחוריו מתוך שהתבשיל עב [ותיפ] ביה ריירי והם מחברים לאוכל להיות יחד: **יש** נזיר לאוכלין. כגון המחה שומן ועירוי לתוך לוכלין שמתיפים ולבסוף קמיבעיא ליה מי אמרינן משום דאית בהו ריירי או דלמא משום דסמיכין הוא והבא בהו ריירי הא סמיכין? אמר רבא **ת"ש** *[חלב המת שהוא שלם והחיבו שמא היה מפורד והחיבו מחבור ואי סלקא דעתך אין נזיר לאוכלין שלם והתיבו נמי ליטהר אלא רבא אנא ומר בריה דרבינא תרגימנא הכא במאי עסקינן כגון דבהדי דמרתח ליה סליק עמודא דנורא לפומיה דמנא וקרש ראיתיה כולא גבי הדדי

א"ל רבינא לרב אשי **ת"ש** ב"ש אומרים אף המקפה של גריסין ושל פול מפני שהן מסלדין לאחוריהן אריא התם משום דסמיכין הבא משום ריירי: ועל מלא תרווד רקב: וכמה שיעורו **חזקיה** אמר מלא פיסת היד **רבי יוחנן** אמר *[מלא חפניו *תנן] מלא תרווד רקב שאמרו ישנן מעיקר אצבעות ולמעלה דברי ב"ש וחב"א מלא חפניו בשלמא ר' יוחנן הוא דאמר כרבנן אלא חזקיה כמאן לא כר"מ ולא כרבנן? אלא מלא פיסת היד ומלא קשרי אצבעותיו למעלה אחד רב שימי בר אדא לרב פפא ממאי דהאי קשרי אצבעותיו ולמעלה? לראש, דלמא למטה מדיריה דהוה ליה למלא פיסת היד תי"ר

ב"ש אומרים אף המקפה של גריסין ושל פול מפני שהיא סולדת לאחוריה בעי רמי בר חמא יש נזיר לאוכלין או אין נזיר לאוכלין: מי אמרינן משום דאית בהו ריירי או דלמא משום דסמיכין הוא והבא בהו ריירי הא סמיכין? אמר רבא **ת"ש** *[חלב המת שהוא שלם והחיבו שמא היה מפורד והחיבו מחבור ואי סלקא דעתך אין נזיר לאוכלין שלם והתיבו נמי ליטהר אלא רבא אנא ומר בריה דרבינא תרגימנא הכא במאי עסקינן כגון דבהדי דמרתח ליה סליק עמודא דנורא לפומיה דמנא וקרש ראיתיה כולא גבי הדדי

א"ל רבינא לרב אשי **ת"ש** ב"ש אומרים אף המקפה של גריסין ושל פול מפני שהן מסלדין לאחוריהן אריא התם משום דסמיכין הבא משום ריירי: ועל מלא תרווד רקב: וכמה שיעורו **חזקיה** אמר מלא פיסת היד **רבי יוחנן** אמר *[מלא חפניו *תנן] מלא תרווד רקב שאמרו ישנן מעיקר אצבעות ולמעלה דברי ב"ש וחב"א מלא חפניו בשלמא ר' יוחנן הוא דאמר כרבנן אלא חזקיה כמאן לא כר"מ ולא כרבנן? אלא מלא פיסת היד ומלא קשרי אצבעותיו למעלה אחד רב שימי בר אדא לרב פפא ממאי דהאי קשרי אצבעותיו ולמעלה? לראש, דלמא למטה מדיריה דהוה ליה למלא פיסת היד

תוספתא דתלוות פ"ד

[תוספתא תלוות פ"ג]

נוסחת הריב"ן
ג) מקפה של פולין שנמות שסולדת לאחוריה: ב) ומני מעמ: נ) מלמעלה: ד) של מת שהוא שלמים: ה) שמיס מיבור: ו) הוא: ז) ומיבעו במקום: ח) אלו: ט) לא לכתן ולא: י) לי מי אמרינן נמי: כ) דסמיכין: ל) תלבשותיו:

ר"ת
ר"ח
חזקיה

הגהות הב"ח
(ג) רש"י ד"ה ים נזיר וכו' מדרון מלמעלה: (ב) ד"ה פ"ם חלב של מת שהוא שלם ושמיטו שלם ושמיטו במתבת: (ג) ד"ה ואי ס"ד וכו' כי טוס שלם ושמיטו: (ד) ד"ה ת"ל וכו' ומפיקין מנה כ"ל ותיבת דכלל גמיר: (ה) ד"ה מידי מיירי וכו' כגון שנפשט כיון דסמוכות כ"ל ותיבות מי אמרינן עמהן:

הגהות הגר"א
[א] גמ' מסיקר · נ"ל דמקבי (וכמ"ש לקמן ממלי דהלי מקבלי כו' אבל בתוספתא דתלוות ובכולם ס"פ ר' חיים מסיקר): [ב] שם אמרי מנה פיסת כו' · נ"ב בתוספתא כ"ל ס"פ דג"ם דקתני גבי מכתב (דמכתב שם דלא מהני שישוייכו): [ג] שם (תיקו) תו"ם (וכמ"ש סמוס דל"ג נס):

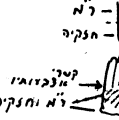
הגהות מהר"ב רנשבורג
א) רש"י ד"ה דכהדי וכו' לפומיה דמנא ולא מצינ חיבת דמנא וכ"כ מלשי מ"ם: ב) תוד"ה ב"ש וכו' מפני שיש סולדת לאחוריהם כדמשמע חיבת כמשמע כמתק וכ"כ דל"ג נס: ג) ד"ה ת"ם וכו' ובלבן אחיהו כי סתיכו אחיהו ובכ"ג נתכת וכ"כ ל"ת: ד) ד"ה ת"ם לח וכו' ול פול מפני שיש סולדים חיבת בישים סולדים נמתק וכ"כ שיהם שסולדים · ל"ת

[עי' תוליו סז: מ"ם על פגלין ונמוס שם ד"ה מנן]

פי' הרא"ש

מתברון: ס פ נ י שהיא סולדת לאחוריה: המערה אינן מכלי אל כלי לאחר שנפסק הקלוח העמוד סולד וכוונ מפני שהוא עב: יש נזיר לאוכלין. לדברי הכתים קא בעי רבי מעמא מאי משום דאית בהו ריירי כלומר שהם סולדים לאחוריהם או דלמא משום דסמיכי ואוא"כ אוכלים אבל לב"ש לא קא מיבעיא ליה משום שהוא עב ומיבעיא ליה אי משום דסמיכי או משום ריירא ופליגי בהא: דרבנן בעי ריירא מובא כרבש הויפים וב"ש אמרי אף מקפה של גריסין כלי האי או דלמא מעמא דרבנן משום דסמיכי ולא משום ריירי: ת"ש כזית חלב מן הס פ ח התיכו מכא' פי' המחבר כמו חלב מהותך מכא אם נשאר בו כזית: ה"ה מפורר פירורין מן חלב המת והתיכן פ ה ו ר כדמפרש בתוספתא דאהלות פ"ד פ פ נ י שהיבורי אדם אינו חבור וקדם שהתיכו לא היה מעמא ה נ ו נ ע במקצתו אי אפילו הנתנע בכולו למאן דלית ליה נתנע והיזר ונתנע הלכך כי התיכו והברו בידי אדם לא יעמא אף על גב דדרשינן רביעית דם הבא מב' מתים מכא למאן דאית ליה [יש אם למקרא] וכן ב' חצאי אימים מב' מתים בסמ' אהלות י"ל היינו לענין אהל מכא אבל במגע לא מפכא והא דאמר בר"ב דאהלות הנתנע ב' חצאי גבלה מכא י"ל דמיירי כגון שיש בשר מרודד המחבין יחד [כבכה"ג משני פ' השור הנרובד: ואי ס"ד אין נזיר לאוכלין כזית שלם והתיכו נמי ליחבר · דבשנתן כזית שלם על האור א"א שלא נפרדה מפה א' מפקום חבורה מהבת הרתיכה וכשהורה עליו לא דמי חיבור אם אין נזיר חיבור לאוכלים: הב"ע כגון דבהדי דקא פרתח סליק עמודא דמנא וקרש דאיתיה לכוליה בהדי הדדי: כשנתנו על האש והרתיח עלה כזית לפומא דמנא בבת אחת וקרש שם דהשהא איתיה כוליה בהדי הדדי ולא נפרד ממנו ו) כלומר אבל אם לא כ ש אלא חזר ונפל למקומו אינו נופל יחד דאין נזיר אם אין סליק בבת אחת וכי נפיל נפיל דרך נזיר: תא שמע בית שמאי אומרים אף מקפה ר"ל גריסין ושל פול מפני שהם סולדים לאחוריהן: אלמא מעמא דבית שמאי משום דסמיכי הוא אלא מעמא דת"ק לאו משום ריירי הוא אלא משום דסמיכי ליה לאוכלין ושמאי סבר דאפילו לא סמיכי הריר מחבין: מלא פסת היד מסוף ע"ז הריר עד סוף האצבעות ולא פחות מכאן: מעיקר אצבעותיו ולמעלה לראש אצבעותיו ולמעלה למעלה לצד הגוף דהיינו מלא פסת היד: ז) ע"ל זקיקים לפומיה דמנא ולא מכל מה לא הגוף עד פרק הזכוב להיות ממנ פיסת יד, לא גרסי' תיקו: לחזהו

כג ס"ם לף נזיר מקפה של גריסין. שנכתשו בריחים וחלקן לגניס: [ושל פול] ו) של פולין שלמות: **פולדת לאחוריה**. שכשעה שמריקין אותו מכלי לכלי ופוסק לת הקלוח מוזר רחק הקלוח ושולה לו למעלה כלפי לחוריו וכחוזר וטוגע לעליונים דמי ג) והוו טמחין: **יש נזיר לאוכלין**. היה מריק מקפה על עדשים או על לפוניס במקום מדרון (ו) נ)ולמעלה ונטמאו מחמוני' כשעת שקיכה מי חיין העליונ' טמחין או לא, נב' דכא היפיס ולפיחים מ"ט לית בהו נזיר מקום שלים בהו ריירי והויין עליונים מהוריס לת דלמת נמי זיפים ולפיחים מ"ט נזיר שלהן טמח ממקום דסמיכין שהן עבים והני נמי סמיכין ולימור נזיר שלהן טמח: **פ"ם חלב של מת** (ב) ד) **טמא** · ויש בו כזית והתיכו במחבת אע"פ שמתגלגל במחבת לת נעשה מפורד וטמא: **פיסת מפורד** · לותו כזית מן המת והתיכו אע"פ שמתחבר ביחד טהור כיון דה"ל מפורד מעיקרא פרחה מיניה טומאה והלי דהדר מבנו ביחד לת הוי מיבור: דחיבור בידי אדם לת ה) הוי חיבור: **ואי פ"ד אין נזיר לאוכלין**. כי(נ) ו)הוה שלם והתיכו במחבת נמי ליטהר דכיון דמגלגל ליה מזוים זו לזוים זו נפרד זה מזה ולת הוי ליה כזית במכוכם לי טמא לכשהתיכו והריקו מכלי אל כלי ליהוי כמפורד וליטהר אלת לאו ג"מ דים נזיר וחיבור הוא: **מ"ד ויש** · לעולם לימת לדלית נזיר לאוכלין והא מתני'(ד)דהכא לת נמי ומה בריה דרבינא תרגימנא דהכא במאי עסקינן כגון שהוסיף כזית אחר לאוכלין ולא כר"מ ולא כרבנן? אלא פיסת היד ומלא קשרי אצבעותיו למעלה אחד רב שימי בר אדא לרב פפא ממאי דהאי קשרי אצבעותיו ולמעלה? לראש, דלמא למטה מדיריה דהוה ליה למלא פיסת היד ומלא קשרי אצבעותיו מתחילה המיטוק עד סוף האצבעות הד שיעורא הוא: כמאי דהאי בקשרי אצבעותיו ולמעלה לראש אצבעותיו דלמא למעלה לצד הגוף דהיינו מלא פסת היד: ז) ע"ל זקיקים לפומיה דמנא ולא מכל מה לא הגוף עד פרק הזכוב להיות ממנ פיסת יד, לא גרסי' תיקו: לחזהו

כד מידי מיירי. שנפשטו כיון דסמוכות כ"ל ותיבות מי אמרינן עמהן: **מידי דהוה אמנה**. שכשעה שמריקין אותו מכלי לכלי ופוסק לת הקלוח מוזר רחק הקלוח ושולה לו למעלה כלפי לחוריו וכחוזר וטוגע לעליונים דמי ג) והוו טמחין: **יש נזיר לאוכלין**. היה מריק מקפה על עדשים או על לפוניס במקום מדרון (ו) נ)ולמעלה ונטמאו מחמוני' כשעת שקיכה מי חיין העליונ' טמחין או לא, נב' דכא היפיס ולפיחים מ"ט לית בהו נזיר מקום שלים בהו ריירי והויין עליונים מהוריס לת דלמת נמי זיפים ולפיחים מ"ט נזיר שלהן טמח ממקום דסמיכין שהן עבים והני נמי סמיכין ולימור נזיר שלהן טמח: **פ"ם חלב של מת** (ב) ד) **טמא** · ויש בו כזית והתיכו במחבת אע"פ שמתגלגל במחבת לת נעשה מפורד וטמא: **פיסת מפורד** · לותו כזית מן המת והתיכו אע"פ שמתחבר ביחד טהור כיון דה"ל מפורד מעיקרא פרחה מיניה טומאה והלי דהדר מבנו ביחד לת הוי מיבור: דחיבור בידי אדם לת ה) הוי חיבור: **ואי פ"ד אין נזיר לאוכלין**. כי(נ) ו)הוה שלם והתיכו במחבת נמי ליטהר דכיון דמגלגל ליה מזוים זו לזוים זו נפרד זה מזה ולת הוי ליה כזית במכוכם לי טמא לכשהתיכו והריקו מכלי אל כלי ליהוי כמפורד וליטהר אלת לאו ג"מ דים נזיר וחיבור הוא: **מ"ד ויש** · לעולם לימת לדלית נזיר לאוכלין והא מתני'(ד)דהכא לת נמי ומה בריה דרבינא תרגימנא דהכא במאי עסקינן כגון שהוסיף כזית אחר לאוכלין ולא כר"מ ולא כרבנן? אלא פיסת היד ומלא קשרי אצבעותיו למעלה אחד רב שימי בר אדא לרב פפא ממאי דהאי קשרי אצבעותיו ולמעלה? לראש, דלמא למטה מדיריה דהוה ליה למלא פיסת היד ומלא קשרי אצבעותיו מתחילה המיטוק עד סוף האצבעות הד שיעורא הוא: כמאי דהאי בקשרי אצבעותיו ולמעלה לראש אצבעותיו דלמא למעלה לצד הגוף דהיינו מלא פסת היד: ז) ע"ל זקיקים לפומיה דמנא ולא מכל מה לא הגוף עד פרק הזכוב להיות ממנ פיסת יד, לא גרסי' תיקו: לחזהו

מסורת הש"ס

לימסו מם שים לו תורם רקב נקבי מרוס כו' · לכל חס נקבר בבכוחו לפני בחרון של שים חין לו תורם רקב לפי שכשחוא שנרקבת עמו נעשים לו תערובות וחלו חין לו הלכה למשה מסיני שיהא רקב ממעל חלא רקב הבח מן המת עלמו בלח תערובות וכן חס נקבר בחרון של עץ וחפי' שרוס לו על גבי לפסה של לבנים חולל והלחרון של עץ והחבן של לבנים עשויין לירקב נעשים לו תערובות וחין לו תורם רקב:

נעשו גלגלים וס לוס · נעשה כמי שנחערבו זה בזה וחין זה רקב נמור · גלגלין לשומר המת עלמו זה לזה וחתערב זה עם זה (נ) וכשנחערב עמו כשוח לו רקבון מחר דמי ולחפילו נקברו ערוממים בחרון של שים חולל דלח רקב (ס) דמת מחר: **אמר רבא** · הוי רקב · כי קחמי חתם דרקב הבח מב' מתים ממת כגון שקברום (ג) זה בפני עלמו וזה בפני עלמו והרקיבו כל חחד בפני עלמו ועמד על מלח תרווד רקב, דממת זה חלי תרווד וממת זה חלי תרווד מלטרפין למלח תרווד הוליל ולח נטמו גלגלין זה לזה מחחילה בשעה שהרקיבו חבל היכח (נ) דנקברו זה עם זה לעולם לימח לך דנעשו גלגלין זה לזה וחין לו תורם רקב: **גוו שערו וקברו עמו נעשה לו גלגלין** · (ד) חבל כי לח גזז והיימו מחובר כמו שהוח לח נעשה לו גלגלין: **שערו פטומד ליגזז** · קודם מיסה כגון שהכניד עליו שערו כגזוז דמי ונעשה לו גלגלין וחין לו רקב: **פס"ל לח גזז נס** · וחע"ג דעומד ליגזז: **לח ס"ק גזז סוי גלגלין** · כלומר מדרבה בר בר חנה ליכח למשמע מידי דהח דלרבה בר בר חנה חמר חמר כי גזז הוי גלגלין חבל לו חמר ביה ולח מידי וחכחי תיבעי לך: **מן טפקא** · מן מרגלותיו כלומר ממחנים ולמחנים כי קחמר דמלח תרווד רקב עמח היכח דלחני מטולים מת מלכלפי גוייה שלמעלה דעיקר הגוף בו: **ומי ס"ד** · דקב הבח מן הטקב לח הוי ממח כי בח מטני מחים חמחי עמח להחי רקב [זיל] להבח ס) חיכח למימר דדלמח דרך עקב קחתי וכן עמ להבח גבי חידך מח דלמח דרך עקב קחתי וחין לו תורם רקב חלח מדלמח חמר כי ס"מ דרקב הבח מן הטקב יש לו תורם רקב: **ס"ד מי דלירקיב כולים מם** · כלומר לטולם לימח לך דרקב ו) שבח מן הטקב מהו ללירקיב כולה מת ודמוזה מלח [תרווד] רקב דשקלית מיניה חחת ליה דרך עקב עד כלפי כולו של מת הכי עמ דחיכח למיפסד מהיחת דרב בן חושעיח דהוי עמח חלח כי קח מיבעיח ליה הכח כגון דלירקיב חד עקב והזוח חבר עלמו דלירקיב חחת ליה דרך עקב בלבד וכני קמיבעיח לן מי לחמרינן כי גמירי רקב כגון דחמי דמת לבל היכח דחחי מן עקב למוזיה לח חו דלמח לח בעי: בכבות

*ת"ר *איזהו מת שיש לו רקב: מת שנקבר עורם בארון של שיש או על גבי רצפה של אבנים זהו מת שיש לו רקב, נקבר בכסותו בארון של עץ או על גבי רצפה של לבנים וזהו מת שאין לו רבב. אמר עולא *אין רקב אלא הבא מן הבשר ומן הגידים ומן העצמות איתיביה רבא לעולא *רקב הבא מן הבשר טהור? הא מן העצם טמא ואע"ג דליכא בשר? אימא הכי קאמר רקב הבא מן הבשר טהור עד שיש עצם בבשר הא ליכא גידים? אי אפשר לבשר ולעצמות בלא גידים! אמר רב אבא א"ר יוחנן *שני מתים שקברן זה עם זה נעשו גלגלין זה לזה מחיב (ס) רב נתן רקב הבא מב' מתים טמא? אמר רבא שקברן זה בפני עצמו וזה בפני עצמו והרקיבו ועמדו על מלא תרווד רקב/ אמר רבה בר בר חנה א"ר יוחנן *גזז שערו וקברו עמו נעשה לו גלגלין *הני דהם כל שבמת טמא חוץ מן הישנים והשער והצפרן ובשעת חיבורן בגולן טמאין. ① *אלא חזקיה *שערו העומד לגזוז, מאי? *מי אמרינן כל העומד ליגזז כגזוז דמי או דלמא השתא מיהא הא מחיברין, ונפישוט ליה מדרבה בר בר חנה דטמא משום דגזז, הא לא גזז, לא? הכי קאמר גזז הרי זה גלגלים, לא גזז *מיבעיא ליה ② כ"ע ר' ירמיה *רקב הבא מן העקב מהו: כי גמרינן רקב הבא מלילה מת אבל דאתי מן עקב לא או דלמא לא שנא? ת"ש דתני ר' נתן ברבי אושעיא *רקב הבא משני מתים טמא ואי ס"ד הבא מן העקב לא, זיל הבא דלמא דרך עקב קאתי, והבא דלמא דרך עקב קאתי, (3) דאירקיב כוליה מת ואתי דרך עקב הכי נמי, אלא הבא כגון דאירקיב חד אבר ואתי דרך עקב מאי, תיקו. ② כ"ע רבי ירמיה עובר *במעי אשה הוי גלגלים או לא: ביון *דאמר מר עובר ירך אמו הלכך גופה הוא ולא הוי גלגלין או דלמא ביון דסופו לצאת מיפרש פריש מינה ואת"ל 'עובר דסופו לצאת מיפרש פריש מינה, שכבת

אזהו מת שיש לו רקב · מלח תרווד רקב מעמח בחמל ולזיל מגלח עליו: **שנקבר** עורום בחרון של שים חו על גבי לפסה של לבנים · שחיכה לסחפק בעפר לחר כי חס בקרקע גוף של מת: **נקבר** בכסותו ואפילו בחרון של שים חו עורום בחרון של עץ חו על גבי לפסה של לבנים · שטומות ליסחך ולישתה מלייכן זהו מת שלין לו רקב ואפילו לקח מלבע לו חמם מכוונין מן רקב שלו שכולחי ים כלין מלח תרווד מגוף המת, טיהור כדלמרינן בפ' המפלח (נדה כז:) מה מחילתו דבר חחר נעשה לו גלגלין מעמע דבפח ליכח מלין דפליג שלם נחערב דבר חחר עמו בחחילתו ליט מעמע: **אמר** שולח לין רקב חלח הבח מן הבשר ומן הגידין ומן העלמות · מסולם לריך שיהח הרקב: **הא** מן הטעם · **והא** ליכח גידין · ולח הוה מלי לפטויי דסכי קחמר ומן הבשר לחודיה מהול עד שיהח רקב עלם ונחקטרו לח מיירי בסכי חלח בולד גמור: **שני** מתים שנקברו זה עם זה נעשו גלגלין זה לזה (ס"ם: נ) נרסינן בכל הספרים גגיללו (ס"ם: ס) נרסינן בכל הספרים גגיללו וגם בערוך "פי' גלגלים עפר הוח שמעורב ממקום לחר לשון דבר המתגלגל ועוד פירש בערוך גלגלין קומרייש"ח בלע"ז דלח גמירי רקב חלח של מת לחד ולח של שים מת לחר מעורב בו: **מתיב** רב נתן רקב הבח ממני מתים טמח · וקח ס"ד דמיירי שנקברו יחד:

ונרקבו ועומדו על מלח תרווד · לחר שנכנס עם **ולח** כשנחר כל לחד חלח חלי תרווד וכיון שהיה כל לחד יחידי כשנקברו ים להן דין רקב וים תימה למה נקט ועמדו על מלח תרווד רקב לחד חלח שלח נשתייר וי"ל דלרבותח נקטיה [דחפילו] כי חין בשניהם חלח תרווד לחד לחיכח להבח רקב מן העקב חפ"ם הוי טיעור כתרווד דלקמן פשטיון מינה כמיל דרקב הבח מן העקב מהו דגם לפי הדיחוי שמעי' דמת לחרקיב כויה מיהח מלמרף רקב העקב מחובר בו ויש מפרשים דלעניין גלגלין קח מיבעיח ליה כגזוז דמי וכעשה כל עניין חלא מיפשט העומד ליגזז מהו · מי הוי ב) [כשחר] חיבורין למת ועומח לו בגזוז דמי ולח עמעמת בחת חלא כמחובר למת לח דלמח מכמח בעודו

תנן החם בחמ' לחלוח (פ"ע מ"ג) כל שבמת טמח וגם הטור ופליגי בה בפ' דם בדה (נדה סה:) לחיכח למ"ד דרבנן ולחיכח למ"ד לחורייתח: **חוץ** מן השיטים והשער והלפורן · שטיורין לחת מדרבנן: וכשטמת חיבורן למת טון טון מחמין שהטוגע לו מחטיל עליהם א) הוח עוגע לו מחטיל על המת דהוי יד לעומחת המת:

בעי חזקיה [בפי'] קמח מסחבריח דקחי לחמקיימן דכל שבמת טמח: **טעמא** דגזז · חו הוי גלגלין הח לח גזז לח ומייירי בכל ענין חת מטער העומד ליגזז וקחמר דלח גזז דלח הוי גלגלין הכי נמי דמיעמא דכשעת חיבורו טמח הוי גלגלין: **לא** גזז מיבעיי ליה · כלומר לרבה בר בר חנה גופיה קח מיבעיח ליה היכח דלח גזז ולהכי נקט גזז דבגזוז דוקח הוח דשעמיה ליה:

רקב הבח מן העקב מהו · לפי שבעקבו של חדם יש בו עובי בשר שלין לו גמירי ביה רקב חו לח: **הבא** מטוליה מת · כלומר מכל הבשר שיש בו חיוח: **רקב** הבח מטני מתים טמח · ועגיל לוקמיה רבה כגון שעומד על מלח תרווד דלח קשיח דמיירי חם מלח תרווד ולח סלקוה לעקב מן העקב (לח) שלין מעמח זיל הכח דלמח דרך עקב קחתי כלומר שמח יש בו מן העקב ולהכי נקט ו'דלמח' שלין בזה [ודלח], דשמח מן העקב חלכן עם וזה הרקב כשלר מן שלר הגוף: **לימי דמי** · ולחו לי דלירקיב כוליה מת ואתי דרך עקב ס"ג דים לו רקב דבהכי מיירי לח דחקי רב נתן דכשנקבר כל המת וגרקב גם העקב שיש בו דין רקב חלח [בעיין] היכח דלירקיב חד חבר הרגיל לעמוד לפי שלין חיוח· בכשר העקב [מיכר] להרקיב בכי הלי גוועה לח גמירי רקב: **עובר** כמטי חשה מי הוי גלגלין · כטני מתים שקברן זה עם זה כיון

מם כו: תוספתא דלהלות פ"ב

[עי' תוס' מם כו: ד"ה למשיעי]

ב"ק שמן

מנה נם. שלטות פ"ג מ"ג

[מהדורין סוי]

נוסחת הריב"ן

ס"ק מו· תוליו נת. תמורה לח·

הגהות הב"ח

(ס) נמ' מתיב רבי נתן נרבי תושעיה רקב הבח :
(ב) שם דלמח דרך עקב קחתי סיכי דמי לי דלירקיב : (ג) רש"י ד"ה נעשו וכו' עם זה וכמו שמתבאר עמו בכותב:

גליון הש"ס

גמ' בעי חזקיה שטרו השתח לגזוז · פי' גיטין דף לט ע"ח :

עין משפט נר מצוה

כה א מיי' פ"ו מהל' מיכות סלכה ג ופ"ב מהל' טומחת מת סלכה ד סמג עשין קכו :

כו ב ג מיי' פ"ו מהל' מיכות סלכה ד ופ"ב מהל' טומחת מת סלכה ס סמג עשין קכו :

כז ד ה מיי' פ"ג מהל' טומחת מת סלכי יג סמג עשין נלח :

כח ו מיי' שם סלכה ס ופ"ו מהל' מיכות סלכה ד :

נוסח תנא קמא דתוספתא פ"ג רמ"ל "נקב"

נוסח ב' מתים שקברן זה זמ זה הוי גלגלין

נוסח מתי ט"ק גומר קטרו של מת נעשה לו "גלגלים"

מתנה ◇ טאלות בדגון רקב ומה נעשה גלגלין

[בערך גלגל ס' ובערך גלגלין]

נוסח רקב הבא מן הרקב

פי' הרא"ש

איזהו מת שיש לו רקב שטלא תרווד מעפר (רקב ביתו) [רקב הבא] מ ס ם א באהל נשבר בארון של שיש · שלא נתערב רקבון אחר בעפרו · אבל אם נקבר בבכסותו או בארון של עץ או על גבי רצפה של (אבנים) [לבנים] אין לו דין רקב :

נוסח אין רקב אלא הבא מן הבשר ומן הגידין ומן העלמות מכלם צריך שיהיה ברקב : הא מן העצם טמא אע"ג דליכא בשר · ולא מצי לשנויי דת"ק מן הבשר לבדו שהרי עד שיהיה עמו עלמות ונידין דא"כ הול"ל מן הבשר ומן העלמות מדוע תיתי ריבוקא עד דאיכא גידים בהדייהו : אי אפשר לבשר ועלמות בלא גידים · ומשום הכי נקט בשר ועלמות · מסולם לריך שיהח הרקב : **הא** מן הטעם · **והא** ליכח גידין · ולח הוה מלי לפטויי דסכי קחמר ומן הבשר לחודיה מהול עד שיהח רקב עלם ונחקטרו לח מיירי בסכי חלח בולד גמור: **שני** מתים שנקברו זה עם זה נעשו גלגלין זה לזה מחיב (ס"ם: נ) נרסינן בכל הספרים גגיללו (ס"ם: ס) נרסינן בכל הספרים גגיללו וגם בערוך "פי' גלגלים עפר הוח שמעורב ממקום לחר לשון דבר המתגלגל ועוד פירש בערוך גלגלין קומרייש"ח בלע"ז דלח גמירי רקב חלח של מת לחד ולח של שים מת לחר מעורב בו: **מתיב** רב נתן רקב הבח ממני מתים טמח · וקח ס"ד דמיירי שנקברו יחד: **ונרקבו** ועומדו על מלח תרווד · לחר שנכנס עם **ולח** כשנחר כל לחד חלח חלי תרווד וכיון שהיה כל לחד יחידי כשנקברו ים להן דין רקב וים תימה למה נקט ועמדו על מלח תרווד רקב לחד חלח שלח נשתייר וי"ל דלרבותח נקטיה [דחפילו] כי חין בשניהם חלח תרווד לחד לחיכח להבח רקב מן העקב חפ"ם הוי טיעור כתרווד דלקמן פשטיון מינה כמיל דרקב הבח מן העקב מהו דגם לפי הדיחוי שמעי' דמת לחרקיב כויה מיהח מלמרף רקב העקב מחובר בו ויש מפרשים דלעניין גלגלין קח מיבעיח ליה כגזוז דמי וכעשה כל עניין חלא מיפשט העומד ליגזז מהו · מי הוי ב) [כשחר] חיבורין למת ועומח לו בגזוז דמי ולח עמעמת בחת חלא כמחובר למת לח דלמח מכמח בעודו כגזוז דמי ולח עמעמת בחת חלא כמחובר למת לח דלמח מכמח בעודו

(ב) (גזוז ב') טבעת עד דאיכא גידים בהדייהו : אי אפשר לבשר ועלמות בלא גידים · ומשום הכי נקט בשר ועלמות · מסולם לריך שיהח הרקב : **הא** מן הטעם · **והא** ליכח גידין · ולח הוה מלי לפטויי דסכי קחמר ומן הבשר לחודיה מהול עד שיהח רקב עלם ונחקטרו לח מיירי בסכי חלח בולד גמור: **שני** מתים שנקברו זה עם זה נעשו גלגלין זה לזה מחיב (ס"ם: נ) נרסינן בכל הספרים גגיללו (ס"ם: ס) נרסינן בכל הספרים גגיללו וגם בערוך "פי' גלגלים עפר הוח שמעורב ממקום לחר לשון דבר המתגלגל ועוד פירש בערוך גלגלין קומרייש"ח בלע"ז דלח גמירי רקב חלח של מת לחד ולח של שים מת לחר מעורב בו: **מתיב** רב נתן רקב הבח ממני מתים טמח · וקח ס"ד דמיירי שנקברו יחד: **ונרקבו** ועומדו על מלח תרווד · לחר שנכנס עם **ולח** כשנחר כל לחד חלח חלי תרווד וכיון שהיה כל לחד יחידי כשנקברו ים להן דין רקב וים תימה למה נקט ועמדו על מלח תרווד רקב לחד חלח שלח נשתייר וי"ל דלרבותח נקטיה [דחפילו] כי חין בשניהם חלח תרווד לחד לחיכח להבח רקב מן העקב חפ"ם הוי טיעור כתרווד דלקמן פשטיון מינה כמיל דרקב הבח מן העקב מהו דגם לפי הדיחוי שמעי' דמת לחרקיב כויה מיהח מלמרף רקב העקב מחובר בו ויש מפרשים דלעניין גלגלין קח מיבעיח ליה כגזוז דמי וכעשה כל עניין חלא מיפשט העומד ליגזז מהו · מי הוי ב) [כשחר] חיבורין למת ועומח לו בגזוז דמי ולח עמעמת בחת חלא כמחובר למת לח דלמח מכמח בעודו

כתב א מיי' פ"ו מהל' מרימת הלכה ד' וס"ג מהל' מומחת מת הלכה ו:

ל ב מיי' פ"ו מהל' מרימת סוטה פ"ג מהל' מומחת מת הלכה ז:

לא ג מיי' פ"ו מהל' מרימת הלכה ג וס"ג מהל' מומחת מת הלכה ה:

לב ד ה מיי' פ"ו מהל' מומחת מת הלכה ה:

לג ו מיי' שם פ"ג מהל' מרימת הלכה ב סמג עשין רלח:

פי' הרא"ש

כב' מתים שנקברו יחד: ג) כיון דלא אשתי שלא נדלו עדיין העובר שנוצר לצאת: פירשה הפרש שבמעיו: עורו מהו (מסברה לי) [ם ש כ ח ת לה] דאשקייה מי דקלים אמרי' בפסכת שבת פ' ח' שרצים תרי תשלתא איכא במערבא ונפיק מינה קמא ואזיל ומינו העובר הפריש וכ"ה בערוך ומינו מבניינו כמו קמא מרפי ואזיל משלשל ואזיל כי היכי דעייל הכי נפיק והשקרו ממנו ג' פעמים ובוה העביר הפרש וכ"ה בערוך ומינו וסביא נשא: שם שהעביר השער ושלקיה נמי במי מבריה להעביר עורו: מת שמתו אין לו רקב דשער רקבן נמירי ולא עפר מחיבה דלא תפומה לקמן בפ"ב פ"ט לה התפוגה הפת מקברו צריך ליטול תפוסתו עמו ג' אצבעות מרקקו בחולה סביב הפת: ולא שכונת קברות לקמ' פ' בתרא מפרש מצא ג' מתים אם יש בין זה לזה סד' אמות תד [כ']: ה"ג שכונת קברות ובדרך ממנו ולהלן כ' אמה כי יש לחוש שמא היה שם בית הקברות ואם מצא ב' מתים שלימים וא' חסר אין זה שכונת הקברות וא"צ לבדוק: ויראה שכל אלו הדברים הלכה למשה מסיני הם: לא אם (גמרא) [אמרת] במת וכו' בפסכת עדיות ת נ' לה ותליני בבות בשר הסרוס מאבר מן החי אם מפסא ובא ללמדינו שמפסא מבשר הסרוס מאבר מן המת: ומחיב לא אם אמרת במת שיש לו רוב מינו מפסא באהל וכן רובע קב עצמות ומלא תרוד רקב מה שאין לו רקב ומשני מי קתני [הא] קמ"ל שום מת אבר־רטיה נבי מת אפי' הרקיב חד אבר אית ליה רקב ומשני מי קתני הא מת [הא] קמ"ל שום מת יש לו רקב שלא חסר מפנו יש לו רקב: [רקב] מפסא משום לו [רקב] דאם תרקיב בזיון מפסא משום אפי' אחרו אבר שהרקיב אחרי מותו: שום חי אין לו רקב דאם תרקיב אפי' אחרי מותו מחבר בעי רבה נבלה שחסרה מהו דאמר ם' אלו הן הלוקין האוכל נבלה כל שהוא חייב אפס' שאין בה (כעדשה) [כזית] וכן לענין שטמאה נמי ומיבעי ליה אם נקצצו הגליה שעדיין יכולה לחזות אי. שם בריה עליה מי אמרי' שיעורה נמירי בריה שלימה עומדת עדיין במקום שישר כעדשה וכשאם חסר משיעור עדשה כל שהוא מהור בריה נמי בעי' שתהא שלימה או דלמא בריה נמירי הוא אינא כיון שיכולה לחזות. ת"ש

ג) מתה דע"ל כיון דלא מיתגר • בגלח טהר הולד עדיין בגופה שהרי אין סופה לפרוש ממנה: **פירשה** מהו פרט שלה שכשוכה מי הוי נבלה, כיון דלא מיקיימא בדלת אלכה מיותת היא ולא הוי נבלה ותבר שמחל טובר במעי אמה בפרידה ה"ג בזוהר: **עורו** מהו שיעשה נבלה, כימו וניעו מהו שיעשה נבלה: **כל** הני דקאמר הוי נבלה • פרט וניעו וכימו ט' היכי משכחת לה: **דאשקייה** מי דקלים, דלמרי' בפ' שמונה שרצים (שבת קי:) מלי מי דקלים קרי דקלי לישה במחת מחסית ונפיק מעיינא דמיא מבניינייהו כמה קמא מרפי ואזיל משלשל ואזיל כי היכי דעייל הכי נפיק והשקרו ממנו ג' פעמים ובוה הגוף ביותר ובכך הטביר הפרט וכימו וניעו: **וסביא** נשא • פי' רש"י להעביר השער ושלקו במי מערית תחלה קודם שסכו בשמן להעביר שער הרחם ושער הגוף ע"י שסכו בשמן (השער) עקרי השערות ולפי שסכו מעיקרא בשמן לכתי שרשי השער העוברים דרך העור לבשר לא היו עוד טרפיים א) מן הטעם משום דשער חלחולי מתחלחל ומתוכר לבשר הרחם שתחת העור כדלמרינן בפרק העור והרוטב (מוגן קיפו): ונראה דלא סברה לך סוגיא הא דלמר לעיל שערו העומד ניגוז מהו מטמא לתלוש שיש עומד ניגוז לת הוי נבלה ומשמ ס"ל כרבה דלמר גוז שערו הוי נבלה ולא גוז תיבעי ליה בין שעומד ניגוז ובין שיש עומד ניגוז ונראה לפי: **מת** שמתו אין לו רקב • לוקה דקבות' גמירי ולא טעמיה דמתניתין:

בבריותן בגיון • כלומר שיהיה כמו שהיה שלא נשתנה מבריותו: **מת** שמתו אין לו רקבון • ג) שמקבל מחסר: **ולא** תפוסה לקמן בפ' [הכותים] (דף סד:) כמו שת מת בדרך כדרכו טהור עם תפוסתו ולריך לה מקרקע ומפרש ליה שהטל כל טפר התיתות ושלשה אצבעות מקרקע בתולה: **ולא** שכונת קברות • לקמן בפרק בתרא (דף סד:) למרינן מלא שלשה מתים לם יש בין זה לזה מד' אמות ואפי' ה"ג שכונת קברות ובדרך ממנו ולהלן כ' אמה כי יש לחוש שמא היה שם בית הקברות ואם מצא ב' מתים שלימים וא' חסר אין זה שכונת הקברות וא"צ לבדוק • ויראה שכל אלו הדברים הלכה למשה מסיני הם: **לא אם** (גמרא) [אמרת] במת וכו' בפסכת עדיות ת נ' לה ותליני בבות בשר הסרוס מאבר מן החי אם מפסא ובא ללמדינו שמפסא מבשר הסרוס מאבר מן המת • ומחיב לא אם אמרת במת שיש לו רוב מינו מפסא באהל וכן רובע קב עצמות דממת בהאל וכן מלא תרוד רקב מן המת שמטמא בהאל כדאמר בהאלות והיכי דמי לחלן לו רקב לחי' כמו דלחרקיב חד אבר דכוותה נבי מת לפי' לחרקיב חד אבר לם חסר ממנו יש לו רקב ולחלי ולחי מת אבר לם חסר הוא ומשני מי קתני שום מת יש לו רקב, ובמת שיש לו רקב לחי' לפי' לחרקיב כל גופו של מת אבר־רטיה נבי מת אפי' הרקיב חד אבר אית ליה רקב ומשני מי קתני הא מת [הא] קמ"ל שום מת יש לו רקב שלא חסר מפנו יש לו רקב • אבל שום חי אין לו [רקב] מפסא משום לו רקב דאם תרקיב אפי' אחרי מותו • שום חי אין לו רקב דאם תרקיב בזיון מפסא משום לו רקב • ואפי' אחרי מותו מחבר בעי רבה נבלה שחסרה מהו דאמר ם' אלו הן הלוקין האוכל נבלה כל שהוא חייב אפס' שאין בה (כעדשה) [כזית] וכן לענין שטמאה נמי ומיבעי ליה אם נקצצו הגליה שעדיין יכולה לחזות אי. שם בריה עליה מי אמרי' שיעורה נמירי בריה שלימה עומדת עדיין במקום שישר כעדשה וכשאם חסר משיעור עדשה כל שהוא מהור בריה נמי בעי' שתהא שלימה או דלמא בריה נמירי הוא אינא כיון שיכולה לחזות. ת"ש

ג) מתה דע"ל כיון דלא מיתגר • בגלח טהר הולד עדיין בגופה שהרי אין סופה לפרוש ממנה: **פירשה** מהו פרט שלה שכשוכה מי הוי נבלה, כיון דלא מיקיימא בדלת אלכה מיותת היא ולא הוי נבלה ותבר שמחל טובר במעי אמה בפרידה ה"ג בזוהר: **עורו** מהו שיעשה נבלה, כימו וניעו מהו שיעשה נבלה: **כל** הני דקאמר הוי נבלה • פרט וניעו וכימו ט' היכי משכחת לה: **דאשקייה** מי דקלים אמרי' בפסכת שבת פ' ח' שרצים תרי תשלתא איכא במערבא ונפיק מינה קמא ואזיל ומינו העובר הפריש וכ"ה בערוך ומינו מבניינו כמו קמא מרפי ואזיל משלשל ואזיל כי היכי דעייל הכי נפיק והשקרו ממנו ג' פעמים ובוה הגוף ביותר ובכך הטביר הפרט וכימו וניעו: **וסביא** נשא • פי' רש"י להעביר השער ושלקו במי מערית תחלה קודם שסכו בשמן להעביר שער הרחם ושער הגוף ע"י שסכו בשמן (השער) עקרי השערות ולפי שסכו מעיקרא בשמן לכתי שרשי השער העוברים דרך העור לבשר לא היו עוד טרפיים א) מן הטעם משום דשער חלחולי מתחלחל ומתוכר לבשר הרחם שתחת העור כדלמרינן בפרק העור והרוטב (מוגן קיפו): ונראה דלא סברה לך סוגיא הא דלמר לעיל שערו העומד ניגוז מהו מטמא לתלוש שיש עומד ניגוז ונמשך ס"ל כרבה דלמר גוז שערו הוי נבלה ולא גוז תיבעי ליה בין שעומד ניגוז ובין שיש עומד ניגוז ונראה לפי: **מת** שמתו אין לו רקב • לוקה דקבות' גמירי ולא טעמיה דמתניתין:

בבריותן בגיון • כלומר שיהיה כמו שהיה שלא נשתנה מבריותו: **מת** שמתו אין לו רקבון • ג) שמקבל מחסר: **ולא** תפוסה לקמן בפ' [הכותים] (דף סד:) כמו שת מת בדרך כדרכו טהור עם תפוסתו ולריך לה מקרקע ומפרש ליה שהטל כל טפר התיתות ושלשה אצבעות מקרקע בתולה: **ולא** שכונת קברות • לקמן בפרק בתרא (דף סד:) למרינן מלא שלשה מתים לם יש בין זה לזה מד' אמות ואפי' ה"ג שכונת קברות ובדרך ממנו ולהלן כ' אמה כי יש לחוש שמא היה שם בית הקברות ואם מצא ב' מתים שלימים וא' חסר אין זה שכונת הקברות וא"צ לבדוק • ויראה שכל אלו הדברים הלכה למשה מסיני הם: **לא אם** (גמרא) [אמרת] במת וכו' בפסכת עדיות ת נ' לה ותליני בבות בשר הסרוס מאבר מן החי אם מפסא ובא ללמדינו שמפסא מבשר הסרוס מאבר מן המת • ומחיב לא אם אמרת במת שיש לו רוב מינו מפסא באהל וכן רובע קב עצמות דממת בהאל וכן מלא תרוד רקב מן המת שמטמא בהאל כדאמר בהאלות והיכי דמי לחלן לו רקב לחי' כמו דלחרקיב חד אבר דכוותה נבי מת לפי' לחרקיב חד אבר לם חסר ממנו יש לו רקב ולחלי ולחי מת אבר לם חסר הוא ומשני מי קתני שום מת יש לו רקב, ובמת שיש לו רקב לחי' לפי' לחרקיב כל גופו של מת אבר־רטיה נבי מת אפי' הרקיב חד אבר אית ליה רקב ומשני מי קתני הא מת [הא] קמ"ל שום מת יש לו רקב שלא חסר מפנו יש לו רקב • אבל שום חי אין לו [רקב] מפסא משום לו רקב דאם תרקיב בזיון מפסא משום לו רקב • ואפי' אחרי מותו מחבר בעי רבה נבלה שחסרה מהו דאמר ם' אלו הן הלוקין האוכל נבלה כל שהוא חייב אפס' שאין בה (כעדשה) [כזית] וכן לענין שטמאה נמי ומיבעי ליה אם נקצצו הגליה שעדיין יכולה לחזות אי. שם בריה עליה מי אמרי' שיעורה נמירי בריה שלימה עומדת עדיין במקום שישר כעדשה וכשאם חסר משיעור עדשה כל שהוא מהור בריה נמי בעי' שתהא שלימה או דלמא בריה נמירי הוא אינא כיון שיכולה לחזות. ת"ש

ג) מתה דע"ל כיון דלא מיתגר • בגלח טהר הולד עדיין בגופה שהרי אין סופה לפרוש ממנה: **פירשה** מהו פרט שלה שכשוכה מי הוי נבלה, כיון דלא מיקיימא בדלת אלכה מיותת היא ולא הוי נבלה ותבר שמחל טובר במעי אמה בפרידה ה"ג בזוהר: **עורו** מהו שיעשה נבלה, כימו וניעו מהו שיעשה נבלה: **כל** הני דקאמר הוי נבלה • פרט וניעו וכימו ט' היכי משכחת לה: **דאשקייה** מי דקלים אמרי' בפסכת שבת פ' ח' שרצים תרי תשלתא איכא במערבא ונפיק מינה קמא ואזיל ומינו העובר הפריש וכ"ה בערוך ומינו מבניינו כמו קמא מרפי ואזיל משלשל ואזיל כי היכי דעייל הכי נפיק והשקרו ממנו ג' פעמים ובוה הגוף ביותר ובכך הטביר הפרט וכימו וניעו: **וסביא** נשא • פי' רש"י להעביר השער ושלקו במי מערית תחלה קודם שסכו בשמן להעביר שער הרחם ושער הגוף ע"י שסכו בשמן (השער) עקרי השערות ולפי שסכו מעיקרא בשמן לכתי שרשי השער העוברים דרך העור לבשר לא היו עוד טרפיים א) מן הטעם משום דשער חלחולי מתחלחל ומתוכר לבשר הרחם שתחת העור כדלמרינן בפרק העור והרוטב (מוגן קיפו): ונראה דלא סברה לך סוגיא הא דלמר לעיל שערו העומד ניגוז מהו מטמא לתלוש שיש עומד ניגוז ונמשך ס"ל כרבה דלמר גוז שערו הוי נבלה ולא גוז תיבעי ליה בין שעומד ניגוז ובין שיש עומד ניגוז ונראה לפי: **מת** שמתו אין לו רקב • לוקה דקבות' גמירי ולא טעמיה דמתניתין:

בבריותן בגיון • כלומר שיהיה כמו שהיה שלא נשתנה מבריותו: **מת** שמתו אין לו רקבון • ג) שמקבל מחסר: **ולא** תפוסה לקמן בפ' [הכותים] (דף סד:) כמו שת מת בדרך כדרכו טהור עם תפוסתו ולריך לה מקרקע ומפרש ליה שהטל כל טפר התיתות ושלשה אצבעות מקרקע בתולה: **ולא** שכונת קברות • לקמן בפרק בתרא (דף סד:) למרינן מלא שלשה מתים לם יש בין זה לזה מד' אמות ואפי' ה"ג שכונת קברות ובדרך ממנו ולהלן כ' אמה כי יש לחוש שמא היה שם בית הקברות ואם מצא ב' מתים שלימים וא' חסר אין זה שכונת הקברות וא"צ לבדוק • ויראה שכל אלו הדברים הלכה למשה מסיני הם: **לא אם** (גמרא) [אמרת] במת וכו' בפסכת עדיות ת נ' לה ותליני בבות בשר הסרוס מאבר מן החי אם מפסא ובא ללמדינו שמפסא מבשר הסרוס מאבר מן המת • ומחיב לא אם אמרת במת שיש לו רוב מינו מפסא באהל וכן רובע קב עצמות דממת בהאל וכן מלא תרוד רקב מן המת שמטמא בהאל כדאמר בהאלות והיכי דמי לחלן לו רקב לחי' כמו דלחרקיב חד אבר דכוותה נבי מת לפי' לחרקיב חד אבר לם חסר ממנו יש לו רקב ולחלי ולחי מת אבר לם חסר הוא ומשני מי קתני שום מת יש לו רקב, ובמת שיש לו רקב לחי' לפי' לחרקיב כל גופו של מת אבר־רטיה נבי מת אפי' הרקיב חד אבר אית ליה רקב ומשני מי קתני הא מת [הא] קמ"ל שום מת יש לו רקב שלא חסר מפנו יש לו רקב • אבל שום חי אין לו [רקב] מפסא משום לו רקב דאם תרקיב אפי' אחרי מותו מחבר בעי רבה נבלה שחסרה מהו דאמר ם' אלו הן הלוקין האוכל נבלה כל שהוא חייב אפס' שאין בה (כעדשה) [כזית] וכן לענין שטמאה נמי ומיבעי ליה אם נקצצו הגליה שעדיין יכולה לחזות אי. שם בריה עליה מי אמרי' שיעורה נמירי בריה שלימה עומדת עדיין במקום שישר כעדשה וכשאם חסר משיעור עדשה כל שהוא מהור בריה נמי בעי' שתהא שלימה או דלמא בריה נמירי הוא אינא כיון שיכולה לחזות. ת"ש

ג) מתה דע"ל כיון דלא מיתגר • בגלח טהר הולד עדיין בגופה שהרי אין סופה לפרוש ממנה: **פירשה** מהו פרט שלה שכשוכה מי הוי נבלה, כיון דלא מיקיימא בדלת אלכה מיותת היא ולא הוי נבלה ותבר שמחל טובר במעי אמה בפרידה ה"ג בזוהר: **עורו** מהו שיעשה נבלה, כימו וניעו מהו שיעשה נבלה: **כל** הני דקאמר הוי נבלה • פרט וניעו וכימו ט' היכי משכחת לה: **דאשקייה** מי דקלים אמרי' בפסכת שבת פ' ח' שרצים תרי תשלתא איכא במערבא ונפיק מינה קמא ואזיל ומינו העובר הפריש וכ"ה בערוך ומינו מבניינו כמו קמא מרפי ואזיל משלשל ואזיל כי היכי דעייל הכי נפיק והשקרו ממנו ג' פעמים ובוה הגוף ביותר ובכך הטביר הפרט וכימו וניעו: **וסביא** נשא • פי' רש"י להעביר השער ושלקו במי מערית תחלה קודם שסכו בשמן להעביר שער הרחם ושער הגוף ע"י שסכו בשמן (השער) עקרי השערות ולפי שסכו מעיקרא בשמן לכתי שרשי השער העוברים דרך העור לבשר לא היו עוד טרפיים א) מן הטעם משום דשער חלחולי מתחלחל ומתוכר לבשר הרחם שתחת העור כדלמרינן בפרק העור והרוטב (מוגן קיפו): ונראה דלא סברה לך סוגיא הא דלמר לעיל שערו העומד ניגוז מהו מטמא לתלוש שיש עומד ניגוז ונמשך ס"ל כרבה דלמר גוז שערו הוי נבלה ולא גוז תיבעי ליה בין שעומד ניגוז ובין שיש עומד ניגוז ונראה לפי: **מת** שמתו אין לו רקב • לוקה דקבות' גמירי ולא טעמיה דמתניתין:

בבריותן בגיון • כלומר שיהיה כמו שהיה שלא נשתנה מבריותו: **מת** שמתו אין לו רקבון • ג) שמקבל מחסר: **ולא** תפוסה לקמן בפ' [הכותים] (דף סד:) כמו שת מת בדרך כדרכו טהור עם תפוסתו ולריך לה מקרקע ומפרש ליה שהטל כל טפר התיתות ושלשה אצבעות מקרקע בתולה: **ולא** שכונת קברות • לקמן בפרק בתרא (דף סד:) למרינן מלא שלשה מתים לם יש בין זה לזה מד' אמות ואפי' ה"ג שכונת קברות ובדרך ממנו ולהלן כ' אמה כי יש לחוש שמא היה שם בית הקברות ואם מצא ב' מתים שלימים וא' חסר אין זה שכונת הקברות וא"צ לבדוק • ויראה שכל אלו הדברים הלכה למשה מסיני הם: **לא אם** (גמרא) [אמרת] במת וכו' בפסכת עדיות ת נ' לה ותליני בבות בשר הסרוס מאבר מן החי אם מפסא ובא ללמדינו שמפסא מבשר הסרוס מאבר מן המת • ומחיב לא אם אמרת במת שיש לו רוב מינו מפסא באהל וכן רובע קב עצמות דממת בהאל וכן מלא תרוד רקב מן המת שמטמא בהאל כדאמר בהאלות והיכי דמי לחלן לו רקב לחי' כמו דלחרקיב חד אבר דכוותה נבי מת לפי' לחרקיב חד אבר לם חסר ממנו יש לו רקב ולחלי ולחי מת אבר לם חסר הוא ומשני מי קתני שום מת יש לו רקב, ובמת שיש לו רקב לחי' לפי' לחרקיב כל גופו של מת אבר־רטיה נבי מת אפי' הרקיב חד אבר אית ליה רקב ומשני מי קתני הא מת [הא] קמ"ל שום מת יש לו רקב שלא חסר מפנו יש לו רקב • אבל שום חי אין לו [רקב] מפסא משום לו רקב דאם תרקיב אפי' אחרי מותו מחבר בעי רבה נבלה שחסרה מהו דאמר ם' אלו הן הלוקין האוכל נבלה כל שהוא חייב אפס' שאין בה (כעדשה) [כזית] וכן לענין שטמאה נמי ומיבעי ליה אם נקצצו הגליה שעדיין יכולה לחזות אי. שם בריה עליה מי אמרי' שיעורה נמירי בריה שלימה עומדת עדיין במקום שישר כעדשה וכשאם חסר משיעור עדשה כל שהוא מהור בריה נמי בעי' שתהא שלימה או דלמא בריה נמירי הוא אינא כיון שיכולה לחזות. ת"ש

ג) מתה דע"ל כיון דלא מיתגר • בגלח טהר הולד עדיין בגופה שהרי אין סופה לפרוש ממנה: **פירשה** מהו פרט שלה שכשוכה מי הוי נבלה, כיון דלא מיקיימא בדלת אלכה מיותת היא ולא הוי נבלה ותבר שמחל טובר במעי אמה בפרידה ה"ג בזוהר: **עורו** מהו שיעשה נבלה, כימו וניעו מהו שיעשה נבלה: **כל** הני דקאמר הוי נבלה • פרט וניעו וכימו ט' היכי משכחת לה: **דאשקייה** מי דקלים אמרי' בפסכת שבת פ' ח' שרצים תרי תשלתא איכא במערבא ונפיק מינה קמא ואזיל ומינו העובר הפריש וכ"ה בערוך ומינו מבניינו כמו קמא מרפי ואזיל משלשל ואזיל כי היכי דעייל הכי נפיק והשקרו ממנו ג' פעמים ובוה הגוף ביותר ובכך הטביר הפרט וכימו וניעו: **וסביא** נשא • פי' רש"י להעביר השער ושלקו במי מערית תחלה קודם שסכו בשמן להעביר שער הרחם ושער הגוף ע"י שסכו בשמן (השער) עקרי השערות ולפי שסכו מעיקרא בשמן לכתי שרשי השער העוברים דרך העור לבשר לא היו עוד טרפיים א) מן הטעם משום דשער חלחולי מתחלחל ומתוכר לבשר הרחם שתחת העור כדלמרינן בפרק העור והרוטב (מוגן קיפו): ונראה דלא סברה לך סוגיא הא דלמר לעיל שערו העומד ניגוז מהו מטמא לתלוש שיש עומד ניגוז ונמשך ס"ל כרבה דלמר גוז שערו הוי נבלה ולא גוז תיבעי ליה בין שעומד ניגוז ובין שיש עומד ניגוז ונראה לפי: **מת** שמתו אין לו רקב • לוקה דקבות' גמירי ולא טעמיה דמתניתין:

בבריותן בגיון • כלומר שיהיה כמו שהיה שלא נשתנה מבריותו: **מת** שמתו אין לו רקבון • ג) שמקבל מחסר: **ולא** תפוסה לקמן בפ' [הכותים] (דף סד:) כמו שת מת בדרך כדרכו טהור עם תפוסתו ולריך לה מקרקע ומפרש ליה שהטל כל טפר התיתות ושלשה אצבעות מקרקע בתולה: **ולא** שכונת קברות • לקמן בפרק בתרא (דף סד:) למרינן מלא שלשה מתים לם יש בין זה לזה מד' אמות ואפי' ה"ג שכונת קברות ובדרך ממנו ולהלן כ' אמה כי יש לחוש שמא היה שם בית הקברות ואם מצא ב' מתים שלימים וא' חסר אין זה שכונת הקברות וא"צ לבדוק • ויראה שכל אלו הדברים הלכה למשה מסיני הם: **לא אם** (גמרא) [אמרת] במת וכו' בפסכת עדיות ת נ' לה ותליני בבות בשר הסרוס מאבר מן החי אם מפסא ובא ללמדינו שמפסא מבשר הסרוס מאבר מן המת • ומחיב לא אם אמרת במת שיש לו רוב מינו מפסא באהל וכן רובע קב עצמות דממת בהאל וכן מלא תרוד רקב מן המת שמטמא בהאל כדאמר בהאלות והיכי דמי לחלן לו רקב לחי' כמו דלחרקיב חד אבר דכוותה נבי מת לפי' לחרקיב חד אבר לם חסר ממנו יש לו רקב ולחלי ולחי מת אבר לם חסר הוא ומשני מי קתני שום מת יש לו רקב, ובמת שיש לו רקב לחי' לפי' לחרקיב כל גופו של מת אבר־רטיה נבי מת אפי' הרקיב חד אבר אית ליה רקב ומשני מי קתני הא מת [הא] קמ"ל שום מת יש לו רקב שלא חסר מפנו יש לו רקב • אבל שום חי אין לו [רקב] מפסא משום לו רקב דאם תרקיב בזיון מפסא משום לו רקב • וא

מסורת הש"ס

תמר רב יהודה מדסקרקמא פ"ש · "הלה" למעוטי לכם בכל הארץ כל הנוגע בהם בטומאה וגו' (ויקרא יג) מ' בהם יכול בכולם תלמוד לומר בהם בנגע בכולם יהא טמא אבל לא ג' במקלעו? ת"ל וכל אשר יפול עליו מהם בטומאתם ט' : **ושיערו חכמים** · שמגע עדשה יטמא כעדשה ג) (שבועות) כולו : **שכן פתומצ** תורה אור

[מגיעה יח, מה ט.]

כו' · ומדקתני בעי שיעור בריה כעדשה וי"ל ס"מ שיעורא דבריה טולה בעינן ואי חסרה שיעורא נפקא לה מכלל טומאתה וה"ה לעניין חלילה : **תמר ר' שמעון כי כעין שיעורא** · דבריה במידי דכל בריותו כעדשה אבל גבי גמלה ג) (בפרות) מכעדשה היינו כגמה דהא שלימה גמי לא הויא טולה כעדשה לא בעינן שיעורא ואפכי תבעי לך : **תמר רבא פ"ש** [שדרה] **שגירד רוב ללעוס שכש** · שעקר רוב ללעוס שכש טהורה ואע"ג שהן מוגמות בגלה : **ובקבר כו'** · מפני שהקבר מגרפה להיות ד) כמו שלמה הא לא גירד טומאה ואע"ג דליכא גולגולת בהדה וס"מ דשדרה לו גולגולת תנן : **מידך** · לא גירד עדיין תיבעי לך : **שמע מכריס** · לקמן קאמיב להו : **של מרפיים** · לוקפי נחתם ואמרי לה של לותה לוחמה ואמרי לה לורגים ולומה לו בסכסת ע"ז (דף יז:) במעשה דרבי אליעזר כשנתפס למלכות דאמר להו רבם של מרפיים לכו : **ופיזמוס נמויר** · כדי שלא יהו מיטמאין בלומן עלמות: **וכגנם פוזום סרופ** · שהיה נקי ומומחה שם הן ממת אחד או מבני מתים : **ואמרו אין כאן אלא אחד** · שמע מינה דשדרה אחת מטמאה באהל ואין הגידין והגולגולת מטמאין אלא כגרמי אדם ואין בהן משום שדרה ואין בהן משום גולגולת ואין בהן משום אבר מן החי ואין בהן משום נבלה ואין בהן משום בשר נבלה ואין בהן משום בשר בחלב ואין בהן משום בשר בשר אמו ואין בהן משום בשר בשר חלב ואין בהן משום בשר בשר שחוט ואין בהן משום בשר בשר חיה ואין בהן משום בשר בשר בהמה טמאה ואין בהן משום בשר בשר שרץ ואין בהן משום בשר בשר טמא מת ואין בהן משום בשר בשר שרץ העוף ואין בהן משום בשר בשר שקץ ואין בהן משום בשר בשר רמש ואין בהן משום בשר בשר טמא ואין בהן משום בשר בשר שלא נשחט ואין בהן משום בשר בשר נחירה ואין בהן משום בשר בשר טריפה ואין בהן משום בשר בשר מקולקל ואין בהן משום בשר בשר מסוכן ואין בהן משום בשר בשר מבושל ואין בהן משום בשר בשר צלי ואין בהן משום בשר בשר שאור ואין בהן משום בשר בשר מצה ואין בהן משום בשר בשר מרור ואין בהן משום בשר בשר פסח ואין בהן משום בשר בשר קדשים ואין בהן משום בשר בשר תודה ואין בהן משום בשר בשר זבח ואין בהן משום בשר בשר שלמים ואין בהן משום בשר בשר חטאת ואין בהן משום בשר בשר אשם ואין בהן משום בשר בשר עולה ואין בהן משום בשר בשר מנחה ואין בהן משום בשר בשר נסכים ואין בהן משום בשר בשר לחם ואין בהן משום בשר בשר תודה ואין בהן משום בשר בשר שלמים ואין בהן משום בשר בשר פסח ואין בהן משום בשר בשר חגיגה ואין בהן משום בשר בשר ראיה ואין בהן משום בשר בשר שמחה ואין בהן משום בשר בשר קרבן ואין בהן משום בשר בשר נדר ואין בהן משום בשר בשר נדבה ואין בהן משום בשר בשר בכור ואין בהן משום בשר בשר מעשר ואין בהן משום בשר בשר פרה ואין בהן משום בשר בשר עגלה ואין בהן משום בשר בשר ערופה ואין בהן משום בשר בשר יולדת ואין בהן משום בשר בשר מצורע ואין בהן משום בשר בשר בית הבפוס ואין בהן משום בשר בשר מנחת חוטא ואין בהן משום בשר בשר מנחת קנאות ואין בהן משום בשר בשר מנחת סוטה ואין בהן משום בשר בשר מנחת נסכים ואין בהן משום בשר בשר מנחת חביתין ואין בהן משום בשר בשר מנחת מאפה תנור ואין בהן משום בשר בשר מנחת מחבת ואין בהן משום בשר בשר מנחת מרחשת ואין בהן משום בשר בשר מנחת כהנים ואין בהן משום בשר בשר מנחת כהן משיח ואין בהן משום בשר בשר מנחת כהן הדיוט ואין בהן משום בשר בשר מנחת נדבה ואין בהן משום בשר בשר מנחת נדר ואין בהן משום בשר בשר מנחת עומר ואין בהן משום בשר בשר מנחת שתי הלחם ואין בהן משום בשר בשר מנחת לחם הפנים ואין בהן משום בשר בשר מנחת מנורה ואין בהן משום בשר בשר מנחת קטורת ואין בהן משום בשר בשר מנחת שמן המשחה ואין בהן משום בשר בשר מנחת שמן הקטורת ואין בהן משום בשר בשר מנחת שמן המאור ואין בהן משום בשר בשר מנחת שמן הקדש ואין בהן משום בשר בשר מנחת שמן הקודש ואין בהן משום בשר בשר מנחת שמן המשחה ואין בהן משום בשר בשר מנחת שמן הקטורת ואין בהן משום בשר בשר מנחת שמן המאור ואין בהן משום בשר בשר מנחת שמן הקדש ואין בהן משום בשר בשר מנחת שמן הקודש

[מגיעה יח, מה ט.]

ס"מ שיעורא דבריה טולה בעינן ואי חסרה שיעורא נפקא לה מכלל טומאתה וה"ה לעניין חלילה : **תמר ר' שמעון כי כעין שיעורא** · דבריה במידי דכל בריותו כעדשה אבל גבי גמלה ג) (בפרות) מכעדשה היינו כגמה דהא שלימה גמי לא הויא טולה כעדשה לא בעינן שיעורא ואפכי תבעי לך : **תמר רבא פ"ש** [שדרה] **שגירד רוב ללעוס שכש** · שעקר רוב ללעוס שכש טהורה ואע"ג שהן מוגמות בגלה : **ובקבר כו'** · מפני שהקבר מגרפה להיות ד) כמו שלמה הא לא גירד טומאה בהדה וס"מ דשדרה לו גולגולת תנן : **מידך** · לא גירד עדיין תיבעי לך : **שמע מכריס** · לקמן קאמיב להו : **של מרפיים** · לוקפי נחתם ואמרי לה של לותה לוחמה ואמרי לה לורגים ולומה לו בסכסת ע"ז (דף יז:) במעשה דרבי אליעזר כשנתפס למלכות דאמר להו רבם של מרפיים לכו : **ופיזמוס נמויר** · כדי שלא יהו מיטמאין בלומן עלמות: **וכגנם פוזום סרופ** · שהיה נקי ומומחה שם הן ממת אחד או מבני מתים : **ואמרו אין כאן אלא אחד** · שמע מינה דשדרה אחת מטמאה באהל ואין הגידין והגולגולת מטמאין אלא כגרמי אדם ואין בהן משום שדרה ואין בהן משום גולגולת ואין בהן משום אבר מן החי ואין בהן משום נבלה ואין בהן משום בשר נבלה ואין בהן משום בשר בחלב ואין בהן משום בשר בשר אמו ואין בהן משום בשר בשר חלב ואין בהן משום בשר בשר שחוט ואין בהן משום בשר בשר חיה ואין בהן משום בשר בשר בהמה טמאה ואין בהן משום בשר בשר שרץ ואין בהן משום בשר בשר טמא מת ואין בהן משום בשר בשר שרץ העוף ואין בהן משום בשר בשר שקץ ואין בהן משום בשר בשר רמש ואין בהן משום בשר בשר טמא ואין בהן משום בשר בשר שלא נשחט ואין בהן משום בשר בשר נחירה ואין בהן משום בשר בשר טריפה ואין בהן משום בשר בשר מקולקל ואין בהן משום בשר בשר מסוכן ואין בהן משום בשר בשר מבושל ואין בהן משום בשר בשר צלי ואין בהן משום בשר בשר שאור ואין בהן משום בשר בשר מצה ואין בהן משום בשר בשר מרור ואין בהן משום בשר בשר פסח ואין בהן משום בשר בשר קדשים ואין בהן משום בשר בשר תודה ואין בהן משום בשר בשר זבח ואין בהן משום בשר בשר שלמים ואין בהן משום בשר בשר חטאת ואין בהן משום בשר בשר אשם ואין בהן משום בשר בשר עולה ואין בהן משום בשר בשר מנחה ואין בהן משום בשר בשר נסכים ואין בהן משום בשר בשר לחם ואין בהן משום בשר בשר תודה ואין בהן משום בשר בשר שלמים ואין בהן משום בשר בשר פסח ואין בהן משום בשר בשר חגיגה ואין בהן משום בשר בשר ראיה ואין בהן משום בשר בשר שמחה ואין בהן משום בשר בשר קרבן ואין בהן משום בשר בשר נדר ואין בהן משום בשר בשר נדבה ואין בהן משום בשר בשר בכור ואין בהן משום בשר בשר מעשר ואין בהן משום בשר בשר פרה ואין בהן משום בשר בשר עגלה ואין בהן משום בשר בשר ערופה ואין בהן משום בשר בשר יולדת ואין בהן משום בשר בשר מצורע ואין בהן משום בשר בשר בית הבפוס ואין בהן משום בשר בשר מנחת חוטא ואין בהן משום בשר בשר מנחת קנאות ואין בהן משום בשר בשר מנחת סוטה ואין בהן משום בשר בשר מנחת נסכים ואין בהן משום בשר בשר מנחת חביתין ואין בהן משום בשר בשר מנחת מאפה תנור ואין בהן משום בשר בשר מנחת מחבת ואין בהן משום בשר בשר מנחת מרחשת ואין בהן משום בשר בשר מנחת כהנים ואין בהן משום בשר בשר מנחת כהן משיח ואין בהן משום בשר בשר מנחת כהן הדיוט ואין בהן משום בשר בשר מנחת נדבה ואין בהן משום בשר בשר מנחת נדר ואין בהן משום בשר בשר מנחת עומר ואין בהן משום בשר בשר מנחת שתי הלחם ואין בהן משום בשר בשר מנחת לחם הפנים ואין בהן משום בשר בשר מנחת מנורה ואין בהן משום בשר בשר מנחת קטורת

ואיבעית לימא לי תקני מידי דמת, מידי דחי לא תקני · ולא תסבור בהאי שמא דכריס יחבר מן החי ותיבעיא לימא

ומפ' רבא סוף דמסר לעיל (דף י:) ה"ה דקתני (מ)[את] לא נגרכה חלת לרוב בניין לו לרוב מניין תש"ס תלין בהן רובא עלמא ותע"ש תלין עלה בשר"י והיכא דמגה עלה בשר"י והיכא דמגה עלה בשר"י שהגזיר מגלח עליו והיכא דמגה עלה בשר"י תלין בהן רובא עלמא דהא מציבי כי הדדי תלמא [כ"ש] דסבירא ליה לרבה דהכא לחיכא רובא עלמא מדלרה וגולגולת עלמא מדלרה

[נזיר נ.]

[נזיר נב:]

והא *רבא הוא דאמר "לא נצרכה אלא לשדרה וגולגולת שאין בהן רובא עצמות? [א]בתר דשמעה מר"ע ש"ש שמאי אומר עצם אחר מן שדרה או מן גולגולת *שאני שמאי דמחמיר מפי לישנא דשמעה דשמעה דמחמיר הא לרבנן[ב] קתני שדרה וגולגולת דמשמע שלמים לימלך ליחמיר לחפילו לין בהן רובא מיר מגלח, ולא לחיפרם לימה בהן רובא עלמא דהא גופיה סבירא ליה דחלת שדרה וגולגולת לין בהן רובא עלמא אלא בעצם אחד אבל ברובא עלמות אפילו רבנן כודון אבי אליעזר וחכים הראשונים מקנחזן היו אומרים חצי קב עלמות וחצי לוג דם לכל, רובע עלמות ורביעית דם לא לכל, ומקנחזן היו אומרים אף רובע עלמות ורביעית דם לכל ב"ד שלאחריהם אומרים חצי קב עלמות וחצי לוג דם לכל, רובע עלמות ורביעית דם לתרומה וקדשים, אבל לא לנזיר ועושה פסח מכדי *אין הברעת שלישית מברעה? אמר רבי יעקב בר אידי *מפי שמועה אמרו מפי חגי זכריה ומלאכי: על אלו הנזיר מגלח: "על אלו" דרישא למעוטי עצם כשעורה דעל מגעו ועל משאו אין, ועל אהילו לא "ועל אלו" דסיפא "למעוטי אבן הסכוכית: וחצי קב עלמות חצי

(דף ג:) [ג]תמר רבא לא נגרכה חלת לנזיר ועושה פסח לטמא לטמא חלת לעשותו דמקום כרת לה לישתור ימי מיר ועושה פסח לטמא חלת לעשותו דמקום כרת לה דמימרו דבריהם: **מכדי אין מכרעם שלישים מכרעם** · מכדי כל מכרעה שהיא במקלת כדברי זה ומקלת כדברי זה חיכה מכרעה עד שתהא כולה ו) כדברי ר' מהן המכרעה לשון שיקול שמקול דברי שנים יוצר מלחד ומה ראה ר' לחיעזר לומר כך ד"ש על לחריהן כך היו לומרים: **אמר ר' יעקב בר אידי** · לומר שעיקר הוא שהוא מפי שמועה ולבעלון ולים לחמרי שלמלו מפי חגי זכריה ומלאכי ז): **על אלו דרישא למעוטי עצם כשעורה** · שלין הגזיר מגלח על לחיל דסלקא דעתך לחמיל הואיל ולימה בעומלה לענין מגע ליטמא נמי בלהל קל משמע לן בלח, ולמ"ג דהדר חגי לה בהדיה בסיפא לא מיקמי ולא מידי משום דחגי והדר מפרש ולריכי לפרושי לה לא מפרש לה הוה לחמיל שלחפי' על מגעו ועל משלו לא יהא ח) מגלח: **למעוטי אבן הסכוכיות** · לחן ממש ווו היל לחן שמועלת על גבי המת ברה"ר כדמפרש במס' שבת בפרק לחמר ר' עקיבא (דף פב:) שלם הגזיר יושב עליה לעי"ש שמשלמלו · לינו מגלח עליה, לחן ם) ממש"ל לחן שומת ולישנא דקרא נקט דכתיב "שומת על פוס גופה" (בדניאל ו) כתיב: לשון לחלל לחן הסכוכיות לחן המסככת י) של הקבר דקיי"ל *) כל המטלטלין מביחין לת המומל בשומי המדע מן מלי גלליס לבי חביסו וכולי לחמה:

*) [שבת מד:] תלי

הבא מן השדה בדקתני בריש דרובע ממת בלהל כי בה מעיקר הגויה וכי בה מגלח עליה הגזיר לחין שברה לומר דפליגי כולי לחי לרבנן ליבעי חגי שמלי שמלי ממחר לבל רבנן [חגי] קב עלמות בעי לוף מגלח[ג]: **ועשה פסח** מיכה לחידך ניסל לרבנן בעיון חגי קב דמדמעלי ממחר ד) ועדיפא הלכ בעו דהייעו חגי קב דחי לא בעו חלת עשה לפרושי מומרייהו כמו שפירש שמלי מומרייהו, ועדי לימלה לא פליגי חלת בעשה ואי דלת ממחר בלהל לרבנן לבל רובע מגלח עליו לבל ומבכרו נמי כמקניתין לחין הגזיר מגלח עליו ומבכרו נמי לוג לתרומה וקדשים ולקדשים ופליגי לחמקניתין **זקנים** הרלשונים מקלחן היו לומרים חגי קב עלמות וחגי לוג דם לכל · **שלם** הלהיל עליהם טמל[ה] לתרומה ולקדשים ופליגי לחמקניתין **בית** דין שלחריהם לחמרו חגי קב עלמות ורביעית דם לתרומה ולקדשים להמלהיל עליהם טמל כדלקן בתמקניתין למסכת להלות, ומקלתם היו לומרים לף רביעית דם ורובע עלמות לכל לף לנזיר ופליגי לחמקניתין לחין הגזיר מגלח עליו לכל ומבכרו נמי כמקניתין לחין הגזיר ושעשה פסח ומכי גמירי להו ומבכרי להו כמקניתין לחין הגזיר מגלח עליו לכל ומבכרו נמי לתרומה וקדשים כי ב"ד לחרון מבכרי כתנת דמקניתין ולכתת דלהלות[ד]: **ר"ש** מפרש בלהל כל לף לנזיר ופליגי לחמקניתין דלחין הגזיר מגלח עליו לכל ומבכרו נמי לתרומה וקדשים כי ב"ד לחרון מבכרי כתנת דמקניתין ולכתת דלהלות, ומקלתם היו לומרים לף רביעית דם ורובע עלמות לכל לף לנזיר ופליגי לחמקניתין דלחין הגזיר מגלח עליו לכל ומבכרו נמי לתרומה וקדשים כי ב"ד לחרון מבכרי כתנת דמקניתין ולכתת דלהלות[ד]: **ביה** דין שלחריהם לחמרו חגי קב עלמות ורביעית דם לתרומה ולקדשים להמלהיל עליהם טמל כדלקן בתמקניתין למסכת להלות (פ"ב מ"ח ומ"ב) לבל לא לנזיר ועושה פסח ומכי גמירי להו ומבכרי להו כמקניתין לחין הגזיר מגלח עליו לכל ומבכרו נמי כמקניתין לחין הגזיר ושעשה פסח ומכי גמירי להו ומבכרי להו כמקניתין לחין הגזיר מגלח עליו לכל ומבכרו נמי לתרומה וקדשים כי ב"ד לחרון מבכרי כתנת דמקניתין ולכתת דלהלות[ד]: **זקנים** הרלשונים מקלחן היו לומרים חגי קב עלמות וחגי לוג דם לכל · שלם הלהיל עליהם טמל[ה] לתרומה ולקדשים ופליגי לחמקניתין לחין הגזיר מגלח עליו לכל ומבכרו נמי לתרומה וקדשים כי ב"ד לחרון מבכרי כתנת דמקניתין ולכתת דלהלות[ד]: **ביה** דין שלחריהם לחמרו חגי קב עלמות ורביעית דם לתרומה ולקדשים להמלהיל עליהם טמל כדלקן בתמקניתין למסכת להלות (פ"ב מ"ח ומ"ב) לבל לא לנזיר ועושה פסח ומכי גמירי להו ומבכרי להו כמקניתין לחין הגזיר מגלח עליו לכל ומבכרו נמי כמקניתין לחין הגזיר ושעשה פסח ומכי גמירי להו ומבכרי להו כמקניתין לחין הגזיר מגלח עליו לכל ומבכרו נמי לתרומה וקדשים כי ב"ד לחרון מבכרי כתנת דמקניתין ולכתת דלהלות[ד]: **ר"ש** מפרש בלהל כל לף לנזיר ופליגי לחמקניתין דלחין הגזיר מגלח עליו לכל ומבכרו נמי לתרומה וקדשים כי ב"ד לחרון מבכרי כתנת דמקניתין ולכתת דלהלות[ד]: **ביה** דין שלחריהם לחמרו חגי קב עלמות ורביעית דם לתרומה ולקדשים להמלהיל עליהם טמל כדלקן בתמקניתין למסכת להלות (פ"ב מ"ח ומ"ב) לבל לא לנזיר ועוש

מח א מיי' ע"ז מכ"י מיכוח סלכה ו :
מט ב מיי' פ"ג מסכ' סומכת מת כלכה ג סמג עשין נלה :
נ ג מיי' שם פ"ב מכ"י ג סמג שם :
נא ד מיי' שם פרק ה מכ"י ג סמג שם :
נב ה מיי' פ"ב שם מכ"י :
נג ו מיי' שם סלכה ח :
נד ז מיי' שם הל' ט :

גליון
מח ר' יוחנן ור"ל לעבי מאי דאמר אי מן המת אי מן החי — טעין עליה ביה בראי — האי הנעיר מגלח עליה

פי' הרא"ש

אין עליהם בשר כראוי. תם אין בו עצם כשעורה ר"י אומר אין הנזיר מגלח עליו אף על מגעו ועל משאו. ור"ל אמר הנזיר מגלח עליו ומקרא מרבי ליה לקמן דמסכא במגע ובמשא הלכך נזיר מגלח עליו ור"י סבר אף במגע ובמשא אינו מסכא : ר"י אמר אין הנזיר מגלח עליו . מדקתני על אבר מן המת שיש עליו בשר כראוי נזיר מגלח על אהלו ולא קתני אין עליו בשר כראי למגעו ולמשאו אלמא אין הנזיר מגלח עליו . ור"ל אמר מדלא קתני בסיפא בהדי סככות ופרשות לאשמעינן דאבר שאין עליו בשר כראוי דאינו מגלח על מגעו ומשאו אע"ג דמסכא כדרדשי' בסמוך אלמא נזיר מגלח עליהן ור' יוחנן אמר לך כיון דשמעי' ליה מכללא דרישא . מיהתנא יש עליהן בשר כראוי לאוהלו . ולא תנן אין עליו בשר כראוי למגעו ולמשאו שמע' ליה ולא אצטריך למתניה בסיפא. ותריך ר"ל ובל היכא דשמעי' מכללא לא תני בסיפא והא חצי קב עצמות וכו' והא חצי לוג דם וכו' : ה"ג לאפוקי מדר"ע דאמר רביעית דם נזיר מגלח עליו דקאמר במתני' לקמן (כוותיה) לפני ר' אליעזר דמכח דנזיר מגלח על הביעית דם מק"ו דעצם כשעורה. וא"ת תא נמי שמעי' ליה מכללא מדלא קתני לה נבי עצם כשעורה. אלמ' דאין הנזיר מגלח על מגעו ומשאו . ור"ל דמכללא לא שמעינן ליה דה"א דשפיר אתיא כר"ע . והא דלא תניה (הם) [נבי] עצם כשעורה משום דתני בכלל עצם כשעורה דתניא אותי בק"ו : על אבי השדה זה המאהיל על פני המת דשמע מינה שהוא באוהל על פני השדה והייט אהל . ואע"ג דבמ' המקשה דריש רבי ישמעאל מהאי קרא להוציא עובר שבמעי אשה ור"ע דריש ליה לדבות טולל ודופק . ג"ל דהכא דריש מהשדה פני והתם דריש מהשדה מה שדה שהוא בגלוי להוציא עובר שבמעי אשה ולר"ע לדבות טולל ודופק דנגעא התרב במת נעשה אבי אבות הטומאה כמת עצמו . ולאו דוקא חרב אלא ה"ה.כל כלי מתכות הנוגעים במת לפר"ת . ולר' יצחק מספיקנוסקי אף כלי שפך כמו שאפרש לקמן בע"ה : או במת זה אבר הנחלל מן המת דלמת שלם לא אצטריך דאפי' חרב שנוגעה במת שמטא באהל : או בקבר זה קבר מתים שאין לו תריסין בפתחה מפתח ומאוהל עליו אפי' שלא בנגר הטומאה מטא דחשבינן ליה כאילו כולו מלא טומאה ובלבד שיהיה פתחה מפתח בין המת לגג הקבר אבל אם אין בו פתחה מפתח הוי טומאה רצוצה ובוקעת ועולה ואינה מספיקה מן הצדדים . והכי תנן פ"ו במסס' אהלות נפש אטומה הנוגע בה מן הצדדים סהור מפני שהטומאה בוקעת ועולה בוקעת ויורדת . ואם היה מקום הטומאה מפתח על מפתח על רום מפתח הנוגע מ"מ טמא מפני שהוא בקבר מתום :

הגהות הגר"א [א] גמ' (דתמר ר"ע ר"ד הכא מפני מיעט מעמא בהכא) תפ"מ (ועי' תוס') .

הגהות מהר"ב רנשבורג א] תוד"ה ר"י וכו' למתניי' בסיפא . כתן סס"ד ותמ"ל ותסב"ל תומר כל היכא דשמעינן מיהי מכללא דרישא לא תלני בסיפא כנ"ל : ב] ד"ה כתם וכו' מדר"ע דתמר רביעית דם הכא מפני מיעט . מן דתמר עד מיעט נמחק : ג] ד"ה שאי וכו' מדלא כתיב בקבר . תיבת בקבר נמחק ונ"ב בשה"ר : ר] בא"ד דוקא לומר בפי' אין עליהם . נ"ב ר"ל אין הבליס על המת ולא המת על הבליס . ל"ת :

חצי קב עצמות אין,רובע עצמות לא,היכי דמי אילימא דאית בהן עצמות כשעורה תיפוק ליה משום עצם כשעורה אלא דאקמח אקמוחי: על אבר מן המת ועל אבר מן החי שיש עליהן בשר כראוי: "אין עליהן * בשר כראוי" מאי "רבי יוחנן אמר "אין הנזיר מגלח עליהן "רבי יוחנן ריש לקיש אמר מגלח עליהן "רבי יוחנן אמר אין הנזיר מגלח עליהן דהא קתני ברישא "על אבר מן המת ועל אבר מן החי (ה) (וכו') שיש עליהן (בזית) בשר "אין אבל אין עליהם לא "ר' שמעון בן לקיש אומר מגלח מדלא קתני בסיפא "ורבי יוחנן אמר לך כל היכא דמשמע מכללא לא קתני בסיפא אלא חצי קב עצמות דמשמע חצי קב עצמות אין רובע עצמות לא' וקתני בסיפא 'רובע עצמות? התם אי לאו רובע עצמות הוה אמינא אפי' על מגעו ועל משאו לא להכי איצטריך למיתני 'רובע עצמות' דעל אהילן הוא דאין הנזיר מגלח אבל חצי לוג דם דשמעת מינה 'חצי לוג דם אין רביעית דם לא' וקתני בסיפא 'רביעית דם מדר"ב עקיבא[א] *דאמר רבי עקיבא "רביעית דם הבא משני מתים ממטמא באהל" האי "אבר מן המת היכי דמי אי דאית ביה עצם * כשעורה מ"ט דר' יוחנן ואי דלית ביה עצם כשעורה מ"ט דריש לקיש? אמר לך ריש לקיש לעולם דלית ביה עצם כשעורה ואפ"ה רחמנא רבייה דתניא "וכל אשר יגע על פני השדה בחלל חרב או במת (ג) "על פני השדה" זה "המאהיל על פני המת "בחלל" זה אבר מן החי וישלו(לו) להעלות ארוכה * "חרב" ה"ז כחלל "או במת" זה אבר הנחלל מן המת "או בעצם אדם" זה רובע עצמות "או בקבר" זה קבר סתום

דאמר

מתני' קב עצמות אין רובע עצמות לא. מיתמה עליו על מגעו ועל משאו ועל תהילו ועל רובע עצמות לא מיתמה ואפי' על מגעו ועל משאו : ומיפוק ליי' משום עצם כשעורה ד) . ומאי תיריא רובע : אבל דאקמח אקמוחי . שהרכה כמו קמח שכשחן אתין בו עצם כשעורה וקמ"ל דאי אתין תורה אור ביה חצי קב מיתמה על מגעו ועל משאו ועל תהילו,פתוח מחצי קב אפי' על מגעו אינו מיתמה לפי שאין בו עצם כשעורה : ושיש עליו כשר כראוי. ס"מ דכי אין עליו כשר כראוי אפילו מגלח : ריש לקיש אמר נזיר מגלח עליו . ממאי מדקתי תסיב בסיפא על אלו אתין הנזיר מגלח אפי' שמיתמה בהן ולא קתני בסיפא אבל אין עליו כשר כראוי אפילו מגלח אפי' שמיתמה בהן ולא קתני בסיפא אבל אין עליו כשר כראוי אפילו מגלח אפי' שמיתמה בהן אלא ש"מ דאתין לא מגלח עליו כשר כראוי מגלח : מי לא . הדר תני לה בסיפא הוה למיתני אפי' על מגעו ועל משאו לא יהא נזיר מגלח להכי תנייה דעל אהילו הוא לאתין הנזיר מגלח אבל על מגעו ועל משאו לא מגלח ולכך תנייה לקמן לקמן הסככות והפרשות לפי"ג דתניא כגון הסככות והפרשות לפי"ג לחיכא למשמע לה מכללא מדלא קתני בריסק לכי הדר תני להו בסיפא

דלמר מר טומאה נוקמה וטולה. וכעזה קבר כגופו של מת עלמו והמהלך עליו חע"פ שאין טובע ולא מהיל טמא: ואילו גבי נגיעה למר רב יהודה פניה. דעד כאן מיירי בטומאת אהל מדכתיב ביה "על פני השדה" ומכאן ואילך בנגיעה דהא הדר ביה קרא ואמר וכל הנוגע בעלם או בחלל או במת או בקבר: ר"ג במת זה המתוגל מן המת. ואין עליו בשר כדאלו: או בקבר מר"ל זה קבר שלפני הדיבור. כלומר שהעובדי כוכבים ממחין במעב חע"פ שאין מטמאין בהאל כדמניא* קברי העובדי כוכבים אין מטמאין בהאל כדאמרי' בנגיעה וכל שהיה קודם הדיבור קודם מתן תורה בין של עובדי כוכבים בין של ישראל קרי ליה קבר בן נח וקברי העובדי כוכבי' לאחר הדיבור ס) נקודם הדיבור שאין מטמאין בהאל לפי שלא ניתנה להם תורה ומ"ם קרי ליה קבר שלפני הדיבור: והאי תבר מן המת ומן החי שבחלל היכי למי לי למיתנ להו עלם כשעורה ולא בשר כדלתי ולא מרכי ליה לחמנת הילבך הולילו ולחירבי ליה ליהוי כזיר מגלח עליו: וכבי יוחנן אמר לך לעולם דאין בית. עלם כשעורה ואם אינו ענין למגעו דנפקא ליה מהנוגע בעלם" תנהו ענין למשאו [ומזה בשלישי ובשביעי ויסחך עליו] ביום השביעי יגלח כל שעריו: ואיבעיא להו הא דתנן עד שישהה בשביעי קאי עד דעביד הערב שמש ומני "ר"א היא או דילמא בשמיני קאי ומאי "עד שישהה" עד שיביא קרבנותיו ומני רבנן היא דאמרי נזירות דטהרה עד שמני לא חיילא: מתני' "אבל הסבכות והפרעות ובית הפרס וארץ העמים והגולל והדופק ורביעית דם ואהל" הרובע עצמות ובלים הנוגעים במת ובימי ספרו ובימי גמרו על אלו אין הנזיר מגלח ומזה בשלישי ובשביעי ואינו

ואילו גבי נגיעה תניא וכל הנוגע בעלם לו בחלל עלם זו עלם כשעורה בחלל זו לאבר הנחלל מן המת ואין בו כדי להטלות ארוכה לו במת זה לאבר הנחלל מן המת ואין בו כדי להטלות קרלי וכולהו דרשות חייבי לעניין מגע: או בקבר דאמר ר"ל לאמר קבר שלפני הדיבור. שקודם מתן תורה ופ"ע לרבנן דר"ם דאמרי (יבמות ד' פח:) אין קברי עובדי כוכבי' ממטמין בהאל דלא דלשין לדשין אדם לאם אחם קדושין אנם מפאנים מרעיתי אדם אחם אחם ופרוך והא כתיב כל הנוגע בחלל חחחאנו ושפוי דלמא איקשיל חד מיניהו. רבינא אמר נהי דמטעיגנו מפטמא אהל דכתיב אדם כי יטות באהל ממגע ומשמא מי מטעיגנו משמע דלאידך שנייא דאצטריך לשנויי דלמא איקשיל חד מישראל סבר דאף ממגע ומשא מטמי. ולרידיה איצטי' חבא לרבות קבר שלפני הדיבור דאע"ג דלאו ישראל נינהו מטמאי במגע איירי דאכא במגע ולא לאהל. ור' בנאה דרומה מציין מערת המכפלה בפ' ח"ח סבר כרבנן דר"ש דמ"ק ס"ם אמרי' אין מציינין אלא על קבר שמטמא באהל. וריבב"א היה אומר דשייר קריין אדם אדם חראשון ואברהם אדם הגדול בענקים: ואפ"ה רחמנא רבייה בין דהוי אבר שלם: ואם אינו ענין למגעו חבה ענין למשאו. צ"ע לר"ל מנ"ל דעדם כשעורה מטמא באהל: עד שישהה דקחני בו' מזה אחר הנזה ומכילה ומטמי ר"א דאמר וקדש את ראשו ביום הזרוא ביום חבלחחו שמחחיל ומונה מיד בו ביום. אבל למא בח: ומאי עד שישהה בחבאת קרבנותיו ומני ר' היא דאמר וקדש את ראשו ביום הזרוא קרבנותיו:

עין משפט נר מצוה

נה א מיי' פ"ז מהלכות טומאת מת הלכה ד ס"ו:
נו ב מיי' שם פרק ג הלכה כ:
נז ג מיי' שם פרק ו הלכה יג:
נח ד מיי' שם פרק ג הלכה כ:
נט ה מיי' פ"ח מהלכות נזירות הלכה ו:
ס ו מיי' שם הלי ז:

פי' הרא"ש

או בקבר אמר ר"ל זה הקבר שלפני הדיבור שקדמה מהן תורה דאמר מ' הבא על יבמתו אמר רשב"י קברי עובדי כוכבים אינם מפטמאים דכתיב ואתן צאני צאן מרעיתי אדם אחם אחם קרויים אדם כו' ופריך והא כתיב כל הנוגע בחלל חחחאנו ומשני דלמא איקשיל חד מישראל סבר דאף ממגע ומשא מטמי. ולרידיה איצטי' חבא לרבות קבר שלפני הדיבור דאע"ג דלאו ישראל נינהו מטמאי במגע איירי דאכא במגע ולא לאהל. ור' בנאה דרומה מציין מערת המכפלה בפ' ח"ח סבר כרבנן דר"ש דמ"ק ס"ם אמרי' אין מציינין אלא על קבר שמטמא באהל. וריבב"א היה אומר דשייר קריין אדם אדם חראשון ואברהם אדם הגדול בענקים: ואפ"ה רחמנא רבייה בין דהוי אבר שלם: ואם אינו ענין למגעו חבה ענין למשאו. צ"ע לר"ל מנ"ל דעדם כשעורה מטמא באהל: עד שישהה דקחני בו' מזה אחר הנזה ומכילה ומטמי ר"א דאמר וקדש את ראשו ביום הזרוא ביום חבלחחו שמחחיל ומונה מיד בו ביום. אבל למא בח: ומאי עד שישהה בחבאת קרבנותיו ומני ר' היא דאמר וקדש את ראשו ביום הזרוא קרבנותיו:

*דאמר מר "טומאה בוקעת ועולה בוקעת ויורדת" ואילו גבי נגיעה אמר רב יהודה חניא (וכל) הנוגע בעצם או בחלל (ס) בעצם זה עצם כשעורה, או בחלל זה אבר הנחלל מן החי ואין בו להעלות ארוכה, או במת זה אבר הנחלל מן המת או בקבר אמר ר"ל זה קבר שלפני הדיבור, הא "אבר מן המת' היכי דמי אי דאית ביה עצם כשעורה היינו הנוגע בעצם אלא דלית ביה עצם כשעורה ואפי' הכי רחמנא רבייה (ג) אמר לקח "יוהנן לעולם דאית ביה ואם אינו ענין למגעו "תנהו ענין למשאו: ומזה בשלישי ובשביעי ויסחך עליו: איבעיא להו הא דתנן עד שישהה בשביעי קאי עד דעביד הערב שמש ומני "ר"א היא או דילמא בשמיני קאי ומאי "עד שישהה" עד שיביא קרבנותיו ומני רבנן היא דאמרי נזירות דטהרה עד שמני לא חיילא: מתני' "אבל הסבכות והפרעות ובית הפרס וארץ העמים והגולל והדופק ורביעית דם ואהל" הרובע עצמות ובלים הנוגעים במת ובימי ספרו ובימי גמרו על אלו אין הנזיר מגלח ומזה בשלישי ובשביעי ואינו

ואילו גבי נגיעה תניא וכל הנוגע בעלם לו בחלל עלם זו עלם כשעורה בחלל זו לאבר הנחלל מן החי ואין בו כדי להטלות ארוכה לו במת זה לאבר הנחלל מן המת ואין בו כדי להטלות קרלי וכולהו דרשות חייבי לעניין מגע: או בקבר דאמר ר"ל לאמר קבר שלפני הדיבור. שקודם מתן תורה ופ"ע לרבנן דר"ם דאמרי (יבמות ד' פח:) אין קברי עובדי כוכבי' ממטמין בהאל כדאמרי' בנגיעה וכל שהיה קודם הדיבור קודם מתן תורה בין של עובדי כוכבים בין של ישראל קרי ליה קבר בן נח וקברי העובדי כוכבי' לאחר הדיבור ס) נקודם הדיבור שאין מטמאין בהאל לפי שלא ניתנה להם תורה ומ"ם קרי ליה קבר שלפני הדיבור: והאי תבר מן המת ומן החי שבחלל היכי למי לי למיתנ להו עלם כשעורה ולא בשר כדלתי ולא מרכי ליה לחמנת הילבך הולילו ולחירבי ליה ליהוי כזיר מגלח עליו: וכבי יוחנן אמר לך לעולם דאין בית. עלם כשעורה ואם אינו ענין למגעו דנפקא ליה מהנוגע בעלם" תנהו ענין למשאו [ומזה בשלישי ובשביעי ויסחך עליו] ביום השביעי יגלח כל שעריו: איבעיא להו הא דתנן עד שישהה בשביעי קאי עד דעביד הערב שמש ומני "ר"א היא או דילמא בשמיני קאי ומאי "עד שישהה" עד שיביא קרבנותיו ומני רבנן היא דאמרי נזירות דטהרה עד שמני לא חיילא: מתני' "אבל הסבכות והפרעות ובית הפרס וארץ העמים והגולל והדופק ורביעית דם ואהל" הרובע עצמות ובלים הנוגעים במת ובימי ספרו ובימי גמרו על אלו אין הנזיר מגלח ומזה בשלישי ובשביעי ואינו

[נזיר יח:]

נוסחת הריב"ן

ס) בלפני: ב) בו בעלם: ג) אי מתניי למעוט מאי קלמר אי עד שיטהר בשביעי קלי: ד) משום שנאמר וקדש: ו) בשמיני: ז) בחמד: ח) יגלח לאחר שבעים וכנים הין:

הגהות הב"ח

(ה) גמ' אי בחלל וגו' בעלם זה: (ב) שם ואפי' אכי רחמנא רבייה וכי יוחנן אמר לך לעולם: (ג) רש"י ד"ה ואפי' אבר וכו' אלא לאו בחלל ואפ"ה אבר אבל עלם כשעורה לא: (ד) ד"ה אילימא לאו וכו' דהיינו דנפיק שביעי ומיעל שמיני ומני כנ"ל והד"ק: (ס) ד"ה אבל וכו' עוף אחד מהן:

גליון השי"ם

תוס' ד"ה אי בקבר. כמ' בחולין דטהרות וכו' ליט מדוקדק דבשם כחתם ממעטין כי יהיה טמא לנפי הדיבור וכ"כ חוס' בנדה דף ע ע"ב:

[מגילה ס"ו מ"ש חוץ מת.]

[ב"ק ועל ומי' חוץ מת"ם כלים פ"ע מ"ב ד"ה ממחת.]

[יבמות פח.]

* בגיליון נראה דלא כאלו

נראה ר' מ' ד' נראה אלו

[נזיר יח:]

ס) בקבר: ר"ג במת זה המתוגל מן המת. ואין עליו בשר כדאלו: או בקבר מר"ל זה קבר שלפני הדיבור. כלומר שהעובדי כוכבים ממחין במעב חע"פ שאין מטמאין בהאל כדמניא* קברי העובדי כוכבים אין מטמאין בהאל כדאמרי' בנגיעה וכל שהיה קודם הדיבור קודם מתן תורה בין של עובדי כוכבים בין של ישראל קרי ליה קבר בן נח וקברי העובדי כוכבי' לאחר הדיבור ס) נקודם הדיבור שאין מטמאין בהאל לפי שלא ניתנה להם תורה ומ"ם קרי ליה קבר שלפני הדיבור: והאי תבר מן המת ומן החי שבחלל היכי למי לי למיתנ להו עלם כשעורה ולא בשר כדלתי ולא מרכי ליה לחמנת הילבך הולילו ולחירבי ליה ליהוי כזיר מגלח עליו: וכבי יוחנן אמר לך לעולם דאין בית. עלם כשעורה ואם אינו ענין למגעו דנפקא ליה מהנוגע בעלם" תנהו ענין למשאו [ומזה בשלישי ובשביעי ויסחך עליו] ביום השביעי יגלח כל שעריו: איבעיא להו הא דתנן עד שישהה בשביעי קאי עד דעביד הערב שמש ומני "ר"א היא או דילמא בשמיני קאי ומאי "עד שישהה" עד שיביא קרבנותיו ומני רבנן היא דאמרי נזירות דטהרה עד שמני לא חיילא: מתני' "אבל הסבכות והפרעות ובית הפרס וארץ העמים והגולל והדופק ורביעית דם ואהל" הרובע עצמות ובלים הנוגעים במת ובימי ספרו ובימי גמרו על אלו אין הנזיר מגלח ומזה בשלישי ובשביעי ואינו

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) מתני' והדופק וכו' ואהל. ר"ב ע' תוי"ט ד"ה ואהל וכו': ב) תוד"ה לו וכו' מיהו קשה דסכל גבי נגיעה כתיב ומחה כנ"ל: ג) בא"ד נם מותן שמעו קודם. תירנ קודם מתנ. וכ"כ לחכ. ל"ם ויעו"ם: ד) בא"ד סדיבור משום דסד"ל מיטת דסד"ל כתנ וכ"כ דכתיב כנ"ל ושקשה נמי מפיסה כרב ל"ם כנלע"ד כדול ודו"ק

(ס"ם ע' בדברי מר ני"ט כרב כתחבר ז"ל כתירנו כוחם נבר. דף ג' ע"ב ופ"ג): ה) בא"ד כי יהיה וכו' מכלן ואילך. כלן בס"ד ואח"כ מפ"ד ומקשי כנ"ל: ו) בא"ד מקבר שלפני וכו' שלאחר סדיבור שלאחר. ג' מיהם שלאחר סדיבור שלאחר נחחבר. וג"כ שלפני סדיבור של כנ"ל וכן הוא בנדה דף ע' ע"ב בחוס' ד"ה ואין נזיר מלא וכו' ל"ם ויעו"ש: ז) ד"ה ת"ש וכו' קברן טומחה שלאחר. פיכח בחחבר נחחבר. וג"כ בפ"ק דף ע' ע"ב ד"ה ואין נזיר מלא וכו' ל"ם ויעו"ש: ח) ד"ה ר' ישמעאל וכו' הקודמים וכקב נזיר. פיכח וכחב נזיר נחחבר. וג"כ וכחב בפירוש מיר כנ"ל ור"ל שנאלח לחחב מפורש של מיר שכחב. ל"ם:

*) [עי' חוס' מה ב: ד"ה ואין נזיר וחוס' יבמות סח. ד"ה ואין וחוס' ע"ז ג. ד"ה כהנים וחוס' סנהדרין נם. ד"ה חלח וחוס' ב"ק לח. ד"ה חלח

**) [עי' חוס' מה ב: ד"ה ואין נזיר וחוס' יבמות סח. ד"ה ואין וחוס' ע"ז ג. ד"ה כהנים וחוס' סנהדרין נם. ד"ה חלח וחוס' ב"ק לח. ד"ה חלח

דמחרים בו קבר [ועד ק' אמה] חנו חכמים שמא לבלל המחרישה בעלמות ונפתיר שם עלם כשעורה וליכא טומחה חלח מדרבנן: ואין העמים. דגזרו כה רבנן טומחה כדאמר בפ"ק דשבת (ד' עו:): הגולל והדופק. בפ"ק דכחובות (דף ה:): גולל זה כיסוי הארון והדופק הוא דופן של ארון וקשה לר"ח דאמר בפ' המדה (חוץ עב:) על פני השדה לרבות גולל והדופק משמע דגלויין הן גולל ודופק, ותלו מלטין הן אבל"ח דגולל הוא המלבה ודופק הבנים שהמלבה נשענת בהן ובמקום אחר מפורש כאוהל**): ורביעית דם ואהל דרוכבא עלמות. [ועי"פ שמטמאין בהאל הין הנזיר מגלח עליהן ודבין הוא דהוה ליה למחני פחות מחצי לוג דם"ל מח עליו אמרה חורה [וכנמ' מפ' בחזו כלים חייבי]: ויבמ ספרו ויבמ ספרו ויבמ גמרו דחייב ימי חלופו שהחליפוהו לטומחה ובין ימי ספרו אחר שהולטו ולחה הכהן והנה נרפח הנגע מן הלרוע ומבית לפוליס ומגלח חכנס בחחבה ישראל ויעב מחון לחלטו שבעת ימים אחסר בחחמים וביום [השביעי מגלח] ובשמיני מביח קרבנות לרעתו ואותן ימים קרויין ימי ספרו ואין עולין לימי נזירות ואין מבטלין אח הקודמים ח) (וכאב בנזיר) ואילטריך למיתני [ספרו וגמרו] דאי חנח ספרו ה"א לבל ימי גמרו לחמירי סותב ואי חנח גמרו ה"א לבל ספרו דקיל טולה ולריך עיון דלח ליהני ספרו וליכא למימר לבל גמרו סותב דה"ב מאי נפקא מינה בחה שימי ספרו ליט סותב כרי כבר שחב מטעם ימי גמרו: על אחו אין הנזיר מגלח. לא קאי אימי ספרו ואימי גמרו שהרי [הוא לריך] נזיר ממש: ובזה. נגמ' משמע דלא קאי אכלים הטוגעים בחם דמיירי בכלי עץ ואין בחם הטוגע בהם לריך לחגלח [וכן לא קאי אימי גמרו ואימי ספרו לחין טעון הזאה] חלח קאי אחשלישי לרבישים ס"ם וגואל ודופק:

ואינו

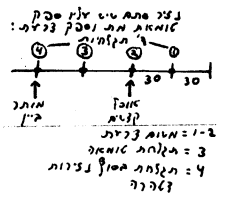
ואינו סותר את הקודמים וגם אין עולין לו למנין מזירותו ומתחיל ומונה מיד. במקום שפסק למעט כשנטמא לא יחמיל למעט ימי טומאה אין עולין לו ימי מזירותו וגם קדכן שמיר עמו מביא חטאת ועולת העוף ואפשר זה היו מביא וקשה לרש"י דבשלמא כולהו ניחא דכי גמי היו סותר הקודמין אין עולין לו תלת כליס הטוענים במת לחפי' כלי שפוך קתמר דכשמטמע בגמ' וכשנגע בהם הגיזר היו טמא תלת טומאת ערב [לחמי] אין עולין לו: **באמת** לחמרו ימי הזב והזבה. גיזר שהתחיל למנות ונעשה זב וימי הסגרו שפרחה בו לרעת והסגיר לוחו הכהן ועמד בעיניו לו כיהה עולין לו לימי מזירותו: **אילן** המיסך על התרן. בפ' דס הבלה (נדה מו:) לחמר דמדלוריי' לוח להל מעלית שהנעפים רחוקים זה מזה ואין בהם פותח טפח לתך כי יש בודאי כזית מן המת בתוך לחת מהן ומן התורה טהור כי הלך תחת כולן וכבן הוא דגזרו טומאה בהולך תחתיו: **ופרעות** תבנים היולות מן הגדר. הסמוך לבית הקברות ויש שם גפל תחת לחת מן התבנים אף כי ספק טומאה למהלך תחת לחת מן התבנים אף כי ספק טומאה ברה"ר ספקו טהור ובמס' נדה (ג"ו שם) משמע דמהלך על פני כולה טמא בודאי: **ארץ** העמים על לוירת גזרו. כגון מהלך בשדה תיבה ומגדל גדולות יותר ממ' סאה שאין מקבלין טומאה לו על גבר ארץ העמים או שהכנים בקרון או בספינה. שהחמירו בה לומר ספק בודאי מבחלל שמא כדי שלא יצא מארץ לחר"ל ומשום הכי גזרו גזרו כמי שמחלל על המת "מפני מתי מצוי או מפני רוב מיברלא שהכניסו בחר"ל לבל הכנים בשדה תיבה ומגדל או בקרון או בספינה לא והא דמשמע בפ"ק דשבת (ד' מו:) דגזרו על גופת ועל לוירת החת ה"פ בין לטוב בגופת בין מהלך על גופת גלת שום הספק לגופת [לבל] בכח בשדה תיבה ומגדל שים הספק לא לתי לחיי, והקשה הכרב ר' יעקב מלוריי"ש דתנן *בפ"ק דתלוות ולהלן משמע דפליגי בה בית שמחי ובית הלל בחלל בארץ העמים ובית הפרס כו' והכל משמע דפליגי בה בית שמחי ובית הלל בחלל בארץ העמים ובית הפרס כו' והכל הספק שדה תיבה ומגדל: **ועל לוירת** לחתם מיירי בגופת הבא מארץ העמים על גופת גלת שום הספק לגופת [לבל] בכח בשדה תיבה ומגדל שים הספק לא לתי לחיי, והקשה הכרב ר' יעקב מלוריי"ש דתנן *בפ"ק דתלוות ולהלן

מאי לאו דרבי סבר מעשה טורפת - גזרו עליה ואילו הכא כיון דנכנס ג) לאהיר מלמעלה כמאן פסחוני לא דרך פתחים הוי טמא שהרי נכנס לאהיר ארץ העמים: **ור' יוסי בר' יהודה סבר מעשה גוסס** - ולא מעשה טורפת וכיון דקרקעית שדה תיבה ומגדל מפסיק ביט לבין הגוסת הוי טהור: **נע"ג דכולי עלמא** ג) **מעשה גוסס** - לבד הכלי בהכי קמיפלגי דרבי דמעשה קסבר לחל זרוק לאו שמיה להל ולא הוי פסק, וכמאן דמהלך ממש על גבי קרקע דמי ור' יוסי בר' יהודה סבר דשמיה להל: **וסתניא ר' יוסי בר' יהודה אומר תיבה וכו' אלמא סבר מעשה כלים וזרקה על גבי סמך** ג) **כאהל שמאי** - לבד הכלים שבתוכה חלמא קסבר דלחל זרוק לאו שמיה להל ולא הוי מפסיק כלל: **ואם כיסה מונחת עסורה** - דכיון דמונחת הויא לה כלחל קבוע ומגלת כפני המומאה ולא הוי כלחל זרוק: **אלא דכולי עלמא מעשה טורפת** - וסיינו טעמא דמטהר ר' יוסי בר' יהודה משום דקסבר כי נכנס לארץ העמים בשידה תיבה ומגדל מילתא דלא שכיחא היא ומילתא דלא שכיחא לא גזרו ביה רבנן והתניא *דלא שכיחא גזרו ביה רבנן והתניא *דנכנס לארץ העמים בשידה תיבה ומגדל מהרן ובקרון ובספינה ובאסקריא טמאין אלמא מעשה הוא דלא גזרו ביה רבנן ומחתול פליגי ר' יוסי בר' יהודה אומר הנכנס לארץ העמים בשידה תיבה ומגדל טהור עד שיוציא לשם אוכל ומחתול: אמר רב הסדא לא שנו אלא בגזירות מועטת אבל בגזירות מרובה מיסקק נמי סלקין ליה בחיבורב שרביא מחתיל ומונה מיד ואין מבטל בהן את העומרין במאי אילימא בגזירות מועטת מקבעי גידול שיער אלא

לימא כתנאי - לי מעשה טורפת לי מעשה גוסס(ד): **ור' יוסי בר'** יהודה מטהר - דסבר מעשה גוסס כאהל ואהל זרוק שמיה להל טהור: **והתניא** - ברייתא דכיון שהאוכל בתוך הבית מטמא את הבית ואת כל אשר בו אם נגע בו בעודו חי ואם נגע בו אחר שנפרש ממנו אחר שנפרש ממנו אחר שנפרש ממנ

שער אחר שגילח לצרעתו וקרבני מתחיל ומה"ה מיר ואינו מבטל את הקרבנות אלא על הקרבנות הוא מתחיל למנות להשלים נזירותו בנזיר בת ג' יומי איירי מתני' • והיינו נזירות מרעפת דהכי אמרה והכי קאמר לא שנו אלא בנזיר מרעפת כלומר כשהתחילו ימי צרעתו לא נשאר לו מימי נזירותו אלא נזיר מרעפת דהיינו ל' יום דאין נזיר פחות מל' יום : והדר יתיב ל' יום להשלים נזירותו דהא אית ליה גידול שער ולכך דין הוא שלא יסתור הקרבנות הגם אין עולה לו דבעי' גידול שער • אבל בנזיר מרובה בנזן שנזר פ' יום ולפחד כ' יום נתנגע' ונפחד תגילח לסוף ל' יום לנגעו מפלק שלקי ליה כיון שנשאר מנזירותו כדי גידול שער ולפעמים עולים מקצתן בנזן אם שהה בנגעו פ' או ג' יום: נזיר שזיהה שמא בספק ספק אם נטמא בבית וספק אם הוא מצורע מוחלפ צ"ע בסמכת נגעים היכי משכחת לה ספק מוחלם דתנן ר"ש דנגעים כל ספק נגעים פוטרי חוץ מזה ועוד אחר הנך ב' דם מפאים ראי' • ותנן נמי בהוראה פרקא כל ספק נגעים בתחילה פוטרי ומשנזקק לפומאה ספקו טמא : אוכל בקדשים אחר ששים יום אבל קודם לכן לא דם' מצורע הוא ועד שיביא כפרתו אפור לאכול בקדשים אבל משום ספק נזיר שמא לא מיתסר בקדשים דלא מיקרי מחוסרי כפרה ליאסר בקדשים אלא מי שטומאה יוצאת עליו מגופו כראי' ס"ד מחוסרי כפרה • כיצד נזיר ל' יום וביום הראשון אירע לו ס' שטומאת מת וספק צרעת: מזה ושנה ושבע ומזה ושלישי טומאת מת בא לו לגלח כדין נזיר פשוא או כדין מצורע שנתרפא אי' לו המתן עד ל' יום דשמא נזיר פוטר הוא ול"א מצורע הנזיר פוטר אינו מגלח אלא על הדמים דהכי תניא תער לא יעבור על ראשו עד מלאת ימי נזרו לסוף ל' יום מגלח ספק תגלחת מצורע ספק נזיר שמא ספק נזיר פוטר וסביא ב' צפרין כדין תגלחת של ימי חלוטי • וחשאת העוף הבאה על הספק משום ספק נזיר שמא ועולת בהמה משום ספק נזיר פוטר כדי לגלח על הדמים (ולמחרת יום תגלחתו) דאמרינן אם גילח על א' משלשתן יצא ומתנה עליה שאם לא הניע זמנו לגלח שתהיה שולת נדבתו)בא לו לגלח שנית אחרי ל' ימי פפרו אי' לו המתן שמא נזיר שמא היה ולא מצורע וצריך למנות ל' יום לנזירות פרה • אחר ל' יום מגלח ספק תגלחת של ימי פפרו ספק נזירות פוטר וסביא שולת בהמה משום ס' נזיר כדי לגלח על הדמים ולמחרת יום תגלחתו סביא קרבן מצורע כדי להתירו בקדשים וסביא חשאת בהמה דחשאת בהמה אינה באה על הספק אי יפקיר נכסיו ויביא חשאת העוף כדין מצורע עני • ואשם דמי אשאר דמצי לאתנויי בשלמים ולרבנן דר"ש אשם אינו מעכבו מלאכול בקדשים • ותדיין הוא אשר לשתות ולישמא למתים דשמא מוחלם היה ותגלחת מצורע אינו עולה לו לתגלחת נזיר פוטר ולא לתגלחת נזיר שמא כי"אשר לקמן בפ"ב נזירים ומשנן עוד ב' תגלחות א' לנזיר שמא וא' לנזיר פוטר ובתוך ל' א"א לו לגלח דשמא מוחלם היה ולא נזיר שמא ולאחר ל' יום מגלח ס' נזיר פוטר וס' נזיר שמא וסביא חשאת העוף כדין מצורע עני • ואשם

מסורת השי"ס

לקמן ס. [תוספתא ס"ו]

ספרי פ' נשא

נוסחת הריב"ן

ה"ג אוכל

אוכל בקדשים לאחר ששים · ומיטמא למתים לאחר ק"כ יום · שתינו ב) היה טמא ודאי ומחלט זה היה לריך לגלח לאחר תגלחת לרעה וכסוף שבעה ימים תגלחת לימי ספרו מביא קרבן לרעה ואוכל בקדשים ואח"כ למטה שבעה דתגלחת מזירות טומאה ואח"כ למטה שלשים דמזירות טהרה מפני שהרעה דוחה לתגלחת דמזיר כדתנן לקמן בחילק פירקין (דף יט·) דתגלחת הבעל דוחה לתגלחת מזיר בזמן שהוא ודאי ולא בזמן שהוא ספק ומחלט לאוכל בקדשים לאחר שבעה ימים וטומאה למתים לאחר ארבעים וארבעה יום לבל עכשיו שהוא טמא מספק ומחלט מספק שהיו יכול לגלח תגלחת לרעה לאחר לפי שהיה דוחה לתגלחת המזיר בזמן שהוא ספק הלכך שהה ג) (אוכל) בקדשים לאחר ששים כו' כילד בה לו לגלח תגלחת לרעה לאחר לומרים לו שמא לא היית טמא ולא מחלט ולו שהה רשאי לגלח עד ששים יום בה לו לסוף ששים ג) וביקש לשתות יין לומרים לו שמא היית ולא מחלט ותגלחת דאוכל בקדשים היא תגלחת טומאה ולו שהה מותר לגלח כל ששים יום מפני שחלא עליו מיזרות טהרה ועומד ששים ד) ונגלח הרי ששים יום בה לו לשתות יין לומרים לו מחלט היית ולא טמא והלכו ששים יום בה לו לסוף ששים הן שתי תגלחות של לרעה ועכשיו לריך שתה להתחיל למנין נזירותך ועשה ששים יום ונגלח הרי ששים יום בה לו לשתות יין לומרים לו שמא מחלט היית ולא טמא והלכו ששים יום בה לו לסוף ששים הן שתי תגלחות דאוכל בקדשים היא תגלחת טומאה ולו שהה מותר לגלח כל ששים יום מפני שחלא עליו מיזרות טהרה ועומד ששים ד) ונגלח הרי ששים יום בה לו לשתות יין לומרים לו שמא היית ולא מחלט ותגלחת דאוכל בקדשים היא תגלחת טומאה ולו שהה מותר לגלח כל ששים יום מפני שחלא עליו מיזרות טהרה ועומד ששים ד) ונגלח הרי ששים יום בה לו לסוף ששים הן שתי תגלחות דאוכל בקדשים היא תגלחת טומאה ולו שהה מותר לגלח כל ששים יום מפני שחלא עליו מיזרות טהרה ועומד ששים ד) ונגלח הרי ששים יום בה לו לשתות יין לומרים לו שמא היית ולא מחלט ותגלחת

כו א ב מיי' פ"י מהל' טומאת צרעת הלכה יז סמג עשין נלה :

סז ג ד מיי' שם הלכה יב :

סח ה ו מיי' פ"ג מהל' מילוח הלכה ח :

סט ז מיי' פ"ג מהל' כילות הלכה ג סמג לאוין מד :

ע ח מיי' פ"ג מהלכות מחוסר כפורים הלכה יב :

ואחלל רוכב עליהם וכלים הטוגעים בהם : **לא** תהא זו קלה מן הארץ . דכתיב הכא בהדיא דמיבין עליה על כילת מקדש :

אמר ר"ש דכתי' לפני ר' אליעזר כו' תליעזר כו' (ר') עקיבא לית דין כלום ר"ו ולא פירש ט מעמיה וטעמא דר' אליעזר שלין דין ק"ו מהלכה (ז): [אלא] כן [אמרו] הלכה . בגמ' מפרש דטעם כשטורה הלכה ולין דין ק"ו מהלכה :

ורבי אליעזר מטום ר' יהושע . סתם שמעה רבי יהושע בן חנניה גמיר לה והא מטום ר' יהושע בן ממל גמר לה : **דתניא** אמר ר' אליעזר כשהלכתי לעזרדסקית מלאתי ר' יהושע בן פתר רחם . קך סם תניו שהיה יושב ודן לפני ר"מ כל טומאת מת ט' אמר לו [כלום] אמה בקי בר' יהושע בן ממל אמר [לי] הן קך ר"ש יהושע בן ממל כל זה מדברי ר' אליעזר אלמת מדבי יהושע בן ממל גמיר ליה :

ש"מ מילתא דמיתאמרת [בבי תלתא] קדמאי ובתראי אמר מילתי לה אמר . ה"ג ר' יהושע בן חנניה אמר לר' יהושע בן ממל ור' יהושע בן ממל לר"אורבי אליעזר מר' יהושע בן חנניה אמר בעינן גידול שער אלא לאו 'בנזירות מרובה' וקתני * [שאין עולין לו מן המנין] אלמא לא סלקין ליה ש"מ : **מתני'** אמר רבי אליעזר משום ר' יהושע [בל] טומאה מן המת שנזיר מגלח עליה חייבין עליה על ביאת מקדש [ובל] טומאה מן המת שאין הנזיר מגלח עליה אין חייבין עליה על ביאת מקדש, א"ר מאיר לא תהא זו קלה מן השרץ : **גמ'** ור' אליעזר משום רבי יהושע גמר לה והא משום רבי יהושע בר ממל גמר לה דתניא *אמר רבי אליעזר כשהלכתי לעזרדסקיא מצאתי את ר' יהושע בן פתר ראש שהיה יושב ודן לפני ר"מ בהלכה כל טומאה מן המת שהנזיר מגלח עליה חייבין עליה משום ביאת מקדש וכל טומאה מן המת שאין הנזיר מגלח עליה אין חייבין עליה משום ביאת מקדש אמר לו אל תהא זו קלה משרץ, אמרתי לו כלום אתה בקי ברבי יהושע בר ממל? אמר לי הן, כך אמר לי רבי יהושע בר ממל משום רבי יהושע: כל טומאה מן המת שהנזיר מגלח עליה חייב עליה משום ביאת מקדש וכל טומאה מן המת שאין הנזיר מגלח עליה אין חייבין עליה משום ביאת מקדש הוי משום רבי יהושע בר ממל גמר לה? אמרו שמע מינה כל שמעתתא דמתאמרה בבי תלתא, קדמאי ובתראי אמרינן מציעאי לא אמרינן אמר רב נחמן בר יצחק אף אנן נמי תנינא *אמר נחום הלבלר כך מקובלני מרבי מיאשא שקיבל מאבא שקבל מן הזוגות שקבלו מן הנביאים הלכה למשה מסיני *בזורע שבת וחרדל בשנים ושלשה מקומות שנותן פאה מכל אחד ואחד ואילו יהושע וכלב לא קחשיב ,ש"מ : **מתני'** אר"ע "דנתי לפני רבי אליעזר מה אם עצם כשעורה שאינו מטמא אדם באהל, הנזיר מגלח על משאו, רביעית דם שהוא מטמא אדם באהל אינו דין שיהא הנזיר מגלח על מגעה ועל משאה, אמר לי מה זה עקיבא אין דנין קאן מק"ו, וכשבאתי והרציתי (ע) "דברים לפני רבי יהושע אמר לי יפה אמרת אלא בן אמרו הלכה : גמ'

מה ימי חלוטו טעון תגלחת אף ימי ספרו ומה ימי חלוטו אין עולין לו מן המנין אף ימי ספרו, יבול אף *ימי הסגרו כן-והדין נותן *חלוטו מטמא משכב, ומושב *וימי הסגרו מטמא משכב ומושב אם למדת לימי חלוטו שאין עולין לו מן המנין אף ימי הסגרו אין עולין לו מן המנין, אמרת לא אם אמרת בימי חלוטו *שכן חלוטו טעון תגלחת ומביא קרבן לפיכך אין עולין, תאמר בימי הסגרו *שאין טעון תגלחת ואינו מביא קרבן לפיכך יעלו למנין, מבאן "אמרו *ימי ספרו [וימי] נזמרו אין עולין לו מן המנין אבל *ימי הזב והזבה והמגרו של מצורע הרי אלו עולין לו

מידת [לא אם אמרת בימי טומאה שכן מבטל בהן את הקודמין תאמר בימי חלוטו במאי אילימא 'בנזירות מועטת' הא בעינן גידול שער אלא לאו 'בנזירות מרובה' וקתני * [שאין עולין לו מן המנין] אלמא לא סלקין ליה ש"מ : **מתני'** אמר רבי אליעזר משום ר' יהושע [בל] טומאה מן המת שנזיר מגלח עליה חייבין עליה על ביאת מקדש [ובל] טומאה מן המת שאין הנזיר מגלח עליה אין חייבין עליה על ביאת מקדש, א"ר מאיר לא תהא זו קלה מן השרץ : **גמ'** ור' אליעזר משום רבי יהושע גמר לה והא משום רבי יהושע בר ממל גמר לה דתניא *אמר רבי אליעזר כשהלכתי לעזרדסקיא מצאתי את ר' יהושע בן פתר ראש שהיה יושב ודן לפני ר"מ בהלכה כל טומאה מן המת שהנזיר מגלח עליה חייבין עליה משום ביאת מקדש וכל טומאה מן המת שאין הנזיר מגלח עליה אין חייבין עליה משום ביאת מקדש אמר לו אל תהא זו קלה משרץ, אמרתי לו כלום אתה בקי ברבי יהושע בר ממל? אמר לי הן, כך אמר לי רבי יהושע בר ממל משום רבי יהושע: כל טומאה מן המת שהנזיר מגלח עליה חייב עליה משום ביאת מקדש וכל טומאה מן המת שאין הנזיר מגלח עליה אין חייבין עליה משום ביאת מקדש הוי משום רבי יהושע בר ממל גמר לה? אמרו שמע מינה כל שמעתתא דמתאמרה בבי תלתא, קדמאי ובתראי אמרינן מציעאי לא אמרינן אמר רב נחמן בר יצחק אף אנן נמי תנינא *אמר נחום הלבלר כך מקובלני מרבי מיאשא שקיבל מאבא שקבל מן הזוגות שקבלו מן הנביאים הלכה למשה מסיני *בזורע שבת וחרדל בשנים ושלשה מקומות שנותן פאה מכל אחד ואחד ואילו יהושע וכלב לא קחשיב ,ש"מ : **מתני'** אר"ע "דנתי לפני רבי אליעזר מה אם עצם כשעורה שאינו מטמא אדם באהל, הנזיר מגלח על משאו, רביעית דם שהוא מטמא אדם באהל אינו דין שיהא הנזיר מגלח על מגעה ועל משאה, אמר לי מה זה עקיבא אין דנין קאן מק"ו, וכשבאתי והרציתי (ע) "דברים לפני רבי יהושע אמר לי יפה אמרת אלא בן אמרו הלכה : גמ'

מה ימי חלוטו טעון תגלחת . ולפורין כדמפרש בהו קרא : **גמרו** . סייט ימי חלוטו : ימי הסגרו אלו ימים שהוא מוסגר קודם ג) **שמחלט** פעמים י"ד יום ומהכר בתוך ימי הסגר שהן עולין לו לותן ימים : **אבל ימי זוב כו'** . שאינם טעונין תגלחת ועוד ג) אלא כטומאת כטומאת מת הרי אלו עולין ט מן המנין : **קתני מיהא לא סם אמרת כו' תאמר כימי חלוטו** . שאין מכטל בהן את הקודמין כמאי לילימא בנזירות מועטת והא בעינן גידול שיער אלא לאו בנזירות מרובה וקתני שאין עולין ט מן המנין וקשיא לרב חסדא : ג) **אמאי מיבעי** . דמהא תיובתא ד"מ) ותי"ל בנזירות חמשים יום כדלעיל, הא לא תפסיר להא קתני לה דומיא דימי טומאה דמה להלן פסיקא לן דאין עולין אף כאן אין עולין : **מתני' לא אם אמרת כו' ולא** ומה על טומאת הקרן שאין ד) מטמא כלום) תייבין עליו-משום ביאת מקדש ואף ע"פ שאין הנזיר מגלח עליה: **גמ' ור' אליעזר מר' יהושע** . סתמא דהייט ר' יהושע בן חנניה (ג) ה"ג גמר לה והא מר' יהושע בן ממל ט' : **לעזרדסקית** . שם מקום : **בן פתר רחם** . כך שמו : **תמרתי לו** . לר' (ג) מאיר כלום בקי אתה בר' יהושע בן ממל תמר לי הן ואמר לי משום ר' יהושע כל טומאה כו' : **תמרו ש"מ כל שמעתתא דמתאמרת בבי תלתא** . דשלישי שמע מפני ומני מרישתן דהאי מאן דבעי למימר תלת מילתא לא ו) מלטרכא למימר תלת קמאי ובתראי, ומציעאי לא כדתנן במתני' ר' אליעזר ור' יהושע ולא קתניא ר' יהושע בן ממל בהדייהו : **אמר נחום הלבלר כך מקובלני מר' מיאשא שקיבל מן סוגות** . יוסי בן יועזר ויוסי בן יוחנן, יהושע בן פרחיה ונתאי הארבלי, יהודה בן טבאי ושמעון בן שטח, שמעיה ואבטליון, הלל ושמאי וזוגות ז) (שקיבלו מן הנביאים חגי זכריה ומלאכי, ונביאים קיבלו הלכה למשה מסיני : ה"ג ח) הוולרת לת שהרי שני מיני תבין הם עשקן גורן לחת טהן פחה לחת ג' גרנות ג' פחות מעשה שזרע ל"ם חיט המלפה וכח לפני ל"ג ועלו לעשרת הגזית ושללו לגמוס ב) הלכה ולמר כך מקובלני מר' מיאשא ס' שני מיני תבין עשקן גורן לחת טהן פחה לחת שני גרגרת טהן שני פחות ואילו יהושע וכלב החמלטים לת קחשיב : עכס

נמי תנינא . שקבל מן הזוגות הלכה למשה מסיני : **ובחרדל בשנים ושלשה מקומות שנותן פאה מכל אחד ואחד** . ואילו יהושע וכלב לא קחשיב . ר"ת מפרש דלא קחשיב לפי שהיו סבורים שהיו שנים עשר ולא היו אלא עשרה ולכך לא מנאם ולא נתנו לכל אחד ואחד אלא שנים שלשה מקומות

גמ' מיבעיא להו: עצם כשעורה דמקרי כ' לגיעזר ור' יהושע דלמן דגין (ע) ק"ו היכי קאמרי מי אמרינן עצם כשעורה הלכה למשה מסיני דגזיר עלה ורביעית דם קל ותומר מעצם כשעורה דגזיר מגלח עליו ולין דגין קל ותומר מהלכה לי ולו במילי דתרוייהו גמירי לה מקרא דכתיב [ויקרא ח] ואת הדם אשר על המזבח או דילמא עצם כשעורה דגזיר מגלח עליו ורביעית דם הלכה למשה מסיני דמטמא לח כהלכה בהאל, ועצם כשעורה קל ותומר ומעצם כשעורה קל גמרינן קל ותומר דכביעית דם יהא גזיר מגלח וקתמר ליה לין דגין ק"ו מהלכה לחין למידין קל ותומר ממידי דלח גמירי לה מלח מהלכה לי ולח לתשוית ליה מן המקרא: **ת"ש עצם כשעורה** [הלכה] · שהגזיר מגלח עליו ורביעית דם קל ותומר ולין דגין קל ותומר מהלכה:

הדרן עלך כהן גדול

שני נזירים · שקיבלו עליהם נזירות ביחד: **שאמר להן** · **אחד מכם שגטמא** · ר"ן נתמן ג) להחזיקו בחזקת טומאה כל זמן שלין מכהיגין לוחו ליהא "לו הודע ליהו מטמאתו" כתיב (ויקרא ד) (לו הודע ליהו) מכל מקום: **ואיני יודע ליזו מכם** · מצלימין לגזירותן ומגלחין ומביחין קרבן טומאה וקרבן טהרה בצותפות: **ואומר** · לחד מהן: **אם אני הוא כו'** · ועדיין ליהן מוחרין לשתות דיין לפי שיכול לומר על כל לחד ג) שמא טומאה היה ותגלחתו שגילת עכביו היא תגלחת טומאה שלא חוזרין וסופרין עוד שלשים יום ד) ומביחין קרבן טהרה בלבד מן הצותפות: **ואומר** · לחד מהם אם אני הוא הטמא קרבן טומאה ה) היה שלי וקרבן טהרה שלך וזה של עכביו קרבן טהרה כו' ומעכביו מוקרין לשתות דיין: **גמ'** תנן התם: שנים נזירים והלי דקלי גביהו תע"ג דקיימי ברה"י הויא ליה ו)ספק טומאה ברה"ר דספיקו טהור: **אמר רבה בר רב הונא** · כיון דהוו תלתא: שנים נזירים והלי דקלי גביהו תע"ג דקיימי ברה"י הויא ליה ו)ספק טומאה ברה"ר דספיקו טהור: **אמר רבה בר רב הונא** · כגון דקלים א) לחד בלבד ואומר לחיתי טומאה שנזרקה לביניכם מכפרים דלת הוו להו חלת תרי ז) (ג) כצועל וגבעלת: **דיקא נמי** · דלת קלי בהדייהו דקאמר "ולחיי יודע" לחיו הוה קלי בהדייהו לי לאפשר דלת ח) (הוה) יודע: וקא סופרים עוד שבעה יום: **באומר** · לחיתי שנזרקה טומאה ביניכם · והוא עומד מרחוק דהוי ספק טומאה ברשות היחיד ואם תאמר אם כן יהיה כל לחד קרבן טומאה ודלי לכל ספק טומאה ברשות היחיד טורפין עליה [תרומה] ויש לומר דלת גמירי מטומה חלת דבר שלאפשר להיות כטומה לחפשר שנטמחת לבל הבח לת לאפשר לטומחות שניהם דולחי לחד טהור ואם תאמר אם כן מלי פריך מעיקרא והא ספק טומאה ברשות הרבים הוא כלומר ויביאו שניהם קרבן טהרה והא ספק טומאה ברשות הרבים דמטהרינן נמי מטומה גמרינן לה ולא ילפינן חלת דבר שלאפשר להיות והכא בודלי לחד טמא ויש לומר דספק טומאה ברשות הרבים לגו חלת כל חד וחד מוקמינן לחזקתיה וילפינן ליה מקרא פרק קמא דחולין (דף י:) להטמיד כל דבר לחזקתיה לף על גב דודלי לחד טמא כיון דלת ידעינן ליה ולף על גב דבפרק קמא דחולין (ג"ו שם) למלי דקא סלקא דעתיה קתמר התם הילכתא גמירי לה ומשמע התם לספק טומאה ברשות הרבים לגו מקום חזקה חלת נגמר מטומה במסקנא לת קלי הכי ובמקום אחר [ברים מסכת נדה *)] מפורש בתוך: [וכן בתום' דחולין ד: ד"ה התם]

דקתני

חזרו חכמים לדברי בן זומא ולא חשו על מה שהקריב קרבנותיו לחצאין ‡ באומר ראיתי שנזרק טומאה ביניכם · שהיה מרוחק מהם ד' אמות דהשתא לא הוו אלא תרי דהו"ל ספק טומאה ברשות היחיד: דיקא

ע) ביכור זה סוכב על סיפא דסופרים ל' יום שניים ומביחין קרבן טהרה וכו'. ב) דכור זה שייך למתני' דלקמן (דף נט ע"ב) במת אחד מהן וכו' דהתם מביחין קרבן טומאה מספק ועו"ז סוכב והולך דברי רבינו ועו"ז בגליון הש"ס.

הגהות כתר"ב רנשבורג א] רש"י ד"ה אמר רבה וכו' כלי בלבד וכו' לגלח תרי כסותה לגלח תרי כועל וגבעלת כנ"ל: ב] תוד"ה עצם וכו' מה שהוא מטמא על כל אדם בהאל וכו' כנ"ל ג"מ: ג] ד"ה וסופרים וכו' וקרבן טומאה בספק · כ"ב ע' ג"מ:

מסורת השים

**) אצם בשעורה חלת דגיר מגלח קו"ח
על בביעית אדם בהאל — ער"ת ד"ה עצם כשעורה גזיר מגלח קו"ח
עצם כשעורה וכו' קו"ח

נוסחת הריב"ן

ע) מתי: ב) להחזיקן: ג) לחד ולחד: ד) שלשים יום ולין בכך כלום דמיר שמא יכול לעשות תגלחת טומאה וקרבן טומאה ולפילו לחמר כמה ימים כת"ד ולח"כ מכ"ד ומביחין כו': ה) טומאה דלחמוך [ונמנום סוף]: ו) בספק: ז) כי סופה דליכא לגלח תרי כועל וגבעלת: ח) דלא ידע:

סומה כת:

הגהות הב"ח

(ע) רש"י ד"ה מיבעיא וכו' דגזיר מגלח עליו: (ב) ד"ה לחמר רבה וכו' לגלח תרי כסד"ה וחיכוח כועל וגבעלת ממחן:

גליון הש"ם

תום' ד"ה וסופרין שלשים יום · עיין זה שייך לקמן דף נט ע"ב:

כהן גדול פרק שביעי נזיר נז

עצם כשעורה דגזיר מגלח עליו, דמקרא לא לחמי כדלכחיב "על כל נפשות מת לא יבא" מידי דמיטמא בביחה, ורביעית דם בני לחגמולי מיניה מק"ו לביעית דם ולמה שהוא מטמא ב) בהאל לגיע להו לפשות מת, לרביעית דם לילדיכה מטמא לם חני לונ' שהוא שיעור שני נפשות והלכה למשה מסיני הוא דמטמא בהאל ברביעית, ועצם כשעורה קל ותומר כלומר מעצם כשעורה בעי גלמוד שיגלח על להל רביעית דם ולין דגין קל ותומר מהלכה פי' מכח לומר שהוא הלכה למשה מסיני לח נעשה קל ותומר, ת"ש רביעית דם קל ותומר ועצם כשעורה הלכה:

הדרן עלך כהן גדול

שני נזירים שאמר להם לחד וכו' · לריך לומר שהן שותקין שלח היו מכהיגין לוחו לח היה נלמן כדלחמרי בקידושין בפ' התומר (ד' סה:) עד לחד בהכחלה מי מסיגן:

מגלחין ומביחין קרבן טומאה וקרבן טהרה ותומר כו' · ללו דוקא נקט ותומר חלת זה יקריב לנפש מי שהוח וזה יקריב לנפש מי שהוח: **אם** לכי הוח הטמח קרבן טומאה · שנעשה כבר שלי וקרבן טהרה שנעשה כבר שלך (וזה קרבן טהרתי):

יוסופרין שלשים יום ומביחין קרבן · בצותפות, קרבן טומאה · תטלת העוף ושלת העוף לבל לנפש לה מייתי על הספק ג) (וקרבן טומאה בספק) עולת העוף תהח נדבה וחטלת ספק ולח תלכל ולנפש שלינו מביח לינו מעכבו כדלנן בפרק ג' (לעיל דף יח:) וחכמים לומרים הביח חטלתו ולח הביח חטמו טומה ועדיין לסורין לנפות בין ולימחות למחים ולכך סופרים עוד שבעה יום: **באומר** · לחיתי שנזרקה טומאה ביניכם · והוא עומד מרחוק דהוי ספק טומאה ברשות היחיד ולם תאמר לם כן יהיה כל לחד קרבן טומאה ודלי לכל ספק טומאה ברשות היחיד טורפין עליה [תרומה] ויש לומר דלת גמירי מטומה חלת דבר שלאפשר להיות כטומה לחפשר שנטמחת לבל הבח לת לאפשר לטומחות שניהם דולחי לחד טהור ואם תאמר אם כן מלי פריך מעיקרא והא ספק טומאה ברשות הרבים הוא כלומר ויביאו שניהם קרבן טהרה והא ספק טומאה ברשות הרבים דמטהרינן נמי מטומה גמרינן לה ולא ילפינן חלת דבר שלאפשר להיות והכא בודלי לחד טמא ויש לומר דספק טומאה ברשות הרבים לגו חלת כל חד וחד מוקמינן לחזקתיה וילפינן ליה מקרא פרק קמא דחולין (דף י:) להטמיד כל דבר לחזקתיה לף על גב דודלי לחד טמא כיון דלת ידעינן ליה ולף על גב דבפרק קמא דחולין (ג"ו שם) למלי דקא סלקא דעתיה קתמר התם הילכתא גמירי לה ומשמע התם לספק טומאה ברשות הרבים לגו מקום חזקה חלת נגמר מטומה במסקנא לת קלי הכי ובמקום אחר [ברים מסכת נדה *)] מפורש בתוך:

פי' הרא"ש

אביביא להו עצם כשעורה הלכה · דגזיר מגלח עליו דמקרא לא אתי דכתיב על כל נפשות מת לא יבוא דמשמע דלא הזהיר אלא על דבר שמפטא באהל ורביעית הדם בעי לאגמורי מניה בק"ו וקא"ל ר"א אין כאן ק"ו משום דאין דנין [שהוא] הלכה: **אי בעית אימא** רביעית דם הלכה היא שהוא מפטא באהל דכתיב על כל נפשות מת דמשמע שיעור ב' נפשות דהיינו ב' רביעיות: עצם כשעורה ק"ו ואתה בא ללמוד רביעית דם מעצם כשעורה מתוך חומרא שיש ברביעית דם שמפטא באהל משא"כ בעצם כשעורה וקא"ל אין דנין ק"ו מהלכה · פי' מתוך ועמר אהל שיש ברביעית דם שבא מהלכה:

סליק פירקא היו ניגעים

פ"ח ב' נזירים שאמר להם אחד וכו' · ומירי שהם שותקים שאם היו מכהיגים אותו לא היה נאמן כדאיתא בקדושין כל האומר דעד א' בהבחשה לא מהימן: מגלחים ומביאים וכו' לאוכל שיכלו כ"י יום שלהם: אם אני הוא הטמא קרבן טומאה שנעשה כבר הוא שלי וקרבן טהרה [שנעשה מכבר] הוא שלך: וסופרים ג) שלשים יום מיום שנדר הב': וקרבן טומאה בספק היינו חטאת העוף הבאה על הספק ואינה נאכלת · מביא חטאת העוף לספק טומאה נזיר ואשם לא מייתי כרבנן דאמרי לעיל הביא חטאתו ולא הביא אשמו מונה · נמלא זה מביא קרבנותיו לחלאי, אם נזיר סרור הוא דעולה ראשונה היתה חובה ועתה הוא מקריב חטאת ושלמים

עין משפט נר מצוה

א א מיי' פ"ע מהלכות מיחת מלבט יד:
ב ב ג מיי' שם סל' מ
וסי"ד מהלכות מבות כסומאה הל' ג וסמ"ע שם סלבט ה ופמ"ז שם סלבט ו:
ג ד מיי' פ"ע מהלכות מיחות הלבט מז:

גליון הש"ם

אבי בפ"ב ד"ה ואת הדם וכו' ואת"ל אי בעית אימא וכו' עיין בפ"ב דף ה ע"ב:

שבת קלב. פסחים פה:

דקרתני ואימי יודע. דמסתמא שלח טולע לו מעולם משום דלא הוה בהם מדלא קתני שכחתי: **והא** קא עביד הקפה. [באשה]. ברישא אשה אחיזה חמורה בהקפה דלרשין בסמוך כל שחיט בהשחתה חיט בהקפה:

והא קא עביד השחתת זקן. דבספק מגלחת מעורע מגלח זקנו בתער וקעבר בהשחתת זקן ובהקפת רחש מספק:

המקוף את הקטן חייב. דמי כחיב רחמנא לא תקיפו פאת לחפות דקטן חזכר: **ודידך** מאן מגלח להון. שרחה בנים קטנים מגולחים רחתיהם עם פלוחיהם: ת"ל חובה. חשתו היתה, ורב הונא לטעמיה דאמר בסמוך הנשים מחרות להקף דכיון דאינן במיסור דניקף ליתנהו נמי במיסור דמקף: **חובה** תקברינהו לבניה. דאיסורא קא עבדת: **טולהו שני כו'**. כשנגף שיולת מלפני השליח:

מבדי תרוייהו סבירא להו הקפה כל הרחם שמה הקפה. רב הונא דאמר מוכה מגלחה להו אבל אחים היה עובר לחע"פ שמגלח כל רחשה וכן רב אחא דאמר מוכה תקברינהו לבניה מוכה טעמא: **במאי** פליגי. מאי טעמייהו:

והני נמי הואיל וליתנהו בהשחתה ליתנהו בהקפה. אין להיות נקפות בין להקף אחרים ואפילו לגבול מוחרות: **ורב** אחא בר אהבה סבר אחד המקיף ואחד הניקף במשמע. פשיטא [דקרקי] ודלי לניקף חוזר רחמנא דהא פאת רחשכם כתיב דהייט הניקף ומיהו מדקאמר לה תקיפו פאת ולא כתיב לה תוקפו הוסב הלאו גם על המקיף כדי להקים מקיף לניקף כלומר כל הניכא דניקף בר חיובא הוא כל מקיף מחייב ואי קטן הואיל והוא גופיה לאו בר עונשין הוא. דמיחייב מקיף נמי לא מיחייב: **ולימא** הקפת כל הראש תני ראשו מה תלמוד לומר? **ולפי שנאמר** לא תקיפו פאת ראשכם יכול

(ד) וקא עבדי ה) על לאו דהקפה דמגלחת ליט לעורך ויש בה משום לא תקיפו: **ממר שמואל נשמה וקטן**. כגון שהיו הלזו שחי נשים לו שני קטנים דלח מיחייבי להקפה: **ממתי מגלח**. תרבע מגלחות והלז קא עבר בתרתי מגלחות קמייתא משום לאו ג) דלח תשחית לח פחת (ה) זקן שכן מגלח [כל] שעתו ומחדיד מייניהו קעבר משום הקפה: **והא** קא עביד השחתה גרסי': **ג"ל רב לדא כר מהכה לרב הונא לדידך**. דלחמרת דהמקיף לח הקטן חייב ג) קטנים דלחיכחו מגולחין כל הרחם כדלעורמייהו דלחיכל דקמגלחי להו כדי להכרותן לחחר החולי מלן קמגלח להו: **ממר ליה מוכה**. כך שמה דלמחו דרך הולה דקסבר רב הונא דחחה דחשה לח מיפקדה חלולו דהקפת הרחם לחרחם לחמרים כלל: **ממר ליה רב לדידך** ד) **מיקברינהו לבניה**. דלחמרת המקיף לח הקטן חייב כי מקפת ליה לחשה נמי מייבת לבל לפי שחין גדול המקיף לח הקטן חייב והוה הדין לחשה, וכן בגדול המקיף לח הגדול חייב והוה הדין לחשה: **מבדי תרוייהו סבירא להו דקטן אפילו הקפה דרחם שמה הקפה**. והלז הוה להו הקפת כל הרחם לבניו דרב הונא: **ממתי פליגי**. כלומר מלי ליכח בינייהו דמלן דחסר בגדול ה) (לחמלי בחשה: **והני נמי הואיל וליתנהו בהשחתה**. דלית להו זקן ליתנהו בהקפה כלל לפי שחפילו בהשחתה לח המקפת לח הגדול פטורה: **רב לדא כר מהכה לרב כי לחמר רחמנא לח תקיפו לחד הניקף ולחד המקיף במשמע**. ולהה מילתה דניקף ניקף למקיף דכל היכח דניקף חייב מקיף נמי חייב לח שנח לחשה: **והלי קטן סומיל והוח גופיה לח מיחייב**. משום דלחו בר חיובח הוח והכחה קטן הואיל וגופיה לחו בר עונשין הוח ולח דלחו בר חיובח הוח למקיף ליה נמי לח מחייב ולחפילו חיט מיחייב מקיף ליה נמי לח מיחייב ולחפי' חיט שרי לחקופי לקטן ולין לחמוה מנח ליה להם"ס דרב לחד בר לחבה סבר מוחר לגדול להקיף לח הקטן דמשמע ליה מדקחמר ליה לרב הונח ודידך מלן מקיף להו דמשמע לדידי לפי' גדול מקיף לקטן לבל לדידך מלן מקיף להון והלי ללביישה הייטו לפי סברהו דרב הונח דחסר לגדול להקיף לקטן ולחמר ליה כיון דחסרת לגדול להקיף לקטן גם החשה לחורה להקיף לקטן דלח ס"ל למדרש לרב לחד לדרוש כל שיטו בהשחתה יטו בהקפה לפטור לחשה המקפת לחרים ולח"ג דבקידושין בפ' קמח (דף לה:) דלסיון הכי כל שיטו בהשחתה יטו בהקפה כו' לפטור נשים הניקפות בהייה דרשה מוהה רב לחד משום דפשטיה דקרל לחייבי בניקף לבל מה שדורש רב הונח נמי לח תקיפו לחקיף מלינה דלח תקיפו ומקיפו להשחתה זקן לפטור לחשה המקפת לח"פ' לגדול בהא ולחי פליג רב לחד דלית ליה להקיף הקפה להשחתה ללח בחיובי פשטיה דקרל בגון בניקף והשחתה פליגי בתרתי רב הונח סבר לחשה שרייה להקיף בין גדול בין קטן הואיל ולחינה בהשחתה חינה בהקפה בין להיות בהקפה לחייבי ביה פשטיה דקרל בין להקיף לחרים ורב לחד סבר דוולחי לחשה פטורה מלהיות ניקפת מהקישל דהשחתה לחייבי ביה פשטיה דקרל לבל מלינה דלח תקיפו דלרשין מיניה לחייב גם המקיף בהשחתה ולח נפטרה מהקישל דהשחתה כיון דלח לחייבי ביה פשטיה דקרל ועוברת בלאו לח לם הקיפה לגדול ופליגי נמי בקטן דרב הונח דחסר גדול המקיף לח הקטן חייב ולח מסתברל ליה לרב הונח למידרש דמשום דלפקיה קרל בתך ליעבד דלח תקיפו דמשמע לחמקיף ולניקף למימר דהיכח דניקף לאו בר חיובח מקיף נמי פטור דהייטו למיגמר מגברל על גברל לח מלמע ליה ורב [לחלל] סבר דלהבי לפקיה קרל בתך ליעבד למימר היכח דניקף לאו בר חיובח מקיף נמי פטור הילבך גדול המקיף לקטן פטור ובראה דקיי"ל כרב הונח דחשה שריה להקיף קטן וה"ה לגדול דסוגיח דהש"ס כוותיה בפרק קמח דבבח מליעח (דף י:) דקחמר *מחי בייהו לים דחמר לחשה לחקיפי לי קטן וקחמר דהשלים דהייטו החשה לאו בח חיובח היח לחמר לחשה מותרת להקיף לקטן כרב הונח ומדנקט נמי חשה ולח ים מטמע נמי לחים המקיף לקטן חייב והייטו נמי כרב הונח והוה מלי למימר החם שהחים חמר לחשה לחקיפי לי גדול כיון דסוגיח חוזל כרב הונח דלח הגדול לח יחבה שמוע לה שהקיפטו כי הוח יחחייב לבל קטן לאו בר מחחה הוח ולאו בר עונשין הוח וח"ת ולרב לחד דמקיש מקיף לניקף וה"ה דניקיש ניקף למקיף וניימח כל היכח דמקיף לאו בר חיובח ניקף נמי פטור והייה מותר להיות ניקף מן הטובד כוכבים וי"ל לרב לחד מקיף לניקף מקשיין מטום דעיקר חיובח דקרל לניקף כתיב לח תקיפו פאת דהייטו פאת דניקף לממר היכח דניקף בר חיובח גם המקיף חייב ולח הניקף לאו בר חיובח הוח המקיף פטור לבל כשהניקף בר חיובח לח חם מין המקיף בר חיובח לסור דקרל לחי לאקושי מקיף דמשמע מלינה דלח תקיפו דניקף דמשמע מנופיה דפשטיה דקרל לבל מין סברל להקיש גופיה דקרל דהייטו הניקף למקיף דכתיב לחיכחל קלי קרל ולח חשוב כוכבים וע"ע במקיף לח החשה לי מחייב כמו בקטן לרב הונח*: **לפי** שנחמר לח תקיפו יכול לח מלוכל לומר רחמנ לח תקיפו לח מיחייב לח מיחייב כמו בקטן לרב הונח דלחו לח מטעם דלעיל לח מלוכל לומר רחמנ לח תקיפו לח מיחייב לח מיחייב ולח"ת דלח מיחייב לח מטעם דלעיל לח מלוכל לומר רחמנ לח תקיפו לח מיחייב לח מיחייב לח מיחייב

יכול אף מגורע. לח יקיף ת"ל רחמנו: ג) **יכול אף נזיר מגורע.** כשנכנסו מלרעתו בתוך ימי נזירותו לח יעביר תער על רחמנו: **אף לאו מגופי פירי.** למ"ד דהתי "לרחמנו" לכתיב במגורע לח תיתי ג) חלח למידתי "לח תעשה" לכתיב יעבור תער על רחמנו" קסבר משום לאו דהקפה לח גריך "(ג) לחיטו

תורה אור

זבול אף מגורע בזה"ל ראשו *הניא אידך ראשו מה ת"ל לפי שנאמר גבי נזיר תער לא יעבור על ראשו יכול אף נזיר מגורע כו' ת"ל ראשו מה לאו תנאי הוא לכל (ג) מנזיר קסבר הקפת כל הראש לא שמה הקפה ובי אתא קרא למידחי את ילא תעשה ועשה ואידך סבר הקפת כל הראש שמה הקפה ובי אתא קרא למידחי ילאו גרידא אמר רבא ר"ע הקפת כל הראש לא שמה הקפה ובי אתא קרא שהקוף ולבסוף גילח כיון דאילו גלחיה בחד זימנא לא מיחייב כי הקוף ולבסוף גילח נמי לא מיחייב ומי כתב קרא הכי *והאמר ריש לקיש כל מקום שאתה מוצא עשה ול"ת אם אתה יכול לקיים את שניהם מוטב ואם לאו יבוא עשה וידחה את ל"ת אלא ר"ע הקפת כל הראש שמה הקפה ומאן דמוקים לקרא למידחי ל"ת ועשה ילאו גרידא מנליה דליף מגדילים דאמר קרא *לא תלבש שעטנז ותניא לא תלבש שעטנז הא גדילים תעשה לך מהם ומאן דנפקא ליה מראשו מ"ט לא נפקא ליה מגדילים אמר לך לבדרבא הוא דאתא דרבא רמי כתיב ונתנו על ציצית הכנף כמין בנף(פתיל תכלת) וכתיב צמר ופשתים יחדו הא כיצד צמר ופשתים פוטרים בין במינן בין שלא במינן שאר במינן במינן פוטרין שלא במינן אין פוטרין והאי חנא דמפיק להאשו ללאו גרידא(דאתי עשה ודחי את לא תעשה ועשה מנלן נפקא ליה מזקנו דתניא *וקנו מה ת"ל לפי שנא ופאת זקנם ילא יגלחו יכול אף בהן מצורע בן ת"ל וזקנו ומאן דמפיק ליה לראשו לעשה ולא תעשה לילף מזקנו וליטעמיך דקיימא לן בעלמא דלא

*) יומח ס. [נעיל מ:]

אמר רבח כ"ע לח סמיה הקפה וכי לימטרך קרח היכח דהקוף הפחה ולבסוף גילח · חט"ג דלחסבר. לקיים סניהם כגון שגילח כל הרחש לחי עשה דוגלח ולחי ליה ופרך מדרים לקים כי' חלח כ"ע סמה הקפה למען דמוקי לרחמנו למילף למידמי לח תעשה ועשה להיטו בגויר לכתיב כיה חטר לח יעבור על רחמנו וקדום יהיה (ו) מסוס דלחו גרידה נפקח ליה מנדילים: ומחן דמוקי רחמנו ללחו גרידה מחי מעמח לח נפקח ליה מנדילים ליחו להקפה כל הרחש סמה הקפה לח לימטרך קרח לסבירח ליה הסחח מסברח יסיעין לחמו מסוס דהסוף עגלח לח יחמייב על הפלוח כי היכי דחמען לחו ללחו ועשה כמיר חיט ליה דסמה הקפה מסברח ולחו כמחי דסלקח דעתך מעיקרח דבעי קרח לחמועינן דהקפת כל הרחש סמה הקפה:

ציצית הכתוב מין בכתף · דמשמע מכל מין שיהח בכתף הן מעירים הן מן כלך וכריקין וכתיב למר ופשתים וממיך ליה גדילים הח כיצד למר ופשתים פוטרין בין במינן כגון למר למר ופשתים בפשתים בין למר לכלך וסריקין שלח הן מיינין לרבח מן התורה וכן משמע בפרק במה מדליקין (שבת דף כג:) שלחר מינן במינן פוטרין כגון כלך לכלך וסריקין לסריקין שלח במינן חינן פוטרים לחבל כלחים בגיעית דליתי עשה ולידמי לח תעשה לחכתי ניקח לח נפקח לן:

והאי תנח דמפיק ליה לרחמנו ללחו גרידה מנח ליה · היכח דליתי עשה ולמי ל"ת ועשה · היכח דליתי שוה בכל מנליה נפקח ליה מזקנו כדמפרש והולך וחין לחמוה לחמחי פשיטח להם"ם דלחמי (כ) ל"ל דלמי ס"ד דלח חמי עשה ולמי ל"ת ועשה בשלמי שוה בכל לם כן למחן דמפיק רחמנו ללחו גרידה ולח דריש גדילים הח קיימח לן בכל לוכמי דלחמי עשה ולמי ל"ת גרידה לחפי' השוה בכל מנלן מי מהקפה שכן חינו שוה בכל חלח ולחי לגופיה [לח] לימטרך לחפילו לחו ועשה דמי כשחינו שוה בכל כדמפרש וחיל בזקנו וחם כן חייחר לו רחמנו להקפה חם חינו ענין לשחינו שוה בכל תניהו ענין לשוה בכל [כולי האי] חמי עשה ולמי (כ) ל"ם שבו חלמר בשלר לחוין הילכך נפקח ליה מנדילים כו': **ולמאן דנפקא ליה מראשו** · ללחו גרידה ולח פריך כלפרכיכן מה ללחו להקפה שכן חינו שוה בכל דבני חהרן ולח בעית חהרן חמר רחמנח ומחי עשה לח תעשה ועשה מנדילים: **סלוס לכדרבא לפי דרכא רמי כתיב ונתנו על ציצית הכנף** (ו) **פתיל** (ח) דהח מייחורח משמע דליחיי ממין כנף פתיל תכלת וכתיב למר ופשתים גדילים תעשה לך דבקרא לחריחא כתיב לח תלבש שעטנז למר ופשתים וממיך ליה גדילים מהם ולח ממין חחר הח כיולד למר ופשתים תעשה לך גדילים מהם ולח ממין חחר הח כיולד למר ופשתים פומרין כו': **נפקא ליה מזקנו** · דכתיב גבי מצורע דחניח זקנו מה ת"ל ולח שער זקנו בכלל כל שערו הוח: **יכול אף כהן מגורע כן ת"ל וזקנו.** דקלחי עשה דמצורע"וגלח חת כל שערו חת רחמנו וחת זקנו" ולקח דמי עשה ול"ת דכהן ג"כ "ופחת זקנם לח יגלחו" עשה דקדושים יהיו לחלהיהם: **ולמאן דמפיק לרחמנו** · מ)גבי נזיר למידמי ל"ת ועשה לילף מזקנו: **אמר לך ונעמעמך.** ו) לחמרת (ס) לי לגזיר מכהן הוח ליה למילף הח דקיי"ל בעלמח דלח חמי עשה כו' חמחי נילף מכהן ולח ל"ת ועשה והוח הדין בכל החורה: **גלח מכהן לח ילפינן** · לחיכח למיפרך מה לכהן שכן לחו חלחיו שוה בכל ס) כו' חחמר בגויר שהוח שוה בכל לכך הוללך הכחוב רחמנו גבי נזיר למידמי חת ל"ת ועשה שבו וחפי' הכי בעלמח לח ילפינן מיניה כדלקמן מה לגזיר שכן יש בשלה בשחינו שוה בכל וגזיר שוה בכל הוח ועשה בשלה חחמר בעלמח שחינו שוה בשלה לבל כהן *) חלח חם כן חלמוד לומר ונעמעמך מה לנזיר שכן יש בו ל"ת ועשה ילחייבו בשלה חפי' הכי מנלן דלח מיחייב ולח ילפינן מיניה כלום ולח ילפינן מיניה כלום ולח ילפינן מיניה כלום

נזיר מכהן גמי לא יליף כהן ללאו שאינו שוה בכל הוא · והתם הוה מני למיפרך לחמי לא [ליפיון] מנזיר דעלמא דלחמי עשה ולחי ל"ת ועשה לפי שוה בכל הוא ולמסקנת ניחא דפריכין בסמוך מה למזיר כהן יטמא בשאלה:

ולמאן דמוקי לחמו בנזיר, זקנו למה לי · לחנם פי' הש"ס כן (ה) דכוותיה"ק"ל"מת"גם לחנם שיהא לשטו דקאמר לעיל דלמאן דמפיק לחמו לעשה ול"ת מבטיח ליה לכדתניא למילף דתגלחת מלוה ועשה הוא דאילו מרחמנו דנזיר [לא] נפקא דסבירה לן כמ"ד פ' נ' מיעין (נעיל מ.) דנזיר חייב בכל מעבירין ולהכי ליעטריך זקנו דאילו שחחתם זקן ליה מלא בחער כדמפרש ואזיל ול"ע כי פריך זקנו למה לי למאי לא מצי ליעטמיך הא (ו) ק"ל דאין עשה דוחה ל"ת ועשה נילף מנזיר מעורע דחמי מלא מאי איה לך למימר מה לנזיר כהן יטמא בשאלה:

ולמאן דמפיק לחמו ללאו גרידא למה לי · (ז) לכחוב זקנו לבד דמשמע בין זקנו לכהן בין זקנו דישראל ומינה שמעי' (בין)ל"ת גרידא בישראל ומינה שמעי' ל"ת ועשה (ח) מהכיא דמקרא מלא דיבר הכחוב ותע"ג דרחמנו "כמי מקרא מלא הוא ולא בעי לאוקומי מלא ברחמנו גרידא ולא ברחמנו לחזיר שחל החחת הזקן הכל נלמו אחד הוא בין דישראל לא חשחים פחת זקן בין לכהנים ופחת זקנם לא יגלחו הילכך ברחה לומר דמקרא מלא דיבר הכחוב דעשה דמעורע דזקנו ידחה בין נלמו דישראל בין נלמו לכהנים כיון דלחזרה נחת היה:

הר"ח והשתא מני לשטויי דלי מזקנו ליכא למיפרך כהן ללאו שאינו שוה בכל הוא דליתיה בנשיס (ט) ולישטריך רחמנו דחס ליט ענין נללו שאינו שוה בכל מניהו ענין לשוה בכל ורחה דסלקא דעתיה דקטולים הן ולכך מוחה לו ל"ת גרידא השוה בכל כמו ל"ת ועשה שאינו שוה בכל נלמ החמיך יוחר דחיידי דבעי לאחוקי כך פירכא מסיק וחזיל לכולי נדדי דפירכות ומשני כהן מזיר לא יליף כהן ישנו בשאלה ונזיר מכהן לא יליף כהן ללאו שאינו שוה בכל ובעלמא לא משנינן דלא ילפינן מיניה משום דליכא למיפרך כדחמרן וקשה להר"ם (י) דממי קאמר כהן מזיר לא יליף כו' ניחא דכהן ליעטריך משום חער דבניהן חער במעורע כדקחמ' חמרינן וע"ק לו דקחמ פריך נמ"ד רחמנו ללאו גרידא וקחמהדר ליה נמ"ד רחמנו לנזיר חחת מדקחמר כהן מזיר לא יליף כו' לכך נרחה להר"ם לפרש דמשמע ליה השחחת כיון דמסקינן דזקנו חחת לחשמועי' חער משה למחן לחיים ליה דרחמנו חחת ללאו גרידא מנלן דמזיר מעורע חלא על כרחיך לריך לומר דמקרא מלא דבר הכחוב דכיון דקרא סחמא כחיב מיירי בכל ענין בין שהוא כהן בין שהוא מזיר ולמה לי למיכחב זקנו וחם חחמר והא שפיר ליעטריך לחשמועינן דחגלחת מעורע בחער וי"ל דהכי פריך למה ליה להחת דלעניל לחיחויי זקנו למילף דכהן מעורע מוחר בחגלחת דקחני זקנו מה ת"ל כו' מרחמנו שמעינן שחפיקו מזיר מעורע מגלח רחמנו חע"ג דחיכח לאו ועשה דקרא סחמא כחיב (נ) דמיניה מפמע שגם כהן מגלח זקנו להשחא סבירא ליה דלהאי חנא הס שקולין ומפני מין הכי נמי דוחי סבירא ליה דמקרא מלא דבר הכחוב ומרחמנו גרידא שמעינן שגם מזיר מעורע מגלח רחמנו ואפי' הכי מ' לאו דכחב רחמנא זקנו לא הוה שמעינן כהן כדפרישית שכן יפו בשאלה ולא כחב זקנו לא הוה שמעינן מזיר שכן לאו שאינו שוה בכל ולפי מסקנת זו חנא דמוקי רחמנו ללאו גרידא ה"ם דשמעינן מיניה לאו ועשה ומה שהזכיר לאו דעשה גרידא לגלות לנו דעשה דסבר דאי לאו הכי קרחי דרחמנו וזקנו חפיקו לאו גרידא לא הוה ידעינן שיהא עשה דוחה לחוחו דקרא דגדולים הוה מוקמינן ליה לכדרבא ובעלמא לא ילפינן כדאמרן לגומר למיפרך מה לכהן שכן לאו שאינו שוה בכל ומה לנזיר שכן יפו בשאלה וחם חחמר ונילף מחרוייהו במה הגד ותו"י דחיכח למיפרך מה לעשה דמעורע דליכח עשה בית ובכי הא גוונא חמרינן בפ' שילוח הקן (חולין דף קמח.) דסלקא דעתך חמינא עשה דלפרי מעורע לידחי לא חעשה א) ועשה דשילוח הקן משום עשה בית* : **אמר** רב מיקל חדם כל גופו בחער מיחיבי כו' הרי זה נוקה · משום לא ילפינן גבר כדדרשינן בסמוך לא קשיא הא בחער הא בחער ומה נמי בחער קאמר כעין חער : **א"ר** יוחנן המעביר כעין חער בית השחי ובית הערוה הרי זה נוקה מיחיבי המעביר סופירים ומורה מלא מדברי סופרים ומורה מלא מדברי חורה מלא ניחא ליה לעטויי מדי לוקה דרבנן דלא ליפלגו בריישא מהדדי ר' יוחנן חך במסכיים חוסר ומשמע דרבי יוחנן פליג חדרב:

חיכח

נזיר ולמאן דמוקים ליה בסומק שפתים ומשני כהן מזיר לא יליף כהן ללאו שאינו שוה בכל הוא · והתם הוה מני למיפרך לחמי לא [ליפיון] מנזיר דעלמא דלחמי עשה ולחי ל"ת ועשה לפי שוה בכל הוא ולמסקנת ניחא דפריכין בסמוך מה למזיר כהן יטמא בשאלה:

ולמאן דמוקי לחמו בנזיר, זקנו למה לי · לחנם פי' הש"ס כן (ה) דכוותיה"ק"ל"מת"גם לחנם שיהא לשטו דקאמר לעיל דלמאן דמפיק לחמו לעשה ול"ת מבטיח ליה לכדתניא למילף דתגלחת מלוה ועשה הוא דאילו מרחמנו דנזיר [לא] נפקא דסבירה לן כמ"ד פ' נ' מיעין (נעיל מ.) דנזיר חייב בכל מעבירין ולהכי ליעטריך זקנו דאילו שחחתם זקן ליה מלא בחער כדמפרש ואזיל ול"ע כי פריך זקנו למה לי למאי לא מצי ליעטמיך הא (ו) ק"ל דאין עשה דוחה ל"ת ועשה נילף מנזיר מעורע דחמי מלא מאי איה לך למימר מה לנזיר כהן יטמא בשאלה:

ולמאן דמפיק לחמו ללאו גרידא למה לי · (ז) לכחוב זקנו לבד דמשמע בין זקנו לכהן בין זקנו דישראל ומינה שמעי' (בין)ל"ת גרידא בישראל ומינה שמעי' ל"ת ועשה (ח) מהכיא דמקרא מלא דיבר הכחוב ותע"ג דרחמנו "כמי מקרא מלא הוא ולא בעי לאוקומי מלא ברחמנו גרידא ולא ברחמנו לחזיר שחל החחת הזקן הכל נלמו אחד הוא בין דישראל לא חשחים פחת זקן בין לכהנים ופחת זקנם לא יגלחו הילכך ברחה לומר דמקרא מלא דיבר הכחוב דעשה דמעורע דזקנו ידחה בין נלמו דישראל בין נלמו לכהנים כיון דלחזרה נחת היה:

הר"ח והשתא מני לשטויי דלי מזקנו ליכא למיפרך כהן ללאו שאינו שוה בכל הוא דליתיה בנשיס (ט) ולישטריך רחמנו דחס ליט ענין נללו שאינו שוה בכל מניהו ענין לשוה בכל ורחה דסלקא דעתיה דקטולים הן ולכך מוחה לו ל"ת גרידא השוה בכל כמו ל"ת ועשה שאינו שוה בכל נלמ החמיך יוחר דחיידי דבעי לאחוקי כך פירכא מסיק וחזיל לכולי נדדי דפירכות ומשני כהן מזיר לא יליף כהן ישנו בשאלה ונזיר מכהן לא יליף כהן ללאו שאינו שוה בכל ובעלמא לא משנינן דלא ילפינן מיניה משום דליכא למיפרך כדחמרן וקשה להר"ם (י) דממי קאמר כהן מזיר לא יליף כו' ניחא דכהן ליעטריך משום חער דבניהן חער במעורע כדקחמ' חמרינן וע"ק לו דקחמ פריך נמ"ד רחמנו ללאו גרידא וקחמהדר ליה נמ"ד רחמנו לנזיר חחת מדקחמר כהן מזיר לא יליף כו' לכך נרחה להר"ם לפרש דמשמע ליה השחחת כיון דמסקינן דזקנו חחת לחשמועי' חער משה למחן לחיים ליה דרחמנו חחת ללאו גרידא מנלן דמזיר מעורע חלא על כרחיך לריך לומר דמקרא מלא דבר הכחוב דכיון דקרא סחמא כחיב מיירי בכל ענין בין שהוא כהן בין שהוא מזיר ולמה לי למיכחב זקנו וחם חחמר והא שפיר ליעטריך לחשמועינן דחגלחת מעורע בחער וי"ל דהכי פריך למה ליה להחת דלעניל לחיחויי זקנו למילף דכהן מעורע מוחר בחגלחת דקחני זקנו מה ת"ל כו' מרחמנו שמעינן שחפיקו מזיר מעורע מגלח רחמנו חע"ג דחיכח לאו ועשה דקרא סחמא כחיב (נ) דמיניה מפמע שגם כהן מגלח זקנו להשחא סבירא ליה דלהאי חנא הס שקולין ומפני מין הכי נמי דוחי סבירא ליה דמקרא מלא דבר הכחוב ומרחמנו גרידא שמעינן שגם מזיר מעורע מגלח רחמנו ואפי' הכי מ' לאו דכחב רחמנא זקנו לא הוה שמעינן כהן כדפרישית שכן יפו בשאלה ולא כחב זקנו לא הוה שמעינן מזיר שכן לאו שאינו שוה בכל ולפי מסקנת זו חנא דמוקי רחמנו ללאו גרידא ה"ם דשמעינן מיניה לאו ועשה ומה שהזכיר לאו דעשה גרידא לגלות לנו דעשה דסבר דאי לאו הכי קרחי דרחמנו וזקנו חפיקו לאו גרידא לא הוה ידעינן שיהא עשה דוחה לחוחו דקרא דגדולים הוה מוקמינן ליה לכדרבא ובעלמא לא ילפינן כדאמרן לגומר למיפרך מה לכהן שכן לאו שאינו שוה בכל ומה לנזיר שכן יפו בשאלה וחם חחמר ונילף מחרוייהו במה הגד ותו"י דחיכח למיפרך מה לעשה דמעורע דליכח עשה בית ובכי הא גוונא חמרינן בפ' שילוח הקן (חולין דף קמח.) דסלקא דעתך חמינא עשה דלפרי מעורע לידחי לא חעשה א) ועשה דשילוח הקן משום עשה בית* : **אמר** רב מיקל חדם כל גופו בחער מיחיבי כו' הרי זה נוקה · משום לא ילפינן גבר כדדרשינן בסמוך לא קשיא הא בחער הא בחער ומה נמי בחער קאמר כעין חער : **א"ר** יוחנן המעביר כעין חער בית השחי ובית הערוה הרי זה נוקה מיחיבי המעביר סופירים ומורה מלא מדברי סופרים ומורה מלא מדברי חורה מלא ניחא ליה לעטויי מדי לוקה דרבנן דלא ליפלגו בריישא מהדדי ר' יוחנן חך במסכיים חוסר ומשמע דרבי יוחנן פליג חדרב:

חיכח

הגהות מהר"ב רנשבורג א) חח"ה הכ"ף וכו' דמ"ל נדמי ל"ם · כ"ג חין זה מדוקדק דכמולין נמ מכר מדיממי ל"ם כ"ל דמיית עשה · ו"ש:

הגהות הב"ח (ה) נמ' מינעי ליה לכדחניא ופמ זקנו לח יגלחו יכול לח יגלחו ת"ל נמ שמעמר ופמ זקנו לח יגלחו יכול לח יגלחו כאן מלוה ועשה כאן מלוה ועשה מה להלן ל"ת ועשה אף כאן ל"ת ועשה ומנלן דכחער דחגיח ממחן: (כ) שם דליכח למיפרך כדחמרן. כ"ב כרים יממות כמו שלא ומ"ש כדף ו בד"ה שכן יפו בשאלה: (ג) רש"י ד"ה מינעי ליה וכו' ליפמוך קלא מיניה ומו מלוה כל"ל ומיבמ לח מפחת: (ד) בא"ד שחחה מולא וכו' כס"ד ותח"כ מ"ם ומנלן דמפיק ליה וכו' דלמחן דמפיק לה מכיכא ללא מפיקי קלי: (ה) בא"ד ל"ת ועשה דוחה לחוחו ומנלן וכו' פי' כסה"ם כן דכא ל"ל ומיבמ גם: (ו) ד"ה ומנלן דמפיק וכו' דלגירסת הגיס לכתי לחיכח למיפרך ומיבמ לח מפחת: (ז) ד"ה מכ"ף וכו' דליחיה בנשיס לכתי ליעטריך וכו' דמקיון לן דכך מחוד ל' ל"ת גרידא: (ח) בא"ד וקשה להר"ם דלחחחר קחמר וכו' למ"ד רחמנו למיד לחחח מדקחמר: (כ) בא"ד מנלן דמיד מעורע וכמן מעורע מגלח חלא על כרחיך: (ל) בא"ד ומיהם מממע נמי שגם כהן:

נוסחת הריב"ן

ע) ופחת זקנם לח יגלחו כו' מ"ל זקנו ומה (מעורע) מחמר כחיב גבי גילוח זקן ומלא כחיב בחער ומה לח מחמר כחיב בחער שנוסה שבחתה לך בכחוב גבי מעורע חבל במלקט ורבינו לח וכדחמר בפ' כו' דלח ס"ד דכי עביד : כו' חלמיך דחגלחת : ג) חמיכה : ד) מיחיבי חיסור כעבירת בשר :

גליון הש"ם

גמ' מיר מכלן ממי לח יליף . עי' לעיל דף מז ע"ב מד"ה ולא כחב : שם מלי לוקה דקחמר. מכח דף מ יבמות דף כח מוליז דף קמח ע"ב :

[ופי' סימן חומ' יבמות ס. ד"ה שכן]

פי' הרא"ש

ומאן דמוקי ראשו בנזיר זקנו למה לי דוה מצי לשנויי דכהן מנזיר לא אתי שכן ישנו בשאלה כדקאמר בסמוך אלא דעדיפא מיניה קא משני דמיבעי ליה לכדחניא דאינו חייב על השחחת זקן אלא בחער ובראיצע זקנו למדרחי לאו ועשה דכהן ש"ם דמעורע אינו מגלח אלא בחער דאי מצי לנלוחי בלאחער לא הוה דחי ' ומנזיר לא שמעי' ליה דשכא פ"ל כמאן דאמר פ"נ מינים לא יעבור לרבות כל המעבירים : ומאן דאמר ראשו ללאו נזירא ל"ל למכחב ראשו ולמה לי למכחב זקנו · ליכחוב זקנו דמשמע בין בישראל דאיכא לאו נזירא בין בכהן דאיכא לאו ועשה ולשחוק מראשו : ומשני דלאו שקולים הם דבכל חד מנייהו איכא פריכא ולא ילפי' מהדדי ' ובעלמא נמי לא ילפי מינייהו כדאמר דמה להכן שאינו שוה בכל הילכך לא ילפינן מיניה שידחה עשה ל"ת ועשה : אמר רב מיקל אדם כל נופו בחער אפי' בית השחי ואין בוה משום לא ילבש נבר שמלת אשה · אבל בפאת זקן וראש לא איירי רב אלא בשאר הגוף קאמר : ה"ו לוקה משום לא ילבש וכו' : כעין חער בממעיים שמוך לבשר : מיחיבי העברת שער מבשרו אינה מדברי סופרים וקשה לר' דאמר לוקה · וה"ה דהוה מצי למפרך השתי בריישות אהדדי ולשנויי כדמשני מאי לוקה כדקחני מכת מרדות :

הגהות מהר"ב רנשבורג א) חח"ה הכ"ף וכו' דמ"ל נדמי ל"ם · כ"ג חין זה מדוקדק דכמולין נמ מכר מדיממי ל"ם כ"ל דמיית עשה · ו"ש:

איבא דאמרי. דבהדיא מפרש רבי חייא משום "לא ילבש גבר שמלת אשה" ואשה דלבשה בכך שהוא ניוול לה כשיש לה שער: **ופנג קמא.** דסבר דחיובא אלא מדברי סופרים מאי דרים ב) בהאי לא ילבש (ו): **אפילו למאד שנא ילבש.** כלומר ואם אמר לך הכתוב ג) שלא ילבש האיש שמלת אשה, לכך לא קרלו הכתוב תורה אור תועבה היא, ג) אלא למה הוא בא? שלא ילבש אדם שמלת האשה ד) ויש ויסבר הנשים, שיש לאדם תועבה ה) ויש כלי זיין למלחמה. כדמתרגמינן ליה לא יהא תיקון זיין דגבר: **תלמוד לומר לא יהיה כלי גבר על אשה.** וזה שמלינו ביעל אשה מחבר הקיני שלא הרגתו לסיסרא בכלי זיין אלא כמו שנאמר יהודה ליחד תשלחנה (מופסים ה): **שלא יפקן לים בתיקוני אשה.** דהכי מתרגמינן ליה שלא יכאול ולא יפרכם ה) בבגדי אשה כשהוא של אשה: **מזיגת ליה לר' יוחנן דלים ליה.** שיער בנים השחי: **לימלמי בים השחי.** כי הוו משלחי ו) בהפסקא מתניה לגבייהו: **דין מן חבריא הוא.** דיודע לחסור להטעיר ז) בים השחי: **מהו לגלח.** במספרים בית השחי: **ואם קא גדל.** וקא מצער ליה לחיכו: **בר שתי גו.** כגון של תלמיד חכם: **גבול יש לו.** לאותו שיער כיון שגדל יותר ממה שחתכו יכול ח) לסובלו טרח מלתיו: **(נזיר) מהו לחוך.** בנים השחי בידו כדי להטעיר את השיער ט): **מהו לחוך בנגדו.** לעיל בים השחי כדי שיהא טרח על ידי חיכוך: **ל"ל חוכר.** הואיל ואינו טוען בשער אלא בנגדו: **לימלמי.** הכי קמיבעיא ליה בתפלה בנגדו מתי כלומר המתפלל מהו לחוך בנגדו כדי שיפלו כינים ממנו הואיל ואינו טוען בנגדו: **ל"ל חסור ולים סלקפא בווחים.** משום דכיון דאינו טוען בנגדו מותר לחוך כמו שור המתחכך בכותל (בבא קמא דף מד.):

[ברכות יג: תג. שבת יג: כט.]

איבא דאמרי אמר ר' חייא בר אבא אמר ר' יוחנן המעביר בית השחי ובית הערוה לוקה משום "לא ילבש גבר שמלת אשה" מיתיבי העברת שער אינה מדברי תורה אלא מדברי סופרים? הוא "דאמר כי האי תנא דתניא המעביר בית השחי ובית הערוה הרי זה עובר משום "לא ילבש גבר שמלת אשה" ותנא קמא "האי "לא ילבש גבר" מאי דריש ביה? מיבעי ליה לברתניא "לא יהיה כלי גבר על אשה" מאי תלמוד לומר אם שלא "ילבש איש שמלת אשה ואשה שמלת איש הרי כבר נאמר "תועבה היא "ואין כאן תועבה "אלא שלא ילבש "איש שמלת אשה וישב בין הנשים ואשה שמלת איש ותשב בין האנשים, רבי אליעזר בן יעקב אומר "מנין שלא תצא אשה בכלי זיין למלחמה ת"ל "לא יהיה כלי גבר על אשה", "ולא ילבש גבר שמלת אשה "שלא יתקן איש בתיקוני אשה אמר רב נחמן בנזיר מותר, ולית הילכתא כוותיה, אמרו ליה רבנן לר"ש בר אבאחוניא ליה לרבי יוחנן דלית ליה, אמר להון מחמת זקנה נשרו, ההוא דאיתחייב נגידא קמיה דרבי אמי, איגלאי בית השחי חזייה דלא מגלח, אמר להון רבי אמי: שיבקוה, דין מן חבריא הוא "בעא מיניה רב מרבי חייא מהו לגלח, אמר ליה אסור, אמר ליה והא "קא גדלינא ל: "בר פחתי זמן יש לו: כל זמן שהוא גדל נושר, בעא מיניה רב מרבי חייא מהו לחוך? אמר ליה "אסור, בבגדו מהו? א"ל "מותר אביי דאמרי בעא מיניה בתפלה בבגדו מא"א אסור, ולית הילכתא כוותיה:

מתני'

איבא דאמרי. דבהדיא מפרש רבי חייא משום "לא ילבש גבר שמלת אשה" ואשה דלבשה בכך שהוא ניוול לה כשיש לה שער: **ופנג קמא.** דסבר דחיובא אלא מדברי סופרים מאי דרים ב) בהאי לא ילבש (ו): **אפילו למאד שנא ילבש.** כלומר ואם אמר לך הכתוב ג) שלא ילבש האיש שמלת אשה, לכך לא קרלו הכתוב תורה אור תועבה היא, ג) אלא למה הוא בא? שלא ילבש אדם שמלת האשה ד) ויש ויסבר הנשים, שיש לאדם תועבה ה) ויש כלי זיין למלחמה. כדמתרגמינן ליה לא יהא תיקון זיין דגבר: **תלמוד לומר לא יהיה כלי גבר על אשה.** וזה שמלינו ביעל אשה מחבר הקיני שלא הרגתו לסיסרא בכלי זיין אלא כמו שנאמר יהודה ליחד תשלחנה (מופסים ה): **שלא יפקן לים בתיקוני אשה.** דהכי מתרגמינן ליה שלא יכאול ולא יפרכם ה) בבגדי אשה כשהוא של אשה: **מזיגת ליה לר' יוחנן דלים ליה.** שיער בנים השחי: **לימלמי בים השחי.** כי הוו משלחי ו) בהפסקא מתניה לגבייהו: **דין מן חבריא הוא.** דיודע לחסור להטעיר ז) בים השחי: **מהו לגלח.** במספרים בית השחי: **ואם קא גדל.** וקא מצער ליה לחיכו: **בר שתי גו.** כגון של תלמיד חכם: **גבול יש לו.** לאותו שיער כיון שגדל יותר ממה שחתכו יכול ח) לסובלו טרח מלתיו: **(נזיר) מהו לחוך.** בנים השחי בידו כדי להטעיר את השיער ט): **מהו לחוך בנגדו.** לעיל בים השחי כדי שיהא טרח על ידי חיכוך: **ל"ל חוכר.** הואיל ואינו טוען בשער אלא בנגדו: **לימלמי.** הכי קמיבעיא ליה בתפלה בנגדו מתי כלומר המתפלל מהו לחוך בנגדו כדי שיפלו כינים ממנו הואיל ואינו טוען בנגדו: **ל"ל חסור ולים סלקפא בווחים.** משום דכיון דאינו טוען בנגדו מותר לחוך כמו שור המתחכך בכותל (בבא קמא דף מד.):

מתני'

אבא דאמרי ת"ר יוחנן המעביר בית השחי ובית הערוה הרי זה לוקה משום לא ילבש כלי ט' מיתיבי העברת שער אינה מדברי תורה אלא מדברי סופרים כי היכי דלא ליתי לאתויי שער דדרים ליה מקרא דהיתה בדייתה לא יהיה כלי גבר על אשה ובסיפיה דקרא כמי כתיב ולא יהיה כלי גבר שמלת אשה אלא יהיב בים השחי ובית הערוה דכתיב לא יהיה כלי גבר על אשה מאי דרים ביה? מיבעי ליה לברתניא "לא יהיה כלי גבר על אשה" מאי תלמוד לומר אם שלא "ילבש איש שמלת אשה ואשה שמלת איש הרי כבר נאמר "תועבה היא "ואין כאן תועבה "אלא שלא ילבש "איש שמלת אשה וישב בין הנשים ואשה שמלת איש ותשב בין האנשים, רבי אליעזר בן יעקב אומר "מנין שלא תצא אשה בכלי זיין למלחמה ת"ל "לא יהיה כלי גבר על אשה", "ולא ילבש גבר שמלת אשה "שלא יתקן איש בתיקוני אשה אמר רב נחמן בנזיר מותר, ולית הילכתא כוותיה, אמרו ליה רבנן לר"ש בר אבאחוניא ליה לרבי יוחנן דלית ליה, אמר להון מחמת זקנה נשרו, ההוא דאיתחייב נגידא קמיה דרבי אמי, איגלאי בית השחי חזייה דלא מגלח, אמר להון רבי אמי: שיבקוה, דין מן חבריא הוא "בעא מיניה רב מרבי חייא מהו לגלח, אמר ליה אסור, אמר ליה והא "קא גדלינא ל: "בר פחתי זמן יש לו: כל זמן שהוא גדל נושר, בעא מיניה רב מרבי חייא מהו לחוך? אמר ליה "אסור, בבגדו מהו? א"ל "מותר אביי דאמרי בעא מיניה בתפלה בבגדו מא"א אסור, ולית הילכתא כוותיה:

הוא דאמר כי האי תנא. והוי מצי לאתויי כדייתה לוקה אלא ליתא ליה לאתויי תנא דדרים ליה מקרא דהיתה בדייתה לא יהיה כלי גבר על אשה ובסיפיה דקרא כמי כתיב ולא יהיה כלי גבר שמלת אשה אלא יהיב בים השחי ובית הערוה דכתיב לא יהיה כלי גבר על אשה מאי דרים ביה? מיבעי ליה לברתניא "לא יהיה כלי גבר על אשה" מאי תלמוד לומר אם שלא "ילבש איש שמלת אשה ואשה שמלת איש הרי כבר נאמר "תועבה היא "ואין כאן תועבה "אלא שלא ילבש "איש שמלת אשה וישב בין הנשים ואשה שמלת איש ותשב בין האנשים, רבי אליעזר בן יעקב אומר "מנין שלא תצא אשה בכלי זיין למלחמה ת"ל "לא יהיה כלי גבר על אשה", "ולא ילבש גבר שמלת אשה "שלא יתקן איש בתיקוני אשה אמר רב נחמן בנזיר מותר, ולית הילכתא כוותיה, אמרו ליה רבנן לר"ש בר אבאחוניא ליה לרבי יוחנן דלית ליה, אמר להון מחמת זקנה נשרו, ההוא דאיתחייב נגידא קמיה דרבי אמי, איגלאי בית השחי חזייה דלא מגלח, אמר להון רבי אמי: שיבקוה, דין מן חבריא הוא "בעא מיניה רב מרבי חייא מהו לגלח, אמר ליה אסור, אמר ליה והא "קא גדלינא ל: "בר פחתי זמן יש לו: כל זמן שהוא גדל נושר, בעא מיניה רב מרבי חייא מהו לחוך? אמר ליה "אסור, בבגדו מהו? א"ל "מותר אביי דאמרי בעא מיניה בתפלה בבגדו מא"א אסור, ולית הילכתא כוותיה:

בנזיר מותר. להטעיר בים השחי ובים הערוה דקסבר לחמי שער מטעיר כל שער דאסור לו לחתיך בשער ואשה שמלת איש הרי כבר נאמר "תועבה היא "ואין כאן תועבה "אלא שלא ילבש "איש שמלת אשה וישב בין הנשים ואשה שמלת איש ותשב בין האנשים, רבי אליעזר בן יעקב אומר "מנין שלא תצא אשה בכלי זיין למלחמה ת"ל "לא יהיה כלי גבר על אשה", "ולא ילבש גבר שמלת אשה "שלא יתקן איש בתיקוני אשה אמר רב נחמן בנזיר מותר, ולית הילכתא כוותיה, אמרו ליה רבנן לר"ש בר אבאחוניא ליה לרבי יוחנן דלית ליה, אמר להון מחמת זקנה נשרו, ההוא דאיתחייב נגידא קמיה דרבי אמי, איגלאי בית השחי חזייה דלא מגלח, אמר להון רבי אמי: שיבקוה, דין מן חבריא הוא "בעא מיניה רב מרבי חייא מהו לגלח, אמר ליה אסור, אמר ליה והא "קא גדלינא ל: "בר פחתי זמן יש לו: כל זמן שהוא גדל נושר, בעא מיניה רב מרבי חייא מהו לחוך? אמר ליה "אסור, בבגדו מהו? א"ל "מותר אביי דאמרי בעא מיניה בתפלה בבגדו מא"א אסור, ולית הילכתא כוותיה:

הדוא גברא דאיתחייב עגידא קמיה דר' אמי. מתחייב מלקות ומגלחי בית השחי וחזייה דלא מגלח אמר להון רבי אמי שיבקוה דין מן חבריא הוא. משמע מכאן דמדברכן קנה נשרו, אלמא מדברכן הוא דמגלח, ואפילו הכי קתני העברת שער אינה אלא מדברי סופרים, ומשמע דמדברכן לא מגלח, ומשמע נמי דמדברכן לא מטעיר, ומשמע נמי דמדברכן לא מחתיך, ומשמע נמי דמדברכן לא מחתיך בשער דבר תורה, ומשמע נמי דמדברכן לא מחתיך בשער דבר תורה אפילו בשעת הדחק, ומשמע נמי דמדברכן לא מחתיך בשער דבר תורה אפילו בשעת הדחק אפילו בבגדו, ומשמע נמי דמדברכן לא מחתיך בשער דבר תורה אפילו בשעת הדחק אפילו בבגדו אפילו בתפלה, ומשמע נמי דמדברכן לא מחתיך בשער דבר תורה אפילו בשעת הדחק אפילו בבגדו אפילו בתפלה אפילו בבגדו בתפלה, ומשמע נמי דמדברכן לא מחתיך בשער דבר תורה אפילו בשעת הדחק אפילו בבגדו אפילו בתפלה אפילו בבגדו בתפלה בבגדו בית השחי ובית הערוה: א"ל אסור ולית הילכתא כוותיה:

אמר רבי חייא בר אבא א"ר יוחנן המעביר בית השחי ובית הערוה לוקה משום לא ילבש כלי ט' מיתיבי העברת שער אינה אלא מדברי סופרים, ומשמע נמי דמדברכן לא מחתיך בשער דבר תורה אפילו בשעת הדחק אפילו בבגדו אפילו בתפלה אפילו בבגדו בתפלה בבגדו בית השחי ובית הערוה: א"ל אסור ולית הילכתא כוותיה:

מתני' מדברי סופרים וחומר ר"י דפריך משום דבדייתה קתני סתמא, ומשמע דכל מקום דין בשער לחיכרים בין בבית השחי ובבית הערוה *דקתמר רב הייט במספרים כעין תער, ומדקתמר הכא משמע דכל מקום מיירי אף בשעת בית השחי ובית הערוה דקתמר רב הייט במספרים כעין תער: **אמר** רבי חייא בר אבא א"ר יוחנן המעביר בית השחי ובית הערוה לוקה משום לא ילבש כלי ט' מיתיבי העברת שער אינה מדברי תור

ומי שומע לו. אם [לזין] דעתו לילוד כנזיר (לעיל זה) שילוד כנגדו: **מי** שומע לו שילוד כנגדו כמזיר. כזה הענין מספק להיות נזיר תלוי הוא לבדו מביא לפני שלשים יום תמתח הטוף והוא הדין עולת הטוף ולא הם לפרשה: **ועולת** בהמה. כדי לגלח על לחד מהדמים, ואומר כו' ואסור לשתות בין דשמח היה שמח וספר עוד שלשים יום ומביא קרבן טהרה חטאת ועולה ושלמים" ואם טהור הייתי" לומר שעולה הרשומה חובה" ללת סגי בלת עולת חובה בגילוח רשאין שריך לכל הפחות לגלח על לחד מהדמים והשאר קרבני החטאת והשלמים, ועולה זו שבאה עכשיו=נדבה:

נמצא מביא קרבנותיו לחלין.

ואם טהור היה, שעולה רשאין=חובה כשפרשים וגילוח שני מביא חטאת ושלמים וכיון לחין נזיר לחר עמו ולא יכול לעשות בענין לחר שכיון שהות ספק שמא וכשוך שלשים היו רשאי לגלח בלת שבאת קרבנותיו דתניא בפרק שני (לעיל דף יז:): נזיר שכנו ימיו [וטקה על הטומאה ולהיו] טוקה על התגלחת:

אבל הוו חכמים לדברי בן זומא.

ללת תיכפת ו לא מביא לחלין והללת לא ימלת לחר שילוד כנגדו: **ולייתי**. תדרבי יהושע פריך כלומר **ייבי** לחלין ומה כך ומשני לין הכי נמי ולת ל"ל יהושע תלת לחדד התלמידים: **אמר** רב נחמן בר יצחק מלי ליעבד ר' יהושע לדקיה דלת ליסרו. לת תיפרש ל"ג ל"ת - מלי ליעבד רבי יהושע לדקיה דלת ליסרו **יהושע** תלת ליסרו פירוש **לבני** מתים שלת יסריחו דכיון ש**יבקש** לחד שילוד כנגדו בניר ל"ל לסוף ימים כשמגלחין שניהם **לניקיון** להניף התלב, ותגלחת שניהם היה לפני תעופה ל"ל יסריח התלב ממה שיתחרו להקטיר לחותו עד שתי תגלחות, דבלי דלת תת לחד מהם כך היה לכולי עלמת שמביתין קרבן טומחה וטהרה הת ודלי [לי] תפסר לתקט בע"ח תבל בסיפת דמת לחד ותפסר לתקט בתקנת [בן זומת] בלת נזירות תחרת ולת הוה ליה למימר לר' יהושע שילוד לחר כנגדו **לפירוש** [לחר] כתוב "לדקיה-לניקיון דשולה דלתין נקטרות עד לחר תגלחת שניהם וקטה דעל העולה ליט עיקר מלות דמים כי הת מן הבלמים ומו למה ימתין הכהן מלהקטירם עד לחר התגלחת וזה לת מליט ויותר גרלה כדפרישית:

נזיר שהיה טמא בספק. פירשתי לעיל פ' כ"ג*:

[דף נה:]

ה"ג

מתני' מת אחד מהן, אמר ר' יהושע יבקש *אחד מן השוק שישדור בנגדו בנזיר, ואומר אם טמא הייתי הרי אתה נזיר מיד, ואם טהור הייתי הרי אתה נזיר אחר שלשים יום, וסופרין שלשים (ה) ומביא קרבן טומאה וקרבן טהרה ואומר: אם אני הוא הטמא קרבן טומאה שלי וקרבן טהרה שלך, ואם אני הוא הטהור קרבן טהרה שלי וקרבן טומאה בספק ושופרים שלשים יום ומביא קרבן טהרה ואומר אם אני (ג) הטמא קרבן טומאה שלי וקרבן טהרה שלך, וזה קרבן טהרתי ואם אני הוא הטהור קרבן טהרתך, אמר לו רבן זומא "ומי שומע לו שישדור כנגדו בנזיר, "אלא מביא חטאת העוף ועולת בהמה ואומר: אם טמא הייתי, החטאת מחובתי והעולה נדבה, ואם טהור הייתי העולה מחובתי והחטאת מספק "ושופרים שלשים יום ומביא קרבן טהרה ואומר אם טמא הייתי העולה הראשונה נדבה וזו חובה ואם טהור הייתי, העולה הראשונה חובה וזו נדבה וזו שאר קרבני" אמר רבי יהושע "נמצא זה מביא קרבנותין לחצאין, אבל הודו לו חכמים לבן זומא: **גמ'** ולייתי אמר רב יהודה אמר שמואל לא אמר ר' יהושע אלא *לחדד בה את התלמידים. **אמר** רב נחמן מאי ליעביד ליה ר' יהושע לדקיה דלא ליסרו: **מתני'** *נזיר שהיה טמא בספק ומחלט בספק אוכל בקדשים אחר ששים יום, ושותה יין ומטמא למתים אחר מאה ועשרים יום, ישתגלחת הנגע דוחה תגלחת הנזיר בזמן שהוא ודאי יאבל בזמן שהוא ספק אינו דוחה:

מתני' מת מהן אחד מהן ר' יהושע יבקש

ממט שילוד כנגדו להיות מיד כמו זה שמת ויאמר ו לא עמת היית הרי אתה נזיר מיד ולאחר שלשים יום תביא קרבנותיך ותגלח ותפטר ותהא טהור ולפיכך אין לך בו אלא שלשים יום אחד ומביא קרבנותיו ומגלח ומתגלח ומטהר ומטמא ומשמש ומותר ביין ביום שלשים ואחד ומביא קרבנותיו ומגלח ומתגלח ומטהר ומטמא ומשמש ומותר ביין ביום שלשים ושנים ומביא קרבנותיו ומגלח ומתגלח ומטהר ומטמא ומשמש ומותר ביין ביום שלשים ושלשה ומביא קרבנותיו ומגלח ומתגלח ומטהר ומטמא ומשמש ומותר ביין ביום ארבעים ומביא קרבנותיו ומגלח ומתגלח ומטהר ומטמא ומשמש ומותר ביין ביום ארבעים ואחד ומביא קרבנותיו ומגלח ומתגלח ומטהר ומטמא ומשמש ומותר ביין ביום ארבעים ושנים ומביא קרבנותיו ומגלח ומתגלח ומטהר ומטמא ומשמש ומותר ביין ביום ארבעים ושלשה ומביא קרבנותיו ומגלח ומתגלח ומטהר ומטמא ומשמש ומותר ביין ביום חמשים ומביא קרבנותיו ומגלח ומתגלח ומטהר ומטמא ומשמש ומותר ביין ביום חמשים ואחד ומביא קרבנותיו ומגלח ומתגלח ומטהר ומטמא ומשמש ומותר ביין ביום חמשים ושנים ומביא קרבנותיו ומגלח ומתגלח ומטהר ומטמא ומשמש ומותר ביין ביום חמשים ושלשה ומביא קרבנותיו ומגלח ומתגלח ומטהר ומטמא ומשמש ומותר ביין ביום ששים ומביא קרבנותיו ומגלח ומתגלח ומטהר ומטמא ומשמש ומותר ביין ביום ששים ואחד ומביא קרבנותיו ומגלח ומתגלח ומטהר ומטמא ומשמש ומותר ביין ביום ששים ושנים ומביא קרבנותיו ומגלח ומתגלח ומטהר ומטמא ומשמש ומותר ביין ביום ששים ושלשה ומביא קרבנותיו ומגלח ומתגלח ומטהר ומטמא ומשמש ומותר ביין ביום שבעים ומביא קרבנותיו ומגלח ומתגלח ומטהר ומטמא ומשמש ומותר ביין ביום שבעים ואחד ומביא קרבנותיו ומגלח ומתגלח ומטהר ומטמא ומשמש ומותר ביין ביום שבעים ושנים ומביא קרבנותיו ומגלח ומתגלח ומטהר ומטמא ומשמש ומותר ביין ביום שבעים ושלשה ומביא קרבנותיו ומגלח ומתגלח ומטהר ומטמא ומשמש ומותר ביין ביום שמונים ומביא קרבנותיו ומגלח ומתגלח ומטהר ומטמא ומשמש ומותר ביין ביום שמונים ואחד ומביא קרבנותיו ומגלח ומתגלח ומטהר ומטמא ומשמש ומותר ביין ביום שמונים ושנים ומביא קרבנותיו ומגלח ומתגלח ומטהר ומטמא ומשמש ומותר ביין ביום שמונים ושלשה ומביא קרבנותיו ומגלח ומתגלח ומטהר ומטמא ומשמש ומותר ביין ביום תשעים ומביא קרבנותיו ומגלח ומתגלח ומטהר ומטמא ומשמש ומותר ביין ביום תשעים ואחד ומביא קרבנותיו ומגלח ומתגלח ומטהר ומטמא ומשמש ומותר ביין ביום תשעים ושנים ומביא קרבנותיו ומגלח ומתגלח ומטהר ומטמא ומשמש ומותר ביין ביום תשעים ושלשה ומביא קרבנותיו ומגלח ומתגלח ומטהר ומטמא ומשמש ומותר ביין ביום מאה ומביא קרבנותיו ומגלח ומתגלח ומטהר ומטמא ומשמש ומותר ביין ביום מאה ואחד ומביא קרבנותיו ומגלח ומתגלח ומטהר ומטמא ומשמש ומותר ביין ביום מאה ושנים ומביא קרבנותיו ומגלח ומתגלח ומטהר ומטמא ומשמש ומותר ביין ביום מאה ושלשה ומביא קרבנותיו ומגלח ומתגלח ומטהר ומטמא ומשמש ומותר ביין ביום מאה ועשרים ומביא קרבנותיו ומגלח ומתגלח ומטהר ומטמא ומשמש ומותר ביין ביום מאה ועשרים ואחד ומביא קרבנותיו ומגלח ומתגלח ומטהר ומטמא ומשמש ומותר ביין ביום מאה ועשרים ושנים ומביא קרבנותיו ומגלח ומתגלח ומטהר ומטמא ומשמש ומותר ביין ביום מאה ועשרים ושלשה ומביא קרבנותיו ומגלח ומתגלח ומטהר ומטמא ומשמש ומותר ביין ביום מאה ושלשים ומביא קרבנותיו ומגלח ומתגלח ומטהר ומטמא ומשמש ומותר ביין ביום מאה ושלשים ואחד ומביא קרבנותיו ומגלח ומתגלח ומטהר ומטמא ומשמש ומותר ביין ביום מאה ושלשים ושנים ומביא קרבנותיו ומגלח ומתגלח ומטהר ומטמא ומשמש ומותר ביין ביום מאה ושלשים ושלשה ומביא קרבנותיו ומגלח ומתגלח ומטהר ומטמא ומשמש ומותר ביין ביום מאה וארבעים ומביא קרבנותיו ומגלח ומתגלח ומטהר ומטמא ומשמש ומותר ביין ביום מאה וארבעים ואחד ומביא קרבנותיו ומגלח ומתגלח ומטהר ומטמא ומשמש ומותר ביין ביום מאה וארבעים ושנים ומביא קרבנותיו ומגלח ומתגלח ומטהר ומטמא ומשמש ומותר ביין ביום מאה וארבעים ושלשה ומביא קרבנותיו ומגלח ומתגלח ומטהר ומטמא ומשמש ומותר ביין ביום מאה וחמשים ומביא קרבנותיו ומגלח ומתגלח ומטהר ומטמא ומשמש ומותר ביין ביום מאה וחמשים ואחד ומביא קרבנותיו ומגלח ומתגלח ומטהר ומטמא ומשמש ומותר ביין ביום מאה וחמשים ושנים ומביא קרבנותיו ומגלח ומתגלח ומטהר ומטמא ומשמש ומותר ביין ביום מאה וחמשים ושלשה ומביא קרבנותיו ומגלח ומתגלח ומטהר ומטמא ומשמש ומותר ביין ביום מאה ושבעים ומביא קרבנותיו ומגלח ומתגלח ומטהר ומטמא ומשמש ומותר ביין ביום מאה ושבעים ואחד ומביא קרבנותיו ומגלח ומתגלח ומטהר ומטמא ומשמש ומותר ביין ביום מאה ושבעים ושנים ומביא קרבנותיו ומגלח ומתגלח ומטהר ומטמא ומשמש ומותר ביין ביום מאה ושבעים ושלשה ומביא קרבנותיו ומגלח ומתגלח ומטהר ומטמא ומשמש ומותר ביין ביום מאה ושמונים ומביא קרבנותיו ומגלח ומתגלח ומטהר ומטמא ומשמש ומותר ביין ביום מאה ושמונים ואחד ומביא קרבנותיו ומגלח ומתגלח ומטהר ומטמא ומשמש ומותר ביין ביום מאה ושמונים ושנים ומביא קרבנותיו ומגלח ומתגלח ומטהר ומטמא ומשמש ומותר ביין ביום מאה ושמונים ושלשה ומביא קרבנותיו ומגלח ומתגלח ומטהר ומטמא ומשמש ומותר ביין ביום מאה ותשעים ומביא קרבנותיו ומגלח ומתגלח ומטהר ומטמא ומשמש ומותר ביין ביום מאה ותשעים ואחד ומביא קרבנותיו ומגלח ומתגלח ומטהר ומטמא ומשמש ומותר ביין ביום מאה ותשעים ושנים ומביא קרבנותיו ומגלח ומתגלח ומטהר ומטמא ומשמש ומותר ביין ביום מאה ותשעים ושלשה ומביא קרבנותיו ומגלח ומתגלח ומטהר ומטמא ומשמש ומותר ביין ביום מאתים ומביא קרבנותיו ומגלח ומתגלח ומטהר ומטמא ומשמש ומותר ביין ביום מאתים ואחד ומביא קרבנותיו ומגלח ומתגלח ומטהר ומטמא ומשמש ומותר ביין ביום מאתים ושנים ומביא קרבנותיו ומגלח ומתגלח ומטהר ומטמא ומשמש ומותר ביין ביום מאתים ושלשה ומביא קרבנותיו ומגלח ומתגלח ומטהר ומטמא ומשמש ומותר ביין ביום שלשים

נבן' ותני עלה ומגלח מרבע תגלחות. בנזירות מועטת מגלחים למלאים ובנזירות מרובה מגלח לכמה: **תגלחת ראשונה מביא צפורן.** דהייט ליפרי מעורע שכתוב בהן "ולקח למטהר שתי לפרים חיות טהורות": **ושלישית מביא קרבן טומאה צפורן.** דקרבן טומאה דנזיר: **עולת בהמה.** דקרבן טהרה אור למזיכות: **ממה נפשך מי ודלי מעורע הוא ולא טמא.** כמה הילכך הא דקא מייתי ליפורים זו היא תובתו ושטחת העוף דקרבן טומאה ג) בנזיר הוי ספק ואזלא לקבורה משום דילמא לאו טמא מת הוא ולא חזיא להקרבה ועולה דקמייתי קרבן בדבה דילמא מעורע הוא ועדיין ליכו לאוקי לתגלחת טהרה דמזיכות: **ולגלחו ר"ה וכו'.** כמשפט של מוחלט שסופר שבעה ושתים"ב מגלח: **מי אמרת דילמא לאו מוחלט.** ולאו טמא הוא והוי נזיר טהור ורהמנא אמר יעבור על רשמו: ג) **ודלי לאו מעורע ודלי טמא מת הוא.** לגלח נזיר טהור לליפורין דקמייתי לה חייבין דלכרבי קא מיתסר אלא משום שטחת העוף דקמייתי הוא מוחבו: והא קבעי ליה חסם מעורע ודלי מטמא בתגלחת שניה ושלישית בכלילתו כדקיימא לן הניח כפיתו מוכל בקדשים ואילו בכל הני מרבע תגלחות אמאי לא חני ליה חסם **בפ' מני ר' שמעון היא דאמר מייתי ומתני.** דלחמרי' בפרק בתרא דמסכת מנחות (דף קה.) רבי שמעון אומר למחרת מביא חסמו ואומר חסם מעורע הוא זה חסמו וזה טוגו, וחסם נתן, חסם זה יהא שלמי נדבה ואותו חסם טעון שחיטה בצפון ומתן בהוצות הכא נמי מייתי חסם מעורע ומתני': **תגלחת ב' ושלישית לפרים מיום שיגו נזיר.** להניח שכבר הניח בתגלחת דחמורה: מאי היא לך למימר דמיבעיא ליה לאיתויי דילמא מוחלט הוא ולא טמא ותגלחת שלמה לו לימי תלוטו ותגלחת שניה זו היא של ימי ספרו ולריך להניח קרבן מעורע להכי הוא דאמר דלייתי חטאת העוף ג) (ותגלחת שניה ושלישית שלישית חדא לספק תלוטו וחדא לספק טומאה דמזיכות דבתגלחת שניה איכא למימר שמא מוחלט הוא ומטמא העוף דמייתי ולא בחטאת העוף לי לאו דליתי עני ד) לפי שאינו מתכפרו בשליה ומיתסר לאיתויי לפי שאין מביאין קדשים לבית הפסול תקון ו) רבנן שיהא כותב כל נכסיו לאחרים והוי עני ומביא חטאת העוף של מוחלט דכתיב בפ' מי שאמר הריני נזיר (נעיל דף כה.) תע"ם שאינה נאכלת וה"ג תני עלה בתוספתא (פ"י) בברייתא ז) ומפרשינן לה כמי שיכי בפרק בתרא דמסכת נדה (דף ע.) גבי שני מעורעים שנתערבו קרבנותיהם וכו' ולי לתרלת דמוחלט הוא ומטמא ומני תגלחות הרחמנות עוטות לו לתגלחת חלוטו וימי ספרו הילכך בתגלחת שניה מיבעיי ליה לאיתויי חטאת העוף במקום חטאת בהמה שהיה מחוייב להביא ואיידך חטאת העוף דקמייתי בתגלחת שלישית תיהוי לספק טומאה ועולת בהמה שבאו ושבאו תיהוי נדבה, ואיכא נמי למימר דילמא לאו מעורע הוא ולעולם לא מייתי עולה עלתה לו לתגלחת טומאה דנזיר ותגלחת שניה לתגלחת טהרה לכך מביא עולת בהמה דהוות תובתו וחטאת העוף בספק ובתגלחת רביעית מביא קרבן טהרה ה) חטאת בהמה ועולה ושלמים ומתני: ואם תפסר גגלח שניה עד שלשים ושמונה יעלה למנין שלשים, ויום ה' שלשים ואחד [שמא] מוקלט הוא והוו להו הכי שני תגלחות לחלוטו והייט דקתמר מוכל קדשים לאחר שלשים ו', וסוף שבעה ימים גגלח שלשים כדין נזיר טמא ויום ל"ח יעלה לו למנין ז' ויום השמיני יחחיל למנות טהרה (*ליטמא לחחריה) ויום שלשים ואחד גגלח תגלחת נזיר ליטהר והייט דקתמר "ושותה יין ומיטמא למחים לאחר ט"ל" דהייט יום ט"ו: **מטמא** ודלי מוחלט ודלי לאחר ט"ו: דמאחר שהוא מוחלט ודלי יום תחילת נזירותו יגלח ויום שבעה ימים ושותה יין ומיטמא למחים לאחר מרבעים וחרבעה ימים. דמאחר שהוא מוחלט ודלי יום תחילת נזירותו יגלח ויום שבעה יגלח ויום השמיני יביא קרבנות מעורע וכו ביום יהא מוכח לאוכל בקדשים והלי ליום ח' יעלה לו לוקא לגלח ח' עלמו ובשביל שהוא טמא ויום השמיני יביא קרבנות טומאה ויתחיל למנות נזירות טהרה שלשים (עב) יום ויגלח ויום שלשים ואחד יגלח ויביא קרבנות טהרה והייט דקתמר "ושותה יין ומיטמא למחים לאחר מ"ד ימים" דהייט יום מ"ה:

ה"ג **תגלחת** מביא לפרים. לספק מוחלט–לאחת שמוטה ואחת מסולחת, **ושטחת העוף** לספק 'נזיר טמא' **ועולת בהמה** לספק 'נזיר טהור', **ועולת העוף** דלא לייתי כדין נזיר טמא ק"ל ומתי מספק לה הלריכוהו וכן לריך לומר דשלמים דנזיר טהור לה הלריכוהו אלא הלריכו לספק נזיר טהור רק קרבן להתיכו בתגלחת וכדלחמרי' גילח על ל' שלמים יצא: ה"ג מביא לפרים. חטאת העוף אינו בא אלא לכפר על טומאת בשר שנטמא בטומאה חמורה ולא על טומאה קלה כגון זה שנטמא בטומאת מת ולא בטומאת לרעת: **ועולת בהמה.** שבאו לו למנין שבעה ויום השמיני יחחיל למנות, דכמיר טמא ליכא לספוקי בתגלחת שניה אלא משום ספק מוחלט ולא עולת בהמה שמא לא היה מוחלט כי אם נזיר טמא: ה"ג מביא חטאת העוף. דלחולי היה טמא ותגלחת של מוחלט לא יעלה לתגלחת לא לנזיר טהור ולא לנזיר טמא כדפרישית בסמוך ועולת בהמה דטמא מוחלט הוא לך לא טמא: **רביעית.** לליכא לספוקי לא במוחלט עוד ולא בטומאת עוד מביא קרבן טהרה משלם: **אמרת.** כמו אמר מר תגלחת העוף ועולת בהמה, ממה נפשך לי ודלי מעורע הוא ולא טמא ותגלחת העוף חובתו, וליפורין אבראי–קא מתעבדין ולא הוי חולין בעזרה, ועולת בהמה היא נדבה, ואי לאו מעורע הוא ולאו טמא הוא ליפורין אבראי קא מתעבדין, חטאת העוף לקבורה, עולת בהמה חובתו, והא בעי אשם: **רבי שמעון היא** דאמר מייתי ומתני, **תגלחת שניה ושלישית** ליפורין לא צריך דהא עביד, מאי איכא דילמא ודאי מוחלט–הוא **וחדא** לספק ספרו **וחדא** לספק טומאתו **בגלחת רביעית** מביא קרבן טהרה ומתני: (ואי

בד"א בנזירות מועטת אבל בנזירות בת שנה, אוכל בקדשים לאחר שתי שנים, ושותה יין ומיטמא למתים לאחר ארבע שנים, ותני עלה ומגלח ארבע תגלחיות: תגלחת ראשונה מביא צפורים וחטאת העוף ועולת בהמה, שניה מביא חטאת העוף ועולת בהמה, שלישית מביא חטאת העוף ועולת בהמה, רביעית מביא קרבן טהרה: אמרת תגלחת ראשון מביא וכו' ממה נפשך שפיר קמייתי דאי ודאי מעורע הוא ולאו טמא הוא ציפורין–חובתו, וחטאת העוף–לקבורה, ועולת בהמה נדבה, ולגלחו שתים עשרה אי אפשר דילמא לאו מוחלט הוא ורחמנא אמר תער לא יעבור על ראשו עד מלאת ואי לאו מעורע ודאי הוי והוא טמא, חטאת העוף–חובתו, וציפורין אבראי–קא מתעבדין ולא הוי חולין בעזרה, ועולת בהמה היא נדבה, ואי לאו מעורע הוא ולאו טמא הוא ציפורין אבראי קא מתעבדין, חטאת העוף לקבורה, עולת בהמה חובתו, והא בעי אשם: רבי שמעון היא דאמר מייתי ומתני, תגלחת שניה ושלישית ציפורין לא צריך דהא עביד, מאי איכא דילמא ודאי מוחלט–הוא וחדא לספק ספרו וחדא לספק טומאתו בגלחת רביעית מביא קרבן טהרה ומתני:

נוסחת הריב"ן

ג) דקרבן טומאתם כמזיכות הוי בספק כו' הוא ולא תפסר להקריבה ושולה דקמייתי קרבה נדבה: ד) כ"י אינה נזה"ל ולאו מעורע ודלי הוא אלא עמא מת הוא הלכך הלי תטאת העוף דקמייתי זו היא תובתו ולעולת העוף לא מייתינן לה לי לא מייתי להו כיון דלא משכחי ולא דקמייתי לפרים נמי לא מייתינן דלחמרי' קא מתעבד': ועולת בהמה דקמייתי כו"ל תובתו כ"ל ולאו מעורע ודלי הוא עמא מת הוא הלכך הלי זו היא תובתו ולעולת העוף לא מייתינן לה לי לא מייתי להו כיון דלא משכחי ולא דקמייתי לפרים נמי לא מייתינן דלחמרי' קא מתעבד': ועולת בהמה דקמייתי כו"ל תובתו כ"ל ולאו מעורע ודלי הוא עמא מת הוא הלכך הלי ה) כו' ומפרשינן לה כמי שיכי בפרק בתרא דמסכת נדה (דף ע.): ו) כיון דלחכרלי הוי תטאת העוף הוא דמייתי לפי שאין מביאין קדשים לבית הפסול: ז) (בתגלחת שניה כו' לימי ספרו) ניחא כ"י: ח) כיון דלחכרלי הוי תטאת העוף הוא דמייתי לפי שאין כו': ט) מפני שהיה כו': י) תקון ניה רבנן כו' על הספק תע"ם שאינה ונאכלת ניחא: ז) ומפרש לה בפרק בתרא: ח) משלם תטאת כו' ומתני לה ודלי מיר הוא עכשיו והיה מוחלט ומעמ עולה רחמנא כן שכבולן הגלחות כן עולת בהמה וזו מוכה ונאכל קרבנותיו ואכ':

גליון הש"ס

גמ' ותטאת העוף הוא כו' לקבורה. ע' סוף המוכה במתני':

ג' ל"ח ת' שם יום שמיני יספור * ז' על יום שמיני של חלוטו וביום הז' יגלח וביום השמיני יביא קרבנות טהרה והייט דקתמר "ושותה יין ומיטמא למחים לאחר מ"ד ימים" דהייט יום מ"ה:

עין משפט נר מצוה

יט א ב מיי' פ"י מהל' מיכות סל"ל: כ ג מיי' שם סל"ב ד ה ו ז מ ופ"ם הכ"מ:

נוסחא

הפתרון לאי' יבי' נזיר ונוסף שביקות: שפק נטמא שפק נטמא (נירוש)

ג' ל"ח שלשים יום

ג' ל"ח שלשים יום עם יום שמיני

ג' ל"ח כמיר טמא

* נלאה הפתחלף על הסביה כאומלן רבל

ג' ל"ח ב' מיי' פ"ב מהל' מיכות הלכה ה' סמג עשין קנ"ל

ג' ל"ח סוף

ג' ל"ח

זבחים עז. מנחות קה. מנה ע.

ג' ל"ח ת' שם יום שמיני

סיין נע"ב

פי' הרא"ש

אמרת. כמו אמר מר: אפנך ר"ש היא דאמר בפ' התערובת ובפ' בתרא דספר דנדה דמייתי אשם ודמתני ושתני בשלמים ולא חייש על מה שמטמא מ' טה"ו ומן אכילתו ומביא נ"ל: קדשים לבית הפסול: שפק חיישא שניה ושלישית חדא לספק ספרו וחדא לספק טומאתו. ראית פי' חטאת העוף על ו' ספק תגלחת שניה הוי ה' לספק ספק ימי ספרו ראיה מזו הוי לספק ימי שמאתו

כא א מיי׳ פ״י מהל׳ מירות הל״י:
כב ב מיי׳ שם הל׳ יח:
כג ג מיי׳ שם הל״ב:
כד ד מיי׳ שם הל״ו:

נוסח אחר

דוב דוגאות על ג׳ וז׳ ספרות ובדיות בנזיר ואיך מוצר הכל שלה

פי׳ הרא״ש

ספק פמא ומוחלט ודאי. אוכל בקדשים לאחר ח׳ ימים כי יום [ראשון] לנזירותו מגלח לחלוטו וישב מחוץ לאהלו ז׳ ימים וביום הז׳ מגלח [שם] ב׳ ובו׳ מביא קרבנותיו בו ביום ואוכל בקדשים מיד. והאי דקאמר לאחר ח׳ ימים לאו דוקא. ומונה ל׳ יום ויום הח׳ מן המנין וביום ל״א יגלח דכיון שנפסד מצרעתו אינו מגלח אלא עד יום ל״א כשאר נזירים אע״פ שעדיין אינו שותה יין וממא למתים דשמא נזיר פמא היה ואותו יום ל״א שהוא יום ל״ח לנזירותו עולה לו לנזיר׳ מהרה ומגלח יום ל״א שהוא ס״ת לנזירו׳ והייגו דקאמר ושותה יין וממא למתים לאחר ס״ו ימים יום ס״ח: מוחלם ספק וממא ודאי אוכל בקדשים אחר ל״ו ימים. דמאחר שאינו מוחלם ודאי א״א לו לגלח מיד אלא מוה ג׳ ח׳ ומגלח בח׳ ומביא קרבן נז׳ ממא ומביא צפורים לספק חלוטו: וא״א לו לגלח עד סוף ל׳ דשמא לאו מוחלם הוא. וביום ל׳ דהייגו ל״ו לנזיר׳ מגלח דכיון דיש עליו ספק צרעת מגלח ביום ל׳ כדפי׳ לעיל וביום ל״ח יביא עולת בהמה לספק נז׳ מהרה וחמאת העוף לספק ואוכל בקדשים בו ביום. ושמא מוחלם הוא והייגו הנך ב׳ תגלחות לחלוטו ולספרו ללמוד ז׳ ימים ויגלח ג׳ לשמאתו. ויום ל״ח עולה לו למנין השביעי. וביום הח׳ יתחיל למנות נזיר׳ מהרה ומגלח יום ל״א והייגו דקאמר ושותה יין וממא למתים אחר ע״ד יכים: ממא ודאי ומוחלם ודאי. אוכל בקדשים לאחר ח׳ ימים כדיו מוחלם ודאי מגלח ביום הא׳) וביום הז׳ מביא נז׳ ממא ומתחיל בו ביום למנות ל׳ יום ומגלח ביום ל״א. והייגו דקאמר שותה יין וממא למתים אחר ס״ד ימים:

שפני סה נזיר פרק אינו כמצורע והעלה תגלחת צרעתו לנזירותו כגון אם נתלם ביום השלמת נזירותו ונזקוק בא ונילח לצרעתו תעלה לו גם לנזיר׳ ובמחני׳ אמרי׳ רצריך ד׳ תגלחות משום דתגלחת צרעתו לא עלתה לו לנזירותה: נזיר להעביר הוא מעביר שערו ואינו צריך לגדלו עוד לשם מצוה: ומצורע לגדל בתגלחת ראשונה של מצורע צריך לגדל שערו כדי לגלחו שנית לאחר ימי ספרו. והואיל והלקים זה מזה אין עולין של זה לזה: ויעלו לו לימי ספרו שנם הוא להעביר: זה לפני זריקת דמים. גלוח מצורע דכתיב וביום השביעי יגלח וזרק בשרו בפים. וביום השמיני יקח ב׳ כבשים. חו תגלחת נזי׳ לאחר זריקת דמים דכתיב וגילח את ראשו ראשו ונתן על האש אשר תחת זבח השלמים: ותעלה לימי טומאתו: לתגלחת נזי׳ ממא: ממא לאחר ביאת מים דכתיב ונלח ראשו ביום מזרתו ביום השביעי יגלחנו. ביום מזרתו משמע אחר מזרתו. והבי דריש לה בספרי: ומצורע לפני ביאת מים דכתיב וביום השביעי יגלח את כל שערו וזרק בשרו בפים ובזר. יש בספרים לישנא אחרינא עד תגא ר׳ חייא זה לפני ביאת מים וכו׳ כדם לעיל:

ע) נ״ל וביום הז׳ יגלח תגלחת שניה וביום הח׳ יביא קרבנות מצורע ומונה ז׳ ומגלח מירות טומאתו ומתחיל כו׳.

נזיר טהור ומצורע מהו שיגלח תגלחת לחת ושוה לו לכהן ולכהן לחמר להן נזיר להעביר ומצורע לגדל. כלומר נזיר להעביר שער מכל וכל שחיבו צריך שוד לשער שיגלחנו לשום מנוה לכל תגלחת לחשובה על מצורע־לגדל שער וגלחנו שניה לפני יום הכפורים קרבנות והותיל וחלוקות זו מזו לא יפקרנו זו לחת זו: ולא תעלה לו בימי ספרו בחמיה כלומר תגלחת שניה של מצורע שגם היה להעביר מדוע לא תעלה לו לתגלחת נזירות טהרה לחמר להן לפני זריקת דמים תגלחת הנזיר בזמן שהוא ולחי וכיון שהביא קרבן לרעתו לוכל בקדשים לכל למחות יין ולימחא שער ראשו ונחן על האש אשר תחת זבח השלמים:

ותעלה לימי [לרעתו] וטומחתו לתגלחת נזיר טמא לחמר להן טמא לחמר ביחת מים. כדכתיב וגילח לחטו ביום טהרתו ביום ע) השמיני יגלחנו ביום טהרתו משמע לחמר טהרתו והכי דריש ליה בספרי ומצורע לפני ביחת מים דכתיב וביום השביעי יגלח כל שערו ורחץ חת (כל) בשרו במים וטהר: לחמרו לו יפה לחמרת. כמו לעיל חחר הוא בכמה ספרים ולא גרסינן בחי רב דימי: וזה לפני ביחת מים. מצורע וזה לחחר ביחת מים תגלחת נזיר טמא לחחר ביחת מים ודאי מגלח לסוף שבעה ומתחיל ומונה ג) לשלשים ומגלח נזירות טהרה ושבעה לו לשמות ביין לומרים ג) שמא מוחלט וטמא היים ושתי תגלחות הללו הן הן של ימי חלוטו ושל ימי ספרו ועדיין לי לחמה מיתר חלת בחכילת קדשים דהייגו לחחר ל״ז וחוזר ומונה שבעה לתגלחת טומחה וחח״כ שלשים לנזירות טהרה וממלח שומה ביין ומיטמח למתים לחחר ע״ד יום: **טמא ודאי ומוחלט ודאי.** מגלח לתגלחת רחשונה של לרעת עבעיו ומכלן עד ז׳ ימים לתגלחת שניה כדחמן שתגלחת הנגע דומה לתגלחת הנזיר בזמן שהוא ודאי וכיון שהביא קרבן לרעתו לוכל בקדשים לכל למחות יין ולימחא למתים ליט יכול עד לחחר ס״ז ימים לוס כח לו לגלח נזירות טהרה לחחר שבעה שלשים לחחר ז׳ ימי ספרו יש לו לומר שמא מוחלט וטמא היה ותגלחת רחשונה לחשובה עלתה לו לימי ספרו וזו של עכשיו לימי טומחתו ועדיין לריך למטות לו שלשים יום לנזירות טהרתו שהן בכלל ס״ו ימים וחח״כ מותר לשחות ביין: **הכי גרסינן מוחלט ספק וטמא ודאי חוכל בקדשים לאחר ל״ו ומוסף ביין ומיטמא למתים לאחר ע״ד.** לכיון שהוא טמא ודאי מגלח לסוף שבעה ומתחיל ומונה ג) לשלשים ומגלח נזירות טהרה וכבעה לו לשמות ביין לומרים ג) שמא מוחלט וטמא היים ושתי תגלחות הללו הן הן של ימי חלוטו ושל ימי ספרו ועדיין לי לחמה מיתר חלת בחכילת קדשים דהייגו לחחר ל״ז וחוזר ומונה שבעה לתגלחת טומחה וחח״כ שלשים לנזירות טהרה ומשלח שומה ביין ומיטמח למתים לא

ש.צ.ל:

ס:
צ.ש.ר

① נמצא סכום ומוקפן ל.ב.ו:

② מוקפן סכום נמצא ל.ב.ו:

③ נמצא ל.ב.ו. ומוקפן ל.ב.ו:

מני רבי קייל ג) טומאת והוות מלורע לית ליה לעולין לו לכלן ולכלן לפי שזה לפני זריקת מים וזה לאחר זריקת מים נזיר טהור והוות מלורע ומי לית ליה עולין לו לכלן ולכלן טמלורע מגלח לפני ג) זריקה וזיר טהור לאחר זריקה דמיה: **כמי רמי כר חמא מני מרכבא תגלחות.** דקאמר עלה ומגלח ד' תגלחות מי אמר מקום מלוה תורה אור

ג)(ליקמן) ממ"ג מתרתי קמייתא מקום מתרתי תגלחות ד) (שלרעת ושליש מקום טומאה וכיציעת מקום ה) נזיר דטהרה וכולן בחצר: **או דלמא מקום עבודי שיער טומאה:** תיקנהו ותפילו מעכיר לה בגמלא שפיר דמי: **ומי ס"ד מקום עבודי שיער טומאה** הוא דמגלח, לפילו גב' תגלחות ומי סגיא, דכיון דחמי תגלחות שבמלורע ושליש של נזיר טמא לילא עבודי שיער טומאה והאי דהדר מגלח בחגלחת רביעית הא ליכא עבודי שיער טומאה ואמאי מגלח הלא לאו ש"מ דכולהו תיקנהו מקום מלוה לגלח תרבע תגלחות ש"מ:

הדרן עלך שני נזירים

הכותים אין נסס נזירות. העובדי כוכבים שבדרו בנזירות אין נזירות חלה עליהן ומותרין לגלח ולשתות יין וליטמא למתים: **תומר בנשים מבעבדים שסוף כופה את עבדו.** שהעבד שבדר בנזיר יכול רבו לכופו לשהות עיין אבל אמתו שבדרה בנזיר אין יכול לכופה(ג) ואין שבדרה ושמעו) לה ולא היפר לה שוב אין יכול להפר: **גמ' מקני סכופים** אין חייבין בנזירות אבל בשאין העבדים חייבין: **דמ"ר דבר אל בני ישראל** אין אתה מוזהר כי יפליא לנדור נדר נזיר וגו' (ו) בני ישראל ואין העבדי כוכבים טודרין: **ואממרת אליהם** אין אתה מוזהר לנדות את העבדים שהם קנויין להן בנזירות: **עבדים אמה לי.** לרבויי קרא אחרינא בנזירות: **אם אמרת.** אמה*קדושין (דף כג.) יפליגו לה: **שאני** הכא דקאמר קרא לאהור חיסר. על נפשו מי שנפשו קטויה לו יגלח עבד. ואע"ג דאהניא לגבי נדרים מ"מ בפ"ק דנדרים (דף ג.) מקשינן נזירות לנדרים מלגדור נדר נזיר לגזיר: **ורבא** גבי ערכין דכתיב בני ישראל ואינה בני ישראל מערימין. לומר ערכי עלי לו ערך פלוני עלי ואין העובדי כוכבים מערימין לקח כי עובדים ונדבות כיצראל יכול לא יהו נערכים אם אמר ישראל ערך עובד כוכבים עלי ח"ל איש איש כתיב בבד בבני ישראל ולא בבני ישראל ואינו מיפר את נדרי אשתו ולא נזירא דף פירוצא ואינו מיפר את נדרי אשתו ולא בעבדו ואמתו ולא בנזיר בגמ' ולא בנזיר בגמ' ולא בנזיר בגמ'

ז א מיי' פ"ג מהלכות טומאת מת הלכה יג:

פי' הרא"ש

כתיב ירושה לענין נזיר דמשיטא דעיקר אב לענין ירושה הוא: יצא עובד כוכבים שאין לו שמאה שאם נגע במת אינו מקבל טומאה:מכ"ל שאין לו טומאה:יצא זה שאין לו קהל דקהל עובדי כוכבים לא איקרי קהל: ודלמא כרת הוא דלא מהייב וכי תימא אמאי צריך למעוטי מהאי כרת ספי מכל שאר כריתות שבתורה ושמא אין כאן יתורא דאורחיה דקרא למכתב ונכרתה הנפש ההיא מתוך עמה או מתוך הקהל:וכל שאין לו טהרה אין לו טומאה ועובד כוכבים אין לו טהרה דכתיב והיתה לבני ישראל למשמרת לפי נדה משמע לבני ישראל ולא לעובדי כוכבים. ודלמא טהרה הוא דלא הויא להו הא טומאה הויא להו וקרא דוהזה השמיני לאכייתר דבמ"ק דיומא דריש ליה ר"ע ורבנן לדרשא אחריתי: איש אשר יטמא ולא יתחטא איתקש טומאה לטהרה וקרא יתירא הוא למידרש א"נ בהא איתקש קבלת טומאה לחטוי ולהיקש לא בעי יתוראי:שאני הכא דכתיב והתנחלתם אותם לבניכם ארחיכם. רב אחא בר יעקב מהדר אשטניא דלעיל מי שיש לו אב לענין ירושה ופריך ליה מהא דר' יוחנן דאמר עובד כוכבים יורש את אביו דבר תורה ואתא רב אחא לשנויי הך פירכא ולא קשה להאי שיניא דמי שיש לו אב לכל דין ירושה האמורה בתורה אף לענין להנחיל עבדו לבני יש לו לטומאה וישנו בכלל לאביו ולאמו לא יטמא ועובד כוכבים אינו בכלל נחלה זו להנחיל עבדו לבנו שהרי אף לעצמו לא היה נוף העבד קנוי כדדרשינן בגיטין פ' השולח אתם קנים מהם ולא הם קנים זה מזה ולא הם קנים זה לאביו ולאמו לא יטמא א"כ עבדים נמי למעט מהאי קרא שנם עבד אם נתנו לו עבד ע"מ שאין לרבו רשות[בו]אינו מורישו לבנו כדפרישית ולא הם קנים זה מזה ק"ל דדוקא נבי עובדי כוכבים הוא דאמרינן ולא הם קנים זה מזה ועבד יצא מכלל עובד כוכבים ולכל היני קנינים דיני ביראל ק"ל לפרש דעבדים אינם בכלל שם ירושה ולא יורש אביו ולא מוריש ממנו לבנו דעבד אין לו יורש ולעיל נמי ה"ס למפרך הקפדינא אלא דאשריך האי שיניא והשתא דאשכחית רב אחא פריך ליה: אלא אמר רבא נבי ערכין א"כ א למדרש מיעוטא דבני ישראל (קרי בנייהו) [ולקיומן רבויא] דאיש אבל נבי נזיר ליכא לקיומי תרוייהו כדמפרש ואזיל הלכך מיעוטא דריפין ומאיש לא מצית לרבויי מידי ושמא אתא לדרשא אחריתא: לעולה פ ר ם לנזיר במנחות פרק ואלו מנחות דרשינן איש איש אשר יקריב קרבן לרבות העובדי כוכבים שנדרים נדרים ונדבות כישראל לכל נדריהם ולכל נדבותם לרבות עולה ושלמים ועופות יין ולבונה א"כ מה ת"ל לעולה דכתיב אשר יקריבו לה' לעולה פרם לנזיר שאין העובדי כוכבים מביאים קרבן נזיר לה' מיעוטא דקרא נזיר דברי ר' יוסי הגלילי: מידי נזיר איירי: בני ישראל מדירים בניהם כדתנן לעיל האיש מדיר את בנו בנזיר ר' יוחנן הלכה היא בנזיר ולא מסתבר לאקמי

מתנה

הגהות תוספות ישנות נזיר "בני ישראל"

ממנות עב:

*ובא ר' אבא ישמעאל אחיו מאדום מקרבן אהא "עולה" מאדום ואת "איש" מא ראית עבדים מה ישראל בזמן שיש להן קרבן ישראל אף עבדים יש להן קרבן

מגילות

נוסחת הריב"ן

ג) מפני שמתנו כו' וכיון שאין לו טהרה שאין מקבל: ג) ואין העובדי כוכבים מעריכין לכל מי' דכל הלכ כתיב בהו: ג) ולא עובדי כוכבים מקריבין קף ממעט להו מי משום מיעוטא כו' לא ליצטריך למכתב ס ב ק ני: ד) לעולה דסיפא דקרא לאכי יקריבו מ' ה) דנימת:

הגהות הב"ח

(ו) רש"י ד"ה כל שים לו טהרה כלומר שים לו טהרה בהלה ובעבילה: (ב) ד"ה ודלמא וכו' כמעט ס ו מ ח ה הוי"ו ליה כ"ל ומיהם וכא נמחק:

הגהות הגר"א

[א] גם' ת"ל לים (לים) מ"ם:

גליון הש"ם

תוס' ד"ה ת"ל עבדים כו' שאינו קונה לוהו' ע' יבמות דף סו ע"ב ד"ה ובעבילה שקנו וכתוס' שם ד"ה ועבדים: באי"ד דמי שים לו טהרה ים לו טומאה: דבניהם מטומים דנפשום עבד ים לו טהרה במקום שהוא מקבל טומאה כמו שים: תוס' ד"ה ואימא ב"י ישראל וכו' למעוטי דכר - מ' זבחים דף ה ע"ב ד"ה ת"ל עבדים מ"ש דף ת"ל:

יצא עובד כוכבים "שאין לו טומאה, מנלן דלית להו טומאה? דאמר קרא "ואיש אשר יטמא ולא יתחטא ונכרתה הנפש ההיא מתוך הקהל "במי שיש לו קהל יצא זה שאין לו קהל, ממאי, דלמא כרת הוא דלא מיחייב אבל איטמויי מיטמו? דאמר "קרא "והזה הטהור על הטמא כל שיש לו טהרה יש לו טומאה וכל שאין לו טהרה אין לו טומאה, ואימא מהרה הוא דלא הויא ליה, טומאה הויא ליה: ת"ק "ואיש אשר יטמא ולא יתחטא הכי קאמר יעקב אמר רבא שאני הכא דא"ק "והתנחלתם אותם לבניכם ארחיכם "לכל שיש לו נחלה יש לו טומאה "לכל שאין לו נחלה אין לו טומאה, אי הכי "עבדים "נמי רבא בשלמא "גבי ערכין שנאמר "בני ישראל "בני ישראל מעריכין ואין העובדי כוכבים מעריכין יכול לא יהו נערכין ת"ל "(איש) הכא "בני ישראל "נזירין ומביאין קרבן ואין העובדי כוכבים נזירין ומביאין קרבן, יכול אף לא יהו נזירין בלילית"ל "איש אמרי אי משום קרבן לאו מהכא נפקא ליה "אלא "מהתם "לעולה" פרט לנזירות דברי ר' יוסי הגלילי אימא "בני ישראל" נזירין "נזירות עולם" ואין העובדי כוכבים נזירים נזירות עולם, יכול לא יהו נזירים תלמוד לומר "איש" ר' יוחנן מי כתיב "נזיר עולם" אימא "בני ישראל" מדירין בניהם בנזיר ואין העובדי כוכבים מדירין בניהם בנזיר יכול לא יהו נזירים ת"ל "איש? האמר רבי יוחנן *הלכה היא בנזיר אימא "בני ישראל" מגלחין על נזירות אביהן ואין העובדי כוכבים מגלחין על נזירות אביהן יכול

יצא עובד כוכבים שאין לו טומאה. שאם נגע במת לית ליה טומאה: דלמא כרת הוא דלא מיחייב. כי ככתב במקדש: אבל איטמויי מיטמי. כי נגע במת כדי לטמא לאדם וכלים והוא מיטמא במלאת תאמר שמהא מזירות תלה עליו: כל שים לו טהרה. (ג) בהזאה ובטבילה תורה אור

מקוה ים לו טומאה ועובד כוכבים שאין לו טהרה אין מקבל טומאה והא דלמדין מבמ' יבמות בפ' הערל (דף עח:) ערל מקבל הזאה כגון ערל ישראל עלה גימל ג) שמתו לחיו מחמת מילה לאבל ערל עובד כוכבים לא וכיון שאין מקבל הזאה פיכך אין לו טומאה: ודלמא מעברה הוא דלית ליה. שאם קיבל טומאה לפילו אהזה לא נטהר מטומאתו ופוסל את הקדשים במגעו (ג)הא טומאה הויא ליה שאם נגע במת שהוא טמא ומטמא לאדם וכלים: אמר רבא [לים מאי] ימא ולא יתחטא. לימקק טומאה לטהרה דתרוייהו טומאה וטהרה קמיספגו בחד נברא והכי משמע כל מי שאין לו טהרה אין לו טומאה ועובד כוכבים הואיל ואי אפשר לו בטהרה אין לו טומאה: רב אחא בר יעקב אמר שאני הכא. גבי מזירות טומאת מלי לימעטיה להו עובדי כוכבים ממזירות בחיב הכא "לאבין ולאמו יטמא" והתחלתה "לאחים לא יטמא" והתחלתה לאחים לבניכם לרבות הטמאים לרבות "לאבין ולאמו" ולא לעובדי כוכבים שאין להם אב ואם כדכתיב בחיב הכא "לאבין ולאמו לא יטמא" והתחלתה "

היא בנזיר שהתאב מזיר להם בט בנזיר ג) והוא דלמא מקרא נפקא ליכא לך למימר דכני ישראל להתם עסקינן דישראל מדירין להם בניהם בנזיר ולא השובדי כוכבים ולהתם להם להעובדי כוכבים בנזיר עלמא בלא קרבן אלא דלהתי דכתיב בהו ישראל קא ממעט להו מנזירות תורה אור

יכול לא יהו נזירין ת"ל איש האיתמר א"ר יוחנן הלכה היא בנזיר (א) אישי יפליא נדר בערכך בערכין למה לי נבדי האיתקש ערכין לנדרים דאמר קרא איש כי יפליא נדר בערכך והתניא גבי נדרים איש מה ת"ל איש (ה) (איש) לרבות את העובדי כוכבים שהן נודרים נדרים ונדבות בישראל איש כי יפליא בערכין למה לי אלא הא איש מיבעי ליה לאיתויי *מופלא סמוך לאיש הניחא למ"ד *מופלא סמוך לאיש דאורייתא אלא למ"ד דרבנן איש כי יפליא למה לי לאתויי מופלא סמוך לאיש דעובד כוכבים הניחא למאן דאמר בני ישראל נערכין ואין העובדי כוכבים נערכין יכול לא יהו מעריכין ת"ל איש שפיר אלא למ"ד בני ישראל מעריכים ואין העובדי כוכבים מעריכים יכול לא יהו נערכין ת"ל איש אפי' תינוק בן חדש בר עירובי הוא כי יפליא למה לי לאתויי ארא בר אהבה לאיתויי עובד כוכבים גדול דאע"ג דגדול הוא (ג) אינו יודע להפלות אלא כי יפליא דכתב רחמנא גבי נזירות למה לי מכדי האיתקש נזירות לנדרים גבי יפליא למה לי לאתויי ידים שאינן מוכיחות דאיתמר ידים שאינן מוכיחות אביי אמר הויין ידים רבא אמר לא הויין ידים ניחא אלא לרבא מאי איכא למימר אלא לאביי יפליא מיבעי ליה לכדרבי טרפון דתניא רבי יהודה אומר משום רבי טרפון אין אחד מהן נזיר לפי שלא ניתנה נזירות אלא להפלאה הניחא לרבי טרפון אלא לרבנן מאי איכא למימר אלא מיבעי ליה לכדרבניא דתניא נדרים פורחין באויר ואין קרקן על מה שיסמכו רבי אליעזר אומר יש להם על מה שיסמכו שנאמר אישי כי יפליא נדר בערכך [כי יפליא] נעשה כמי שנדר [כי יפליא] נעשה כמי שנדר אחד הפלאה לאיסור ואחד הפלאה להיתר:

מתני'

הניחא למאן דאמר בערכין ולא עובדי כוכבים יכול לא יהו מעריכין ת"ל ידים ולמ"ד ת"ל ידים למאן דאמר דעובד כוכבים מופלא סמוך לישראל נמי מיבעי ליה לכדרבניא דתניא נדרים פורחין באויר ואין קרקן על מה שיסמכו רבי אליעזר אומר יש להם על מה שיסמכו שנאמר אישי כי יפליא נדר בערכך [כי יפליא] נעשה כמי שנדר אחד הפלאה לאיסור ואחד הפלאה להיתר:

מתני'

בערכין כני ישראל נערכין ולא עובדי כוכבים יכול לא יהו מעריכין ת"ל ידים ולמ"ד ת"ל למאן דאמר דעובד כוכבים יכול לא יהו מעריכין ת"ל ידים ולמ"ד ת"ל איש כי יפליא נדר בערכך [כי יפליא] נעשה כמי שנדר אחד הפלאה לאיסור ואחד הפלאה להיתר:

לאיתויי עובד כוכבים גדול דלמ"ד דגדול הוא אם איתו יודע להפלות לא איתויי כלומר למאמעטי דלמ"ד דגדול הוא אם איתו יודע להפלות לא הוי כגדול ואם איתו יודע להפלות בגדול ואם איתו דקתני' בישראל בין בגדול בין בקטן אלא למ"ד בישראל בגדול ואם איתו יודע להפלות אע"פ שאם היה ישראל היה מערך השתא דעובד כוכבים הוא אינו מערך:) ובכה"נ לא היה מצי למימר לאתויי מופלא סמוך לאיש ודוקא דמחד קרא הוה ממעט' דוקא מופלא סמוך לאיש דרבנן (ומחד קרא ממעט' אפילו עובד כוכבים גדול) והא דקתני יכול לא יהיו נערכים לאו דוקא אלא אסכתא בעלמא הוא בפסכת נדרים ולפנין דעובד כוכבים נערך ועיקר קרא אתא לעובד כוכבים גדול שאינו יודע להפלות ו"ם דאם אינו ענין לערכין דהוא אין מעריכין מה שאין כן בישראל דלא בעי' יודע להפלות מכדי הא איתקש נזיר לנדרים ונדרים לערכין וערכין כתיב כי יפליא וכל מאי דדרשת מינה ח"ח לנדרים דאיתקש לערכין אלא מעתה ח"ש לנדרים דאיתקשו לערכין

חומר בנבדים שהיו מיפר נדרי עבדו. שלח בנזירות מומה ואחרלה שוב לא יטל להפיר כי אם בהתרת חכם דוקא:

הפר לעבדו יפר לנזירות. שמשתחרר ואח"כ משלים "הפר" לאו דוקא אלא כלומר מיחה: עבר מכנגד פניו שבחר רמ"ח לא יאמר וכי יוסי לומר יאמר. בגמ' מפרש טעמייהו: **למה** רבו טופחו לנזירות שלא לגדלים ולערכין. "טופחו" שמומה על נזירות: **ראסור** חיסר. בגדלים כתיב ומיהו בפ"ק דנדרים (דף ג.) מקשין נזירות לגדלים: **גבי** נדרים דמי מיחסר בהאי לית ליה מיחסר בחתיכי לית ליה. הסברת הוא להעמיד משנתנו דמי שנפשו קנויה ל' דמיחסר בכולהו ומתוך כך מיכחש ואין [כל קן] כדי לעשות מלאכה ודין הוא שיאמר לו הכתוב שיעכב עליו מי שנפשו קנויה לו: **גבי** נדרים נמי מי לית ליה עסקינן דלא ליה חליש ליבי. ואפילו הכי קאמר "לכל נדרים" והכתי מאי שנא: כגון שהיה חרטן מוכח לפניו. שאין טוב לאכילה: **וגבי** נדרים נמי מי לית ליה עסקינן שפעמים יחזק לבו ג"כ באכילה חרטן, או נמי מי לית ליה עסקינן שאף בשאר דברים טובים שמחזיקין לחרטן: **יצא** להרע לאחרים שאין הרשות בידו. **ולכך** לנדרים אפי' בלאו מתחלת הדבר לית ליה כלל דמיחסר כתיב ואינו חזק כ"כ שיעכב עליהם כתיב ואינו חזק למלאכה דלפעמים נדרים מבטלות דכתיב בהן להרע לו להטיב לכל נזירות אין להקישן לנדרים ופירש"י יאלפי מקום שלמד בפ"ק (נעיל דף נ:) נזירות חל ואפי' על דבר שאין הרשות בידו כגון שלמד שבועה שאפשר ומזר ואמר הריני נזיר כדדרשינן לאסור יין מלוה כיון הרשות תלמת הנזירות חל על דבר שאין הרשות בידו ולכך יחול נמי נזירות העבד כל זמן שלא יאמה האחזן לבל ודאי אם אימה לעניין זה נדרשו לאסור חיסר על נפשו מי שנפשו קנויה לו שהוטיל מחלת הרב, ואם היו ענין לנדרים שהרי היו לריך למחות תגבו ענין לנזירות, והא דקאמר "לבל לא לערכין" לא הוי דומיא דלבל לא לנדרים" דלא שלח הוטיל מחלת הרב לערכין כלל כי הוא [מה] מפסיד אם אמר העבד ערכי עלי ולבסוף שתחרר לו? יתכן לו מאבדו"ל מנת שיהין לרבו רשות בו' ישלם להקדש: **רימא** בדשמואל קמיפלגי. דהשתא קס"ד כיון שהעבד ברח מכנגד פניו מסתמא בתיימ היטו מחזון והיינו הפקר ב"ש היא דשמואל דאמר היו לריך גט שיחרור ולכך לא יסתה שעתה היו ברשות רבו ולא הועיל לו עוד מחלתו ור' יוסי היא דשמואל וכיון דלא יצא לחירות הועיל לו מחלתו: דכ"ע היא דשמואל דמפקיר עבדו יצא לחירות ואין לריך גט שיחרור והאי עבד שברח מכנגד פניו לא לחירי בשחיישיתם ולא הסברה ר"מ שבר לא יסתה שבר דאין החזון מקפיד אם יעטער ויתכחש כשהיו אלא כי היכי דיהיה ליה לעבר ונהדר לגביה שפ"ש כן יעוד אלא כדי לשמוח כיון ור' יוסי שבר יסתה קסבר אין נח לו לרבו שיעטע מן היין לליכחוש חיליה ולא יהיה כל כך בעל כח ולאוי למלאכה כשיעוד אלא:

מתני' חומר בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי אשתו ואינו מפר נדרי עבדו, הפר לאשתו הפר עולמית, הפר לעבדו יצא לחירות ומשלים נזירותו: **גמ'** ת"ר למה רבו בופר לנזירות אבל לא לנדרים ולערכין מאי שנא נבי נזיר דאמר רחמנא לאסור איסר על נפשו=במי שנפשו קנויה לו יצא עבד שאין נפשו קנויה לו! אי הכי אפילו נבי נדרים נמי! אמר רב ששת הכא במאי עסקינן כגון שהיה אשכול של ענבים מונח לפניו: **נבי** נדרים דכי מיחסר בהאי לא מיחסר באחריני לא מצי כפי ליה, **נבי** נזירות דכי מיחסר בהאי איחסר בכולהו מצי כפי ליה, **נבי** נדרים מי לא עסקינן דליכא אלא האי אשכול דאי לא אביל ליה חליש? **אלא** אמר (ה)(רבא) כגון שהיה חרצן מונח לפניו: **נבי** נדרים בהאי הוא דמיחסר לא מצי כפי ליה, **נבי** נזיר דאיחסר נמי באחריני מצי כפי ליה, **נבי** נדרים מי לא עסקינן דליכא אלא האי חרצן דאי לא אביל ליה חליש? **אלא** אמר (ג)(אביי) למה רבו צריך לכפותו לנזירות ואין צריך לכפותו לנדרים ואינו צריך לכפותו לשבועה, מ"ט? דאמר קרא לדרע או להיטיב מה הטבה רשות אף הרעה רשות יצא לדרע לאחרים שאין הרשות בידו: **מתני'** עבר מכנגד פניו ר"מ אומר לא ישתה ורבי יוסי אומר ישתה: **גמ'** לימא בדשמואל קמיפלגי דאמר שמואל "המפקיר עבדו יצא לחירות וא"צ גט שיחרור" בבל אית ליה דשמואל דבי יוסי לית ליה דשמואל דאמר לא, דבולי עלמא אית להו דשמואל אלא מאן דאמר ישתה סבר סוף סוף מיהדר הדר ואתי גביה לישתי חמרא כי היכי דלא ליכחוש ולמאן דאמר לא ישתה סבר ליהוי ליה צערא כי היכי דליהדר גביה:

מתני' חומר בעבדים מבנשים שהוא מפר נדרי מעמו (ג). ולי זה חומר בעבדים מבנשים שהם היפר לחמתו היפר לה עולמית ואפילו מתחילה לא נתגרשה מיפר מעליה כל הנזירות לגמרי לבל בעבדים היו כן שכיון שיצא לחירות מקבל עליו ומתחיל תורה אור ומוכה בבתחלה ואם מכה קלת בפני רבו מבטלים את הנזיר: **גמ'** נמה רבו כופו לנזירות. ג) דהשתא הכי מצמע ליה דבר יטל לכוף את עבדו בזמן שקיבל עליו נזירות (לנזיר) לבל לא לנדרים ולא לערכין שלא היה יכול לכופו מפירות פלוני לו שלמר ערך פלוני עלי שהיו יכול לכופו ומדלו מדר ועדלו ערך וכגון שהקדיש לו אחר ע"מ שלא יגרום בהם כלום: **מאי** שנא נבי נזיר. דיכול לכופו משום דלמר רחמנא לאסור איסר כי': **אי** הכי אפילו נבי נדרים נמי. יהא יכול לכופו ולהחליט בעל כרחו מה שהדיר ממנו דהא קלת נבי נדרים ג) קאי: **נבי נדרים דכי מיחסר בהאי לא מיחסר בחתיכי** לית ליה. משום דלא שייכי אהדדי כלל ובחתיכי לית ליה דבריס שיש בהן טיעון נפש ובדתנן בפ' לולי נדרים (נדרים דף עח:) פירות מדינה זו עלי לא יפר ויביא לה ממדינה לחרת לבל נבי נזירות דכי מיחסר בהאי מיחסר בחתיכי דתנן בפ' הריני נזיר מנרוגרות (נעיל דף ט"ו.) מזנו ל' לא טעם ולמר הריני נזיר ממעו הרי זה נזיר ד) הכא נמי בגמ' נבי תשכול כיון דלמר הריני נזיר ממעו ט"ו נזיר והוי הפסד לרבו דהוי כמתנה ואינו יכול ליטרח יכול לכופו להחליט כעל כרחו מה שהזיר ממעו דהאי קלת בכזיר קלי: **ונבי נדרים**. מדקפסיק ומני לבל לא לנדרים מי לית ליה עסקינן דלא ליכא למימר דלא היה יכול להחליט כי היכי דלא ליכחוש: **דאי** לא תימא הכי. והוי דומיא דנזירות ומאי שנא דהכא קתני וכהא קתני: **נבי נזירות** (ס) המלון (כי מיפסר) מיפסר נמי בחתיכי דתנן בפרק כל כיטוי נזירות (נעיל דף נ.): **דלא** גיכא. מדעמד למיכל ליה חלת חלי חלון: **אלא** אמר (ד) (אביי) הכי קאמי למה רבו לריך לכפותו לנזירות שלא כדר בכזיר ואין רבו טופחו הרי זה חסור דיין כל זמן שהיו טופחו לפי שלמרה תורה ולמדה חלילה לרבות לא לנדרים ולערכין (ו)ולמדה חלילה לרבות לא לנדרים ולערכין (ז) היו לריך להפר ועדיין אין בו ממון גופו קלוי לו וכן בנדרים נמי אפי' בלא כפייה מותר לפתות ביין ולאסול מכל הולכין: **דתנו** רבנן **לרבו** או **להיטיב** **מה הטבה רשות** יצא לדרע **אף הרעה רשות** (ז) **שאין הרשות בידו**. הכא נמי אית ליה דשמואל דאמר אין לריך גט שיחרור ולא מיבעיא לנדרים ולערכין דלא יצא לחירות ולא יסתה בין ולריך לו להבעיט מזיכות כדקתני במתניתין ורבי יוסי דאמר יסתה ליה דשמואל דאמר בכזיר קלי ולאו כל כמיניה אלא לפתות מסום דקמכתים ואיכא הרעה לרבו: **לא** דבולי עלמא אית להו דשמואל. ח) אלא הכא בין דלא הפקירו אלא שברח מאליו לא יצא לחירות כלל וברשות רבים קלי והכא בהא קמיפלגי **דאמרו** לא יסתה קסבר בין דמהדר גביה קלי לחירות כלל ולא יסתה קסבר אין לריך גט שיחרור ולא יסתה בין ולריך לו להבעיט מזיכות כדקתני במתניתין ורבי יוסי דאמר יסתה ליה דשמואל דאמר ברשות רבו קלי ולאו כל כמיניה אלא לפתות מסום דקמכתים ואיכא הרעה לרבו: **ולכך** ממרינן ליה דלא ליסתי כל זמן שהוא בורח מפני רבו בבבל שהוא קלת ברשות רבו **ולדברי הכל** בחתי **תקנתיה** חזלון:

מתני'

נפתחת הריב"ן

אלא לא לערכין ולא לנדרים שמעריך יגדיר בעל כרחו של אדון. אי הכי נדרים נמי דיקרי קרא בנדרים כתיב נבי נדרים דכי מיחסר (במ' ל' ג') לא מיחסר באחרים לא מצי כייף ליה ד"א ן האדון מקפיד על זה ונפשו קנויה לו לנדר זה אבל נזיר דכי מיחסר בחאים ית ס ר בכולהו כדתנן לעיל פרק הריני נזיר בן הגרוגרות מוכן לו את הכוס ואמר הריני נזיר ה"ז נזיר מצי כייף ליה דאין נפשו קנויה לו לנדר זה דאין האדון הוצה שיחליש כוחו ולא יוכל לעשות מלאכה:ואי לא אביל ליה חליש. ואפילו [הכי] אמר אינו כיפתו:כגון שהיה חרצן מונח לפניו וס"ד ג) רבמונעה א כ י ל ת ה ח ר צ ן לא כחיש חלילה ואפ"ה פריך ליה ומנין לליכא אלא האי חרצן וכחיש חלילה אי לא אביל ליה: אלא אמר אביי הכי קתני למה רבו [צריך] (יכול) לכופו לנזיר ואין[צריך](יכול) לכופו ו לנדרים דאמר קרא נבי שבועת ביטוי יצא להרע לאחרים שאין הרשות בידו שאם נשבע שיכה את פלוני איקשבועה חלה ונדרים איתקש לשבועה דכתיב או השבע שבועה לאסור אסר הלכך בנדרים אין צריך לכופו דלא חל הנדר כלל שהנדר רע לאדונו שמכחיש את כחו ואינו ראוי למלאכה וקרא דלאסור אסר על נפשו דדרשי' מניה מי שנפשו קנויה לו שאינו בבל יחל דבריו ואע"פ שנדרו נדר יכול ר ב ו לכופו לעבור על נדרו ואינו עובר בבל יחל אם אינו ענין לנדרים שהרי לא חל הנדר תנהו ענין לנזירות. ותימה נזיר נמי איתקש לנדרים ונילף מניה דלא חלה עליו נזירות כלל וי"ל דשאני נזיר דגלי ביה קרא שחל על דבר שאין הרשות בידו כגון אם אמר שבועה שאשתה יין וחזר ואמר הריני נזיר כדדרשינן מין [וישכר] לאסור (מת) [יין] מצוה כיון [הרשות] הלכך חלה נמי לנזירות עליו אע"פ שאין הרשות בידו להרע לאדון אבל הרב כופהו משום דלאסור אסר על נפשו אינו ענין לנדרים דלא חל הנדר כלל וחנהו ענין לנזיר לומר אע"ג דחלה עליו נזירות הרב כופהו ואינו עובר משום בל יחל ולעדכין אינו יכול לכופו דמה מפסיד האדון אם הוא אומר ערכי עלי אם ישתחרר או יתן לו אחר ע"מ שאין לרבו רשות בו ישלם. ליתא בדשמואל קמיפלגי דס"ד דכיון שברח העבד נתייאש חיטבו והייטו הפקר ר"מ אית ליה דשמואל דאמר אין צריך גט שחרור וכיון שיצא לחירות צריך להשלים נזירותו לא כ"ע אית להו דשמואל והבא בשבול שעבר מפניו לא נתייאש ממנו עדיין ום"ד ישתה משום דמצפה האדון שימצאנו ויחזירנו וניהא ליה שישתה יין כדי שלא יסבא כחוש בשובו ומאן דאמר לא ישתה משום דניחא ליה לאדון שיצפער בבניעת היין כדי שימהר לשוב אלינו ואז ישתה יין:

נזיר

ז) גמ' ולא לנדרים ולערכין. ח) [ובתוספתא גיתה ולא לשבועות] [נעיל שם.]

הגהות הב"ח

(ה) גמ' ולא אמר לבני כגון שסיה מבלן: (ב) שם ולא אמר רבא לעמ רבו: (ג) רש"י ד"ה נבי מיחס כי מיחסר בהאי תבלן מיחסר נמי בחתיכי כנ"ל: (ד) ד"ה ולא אמר רבא לעמ רבו וכו' דעדן אין לו:

ד) גמ' ת"ח כריני נזיר יח.

ה) גמ' ת"ח כריני נזיר יח. ו) [תוספתא שם ע"ו]

ז) גמ' ת"ח כריני נזיר יח. ח) גמ' ת"ח כריני נזיר יח. ט) גמ' ת"ח כריני נזיר יח.

ס) גמ' ת"ח כריני נזיר יח. ע) גמ' ת"ח כריני נזיר יח. פ) גמ' ת"ח כריני נזיר יח. צ) גמ' ת"ח כריני נזיר יח. ק) גמ' ת"ח כריני נזיר יח. ר) גמ' ת"ח כריני נזיר יח. ש) גמ' ת"ח כריני נזיר יח. ת) גמ' ת"ח כריני נזיר יח.

תשובות להסיר למך את האזן כוסף את עצמו יק בעניני ולא בטעות בדברים

יד א מיי' פ"ו מהלכות נדרים הלכה ח סמג לאוין רמב מוס"ע י"ד סימן רלד סעיף ב וסעיף ג) [ובהגה"מ בפסקים נדרים פ"י סימן י] :

טו ב מיי' פ"ב מהלכות נזירות הלכה יז יח:

טז ג מיי' פ"ב מהלכות נדרים הלכה ב סמג לאוין רמב מוס"ע י"ד סימן ר"ב סעיף מה :

יז ד מיי' פ"ב מהלכות נזירות הל' יח מוס"ע י"ד סימן רסו סעיף עב:

יח ה מיי' שם הלכה יז יט ופ"ב מהלכות שבועות הלכה ו :

יט ו מיי' פ"ב מהלכות נזירות הלכה יט ופ"ב הלכה יט :

כ ז מיי' פ"ח מהלכות נדרים הלכה יג סמג לאוין קמ מוס"ע י"ד סימן רסו סעיף סד :

כא ח מיי' פ"ב מהלכות נזירות הלכה יט :

מתני' נזיר שגילח. תגלחת טהרה ביום שביעי ושמיני: **ואחד שלו** במומאת מת בין שבעת ימי מלאת בין שבעת ימי נזירות **ואחד שלו שהוא יודע** שהוא במומאת מת **ואחד שלו שאינו יודע** שהוא במומאת מת **ואחד שלו** שהוא **ספק** במומאת מת בין שבעת ימי מלאת בין שבעת ימי נזירות **הרי אלו** מגלחין **ביום השביעי** שהוא יום שלישי **ומביאין** קרבנותיהן **ביום השמיני** שהוא יום רביעי: **היה** בשעה שבעת ימי נזירות **יודע** שהוא במומאת מת **ושכח** ולא גילח **ונזכר** בשעה שבעת ימי מלאת **מגלח** ומביא קרבנותיו **ביום השמיני** שהוא יום רביעי **ואינו** מגלח ומביא קרבנותיו **ביום השביעי** שהוא יום שלישי: **היה** בשעה שבעת ימי מלאת **יודע** שהוא במומאת מת **ושכח** ולא גילח **ונזכר** בשעה שבעת ימי נזירות **מגלח** ומביא קרבנותיו **ביום השביעי** שהוא יום שלישי **ואינו** מגלח ומביא קרבנותיו **ביום השמיני** שהוא יום רביעי: **היה** בשעה שבעת ימי מלאת **יודע** שהוא במומאת מת **ושכח** ולא גילח **ונזכר** בשעה שבעת ימי נזירות **ואינו** יודע **אם** עד שלא גילח **נזכר** או משגילח **נזכר**

כן א מיי' פ"ט מהל' מיכות כלי"מ ופ"י מהל' קרבן פסח כלי"ח ופי"ח מהל' מחוסר כפורים כלי"ג :
כן ב מיי' פ"י מהל' מיכות כלי"מ :
כח ג מיי' שם כלי"ח :
כט ד מיי' פי"ד מהל' מחוסר כפורים כלי"ג :

אמר רבה ת"ש עד שלא גילח בין כך ובין כך סותר היכי דמי אי דאיתידע ליה בתוך מלאת צריכא למימר דסותר. ל"ש מאי קאמר הא לילכוך לאתמוטי דיש טומאת התהום שסותר כגון שטהר ולא עד שלא גילח וכראה לפרש דמיתורא דריש' נפקא מדקתני סיפא מגלח: **ועדיין** מיכעי ליה. הש"ס הולך ומפרש הך פשיטותא דרבה דרך קשיא ומיירון ותפ בעיא דרמי בר ממל הולך ומפרש הטעם בתוכך: **ועדיין** מיכעי ליה כולהו סותר או ז' סותר. ומה היה פשיטותא דרבה ומשיב למאן דלרבן פשיטא דכולו סותר ואפי' לר"א כל אדר מלאת שבעה סותר, אמר לך הש"מ כי נטמא אדר מלאת והאי לפני מלאת הוא או דילמא שאני הבא דידיעה אדר מלאת היא, ומינה קתני **בין כך ובין כך סותר** ולא קמיפלגי/*ת"ך "המוצא מת מתוך לרחבה של דרך, לתרומה טמא ובנזיר. ובעושה פסח טהור, בד"א שאין לו מקום לעבור אבל יש לו מקום לעבור אף לתרומה טהור, בד"א שמצאו שלם אבל משובר או מפורק אפילו אין מקום לעבור חיישינן שמא בין פרקין עבר ונבקבר אפילו משובר ומפורק טמא מפני שקבר מצרפין ב"ש במהלך ברגליו אבל טעון או רכוב טמא במהלך ברגליו אפילו טעון או רכוב יגע ושלא יגע ושלא יטית ושלא יאהיל אי אפשר שלא יגע ושלא יטית ושלא יאהיל בד"א בטמאת התהום אבל טומאה ידועה שלשתן טמאים, ואיזו היא טומאת התהום כל שאין מבירה אחד בסוף העולם, מבירה אחד בסוף העולם אין זו טומאת התהום, היה טמון בתבן או בצרורות הרי זו טומאת התהום, בימים ובאפילה ובנקיקי הסלעים אין זו טומאת התהום *ולא אמרו טומאת התהום אלא למת בלבד: כיצד ירד → צפה אינה מטמאה לעניין שריץ *דתניא ספק טומאה צפה: בין בכלים בין בקרקע, מטהרה ר"ש אומר בכלים טמאה בקרקע טהורה**

מ"א

אמר רבא ת"ש **אם עד שלא גילח בין כך ובין כך סותר** היכי דמי: אי דאיתידע ליה בתוך מלאת צריכא למימר דסותר. אלא לאו דאיתידע ליה בתוך מלאת ש"מ, ועדיין תיבעי לך בולו סותר או שבעה סותר, למאן, אילימא לרבנן פשיטא דכולו סותר ואי לר"א *כל אדר מלאת שבעה סותר, אמר לך הש"מ כי נטמא אדר מלאת והאי לפני מלאת הוא או דילמא שאני הבא דידיעה אדר מלאת היא, ומינה קתני **בין כך ובין כך סותר** ולא קמיפלגי/*ת"ך "המוצא מת מתוך לרחבה של דרך, לתרומה טמא ובנזיר. ובעושה פסח טהור, בד"א שאין לו מקום לעבור אבל יש לו מקום לעבור אף לתרומה טהור, בד"א שמצאו שלם אבל משובר או מפורק אפילו אין מקום לעבור חיישינן שמא בין פרקין עבר ונבקבר אפילו משובר ומפורק טמא מפני שקבר מצרפין ב"ש במהלך ברגליו אבל טעון או רכוב יגע ושלא יגע ושלא יטית ושלא יאהיל אי אפשר שלא יגע ושלא יטית ושלא יאהיל בד"א בטמאת התהום אבל טומאה ידועה שלשתן טמאים, ואיזו היא טומאת התהום כל שאין מבירה אחד בסוף העולם, מבירה אחד בסוף העולם אין זו טומאת התהום, היה טמון בתבן או בצרורות הרי זו טומאת התהום, בימים ובאפילה ובנקיקי הסלעים אין זו טומאת התהום *ולא אמרו טומאת התהום אלא למת בלבד: כיצד ירד → צפה אינה מטמאה לעניין שריץ *דתניא ספק טומאה צפה: בין בכלים בין בקרקע, מטהרה ר"ש אומר בכלים טמאה בקרקע טהורה**

כתיב

מת מדקתני מתני' אם טרם עד טלא גילח בין כך ובין כך סותר היכי דמי אי דאיתידע ליה בתוך מלאת צריכא למימר דסותר. ל"ש מאי קאמר הא לילכוך לאתמוטי דיש טומאת התהום שסותר כגון שטהר ולא עד שלא גילח וכראה לפרש דמיתורא דריש' נפקא מדקתני סיפא מגלח: **ועדיין** מיכעי ליה. הש"ס הולך ומפרש הך פשיטותא דרבה דרך קשיא ומיירון ותפ בעיא דרמי בר ממל הולך ומפרש הטעם בתוכך: **ועדיין** מיכעי ליה כולהו סותר או ז' סותר. ומה היה פשיטותא דרבה ומשיב למאן דלרבן פשיטא דכולו סותר ואפי' לר"א כל אדר מלאת שבעה סותר, אמר לך הש"מ כי נטמא אדר מלאת הוא או דילמא שאני הבא דידיעה אדר מלאת היא, ומינה קתני **בין כך ובין כך סותר** ולא קמיפלגי/*ת"ך "המוצא מת מתוך לרחבה של דרך, לתרומה טמא ובנזיר. ובעושה פסח טהור, בד"א שאין לו מקום לעבור אבל יש לו מקום לעבור אף לתרומה טהור, בד"א שמצאו שלם אבל משובר או מפורק אפילו אין מקום לעבור חיישינן שמא בין פרקין עבר ונבקבר אפילו משובר ומפורק טמא מפני שקבר מצרפין ב"ש במהלך ברגליו אבל טעון או רכוב יגע ושלא יגע ושלא יטית ושלא יאהיל אי אפשר שלא יגע ושלא יטית ושלא יאהיל בד"א בטמאת התהום אבל טומאה ידועה שלשתן טמאים, ואיזו היא טומאת התהום כל שאין מבירה אחד בסוף העולם, מבירה אחד בסוף העולם אין זו טומאת התהום, היה טמון בתבן או בצרורות הרי זו טומאת התהום, בימים ובאפילה ובנקיקי הסלעים אין זו טומאת התהום *ולא אמרו טומאת התהום אלא למת בלבד: כיצד ירד → צפה אינה מטמאה לעניין שריץ *דתניא ספק טומאה צפה: בין בכלים בין בקרקע, מטהרה ר"ש אומר בכלים טמאה בקרקע טהורה**

כתיב

ר"ש אומר בכלים טמאה בקרקע טהורה ר"ש אומר בכלים טמאה בקרקע טהורה

כתיב בכל מקום שערך טמא ותפי' לה וכתיב "על" התרן דמשמע דבטיון שיהא מונח על התרן ולא לה: **כגון כילוד ודלי ונפ.** במומחה בכ"מ שהות בין בקרקע ממא הא ספק נגע כגון לאחר שנמצא לה על פני המים ס"ו מהור בין שנמצא לה במים שבכלים לו תורה אור

מאי טעמא דת"ק? *א"ר יצחק בר אבודימי כתיב °בכל השדה השורץ כל מקום שהוא ושורץ, וכתיב °על הארץ הא ליצד ודאי מגעו= טמא, ספק מגעו=טהור ורבי שמעון מ"מ? אמר °עולא כתיב °°אך מעין וכתיב °טמא (עד הערב) הא כיצד- צפה בכלים-טמא, בקרקע- מהור: ת"ר °כל [א] הניטלין והנגררין, ספיקן טמא מפני שהן במנחתן, והנגררין, ספיקן מהור, חוץ מן כזית המת והמאהיל על פני טומאה וכל דבר שמטמא מלמעלה מלבלמטה לאיתויי °זב וזבה, בעי רמי בר חמא [ב] (מת) בכלי וכלי צף על פני המים מהו, בתר כלי אולינן או בתר [ג] (מיתא) אזלינן, את"ל °בתר כלי אולינן [ב] (מת) על גבי (שרץ) מתן: כיון דהאי טומאה ערב והאי טומאה שבעה כמאן דמחתא טומאה בכלי דמיא או דילמא טומאה סמיכתא היא ואת"ל °כמאן דמחתא טומאה בכלי דמיא [ה] (וטמא) (ודאי) שרץ על גבי נבלה וצפה מתן: כיון דתרוייהו טומאת ערב אינן טומאה סמיכתא היא או דילמא האי כזית והאי בעדשה, שרץ על גבי שרץ מתן: הני ודאי הר שיעורא נינהו או דילמא כיון דמפסקי מהדדי לא? [ו] (ואת"ל שרץ על גבי שרץ כיון דמפסקי מהדדי כמאן דמנחא בכלי דמי) שרץ על גבי נבלה שנימוחה מתן: כיון דניחוה הויא משקה או דלמא האי אוכלא הוא ואת"ל °דאוכלא הוא, שרץ ע"ג שבבת ורע מתן ואת"ל °כיון דמיתעקרא ה"ל כי אוכלא, שרץ ע"ג מי חטאת [ז] ומי חטאת צפין על גבי המים מתן, °תיקו: אמר

כתיב "אך מעין ובור מקוה מים יהיה מהור" וכתיב יממא ("עד הערב"). הא כיצד- צפה בכלים טמא. דנזקק דומיא דמעין ובור שהם מים שעל גבי קרקע: **בל** הניטלין. לדם עומד במים ותכלו היה מטמא ארץ [ספק] נגע בו לדם העומד במים לו הנגררין שהיה תכילו נוגע ארץ על פני המים ספק נגע ספקו טמא מפני שהן כמונחין כיון [שיד] לדם תופס בה לין כאן דין טומאה לפה: **והמאהיל** על פני הטומאה. כגון לדם ההולך במים ונמלא נזיח מת קבוע במים ספק עבר המהור עליו והאהיל על המת דבנזך כי הלי גוונא טהור לו במת לטומאת מגע לכך לי [מהרה] בפה וטומאה קבוע כמו טומאה לפה ומהרה קבוע מ"מ בתהל לה מטהריון דבר שהוא מטמא למעלה ללמטה לאיתויי זב וזבה שמטמא בהיסט וכן עליון של זב וזבה (מלמעלה) ללמטה ממשכבו ומה זב וזבה עוברים במים ולכי תלמה ספק הסיטו תין לטו ליטהר משום טומאה לפה תלה במגע דוקא דומיא דנזך וכן מה מדרסות שם וזב שובר ספק דרס תין לטהר משום טומאה לפה: **בעי** רמי בר חמא מת בכלי וכלי לף על גבי המים מהו בתר כלי אולינן או לא. והא לא ליתא דתנן בכלים בין במים שבכלים בין במים שעל גבי קרקע. כתיב כל ושרץ השורץ וכו' דמשמע בכל מקום שהוא שורץ פי' ראוי לשרוץ ואפי' על המים (ש"מ) [שם-א]. וכתיב השרץ השורץ על הארץ דמשמע דוקא על הארץ ממש: הא כיצד. ודאי נגע בכל מקום שהוא אבל ספק נגע על המים פטהרי: כתיב אך מעיין ובור מקוה מים יהיה פטור דמשמע הנוגע בשרץ שעל גבי מי מעין ובור ומקוה פטור: וכתיב בהרים ישמא דמשמע בכל מקום: כל הניטלין והנגררין. אם נפל שרץ בידו או נדרו בארץ אצל פטהרות ס' נגע ס' לא נגע ספקו טמא דלא חשיבה טומאה צפה כיון שהוא בין הארס: הינורקין. אם ורקו באויר אצל פטהרות אע"פ שבא מכח הארס חשוב טומאה צפה: **תרע** מכוית בן הפת. שורקו ס' האהיל על הפטהרות טמאים דספקות טומאת צפה, מקולא ודאי בשרץ בשרץ נמרי הלכך לא ספטהרי אלא בטומאת מגע דשיכא בשרץ: והמאהיל ע"ם הטמאה כגון שורק פטהרות ס' האהילו על הפת דבכה"נ בם, מגע, פטהר. בין שהטמאה צפה ה) דהכי איתא בתוס' דפטהרות כשם שפטרו ס' פוטא' צפה וכו' כך פטהרו וכו' פטהרה צפה וכו' כיצד עריבה שהיתה מטמא טומאת מת וכבר של תרומה כריך בסיב או בגויר נתנן בתוכו וירדו נשמים ונתמלאת תרי הוא צף ע"פ המים ס' נגע בה ספק לא נגע ספקו פטור מפני שזה פטהרה צפה על פני המים ופליגי בה ר"י ורבנן בפ"ד בסם' פטהרות דקתני הזורק טומאה

[מעין קכו:] את תעקוד את נטוותיכם כל כילוד ואל תלאשו בגדי ונלאתם כל כילוד הבהמה על האדמה

ויקרא יא:מא

[טהרות ב:ב] [סטו' ס"ד דסכמת מוסק זה]

לא מיי' פ"ד מהל' מטמ' טומאת הטומאה הל"ג: לא ב מיי' שם פ"י מהל' כלים ו: לב ג מיי' שם פ"י מהל' כלים: לג ד ה ו ח מיי' שם פ"ד מהל' כלים ד:

ויקרא יא:לז

[מעין קכו:] את תעקוד את נטוותיכם כל כילוד הבהמה על האדמה

ויקרא יא:לז

נוסחת הריב"ן

(ו) [ונכתב גרירתן מן נפלתן:כ]ומשמע:ג) ולא: בקרקע ד) ספיקו: ה) שמל: ו) יוסף ט ע"ל: ז) אם גע אם לא לא נגע מכו מי ממדרי ט': ח) לא מרי לף דאל קלי ומותה בכלי אות כתר כלי: ט) אם מומחי עכם כמו טומאת דרקיעא ספ"ד ותמ"ק מפ"ד מטיכתא: י) דמי מיכא כפ"ו מת לחיל: כ) ותמ"ל צרך כיון דמפסקי מהדדי כמאן דמנחתא בכלי דמי כמאן דמנחא בכלי דמי כאשין ספיקו טמא ותמ"ל דצרך ונכילה נמי כו' (ותמ"ל צרך כו' ספיקו טמא) כ"ג ליתא בכ"י: ל) דמומת לית עלי נגעו וכמאן דמומת: מ) ובפק מגעו: נ) צרך לף:

הגהות הב"ח

(ה) רש"י ד"ה צרך לף וכו' וכניס ולא קאי שיעורא דנגלה:

* עיין תוספ' פפ"ה דאהלות אות ה' בא לישנות בביאורי ר"ת בזה

הגהות הגר"א

[א] גם' הניטלין. נ"ב מתוספתא (ספ"ב דפרכות) הניטלין כאהלין (וכ"ה בתמ"כ): [ב] שם מת. נ"ל צרך (וכ"ה בתמ"כ. ס"ל דלפה חיבה מלא לענין צרך נלבד כפסוקים הבאי דלא כרש"י ותוס'): [ג] שם מיתא. נ"ל מיא (וכ"ה בתוס'): [ד] שם מת ע"ג שרץ. נ"ל צרך ע"ג מת (וכ"ה בתמ"כ וכ"ל): [ה] שם (ותמ"ל תו"מ (וכן ליתא בדפוסי"): [ו] שם (ותמ"ל צרך ע"ג צרך כיון דמפסקי מהדדי כמאן דמנחתא בכלי דמי) הת"ש (ובתמ"כ בתמ"ל לף מליא כלל בתמ"ל לף מהתמ"כ מפסק דגרים כתמ"ל לסיפ ע"ש): [ז] שם (ומי חטאת צפין ע"ג סמים) ק"ת (דמיוקר הוא וכמו שלא מזכיר בהכשירין שמקודם):

נליון הש"ס

גמ' מת בכלי וכלי לף על פני המים. כעיין לף שכת דף ה ע"ב:

ממקום לתקום כבר לבין השמשות מפתח לבין כהרות פטור ר"י אומר כבר לבין השמשות מפתח לבין בבלים בין בקרקע. משנה היא ע"ד דשבת פהרות ובקרני לעיל מינה אלו ספיקות שמיהרו חכמים וכו' ס' טומאת צפה על פני המים. ובקרני בורר הכי ס' טומאת צפה פירוש על פני המים שפירשו שמטרו חכמים בין בפים שבכלים בין בפים שעל פני קרקע. כתיב כל ושרץ השורץ וכו' דמשמע בכל מקום שהוא שורץ פי' ראוי לשרוץ ואפי' על המים (ש"מ) [שם-א]. וכתיב השרץ השורץ על הארץ דמשמע דוקא על הארץ ממש: הא כיצד. ודאי נגע בכל מקום שהוא אבל ספק נגע על המים פטהרי: כתיב אך מעין ובור מקוה מים יהיה פטור דמשמע הנוגע בשרץ שעל פני מי מעין ובור ומקוה פטור: וכתיב בהרים ישמא דמשמע בכל מקום: כל הניטלין והנגררין. אם נפל שרץ בידו או נדרו בארץ אצל פטהרות ס' נגע ס' לא נגע ספקו טמא דלא חשיבה טומאה צפה כיון שהוא בין הארס: הינורקין. אם ורקו באויר אצל פטהרות אע"פ שבא מכח הארס חשוב טומאה צפה: **תרע** מכוית בן הפת. שורקו ס' האהיל על הפטהרות טמאים דספקות טומאת צפה, מקולא ודאי בשרץ בשרץ נמרי הלכך לא ספטהרי אלא בטומאת מגע דשיכא בשרץ: והמאהיל ע"ם הטמאה כגון שורק פטהרות ס' האהילו על הפת דבכה"נ בם, מגע, פטהר. בין שהטמאה צפה ה) דהכי איתא בתוס' דפטהרות כשם שפטרו ס' פוטא' צפה וכו' כך פטהרו וכו' פטהרה צפה וכו' כיצד עריבה שהיתה מטמא טומאת מת וכבר של תרומה כריך בסיב או בגויר נתנן בתוכו וירדו נשמים ונתמלאת תרי הוא צף ע"פ המים ס' נגע בה ספק לא נגע ספקו פטור מפני שזה פטהרה צפה על פני המים ופליגי בה ר"י ורבנן בפ"ד בסם' פטהרות דקתני הזורק טומאה

פי' הרא"ש

סדרה ע"ל שאלות בענין טומאה צפה

מבנה

"את"ל" "מתן"

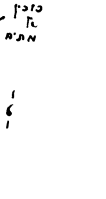
[שבת פ"ב ה"ב] [שבת כב:] [שבת כב:] [שבת כב:

נזיר ושוחה פסח שהלכו בקבר התהום בשביעי שלהן מהורים מי שטמא לו לגילח טומאת התהום למיסתר מחיב רבא ירד ליטהר מטומאת התהום למיסתר מחיב רבא ירד ליטהר מטומאת מת ומת מחזקת טמא = טמא, שחזקת טהור טהום א"ב מודינא לך בנזיר, שמטהר תגלחת, א"ל רבא אף אנא מודינא לך *בעושה פסח דלא מחוסר ולא כלום, א"ל אביי והא מחוסר הערב שמש, א"ל *שימשא ממילא ערבא, ואף אביי הדר ביה דתניא יום מלאת תביא, תוך מלאת לא תביא יכול לא תביא של לידה שלפני מלאת אבל תביא על לידה שלאחר מלאת ותיפטר משתידון ת"ל *ובמלאת ימי טהרה ביום מלאת תביא תוך מלאת לא תביא, אמר רב כהנא שאני הבא דמחסרא קרבן, תנן נמי מחסרא הערב שמש, א"ל אביי שימשא ממילא ערבא: **מתני'** *המוצא מת *(בתחילה) מושכב כדרכו נוטלו ואת *תפוסתו, שנים, נוטלן ואת תפוסתן, מצא שלשה: אם יש בין זה לזה מד' אמות ועד שמונה הרי זו שבונת קברות בודק

נזיר ומטה פסח שהלכו בקבר התהום בשביעי שלהן מהורים מי שטמא לו לגילח טומאת התהום למיסתר מחיב רבא ירד ליטהר מטומאת מת ומת מחזקת טמא = טמא, שחזקת טהור טהום א"ב מודינא לך בנזיר, שמטהר תגלחת, א"ל רבא אף אנא מודינא לך *בעושה פסח דלא מחוסר ולא כלום, א"ל אביי והא מחוסר הערב שמש, א"ל *שימשא ממילא ערבא, ואף אביי הדר ביה דתניא יום מלאת תביא, תוך מלאת לא תביא יכול לא תביא של לידה שלפני מלאת אבל תביא על לידה שלאחר מלאת ותיפטר משתידון ת"ל *ובמלאת ימי טהרה ביום מלאת תביא, אמר רב כהנא שאני הבא דמחסרא קרבן, תנן נמי מחסרא הערב שמש, א"ל אביי שימשא ממילא ערבא: **מתני'** *המוצא מת *(בתחילה) מושכב כדרכו נוטלו ואת *תפוסתו, שנים, נוטלן ואת תפוסתן, מצא שלשה: אם יש בין זה לזה מד' אמות ועד שמונה הרי זו שבונת קברות בודק

אמר רב המנונא נזיר ועושה פסח שהלכו בקבר התהום בשביעי שלהן מהורים מ"ט דלא אלימא טומאת התהום למיסתר מחיב רבא ירד ליטהר מטומאת המת ומת מחזקת טמא, שחזקת טהור טהום א"ב מודינא לך בנזיר, שמטהר תגלחת, א"ל רבא אף אנא מודינא *לך בעושה פסח דלא מחוסר ולא כלום, א"ל אביי והא מחוסר הערב שמש, א"ל *שימשא ממילא ערבא, ואף אביי הדר ביה דתניא יום מלאת תביא, תוך מלאת לא תביא יכול לא תביא של לידה שלפני מלאת אבל תביא על לידה שלאחר מלאת ותיפטר משתידון ת"ל *ובמלאת ימי טהרה ביום מלאת תביא, אמר רב כהנא שאני הבא דמחסרא קרבן, תנן נמי מחסרא הערב שמש, א"ל אביי שימשא ממילא ערבא: **מתני'** *המוצא מת *(בתחילה) מושכב כדרכו נוטלו ואת *תפוסתו, שנים, נוטלן ואת תפוסתן, מצא שלשה: אם יש בין זה לזה מד' אמות ועד שמונה הרי זו שבונת קברות בודק

אמר רב המנונא נזיר ועושה פסח שהלכו בקבר התהום בשביעי שלהן מהורים מ"ט דלא אלימא טומאת התהום למיסתר מחיב רבא ירד ליטהר מטומאת המת ומת מחזקת טמא = טמא, שחזקת טהור טהום א"ב מודינא לך בנזיר, שמטהר תגלחת, א"ל רבא אף אנא מודינא לך *

ולריך שיסח כודק ממנו ולהלן עשריס אמה. שיעור כמה שיהא מעורה והמלך שביניהם והתם ס) מפרש לה רב אסי דלא סגי לידי לגיבת רב"ש דאמר פותח בה שתי מעורות על ג) שם על שמועה דחמרא מנייהו בגפלי ואידך מוקים לה כרבנן דאמרי אין לך המעורה אלא ד' אמות על ד' אמות עד שיהא מקום לכודק היוצא ובא ומהני שרי הוא להויין וקא מוקים לה דאמר מנייהו בהלכתא והויין להו עשריס והתם פריסים לכולה ג) מילתא דמסקינן דהכא: **מוך ומלא אחד** *(כפול) **עשריס כודק ממנו ולהלן עשריס אמה.** משום דליכא למימר שסוגת קברות היא זו: **שרגלים לדבר.** שהיא שסוגת קברות מדהתנא ג' בתוך ג' אמה סיס בין זה לזה אד' אמות, ועד ת' ובעבדיו מלא אחד ד) בתוך ג' ולא אמרינן אתחזקוה אשרגלים ליתרמי דלא נקבר שם אלא ה) אחד שרגלו זה יחידי שם מלאו מתחילה היה רשאי לפטורו למקום אחר וטוענו ותם תפוסתו אבל עכשיו שמלא ג' בתוך ג' ואחד בסוף עשריס יש לומר שהיא שסוגת קברות: **גמ' אמר רב יהודה מנא ליה פרט למצוי.** תימה מנין לו לחלק מתני' זו ומתני' דלעיל כו' ולמה לי למעוטי מצוי ומצוי ומאי שנא מקבר שמת בעיר ומקבר שמת בדרך דמפרש בגמ' דמתני' דלעיל מיירי בקבר שמת בעיר ומתני' זו מיירי בקבר שמת בדרך ומצוי ומצוי שכן דרך בני אדם לקבור בעיר ולא בדרך ומתני' זו מיירי בקבר שמת בדרך ומצוי ומצוי שכן דרך בני אדם לקבור בעיר ולא בדרך ומתני' דלעיל

אמר רבה בדק ומצא גס הכני ופנה בדק ותכסה ובדק עוד ומצא ג' לא [הי'] מפני נגעי כ' דלמא מילתא מכמכון קברוהו כדי (לא) ליטמא [גס] ולא הכי תניא מפנה לנגעי חד מ"ל שיפנה שניס ויחזיר לנגעי חד מלא המלינו למקום שהיה בו קבר ועתה דנקבעו הכא ומשני להו שכונס קברות פי' שיהיה בודק משם ולהלן עשרים אמה : **איבא** דאמרי כיון שכיפו רשות לטמא לפטור. שכבר פינה קודם שידע שטמאה הס לף הלישי מפנה למקום שילכה דבאחד לח נתקן שכונס קברות ולקח קשה אם הלכה היא ומשמ כל זה מן ההלכה : ולישיוכו שכונס קברות ומשני אמר ר"ש בן לקיש מילתא מלתא ומיכרו כל מ"י ולתן להחזיק טומאה ולהחמיר :

ברק מכ' אמה ולא מצא מי . דלאחד מן הרואים אי אתמרי כי היכי דלרוח זה לא מצא לא יהא זה זקוק לבדוק לעצמו הרואים מדברות זו ליכא מ"ל לא :

אמר רב משרשיא שכונת קברות . לעולם שכונת קברות של שלשה שמלאו כבר יש לו לבדל לא יעמוד יותר לבדוק, מלי למימר מילתא מלתא ומיכרו לח מ"י/לים דמפרשי "בדק ולא מצא מ"י" מה ביניהם "לחפור בטומק עד שיגיע לשלש לו לכבולה : **כל** ספק נגעים בתחילה עד שלא נתקן לטומאה מיהו . לתוקמיה לחזקתיה ונמכסת נגעים (פ"ש מ"ד) מפרש כילד שיש שניהם לחל כהן בזה בזה ברים וזה בזה כשלש כשלש לסוף שנוי זה כשלש וזה כשלש ולתו יוצא [לחה מהן] פשה טהור ; **משנתקן לטומאה** הסס מפרש כילד שיש בתר לחל כהן בזה בשלש וזה בזה ברים, לסוף שנוי זה כשלש ושוך, וזה [כשלש] ושוך טמאין, לסוף בזה וזה בשלש ולתו יוצא לחיי מסס ביחס שברים ממאים עד שיחזקו לשניהם להיות ברים כל חד לחוקמיה בחזקת טומאה :

מנא הני מילי . דעד שלא נתקן לטומאה, ספק, ברים לכהן, לטמא אמר קרא "(לטמא) טומאה" ולא לספק טומאה, דעד שלא נתקן לטומאה פי' : **שלא** נתקן לטומאה פרט"ס . שלא לי לימכר דמטהר לתקוני נתקן לטומאה, לחל דרב (הונא) אמר יהושע לימכר דמטהר לתקוני נתקן לטומאה, לחל מתני' [דהכא] נאמר בין נתקן בין לא נתקן מסברת לחוקמיה : **ורבי** יהושע לומר ביחס מלי ביחס, ביחס ומיכר, ולמה ביחס ומשה. ומשה ל"ש ר"ק ופי' הר"ר יהודה מקורביל ולילמא ביחס ומשה וכא לחלוק על ר"ק שהגיד קמא [מטומאה] מספק ור' יהושע בא לומר שהוא ולחי מלורע ומשני לך ביחס ומיכר לנמרי לחמר קרא "לטהרו לא לטמאו" לוחל ופתח בטהרה מחילה לשולה לא נאמרה אלא בטמא ודאי ומת מלורע לא טמא טמא ודאי, ולא ספק טמא ספק טהור, ולא ספק טהור ספק טמא, ולא ספק טמא ספק טמא, ולא ספק טהור ספק טהור

לא תימא . דהאי "ספיקו" דלעיל שמטמא, דקא בעי למימר "ספק חזא ספק לא חזא", דמ"ס לא מוקמינן עליה טומאה לא לענין חיוב קרבן ולא לענין סחירה אם בכר התחיל למנות ימי ספרו: כדכתיב "וספר לו שבעת ימים לטהרתו" (לעיל דף נט:) ודלמא חזא ומיטו ספק מחמת שכבת זרע : **מי גרע** . שכבת זרע דזב תורה אור

מגילה כה. מכשכבת זרע דטהור דטמא במגע כדלעיל מר (לעיל דף מג:) "לא יאכל תלת ממנו שכבת זרע (ויקרא כב) "לא תאכל כל תועבה" לרבות את המגוע : **אלא אמר רב אחדא בר אבבא** . מלי הא דקאמר "דשכבת זרעו טמא" לומר שאין תולין כה דלאחר שמקוק לטומאה אם רואה קרי (ג) גלולה זיבה הין לומה זיבה בקרי כי היכי דתנן בפ' (נ"ק פה.) (פ"ב מ"ג) הרואה קרי היו מטמא בזיבה כל מעת לעת": **סבר רב פפא קמיס דרבא למיפר** . היינו מעמא דאין תולין את הזיבה בשכבת זרע' דלמרנין ליה חולשא שנתלש מיניה ב) שכבר נמקק לטומאה זיבה חזא נמי לאך זיבה ולא מחמת קרי שכבר היכא דלא נמקק לטומאה ולהכא קרי היינו טעמא דאין תולין את הזיבה בשכבת זרע' ואין ממנו כל מעת לעת מפום דלאו ע"י חולשא הוא דחזא כר מהכא טעמא דרב אחא בר יעקב (פ"ב מ"ג) תנן כל המעת לעת שבקרי פוטר זיבה הכא לאחריה כל מעת לעת שבא מטמקק לטומאה אי לא תפטור שכבת זרע את הזיבה שלפניה ושלאחריה : **סבר** רב קמיס דרבא למימר לחידי חולשא הוא דחזא .

(נזיר פ"ג מ"ג ע"ש)

(מה כב.)

(נ"ק פה.)

(מה כב.)

(נזיר פ"ג מ"ג ע"ש)

לעולם להכי למרנין דקרי פוטר זיבה הכא לאחריה כל מעת לעת שבא מטמקק לטומאה אי לא תפטור שכבת זרע את הזיבה שלפניה : **סבר** רב קמיס דרבא למימר לחידי חולשא הוא דחזא .

הגהות הב"ח

(ה) רש"י ד"ה מ"ד כל מעת לעת וכו' והוי משמע כלומר כשיש כיוס : ב"ש

כי פפק קמיס דרבא למימר דחזא לחולשא הוא דחזא ואפ"ה לא תלינן את הזיבה בקרי והוי ספק מיד מיד מ"ל כיון דמקבל עליו עול מצות אין לך חולי גדול מזה, ולא תולי ממש קאמר אלא חולי ממש לא הוי מעמא דזיבה אחד ג') (מ"מ) דלכים שבודקין בהן את הזב שמניחו במקומו אלא מחמת חולשה הוא דחזא ד)(בעלמא) שכן זיבה בלא מבשר מת ולא מחמת קרי : **אלא מאי קאי** . לתלמיד קאי דהתירו לעיל מלן שמעת ליה דקאמר שכבת זרעו ממנו במקה רבי יהושע היא ואמר עלה ואפי' רבי יהושע לא אמר אלא משום ליחוש לחמרי דלמרי ה) (בלילה) דטעמא משום ליחוש שכבת זרעה זיבה ז) מעמא במקה : **ר' יוסי אומר בלבד** . שרלה זיבה אם רלה קרי תולין את הקרי בזיבה ומעמא במקה אותו היום בלבד אבל מכאן ולהבא לא אלא משום דסבירא ליה דלמי לאפשר בלא ליחוש זיבה **אלא** שכבת זרע גזירת הכתוב ח)(וכבלא הכי) דלמעמא לא קמיפלגי דלמעמא למרי כתיב "כי יהיה בך איש אשר לא יהיה טהור מקרה לילה ויצא הוא אל מחוץ למחנה ורחץ במים את כל בשרו" (ויקרא ט) דלמעמא מדלכתי ט) דביהויהיה ש"מ דבעמעמא קרי קאמר : **מ"ד י' כל מעת לעת** . מעמא שכבת זרע של זב דזיין **לפלפות** ערב דמקמע כ' **ערביים** : לפעמים : חד ערב מעמא דכתיב כי **פרע** היום" (ויקרא ו) והאי דכתיב "ערב" היינו נמי ערב לחרייהו והוי מעמא ח) כ)(ולכתיב ביה "מערב ועד ערב" לומר לך "מערב ועד ערב מעמא שכבת זרע של זב **במשמע** : דה"ל תניא לה בסיפרא "היה לפעמים ערב ירחץ במים" מלמד שבקרי פוטר זיבה מעת לעת : **ולמיבד דייק ממקרא גלוי** . דמעמע עד לילה מעמא במשמע כי זיבה להיינו יומו : **מורמיס דקרי דמפיק גלוי** . כשמהרהר על ו) מבכבו ודבר הכתוב בהווה : **מתני' כדברי רבי יהודה** : דברי רבי יהודה : **מה מורם בטמורם בשמעון נזיר** . דכתיב "כי מזיר תלהים יהיה הגשר מן הבטן" (שופטים יג) : נמי'

כדדרשינן בסיפרי דקרי פוטר זיבה של תחריה כל מעת לעת : **מזה** מורה התמור בשמעון נזיר . דכתיב "מזיר תלהים יהיה הגשר מן הבטן" :

חטוף

אמר רבה לא תימא ספק חזא ספק לא חזא, אלא ודאי חזא - ספק מחמת שכבת זרע ספק מחמת ראייה, בין שנזקק לטומאה ספיקו טמא: שכבת זרע טמאה: למאי אילימא למגע, מי גרע משכבת זרע דטהור אלא ← זרעו של זב מטמא במשא, מאן שמעת להא דאמר שכבת זרע של זב מטמא במשא אילימא האי תנא דתניא *רבי אליעזר אומר שכבת זרעו של זב אינו מטמא במשא ורבי יהושע אומר *מטמא במשא לפי *שאי אפשר לה בלא ציחצוחי זיבה אפי' רבי יהושע לא אמר אלא משום ציחצוחי זיבה, אבל בעיניה לא אמר? אלא אמר רב אדא בר אהבה לעולם שאני זיבה דהא מבר רב פפא קמיה דרבא למימר אידי חולשא הוא דחזיי, א"ל רבא *והתנן נר שנתנייר מטמא מדרס בזיבה: אלא לב חולי גדול מזה אלא תנאי היא דתניא שכבת זרע של זב מטמא במשא כל מעת לעת ור' יוסי אומר יומו במאי קמיפלגי? בדשמואל, דשמואל כתיב "כי יהיה בך איש אשר לא יהיה טהור מקרה לילה" וכתיב "לפנות ערב ירחץ במים" מה לערב דייק מלפנות ערב ונאבד דייק "מקרה לילה" ומ"ד מלפנות ערב הכתיב "מקרה לילה" א"ל אורחא דקרי למתיא בליליא : **מתני'** נזיר היה שמואל כדברי ר' נהוראי שנא' ויומרה לא יעלה על ראשו: נאמר בשמשון ונאמר בשמואל ויומרה מה מורה האמורה בשמשון = נזיר אף מורה האמורה בשמואל-נזיר אר' יוסי והלא אין מורה אלא של בשר ודם? א"ל רבי נהוראי והלא כבר נאמר ויאמר שמואל איך אלך ושמע שאול והרגני" שכבר היה עליו מורא של בשר ודם : **גמ'** *א"ל רב לחייא בריה:

דטעמא דקרי פוטר זיבה הכא לאחריו משום טומאת מגע מולמת, נכי גר נמי נימא בי דאין לך חולי גדול מזה דכי היכי דבדקינן אותו לפפולין בקרי דמה לי קרי שרחה כשהוא עובד כוכבים מה לי שרחה כשהוא ישראל: **אלא** תניא [היא] לעולם דרב אחא ורב פפא לימא דוחלי טעמא דקרי לאו משום חולשא אלא משום גזירת הכתוב דדרשינן בספרי והיה לפנות ערב ירחץ במים מלמד שבקרי פוטר זיבה כל מעת לעת ולכך ל"ש מקרי ול"ש לא מקרי אמרי' דקרי פוטר זיבה הכתה לאחריו מעת לעת ושכבת זרע דמהני' לאו לזיבה לאחריי כדאמר רב הכא מלא כדאמר שמואל דקרי פוטר זיבה הכא לאחריו ומשום הכי אמרי' דקרי פוטר זיבה שלפניה כל זמן שמקרשה לטומאה, אלא משום דחזא לחולשא הו

חטוף. מהר לכרך שתהא זריז ונכשר: גולייתן מתגרין וגבוריס מגלחין. הפרסיס הכתיס לחרי כן ושם נלחן המלחמה על הפרסיס הגומרין:

אחד המכרך ואחד המוסר ממן. טעל שכר חלת ממתגרין למכרך תמילה ליתן שכר ולהכי למיגין ליה חטוף וכריך:

"חטוף וכריך" וכן א"ל רב הונא לרבה בריה "חטוף וכריך" למימרא דמברך עדיף *והתניא רבי יוסי אומר גדול העונה אמן יותר מן המברך וא"ל רבי נהוראי וכו' הוא הדין עלך שהרי גולייתן מתגרין במלחמה וגבורים נוצחין תנאי היא *דתניא אחד המברך ואחד העונה אמן במשמע אלא שמהרין למברך תחילה *אמר רבי אלעזר א"ר חנינא תלמידי חכמים מרבים שלום בעולם שנאמר °וכל בניך למודי ה' ורב שלום בניך"(ו)*:

הדרן עלך הכותים אין להם נזירות וסליקא לה למסכת נזיר

נה א טוס"פ מ"ש פי' כל סגי' ד':
נו ב מיי' פ"ג מהל' מכלי מכרות הל"י:

נמ' חטוף. חטוף כוס של ברכה וכריך ברכת זימון שתהא ז)(מקיים) לכרך על הכוס ברכה ג)(ימנה): **משמיס כך הוא**. בפטוקה על פס"וילס ימיט לל הַמַּיִם וַיַּבַּע כמי הטוקה"(דניאל יג) כך הוא שהטוקה ממן גדול מן המכרך: **ומדע**. שהוא כך: **שפרי גולייתן**. תורה אור חלמין מתגרין במלחמה שהלה ואחר כך גבורים בחין ונולמין לף כמן הטוקה ממן בת לאחר המכרך ומגלח לומר שהטוקה ממן מכוכה מן המכרך: **מנלי פיס**. לחיכת למ"ל ג) (דטוקה ממן מכוכה) שהמכרך מכוכה הוא: **ג' טעונה ומאי שמכרך כמשמע**. דקרא שלחמר (תהלים לד) "גדלו לה' חתי" ישמיט ברכה "וגרוממה שמו יחדיו" ממן ד) **מנא שממהרין למברך תחילה**. ליתן ד) שכרו:

הדרן עלך הכותים אין להם נזירות וסליקא להמסכת נזיר

נסחת הריב"ן

ג) מקדים: ב) ממון: ג) (דטוקה מי' ומיתו המכר) ליתא בכ"י: ד) שכרו:

נוסח אחר תנאים אם ירצו האומרים אמן

התוכה (ב"ב ח:) מכתב אי-לקים

נרכות סב:

* אומא מנאית - ליוס ל' נפוסיל מאמל כאן ל"ימוסי ומאמל את ל"יוס ומאמל ג"ס מס חלק שלי

נרכות סד. יכנות קכב כליכוות כה: תמיד לב: [בנרכות סד.ליתא אל תקרי בניך אלא בוניך]

הגהות הב"ח

(ו) גמ' וכ' שטס כניך מל מקרא כניך מלמ וכו':

הרא"ש

פי'

המצות. אלא תנאי היא כלומר פעמא דקרי מפחר זיבה לאו פשום תלשא אלא גזירת הכתוב היא והוקא בישראל ולא בגר כמו שאפרש לקמן ושיגרייא דרב אדא בר אהבה ליתא דאפי' משנוקק למשמאת קרי מפחר הזיבה וש"ו דמתני' (ראשר) [מפרש] לה רבא שמפעא בפשא ולא כר' יהשע אלא כרבי תנאי: כתיב איש אשר לא יהיה פחור מקרה לילה דמשמע אשר לא יהיה פחור בפחם כלומר שחא פעא פומאה אחרת והיחא מבחר דומיא דקרי ומאי ניהו זיבה ומקרה משמע ש"ו שראה הקרי אחר הזיבה וכתיב לילה מיחר אלא ש"מ לילה שאחר הזיבה יש למשפת קרי דין זיבה ומשמא במשא. ות"ק דייק מלפחות ערב דעד שיפנה דום דהיינו מעת לעת יש לה דין זיבה. ובשפרי קחני והיה לפחות ערב מלמד שהקרי מפחר הזיבה מעת לעת. ודרש קרא גם למפרע דזיבה הבאה מעת לעת אין לה דין זיבה ולא דריש יומו והוקא בישראל שקריו [ממא] אבל עובר כוכבים [שקריו] מפחר אינו מפחר חזיבה. א"ל אורחיה דקרי דמיחי בלילה ולא מייחר לחר השלמת המסכת יאמר זה ויועיל לזכרון בעזרת השם יתברך:

ז) **הדרן** עלך מסכת נזיר והדרך עלן דעתן עלך מסכת נזיר ודעתך עלן לא נתנשי מינך מסכת נזיר ולא תתנשי מינן לא בעלמא הדין ולא בעלמא דאתי: יהמר כן שלם פעמים ותחר כך יהמר

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שתהא תורתך אומנותנו בעולם הזה ותהא עמנו לעולם הבא ג) חנינא בר פפא רמי בר פפא נחמן בר פפא אחאי בר פפא אבא מרי בר פפא רפרם בר פפא רכיש בר פפא סורחב בר פפא אדא בר פפא דרו בר פפא:

הערב נא יי אלהינו את דברי תורתך בפינו ובפיפיות עמך בית ישראל ונהיה כולנו אנחנו וצאצאינו וצאצאי עמך בית ישראל כולנו יודעי שמך ולומדי תורתך: מאויב תחכמני מצותיך כי לעולם היא לי: יהי לבי תמים בחקיך למען לא אבוש: לעולם לא אשכח פקודיך כי בם חייתני: ברוך אתה יי למדני חקיך: אמן אמן סלה ועד:

מודים אנחנו לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו ששמת חלקנו מיושבי בית המדרש ולא שמת חלקנו מיושבי קרנות שאנו משכימים והם משכימים אנו משכימים לדברי תורה והם משכימים לדברים בטלים אנו עמלים והם עמלים אנו עמלים ומקבלים שכר והם עמלים ואינם מקבלים שכר אנו רצים והם רצים אנו רצים לחיי העולם הבא והם רצים לבאר שחת שנאמר ואתה אלהים תורידם לבאר שחת אנשי דמים ומרמה לא יחצו ימיהם ואני אבטח בך:

יהי רצון מלפניך יי אלהי כשם שעזרתני לסיים מסכת נזיר כן תעזרני להתחיל מסכתות וספרים אחרים ולסיימם ללמוד וללמד לשמור ולעשות ולקיים את כל דברי תלמוד תורתך באהבה וזכות כל התנאים ואמוראים ותלמידי חכמים יעמוד לי ולזרעי שלא חמוש התורה מפי ומפי זרעי וזרע זרעי עד עולם. ויתקיים בי בהתהלכך תנחה אותך בשכבך תשמור עליך והקיצות היא תשיחך: כי בי ירבו ימיך ויוסיפו לך שנות חיים: אורך ימים בימינה בשמאלה עושר וכבוד: ה' עוז לעמו יתן ה' יברך את עמו בשלום:

יתגדל ויתקדש שמיה רבא בעלמא דהוא עתיד לאתחדתא ולאחיא מתיא ולאסקא לחיי עלמא ולמבני קרתא דירושלם ולשכלל היכליה בגוה ולמעקר פולחנא נוכראה מארעא ולאתבא פולחנא דשמיא לאתריה וימליך קודשא בריך הוא במלכותיה ויקריה בחייכון וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל בעגלא ובזמן קריב ואמרו אמן: יהא שמיה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמיא: יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא. ויתהדר ויתעלה ויתהלל שמיה דקודשא. בריך הוא לעילא מן כל ברכתא ושירתא תושבחתא ונחמתא דאמירן בעלמא ואמרו אמן: על ישראל ועל רבנן ועל תלמידיהון ועל כל תלמידי תלמידיהון ועל כל מאן דעסקין באורייתא. די באתרא הדין די בכל אתר ואתר. יהא להון ולכון שלמא רבא חנא וחסדא ורחמי וחיי אריכי ומזוני רויחי ופורקנא מן קדם אבוהון די בשמיא וארעא ואמרו אמן: יהא שלמא רבא מן שמיא וחיים טובים עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן: עושה שלום במרומיו הוא יעשה ברחמיו שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן:

ז) פי' כגון על זה תפלת כפפר כתיים שתיכר תתי כגתתן תפר"ל תפרקה כפפר זכיות מ"ת פ"ג. ב) כפיומת וסוף תפוכת כרמ"ת ז"ל וכן כסוף יפ"ם כפ"ק כתוב רמיוס על הוכרת שמות כלנו.

המתרגם

באור מלות הלועזיות שברש"י ותוספות ממסכת נזיר

פ"א דף ג ע"א ר"ש בת ציודעא, פיגפ"ת בלע"ז נרפק"ת ופי' שהן עטות וכוכסת הפעוה פס הדפוס (האָנינ-קאָפּן): מ"ת ב' ד"ה כלפחת לוגו ג"כ נרפק"ת ופי' שהן עטות וכוכסת הפעוה פס הדפוס (האָנינ-קאָפּן): דף נא ע"א תום' שני מתים וכו' נעשו גלגלין זה לזה (שאָדליך, ווידערשטרעבענר):

דף ב ע"א ת"ש הנכנס וכו' ובאיסקריא, כלומר בספינה גדולה שיש בה פיסקריס וקרי לה הכי על שם פוסקריס שבה לסייעו תוכן וקרוי פוס"ם, ע"ל מס"ם כמו שכניס בעל תורת מיצור (שיפמאָסט): תום' ואי וכו'. ונפסקריס גופ"ת בלע"ז מפוס בספינה וכו', הבלע"ז מפוכם עי' המתרגם כתוכות פ"ה ע' ד"ה ממלת מלוחי:

דף נו ע"ב ר"ש ה"ג הוזרע וכו', ופ"ז ספריס לכתיב בפו הזורע שבת וחרבל פ"ם בלע"ז, ל"ל מ"ם (איינע געווירצפלאנצע), פיין המתרגם נרכות ל"ם ע' ד"ה דשיבת:

פ"ט דף סה ע"א ואת הקסטות, קיזוות של לחמה וכו' שקורין בלימפ"ם בלע"ז (ערד-שאָלען), פי' המתרגם נב"ק פ"ם ע' ד"ה בקוזות וממתרגם סנהדרין פ"ד ב' ד"ה פיסה:

דף ז ע"א ולידחי כל אותה ואותה, לחיכת ממקום פעוני וכו' ותוזות נוסחין ב"ת קימנרל"ת (לאנדשאפט), וכמו תלמת שילה (יהושע פ"ו ו') וכמו תמלתה מי יפיגנה (ירמיה ב' כ"ד וכלימת תחרינת פתכיו רפ"י ב'), פיין המתרגם ניפין ב' ב' ד"ה לי נמי נאותה מדינה:

פ"ז דף לט ע"א ת"ש מהאי אינ"א חיה, ניגמרי"ם בלע"ז (ניסמע), דהוה מכיני כיניס:

דף מב ע"א חופף, כמו חופף וכו' נאון מגרד ובלע"ז מרי"ל (שטרייבען, רייבען), וכן נעמו תוספות ד"ה מיד חופף וכו':

דף מה ע"ב או שלקן, שמינו מגמל יפה ושקול"ד בלע"ז (בריהען), אַנברענגען):

פ"ז דף מט ע"ב קנטרנין, פיקפוריו"ם (פאָלטשירער, נעווּאַלטוואָטבע וינגפּערדרעהער):

דף נ ע"א והצפיחית, כמו כצפימים כדכתי (שמות פ"ו ל"ת) כריפקרי"ם בלע"ז, וכן, ובטופס

<u>פרשת הנזיר</u> -במדבר פרק ו

(א) וַיְדַבֵּר יְדֹוָד אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר:

(ב) דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אִישׁ אוֹ אִשָּׁה כִּי יַפְלִא לִנְדֹּר נֶדֶר נָזִיר לְהַזִּיר לַידֹוָד:

(ג) מִיַּיִן וְשֵׁכָר יַזִּיר חֹמֶץ יַיִן וְחֹמֶץ שֵׁכָר לֹא יִשְׁתֶּה וְכָל מִשְׁרַת עֲנָבִים לֹא יִשְׁתֶּה וַעֲנָבִים לַחִים וִיבֵשִׁים לֹא יֹאכֵל:

(ד) כֹּל יְמֵי נִזְרוֹ מִכֹּל אֲשֶׁר יֵעָשֶׂה מִגֶּפֶן הַיַּיִן מֵחַרְצַנִּים וְעַד זָג לֹא יֹאכֵל:

(ה) כָּל יְמֵי נֶדֶר נִזְרוֹ תַּעַר לֹא יַעֲבֹר עַל רֹאשׁוֹ עַד מְלֹאת הַיָּמִם אֲשֶׁר יַזִּיר לַידֹוָד קָדֹשׁ יִהְיֶה גַּדֵּל פֶּרַע שְׂעַר רֹאשׁוֹ:

(ו) כָּל יְמֵי הַזִּירוֹ לַידֹוָד עַל נֶפֶשׁ מֵת לֹא יָבֹא:

(ז) לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ לְאָחִיו וּלְאַחֹתוֹ לֹא יִטַּמָּא לָהֶם בְּמֹתָם כִּי נֵזֶר אֱלֹהָיו עַל רֹאשׁוֹ:

(ח) כֹּל יְמֵי נִזְרוֹ קָדֹשׁ הוּא לַידֹוָד:

(ט) וְכִי יָמוּת מֵת עָלָיו בְּפֶתַע פִּתְאֹם וְטִמֵּא רֹאשׁ נִזְרוֹ וְגִלַּח רֹאשׁוֹ בְּיוֹם טָהֳרָתוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יְגַלְּחֶנּוּ:

(י) וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי יָבִא שְׁתֵּי תֹרִים אוֹ שְׁנֵי בְּנֵי יוֹנָה אֶל הַכֹּהֵן אֶל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד:

(יא) וְעָשָׂה הַכֹּהֵן אֶחָד לְחַטָּאת וְאֶחָד לְעֹלָה וְכִפֶּר עָלָיו מֵאֲשֶׁר חָטָא עַל הַנָּפֶשׁ וְקִדַּשׁ אֶת רֹאשׁוֹ בַּיּוֹם הַהוּא:

(יב) וְהִזִּיר לַידֹוָד אֶת יְמֵי נִזְרוֹ וְהֵבִיא כֶּבֶשׂ בֶּן שְׁנָתוֹ לְאָשָׁם וְהַיָּמִים הָרִאשֹׁנִים יִפְּלוּ כִּי טָמֵא נִזְרוֹ:

(יג) וְזֹאת תּוֹרַת הַנָּזִיר בְּיוֹם מְלֹאת יְמֵי נִזְרוֹ יָבִיא אֹתוֹ אֶל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד:

(יד) וְהִקְרִיב אֶת קָרְבָּנוֹ לַידֹוָד כֶּבֶשׂ בֶּן שְׁנָתוֹ תָּמִים אֶחָד לְעֹלָה וְכַבְשָׂה אַחַת בַּת שְׁנָתָהּ תְּמִימָה לְחַטָּאת וְאַיִל אֶחָד תָּמִים לִשְׁלָמִים:

(טו) וְסַל מַצּוֹת סֹלֶת חַלֹּת בְּלוּלֹת בַּשֶּׁמֶן וּרְקִיקֵי מַצּוֹת מְשֻׁחִים בַּשָּׁמֶן וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם:

(טז) וְהִקְרִיב הַכֹּהֵן לִפְנֵי יְדֹוָד וְעָשָׂה אֶת חַטָּאתוֹ וְאֶת עֹלָתוֹ:

(יז) וְאֶת הָאַיִל יַעֲשֶׂה זֶבַח שְׁלָמִים לַידֹוָד עַל סַל הַמַּצּוֹת וְעָשָׂה הַכֹּהֵן אֶת מִנְחָתוֹ וְאֶת נִסְכּוֹ:

(יח) וְגִלַּח הַנָּזִיר פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד אֶת רֹאשׁ נִזְרוֹ וְלָקַח אֶת שְׂעַר רֹאשׁ נִזְרוֹ וְנָתַן עַל הָאֵשׁ אֲשֶׁר תַּחַת זֶבַח הַשְּׁלָמִים:

(יט) וְלָקַח הַכֹּהֵן אֶת הַזְּרֹעַ בְּשֵׁלָה מִן הָאַיִל וְחַלַּת מַצָּה אַחַת מִן הַסַּל וּרְקִיק מַצָּה אֶחָד וְנָתַן עַל כַּפֵּי הַנָּזִיר אַחַר הִתְנַּלְּחוֹ אֶת נִזְרוֹ:

(כ) וְהֵנִיף אוֹתָם הַכֹּהֵן תְּנוּפָה לִפְנֵי יְדֹוָד קֹדֶשׁ הוּא לַכֹּהֵן עַל חֲזֵה הַתְּנוּפָה וְעַל שׁוֹק הַתְּרוּמָה וְאַחַר יִשְׁתֶּה הַנָּזִיר יָיִן:

(כא) זֹאת תּוֹרַת הַנָּזִיר אֲשֶׁר יִדֹּר קָרְבָּנוֹ לַידֹוָד עַל נִזְרוֹ מִלְבַד אֲשֶׁר תַּשִּׂיג יָדוֹ כְּפִי נִדְרוֹ אֲשֶׁר יִדֹּר כֵּן יַעֲשֶׂה עַל תּוֹרַת נִזְרוֹ: פ